

༡༡། །ཟེན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མཛི་
དར་ལྷིག་བཀྲུག་ས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

རྩམ།

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ།

འགྲེལ་པ།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

༡༡། །མེག་པ་ཆེན་པོ་འི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 བཞུགས་སོ།།

མཚན་པ་ལོ། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ་དར་མ་དིན་ཆེན།

པོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༤༠

ཕྱི་ལོ། ༡༩༧༩

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

THEGPA CHENPÖ NGE DÖN GYI DO DEÏ GONGPA DRELPA
JEPÄI TÄNCHÖ KYI NAMPAR SHÄPA ZHUGS SO
Gyaltsab Je's Commentary on Maitreya's Uttaratantra

དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དེབ་གྲངས་ ༣༠༠༠ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༡༣

First Edition: 2013 (3000 copies)

E-book Download: publishing.simplebuddhistmonk.net

ཕྱག་དེབ་འདི་སློབ་སྦྱང་དུ་གཞིགས་མཁན་ཚོས་བྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་འདིའི་ཐོག་ནས་འཕྲེན་པར་མཛོད།

Published by:

བཤད་སྐྱབ་ཟུང་འབྲེལ་དཔར་སྐྱབ་ལྷན་ཚོགས།།

The Union of Teaching & Accomplishment Publishing Group

Sera IMI House

House 88, Sera Jey Monastery

Bylakuppe, Distt. Mysore

Karnataka 571 104, India

E-mail: contact@publishing.simplebuddhistmonk.net

Website: publishing.simplebuddhistmonk.net

ཕྱག་དེབ་འདིའི་དཔར་སྐྱབ་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་སྤུད་པའི་འགོ་ཐོན་རི་ཅམ་སོང་བའི་མ་གནས་ལ་རིན་གོང་
བཅིས་ཉེ་གྲ་ཚང་བཤད་གྲ་དཔེ་མཛོད་ཁག་ལ་རིན་མེད་དུ་འབྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཁེ་ཚོང་གི་ཆེད་གཏན་ནས་མིན་པར་དགོངས་
འཇགས་ཞུ། དཔེ་དེབ་འདིའི་དཔར་རྩ་འགྲུར་མེད་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་སྐྱབ་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

This text is not being published for profit. The majority of the published copies are being distributed without charge to all who seek the Dharma, with a small portion of copies leftover being offered freely to several of the Tibetan monastery libraries within India. You are welcome to distribute copies, as long as there is no profit being made.

དཀར་ཆག

༡༡ མེད་བཟོད། i

༡༢ མཚན་པ་པོའི་སྐོར།

༡ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ངོས་འཛིན། v

༢ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐབ། vii

༣ རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན། xv

༡༣ གཞུང་དངོས།

༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྐབས།

༡ མཚན་བཟོད། ༡

༢ ལུས་མདོར་བསྟུན། ༤

༣ རྒྱལ་པོ་གསུམ་བཤད་པ། ༥༣

༡ སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ། ༥༤

༢ ཚོས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ། ༥༩

༣ དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ། ༦༤

༤ སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་ ༡༢༥

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བཤད་པ། ༡༤༥

༢ བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྐབས། ༣༦༤

༣ ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྐབས། ༤༢༠

༤ འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས། ༤༤༣

༥ བན་ཡོན་ཀྱི་སྐབས། ༥༠༠

༡༤ གཞུང་གི་ས་བཅད།

༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད། ༥༢༥

༢ བྱང་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད། ༥༤༧

༣ ཡོན་ཏན་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད། ༥༨༧

གླེང་བཟློན།

༡། |བཙུག་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་མགོན་པོའི་ཞབས་བད་འི་མ་
མེད་པ་ལ་སྤྲུག་འཚའ་ལོ། |

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཚོང་ཁ་བ་
ཚེན་པོས་རྟོགས་བཟློན་མདུན་ལེགས་མར།

གླང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཛོམས་པའི་ལུག། |
ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྐྱོན་མེས་མ་བསལ་བར། |
ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་མཚོག་ཏུ། |
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། |

དེ་ཉིད་སྤྱིར་ན་མི་པམ་ཚོས་རྗེ་དང། |
འཇམ་གླིང་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། |
གཞུང་ལ་སྤྱོད་པའི་བ་དང་རགས་པ་རེས། |
ཚིམ་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། |

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
འགོ་བ་རྣམས་གྱིས་ཐོབ་བྱ་ཐར་པའི་གྲོང་མཚོག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ཐོག་མར་གྲོང་མཚོག་དེར་
བསྐོད་པའི་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་གཞུང་
ལུགས་སྤྱོད་པའི་བ་དང་རགས་པ་རེ་ལ་སྦྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚིམ་པར། དང་པོ་

འཕགས་པོ་ད་མཁས་གྲུབ་ལོ་བཅུ་དག་གི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅའ་ལ་ནས་བསམ་
 བྱའི་དོན་ལ་མ་ཞོར་བར་བརྟགས་ཏེ་ལམ་ཡང་དག་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱས། དེ་ནས་མི་
 བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་དབེན་པར་བསྟེན་ཏེ་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་
 པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྐོམ་བྱུང་གི་སྤོང་བ་ཐོན་པར་བྱང། དེ་ནས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་ནི། འཛམ་གླིང་སྟེང་གི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་གཅིག་ལུང་མངོན་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་འདྲིན་ཚུལ་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་
 པ་ཞིག་དང། ཡང་སྐོས་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འདྲིན་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཅུ་བར་ངོས་བཟུང་ནས་རྒྱ་དེའི་འགལ་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བས་རྒྱ་དེ་
 ཉིད་སྤོང་བུས་སུ་བསམ་པ་ནི། ལྟོན་པ་ཚད་མའི་སྦྱོར་བུར་བསྐྱབས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཚོགས་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཚུལ་སྦྱོར་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་
 བསྟུན་པ། བྱེད་པར་དུ་ཡང་ཉེ་ཆར་སྦྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱུད་སྤྲད་གྲ་
 ཚང་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཚོས་སྐྱེད་སྐྱབས་ཚོས་མཐའ་དག་བདེན་པས་སྤོང་
 པའི་གནས་ལུགས་ཚོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཚེས་མོད་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐོམ་པ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་སྤོགས་གང་ནས་བསྟན་ནའང་
 བན་ལོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བས་ན། དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་མི་
 པམ་མགོན་པོ་ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་གསལ་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ནས། སེ་ར་བཤད་
 རྒྱལ་བུར་འབྲེལ་གླིང་གི་དགེ་འདུན་ལྷན་མོང་གིས་བསྟན་བཅོས་དེའི་དགོངས་པ་མཐའ་
 ལུག་འབྲེལ་བྱེད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

རྣམ་པ་འདད་གཞིར་བཅོམ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་དར་སྤྲི་ཀ་ཅེས་གྲགས་པ་རྣམ་
 པ་འདད་རྒྱལ་ཚོ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་གདུལ་བྱར་ཐུགས་རྗེས་
 གཞིགས་ཏེ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་
 མཚོན་བའི་གཞུང་ཆེན་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མེད་ཐབས་མེད་བའི་འགྲེལ་བ་ཞིག་ཏུ་
 ཤེས་བས། ལྷོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་འགྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་སྤར་སྤྲི་པོ་ ༣༠༠༥ པོར་ལྷོ་
 མང་ག་ཚང་གི་མར་སྤྱིན་འཛིན་གྲ་གཅིག་གིས་སློབ་སྦྱང་དུ་བཟུག་བའི་ཡིག་ཆ་ཐོབ་
 རྣམ། ཡིག་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་དཔེ་ཆ་གཞན་སྣ་ཚོགས་དང་བསྐྱར་ཏེ་ལུ་དག་བྱས། དེ་བཞིན་
 དུ་གོང་དུ་ལྷོ་མང་དཔེ་མཛོད་རྣམ་དབར་བའི་མཚན་ཉགས་ཡོད་ཅོག་གི་ས་བཅད་ལ་
 གཞིར་བཞག་ཏེ་ས་བཅད་རྩལ་ཐད་གཞིགས་བདེ་རུ་བཏང་བ་དང་། གཞུང་དངོས་ལ་ས་
 བཅད་གསལ་བའི་མཚན་ཉགས་ཡིག་ཚུང་གསར་དུ་བཟུག་པ་སོགས་བསྐྱིས་པ། དཔར་
 སྐྱོན་གྱི་ཆེད་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་བཅོམ་ཡང་དུས་ལུན་སྤང་བས་ཐོན་བྱ་ཅོམ་རྟེན་པ་
 དེའི་སྣུག་པོ་རྣམས་བདག་ཅག་གིས་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་དེ་བ་གསུགས་སུ་
 གངས་ ༣༠༠༠ ཐམས་པ་དཔར་དུ་བསྐྱོན་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན་སྤྲིའི་དཔལ་ལ་འཁུ་བ་གང་
 ཞིག་བསགས་པ་སློབས་གཅིག་ཏུ་སྤོམ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡགོང་ས་རྒྱལ་དབང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཚོག་དང་། སེར་བྲེས་མཁན་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བ་རིན་པོ་ཆེ་སློ་
 བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཚོག་དང་། དེའི་སྤྲས་ཀྱི་མཐུ་པོར་གྱུར་བ་སེར་བྲེས་མཁན་ཟུར་རིན་
 པོ་ཆེ་སློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཚོག་དང་། རྒྱུད་སྐྱེད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱལ་ཆེ་བརྟན་
 མཚོག་གི་ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་མཚོག་དང་། རྒྱལ་ས་རྗེ་
 རྒྱ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལ་སོགས་པ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལེགས་པར་སྟོན་བའི་
 དང་སློང་གང་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུད་བརྟན་ཅིང་། མཛད་འཕྲིན་

རྒྱུ་གས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ཁག་
 རྣམས་ཐེབས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཚུལ་སྤྲོས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 མཚོག་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེབ་འདིའི་
 དཔར་རྒྱུན་འགོ་གོན་ལ་ཞལ་འདེབས་གནང་མཁན་གྱི་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་
 གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་ལ་གང་བསམ་ལྟར་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་ཐོགས་ཉེ་འབྲེལ་སྣོས་
 བཅས་རྣམས་ས་ལམ་གྱི་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྲེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་སྐྱུར་
 དུ་རེག་པར་གྱུར་ཅིག ། །

༡༡། །ལ་བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྡེ་མངོན་པ་པོ་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་གྱི་ངོས་འཛིན་ བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་མ་ལུས་བས་སྐྱགས་པའི་བྱམས་ཚོས་སྡེ་
 ལྡེ་གྲགས་པའི་མངོན་མཁན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་གང་ཟག་ཇི་འདྲ་ཞེས་པ་འོས་
 འཛིན་ཞུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །འབགས་པོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་གྲགས་ཅན་དོ་གཅིག་ཏུ་བདག་ཅག་
 གི་སྟོན་པ་སྐྱགས་ཇི་ཅན་མངོན་གྱིང་འདིར་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མངོན་པ་སྟོན་པའི་དུས་ལ་
 བབས་ཏེ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་མངོན་པ་སྟོན་པར་ཉེ་བ་ན། །ཉིད་གྱི་ཚད་བཞག་གི་
 དབྱུང་གསོར་ནས་དགའ་ལྡན་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། མ་འོངས་པར་རྣམ་འབྲེན་
 ལྡེ་བ་སངས་རྒྱུས་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ངོ་བོར་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མངོན་པ་བསྟན་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་དང་ཅེ་མཐུན་ལ་བྱམས་སྟོན་ལས་
 རྒྱུང་བ་བཞེན་ནོ། །གདན་གསུམ་གྱི་ཚང་རྒྱལ་བའི་སྐྱུན་དང་བཅས་པའི་བྱུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་དེ་བཞེན་པོད་གྱི་མཁས་པ་ཁག་གི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་
 བྱམས་གཞུང་དང་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་སྐབས་ས་བཅུའི་དབང་སྐྱུག་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་དངོས་ཡིན་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་ལུགས་སུ་
 འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་གང་ནས་འདོད་ཀྱང་
 སྐྱེ་ལེགས་ལེགས་པར་འབྲེད་པའི་ལུང་རིགས་ལས་རྒྱུང་པའི་མན་ངག་གི་ལམ་ནས་
 གཏན་ལ་འབབས་པ་འབབ་ཞེས་ཡིན་པས་གང་ནས་ཁས་ལེན་ཡང་ཚོག་ཏུ་བརྒྱུང་བར་
 བྱའོ། །བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྡེ་ལ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟངས་ཐོན་བྱ་མི་མཐུན་
 པ་ཡོད་པ་མཁས་པའི་སྤང་ཞེས་ལས་ཐོན་པ་ནི་དབྱུང་པའི་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་

རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་གི་འབྲེལ་མཛད་ལ་དབྱིག་གཉེན་དང་ཐོགས་མེད་གཉེས་སུ་གྲགས་
 །ཀྱང་། བོད་རྒྱལ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་རྒྱ་ནག་པ་རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་བཞེད་དོ།།

༡༡། །བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྷའི་བཀའ་བབ་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ བཞུགས་སོ།

༡༡། །ཤིང་རྩ་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་ཡུམ་བུམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་ངང་ཚུལ་
ལམ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ལས་འབྱུངས། ཡུམ་འདི་ནི་སྡོན་རྒྱལ་པོ་གོ་འ་འཕེལ་
བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དགོ་སྡོང་སྡོད་གསུམ་པ་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་དགོ་སྡོང་གཞན་ཞིག་དང་འགལ་བཏག་བྱེད་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱི་
རིགས་པ་ཅན་ལོ་ཞེས་སྤྲད་པས་ན། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷུས་འདིས་སྤྱོད་
བྱུང་མེད་དུ་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ངས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནམ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། བུམ་ཟེ་མོ་འདི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་སྤོགས་ཀྱི་དུས་ཚམ་ན་བྱུང་
ཞིང་། ཆུང་དུ་ནས་སྐྱེ་བ་བྲན་པ། སྡེ་སྡོད་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁོང་དུ་
ཆུད། སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཏག་ཏུ་མཚོད་པ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྡོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཐུབ་
པ་ཞིག་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་དག་བྱུང་བ་མ་བཟོད་ཅིང་དེ་སྡེལ་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མེད། བདག་
ཀྱང་བྱུང་མེད་དུ་སོང་བས་མི་བྱས་ན། འུ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ་དར་བར་གཞུག་གོ་སྟམ་སྟེ་རྒྱལ་
རིགས་དང་འདུས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ཉིད་འབྱུངས། འབྱུངས་མ་ཐག་ཏུ་སྡེ་
ཅེར་སྟེ་ཉང་གིས་ཨ་ཡིག་འབྲི་བ་སོགས་སྟོན་པའི་ཚོ་ག་བྱས་ཤིང་། ཚེར་སྐྱེས་པ་ན་རིག་
གནས་བཙོ་བརྒྱད་ཡུམ་རང་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་
ན། འུ་དེས་པའི་ལས་དང་རིགས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པས་ཡུམ་གྱིས་རིགས་དང་
སྤིམ་སྡོང་བའི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི། བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས་ཡིན་པས་ད་སྤྱོད་
རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་མཁན་པོ་ཨ་རྟ་

ཞེས་པའི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་རྒྱུད་ནས་མཁམ་སློབ་དགེ་འདུན་བཅས་པའི་ཞབས་འབྲིང་ལོ་གཅིག་
 མཛད་དཀྱིད་དེ་ནས་བསྟེན་བར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
 བཅོམ་ཏེ། ལོ་རེ་རེར་ཚིགས་བཅད་འབྲུམ་སྤྲུལ་རེའི་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་ཚུབ་
 བར་མཛད། དེ་ལྟར་སྟབས་ལོང་གི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་ཐེག་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་པལ་ཆེར་
 ཉོགས་སྤྲུལ་ཡང་། ལེར་ཕྱིན་གྱི་སྤུལ་དོན་མདོན་ཉོགས་གྱི་རིམ་པ་ལེན་ཏུ་ཉོགས་དཀའ་བར་
 དགོངས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ་སྤུལ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ལ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ལྷུས་པས་མེ་ཉོག་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་དེ་ནས་རི་པོ་བྱ་རྒྱུ་
 ཅན་གྱི་བྲག་སྤྲུག་ཅིག་ཏུ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་བསྐྱབ་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལ་ལྷས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་
 པས་སྤྲུགས་སྐྱོ་སྟེ་སྤྱིར་ཐོན་པས། བྲག་གི་ངོས་ལ་བྱའི་ཚང་བཅས་བར་བྱ་སྤྱི་ནང་རྒྱ་བའི་
 གཤོག་པ་རེག་པས་བྲག་ཟད་པ་གཟིགས་ནས་ངའི་བཅོམ་འབྲུམ་ཚུང་ངོ་སྤུལ་ནས་སྤྲར་
 སྟོག་སྟེ་ལོ་གསུམ་སྤར་བཞིན་བསྐྱབས། ཡང་ལྷས་མ་བྱུང་ནས་སྤྱིར་ཐོན་པའི་པམ་བར་ཚུ་
 ཐིགས་གྱིས་བྲག་ཟད་པ་གཟིགས་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་པ་
 ལས། ཉོགས་མ་བྱུང་བས་སྤར་བཞིན་བྱས་པའི་པམ་བར་མི་རྒྱུ་པོ་ཞིག་གིས་རས་བལ་
 འཇམ་པོས་སྤྲུགས་སྤྱིས་བཞིན་ཁོ་བོས་ཁབ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། སྤར་ཁབ་འདི་དག་བྱུང་ངོ་
 ཞེས་ལྷུས་པས། བྱ་བ་པལ་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་དཀའ་ངལ་གྱིས་འདི་ལྷར་བྱུབ་ན། ཁོ་བོས་དོན་
 ཆེན་པོ་ལ་བཅོམ་འབྲུམ་ཚུང་ངོ་སྤུལ་ནས་སྤར་བཞིན་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་སོང་ཡང་ལྷས་མ་བྱུང་བས་སྤྲུགས་ལེན་ཏུ་སྐྱོ་སྟེ་ཐོན་ནས་སྤྱིན་པས་ཁྱི་ལོ་རོ་སྟོད་
 མི་ལ་རྒྱག་ །སྤྲད་འབྲུམ་གང་བ་ཞིག་གཟིགས་ནས་སྤྱིར་རྗེ་སྤྲུག་བར་སྤྱེས་ཏེ། འབྲུ་འདི་
 དག་མ་བསལ་ན་ཁྱི་འདི་འཆི་ལ་བསལ་ནས་བོར་ན་འབྲུ་འཆི་བས། རང་གི་ལུས་གྱི་ཤ་
 བཅད་ནས་འབྲུ་འདི་དག་གསོ་བར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ། མྱོང་སྤྱིར་ཨ་ཅན་ཉར་ཐེབས་ཏེ་

གསེར་གྱི་སྐྱ་གྱི་གཡར་ཏེ། །རང་ལུས་ལ་བཅད། ལག་པས་སྒྲངས་ནས་འབྲུ་རྣམས་ལི་བར་
 དགོངས་ཏེ་སྐྱ་བཅུ་མ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱིས་སྒྲངས་པ་ན་བྱི་མོ་མེད་པར་རྗེ་བཅུ་རྩམས་
 མགོན་མཚན་དཔེ་གསལ་བ་མཇལ་ནས། གྱེ་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་སྐྱབས། །ངལ་
 བརྒྱས་འབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆིས། ཅིའི་སྲིར་ཆར་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོའི་དབྱུང་། །གདུང་བས་
 བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱོམ་མ་འབབ། ཅེས་ངས་དེ་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཞལ་མི་སྟོན་པ་ལྷགས་རྗེ་རེ་
 ཚུང་ཞེས་ཞུས་ཏེ་སྐྱ་ཆབ་བསེལ་བས་རྗེ་བཅུ་གྱིས། ལྷ་ཡིས་རྒྱལ་པོས་ཆར་བབ་ཀྱང་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པས་མཐོང་བ་མིན་གྱི་ང་ཉལ་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱུང་བུ་
 གནས་བཞིན་པ་ཡིན། སྒྲུང་རིག་སྒྲགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དང་ད་ལྟ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོས་
 རང་ལ་བཅད་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དག་སྟེ་མཐོང་བ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་ཆེས་པའི་སྲིར་ང་ལྷག་
 བར་འཁྱུང་ལ་གྲོང་བྱིར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་པས་གཞན་
 ལུས་ཀྱང་མ་མཐོང། ཆར་འཚོང་མ་ཞིག་གི་བྱི་རོ་ཞིག་འཁྱུང་བར་མཐོང། དེ་ལའང་སྲིས་
 སོངས་སྟོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དབྱུང་པོ་ཁྱུང་སྐྱེལ་བས་འཚོ་བ་ཞིག་གིས་
 ཞབས་མགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེས། ལུང་མོང་གི་དངོས་ཀྱབ་སོབ། སྐྱོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོབ། ཁྱེད་ཅི་འདོད་གསུངས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 དར་བར་འདོད་ཞུས་པས། འོ་ན་ངའི་གོས་ཀྱི་མཐར་འཇུས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་འཇུས་
 བས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བས། དེར་མི་ལོ་ལྷ་བཅུར་བཞུགས་ཤིང་། དེའང་མི་ལོ་སྟེད་ལ་ལོ་རེ་
 བརྒྱེས་པས་མི་ལོ་ཉེར་ལྷ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའང་མཆིས། དེར་རྗེ་བཅུ་རྩམས་མགོན་
 ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་གསན་ཏེ་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷགས་སུ་ཚུད། རྩམས་ཚོས་སྟེ་ལྷ་
 གསན་པ་ན་དོན་ཚན་རེ་རེ་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་མི་འབྲ་བ་རེ་རེ་སོབ་
 ཅིང་མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས་དང་། ཐོག་པ་མེད་པའི་སྐྱོབས་པ་བརྟེས་སྒྲུང་ཡང་མིའི་ཡུལ་དུ་

ལྷོན་མ་ག་དེ་ཡུལ་ལྷོགས་གཅིག་གི་ལུ་བ་ན་ཞེས་པའི་ནགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞེངས་ཏེ་བཞུགས་ནས་སློབ་མ་ཚུལ་བྲིམས་ཅན་མང་དུ་སློབ་པ་སོགས་མང་བརྒྱད་དང་དེ་
 ནས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་སློབ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུག་སོགས་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་
 སོན་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ཚོས་གྱི་ལྷུ་གུའི་དགོན་ཞེས་གྲགས། །དེར་བྱམས་
 ཚོས་སྡེ་ལྷ་ཡི་གཤེད་བཀོད། བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྷ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད། རྒྱུད་སྐུ་མ་བཅས་
 ལྷོན་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས། ཐེག་པ་སྲུང་མོང་གི་སྡོམ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སློབ་ཐེག་བསྟུས་ཏེ་སློབ་རྣམ་གཉིས་དང་། ས་སྡེ་ལྷ་སོགས་མངོན། ས་སྡེ་ལྷ་
 ནི། སའི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྟུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སློབ་སྟུ་
 བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་བབ་པ་བསྟུ་བ་བཅས་སོ། དེ་ནས་ལུས་སློབ་དང་ཉེ་བར་གྲོང་ཁྱིམ་
 ས་ག་རི་ཞེས་པར་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་སློབ་པ་གྱི་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་སློབ་པ་བཞིའི་དགེ་
 སློང་ཐམས་ཅད་འདུས། དེར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚོས་མང་དུ་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 སད་ཅིང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་སློང་སྟག་བཞག་པ་བྱུང་ནས། སློབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་
 པ་ལ་དག་བྱུང་བས་རིམ་པར་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་པ་འདྲི་བའི་
 དགེ་སློང་མདོ་སྡེ་འདོན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ཤེས་པ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ལས། སློབ་དཔོན་
 འདི་ཉིད་སོགས་མང་བྱོན་ཅིང་སློབ་མཚོག་བརྒྱད་སོགས་གྱིས་ཚོས་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བསྟན་པ་སྤར་ཡང་དར་ཞེས་སློབ་པ་ཀུན་ཏུ་གྲགས། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་སློབ་པ་
 གྱིས་ཤེར་སྤྱིན་ཁ་ཉོན་རྒྱན་མར་མངོད་ཅིང་། དེས་བསམས་པ་སློབ་དཔོན་འདི་ནི་
 འཕགས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་ཟེར་བ་བདེན་ན་བདག་གིས་ཀྱང་འདིའི་

ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི་གཤམ་ཏེ་མི་བདེན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་བོའི་
 ཚོགས་སྐྱེད་མཉམ་དབབ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོན་པོ་དང་། བམ་ཟེ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བུ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་
 བཟོས། བོ་བྱང་གི་བྱམས་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དབྱུས་སྐྱེ་བོ་དཔོན་འཁོར་བཅས་སྐྱེན་
 དངས། བསོད་སྟོམ་དང་ན་བཟའ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་དག་སྐྱེ་ཏེ། བྱིས་བྱི་ནང་དུ་མ་ཉེ་
 ནག་པོ་ལ་ས་དཀར་གྱིས་བྱུགས་པ་སྐྱེས། གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་མི་གཙང་བ་
 ལྟ་ཚོགས་སྐྱེས་པ་སྐྱང་ཅིས་བཀའ་སྟེངས་གྱིས་གཡོགས་པ་ལག་ཏུ་སོགས་ནས། བྱིས་
 འདི་ན་ཅི་ཡོད། ལག་ཏུ་སོགས་པ་འདི་ཅི་ཡིན་དེས་བས། ཇི་བཞིན་དུ་གསུངས། འདི་ཙམ་
 བྱི་སྐྱོག་གྱུར་ཤེས་པ་ཚུང་དུ་ལའང་འབྱུང་ན། སེམས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་སྐྱེས་ནས་ཤེར་
 བྱིན་གྱི་མདོའི་ཚིག་ལ་དེ་བ་གསུམ་དང་དོན་ལ་དེ་བ་གསུམ་སྟེ་དུག་པོ་ཡིད་གྱིས་དེས་
 བས་ཇི་སྟར་བ་བཞིན་ལན་མཛད་ནས་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་སོགས། དེ་དང་མཐུན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུང་དུ་རེ་ཡང་མཛད། དེ་ལ་ཚིག་གི་དེ་བ་གསུམ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དབའ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གང་གི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་ཡིན་དེས་བ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སྐྱེ་མི་མཐོང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འདི་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནམ། བྱ་
 ཤིན་ཏུ་ལུས་ཆེ་བ་དབག་ཚད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཞེས་དབའ་བྱས་པའི་ལུས་ཆེ་བ་འདི་དོན་
 གང་དང་སྐྱོད། ཇི་དང་ནགས་ཚལ་གྱི་མཚན་མ་མ་མཐོང་ན། རྒྱ་མཚོ་དང་ཐག་ཉེ་འོ་ཞེས་
 བ་ལ། མཚན་མ་མ་མཐོང་བའི་ས་མཚམས་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་བ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས། དེའི་
 ལན་དང་པོ་ནི། རང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་
 དང་། གསུམ་པ་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་དུས་སོ་ཞེས་དང་། དོན་ལ་དེ་བ་
 གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེ་རྣམ་ཤེས་རྗེས་སྐྱེ་ཡོད་དམ་མེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་གསུང་བས་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དམ། སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་

ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་མི་བྱེད་མཁམ་དང་། མི་བྱེད་རྒྱུའི་སྟོང་
 བ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་བཤམ་ལན་ནི། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་
 རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་ཅེས་བཤད་དང་། གཉིས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་གསུམ་ལ་དགོངས་པས་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ལ་སྦྲར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད། གསུམ་པར་སྟོང་
 བ་ཉིད་དུ་བྱེད་མཁམ་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་དང་། དེས་བྱེད་ཚུལ་
 ལྟར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀར་འགོག་བཤམ་ཡིན་ཅོལ་ཞེས་ལན་བཏབ། དེར་རྒྱལ་པོ་
 རྒྱུ་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བ་ལྷག་པར་འཕེལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་གཞི་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་
 དང་། དེ་རེ་རེར་ཡང་དགོ་སྟོང་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་། དགོ་བསྟེན་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཚོ་
 བར་མཛད། གནས་དེར་གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པར་བཏབ། །དེའི་ཚེ་
 ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་སྦྲར་རྩ་ཇ་བམ་སྤ་སུ་ན་ཞེས་པས། འབགས་བ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བས་
 མགོན་པོ་བྱམས་པ་ལས་ལྷང་སྦངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྲར་ཆེས་དར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 ཐོས་ནས། འཁོར་ལྟ་བརྒྱ་ཅམ་དང་བཅས་དབྱུས་སུ་འོངས་ནས། གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་
 མཚོད་ཉེན་རྣམས་མཚོད། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་པར་ཞུས་པས། དེར་སྟོབ་
 དཔོན་འཁོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་དང་བམ་ཐེ་བཅས་ལྷན་དུ་ཕེབས་པར་བཅམས་པ་ན་བམ་ཐེ་མ་
 བྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་པོ་ཉ་བྱང་ནས། དེ་ལྟར་དུ་སྟེབས་འདོད་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡུལ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐག་ཡོད་ཀྱང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ངོར་སྟོབ་དཔོན་
 འཁོར་བཅས་སྟོ་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་
 བསྟོད་ལ། གྱི་རྒྱ་རྩ་ཇ་དང་ཨོ་རྒྱན་ཞེས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀར་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་ཚོས་
 བསྟན་པས་རྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དར་བར་མཛད་ཅིང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་མཚོད་

ཉེན་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེ་དང་ལྷ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཅ་ལྔ་བཞེངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་གཞི་རེ་རེ་
 བཅུག་ཏེ་བཞིན་དུ་མ་ག་རྒྱུ་ཡང་མཚོན་ཉེན་བརྒྱད། ཚོས་གཞི་ཉེར་ལྔ་ཚུགས། །ལན་ཅིག་
 རྒྱ་གར་མཐའ་འཁོབ་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཡོ་རྒྱ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞིག་ལ་ཚོས་བསྟན་ནས་
 བཞུགས་སྐབས། དེ་དང་ཉེ་བར་གར་ལོག་གི་གྲོང་ཞིག་ཡོད་པས། དེས་དམག་བྲངས་ཉེ་
 སློབ་དཔོན་ལ་མདའ་མཚོན་སྒྲ་ཚོགས་འཕངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ལྷུང་སོང་ནས་ཅི་
 ཡང་མི་གཞོད་ཅིང་མཚོན་ཆ་ཡང་དུམ་བུ་བརྒྱར་ཆག་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་དད་དེ་
 ཕྱག་བྱས་ནས་སོང་། སྐྱ་ཚེའི་མཇུག་ཙམ་ལ་རྒྱ་ལེན་བྲའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་སྟུ་རྒྱ་ལེན་བྲ་བསྐྱངས་ཉེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད། །།

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྣ་མའི་རྗེ་ཀའི་མཛད་པ་པོ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་ཕུན་མོང་བའི་ལོ་རྒྱལ་མདོར་བསྟུན་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤར་ཚོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་སྲས་གྱི་ཕུ་བོ་རྒྱལ་
ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ནི་གཙང་མུང་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དུ་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ཤིང་པོ་འབྲུག་སྤྱི་
ལོ་ ༡༣༩༩ ལ་སྐྱུ་བསྟུན་མས། གནས་རྩིང་བ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱུང་ནས་རབ་དུ་
བྱུང་། དཀའ་བཞི་བ་རིན་ཅོར་སོགས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་དམ་ཚོས་མང་དུ་
གསན། ས་སྐྱུའི་རེད་མདའ་བས་གཙོ་ས་མཁན་ཆེན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྲགས་གྱི་
གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། ས་སྐྱུ་དང་། གསང་སྤྱི་ ཅིང་ཐང་
བཅས་སུ་དཀའ་བཅུའི་གྲོ་སྟོང་གནང་། རོང་སྟོན་ཤུག་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁན་ཆེན་གཡག་
པ་སོགས་ས་སྐྱུའི་མཁན་ཆེན་རྣམས་དང་ཚོད་སྐྱེང་ལེགས་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་
གྲགས་པ་ཐོབ་ནས་དཀའ་བཅུ་པའི་མཚན་ཏྲགས་བཞེས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྗེ་ཚོང་ཁ་
པའི་སློབ་མ་གཙོ་བོར་བྱུང་ནས་མདོ་སྲགས་གྱི་ཚོས་མང་དུ་གསན། དགྲུང་ལོང་དུག་དུ་
ཐེབས་སྐྱབས་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་སྐྱུ་གཤེགས། ལོ་དེར་རྗེ་ཉིད་དཀའ་སྟོན་གསེར་ཁྱིར་
བཞུགས། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཚབ་ཅེས་པའི་མཚན་ཐོབ། གདན་ས་ལོ་བཅུ་གཅིག་
འདྲིན། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་མཛད། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་གདན་སར་བཀོད་དེ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དགྲུང་ལོ་རི་དགུ་བ་ཙུ་
གྱི་ ༡༩༣༣ ལོའི་རྗེ་བུ་བར་ཅེ་བོ་དུ་ལར་སྐྱུ་གཤེགས།།

༡༡། །ཞེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མའི་རྒྱུ་བཟུངས་ལོ། །

༡༡། །ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྒོམ། །བསྐྱེད་གས་བཅད་བདར་བའི་
གསེར་བཞིན་དུ། །འི་མེད་རིགས་པས་གསལ་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་རྣམས་
ལ་འདུད། །གསུང་རབ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐྱེས་བུ་མཚོག། །སྒོ་ཕྱོས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཉེས་ཀུན་རླངས་སྤང་ནས། །བཟང་པོའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་
ཤིང་། །འབྲུག་པའི་འོད་ཟེར་ས་གསུམ་ལྷ་མ་མེར་གསལ། །ཐུགས་རྗེའི་དཔལ་
ཀྱིས་འགོ་ཀུན་བུ་བཞིན་གཟིགས། །བཤེས་གཉེན་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་
འདུད། །རྣམ་མའི་འདྲེན་མཚོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་དབང་བསྐྱར་
རྒྱལ་སྲས་མི་བམ་དང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་རབ་གཅིག་བསྐྱེས་པ། །རྒྱལ་
སྲས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །དང་བ་དང་ནི་རེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
སྟེ་ཡི། །དགོངས་པ་རྫོགས་པར་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བས་སྤང་བསྟན་པ། །ཐོགས་
མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་འདི་ན་རབ་འབྲུག་པས། །གཞུང་མཚོག་ཚོག་དོན་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བར་རྣམ་སྟེ་ཡང་། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་འབྲེད་པའི་མ་སྤུ་མེད་
པར། །ཤུ་སྤུམ་རང་དགར་འཇུག་པའི་སྤྱི་རྟོལ་གྱིས། །གཞན་སྟེའི་ཐུགས་ལ་
སྤུབ་པའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་འདི་ཉམས་པར་
བྱས། །གསུང་རབ་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ། །དམ་ཚོས་ལོག་པར་
འཆད་པའི་ཉེས་པ་ལྟེ། །བཤེས་གཉེན་བཟང་པོའང་རྟེན་པར་རབ་དགའ་
ན། །དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་བག་ཡོད་ལྱོས། །ཐུལ་དུ་བྱང་བའི་དམ་ཚོས་
བདུད་ཅིའི་དོ། །གང་ཞིག་སྤངས་པས་འཆི་མེད་གནས་སྟེར་བ། །འཁོར་ལོ་བར་

མཐའི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་དོན། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མའི་གསུང་བཞིན་བཤད་པར་
 བྱ། །དེ་ལ་འདྲིར་འོ་སྐོལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། རྙེད་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བའི་དལ་འཕྲོར་སྐོབ་པའི་དུས་འདྲིར་འདྲིལ་ཉེན་པའི་ཀུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
 ལས་ཁྱད་ལྷགས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་སྲི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 གི་སྐྱེས་ལུང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཞི་ལེགས་པར་མ་ཚུགས་པར་ཆེ་
 འདི་ཙམ་གྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབད་བ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་
 པའི་སྐྱབ་པ་འཕྲུང་བ་དང་འབྲ་ཞིང་། དུད་འགྲོའི་ཀུན་སྐྱོད་ལས་མ་འདས་པར་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་དལ་འཕྲོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེགས་པར་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་
 བུའོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་
 པར་འགྱུར་བའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཆད་མར་གྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་གཏོན་ལ་པབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྙེད་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
 པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་
 ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་སྟོན་དཔོན་
 འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་།
 དགོ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 ལེམས་དཔའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་སྟོན་སོས་ཀྱི་མཐུ་གཞན་ལས་ཁྱད་
 ལྷགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱུང་བཞེས་པའི་
 སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དང་རེས་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་དཔོངས་པ་རྫོགས་པར་
 འབྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ་དེས། རྗེ་རབས་ཀྱི་གདུལ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་

བོའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་བསྟོ་བ་ལ་མཚོན་པོ་སྟོགས་བསྐྱད་པ་¹བཞིན་དུ་གྲུར་ཏེ།
 ཚིག་སྡེ་སྡེའི་འབྲེལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་དཀའ་ན་དོན་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ་ལྷ་ཅི་
 སྟོས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་གྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་
 གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོག་ཏུ་གྲུར་པར་མཚུན་ནས་སྐབ་པའི་གསུང་གིས་གསང་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོག་ཏུ་མ་གྲུར་བའི་སྐྱེན་མངའ་བ་རྒྱལ་ཚོ་བ་དམ་པ་དེ་མཉེས་
 བར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་པོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་
 བས་ཞལ་མདོན་སྟམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྩུ་འབྱུང་ལ་བརྟེན་
 བས་དགའ་ལྷན་དུ་སྟོན་ཏེ་ཚོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་གྲུར་ཏེ། འདོམ་བུ་སྤྱིང་བའི་སྤྱི་རབས་ཀྱི་
 གདུལ་བུ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིས་གྲུང་གནང་སྟེ།
 དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱད་ལྔ་མའི་བསྟན་བཙུན་པའི་ཉེ་བསྟན་བཙུན་ཆེན་པོ་ལྟེན། །དེ་ལ་སྤྱིར་བཙུན་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ཁྱད་དོན་དང་དེས་དོན་འབྲེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོའི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བའི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་དེས་པའི་དོན་དང་། གང་ཟག་དང་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྟོ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ལ་མདོ་སྡེ་སྡེ་མས་
 བི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་

¹ རྩུ་འབྱུང་ལྷན་པོ་

ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། སྟོགས་གཅིག་ཏུ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་དོན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་ཚིགས་གསལ་བར་སྟེ་ནས་སྟོན་པ་དེས་པའི་དོན་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །མདོ་སྐྱེ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱིས་དང་དོན་
 དང་དེས་དོན་འབྲེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ལེགས་པར་སྟེ་བས་མདོ་གཉིས་པ་དང་
 བའི་དོན་ཏུ་འབད་བ་མེད་པར་གྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི། རྣམ་འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྐྱེའི་
 རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་སྐྱེ་སྐྱེ་མའི་དང་དེས་འབྲེད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། །གཙོ་བོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་¹ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ལེགས་པར་སྟེ་ཞིང་།
 ཐེག་པ་ཆུང་ཏུའི་སྐྱེ་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འབྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་
 ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལས་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
 གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཚོས་དང་། གང་ལ་
 དམིགས་ནས་གོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གཟུང་འདྲིན་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་
 སྟོང་བ་ཚོས་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ལ། དཔུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལས་ནི་
 གཉིས་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཏུ་སྟེ་སྟེ། ཐེག་
 པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྐྱེའི་རྒྱལ་ལས་ནི། གཉིས་སྤང་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་

¹ ཤེས་རིག་ཏེ་བརྟེན་ཏེ། གཙོ་བོར་རྣམ་པར་རིག་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་

བས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་བས་གོང་དུ་བྱང་
 བར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་
 ལ་སྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་པ་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ། །བསྟན་བཅོས་གསུམ་པོ་
 དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བྱང་དེས་འབྲེད་པའི་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ས་སྟེ་སྟེ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོབ་ལོགས་པར་སྟེ་ཞིང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་
 སྟེ་སྟོན་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསེ་རུ་སྟེ་བྱའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་
 བསགས་ནས་སྟོར་ལམ་དོད་ཡན་ཆད་སྟན་ཅིག་ལ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་
 ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་སང་གསུངས་སོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་
 གྱི་རྟེན་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་མོད་གྱི། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་
 བོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དོ་བོ་དེས་པ་དང་།
 བྲངས་དེས་པ་དང་། གོ་རིམ་དེས་པ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་སྐས་དོན་
 བོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གོམས་པས་རྒྱུད་སྟོན་
 བར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དུས་སྟེས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་
 ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཚུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེས་

བར་རྟོགས་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མདོ་རྒྱས་འགྲིང་བསྐྱུས་
 གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོས་བྱུང་བར་མེད་པར་གསལ་
 བར་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདྲིར་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །ཤེར་སྲིན་གྱི་
 མདོའི་ལམ་ཤེས་གྱི་སྐབས་སུ། གང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ལྷགས་པ་དེ་
 དག་ལ་ནི་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 མཐུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་སྲིར་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་གྱི་མཚམས་བཅད་
 པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་པོ་ལྗེ་བཟང་
 པོས་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་
 རོགས་མེད་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུ་བ་དང་། ཐེག་པ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱུ་བ་ཞེས་དེ་
 གཉིས་གྱི་འཆད་ཚུལ་སོ་སོར་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་རྣམ་བར་རིག་པ་ཅམ་
 ཏུ་སྐྱུ་བའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཏུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་
 སྟོན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོབ་སྲེ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་རྣམ་རིག་
 བར་སྟོན་པར་མི་བསམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་འགྲེལ་བར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་སྐྱ་མོ་རྒྱས་པར་གཏུན་ལ་ཐབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་
 འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོབ་འགྲེད་མགོན་པོ་
 སྐྱུ་སྐྱུབ་ལས་ལོགས་སུ་བསམ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྲིར་
 རོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་

ལ་དོན་བཞེསྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུལ་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་།
འཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ལ་གཉིས། མཚན་བསྐྱུར་བ་དང་། མཚན་
བཤམ་པ་ལོ།

དང་པོ་(མཚན་བསྐྱུར་བ་བཤམ་པ་)ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། །མཚུ་ལུ་རུ་ལུ་རྟ་ར་ཉ་རྟ་
ལུ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐབས་མའི་བསྟན་བཅོས། བསྟན་བཅོས་
འདིའི་མཚན་རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཚུ་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྐད་དུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དང་།
ཡ་ན་ནི་ཐེག་པ་དང་། ཨ་བུད་ཉ་རའམ་ལུ་རྟ་ར་ནི་སྐབས་དང་ཉ་རྟ་ནི་རྒྱུད་དང་ལུ་སྟེ།
ནི་བསྟན་བཅོས་སོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་བཤམ་པ་)ནི། ཐེག་པ་འདིས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་
དང་། འདིར་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྟེ་
སྟོད་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྟན་
པས་ཆེན་པོ་ལོ། །རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཉེ། རྟེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྟོང་
བྱེད་སྟོན་པའི་གཙུག་ལག་སྟེ། སྐབས་ནི་སྤྱི་མའི་དོན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གཙུག་ལག་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི།
ལུ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་ལུ་ས་འཚོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཉ་ཡ་སྟོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡི་གེ་
བསྟན་པའི་ངེས་ཚིག་གི་བཤམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་བསྐྱུས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་
འཚོས་ཤིང་ངན་སོང་དང་སྲིད་པ་ཅམ་གྱི་འདིགས་པ་ལས་སྟོབ་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་(འགྲུལ་གྱི་ཕྱག་)ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་

བའི་ཆེད་དུ་ལོ་རྒྱུ་བས་བཀོད་བའོ། །ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
སྐྱབས་འགོ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་དོན་དེ་ཉིད་བྱས་པར་
བྱའོ།།

གསུམ་པ་(གཞུང་གི་དོན)ལ་གཉིས། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་(བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་)ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)
ལ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། མདོ་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་
ངེས་པའོ། །དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན)ལ་གཉིས། སྤྱི་འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
ཉོ། །དང་པོ་(སྤྱི་འོན)ལ་གསུམ། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་གྱི་རོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ།།

དང་པོ་(རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་གྱི་རོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་)འི། འདི་དག་གྲང་དོན་དམ་དང་
ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི།
སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། ཀུན་
རྫོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །དོན་དམ་པའི་ཚོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་
གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
འཕགས་པའི་ཚོགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་འི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཀུན་
རྫོབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་

པའི་ཚོས་སྐྱེ་བྱུང་གི་རྒྱས་པའི་ཚལོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཀུན་
 རྫོབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འགྱུར་པའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་
 པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་དང་མཚུངས་མོད་ཀྱི།
 རང་རྒྱུད་ལ་འགྱུར་འགྱུར་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པ་
 ཅམ་མོ། །ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པ་ནི། རྫོབས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཚུ་ཅ་
 གཉིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་སོ། །འཕྲིན་
 ལས་དོན་དམ་པ་ནི། རྩ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་
 ཚོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(གངས་ངེས་པ་)ནི། བདུན་པོ་ལས་གངས་མང་བ་མི་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལས་ཉུང་བས་མི་འདུ་སྟེ།^༡ འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ཅམ་གྱིས་རྫོགས་
 པའི་སྲིད་རོ། །འདིར་སྐྱེ་མ་ལོ་རྩལ་བ་ཆེན་པོས། མི་གནས་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་བཤད་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་མཛད་པའི་སྲུང་མ་ནི། འོག་ནས་གོ་རིམ་
 རྫོན་པའི་ཚིག་གི་སྐྱས་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་བསྟན་
 བཅས་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འཆད་ཚུལ་སྤྲི་མ་ལྟར་འབྲད་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དོན་
 གཉིས་སྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་ངེས་པའི་སྲིད་རོ། །རྒྱ་མཚོན་ནི་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པ་

^༡ ཤེས་རིག་ཏེ། དེ་ལས་ཉུང་བས་མི་རུས་ཏེ། རྫོགས་དང་རྫོགས་ཏེ། དེ་ལས་ཉུང་བས་འདུ་མི་རུས་ཏེ།

གཉིས་སྐྱེས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་སྣམ་ཅིག་གྲེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཁམས་ཉེ་དེ་ལ་ངོ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཁམས་དང་བཞིན་གྱི་རྣམ་
 པར་དག་པར་མ་གྱུར་ན། མོ་གྲུང་གྱི་དེ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་འཐད་པས་གྲུང་
 ཚུབ་གྱི་མེད་ན་མི་འགྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཏགས་པར་བད་གྱི།
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་གྲེད་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་བའི་རིགས་ནི། བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་སྣམ་ཅིག་གྲེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་
 ཟིན་པའི་གྲུང་ཚུབ་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཉེ། གང་བལ་གཞན་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་རྣམ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་དང་རྒྱུད་གྱི་དེ་མ་བད་པར་སྐྱོང་བུས་པས་སྤྱིའི་རྒྱུ་དེ་ཅམ་དུ་བད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་ངོ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་གྲུའི་གཙོ་བོར་
 གུས་ནས་དེ་སྐྱོང་གྲེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རགས་པའི་དབང་དུ་གུས་ཉེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན་པར་བད་གྱི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་བད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བད་
 གི་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྲེད་པ་སོགས་ནི། ཁམས་སྐྱོང་གྲེད་གྱི་ཚོས་བསྟན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་ཁམས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་
 པར་གྲོ། །ཡང་དང་རྒྱུད་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགྲུང་བ་ནི།
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུ་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུང་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་ནི་དང་གི་ཁམས་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྲེད་
 པའོ། །རྒྱུ་གཉིས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱི་མའི་གྲུང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱོལ། གཞན་གྱི་སྤྱི་ཡང་འཕྲིན་ལས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་
 ཤེས་པར་གྲོ། །

གསུམ་པ་(དོགས་པ་བཅད་པ་)ནི། མོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཚོག་འབའ་ཞིག་བསྟན་པས་ཚོག་མོད། དགོན་མཚོག་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་ཆེད་དུ་དེ་གསུམ་ལ་སྟོས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཐ་དད་པས་བསྟན་
ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དང་། ཅེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་འཁོར་
བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐད་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱི་སྐྱེལ་བཞེན་ནས་
སྐྱུག་བསྐལ་ཐད་པ་མོབ་པའི་སྟོབ་མ་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དགོན་མཚོག་
གསུམ་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ནམ་པར་བཞག་གོ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་
བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་འདྲིར་བཞད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ཡུང་ཉིང་དགོས་སུ་བསྟན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། འདྲིར་བསྟན་པའི་
དགོན་མཚོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཉག་
གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་མོབ་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ནི། ས་བརྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་བཏགས་པ་བ་དང་།
ས་དགུ་པར་ཚོས་དགོན་མཚོག་དང་། ས་བརྒྱ་པར་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་
བསྟན་ལ། རིང་བའི་རྒྱ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་

སོགས་སོ། །རྒྱུ་ལྷོ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདྲིར་བསྟན་པའི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
 འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་ནི་འདྲིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
 མིང་མ་བྱུན་པ་ཙམ་བསྟན་པའི་སྐོན་ཐོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟན་ན་འདྲིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཀོན་མཆོག་ནི་ས་དང་པོ་
 ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་བའི་བར་གྱི་དཀོན་མཆོག་
 ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་
 པ་བྱུན་མོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༄ གཉེས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན)ལ་གཉེས། ཚ་བ་དང་། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཚ་
 བ་) ལ། དོ་པོ་དོས་བརྒྱུང་བ་དང་། གངས་བདུན་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(དོ་པོ་དོས་བརྒྱུང་བ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་
 དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །སྐྱུ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་
 སངས་རྒྱས་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འབགས་པའི་ཆོགས་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ནི་
 གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ལ། ཅི་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་སྟངས་ན་ཡོད་པའི་འདིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་རྣམས་ལས་བསྟན་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟངས་པོ་དང་གནས་གྱུར་མཐར་སྐྱིན་པའི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་

ཆོ་སྐྱོང་དང་སྐོ་མང་། རྒྱ་

གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དོན་བདུན་
 ཀྱི་མ་མ་སྟེ་བཞི་པོ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་གཞན་རྒྱད་ལ་བྱུང་བ་ཞིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རང་རྒྱུད་
 ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འོག་ནས་གོ་རིམ་གྱི་ཆ་བཤད་པ་ལ་
 བརྟེན་ན་རྒྱང་བད་སྐྱར་དུ་རུང་བ་ཙམ་མོ། །གཉི་ག་ལྟར་ཡང་ཁམས་རྒྱུའི་གནས་
 སྐབས་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་བྱེད་པ་
 བྱི་བསྟན་བཙུག་པོ་སྐྱེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མ་མ་ཤེས་པའི་བབ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་འཆད་
 པར་འབྱུར་རོ། །སྟེ་སྟག་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ་གངས་བདུན་དུ་འདུས་པ་འཛེན་པར་
 བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(གངས་བདུན་དུ་བསྟན་པ་)ནི། བསྟན་བཙུག་ཀྱི་སྐྱུས་ནི་མདོར་
 བསྐྱུས་ན། རྫོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །བསྟན་བཙུག་འདིའི་བརྗོད་བྱ་
 འོག་ནས་འཆད་པ་ཀུན་གྱི་སྐྱུས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན་རྫོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་
 དུ་འདུས་ལ་རྫོད་བྱེད་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་སྐྱུས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན་རྫོགས་པའི་
 དོན་རྫོ་རྗེ་སྟེ་སྟེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་ཏུ་འདུས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དག་
 གོ། །ཡང་ན་གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་རྒྱལ་པོས་ལྷུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འདིར་
 གནས་བདུན་སྐྱང་དང་སྐྱར་པའི་སྐྱང་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན་བདུན་པོ་དེ་དག་ཏུ་
 འདུས་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་
 བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྫོ་རྗེ་སྟེ་སྟེ་དང་དེའི་གནས་ཀྱི་སྐྱུ་བཤད་

བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐྱ་འཇུག་བའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་
 བ་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་(རྟོ་རྗེ་ལྷ་བྱུང་དེའི་གནས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གསུམ།
 བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་བདུན་ནི་རྟོ་རྗེ་ལྷ་བྱུང་དང་། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་དེའི་གནས་ཉེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ་རྗེའི་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་བདུན་ནི་རྟོ་རྗེ་
 ལྷ་བྱུང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱ་རྟོག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་
 རང་གི་ས་རིག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པའོ། །རྟོ་རྗེ་ལྷ་བྱུང་དེའི་དོན་བདུན་ག་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་ཁྲུང་པར་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ནི་འཕགས་པའི་དོན་
 དམ་འཇུག་པའི་མཉམ་གཞག་འབའ་ཞེག་ཏུ་མ་བཟད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་
 ཡང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རང་མཚན་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་
 དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཉིས་མི་འབྲས་ཤིང་། སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་རང་
 མཚན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་རྟོགས་
 ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ལ། ཚོས་ཉིད་སྐྱ་རྟོག་གིས་རི་ལྷར་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱས་
 ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྐྱེ་དང་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཅུང་བད་ཡུང་བྱ་མི་བྱས་
 པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ཁས་སྐྱོངས་པ་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་བའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །གཏུན་ཚིགས་སྲ་མ་
 བསྐྱབ་པ་ནི། དེར་ཐལ། རྩོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་
 ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐིགས་པར་དཀའ་བའི་སྲིད། འདིག་རྟེན་
 པའི་སྐྱོམ་བྱུང་གིས་ཐིགས་པར་དཀའ་བ་གོ་བྱས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་
 སྐྱོས་སོ། །ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
 ཚེ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པ་ལས་མ་འདས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པ་ན་ཚུལ་ཚུ་
 བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དོན་ནམ་པ་བདུན་པོ་དེ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དོན་དེ་དག་ཐོག་
 མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དེ་ཐོབ་ཅིང་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གཞི་ཡིན་པས་དོན་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་སྲིད་འོ། །དེར་ཐལ། དོན་ནམ་པ་བདུན་
 པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྩེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་ལམ་བརྗོད་
 བྱུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནའི་སྲིད། སྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་འདིར་དོན་དེ་དག་བརྗོད་པར་
 བཤད་པ་དང་། གོང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་པའི་འགལ་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་ཡུང་དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་
 བརྗོད་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་“མི་འཚམ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱས་བརྗོད་བྱས་མི་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་བད་

“སྐྱོ་མང” ། འཆད་པ་ལ་ནི་

གྲང་མི་རྟེན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དོན་རྣམ་པ་བདུན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་
 རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་དོན་དེ་དག་
 བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་ལམ་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་
 ཡང་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྟན་པ་)ནི། དོན་རྣམ་པ་བདུན་དང་དེ་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་དག་
 རིམ་པ་བཞེན་དུ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་གོང་
 དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྗོགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཐེགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་དེ་དག་བརྗོད་
 བྱར་བྱས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་གྱིས་སོ།།

གཉེས་པ་(སྐྱེ་འཇུག་པའི་གཞི་དོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉེས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
 མོ་(ཞི་བ་)ནི། དེ་ལ་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཡི་གེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉེས་པ་(ལན་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ནི་དོན་
 ཞེས་བརྗོད་དེ་ཞེས་པ་ནས་འདི་ནི་དོན་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །མིང་ཚིག་བསྟུས་
 པའི་ཡི་གེ་གང་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བདུན་མོ་འདི་དག་བརྗོད་བྱར་
 སྟོན་པར་བྱེད་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་
 འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡ་བྲལ་གྱི་ཡི་གེ་
 འབའ་ཞེག་མ་ཡིན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འདིར་ཡི་གེ་
 ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལུང་དང་རྒྱུར་བ)ལ་གཉིས། མཚམས་རྒྱུར་བ་དང་།
 ལུང་དང་རྒྱུར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་(མཚམས་རྒྱུར་བ)ནི། རྡོ་རྗེའི་གནས་བསྟན་པ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལུང་དང་རྒྱུར་བ་དངོས་པ)ལ་གཉིས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལུང་དང་
 རྒྱུར་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ལུང་དང་རྒྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལུང་དང་རྒྱུར་བ)ནི། ཀུན་དགའ་པོ་དོན་དམ་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་སྟོང་བྱུང་གྱི་ནི་མ་མཐའ་དག་
 དང་བྲལ་བ་ནི་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་མིག་གིས་བསྟོན་
 བར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་མི་བྱས་པའོ། །ཀུན་
 དགའ་པོ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ནི་རྒྱ་རྟོག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་དེའི་སྲིད། དེ་ནི་ན་བས་མཉན་པར་མི་བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་
 པོ་དོན་དམ་པའི་དགོ་འདུན་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་བ་སྟེ་དོན་དམ་
 པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་ལུས་གྱིས་དངོས་སུ་བྲག་འཚམ་བ་དང་སེམས་
 གྱིས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོན་པ་བྱེད་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱ་
 བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་རྡོ་རྗེའི་ཞེས་སོ། །འདི་ག་རྟོན་ན་སངས་རྒྱས་བསྟོན་པར་བྱ་
 བ་དང་། ཚོས་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་བསྟེན་བཀུར་པའི་ཞིང་དུ་བྲགས་
 ཤིང་། དེ་སྟུང་བདེན་པར་འདིན་པའི་གཅད་བྱ་སྟོང་འདོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སོ་སོར་བཞད་གྱི་གསུམ་ག་ཡང་དོན་དམ་པར་བསྟོན་པ་སོགས་སུ་མ་བྱུང་བར་
 འདའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་སྤྱད་པས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་
 ཀུན་རྫོབ་པ་ཡང་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་།

འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བཞག་སྟེ། དེ་བབས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཐེན་པའི་དབང་གིས་
 ཐེག་པ་ཆེན་སོའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་དགེ་འདུན་དང་
 ཆོས་དཀོན་མཆོག་གྲང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བཞག་དགོས་པས་
 སོ། །འགྲེལ་བ་འདིར་ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་སྲོལ་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་ནི་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(རྣམ་མ་བཞི་ལུང་དང་རྒྱུར་བ་)ལ་གཉིས། ཁམས་ལུང་དང་རྒྱུར་བ་དང་།
 ལུང་ཆུབ་སོགས་གསུམ་ལུང་དང་རྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་(ཁམས་ལུང་དང་རྒྱུར་བ་)ལ་
 གསུམ། ཉག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པ་དང་། དེ་
 ལས་གཞན་གྱི་གཏན་དུ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ངོས་
 གཟུང་བའོ།།

དང་པོ་(རྣམ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པ་)ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་རྩི་མ་
 དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་
 བདེན་པའི་སློབ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། བདེན་པའི་སློབ་པ་འགའ་
 ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་གཉིས་སྣང་གི་སློབ་པ་ཡང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་ཏུ་མཉམ་
 བར་བཞག་པའོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློབ་
 ཡུལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་གཞན་གྱི་གཏན་དུ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་)ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དོན་འདི་ནི་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པས་སྤྲིས་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའམ། རང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་མི་རྟོགས་གྲང་། དད་པས་རྟོགས་པའི་རིམ་

བ་ལ་རྩོམ་པའམ། མི་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བུ་ལ་རྩོམ་ནས་དེ་ཤིག་
 ཅེས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་
 ལྟར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྐྱོམ་པའི་བྱས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་རང་གི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་མམ། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་ཀྱི་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའམ། བལྟ་བའམ། བརྟག་པར་མི་བྱས་ན། ཀྱིས་
 བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཏེ་ཞེས་སོ། ། །ཁ་ཅིག་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་
 གསུམ་ལ་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བལྟ་མི་བྱས་ན་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོས་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་
 རང་གི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་མ་
 རྟོགས་པར་གསལ་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་སོད་ཀྱི། དབུ་མ་ཅ་བ་
 ཤེས་རབ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱོས་པ་གཅོད་པའི་རིགས་
 པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོ་ནས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམས་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་རང་སྐྱོབས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་མི་བྱས་པས་རང་གི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟ་བ་སོགས་མི་བྱས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་མི་བྱས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་
 པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །འབྲུ་རིའི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་སྟོན་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་
 གིས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚད་མའི་
 རྒྱུས་བྱུང་ཡིད་ཆེས་པ་ཅམ་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དབྱུང་མི་བཟོད་དེ་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་ན་དང་བས་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། ཚད་མས་
 རྟོགས་ན་ནི། སྤྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དང་བ་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་བཤད་མི་དགོས་
 ལོ། །བརྟན་བཙུག་འདི་རྩ་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དང་། ཉན་རང་
 འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དོན་དམ་པ་རྗེ་མ་
 དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་མ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་ཤིང་། ཅུང་ཟད་དང་
 བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་
 ལོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་མ་མཐའ་
 དག་གིས་དབེན་པ་ན་ཚུལ་གྱི་སྤྱིར་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །ཞེས་རྗོ་རྗེའི་ཞེས་སོ། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་གཅིག་བྱ་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བསྟན་ལ། རྗེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་
 པ་ན་ཚུལ་གྱི་སྤྱིར་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཚུལ་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་
 ཐལ། རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་མས་དཔེན་པ་ན་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཅེས་སྐྱེ་
 བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དོ། །ཚིག་སྒྲ་དྲགས་ནི། སྐྱེ་རྣམ་གྲངས་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་པོ་ལ་ལག་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་ཡོད་
 གྲང་། ལག་ལྟན་ལ་སྒྲར་པོས་མ་ཁྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་སྲ་མ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་
 ཁྲུབ་གྲང་སྲི་མ་ལ་སྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྲ་མ་གཉིས་ནི་རྒྱུའི་གནས་
 སྐབས་དང་། སེམས་ཅན་འབང་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཅ་འགྲེལ་ཀུན་གྱིས་
 བསྟན་གྱི། རི་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ལྷིང་པོར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཚུང་བད་གྲང་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །མདོའི་ཚིག་གསུམ་པོ་
 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཉིད་རི་མ་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ལ་ཚོས་གྱི་རྒྱུའི་མིང་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་དབང་སྤྲུག་པ་ཉག་
 པ་རང་རྣུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་མིང་མི་མཐུན་པ་ཅེས་དུ་
 བད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་
 རོ་རྗེ་འཆང་དུ་གདོད་མ་ནས་རྫོགས་ཟིན་པ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་རྫོགས་པ་ཆེན་
 པོའོ། །ཞེས་འདོད་པ་ཡང་དབང་སྤྲུག་རང་རྣུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ཉག་པར་འདོད་པ་དང་མིང་མི་
 མཐུན་པ་ཅེས་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 པར་བྱ་ཡི། ཚིག་ལ་འཆེལ་བར་མི་བྱའོ། །

ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་གོ་ཞེས་དོ་རྗེའི་ཞེས་སོ། །གནས་གསུམ་པོ་འདི་
དག་ནི་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།།

གཉེས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤར་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་སྤར་མདོར་
བསྟུས་ནས་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་ནི་སྤར་བྲངས་པ་དང་འོག་ནས་འབྱུང་
བའི་གསུང་རབ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་རྒྱས་
བཤད་མཐའ་དག་གི་ལུས་སྤྱི་ཡིགས་པར་གྱུ་ལོ། །རྗེ་སྤར་མདོར་བསྟུས་པས་ལུས་
སྤྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
བཅོས་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་སྐོ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
སྐོ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ཏུ་བསྟུས་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྟེ་དེར་བསྟུས་པའི་
རང་བཞིན་གྱིས་ན་ལུས་སོ། །ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དངོས་ནི། ཚིགས་བཅད་
གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལུང་དང་སྤྱར་བ་དང་གོ་རིམ་དེས་པ་གཉེས་གྲུང་དེར་
བསྟུས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ།།

གཉེས་པ་(མདོ་ལས་རྗེ་སྤར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། དོན་
བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འགྲེལ་བ། །ཕོ་རིམ་རྗེ་
བཞིན་གསུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །སྤང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་གྲུ་
སྟེ། །བཞི་ནི་སྐོ་སྟོན་རྒྱལ་ཚོས་དབྱེ་བ་ལས། །ཅི་དོན་ཚན་བདུན་ཏུ་བསྟུས་པའི་
བསྟན་བཅོས་འདི་རང་དགར་རལ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སྤྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་སྟུམ་
ཏུ་དོགས་པ་ལ། རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤར་བ་ནི། དོ་རྗེ་སྤྱི་འབྱུང་དོན་བདུན་པོ་འདི་
དག་འཕགས་པ་གསུངས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་པོས་ལུས་པའི་མདོར་གསུངས་

སོ། །རྗེ་ལྷ་རྟ་གསུངས་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་སྟོན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་གང་
 གི་སྤྱི་ཚུལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བན་ཚུན་མ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་བར་མ་ཚད་པའི་གོ་རིམ་
 དང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚུལ་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་
 ཏོ། །ཁོ་དོའི་ཚིག་གང་གིས་གནས་གང་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱི་བཞིའི་ལེ་ཏུ་ལས་ནི་⁶
 འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གནས་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟེ་
 བེ་ལྷ་ག་མ་འདྲེན་པའོ། །ལྷ་ག་མ་གནས་བཞི་ནི་སྟོ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ཁམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བྱུག་ཅུའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཁམས་བསྟན་ལ་རྒྱལ་
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་ཅུའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་
 ལས་བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ག་མ་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རི་ལྷ་རྟ་
 བསྟན་པ་དང་། ལྷ་ག་མ་བཞི་རི་ལྷ་རྟ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རི་
 ལྷ་རྟ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་ཅུ་བཤད་པ་དང་། ལྷ་རྟ་དང་སྤྱི་བའོ། །

དང་པོ་(ཚིག་དོན་ཅུ་བཤད་པ་)ནི། རྗེ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་ལས་རང་
 རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མ་
 བྲལ་བ་དང་བར་མ་ཚད་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱི་བཞི་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་
 འཕགས་པ་གསུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱི་བཞི་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར་སྤྱི་བཞིའི་ལེ་ཏུ་
 ལས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་ལྷ་ག་མ་

⁶ སྟོ་ལྷ་རྟ་དང་སྤྱི་བའོ། །གིས་
⁷ སྟོ་ལྷ་རྟ་དེ་གང་གི་གནས་གང་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱི་བཞིའི་ལེ་ཏུ་ལས་ནི་

བཞི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་
བ་ལས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་
སྐྱར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་(རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་
སྐྱར་བ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། མདོ་དེ་ལས། རི་སྐད་དུ། བཙེན་ལྡན་འདས་
དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་ཞམ་པ་བདེན་པའི་སྒོས་བྲམ་དུ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་བར་ཉེ་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་ཉེ་མ་ལུས་པར་སངས་
རྒྱས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གང་དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་དེའི་
སྤྱིར་སྟོབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་མདོ་ལས་གང་
གསུངས་པ་སྟེ། ཅ་བའི་ཚིག་འདི་གསུམ་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་སྤྲུག་པའི་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་བའི་རྒྱ་དག་པ་ས་
གསུམ་ལ་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་
དགོན་མཚོག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ས་དབྱུ་བ་དང་བརྒྱུ་བ་ལ་ཚོས་དགོན་མཚོག་
དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་སྟེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་པ་
ནམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅ་ཚིག་གསུམ་པོ་འདི་ས་ཉེ་རྒྱ་འབྲུབ་ཞིག་
བསྟན་པར་འཆད་པ་མི་རིགས་ཉེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

རང་བཞིན་བསྟན་པར་བཤད་པ་དང་འགམ་བའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་
རྒྱུ་ལྷོ་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིད་དོ།

གཉེས་པ་(ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་དོས་བརྒྱུང་བ་)ནི། ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མ་གནས་
བཞིས་ནི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལྷན་
ཅིག་གི་ལྷན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲུབ་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་
ཞར་བྱུང་ཅམ་དུ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་འོག་ཏུ་སྟོན་ཏོ།

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཉེ་རྒྱ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཁྱད་
པར་དུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཉེ་རྒྱ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ལ་
རང་གི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྲིད་པོ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་བྱང་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་པ་
དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། གང་གི་སྲིད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་ན་དབང་
བཅུ་ཐོབ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་དེའི་སྲིད་རང་
གི་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་འབྲུང་བ་ལ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པ་
རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པའོ། །མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་
རྒྱས་པ་དེ་རང་གི་སྐས་འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཤེགས་པར་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཉེ་གང་གི་
སྲིད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དབྱུ་པ་ལ་གནས་པ་ན་རང་ཉིད་སོ་སོ་ཡང་དག་

བར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་སྐྱེན་མེད་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་དང་མོས་བ་སྐྱ་ཚོགས་བའི་བསམ་བའི་
 ཚུལ་ལེགས་བར་ཤེས་པ་དང་ས་དབྱུ་བ་ཐོབ་ན་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེད་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱད་པར་མི་མངའ་བས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མཚོག་གི་ལ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་
 རིགས་འབྲས་ལྡན་མས་སྤྱི་མ་མཚམས་སྤྱོད་བ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་བ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་བར་བསྐྱོར་བ་དེ་རང་གིས་
 ཐོབ་པ་ན་སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར་ན་རང་གིས་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་
 ཚེ་ས་བཅུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེན་མེད་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ལ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་
 མི་འཆད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར་མཛད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱན་མི་
 འཆད་པའི་དོན་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལྷན་པར་དུ་བཤད་པ་)ནི། སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་
 དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་དེ་ཡང་མདོའི་ཚོག་དེའི་དེ་ལ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་གི་
 དགེ་འདུན་ཚེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 ཚོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མདོའི་གཞུང་
 འདིས་བསྟན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ཉིད་ལྷན་པར་དུ་བཤད་པ་ནི་དགེ་སློང་གི་དགེ་
 འདུན་དང་རྒྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱལ་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱུར་དུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་

ཐོབ་པ་ས་¹ ལྷོན་ཏུ་དུལ་བའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དག་དང་
 ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །འདིས་སློབ་མའི་ཚོགས་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་
 བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་ལ། མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡང་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་ལུང་དང་སྐར་བ་)ལ་གཉིས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལུང་དང་
 སྐར་བ་དང་། ཐབས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུང་དང་སྐར་བའོ།།

དང་པོ་(རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལུང་དང་སྐར་བ་)ནི། དེ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས་དེ་ནས་བཙུག་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་སློང་བ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱི་བ་བ་མེད་པའི་སློ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཙུག་ལྡན་འདས་མདོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་ནས་ཚངས་པར་སློང་བ་རྒྱས་
 པར་མཐེན་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གཟིགས་ཤིང་
 མཐེན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་སྟམ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློང་བ་ལ་འཇུག་
 བས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྤྱི་བ་བ་མེད་པའི་སློ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 བསྟན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཙུག་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་

¹ མོ་མང་། སོ་བ་པའི་

² མོ་མང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་

སོ། །སྒྲིམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་པའི་ཁམས་དང་
གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་སྐྱང་ལ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱམས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བས་མདོན་པར་གྲུབ་པ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ། རྩོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་སྐྱང་བར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་བསམ་བ་ཚིམས་པར་
བྱེད་པ། ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཐའ་དག་གིས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
བེད་ཏུ་དཀར་པོའི་གཞི་ཅན། འཛམ་བུ་གསེར་གྱི་རྩིག་རོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་
ཚོགས་ཀྱི་རྟ་བབས་དང་སྐོ་ཁང་དང་ཁ་ཁྱེར་དང་སྟེགས་བུ་དང་ཁང་པ་བཅེགས་
པ་དང་ལྗན་པ། ལྷ་རྟིག་གི་དོ་ལལ་དབྱངས་ཤིང་གདུགས་དང་བ་དན་དང་རྒྱལ་
མཚན་བསྐྱེད་པ། ལྷའི་དར་གྱི་ལྷ་ལྷི་དབྱངས་པ། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་བསྟུགས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཅན། ལྷོང་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཞེག་
བྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཙུན་སྐྱལ་གྱི་སྣང་པོས་བྱུགས་པ། དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའི་དེ་དང་ལྗན་པ། ཨ་ཀ་རུ་དམ་པའི་སྣང་པོས་བདུགས་པ། ལྷའི་ལྷ་རྟིག་དང་
རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་གིས་སྐྱས་པ། མེ་རྟོག་སེལ་མ་བཟུམ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དང་
མཁའ་རྟེན་གྱིས་མངོས་པར་བྱས་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་ན་རྩོགས་བཅུའི་འདིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་བཞོད་པ་མངོས་པ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱང་ངོ། །དེར་སེལ་འེའི་ཁྲི་བྱེ་བ་ཐག་ཁྲིག་བྱུང་བ་དང་། ལྷིང་བཞི་པའི་འདིག་རྟེན་
ཀྱི་སའི་སྣང་ན་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ལ་ཐུག་པའི་བར་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་རྒྱན་སྐྱ་
ཚོགས་དང་ལྗན་པ་བཞི་སྐོང་བྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྣང་བཞི་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་བསྟུས་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིག་རྒྱུ་མཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 དཀོངས་ཤིང་མཐུན་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཇིག་དེ་ལས་བཞེངས་པར་གྱུར་ཉི་
 བཞེངས་མ་ཐག་དུ་འཇིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པ་རྒྱལ་དུ་གཡོས་ཤིང་སྤང་བ་ཆེན་
 པོ་ཡང་གྲུབ་པར་གྱུར་ཉོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 བསྐྱར་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མཐུན་དུ་བདར་ཉེ། ལྷ་དང་སྐུ་ལ་སོགས་པས་མངོན་
 པར་བསྟོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱ་མོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཅིང་།
 འཁོར་གྱི་བྱམས་སྲུག་ཤེགས་པར་གྱུར་བ་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་རྒྱལ་གྱི་ལྷས་
 རིམ་ལ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མེ་ཉོག་དང་། སྤོས་དང་། ལ་བཟའ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིན་
 དང་། རྒྱན་དང་། ལྷ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་གྱི་ཆར་མངོན་པར་པབ་ནས་ཚིགས་སྲུ་
 བཅད་པས་བསྟོད་དེ། ཞལ་འབྱིང་དུ་འབྲངས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམས་སྲུ་ལྱོན་
 ལས་གདན་རི་ལྷར་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །སྤྱིང་བཞི་བ་འདི་རི་ལྷ་བར་སྤྱིང་
 བཞི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་དེའི་ཆེ་བཙམ་
 ལྡན་འདས་དེའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཇིག་སྤྱིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
 རྣམ་པར་འོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞུགས་མ་ཐག་དུ་བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་ཁྱང་བྱ་ཐམས་ཅད་ནས། སྤྱིའི་ཁྱང་བྱ་རེ་རེ་ནས་གྱང་འོད་
 ཟེར་གསལ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་དུང་སྤྱི། ཤར་ལ་སོགས་པ་སྤྱིགས་བཅུར་སྤང་བར་
 བྱས་ནས། དན་སོང་གི་སྲུག་བསྐལ་རྒྱན་བཅད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རབ་དུ་ཞེའོ། །པན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་སོབ་སོ། །འོད་དེ་
 ལས་གྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱལ་བའི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་མང་པོ་གྲུབ་ནས།

ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ཞིང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས། བདུད་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བཀོངས་ནས་སྤྲོ་ལོག་སྟེ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབྱེ་གཙུག་ཏོར་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་སྤྲོ་བཅུ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་རེ་རེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དཔག་
 ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་ཏེ་འོངས་ནས། ལྷ་རྩལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་པའི་
 ཆར་ལ་སོགས་པ་ཕབ་སྟེ། ལན་ཁྲི་ཁྲིར་བསྐྱོར་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མདོན་
 བར་བསྟོད་དེ། སོ་སོའི་སྟན་ལ་འཁོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་རྩལ་གྱི་མཚོན་པ་སྤྲོ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། བསྟོད་པའི་སྟོན་གྱིས་ཆར་ཕབ་པས། སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཚོ་གཤི་ཡོན་
 ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

ཚོས་དཀོན་མཚོ་གཤི་ཡོན་ཏན་མི། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་འཁོར་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མཁྱེན་ནས་སྟོན་མཚམས་ཀྱི་མཚོན་སྤྲོ་ནས་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་སྟེ། ཐམས་
 ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལ་ཕན་བཏགས་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་ཚོགས་དེའི་སྤྱི་བོར་མི་སྤྲོད་བར་གྱུར་ཏོ། །དེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མེ་
 ཏོག་དཔལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིག་མ་
 ཐག་ཏུ། དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞུམས་ཀྱི་དབྱེས་སུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདན་སེའི་ཁྲི་འཕང་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་བྱེ་བ་ཐག་ཁྲིག་བརྒྱ་
 སྟོང་ཅམ་དུ་མཐོ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། དས་བཅོམ་བྱ་སྤྲོ་

ཚོགས་བཞེད་པ། ལྷ་རེ་ཡི་དུ་ལོང་བ་བྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་མེ་ཉོག་དཔལ་གྱི་སྦྱིང་པོས་དེ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདན་
 སེའྲེ་ཁྲི་བསྐྱལ་བར་བསྐྱགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱུས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཇིན་
 ལས་ལངས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་
 མངོན་པར་བསྟོད་ནས། སེའྲེ་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པའི་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ཚོས་གྱི་
 གདན་གྱི་བཞོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལོད་བཤེ་བཤེ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་སྦྱིབ་
 བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྟེན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་
 ཞུགས་པས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་མིང་བསྐྱགས་པ་
 སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ལམ་བཞོད་པ་ལ་དམིགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཐབ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་།
 སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་བསྐྱུབ་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྱུང་
 གནས་སུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་སེའྲེ་ཁྲི་དེ་ལ་བཞུགས་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཚོས་དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་
 པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་དཔལ་རིན་ཆེན་སོག་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་བཞོད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱས་གྱི་
 རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཙུག་ལྷན་
 འདས་གྱིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་བདུད་གྱི་

ལས་དང་བྲལ་བར་ལྷུང་བསྟན་པའི་བར་གྱིས་ནི་ཕན་ཚུན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སློང་ཡུལ་གྱི་མཐུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་གཟུངས་གྱི་དབང་སྤྱད་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེར་འདུས་ཤིང་འཁོད་པ་
 དེས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སློང་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། བསྟན་པ་
 ཅི་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཙོམ་ལྡན་འདས་རིགས་གྱི་བྱུངས་
 རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་དག་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
 ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟན་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བསྟན་པས་དག་འདུན་
 དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཐབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུང་དང་སྤྱར་བ་)ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་
 ཏན་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་ཡང་དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་གཟིགས་ཏེ། ཞེ་མའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ནི་
 ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་མཛོད་འཇིན་པའོ་ཞེས་
 པར་མཐུན་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་གྱི་དབང་སྤྱད་རྒྱལ་པོ་ལ་
 སངས་རྒྱས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་
 ལྷས་གྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
 འཇིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་སློབས་པ་མཚོག་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་གཟུངས་གྱི་དབང་སྤྱད་རྒྱལ་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡང་དག་པའི་

ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པའི་བསྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་བསྟོན་པ་ནི། གུན་ཏུ་སྒྲུང་བ་གུན་
 བས་འོད་ཟེར་ཅན། །དོན་དམ་མ་ལུས་སྟོན་པ་གུན་བས་སྒྲུབ། །དང་བྱུང་ཚོས་གྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་ལ་མཁས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡོན་ཏན་གུན་དང་ལྡན། །སྐྱེས་བུ་བྱུ་
 མཚོག་གིས་ནི་འོད་ཟེར་སྒྲུང་། །ཞལ་ཡང་རྣམ་པར་སྐྱོར་ཞིང་འོད་འཛད་
 བཟ། །འདྲེན་པ་དེས་ནི་བདག་གི་ལུས་ལ་ཡང་། །ལན་བརྒྱ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་སྐྱི་
 བོར་ཞི། །མི་ཡི་འདྲེན་པའི་འོད་གྱིས་རེག་བས་ན། །གང་དག་བདག་གི་སྟོན་ཐོབ་
 བན་པ་དང་། །སྐྱོ་སྐྱོས་སྐྱོ་བས་པ་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་གཟུངས། །རྣམ་པ་སྟོར་དུ་བྱུང་
 བར་འཕགས་པར་གྱུར། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་
 དང་། །སྐྱོ་བས་པ་བདག་གི་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །སངས་རྒྱས་མཐུ་ཆེན་བསྟོན་
 བར་དགའ་བ་ལ། །ཉམ་ཚུང་བདག་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་མི་བྱས། །སངས་རྒྱས་
 གཞན་ཡང་འགྲོ་གུན་མན་སྦྱང་དུ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཞུ་བ་ཞུ་བར་འཚལ། །
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་ལུལ་དང་། །འདིག་ཉེན་རྣམ་འདྲེན་དག་
 གི་འབྱུང་བ་དང་། །སྒྲུང་དང་དེས་འབྱུང་རྣམ་པར་འཕུལ་བ་དང་། །དབང་བསྐྱུར་
 ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་ཞུ་བར་འཚལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། །དི་ལྟར་བཅོམ་སྒྲུབ་འདས་གྱིས་
 མཁྱེན་འཇུག་དང་། །དི་ལྟར་ལུན་རིང་ནས་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཚོས་གྱི་དབང་
 ལུག་རྒྱལ་པོར་རབ་བསྐྱབས་པ། །འདྲེན་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་བཤད་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དོ། །

ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 གཟུངས་གྱི་དབང་ལུག་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་སྒྲུབ་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་

བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མཚོག་གི་གཏམ་གྱི་དངོས་པོ་ཉི་བར་བཀོད་པའི་སྐོ་ནས་ཚོས་
དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ།།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མཚོག་དེ་
ཉོགས་པར་བྱེད་པའི་ཉོགས་པ་པོ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བུ་ཚོས་གྱི་དབང་ལྷག་དམ་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་པས་བསྟན་ཏོ། །ཚོས་གྱི་དབང་ལྷག་
ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །དེ་དག་གྲང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙམ་
ལྷན་འདས་ཅི་ལས་གྲང་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་དང་སྲིར་གྲོལ་བ་བཙམ་
ཞིང་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ནས། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གོ་རིམ་རི་ལྟ་
བར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེ་ནས་ཉིད་གྱི་⁹⁰ ལྷ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནམ་
པར་དབྱེ་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་སྐྱེང་གཞིའི་ལེ་ཏུ་ཡི་མཐའ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(ལྷག་མ་བཞི་རི་ལྟར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། ཁམས་མདོའི་ཚིག་གང་གིས་
བསྟན་པ་དང་། བྲང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མདོའི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་(ཁམས་མདོའི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཡོངས་སྐྱོང་གི་ཚོས་ལྷག་
ཅུས་ཁམས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སྐྱོང་གི་ཚོས་ངོས་བཟུང་
བའོ།།

དང་པོ་(ཡོངས་སྐྱོང་གི་ཚོས་ལྷག་ཅུས་ཁམས་བསྟན་པ་)ནི། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དེ་ནས་གཟུངས་གྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་སོས་ཞུས་པའི་མདོའི་སྐྱེང་
གཞིའི་རྗེས་སུ་རྗེ་མ་དང་བཙམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་

⁹⁰ ལྷོ་མང་། དེ་ནས་ཉིད་གྱི

བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཅུ་ཡང་ཡིན་ལ། ཁམས་སྐྱོང་གྲེད་ཀྱང་ཡིན་པས་ཡོན་
 ཏན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཅུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱུན་
 རྫོབ་པས་བསྟུན་པ་དང་། རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་
 བར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས། དེ་བསྟུན་གྲེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལྷང་དང་
 རྒྱུད་བའོ།།

དང་པོ་(དེ་བསྟུན་གྲེད་ཀྱི་རིགས་པ་)ནི། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཅུ་བསྟན་
 མོད། ཁམས་བསྟན་པར་རི་ལྷུང་འགྲུབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཅུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཡང་ཁམས་ཡོད་པར་སྐྱབ་གྲེད་མ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེ་
 བ། ཁམས་སྐྱོང་གྲེད་རྒྱལ་ཅུ་བསྟན་པས་སྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཁམས་ཡོད་པར་འགྲུབ་
 རྟེན། རྗེ་མ་མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྗེ་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་⁹⁹ རྗེ་མ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུད་གི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྷན་ནས་སྐྱང་བྱ་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་གྲེད་པའི་ཐབས་འབྲས་ལ་སྐྱང་བྱ་
 མེད་ན་སྐྱོང་གྲེད་མི་འབྲས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐོ་བྱར་གྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་གཉིས་
 ལྷན་གཤོད་མ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཡང་སྐྱོང་གྲེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་
 ལེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་སྐོ་བྱར་གྱི་རྗེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་
 བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་པན་ཚུན་སྐྱངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ལ་གཞི་

⁹⁹ ཤེས་རིག་དང་རྫོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་

མ་ཐུན་ཁས་མེན་པའི་ལུན་སྐྱལ་གྱི་ཚིག་གོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རོ་
 བོ་ལ་རྗེ་མ་མེད་ཀྱང་སློབ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་སྐྱབ་བ་ཡང་རིགས་པ་
 མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་ཏེ། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་བདེན་
 འདྲིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རི་ལྟར་ཞེན་པའི་འདྲིན་སྟངས་དང་མ་ཐུན་པར་
 སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་རིགས་མོད་གྱི། རོ་
 བོ་ལ་རྗེ་མ་མེད་པའི་བ་སྟོན་སློབ་དང་བཅས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་
 བོ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་།སློབ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་
 དང་བལ་པའི་སྲིད། ཉགས་སྲི་མ་ཁས་སྦངས། ཡང་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་རྟོག་དངོས་སུ་ཁས་སྦངས་ནས། དེ་ཀྱན་རྫོབ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བ་ནི་གཞན་
 སྟོང་བའ་མོའོ། །ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི། ལུན་སྐྱལ་གྱི་ཚིག་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞན་སྟོང་གི་
 དོན་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་
 བས། འོན་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན། སྲི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་བཏན་གཤོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་འགལ་
 ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་རི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སོམས་ཤིག། །དང་པོ་
 ལྟར་ན། སྟོང་གྱིས་གཞན་སྟོང་བའ་མོ་བསྟན་ཅུང་གི་གདུལ་བྱ་དེ། དབང་པོ་ཡང་
 རབ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོག་དངོས་དེ་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་དོགས་ནས་དེའི་དོགས་པ་བཅད་དགོས་ཀྱི་གདུལ་
 བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཞུགས་

བའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་
 ཉམ་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་
 དོན་ནམ། དེ་དག་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་སྟར་ན། ཉན་
 རོས་མདོ་སྡེ་བ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་ཐལ།
 བྱམ་སྐྱམ་སོགས་མི་ཉམ་པར་ཚད་མས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
 དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་
 པ་སྟར་ན། བྱམ་སྐྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཀུན་རྫོབ་
 པར་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་གཞན་སྟོང་ཞེས་པའི་སྲིད་ཅི་ལོག་གཞན་སྐྱས་
 པས་ཅི་ཞེག་གྲ། ཀུན་རྫོབ་གང་དུ་ཡང་བརྒྱུད་དུ་མི་རུང་ཞེང་། བྱམ་པ་བྱམ་པས་
 སྟོང་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
 པ་ཚད་པའི་སྟབས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་སྟར་ན། བྱམ་
 སྐྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲུབ་སྟོང་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། དེ་དག་ཀྱང་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་
 མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱོམས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཉམ་གའི་
 རོས་བསམ་གྱིས་བརྟག་དབུད་རྒྱུད་ཟབ་ཀྱང་བྱུར་མེད་དོ། ཞེས་སྐྱབ་ལོ། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་བསྐྱོམས་པས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་གྱི།
 སྲི་མ་ནི་ཕུ་ཐུག་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟབས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྐྱེད་དགོས་གྱི་
 གདུལ་བྱ་ལ་འདི་སྟབས་ལྟོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རོ། ། འདི་དག་

ཚོངས་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་དོགས་པའི་གནས་ཚུང་མོད་ཀྱི། ཚོགས་ཀྱི་
བསགས་རྒྱབ་ལིན་ཏུ་ཚུང་བ་དུ་མ་འདི་ལ་འཇུག་པར་སྒྲུང་བས་བར་བར་དུ་
དགག་པ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐར་བ་)ལ་གསུམ། ས་བརྟུ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པར་
བསྟན་པ་དང་། གཞུངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་སྐར་བ་དང་། མདོ་
གཞན་དང་སྐར་བར་བྱའོ།།

དང་པོ་(ས་བརྟུ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པར་བསྟན་པ་)འི། སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་དང་
དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲུང་གི་མས་མ་དག་པ་
གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱི་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
དབང་འདི་ཉེ་བར་གཞུང་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའི་ས་བརྟུ་པོ་དག་ལ་ཡང་
མཐོང་སྒྲུང་དང་སྐྱོམ་སྒྲུང་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་གྱིས་ཡོངས་
སྐྱོང་བ་དབེར་བརྗོད་པ་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་(གཞུངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་སྐར་བ་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐར་
བ་དང་། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དོན་ལ་སྐར་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐར་བ་)འི། འབགས་པ་གཞུངས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་རྒྱལ་པོས་
ལུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་རྗེས་
ཐོགས་ཉིད་དུ་རྟོ་རྟེག་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཞོར་བུ་བེད་ཅུ་དཔེར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་(དཔེ་བཤད་པ་)འི། རིགས་ཀྱི་བུ་དབེར་ན་འདི་སྟ་སྟེ། ཞོར་བུ་མཁན་
མཁས་པ་ཞོར་བུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་ནས་འདི་མ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྐྱུ་མ་དག་པའི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་

ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་སྲིད་ཅིང་དགའ་
 བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་
 འབགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་
 བ་དང་མ་ཆུད་བ་ཀུན་གྱི་སྲུང་མོང་དུ་ཉམས་སྲུ་སྐྱང་བར་བྱ་བའི་ལམ་བསྐྱབ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་གསུམ་ཉམས་སྲུ་མེན་བ་ལ་མཚུན་པར་མཛད་དོ། །འདིར་
 བསྟན་པའི་བདག་མེད་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་བ་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་
 གང་ཟག་འབགས་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
 གྱི། སྲིད་པའི་ཅ་བ་དངོས་སྲུ་གཙོད་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་ནི། རིམ་བ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་སྐྱོན་པར་འགྱུར་
 རོ། །བཞི་བརྒྱ་བར་ཡང་རིམ་བ་དང་པོ་འདི་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསུངས་
 མོ། །བཞི་བརྒྱ་བར། བསོད་ནམས་མིན་བ་དང་པོར་བསྐྱོག། །བར་དུ་བདག་ནི་
 བསྐྱོག་བ་དང་། །སྲི་གནས་ལྟ་ཞིག་ཀུན་སྐྱོག་པ། །གང་གིས་ཤེས་ཏེ་མཁས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དང་པོས་ངན་འགྲོ་སྐྱོག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འི་
 ལམ་བསྟན་ལ་སྐྱེ་མ་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་བསྟན་པའི་སྤོ་མ་གཉིས་དང་
 རོན་འབྲེལ། །དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་འོག་དུ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ལྟ་བ་དང་སྐྱོད་བ་དང་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་
 གསུམ་དང་། རོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་
 སྐྱོང་པའི་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་བ་དང་། སྐྱོན་བ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉོགས་
 པར་མཛད་དོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྐྱོང་བ་དང་། ལུང་

མོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྣ་མོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདི་མ་
 རྟོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོལ་བ་དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བདག་མེད་
 སྣ་མོ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བསྟན་བཅོས་འདིས་བསྟན་པ་ནི་ད་དུང་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དམན་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ལ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་དང་ཕོ་
 གཉིས་སྟོན་གྱི། དེ་ནས་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡང་སྟོན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འོས་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ཚོས་གྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མ་རྟོགས་པར་དུ་གང་ཟག་གི་
 བདག་རྟོགས་པར་མི་ཞེགས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་ལུང་ཕོ་བདེན་མེད་
 དུ་མ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེའི་ལྟར་ན། དགག་གཞི་གང་ཟག་དང་ལུང་
 ཕོ་ལ་རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་རགས་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་
 རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྣ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྲད་པའི་སྲིད་
 རོ། །ཀལ་ཏེ་བཀྱི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་བཀྱི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་
 གསུམ་པ་མི་འབྲད་དེ། ཐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་གནས་
 ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་པར་སྲིན་དང་ཕོ་སྣ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་སྲིན་པ་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་

དག་པའི་གཏམ་ཡང་། བདག་མེད་སྤོང་མོ་སྟོན་པའི་གཏམ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་
 རིམ་པ་གཉིས་པ་དགག་བྱ་རྒྱུ་ལས་པ་བཀག་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའོ་ཞེ་ན། དོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་རིགས་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབྱུ་མ་རྒྱན་དུ་དབང་ཚོན་ལམ་ལ་འཇུག་
 པའི་རིམ་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར།
 འདིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱའི་གཙོ་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཚོན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
 རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་
 སྲིད་པོ། །དེས་ཅི་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་
 ཚོན་པོ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཐོབ་ཀྱིས་པ་གཉིས་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུང་
 བས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 ལྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འདོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་
 མཐོང་བར་དམ་འཆའ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཤུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །དེ་ཡང་
 སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ལེགས་
 པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་
 རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱིས་
 པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དབགས་ནས་དབང་པོ་ཚོན་པོ་ཐར་པ་ཅམ་
 དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་

རྗེས་སུ་སྣོད་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་བར་བྱེད་པ་རིམ་པ་གསུམ་པ་པ་བསྟན་བར་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །རིམ་པ་གསུམ་པ་པ་སྣོད་ཉིད་བསྟན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཆས་^{༡༩} རྒྱད་པར་དུ་
 བྱས་ནས་སྣོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་གདུལ་བྱ་བྱིད་པའི་བཙུན་པ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 གཞན་ནམས་སྣོས་མེད་དུ་དོར་ནས་ཐར་པ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་དུ་
 གཉེར་བའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙུན་པ་རྣམས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་
 ཆ་ཡོངས་སུ་རྣམས་པས་ཐེན་པའི་ལས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བས་སྣོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་རིགས་
 སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཚུབ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པས་རང་བཞིན་
 སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཐབས་ཆ་
 ཡོངས་སུ་རྣམས་པས་ཐེན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཉོགས་ན་ནི་
 ལྷན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཞེས་
 པས་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རིམ་པ་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་བྱིད་ནས། དེ་ནས་རིམ་པ་
 གསུམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་
 པ་དང་། དོན་ཐབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དུ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་

¹⁹ ཚོས་པ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཚོས་པ་

བ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་དགོངས་
 འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་སློབ་གསུང་
 ཅམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ལུ་ཚོར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱུང་བར་
 མེད་པར་གསུངས་ལ། མདོ་གཞན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བྱུང་
 བར་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཤང་བའི་དོན་ནི་གང་། དེས་པའི་དོན་ནི་
 གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སོ་སོར་སྡེ་
 བས་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་
 དོན་ཞུས་པ་ནི། སྤུ་མ་གཉིས་ཀ་ཤང་བའི་དོན་དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྡེ་བས་
 གསུངས་པ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་བདག་གིས་གོའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་
 ཡིན་པས། འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་པའི་མཚན་གཞིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྣང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འོང་བའི་དོན་མེད་དེ། སྤུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོན་
 བས་ལན་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་
 བརྟགས་བདེན་པས་སྟོང་བ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། འི་མ་སློབ་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་མདོ་
 སྡེ་གཉིས་དེས་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བར་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་དེར་མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་སྣང་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་འདིར་མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དུ། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ཉག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་དོན་སྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་
 བཅས་འདི་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་བར་འདོད་ཅིང་། འགྲེལ་བ་འདིར་ཚོས་དགོན་
 མཚོག་གིས་བསྐྱས་པའི་མཚོང་སྐོམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་
 སྲིབ་གྱི་མདོ་ལས་ཤེས་བར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཤེར་སྲིབ་གྱི་མདོས་ཀྱན་རྩོབ་
 རང་སྟོང་ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་གཞན་སྟོང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་
 སེམས་རྣམ་དུ་མི་གནས་པའི་གཏམ་མོ། །འདིར་རིམ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གྲང་རིམ་གྱིས་
 བགྱི་བའི་རིམ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཁོར་ལོ་རིམ་བ་གསུམ་
 གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །དེར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 པའི་མཚན་གཞིར་ཤེས་རབ་གྱི་མ་དོམ་ཏུ་སྲིབ་པའི་མདོ་འཇིན་བར་འདོད་པ་
 ཡང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཤེར་སྲིབ་གྱི་མདོས་རི་
 ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་ལས་སྲི་
 རོམ་ཏུ་གྲུར་བར་ཤེས་བར་གྲུའོ།།

གསུམ་པ་(མདོ་གཞན་དང་སྐྱར་བར་བྱ་བ་)ནི། ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 འབྱུང་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེ་
 གཞན་ལས་རི་ལྟར་དེའི་སྲི་མ་ལ་ནང་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་ནི་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱིབས་
 ལས་མི་མཚོང་བ་སྐྱིབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་དེ་མཚོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་འཇིག་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱིབས་ནས་མདོན་སྲུང་དུ་
 མི་མཐོང་ཞིང་། བདེན་འཇིག་ཀུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཚེ། མདོན་སྲུང་
 དུ་མཐོང་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ན་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་
 ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
 སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཡོད་པ་ཞེས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་
 སྐྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དཔེ་དོན་སྐྱར་
 བ་ལ་མིག་བརྩམ་པར་གསལ་ཏེ། ལྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མདོན་སྲུང་དུ་མི་མཐོང་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་འགྲིགས་པ་སོམས་ཤིག །སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་གི་ལྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་
 མས་བསྐྱིབས་ནས་མ་མཐོང་བའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྟོ་
 བྱུང་རྣམ་དག་དེ་གང་ཟག་སྲུ་ཞིག་གི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྲལ་བ་ཡིན། རང་
 རྒྱུད་གྱི་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དྲི་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་དུས་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་བྲལ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་གྱི་
 དྲི་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་གནས་

ལྷགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར། ལུས་པས་དཔེན་པའི་
གཞིར་ལུས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཡོངས་སྤོང་གི་ཚོས་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཅུ་པོ་དེ་དག་
གང་ཞེ་ན། འདི་སྟེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤོང་བ་ན་མངོས་པར་བྱེད་
པ། ཆུལ་གྱིས་སྤང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་།
གཟུངས་ཉེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམས་པ་བཞི་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་
ཐོང་ཅིང་། གཉི་ལྷག་གི་སྤྱན་པ་དང་བྲལ་བས་ཚོས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཉེ་བྱང་གསལ་བར་བྱེད་
པ། དཔེན་པ་དང་། རྟོ་ལོས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཚོས་དང་། ཤེས་པ་དང་། བདེན་
པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱབ་པའི་སྤྱང་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱང་བ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་དང་། ལྷོ་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། ང་
དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྤྱད་དང་། སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
དང་། ང་རྒྱལ་བ་དུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རང་དབང་
མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་སྤྱི་ག་པའི་ལས་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་
དང་། ཉེན་འབྲེལ་ཐབ་མོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལྷ་བའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། གཡོ་དང་ང་རྒྱལ་སྤོང་བ་དང་། མཐོ་
རིས་དང་ཐར་པ་ལས་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམས་པ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་པ་
བཅུ་རྣམས་དང་། གཉི་ལྷག་གི་གཉིད་སད་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་དཔེན་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་སྤོང་བ་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཚོས་འདོད་པ་ལ་སྤོང་བ་དང་།

འཚོ་བ་མ་དག་པ་དེ་དག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་
 འགོད་པ་དང་། ཚུམ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚུམ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལ་འགོད་པ་དང་། ལོག་པའི་ཚོས་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་འགོད་པ་
 དང་། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྒྱག་གི་མི་མ་སྤུན་པའི་སྤོགས་དང་ལྡན་པ་དེ་རྒྱག་ལ་སྦྱོར་
 བ་རྣམ་པ་རྒྱག་དང་། ཐབས་མི་མཁས་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་དུལ་བ་དུལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་པ་མི་གཞོ་བ་
 རྣམ་པ་གཞོ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚུ་བོ་བཞིར་སྤྱད་པ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་སྦྱོར་བ་
 དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་བཀའ་སློ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེན་པ་མངའ་བ་ཞེན་
 པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཞོར་མེད་པ་ཞོར་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉད་
 པ་ནད་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བ་སྤང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་
 དང་། ཁམས་གསུམ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གཡོན་སྤོགས་ཀྱི་ལམ་
 ལ་ཞུགས་པ་ལམ་གཡས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་
 མ་ཆགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་
 མི་གཅོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ཚོས་འརྱེན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།
 རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རྒྱག་དང་བྲལ་བ་དེ་རྒྱག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སྤྱིབས་
 པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་
 ཚོས་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལས་རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་(བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མདོའི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 བོ་བྱང་ཚུབ་གང་གིས་བསྟན་པ་ནི། ཡོངས་སྤོང་གི་ཚོས་རྒྱག་ཅུ་བསྟན་པའི་སྒོ་

ནས་ཁམས་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་སྐོག་ས་སྤུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློབ་
 བྱུང་གྱི་རྗེས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་
 རོ། །ཤང་གིས་ཞི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པས་
 སོ། །ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ཅ་བ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པ་དང་།
 ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། རྒྱང་བ་དང་།
 རྡོར་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དུས་
 གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལུས་མེད་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། དབྱེར་མེད་
 པ་དང་གནས་མེད་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་དུ་
 མེད་པ་དང་གཞི་མེད་པ་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་དང་། ལྷན་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་།
 རི་ལྷ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་དང་། ལྷན་པ་ལ་འདུག་པས་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་འདུག་པ་
 དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་རྗེས་མེད་པ་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་ནས་
 དེ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལ་འདུག་
 པའོ། །ཤཉེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་
 བསྟན་པའི་རྗེས་སྐོག་ས་སྤུ་རེ་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་
 འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་བསྟན་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་གང་
 གིས་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱོན་མེད་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྗེས་ལ་

སྟོབས་བཅུ་འཛིན་ལས་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱོན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་འཛིན་ལས་བག་ཚེ་བ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ལས་
 འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཛིན་ལས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གསལ་བར་མངོན་དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས་ཚོས་ལས་འཕགས་པའི་
 ཚོགས། ཚོགས་ལས་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་
 རུབ་མཚོག་ཐོབ་^༩སོགས། །མེམས་ཅན་ཀྱན་དོན་གྱི་དུང་ཚོས་རྣམས་དང་
 ལྡན། །ལྡར་བ་འད་པ་དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་ནི་འཕགས་པ་
 གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་པོས་ལུས་པའི་མདོ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉོགས་པར་
 བྱའོ།།

གསུམ་པ་གོ་རིམ་དེས་པ་ལ་འི་བ་ནི། ཉོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་
 བདུན་པོ་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་དེས་པའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་
 ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་འབྱུང་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་
 བསྐྱོར་བ་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་དང་། འཕགས་པའི་
 ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གདུལ་བྱར་མངའ་བ་འབྱུང་དོ། །རང་ཉིད་མངོན་པར་

⁹ ཤེ་ཅིན་དང་རྣམ་ཐང་བསྟན་འབྱུང་། །སྟོབས་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡེགས་པར་བསྐྱོར་བ་རྒྱུད་སྒྲ་
 མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འབགས་པའི་ཚོགས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྣང་པོ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་།
 ཉེ་རྒྱུའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་
 ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་འབགས་པའི་ཚོགས་དོན་དུ་གཉེར་བྱུར་
 བྱས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་འི་མ་སྣོང་འདོད་འབྱུང་
 ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འི་མ་ཅེ་རིགས་པས་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་
 པོ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་
 འབྱུང་ཞེ་ན། འི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་པའི་
 མཐར་ཐོབ་བར་བྱ་བ་དེ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་འི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཏུ་དང་། རིགས་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྣང་པོ་ཞེས་མི་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཤེས་པ་རྒྱུང་དུ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྣང་པོའི་མདོས་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་
 འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་བྱུར་སྲིན་པར་
 བཀག་པར་ཤེས་བྱའོ། །སྲུང་བཤད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་སྟུར་ན། རྒྱུའི་
 སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་བའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་འདིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ལས་
 རང་གི་ཁམས་སྣོང་བ་འབྱུང་ལ་དེ་སྐྱུར་ས་པ་ལས་བྱུང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་

མོ་བ་པར་འགྲུར་བ་ཡང་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཚིག་ས་བཅད་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་འགྲིག་གི་
 གྲུང་གཏུན་^{༡༥} ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྐྱེན་ཏུ་བྱེད་
 བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཁམས་ཀྱི་རྗེ་མ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་ཅིག་
 བྱེད་སྐྱེན་བཤད་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་སྦྱངས་པ་ལས་རྗེ་མ་མཐའ་དག་
 ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མོ་བ་པ་ནི་མོ་བ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཅེས་
 བཤོད། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་དང་མི་འདིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྒྱད་པར་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་དེ་མངའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 དོན་སྟོན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི་འགྲིན་ལས་ཉེ་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བསྟན་
 བཅོས་ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །འདི་རྗེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་གོ་རིམ་རྗེས་པ་
 ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གའི་མཇུག་སྟུང་བ་ཡིན་ལོ། །

༙ གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 དོན་རྣམས་པ་བདུན་གཏུན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་མོས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་བདུན་གཏུན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་མོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེན་རྣམས་པར་བཞག་པའོ། །དང་
 པོ་(འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྒྱབས་ཀྱི་དོན་

¹⁵ ཤེས་རིག་དང་སྟོ་མང་ཉེ་བསྟན་

བཤད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་
གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱིའི་མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ད་ནི་ལྷན་རྒྱུ་བར་བཞག་པའི་ཚིགས་སྐྱ་
བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡན་ལག་གི་སློབ་ས་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ནང་
ནས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཚོ་འཕྲུལ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་པས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སྐྱ་འགྲོའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྐྱ་སོང་བ་
དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱ་འགྲོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་
གཉིས་ལ་སྐྱབས་སྐྱ་འགྲོ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་དང་
བའི་དད་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་།
ཚོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་བཤད་པ་)ལ་བཞི། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་།
བསྟན་བཤད་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དེ་
སྐྱབས་སྐྱ་འགྲུར་བའི་རིམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚིགས་སྐྱ་བཅད་པ་ནི།

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)ནི། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་དུ་སྟེ་བའི་གངས་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དང་། འདུས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྐྱེས་པར་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ། རང་

སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་ན་འདིགས་པ་མེད་པ་དང་སྲིར་མི་སྟོག་པས་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ། །སྐར་མི་སྟོག་པ་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་བབ་ཅོལ་ལོ། །བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མཁུན་བཙུན་ལེ་རལ་གྱི་མཚོག་བསྐྱམས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ག་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་དང་། མཁུན་བཙུན་དོ་རྗེ་མཚོག་བསྐྱམས་པས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ལྷ་བའི་ནགས་འཐིབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྩིག་པ་འདིག་པར་མཛད་པའི་བྱས་པ་མངའ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(རི་བ་)ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན།¹² གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་འབྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཅུ་བ་)ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་རྟེན་ རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གཞན་དོན་ག་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱིངས་དང་། རིག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། སྐོ་བུར་རྣམ་དག་འབད་ཅོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རིག་པ། །གཞན་གྱི་རྩེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྩེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ། མཁུན་དང་བཙུན་

¹² རྒྱུ་ལྷིང་དང་སྐོ་མང་། ཅི་ཞིག་བསྟན་ཅེ་ན།

དང་བྱས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །གཞན་དོན་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། །དེ་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅེ་བ་དང་མཐུན་བཅེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱས་པར་ལྷན་པ་དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བའི་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་
ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་(བཟེལ་པ་)འི་རྩ་ཚིག་འདིས་འི་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱུས་བསྐྱུས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་འབད་
ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་དོན་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་སློབ་བྱུང་རྣམ་དག་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་འི། གཞན་དོན་འབད་མེད་སྐྱུན་
གྲུབ་ཏུ་འདུག་པའི་འགལ་རྒྱུན་སྣ་བ་འི། ཤེས་སྒྲིབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ། ལུས་ངག་གི་
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་ཚོལ་བ་སྣ་མོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེ་བར་ཞི་
བ་ན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་། གཞན་དོན་འབད་མེད་སྐྱུན་གྲུབ་ཏུ་འདུག་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་གཞན་གྱི་སྐྱེའི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་བསྐྱུས་པ་དེ་གསུམ་རྟོགས་པ་དེ་སྟེང་པ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་བཅེ་གཉིས་ཀྱི་བྱས་པ་དང་སྐྱི་
གཉིས་བཟངས་པ་རང་གི་དོན་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱུན་
སྐྱུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་འི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅན་བསྐྱུན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པར་འོག་
ཏུ་འཆད་དོ།

བཞི་པ་(བསྐྱུན་བཤད་སྐྱུར་པ་)ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(རྩ་བ་)

རི། རོག་མ་དབྱུག་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་སྲིད་འདུག་མ་གྱུས། །ཞི་
 བ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཅན་སྲིད། །སྐྱུ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །སོ་སོ་རང་གིས་
 རྟོགས་བུའི་སྲིད། །གཞན་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་
 རྟོགས་སྲིད་མཐུན། །ལམ་སྟོན་སྲིད་ན་སྲུགས་བཅེ་བ། །རུས་པ་ཡེ་ཤེས་སྲུགས་
 རྗེ་ཡིས། །སྐྱུ་གྱིས་ལྷན་ཉོན་མོངས་སྟོང་སྲིད་དོ། །དང་སོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་
 ཉེ། །སྲི་མ་གསུམ་གྱི་གཞན་དོན་ཡིན། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་གི་ཆ་ལོ། །སྐྱེ་གནས་འདིག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རོག་མ་དང་དབྱུག་
 དང་མཐའ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་འདུག་མ་གྱུས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ།
 འབད་རྩོལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཚོས་གྱི་སྐྱུས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད།
 གཞན་དོན་སྐྱུ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་སྐྱེ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་
 པ་ཞེས་བུའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ལྷོ་རུང་རྣམ་དག་དང་། རི་ལྟ་བ་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྲིད་རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐུན་པས་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
 སངས་རྒྱས་གྱི་རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། རི་ལྟ་བ་ཡང་མཐུན་མོད་ཀྱི།
 འདིར་ནི་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷོག་པ་ནས་མ་བཞག་སྟེ། ཤེས་བྱ་རི་
 ལྟ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་
 གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་སྲུགས་རྒྱུད་གྱི་འགོག་
 བདེན་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་མཐུན་
 པས་མཐུད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུན་པས། རི་སྟེད་པ་མཐུན་པ་ཞེས་བུའོ། །བསམ་

གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་དག་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་
 མཛད་པའི་སྤྱིར་ན་སྤྱད་པ་བཅའ་བ་མངའ་བ་དང་རུས་པ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡི་
 ཤེས་དང་སྤྱད་པ་རྗེ་ཡིས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱད་པ་སྤུམ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་
 བར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་
 བསྟན་ཏེ། སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྟན་ཏེ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་
 སྤྱིར་བཏོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གཉིས། རང་དོན་ཚོས་སྤྱི་བཤད་པ་དང་།
 གཞན་དོན་གསུགས་སྤྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རང་དོན་ཚོས་སྤྱི་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྤོ་བུར་རྣམ་དག་དང་། རི་ལྷ་བ་རིགས་པ་དང་། འབད་
 ཚོལ་མེད་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའོ།།

དང་པོ་(རང་བཞིན་རྣམ་དག་)ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ལས་ལྡོག་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་གང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་
 ཤིང་བར་ཏུ་གནས་པ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་
 ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་
 བདེན་པས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོག་མ་དང་དབྱས་དང་མཐར་མེད་པ་
 འདུས་མ་བྱས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དག་པའི་མཐས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པར་
 བྱའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་པ། ཅ་བའི་འགྱུར་ལྷུང་ན། སྤངས་པའི་བྱེད་ཚོས་སྤྱི་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 མངོན་ཏུ་བྱས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བས་གཞན་དོན་སྤྱན་སྤུམ་བྱུང་བའོ། །འགྲེལ་

བའི་འབྲུང་ལྟར་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པས་རབ་
 ཏུ་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་
 བྱས་མའོན་ཟུམ་དུ་རྟོགས་པས་གོ་སྐབས་རྙེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་རྟལ་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སློབ་སྦྱོར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། མའོན་ཟུམ་དུ་བྱ་རྒྱུ་
 རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཟུན་པའོ།།

གཉིས་པ་(སློབ་ལུང་ལྷན་དག)ནི། འབད་ཚོལ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སློབ་པ་དང་
 བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
 བའི་སྤྱིར་གཞན་དོན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །རྣམས་གྲུབ་གཞན་དོན་གྱི་རྣམས་བསྐྱུས་
 མོད་གྱི། དེ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་སྤངས་པ་ལུན་ཚོགས་འདྲིར་བཞད་བྱའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་(རི་ལྷ་བ་རིགས་པ)ནི། རང་འབྲུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་ཏུ་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་གཞན་གྱི་སྤྱིར་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པའོ། །ཚོ་ཏུ་ཡ་ནི་མའོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་
 འདྲིར་མའོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
 པས། གཞན་གྱི་སྤྱིར་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །ཞེས་བྱའི། གཞན་གྱི་སྤྱིར་གྱིས་སྐྱེ་
 མིན་པ། །ཞེས་མི་འདོན་ལོ།།

བཞི་པ་(འབད་ཚོལ་མེད་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ)ནི། ཚོས་སྟོན་པའི་འབད་
 ཚོལ་མེད་ན་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་རི་ལྷ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་རྟལ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་

ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་འབད་བ་ཅུང་བད་ཅམ་
 ཡང་འདུག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེ་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱན་གྱིས་བྱུང་བར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བ་རི་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་ཅིང་སྐར་
 རྩོག་པ་མེད་པས་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་འདུག་
 གོ། །ཤུགས་སྐྱེ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་པ་ནི།
 ལྷང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། སངས་རྒྱལ་རང་
 རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ཡང་ཅུང་བད་ཅམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་
 ཚོགས་གསོག་པའི་བཙོན་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་བཤད་པ)ལ་གསུམ། རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། མཁུན་བཅེ་གཉིས་གྱི་རུས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ)ནི། ལྷ་མ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་
 སྟོན་པ་ན། དང་པོ་གཉིས་ཡུལ་དུ་འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོ་མཚར་གྱི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་
 མད་དུ་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བཟ་མོ་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དེ་
 མིན་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྟོན་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་རང་ཉིད་སྟོན་དཔོན་
 མེད་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་སྐྱུས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱལ་ཉེ་ཚོས་གསུམ་པོ་མདོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱེགས་ཇི་བཤད་པ་)ནི། ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཇི་ས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དཔུས་ལོང་དུ་གྱུར་བ་གངུམ་གྱི་
 གཞན་དག་གྱུར་རྟོགས་པར་གྱུ་བའི་སྤྱིར་ཏུ་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་ཇི་ས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་བྱུགས་ཇི་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
 བྱའོ། །བསྟན་པར་གྱུ་བ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ནི་ས་
 རོབ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་⁹⁵འདིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ། ཞེས་བཤད་པ་སྟུང་། ས་དང་པོ་
 ཡན་ཆད་འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་ལས་དང་པོ་ཡན་ཆད་
 འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཡང་གྱུར་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་། བདེན་འདིན་
 ཀུན་བརྟགས་གྱི་ས་བོན་ཟད་པས་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོན་སུ་སྟོགས་གྱེད་
 གྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་ཁ་ཅིག །བསྟན་བཅོས་འདི་ཙམ་འགྲེལ་དུ། རྟག་པ་ཞེས་པའི་
 ཚིག་གྱུར་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟག་དངོས་ལ་འཆད་པ་ནི། རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ།
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རི་ལྟར་བཤད་སྟོས་ཤིག །

གསུམ་པ་(མཐུན་བཅེ་གཉིས་ཀྱི་རུས་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རུས་པའི་དཔེ་བསྟན་
 པ་དང་། སྤང་གྱུ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྟན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(རུས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་)ནི། དལ་གྱི་དང་དོ་རྗེའི་དཔེས་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་
 བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུགས་ཇི་འདི་གཉིས་ཉིད་གཞན་གྱི་
 རྒྱུག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཙམ་འཛོམས་པའི་རུས་པར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་འགྲུལ་ཙམ་འཛོམས་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་
 ནི། དེ་ཤིག་ཉོན་སྤྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་

⁹⁵ རོབ་པ་། ས་རོབ་པར་གྱུར་མ་སྟུག་ཏུ་

རིགས་ཅན་དག་གྲང་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རིགས་
 དེས་པ་ཉོན་མྱིའི་བཟང་བར་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱལ་རང་གི་ཅ་བའི་སྟོན་པ་དང་།
 རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་བར་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་སྤྱིའི་བཟང་བར་སྤངས་
 པའི་སྟོན་པའི་བྱེད་བར་དེ་ཞིག་སྐྱབས་གནས་སུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་སྲིར་
 རོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བུ་དེ་ཅེས་ཞིག་འདོམས་པའི་
 རུས་པ་དང་སྤྲོན་བར་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་བསྟན་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོར་རིགས་དེས་པ་ནི། ཤེས་སྤྱིའི་བཟང་བར་སྤངས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱོབ་བྱ་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིར་དང་། ཉན་རང་གནས་སྐྱབས་རིགས་དེས་པ་དེ་ཞིག་
 སངས་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱོབ་བྱུང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་སྲིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དེ་ཅེས་དང་སྤྲོན་བར་བསྟན་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་ནི།
 གོང་དུ་བསྟན་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མཆོག་པ་དང་བཅེ་བས་བདག་པོའི་
 རྒྱུན་བྱས་ནས་ཚོས་བསྟན་པས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་འདོམས་རུས་པ་
 ཡིན་ཀྱི། དེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་མི་བསྐྱུང་རོ། །

གཉེས་པ་(སྤང་བུ་འོས་བསྐྱུང་བ་)ནི། དེ་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི་མདོར་ན་གང་
 ཅི་ཡང་དུང་སྤིད་པ་གསུམ་པོ་ནམས་སུ་ནམས་བར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་
 གཟུགས་ཞེས་འབྲུང་བས་དང་པོ་མིང་དང་གཟུགས་མདོན་བར་བྱུབ་
 པའོ། །གཟུགས་མེད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ས་པོན་ཅེས་
 མོ། །འཤེས་སྤྱིར་དུ། རྒྱེ་འདི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་སྤིད་སྲི་
 མར་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བའི་སྲི་བ་སྲི་མཆེད་དུ་གནས་ག་ཞིའི་བར་ཀྱན་གྱི་ཅ་

བར་གྱུར་བ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རྩུང་བ་
 དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་འདིག་ཚོགས་ལ་མངོན་
 བར་ཞེན་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་མཚོང་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཐར་འཇིག་གི་
 ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཚོག་འཇིག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་
 འཇིག་གི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །སྐྱབས་གནས་ལ་སྐྱབས་
 གནས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མཚོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་བད་པར་སྤངས་
 བས་རང་གི་སྐྱབས་གནས་དང་མི་སྲེད་⁹⁶ ཅིང་། ཉོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་
 ཀྱིས་བཞི་བར་མི་བྱས་པས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་མཚོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་
 འཇོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཚོག་སོགས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མཚོང་སྤང་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་སྐྱོམ་
 སྤང་གྲང་ཡོད་མོད་གྱི། འདིར་མཚོང་སྤང་ཅམ་བསྟན་པ་ནི་ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཀུན་སྟོར་གསུམ་འཇོམས་པའི་བྱས་པ་དང་ལྟན་པར་བསྟན་
 བས་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་བྱས་པ་དང་ལྟན་པར་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་
 གོ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཅན་
 མིང་དང་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་
 གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་
 འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འདི་ཐོག་མར་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་ནས་ག་ཤིའི་

⁹⁶ མོ་མང་། རང་གིས་སྐྱབས་གནས་དང་མི་སྲེད་

བར་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ན་དེ་དག་གི་ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱུར་
 ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་གཙོ་བོ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་དེ་བུ་
 དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རལ་གྱི་དཔེ་སྟེ་བསྟན་ཏོ། །ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་
 གྱིས་བསྟུས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
 པས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པ་གཞོམ་པར་དཀའ་བས་ཐིགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་ན་
 རགས་འཐེབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཚིག་པ་དང་འདྲ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་
 པ་གདུལ་བྱས་ཉམས་སྲུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱ་དེ་
 འཇིག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དག་གི་
 རྣམ་པ་རྗོ་རྗེའི་དཔེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྤྱིར་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
 བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱིར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་རི་སྐད་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དང་། སྤངས་པ་དང་། རི་ལྷ་བ་རིག་པ་དང་། རི་སྟེང་བ་རིག་
 པ་དང་། བཙེ་བ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱལ་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་འདི་ཉིད་གྱིས་རྒྱས་
 པར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རང་དོན་ཚོས་སྐྱའི་ཤེས་བྱེད་དང་།
 གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་(རང་དོན་ཚོས་སྐྱའི་ཤེས་བྱེད་)ལ་གསུམ།
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། མོ་བྱུར་རྣམ་དག་དང་། རི་ལྷ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དོ།།

དང་པོ་(རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཤེས་བྱེད)འི། མདོ་དེ་ལས་རི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་བ་མ་མཆིས་བ་ཞེས་བསྐྱེ་བ་དང་འགག་བ་མ་མཆིས་བ་ཞེས་བསྐྱེ་བ་དེ་ཚོས་གང་གི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་ལགས་ཞེས་ཞུས་བ་དང་། དེའི་ལན་དུ་སྟོན་བས་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བས་བསྐྱེས་བ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་མེད་བ་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་དག་བཙུག་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའི་སྐྱེ་དུ་མའི་ནང་ནས་རེ་ཤིག་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་(སློབ་ལུང་རྣམ་དག་གི་ཤེས་བྱེད)འི། གང་ཡང་དེའི་རྗེས་སློབ་ཉིད་ལ་མདོ་དེ་ལས། བེད་ཅུའི་ས་གཞི་དེ་ལ་རི་མ་མེད་པའི་བརྒྱ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་གཡོ་བར་མི་བྱེད་སེམས་པར་མི་བྱེད་བ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་བརྒྱ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་སློབ་མར་བྱས་ཏེ་རི་སྐད་འཇམ་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་པའི་དཔེ་དགུས་འབད་ཚོས་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ་བརྒྱ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་དག་བཙུག་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་ཀྱི་ཚོས་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། འབད་ཚོས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེས་ནས་སྐྱེ་གཡོ་བར་མི་མཛད། རྣམ་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སེམས་པར་མི་

མཛད་དེ། རྟོག་པས་^{༡༠} གུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་གསུང་སློབ་རྗེ་མཛད་དེ། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པར་མི་མཛད་དེ། ལྷན་པར་
 ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་འདུག་པར་
 མི་མཛད་པ་ནི། འདས་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ལྷན་པར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྟོག་པ་མངོན་དུ་སློབ་པ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་མེད་པ་
 མ་འོངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། སྤྱག་གུན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་
 འཆད་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བས་བསེལ་བར་གྱུར་བ་སྤྱག་
 བཟུལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཐར་འགག་པ་མེད་པ་མ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་སྣམ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་མེད་པ་ནས། དེག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དོ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 རང་དགའ་བའི་རྟོགས་གྱིས་དབག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ།
 མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཤེས་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་
 པར་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབད་ཚེལ་ཉེ་བར་
 ཞི་བའི་ཚིག་གིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་
 མཛད་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚེལ་གྱི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(རི་ལྟ་བུ་རིག་པའི་ཤེས་བྱེད་)ནི། དེའི་འོག་ཏུ་མདོའི་གཞུང་སྤྱག་མ་ལ་
 དཔེ་བསྟན་པས་ནི་རི་ལྟ་བུ་རིག་པ་བསྟན་ཏོ། །འགྱུར་འདི་སྐྱར་ན་དེ་སྐྱར་འཆད་

^{༡༠} སློབ་པ་ཀྱི་རྟོགས་པས་

དགོས་ཀྱི། ཚ་ཚིག་འདི་ལ་སྐྱོར་ན། དཔེ་བཟུང་བའི་སྣུག་མའི་གཞུང་གིས་ཞེས་
 བཤད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་གཞན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཉིད་བཟུང་ཉོ། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐོར་གང་ལ་འཁོར་
 བ་རི་སྤིང་མ་སྟོངས་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བའོ།།

གཉིས་པ་ (གཞན་དོན་གསུགས་སྐྱེའི་ཤེས་བྱེད་)ལ་གསུམ། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། རྒྱགས་རྗེ་དང་། རུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་(རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་)ལ་གཉིས། ལྷུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷུང་དགོད་པ་)ནི། གང་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ལྷུང་ཚུབ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཟུང་ནས་མཐར། རི་སྟེང་དུ། འཇམ་དབལ་དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་ནས་རི་སྟེང་པ་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རྗི་མས་མ་དག་པ་རྗི་མ་དང་མ་བྲལ་
 བ། རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་
 ལྷུང་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗི་མ་དེ་དག་
 སྟོང་བར་བཞེད་པ། རྣམ་པར་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་མིང་ཡིན་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་དུ་རྣམ་པར་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱང་འབྱུང་དོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། འདིས་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞེན་
 གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལོ། །མངོན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་མཐུན་ནས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་རིགས་ཅན་
 གསལ་དང་། རོག་མ་དང་གཉིས་ཀར་དུ་མ་དེས་པ་དང་གནས་སྐབས་རིགས་ཅན་
 བ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སྤང་བོར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ལོ། །སངས་རྒྱལ་མི་རུང་
 བ་གཏན་རིགས་ཅན་པ་མི་འདོད་པ་ནི། རོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་གྱི་
 དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རང་བཞེན་དང་རྗེ་མ་དང་
 བཅས་མ་བཅས་གྱི་བྱུང་བར་ལོད་ཀྱང་། རང་བཞེན་གྱིས་དག་པར་བྱུང་བར་མེད་
 བ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོའོ། །གཟིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་ལོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ལྷན་རི་སྤྱོད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་གཟིགས་ནས་སོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ལོ། །རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་འཆད་པ་སེམས་ཅན་གང་ལ་རྗེ་
 མ་གང་གིས་མ་དག་པ་ནི། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེན་འཇིག་དང་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ས་པོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་། མངོན་གྱུར་
 དང་བཅས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པས་མ་དག་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞེན་ཉིད་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཉོན་སྐྱིབ་
 ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་རྗེ་མ་དང་མ་བྱལ་བའོ། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞེན་ཉིད་དེ་ནི་སྐྱིབ་པ་དེ་གཉི་གའི་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྷག་
 མས་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ། །ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་

དང་བཅས་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ཏུ་ཉོན་ཤིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་ཤིབ་དང་
 བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་བརྩོན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་
 ཀྱི་སྐོ་སྒྲ་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་
 ཏུ་འཇུག་པ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་སྤྱོད་
 བར་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པས་ན། སངས་རྒྱས་རང་གི་ཚོས་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་དགོངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྤྱགས་རྗེ་ནི། ཅ་འགྲེལ་དེ་དག་གིས་སྐྱེལ་མར་བཤད་ལ། སོ་
 སོར་སྤྱི་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་སྤྱགས་རྗེ་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(རུས་པའི་ཤེས་བྱེད་)ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 སྤྱགས་རྗེ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གདུལ་
 བྱའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་སྐོ་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་སྤྱང་
 འདས་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མི་མཛད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱམས་ཉེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། རོན་རྒྱལ་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་དབྱེ་
 བ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་(དོན་རྒྱལ་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་དབྱེ་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཕྱི་མ་
 གསུམ་ལ་དབྱེ་བ་)ནི། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྤངས་རྟོགས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་

མཚོག་ཏུ་ཉག་པ་དང་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་གཞན་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་
 བས་མ་བསྟན་པར་ཐོག་མར་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་
 གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟན་པས་ན་རང་གི་དོན་སྤྱད་སྤུལ་ཚོགས་པ་བསྟན་ལ།
 སྤྱགས་རྗེ་དང་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཞི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མྱོན་
 མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟན་པས་
 བ་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱད་སྤུལ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དོན་གཉིས་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས།
 གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཞི་རང་གི་དོན་
 དང་བཟོ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྤྱི་རྣམས་པ་གཉིས་གཞན་དོན་ཏུ་
 བཞག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་གཞན་དོན་སྤྱུབ་མི་སྤྱུབ་གྱིས་སྤྱེ་བ་
 ཡིན་ལ། སྤྱགས་རྗེ་དང་རྒྱས་པ་གཞན་དོན་ཏུ་བཞག་པ་ནི། གཟུགས་གྱི་སྤྱི་
 གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་
 དོན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤྱགས་རྗེ་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་མས་མ་
 དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་གཟིགས་
 པའི་ལྡོག་པས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་ནི། གཉིས་སྣང་རྒྱུ་པའི་
 ལྡོག་པས་རྣམ་པར་བཞག་གི། དེ་སྟེང་པ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་མ་བཞག་
 པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ལ་གཉིས། མཚོམས་སྤྱུར་བ་དང་། དོན་
 བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚོམས་སྤྱུར་བ་)ནི། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་ཅེས་ཏེ། ཐོབ་བྱ་

མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་བརྟེན་པ་དེ་ལས་
 འགོག་ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་འབྲུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དུས་གྱི་
 རིམ་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་གདངས་ནས་ཉལ་ཞེས་པ་བཞིན་ལོ། །གནས་
 སྐབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་ལམ་འབྲུང་སྟེ། འདིར་ནི་གཉེས་ཀ་སྟོན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ།།

གཉེས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། བསྟན་
 བཤད་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། གང་ཞིག་འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟོན་པར་
 བྱ་བས་ན་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །ཉི་མ་ལམ་བདེན་འབའ་ཞིག་གི་
 རྒྱུད་པར་དུ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་པར་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་
 ཞེ་ན། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉེས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ།

འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་
 ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་པར་མི་རུས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་
 གིས་རིག་ཞི་བ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་བཤད་པ་དང་། སློ་བུར་རྣམ་དག་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པས་རང་གིས་ཉོགས་བྱ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཉོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉེས་སྣང་རུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་
 ཡོད་མེད་གཉེ་ག་དང་དེ་ལས་གཞན་དུའང་ཡོད་མེད་གཉེས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཉག་པར་མི་རུས་པས་སློས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་

བའོ། །འབྲེལ་བའི་འགྲུར་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། ཚ་
 ཚིག་ཏུ་དགག་སྒྲིང་དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་སྒྲུར་ནས་བསྒྲུར་བ་ནི་འབྲེལ་བའི་
 འགྲུར་ལས་མི་བདེའོ། །ཚ་བའི་འགྲུར་ལྟར་བཤད་ན། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། རོན་དམ་པར་ཡོད་
 བ་ཡང་མ་ཡིན། རོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྒྲོལ་བའི་མཐའ་
 བཞི་དང་བྲལ་བར་འཆད་པ་ནི་སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་བའི་དངོས་འགལ་
 གྱི་གཞོན་པ་ལས་ལོགས་པར་བརྒྱལ་ནས་སུ་ཚོར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་རང་
 ལྷགས་ལ་ཚོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་བ་གཉིས་ལ། ཁས་མི་
 ལེན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་རི་ལྟར་དགག། ཚོས་
 བདེན་སྟོང་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཀའི་
 གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་
 པས་བདེན་སྟོང་ཡོངས་སུ་གཙོད་དགོས་པའི་སྲིད། དངོས་འགལ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གང་
 ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་གིས་མི་གཞོན་དོ་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་
 པས་ཀྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་
 བཙུན་འདིའི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་ཚ་འབྲེལ་
 གཉིས་ཀ་དང་མི་འགྲིག་སྟེ་འཆད་པར་འགྲུར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་
 དང་། ལུལ་མི་སོ་སོའི་སྐད་དང་། འདིའི་དོན་གྱིས་ན་འདི་ཞེས་པའི་དེས་ཚིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པ་དང་བྲལ་བས་གཞན་ལ་

བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་གཉེས་སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་
 གིས་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ནས་འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་
 བསྟན་ཏོ། །གཉེས་པ་ལ་གཉེས། ཅུ་བ་མེད་པ་དང་། གཞི་མེད་པའོ། །སྤྲུལ་བསྐྱེད་
 གྱི་ཅུ་བ་ལས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྲུལ་
 བསྐྱེད་གྱི་གཞི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་
 བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་གཉེན་སོས་བཙོམ་པའི་སློ་ནས་ཞི་
 བ་སློ་བྱུང་རྣམ་དག་གི་འགོག་པའོ།།

གཉེས་པ་ལས་བདེན་ལ། རྗེ་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤང་ལྟན་དམིགས་པ་
 ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་མཛད་དམ་ཚོས་ཉི་
 མ་དེ་ལ་འདུད། །དག་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་སོ་ནི། བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པའི་རྗེ་
 མ་མེད་པའོ། །གཉེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་དང་ལྟན་པའོ། །མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཟེན་པའི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལས་བདེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 ནི། གསུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་སྤྲུལ་བར་སློ་བཏགས་
 རས་རང་གི་ངོ་བོའི་སློ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་ཆགས་པ་དང་མི་སྤྲུལ་བར་སློ་
 བཏགས་ནས་བྱུང་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་དང་མོངས་པའི་རབ་
 རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་དམ་ཚོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །འདིས་
 དངོས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འགོག་ལས་བསྟན་ལ། མིང་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་དོན་དུ་གཉེན་བྱའི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་གྲུང་འདིར་
སྤྲི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉེས། རི་བ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་(རི་བ་)ནི།
ཚིགས་བཅད་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན།

གཉེས་པ་(ལན)ལ་གཉེས། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(ཚ་བ་)ནི།
བསམ་མེད་གཉེས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉེས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་
ཚོས། །འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་བསམ་པ་མེད་པ་
དང་། ཚ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉེས་ཅི་རིགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞི་བདེན་
འཇིག་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཉིད་གྱིས་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་པོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། གང་
གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་བདེན་པ་གཉེས་ལས། རྣམ་བྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་
བདེན་པ་གཉེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས་དཀོན་མཚོག་གོ། །

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། འདིས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་སྤྱི་གཉེས་བགྲངས་པས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཅེས་སོ། །དག་པ་ནི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་སྤྱི་བ་པ་དང་མ་འདྲེས་
པའོ། །མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་རིག་པའོ། །གཉེན་
པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉིད་ནི་རྣམ་པའོ། །སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་གོ་བར་བྱད་དོ།།

གཉེས་པ་(བསྟན་བཤད་སྤྱི་བ་)ལ་གཉེས། །སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་

⁹⁹ མཇུག་གི་གསལ་བཤད་ལྟར་འདིར་གཉེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྡུར་སའི་དཔེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་།

བཤད་པའོ། །དང་པོ་(སྦྱིར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་
དག་གིས་བསྐྱུས། །གོ་རིམ་རི་བཞིན་དེ་དག་གྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་
གྱིས་རིག་བྱ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་།
ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་ལ་སྤར་གསུམ་ཚན་གཉིས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྱང་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། །གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
དུག་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་མཐའ་བཞིར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་ལས་ཉོན་གཉིས་སུ་
མེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་
གྱིས་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་སྦྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་
པ་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ་དེ་མས་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་
མངོན་པར་གསལ་བ་དང་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཉིད་དེ་ཡོན་ཏན་
སྟེག་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་སྦྱིར་གཉེན་པོ་གང་གིས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྐྱུས་པའོ། །གང་ཞེས་པ་ནས། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)
ནི། བརྟག་མིན་སྦྱིར་དང་བརྟོད་མིན་སྦྱིར། །འབགས་པས་མཐུན་སྦྱིར་བསམ་མེད་
ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་
ཅོ། །མཐའ་བཞིར་ཉག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་སྦྱིར་དང་། །སྤྱོད་གི་རྟོགས་ཚུལ་
རྟོགས་པར་བརྟོད་བྱ་མིན་པའི་སྦྱིར་དང་། འབགས་པས་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་

གིས་མཐུན་པའི་སྲིར་བསམ་མེད་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ལས་ཉོན་གཉིས་ཞི་བ་ཉིད་
གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དག་པ་དང་
གསལ་བ་དང་གཉིན་སོ་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་མ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། ལམ་གྱི་
བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་(འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རང་བཞིན་རྣམ་
དག་གི་ཆ་བཤད་པ་དང་། ལྟོ་བྱུང་རྣམ་དག་བཤད་པའོ། །དང་སོ་(རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
ཆ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྲིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་སོ་(སྲིར་བསྟན་པ་)ནི། མདོར་བསྟུན་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་
གསུམ་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་^{༡༧} བར་བྲལ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
སོ་རང་གིས་སྐྱོར་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པ་ནི། གསུམ་སོ་གང་དག་གི་
ཞེ་ན། དངོས་སོར་མེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ག་ལྟར་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་
བར་རྟོགས་མི་བྱས་པས་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། གཉིས་པ་གཞན་
གྱི་སྐྱོར་གྱི་སྲིར་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྗོད་བྲེད་གྱི་སྐྱོར་དང་།
ཡུལ་མི་སོ་སོའི་སྐད་དང་། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་དང་། དག་གི་ཡུལ་དང་། ལྷག་
བསྟུན་འགགས་པས་ན་འགོག་བདེན་ཞེས་ངེས་ཚིག་དང་དག་གི་བདེན་པ་མིང་གི་
ཐ་སྲུང་རྟོགས་པས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་རྗོགས་པའི་ཚུལ་
དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་སྐད་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
བར་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་སྲིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དགག་བྱ་ལྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ངོས་བཟུང་

^{༡༧} ལྟོ་བྱུང་། རིགས་

བ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དགག་གྲམ་གྱི་སྤྱི་མ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ནོ།།

དང་པོ་(རི་བ་)ནི། དེ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནས་ཞེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས། ལྷུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལྷུང་གི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷུང་དང་སྦྱར་བ་)ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྐོར་བྱུང་གྱི་རི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་གྱི་སྦྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་སོ་ཞེསོ།།

གཉིས་པ་(ལྷུང་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་གཉིས་ནི་ལས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ལྷུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་(འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལྷུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་(རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་པ་དང་སྐོར་བྱུང་རི་མས་དབེན་པ་སྐོར་བྱུང་རི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཞིག་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་པ་དང་སྐོར་བྱུང་རི་མས་དབེན་པ་སྐོར་བྱུང་རི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་དུ་བསྟན་པ་)ནི། ལས་ཉོན་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་འཕགས་པའི་མཉམ་

གཞག་གིས་སོ་སོར་རིག་པའི་སྲིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལས་
 ཉོན་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་གཏུག་འགྲུང་བ་མེད་
 བ་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་འགོག་
 བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་སྐྱོ་བྱུང་བྱི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་ཚོ་བ་པ་ནི། དེ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་སྣོས་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(དངོས་པོའི་ཞིག་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི། སྤྱད་སྤྱེས་པའི་སྤྱད་
 ཀྱན་གྱི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ཞིག་པའི་སྲིད་དེའི་ཞིག་པ་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 སྤྱད་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚོར་ནི།
 འདུས་བྱས་སྤྱེས་ནས་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ལས་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་མི་སྣོས་པའི་སྲིད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་འགོག་བདེན་དང་
 དངོས་པོའི་ཞིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལེགས་པར་སྤྱེ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ལྷང་དང་སྤྱད་པ་)ལ་གཉིས། དོན་སྲ་མ་ལྷང་དང་སྤྱད་ནས་འཁོར་བ་
 ལྷོག་པའི་རིམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དོན་སྤྱི་མ་ལྷང་དང་སྤྱད་ནས་བྱི་མ་དང་
 བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(དོན་སྲ་མ་ལྷང་དང་སྤྱད་ནས་འཁོར་བ་ལྷོག་པའི་རིམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། འཕགས་པ་
 དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས། རི་རྒྱད་དུ། འཇམ་དབལ་སྤྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་
 མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་ཡིད་
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ། །དགོ་མི་དགོའི་བག་ཆགས་དུ་མ་བསགས་

བས་ན་སེམས་དང་། ཉེན་དུ་གྱུར་བས་ཡིད་དང་། བཉེན་བར་གྱུར་བས་རྣམ་པར་
 ཤེས་བའོ། །ཡང་ན་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དེ། ཚོགས་ཀྱི་ལས་འོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 གུན་གཞི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དག་དོན་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་། འདིར་མི་དེའི་རྣམ་
 བཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཛད་དེ། འཆད་བར་འགྱུར་དོ། །གང་ལ་སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་མི། བདེན་བར་ཞེན་པའི་གུན་ཏུ་ཉོག་
 པ་གང་གིས་ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གུན་ཏུ་ཉོག་པ་
 འཇུག་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གནས་ལུགས་གཞིགས་པའི་དོར་བདེན་
 འཛིན་ལྟ་ཞོག་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པའི་ཚུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་
 མི་བདེན་བར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གུན་ནས་སྤོང་བར་མི་བྱེད་
 དོ། །མ་རིག་པ་གུན་ནས་སྤང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི། རྒྱ་ཤིའི་བར་གྱི་སྤྱིད་
 པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གུན་ནས་སྤང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་མི་ཡང་སྤྱིད་སྤྱི་མར་
 ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྦྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ (དོན་གྱི་མ་ལུང་དང་སྤྱིར་བཏང་བའི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྤྱིང་ཕོར་བརྟན་པ་)མི། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་འཛིག་པ་མི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 འགོག་པ་མ་ལགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་མི་སྤྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་སྤྱིར་དོ། །བཅོམ་
 ལྡན་འདས་སྤོང་བྱུང་གྱི་དེ་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འགོག་པ་ཞེས་བཤུ་
 བ་མི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྱིར་བསྐྱལ་པ་སྤྱི། ཚོས་གྱི་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་མི།
 དང་ཕོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་མ་སྤོང་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་སྤྱིན་

གཞན་གྱི་ས་མ་བྱས་པ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་
 གཞན་གྱི་ས་ཟད་པ་མེད་པ་རང་ཉིད་ཟད་པ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཉུག་པ་གྲ་
 བ་མེད་པས་བརྟན་པ་ན་བ་མེད་པས་ཞི་བ། འཆི་བ་མེད་པས་མི་འདྲིག་པ་^{༡༩} རང་
 བཞིན་གྱི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་པོ་བསྐྱོམ་པ་མཐར་སྲིན་པས་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་
 པའི་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཞུང་
 ལྷུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོས་ཐོབ་པའོ། །བཙམ་
 ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱི་ས་སྟོང་བ་འདི་ཉིད་
 ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉེ་ཐམས་ཅད་
 ཅས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་ས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་དང་བཅས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་
 དང་། དེ་མ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་མས་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་སྟོན་པ་མདོ་འདི་དག་
 གི་^{༢༠} རོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་དེ་མ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཁོ་
 བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་དང་བཅས་བྲལ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཡིན་ཏུ་སྐྱབ་

¹⁹ རྫོགས་དང་མོ་མང་། མི་འདྲིག་པ་བ་
²⁰ རྫོགས་དང་མོ་མང་། གིས་

བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་པ་(སྟོང་བརྟན་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། ལུང་དང་སྐར་བའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། ལྷག་བསྐལ་འགོག་པའི་མིང་ཅན་ཞེས་སོ། །དག་
པ་གཉེས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་དེ་
ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་མི་དུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱ་ལ་
སྟོས་མེད་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད།

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཉི་མ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐར་བ་དང་།
སྐར་བྱེད་པ་བཟུང་བ་དང་། དེ་འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་དོས་བཟུང་བའོ།།

དང་པོ་(ཉི་མ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐར་བ་)ནི། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་པར་དག་པ་
དང་ཚོས་མཐུན་པས་ནི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་བའི་
ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་འོ། །ཉི་མས་གཟུགས་
གསལ་བར་བྱེད་པར་ཚོས་མཐུན་པས་ནི་ལམ་བདེན་གྱིས་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་
རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་སྐར་བར་བྱེད་པའི་
སྲིད་འོ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱབ་པ་འཛོམས་པས་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་
མཐུན་པས་ནི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
མཐོང་བའི་གཤམ་སྐྱིབ་གཉེས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་བའི་སྲིད་
འོ། །ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྐྱིབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་པར་
དུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་

གི་ཚོད་ལན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲིག་ས་པའི་^{༧༤}སྤྱིར་དོ།

གཉིས་པ་(སྐར་བྱའོས་བརྒྱུང་བ་)ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་
བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ངོས་བརྒྱུང་བའོ། །དང་བོ་(འཁོར་བར་འཇུག་
པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་)ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་
བའོ།།

དང་བོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་དངོས་པོ་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྒོ་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱི་ཡུལ་འདྲིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་ལ་
དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་གཞི་གང་ཟག་དང་ལུང་བོ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བག་
ཆགས་འདོག་བྱེད་དུ་སྒོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་བག་ལ་ཉལ་ས་བོན་དང་ཀྱན་ནས་སྤང་
བ་མདོན་གྱུར་དང་སྟན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའོ། །དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི།
བག་ལ་ཉལ་ལས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟུག་པ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གྱིས་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པས་ན་སྟུག་པའི་རྣམ་
པར་རམ། ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པས་ཁོང་ཁོ་བའི་རྣམ་པར་རམ། གཉི་ལྷག་བསྐྱེད་པས་
མ་རིག་པའི་རྣམ་པས་སྒོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བག་
ལ་ཉལ་དེ་འགྱུར་དོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་བདེན་འདྲིན་ས་བོན་དང་བཅས་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟུག་པ་སོགས་སྤྱོད་འདོགས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་

^{༧༤} རྒྱ་འཇུག་དང་ཤེས་རིག་ ། མི་འགྲིག་པའི་

བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་
 ཡོངས་སུ་ལེན་ཏོ། །སེམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པ་
 དེ་དག་ལ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཏུ་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གཞི་དེ་
 ལས་སྐྱོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་
 གྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བསྐྱུ་བ་)འི་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་སྣང་ན་གྱིས་པ་
 བདེན་འདྲིན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མར་འདྲིན་
 པ་ཅན། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་ཀྱི་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དོས་བརྒྱུད་པ་)འི། གང་ཞེག་མ་སྤངས་ན་འཁོར་
 བར་འཇུག་ཅིང་། གང་ཞེག་སྤངས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀྱིན་
 བས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱོང་བ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་མ་ཞེས་པ་ལས་འཁོར་བར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །འདིས་ཅི་བསྟན་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བའི་ཁམས་དེ་མ་ཞེས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་བསྟན་པས་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དེ་ཞེས་དགོས་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཟག་དང་
 ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསལ་
 བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་བོར་ཡང་
 བསྟན་ལ། དེ་ལ་མོངས་ཤིང་དེ་མ་ཞེས་པ་འཁོར་བའི་ཅ་བར་བསྟན་པ་ན། བདེན་

འཇིན་འཁོར་བའི་ཙ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་སྤང་མི་དགོས་སམ་སྟུང་བའི་
 དོགས་པ་མེད་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་དོགས་པ་
 ཡང་མེད་པས་འཁོར་བའི་ཙ་བ་སྤོང་བ་ཡང་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་
 མ་ཡིན་གྱི། ཞེན་སྤངས་རིགས་པས་སྲུན་སྲུང་བའི་སློན་ནས་^{༡༤}སྤོང་བ་ཡིན་པས་
 མིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་སྤོང་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འགྲེལ་བ་འདིས་
 ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་
 ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཇིན་པ་ཙ་མ་
 གྱིས་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་བཞེད་གྱི། ལུང་པོ་བདེན་འཇིན་ཚེས་གྱི་བདག་
 འཇིན་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་འཇིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དུ་བཞེད་དེ།
 དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(དེ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། བདེན་སྤོང་སྤོས་
 བྲལ་དང་པོར་རྟོག་པའི་^{༡༥}སྐབས་དང་། བརྟགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་
 དོན་དང་། བསལ་བཞག་མེད་པའི་གནས་སྲུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གོགས་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(བདེན་སྤོང་སྤོས་བྲལ་དང་པོར་རྟོག་པའི་སྐབས་)ནི། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་གང་ཟག་དང་
 ལུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་ན།

^{༡༤} སློང་པོ་དེ་རིག་པས་སྲུན་སྲུང་བའི་སློན་ནས་
^{༡༥} ལྟ་འདྲམ་དང་སློང་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་

གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་བདེན་འདྲིན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དམིགས་པ་གང་ཟག་
 དང་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། བདེན་གྲུབ་
 འགའ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་ལ་བཞེན་ནས་ལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བརྟགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་དོན)འི། གང་གི་ཆེ་བདེན་འདྲིན་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་ནམ་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
 དམིགས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གཉིས་སྣང་གི་སྣོས་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་
 དག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་
 དང་ཕྱང་པོས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་མཉམ་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་སོ།།

གསུམ་པ་(བསལ་བཞག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོགས་གྱི་གཉེན་
 པོར་བརྟན་པ)འི། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་བདེན་འདྲིན་གྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མ་མཐོང་བའི་སྲིད་དང་། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་མཐོང་བའི་སྲིད་དེ་གཉི་ག་བདེན་
 གྲུབ་སྣང་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བ་མེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་སྣང་མེད་གསར་དུ་
 བཞག་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱའོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཅིག་ཤོས་སྣང་བྱ་གཏན་བྲལ་བ་དང་རང་བཞིན་

གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ཚོ་ན་མཚོང་
བའི་གོགས་གྱི་རྣམ་པ་འདི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །འོག་ནས་
བསལ་བཞག་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(ལུང་དང་རྒྱུར་པ་)ནི། ཚོས་གྱི་རྒྱ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་སོ། །འདིར་
བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཚོས་རྒྱ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
གནས་སུགས་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཚོང་སྐོམ་གྱི་ལམ་རྒྱས་པར་
ཤེར་སྲིན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས། ལུབ་
པའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་ཐོབ་གྱིས་སུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་
བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
གསུམ་ལས་ནི། གུན་རྫོབ་རང་སྟོང་ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མཐར་ཐུག་པ་མ་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འཁོར་ལོ་
ཐ་མས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་དགོངས་པ་སྲིན་ཅི་མ་སོག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷན་མ་
ཅ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་འདི་དག་
བལྟ་བའི་སྐྱེལ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་མདོ་རྗེ་
དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐར་ཐུག་པར་ཁས་ལྷངས་ནས། དེའི་དགོངས་
པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་འདོད་པ་ནི། སེམས་རྣམ་དུ་མི་
གནས་པ་སྟེ། མདོ་རྗེ་དེར་ནི་ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ལུ་བའི་ཉན་ཐོས་འཆོང་རྒྱ་བ་
མི་སྲིད་པ་རྒྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ལ།
བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་དམ་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་མངོན་ནས་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྲིར་རོ། །འདི་དག་ལ་

ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྐྱི་
 གཉིས་བགྲངས་བས་རིག་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་།
 ལྷུངོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་སྐྱོད་
 ཡོན་ཏན་ནི་སྐད་ཅིག་གྲང་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བས་ན་སྤང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་འགྲོ་
 བ་ཀྱུན་བདག་མེད་པའི་མཐའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉོགས་པའོ། །རི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ལྷུ་ནི།^{༡༧}
 སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
 ཉོགས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་
 གཟིགས་པས་སོ། །སྐྱ་མ་སྐྱི་མའི་ལྷུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སོ་
 སོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱི་མ་རྗེ་མ་སྐྱོ་བྱུར་བ་གཟིགས་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི། རི་ལྟ་བ་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པ་རི་སྟེད་པ་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ནི། དེ་གཉིས་གྱིས་
 བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི། ཆགས་ཐོགས་དང་དམན་
 པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོ་མངའ་བའོ། །དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་འོག་མའི་
 དོན་དུ་བཤད་གྲང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་མངའ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
 མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 གཟིགས་པ་མངའ་བ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །སྤངས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་ཡེ་ཤེས་

¹⁷ རྫོགས་དང་སྐྱོ་མངའ་། གཟིགས་པའི་ལྷུ་མཚན་ནི།

གཉེས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱད་འཚལ་བས་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་
 ལ། དེས་དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གྲུང་རིག་པ་དང་
 གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉེས་སུ་འདུས་པའོ། །བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་
 ལྟ་བ་རིག་པ་གཉེས་ཡིན་ལ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་
 སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དེའི་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་དེ་ཅུ་ལྟ་ཡང་འདུས་སོ།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི།
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན།

གཉེས་པ་(ལན)ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། ཇི་ལྟ་
 ཇི་ལྟ་བུ་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་སྤྱིར། །སློབ་ལྡན་སྤྱིར་མི་ལྡོག་
 པའི་ཆོགས། །སྐྱ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཇི་ལྟ་བ་^{༩༠} གཟིགས་པ་དང་། ཇི་
 ལྟ་བ་གཟིགས་པ་ནང་གི་ནི་སྟེ་དེ་གཉེས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་པ་དག་པའི་སྤྱིར་དེས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཡང་བསྟན་པས་
 ལྡོ་ལྡན་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོགས་ནི་སྐྱ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པ་ཉིད་དོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་བ་)ནི། འདིས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་
 དང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གཉེས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་
 གྲུང་དེ་གཉེས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ།།

གསུམ་པ་(བསྟན་བཤད་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་
 གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་

⁹⁰ ཤེས་རིག་དང་སློབ་མའི་དེ་ཇི་བཞིན་

ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དམན་བའི་སྐྱིབ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

དང་པོ་(རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས། རི་ལྷ་བ་རིག་བ་དང་།
རི་སྟེང་བ་རིག་བའོ། །དང་པོ་(རི་ལྷ་བ་རིག་བ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ། རྟོགས་སྱིར་རི་ལྷ་ཉིད་དེ་
ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་སྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་བད་སྱིར་
རོ། །གང་ཟག་དང་སྤང་པོས་བསྐྱུས་པའི་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་
དུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྱིར་རི་ལྷ་བ་ཉིད་
གཟིགས་པའོ། །རི་ལྷ་བ་གཟིགས་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་བར་གཟིགས་པའི་སྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་གདོད་
ནས་བད་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་བད་ཅིང་མ་གྲུབ་བར་རྟོགས་པའི་སྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གསུམ། རི་ལྷ་བ་རིག་བའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། སྐྱབ་
བྱེད་དོ།།

དང་པོ་(རི་ལྷ་བ་རིག་བའི་ངོ་བོ་)ནི། དེ་ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་བ་ཉིད་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་
མེད་པའི་མཐའ་ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ནི་རི་ལྷ་བ་ཡིན་
ལ། དེ་རི་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པར་རིག་བར་
བྱའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་
བྱ་རི་ལྷ་བར་བསྟན་བ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པས་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱི་

སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་གྱུར་བའི་ལོག་སྟེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། མཚེལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་རྒྱུ་
རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །རྣམ་ཀུན་མཚོག་སྟེ་གྱི་སྟོང་པའི་དོན་དེ་སྟུང་མིན་པ་ཡང་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྐབ་ཐེང་)ལ་གཉིས། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་དཀའ་བར་
བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་(ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་)ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་ལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དོན་དམ་ལ་སྟོས་པ་མཚོག་
ཏུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བའི་སེམས་དག་ལས་སེམས་དགེ་བའི་དོ་བོར་སྦྱེས་པ་དང་། སེམས་ཉོན་
མོངས་པས་བསྐྱད་པ་ན། བསྐྱད་བྱའི་སེམས་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་དང་། སྟོང་བྱེད་གྱི་
ཉོན་མོངས་རྒྱ་ཡིན་པས། བསྐྱད་བྱ་སྟོང་བྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན།
རྒྱ་འབྲས་གྱི་བྱ་བྱེད་བཞག་པར་དཀའ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཏུས་
མཉམ་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་གཅིག་རྒྱ་བས་དེའི་ཏུས་ན་གཉིས་པ་མཚོམས་སྟོར་
བ་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་
དཀའོ། །དེའི་དོན་བསྟུས་ན། ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་དོགས་ནས་རང་ལུགས་ལ་
རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྐྱེས་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། མཚོན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་མི་ཞེགས་ལ། ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་མཚོན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཞེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྐྱེས་ན། རྒྱ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་

བཞག་ས་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཐག་ས་མཁའ་གྱི་རྒྱུ་པ་
 བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རྒྱུ་
 འབྲས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མའི་ལམ་ནས་བྲངས་
 རྣམ་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་བཤད་
 པའི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་ནས་ཀྱང་བར་
 བར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། དུས་གསུམ་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དོ་སོ། རྗེ་
 རྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་རྗེ་བཞིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་བྲལ་བར་
 ལྷུགས་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཐ་མམ་བའི་སྐྱའི་བཀོད་པ་བཟུང་ནས་
 ལུབ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་སྟོ་
 བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱི། དབྱུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་དང་།
 དབྱུ་མ་འདུག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད་པ་དང་། བྲང་བ་དང་དེས་
 པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་བྲང་དེས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལུར་བ་མཛད་པ་
 དང་། རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཆེ་ཚུང་མཛད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ནི། དེའི་སྤྱིར་ན་ལྷ་མོ་དཔལ་འཕྲེང་གིས་
 ལུས་པའི་མདོ་ལས་བཅོམ་སྟུན་འདས་དགོ་བའི་སེམས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟེ། ཉོན་

^{༡༡} ལྷུ་འབྲུལ་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་དང་བྲལ་བ་

མོངས་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་སྐད་
 ཅིག་མ་སྟེ། སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་^{༡༤} དགེ་བའི་སེམས་ནི་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་གྱིས་བསྐྱད་
 བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་མ་
 སྐྱར་ན། སེམས་ཉོན་མོངས་གྱིས་བསྐྱད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་རོ། །ཉོན་མོངས་གྱི་བསྐྱད་པ་མི་སྲིད་ན། འོག་ནས་
 དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་
 སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། སེམས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཉུགས་ཡང་དག་དུ་ཡང་
 སྐྱར་རོ། །བྱུང་བ་ལ་སྟོག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱད་བྱ་སྟོན་
 བྱུང་བར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་སྟངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཉམ་དུ་
 འགྱུར་བས་མ་སྟངས་ལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉོན་མོངས་པས་ནི་སེམས་ལ་མི་
 རེག་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རེག་པ་ཡང་མ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས།
 འདི་ལ་ཅི་སྟངས་རེག་པའི་ཚོས་ཅན་མ་ལགས་པའི་སེམས་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་བའི་ལྷན་པས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཉེ་མ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་^{༡༥} ཅ་
 །ཤེས་ནས་བཤད་པའི་སྟངས་ལྟག་པའི་རིགས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །སེམས་ཉོན་
 མོངས་པས་བསྐྱད་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉེ་

^{༡༤} དགེ་བའི་སེམས་ནི། ཞེས་པ་ནས། དོན་ནི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཤེས་རིག་དབང་ཁང་དང་སྐོ་སྐོང་དབང་མར་མ་བཞུགས་པར་མཛོད།
^{༡༥} །ཤེས་རིག་དང་སྐོ་སྐོང་། མ་འགྱུར་རོ། འདི་ནི་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མཆིས་ལ། ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ནི་
 མཆིས་སོ། །ཞེས་བའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བསྐྱེད་བྱ་སློང་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་ཅིང་། བ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ལགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་
 དག་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རི་སྐྱེད་པ་རིག་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)
 བེ། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་སློབ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཚོས་ཉིད་
 བེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །མཐོང་སྲིད་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་
 ཉིད། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རི་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྲིད། རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་པས་རི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་ཤིང་།
 རི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་པ་དེས་རི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས། མཉམ་གཞག་ཏུ་རི་སྐྱེད་པ་
 གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ། དེ་ལ་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་ཉིད་གཟིགས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་ཟེན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
 བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དེ་ལོ་ན་མཐར་ཐུག་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གཉིད་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྒྲིབ་པོ་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་རིག་པར་
 བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་མ་
 ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚོན་ཉེར་གཅིག་
 མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་
 རོ། །འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བལྟ་བའི་སྤྱིར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་སྤྱི། དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྤར་
 མ་རྟོགས་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་
 འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ས་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་བཟོང་
 སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱག་གིས་བསྐྱས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནི་
 བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་^{༡༤} སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡང་
 ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་
 དང་པོ་རྫོགས་པའི་བར་ལ་བཞག་གོ། །

གཉེས་པ་(སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉེས།
 ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ལ་གཉེས། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་།
 ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །

དང་པོ་(སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་)ནི། དེ་སྤར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །སོ་སོ་རང་

^{༡༤} སྐྱིབ་དང་སྐྱོམ་པ་ ། དགོས་པ་

ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་འབགས་བ་རྣམས་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དོ།།

གཉེས་བ་(ཆགས་བ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་བ་ལས་ཕྱོལ་བ་)ནི། རྗེ་མེད་དབྱིངས་ལ་
ཆགས་མེད་དང་། ཐོགས་མེད་སྱིར་དེ་དག་བ་ཡིན། །རང་བཞིན་གྱིས་རྗེ་མ་མེད་
པའི་དབྱིངས་ལ་བདེན་བར་ཞེན་པའི་ཆགས་བ་མེད་བ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཐོགས་བ་མེད་པའི་སྱིར་ཉེ། ཆགས་ཐོགས་གྱི་སྐྱིབ་བ་དག་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་བ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉེས། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བ་དང་། ཆགས་ཐོགས་
གྱི་སྐྱིབ་བ་ལས་ཕྱོལ་བའོ།།

དང་པོ་(སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བ་)ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་བ་ནས་དེ་ནི་འབགས་བ་རྣམས་
གྱིས་གཞན་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་བ་སོ་སོ་རང་གི་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་མཐོང་བར་འདོད་དོ།།

གཉེས་བ་(ཆགས་ཐོགས་གྱི་སྐྱིབ་བ་ལས་ཕྱོལ་བ་)ནི། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་སྐྱེ་གཉེས་
གྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདུག་
པའི་ཉེ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་བ་གཟེགས་བ་ཉིད་
གྱིས་ཐེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྱིར་
ནི་བདེན་འདིན་གྱི་ཆགས་བ་མེད་བ་ཡིན་ལ་རི་སྟེང་ཡོད་བ་གཟེགས་བ་ཉིད་གྱིས་
ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྱིར་ན་ཐོགས་བ་མེད་བ་ཡིན་
ལོ།།

གསུམ་བ་(དམན་པའི་སྐྱིབ་བ་ལས་ཕྱོལ་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་

བའོ། །དང་པོ་(ཙམ་)ནི། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 རྣམ་མེད་སྤྱིར། །འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་
 རོ། །རི་ལྟ་བ་དང་། རི་སྟེང་བ་དང་། ཉང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་པས་
 དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཡང་ན་འདྲིར་དངོས་སུ་བརྟན་པ་ས་བརྒྱད་
 བ་^{༡༢} ཡན་ཆད་ལ་སྐྱར་ནས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་སྤུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་པས་དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན།
 དག་པ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་མཆེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མེད་པ་དང་
 ཉེ་བར་གྱུར་བའི་སྤྱིར་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པ་དག་པ་ས་ལ་གནས་པ་ནི་ལུས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོང་བ་དེ་ནི། རྣམ་
 མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་བའི་སྤྱིར་
 རམ། ལྟར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྟན་པས་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ནི། དེ་ལས་གཞན་
 རྒྱུ་ལ་གྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ས་

^{༡༢} རྣམ་མེད་དང་སྣོ་མང་། དངོས་སུ་བརྟན་པས་བརྒྱད་པ་

བདུན་པ་མན་ཚད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་སྐྱེ་ན་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་པས་ཉེས་
 བ་དང་བཅས་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙམ་པས་སྲིར་མི་སྡོག་
 པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །བསྟན་བཙམ་གཞན་དུ་སྐྱི་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྡོང་བ་དང་།
 ཅིག་ཅར་དག་བཙམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་
 ལུགས་གཅིག་ཏུ་མི་བརྒྱུད་འོ། །ཡང་ན་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྐྱེད་པ་གཟིགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་དོམ་ཏུ་སྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་སྲིན་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ (ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོངས་འདུན་དགོན་མཚོག་འདིར་དངོས་སུ་མ་སྤོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་
 གཉིས་ཤིག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོངས་འདུན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་
 སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོངས་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་སྤོས་ཏེ། དེ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་བྱས་ནས་མཚོན་པར་འོས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིར་འོ། །དགག་སྐྱེ་མེད་པ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལ་བསྐྱེག་
 གོ་འདུག་ལུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉན་ཐོས་ལ་
 བསྟན་བཀུར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་མི་བྱེད་
 གྱུར་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པར་རིགས་པའི་³⁵སྲིར་འོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་པ་ ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དགོངས་འདུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་པར་དེ་འཕམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལུང་དང་

³⁵ རྒྱ་སྐད་དང་སྐོ་སྐད་ ། རིག་པའི་

སྐྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་བྱང་པར་)ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་
 པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྩ་བ་ཆེས་པ་དོར་ནས་སྐར་མའི་གཟུགས་ལྟར་གནས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ལ་ཡང་བྱུག་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ནི། གཞན་ལ་ཐན་པར་
 བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་སྲིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་
 དགག་སྐྱ་མི་འབྱུང་བས། དེའི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྐྱུར་བར་
 བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་ནི། ཉེན་གྱི་བྱང་པར་དང་། རོ་བོའི་བྱང་
 པར་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བསྐྱུས་པ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་
 བལ་འདོད་ཀྱི་སྣང་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཏུ་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་རིག་པའི་སྲུན་པ་དང་བལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་
 པའི་སྲིར་ཉེ་བར་གནས་ལ། བཞི་པ་ནི། ལྷན་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་
 བ་ཉ་བ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ལམ་ཏུ་ལྷུགས་པའོ། །ཉན་ཐོས་སྐར་མ་
 དང་འབྲ་བ་ལ་སྤངས་རྫོགས་དམན་པ་ནི། སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། བྱེད་ལས་དམན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་

བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུད་སྐྱུག་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཅན་གྱི་ཚུལ་
དུ་སྦྱང་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྦྱིར་དོ།

གཉེས་པ་(ཁྱད་པར་དེ་འཕྲད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་³⁶ ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལྷག་པར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་།
ལས་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་དང་། མོས་པ་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་། ཚོས་དང་།
ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྷ་ཅི་སྦྱོས།
ཡང་ན། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དབའ་ལྷག་པར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དབང་
བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྷ་ཅི་སྦྱོས་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་
ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
བྱེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྟེ། ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོ། །ཟེལ་གྱིས་མནན་བྱུང་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་སྦྱད་པ་ལྟེ། བྱ་གཅིག་པ་མི་གཅང་བའི་དོང་དུ་སྦྱང་
བའི་མ་ལ་བཅེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་
སྦྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་རང་གིས་ཁྱུང་དུ་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་
བཅེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྦྱིར་གཞན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་འཕགས་

³⁶ མོ་སྦྱིང་དང་མོ་མང་། བསྐྱེད་པའི་

བ་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་མཐར་སློན་པར་གྱུར་བ་དག་བཙམ་བ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ།།

གསུམ་པ་(མུང་དང་སྐར་བ)ནི། རང་དོན་ཅམ་ལྟར་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་དམན་
པར་བསྟན་བ་ནི། རོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་ཉན་ཐོས་
འཕགས་པ་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་བསྐྱར་བས་བདག་དོན་བྱེད་པས་རྣམ་རྒྱས་ཤིང་སྟེ། ཐོབ་བྱ་དམན་
པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བཙེ་
བ་བྲལ་བ་ནི་^{༡༠}ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམན་པའོ། རྒྱུ་བ་གསུམ་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་
དོ། །འཕགས་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
ཡིད་བྱེད་སློང་བའི་སེམས་པ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བརྗོད་
དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཚོག་དུ་བསྟན་བ་ལ། གུན་སློང་གི་བྱང་པར་ནི།
གང་ཞིག་གཞན་ལ་མཚོག་དུ་སྟེང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ནི། སློང་བའི་བྱང་པར་བདག་
དོན་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་བྱེད་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྐྱར་
བ་བྲས་ཏེ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་མེ་རླུང་དང་རླུང་དང་ས་བཞིན་གཞན་སེམས་
ཅན་མཐའ་དག་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཁྲིམས་
སྟན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་(སྤྱིའི་དོན)ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་
བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ།།

¹⁰ ཤེས་ཤིག་ཏེ་བཙེ་བྲལ་བ་ནི་

དང་པོ་(གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི། འདིར་སྐྱབས་སུ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ནི། སྐྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོངས་
 བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གོང་དུ་སྐྱོས་པའི་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་ནི་གཉིས་ཉེ།
 འབྲས་བུ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དིགས་ཅན་ལ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ག་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཐོབ་བྱུང་བྱེད་པས་གསུམ་ག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། རང་
 སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དིགས་ཅན་གཉིས་ལ་སྐྱོས་ནས་དེམ་བ་བཞིན་དུ་
 ཚོས་དགོན་མཚོག་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཐོབ་བྱུང་བྱེད་མོད་
 ཀྱི་བཤུ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 དིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
 གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་།
 དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ཐར་པར་བསྐོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལོགས་སུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དགོན་
 མཚོག་དེ་དང་དེ་ཐོབ་བྱུང་བའི་སྐྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་)ནི། སྐྱབས་སུ་བཞག་པའི་འདིགས་
 པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་པའི་རྟེན་དང་དབྱུང་གཉེན་དུ་ཡིད་ཀྱི་⁹དམ་འཆའ་ཞིང་རག་
 གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་དེ་དང་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་

⁹སྐྱོས་པའི་ཀྱིས་

མོ་བ་བྱའི་དབྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འཕྲོ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་
 གྲུབ་ཟིན་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་དབྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུའི་སྐྱབས་
 འཕྲོའོ། །རྒྱུའི་སྐྱབས་འཕྲོ་བྱེད་པ་དེས་གསུམ་ག་ལ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འཕྲོ་བྱེད་
 པའི་དེས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འཕྲོ་བྱེད་པ་དེས་ནི་གསུམ་ག་ལ་རྒྱུའི་
 སྐྱབས་འཕྲོ་བྱེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་^༡ རྒྱུའི་
 སྐྱབས་འཕྲོ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འཕྲོ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(ཤེས་བྱེད་དགོང་པ་)ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཁྱིམ་བདག་དག་ལྷུ་ཅན་
 གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་རི་རྩུར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་
 བཟོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།
 ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དགོ་བའི་ཅ་
 བ་གང་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་
 འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་སྲིར་བཙོན་འགྲུས་ཅོམ་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱིམ་བདག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བ་ཡིན་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་བ་ཚོས་ལ་ཀྱས་པ་
 དང་བཅས་ཤིང་རི་མོར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ། ཚོས་འདོད་
 བཟོ་ཚོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ། ཚོས་ལ་གཞོལ་བ། ཚོས་ལ་འབབ་
 བཟོ་ཚོས་ལ་བབ་པ། ཚོས་སྤྱང་བ། ཚོས་སྤྱེད་ཅིང་གནས་པ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
 དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་གནས་པ། ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ། ཚོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་

^༡ ཤེས་རིག་ཀྱི་གསུམ་གས་

ཚིམས་པ། ཚོས་ཀྱི་རྟོགས་དང་ལྡན་པ། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྡན་པ།
 ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་དང་ལྡན་པས་བདག་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ལྟ་དང་
 མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདི་ག་ཉེན་ལ་ཚོས་ཀྱི་བགོ་བ་ཤེས་བྱའོ་སྟེ།
 དན་པ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་སྟེ། བྱིས་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་ཚོས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ། །བྱིས་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་
 པ་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱིས་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དགོ་སློང་རྒྱུན་
 དུ་ཞུགས་པའམ། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བའམ། སྤྱིར་མི་འོང་བའམ། དག་བཙུན་
 པའམ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་བའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་མཐོང་ན། དེ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེ་ས་
 དང་བཅས་ལ་ལྡང་བར་བཅོལ་བའམ། བཀའ་སློབ་དེ་ཞིང་མ་སྐྱུན་པར་འདྲིན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་
 བཀའ་བྱས་པས། འདི་ལྟར་བདག་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
 སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ཚོས་བསྟན་ཏེ་སྟེང་དུ་དན་པར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་སྟེ། དེ་དེ་དག་ལ་
 གྲུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེ་ས་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་མི་དགའ་བར་ནི་
 མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་དགོ་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་གྲུས་
 པ་དང་བཅས་པ་ནི་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གྲུས་པ་དང་

བཅས་པར་བསྐྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཡན་ལག་དང་བཅས་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྒྱའི་སྐྱབས་ལ་སྟོས་ཏེ་ནི་གསུམ་ག་ཡང་མཚུངས་པར་
 སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་འདི་སྐད་དུ། བྱིས་བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་བྱིས་བ་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་
 འོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བ་དང་། དམ་
 བཅས་བ་མི་འདིག་བ་དང་། སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་དང་། ཐེག་པ་
 གཞན་ལ་མི་བརྟེན་བ་སྟེ། བྱིས་བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་
 བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་འོ། །བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་འོ། །བཞི་གང་
 ཞེ་ན། ཚོས་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་ཚོས་ཉན་བ་དང་། དེའི་དོན་
 ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་བ་དང་། རི་ལྟར་སྐོས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་གཞན་ལ་
 སྟོན་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གསུངས་བ་དང་། ཡང་དགེ་འདུན་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས། བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་བ་ཚོས་བཞི་
 དང་ལྟན་ན་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་འོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉན་སྐོས་
 ཀྱི་སྦྱོན་མེད་ལ་ཞུགས་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འགོད་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་
 སྐྱད་པ་ཚོས་ཀྱིས་སྐྱད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིར་མི་སྦྱོག་
 བའི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ཀྱི། ཉན་སྐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་མ་ཡིན་བ་དང་། ཉན་
 སྐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚོལ་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གསུངས་
 བ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཞུགས་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་

དན་པ་དང་། ཚོས་ཐོས་ནས་ཚོས་རྗེས་སུ་དན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་
 འདུན་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དན་པར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་
 དང་འགྲོགས་པར་སྒྲོན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚོས་བསྐྱེད་
 བའི་སྦྱིར་ཚོས་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དེ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་རྣམས་རིམ་བཤེན་པ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱི་རོལ་བ་རྣམས་ནི། འཁོར་
 བའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པར་མིང་བཏགས་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
 བས། སྐྱབས་དང་སྐྱབས་འགོ་རྣམས་མ་མེད་ལ། རང་གི་སྤྲུགས་ལ་ནི་བྱུང་བ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པ་དོན་ཏུ་
 གཉེར་བ་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་
 རས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་། དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེ་དག་
 གྱུང་ཚོས་འདི་ལས་སྦྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བསྐྱེད་
 བཅོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་ཡིད་
 འཇུག་བྱས་པ་འདུག་མི་འདུག་བཏགས་པར་བྱ་ལ། སྐྱབས་འགོ་འདི་ལ་གོ་བ་
 ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་
 སྐྱབས་འགོ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག
 ཉམས་ལེན་དེ་ཙམ་མི་བྱེད་པའི་ཁེངས་སྐྱུང་ཏུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་འགོ་དེ་ཙམ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་གཏམ་
 མོ།།

གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉེས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་རྣམས་པར་

བཞག་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་(ཀྱུན་རྫོབ་པའི་
སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ནོ།།

དང་པོ་(རི་བ་)ནི། དེ་ལ་དགོངས་པའི་རོན་གང་གིས་གདུལ་བྱ་གང་གི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གིས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་ཅེ་
ན། གང་ཟག་བྱུག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་
རོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་
གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙུག་པོ་ནི། ཀྱུན་
རྫོབ་པའི་སྐྱབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ལན)ལ་གསུམ། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རོན་བསྐྱེ་
བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། ལྷོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་རོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་
བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན། །རྐང་བ་དང་པོས་དགོས་པ་དང་། རྐང་བ་སྤེམ་གསུམ་གྱིས་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྷོན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དགོན་མཚོག་གསུམ་
ག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཡང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་
ཚོགས་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས། དགོན་མཚོག་གསུམ་
རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷོན་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་བྱེད་པ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དང་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཉེན་འབྲེལ་བཟ་
མོའི་རོན་ཉོགས་པས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བཟད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བུའི་སྐྱབས་སུ་རོན་དུ་གཉེར་བ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། སྤིད་པ་ཐ་

མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱི་སྐྱེའི་རྗེས་སུ་འབྲས་ལས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པ་སློབ་མ་དབྱ་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་འབྲས་ལུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་ལུའི་སྐྱབས་སུ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་སོགས་གྱི་འབྲས་ལུའི་སྐྱབས་སུ་ཉོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་གྱི་དོན་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་⁹གང་ཟག་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་འབྲས་ལུའི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་དང་། བསྟན་
 པ་དང་སློབ་མ་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་བསྐྱུས་
 པའི་བྱབ་ཟེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་གྱི་རྒྱུའི་སྐྱབས་
 སུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་གྱི་དོན་གྱིས་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གསུམ་ལ་སོས་
 པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུའི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
 ནོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་འབྲས་ལུའི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། བྱབ་ཟེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་སྟོས་ནས་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་
 ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱབས་
 གསུམ་སོ་སོར་རྒྱུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཞུགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་
 གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་

⁹ །ཤེས་རིག་དང་སློབ་མིར་༽ དོན་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ །སྟོན་པ་༽ དོན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་

སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་དང་མཚོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་ནི་རྒྱབས་ཡིན་ཏེ། ཤང་གཉིས་རྣམས་
 ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་རྒྱབས་སུ་བསྟན་ཅིང་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདི་ནི་རིགས་པས་འཐད་པ་འདིག་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་རྒྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་མཚོག་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་དང་། རྒྱབས་གནས་སུ་གྲགས་
 པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་རྒྱབས་སུ་རྒྱབ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་
 གཞན་དུ་མ་བཀོད་པས་ཚོག་པའི་སྲིར་དང་། རང་གི་སྟོན་པ་གཞན་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ལས་མཚོག་ཏུ་རྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་
 ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་རང་ཉིད་
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཐབ་མོ་འཁོར་བ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་རྒློག་དང་ཉེན་འབྲེལ་
 རྒྱལ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་ཉོགས་ནས་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྟན་ཉེ་བར་ཞི་
 བ་རང་རྒྱུད་ལ་སོབ་པའི་སྲིར་ལྷགས་པ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བའི་གང་ཟག་
 དང་། ལམ་དུ་ལྷགས་པ་དང་མ་ལྷགས་ཀྱང་ཚོས་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་། རྒྱུའི་རྒྱབས་
 ལ་སོགས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་
 དགོན་མཚོག་ནི་རྒྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་
 པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་ཚོས་དགོན་མཚོག་རྒྱབས་སུ་བསྟན་ཅིང་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྤང་བྱའི་ས་ཐོན་དང་བྲལ་བ་སྤང་མི་སྟོག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་
 སྤངས་པ་རྒྱབས་སུ་རིགས་ཀྱི། སྤང་སྟོག་པའི་ཚོས་ཅན་འདིག་ཉེན་པའི་ཆགས་
 བྲལ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཏུ་མི་འཆད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པའི་

བསྟན་པ་ལ་མེགས་པར་ལྷགས་པའི་སློབ་མ་དག་བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་
 རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྤྲི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་རང་རྒྱུད་དག་
 བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱུང་རྟོགས་པའི་སྤྲིར་ལྷགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 བའི་གང་ཟག་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གས་གྲུབ་ཐེན་གྱི་དགོ་འདུན་དགོན་
 མཚོག་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་སྤྲིད་པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ལྷགས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོ་
 འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། ལམ་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་མཚོག་
 ཏུ་བྱ་བ་སྤྲིད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ནི་སྐབས་ཡིན་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྲིར་རོ་
 ཞེས་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། འཕགས་
 པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་སྐབས་གནས་ཡང་དག་ལ། ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་
 ཚོམ་གྱི་ས་ཐོན་སྤངས་པས་སྐབས་གནས་དང་མི་སྤྲིད་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྲིར། དགོ་
 འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གི། །སོ་སོ་སྤྲི་བོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་
 འཕོས་ནས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཁ་སྤྲིར་འབྲང་བ་སྤྲིད་པའི་སྤྲིར་རོ། །གང་ཟག་དང་
 དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་སྤྲི་བའི་དགོ་འདུན་ལ་བཞིའི་གྲངས་ཚད་དགོས་པས་ཚོགས་
 ཞེས་སློབ་སོ། །སྐབས་སྤྲིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་
 དམན་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་འདྲིར་བསྟན་ཏོ། །ཕོག་པའི་བཞེས་གཉེན་
 གྱིས་བསྐྱས་པ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དག་ཙམ་པས།
 འཕགས་པ་དང་དག་བཙམ་པའི་གོ་མི་ཚོད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི། སྟོན་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྐྱ་ར་ཏ་སེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཡང་

གོལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བཀོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་
པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེ་བོ་སྟོག་ཆགས་
ཁྲི་ཁྲག་དུ་མ་བསད་པ་ལས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་སོ་བ་ཆེས་ཆེ་བས། བདག་ལེགས་སུ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་འིན་ཏུ་གཟབ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྟུན་)ནི། དེ་ལྟར་འདིས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་དགོས་པའི་དོན་
རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོམ་སྟོན་
འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསུམ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་
ཀྱི་ཉེན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཉན་སོས་ཀྱི་སྐྱེག་པ་ནས་སྐྱེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་
དོན་ནི་འདི་ལྟར། ཉན་སོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
སྐྱེག་པ་དམན་པའི་དགྲ་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་སོབ་བྱར་བྱེད་
ཀྱི། དེ་ལས་པོང་དུ་བསྐྱོད་མི་འདོད་ཅིང་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་གདུལ་
བྱའི་བསམ་པའི་དོར་བསྐྱོད་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱོད་པ་མཐར་ཐུག་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་
མ་བྱུབ་ཀྱང་བསམ་དོར་བདེན་པར་བྱུབ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྐྱ་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་བསྐྱོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་ནི། དོན་དམ་
པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཉན་རང་
རིགས་ངེས་པ་དགྲ་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཁྲིད་ནས། མཐར་སྐྱེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པའི་སྐྱབས་འདི་དག་གིས་ཀྱང་། མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏུ་གསལ་ལོ།

གཉིས་པ་(དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱབས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
(སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་།
འགྲེལ་པའོ།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། སྤང་སྤྱིར་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་ཅན་སྤྱིར། །མེད་སྤྱིར་འཛིགས་
དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། །ཚོས་རྣམ་“གཉིས་དང་འབགས་པའི་ཚོགས། །གཏུན་གྱི་
སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་དང་དགོ་འདུན་གཉིས་ལས། ཚོས་ལ་ལྷུང་གི་
ཚོས་དང་རྫོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་གྱི་ལྷུང་གི་ཚོས་མིང་ཚིག་ཡི་གའི་ཚོགས་ཚོས་
ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་གཏུན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ཏེ།
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པ་ན། གཞིངས་ལྟར་རང་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་དགོས་པས་སྤང་
ཞིང་དོར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། རང་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་གསུང་གི་ཚོགས་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་མིན་
ནོ། །ལྷུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འབགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་བདེན་རྫོང་སྤྱོད་བྲལ་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྤྲ་མ་ལ་ཉགས་ནི།
རང་ཉིད་འི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་མེད་ལྱང་རང་གི་དོར་བྱེ་མ་མཐའ་དག་གིས་
དབེན་པར་སྤང་བ་དང་། རང་ཉིད་འི་མའི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མེད་

“ཕྱི་དགོ་དང་ཚོན་བསྐྱེད་འགྲུང་” རྣམས་

བ་བཀག་པ་ན། ལྷན་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་
 བདེན་སོགས་ལྷན་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་
 དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་
 ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་སྲ་མ་ལ་རྟགས་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 ཅམ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤེ་བའི་སྤྱིར་ཅམ་ནི་རྒྱག་མ་འགོག་པ་སྟེ། །ཤེས་
 སྤྱིབ་གྱི་འདེགས་པ་མི་ཟད་པ་དོན་གྱིས་འཕེན་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་
 རྒྱས་པར་འགྲེལ་པར་འཆད་དེ། ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱའི་
 ཚོས་སྲ་མ་ལ་རྟགས་ནི། །ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་འདེགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། སྲ་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདི་བྱུང་མོད་གྱི། ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་ཤེས་སྤྱིབ་གྱིས་འདེགས་
 བས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཟད་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེབ་
 པའི་ཆེད་ཏུ་སོགས་སུ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམ་པ་གཉིས་
 དང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་གཏན་གྱི་རྒྱལ་མ་ཚོགས་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྷན་གི་ཚོས་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་
 མེད་མོད་གྱི། མཐའ་དབྱུད་ནས་ཁྱབ་པ་སྐྱེབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། ལྷན་གི་ཚོས་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་
 པར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་
 པའོ། །

དང་པོ་(ལྷན་གི་ཚོས་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པ་)ནི། ཚོས་ནི་ཞེས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསུང་གི་ཚོགས་དོན་དམ་པའི་
 རྒྱལ་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འདི་ནི་གསུང་བྱའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་དང་ཡིད་

གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་ལ་སྤང་བའི་ཡུང་གི་ཚོས་ཅམ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་
 འོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ལམ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་
 གི་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པས། འོན་ཤེས་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱུན།
 གཟེངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག །ཅེས་གཟེངས་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(རྟོགས་པའི་ཚོས་འོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། རྟོགས་པའི་ཚོས་
 བེ། ཞེས་ཉེ། གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གང་རྟོགས་པ་འགོག་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །འགོག་བདེན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་
 བསྟན་གྱི། ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབའ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ནི་སྐྱེ་འདིག་གེད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་པས་སྐྱིར་
 བསྟན་ནས། བསྐྱེ་བའི་འོན་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་ནས་
 སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཅམ་ལ་འོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 འོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་
 རྟུན་པ་སྤར་ཅ་བར་བཤད་པ་སྟེ་བུའི་བསྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན། གང་རྟུན་པ་བསྐྱེ་བའི་
 ཚོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ནི་བཤོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་མི་
 བདེན་པ། གང་བཤོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་སྤར་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེས་ཀྱང་བཤོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་མེད་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 བས་མི་ཉག་པ་གང་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གྱི་མི་ཉག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་
 རོ། །འདུས་བྲས་ཙམ་ལ་ཉག་པས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། འདི་དག་གིས་
 ཅི་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ། གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་དོ། །ལམ་
 དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེའི་ནང་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྟུག་མེད་གྱི་སྲུང་འདས་ཚོས་
 ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོངས་པ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཙམ་མེད་
 བ་ཙམ་གྱིས་རབ་རྟུ་སྤེ་བའི་སྤྱིར། མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱབ་ནས་ཞི་བའི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །བྱུང་བར་ཐམ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཙམ་གཉེན་པོས་
 བཅོམ་པའི་སྐོ་ནས་མེད་པའི་བྲལ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སམ། སྐྱབས་གཏན་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱབས་ཙམ་ཡིན་ཡང་། དོན་
 དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་
 ན་དེ། རང་སྐྱབས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དེ་དག་གིས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྟུག་མེད་གྱི་སྲུང་
 འདས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བྱུང་གྱང་། ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་
 པའི་སྐྱབས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ། རང་སྐྱབས་ལ་མར་མེ་
 ཤི་བ་བཞིན་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྲུང་འདས་མ་བྱུང་གྱང་། ཉན་ཐོས་སྤེ་བ་དག་
 གིས་བརྟགས་པའི་སྐྱབས་ཁས་སྤངས་ནས། ལོག་རྟོག་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། འདིའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཚུལ་
 གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དགོངས་པས་བསྐྱེད་ལ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཉན་

རྗེས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་
 མཐས་བཞག་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མར་མེ་ཤི་བའི་དཔེ། བེམ་རིག་
 ཀུན་རྒྱུན་ཚད་པ་ལ་འཚད་མི་དགོས་གྱི། སྤར་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་སོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་
 གཟིགས་པའི་སྤང་བ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་ནས་བཞག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ལ་ངེས་པར་བཤད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་
 བ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། རིགས་མ་ངེས་པ་བྱང་ཚུབ་དུ་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱེད་བ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། སྤར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱད་མ་མེད་པའི་
 སྤང་འདས་ཐོབ་ནས། སྤར་འཁོར་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་སྤྱད་པ་དབྱུགས་
 ལེགས་པར་སྤང་བ་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལས་
 སད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱད་མེད་སྤང་འདས་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱབས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྤྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱད་མེད་སྤང་
 འདས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 བོ། །འོག་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་སྤང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་
 སྤྱིབ་ཀྱི་སྤོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེན་འགྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་དང་། ཤེས་
 སྤྱིབ་ཀྱི་སྤོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེན་འགྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ན་མ་
 ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་ལ་སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་
 པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་དོ། །མཐར་སྤྱད་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་པའི་རྣམ་འགྲོར་སྤོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་གྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱད་མེད་སྤང་

འདས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་མི་
 འཆད་པར་བཞེད་དོ། །ཙུ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་པས་“རང་ལུགས་ལ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྣལ་མེད་སྲུང་འདས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་གི་སློབ་སྐབས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པ་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཚམ་གྱི་སྐྱེས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་
 འདིགས་པ་མ་ཟད་པ་འཕངས་པ་མི་ཤེས་པར་བེམ་རིག་རྒྱུ་ཆད་ནས་མེད་པ་
 སོགས་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་
 ལོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། །དགེ་
 འདུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་
 པ་དང་བྱང་ལེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་
 པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དུ་སྐྱིབ་པའི་འདིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ། སོང་ནས་འདིགས་
 པ་ལས་དེས་པར་འགྲུང་བ་ཚོལ་བ་འདིགས་པ་ཟད་པ་དེའི་ཐབས་སློབ་པ་ལམ་
 སྐབས་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། འདིགས་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། སྐབས་སུ་སོང་བ་དང་། དེས་པར་འགྲུང་བ་ཚོལ་བ་དང་། སློབ་པའི་སྤྱིར་
 བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྣང་འདིགས་པ་དང་བཅས་ཞེ་ན། གང་
 གི་སྤྱིར་དག་བཙོམ་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་

“སློབ་པའི་མ་རྟོགས་པར་

བཅས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚོངས་པ་མི་བད་པར་ཤེས་སྐྱིབ་
 གྱིས་འདིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་
 མོ། །དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཉི་
 སྐྱབས་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱལ་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱབས་
 མེད་པ་འདིགས་པ་དེ་དང་དེས་འདིགས་པ་དེ་དག །དེ་དང་དེ་ལས་དེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཚོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདིགས་པ་དེ་ཡོད་དེ། གང་
 གི་སྲིད་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་འདིགས་པས་འདིགས་ཏེ་བྱུང་བེད་གྱི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་
 དེ་ལྟར་འདིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་
 སྐྱིབ་གྱི་འདིགས་པ་བད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གདོན་མི་བ་བར་འདིགས་
 པ་ལས་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཚོལ་ལ། དེས་པར་འགྱུར་བ་ཚོལ་བའི་སྲིད་ན་འདིགས་
 པའི་གཞི་སློབ་གསུམ་གྱི་གནས་རན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སྣ་མོ་སྤང་བའི་⁶⁶ དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སློབ་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 སློབ་པའི་སྲིད་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་གྱི་འདིགས་པ་མེད་པའི་ལྷ་མཚོག་གི་གནས་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་སྲིད་ལྷགས་པར་བྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འོ། །རང་ཉིད་རྣམ་འགྲུབ་སློབ་པའི་ལྷགས་འཐད་པར་
 མཐོང་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ན་མ་གཏོགས་འགྲེལ་བ་འདིས་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་སུ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་ཟ། བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ན་

⁶⁶ ལྷ་མང་། ལྷ་ས་པའི་

དམ་པའི་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིགས་པ་^༤ ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་
 སྲིད་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་དེའི་
 རྒྱུའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྲིད་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ལོ། །སྲིད་དོན་
 བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་སྐྱབས་
 མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། མཐར་ཐུག་གི་ཚོས་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་བ་ནི། །ཤེས་
 འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ (ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སྐྱབས་པ་)ལ་
 གཉིས་ཤིང་ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི།། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་
 གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཅན་སྲིད། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་
 སྲིད། །འགྲོ་བ་ཡི་ཚོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་སྡེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་འདིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཐད་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱ་བརྗེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིས་ནི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་
 བ་ལ་བརྟེན་བ་སྟུ་བ་མ་ཡིན་པར་འདིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྗེས་པས་དོན་
 དམ་པའི་སྐྱབས་སྐྱ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་
 མ་མན་ཆད་ཐེག་པ་གསུམ་པོའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱ་དེའི་མཐར་
 ཐུག་པ་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིས་ནི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་
 འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། དེ་ལྟར་པོ་འཕང་འགྲེལ་བའི་སྐྱབས་སྐྱ་

^༤ སྐྱ་འབྲུམ་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་མི་འགྲིགས་པ་

སྤྱི་བར་བསྟན་པས། སྤྱི་བ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་མཛད་
 པའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་བ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་
 འདས་ནི། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་
 ཟད་པ་རྣམས་ལ། ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། སུན་ལན་དང་།
 གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བུར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མཛད་པས་ན་གཏན་གྱི་
 སྐྱབས་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། འདིས་ནི་སྤྱི་བ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་འགག་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པས་རབ་དུ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་
 བ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ལས་གང་གིས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟེན་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་བ་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱབས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པས་མཐའ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་
 བ། སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་འཁོར་བ་མ་
 སྟོངས་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས། སྤྱི་མའི་མཐའི་སྤྱི་དང་མཉམ་པ་
 འཆི་བ་མེད་པས་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས་རྒྱུ་ཆད་པ་མི་སྤིད་པས་ཉག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་
 བ་མེད་པས་གཤུང་དུང་གི་སྐྱབས་མི་སྐྱབས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་
 དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་དགོན་མཚོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་།
 འགྲེལ་པ་འོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། འགྱུར་བ་དགོན་སྤྱི་བའི་མེད་སྤྱིར། །མཐུ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་

འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་སྤྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་སྤྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་སྤྱིར་དགོན་
 མཚོག་ཉིད། རྩུ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡི་གེ་བསྐྱུན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་
 དགོན་མཚོག་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཚོས་མ་སྐྱུན་རྣམ་པ་འཇུག་གིས་ཚོས་མ་སྐྱུན་ཏེ།
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དགོན་པའི་སྤྱིར་དགོན་པ་དང་། རང་གི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལས་
 གྱི་ངོ་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་འདོད་དོན་མི་སྐྱུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་མ་སྐྱུ་
 དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར་པན་
 འདོགས་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཉིད་
 གྱི་སྤྱིར་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟོད་སྐྱོད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པར་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དགོན་མཚོག་ཉིད་ཅེས་བྲམོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། མདོར་བསྐྱུན་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་
 འགྱུར་བ་དགོན་པར་ཚོས་མ་སྐྱུན་པས་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་བསྐྱུས་པ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་མང་པོར་ཡང་དགེ་བའི་ཅ་བ་མ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་དང་སྤྱད་པ་མི་
 ཚོལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འགྱུར་བ་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་དང་།
 ལྷན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་རྟེན་པའི་དུས་སུ་སྐྱུབས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་བ་ཆེན་
 པོས་མི་བཏང་བར་སྐྱུབས་འགྲོ་བུ་བར་བསྐྱུན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུ།
 རི་མ་མེད་པར་ཚོས་མ་སྐྱུན་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོབ་མི་ལུས་པ་དང་བསྐྱུ་
 བའི་ངོ་མ་དང་བྲམ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྐྱོབ་མི་ལུས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་
 སྐྱུབས་སུ་འདི་ཉིད་རིགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུབས་སུ་མི་
 རིགས་པར་བསྐྱུན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཟས་པོས་སོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་

སྟེར་བ་དང་འབྲ་བར་མ་སྐྱ་དང་སྐྱན་བར་ཚོས་མ་སྐྱན་པས་ནི་མངོན་བར་ཤེས་པ་
 ཏུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མ་སྐྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་སྐྱན་པའི་སྲིད་
 རོ། །འདིས་ནི་སྐྱབས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱན་བ་དང་སྐྱབས་མཛད་བར་བསྟན་
 ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱས་འདིག་རྟེན་ན་འདོད་པའི་དོན་དུ་མ་སྟེར་བ་དང་འབྲ་
 བར་འདིག་རྟེན་གྱི་སྐྱན་དུ་གྱུར་བར་ཚོས་མ་སྐྱན་པས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བ་དགེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རོ། །འདིས་ནི་མན་འདོགས་ཆེ་བ་དང་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་
 བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བཅོས་མ་ལས་མཚོག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བ་དང་འབྲ་བར་ཚོས་མ་སྐྱན་པས་ནི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲིད་རོ། །འདིས་
 བའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་སྐྱར་གྱི་སྐྱབས་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱ་མེད་བ་དང་སྐྱབས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་བསྟོད་
 སྐྱད་སོགས་གྱིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མི་བརྟེན་བ་དང་འབྲ་བར་བསྟོད་བ་དང་སྐྱད་
 བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བར་
 ཚོས་མ་སྐྱན་པས་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་
 གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་བཤད་མིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་(སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)
 ལ་གསུམ། སྤྱིའི་མཚོམས་སྐྱར་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་

རྒྱུ་མོ་མོར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་མཚམས་རྒྱུར་པ་)ནི། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་བསྟན་པའི་
རྗེས་ཐོགས་ལ། གང་ཡོད་ན་འདི་ག་ཉེན་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་
འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་
ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ།

གཉིས་པ་(བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་
པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། རི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རི་མ་མེད། རི་མེད་སངས་
རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །གང་ལས་དགོན་མཚོག་དགེ་བ་གསུམ་འགྱུར་
བཤ །དོན་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། རི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རི་མ་མེད་པའི་བྱང་
ཚུབ་དང་། རི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པས་
བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་གང་ལས་ཐོབ་བྱ་དགོན་མཚོག་དགེ་བ་གསུམ་འགྱུར་བ་འཆད་
པར་འགྱུར་དོ། །དགེ་བ་ནི་བཟང་པོའོ། །དེ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། མ་ལུས་པར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། དོན་དམ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་(རི་བ་)ནི།
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་
གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་(བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཚ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཚ་བ་)ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་

གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན། །རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་
 བསམ་མི་བྱལ། །འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདྲིའི་རིགས་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ལུས་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བམས་ཅད་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་བཞི་ཡིས་ནི་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱལ་བའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྲོད་ཡུལ་
 ལོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲུལ་ས་རྒྱ་རྒྱུན་བཞི་ངོས་བབྱང་ནས་གང་གི་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་བ་བསྟན་ལ། འདིས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། དེ་ལ་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྤྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
 འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དྲག་པ་གཉིས་སྟན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་དང་དེའི་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཅ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྤྱིར་པོའི་དངོས་མིང་གིས་བསྟན་པ་རྒྱུར་བྱེད་ཅེས་ཡང་མེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་
 ཚོས་སྤྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོར་བྱེད་པ་ནི། རང་དགར་རྣམ་གཞག་བྱེད་
 བ་མ་གཏོགས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་སུ་མི་བྱའོ། །མདོ་གཞན་
 ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་རྗེ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་
 གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི། རང་ཉིད་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 དུ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །རྗེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་རྗེ་མ་མཐའ་དག་བྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་ཡོངས་

ལྷ་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་ལོན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཨི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཨི་མ་མེད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཞེས་ཏུ་མ་རྟོགས་
 པའི་བབ་ཚོལ་ཡིན་ཏེ། ཨི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་མ་ལུས་པར་
 ཡོངས་སུ་ལྷུང་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་མ་སྐྱས་སམ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
 སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། སེམས་ཅན་ཨི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཨི་མ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཨི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་བ་ཚོས་སྐྱར་ཁས་སྐྱབས་པས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཚོས་སྐྱར་ཁས་སྐྱབས་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཨི་མ་
 དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཨི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཚོས་སྐྱར་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་
 འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཨི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཨི་མ་མཐའ་
 དག་གིས་དབེན་བར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་བ་
 དང་། ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས།
 འདི་ནི་ཚོགས་རྒྱན་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། མཐའ་རྟག་དངོས་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་གཞན་དེའི་ལུགས་སོ། །ཨི་མ་མེད་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཨི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཨི་མ་མེད་པའི་སེམས་སུ་
 གནས་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་གཞེན་ལས་འདས་བ་སྟོབས་བརྟུལ་སོགས་པ་བུལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་
 པའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་སྟོབས་བརྟུལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དེ་

དག་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་⁶¹ རང་གི་སྐྱོན་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ།
 འཕྲིན་ལས་གང་ཞིག་སྤྱོད་གྲུབ་ཏུ་གནས་པས་མེད་པར་མ་གྱུར་ཅིང་སྤྱོད་བཏོན་
 པས་ཆད་པ་མེད་ལ་བར་མ་ཆད་ཏུ་འཇུག་པས་སྤྱོད་མི་ཆད་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་བྱང་བཏོན་པའི་གཏམ་སྤྱོད་མི་འཆད་པའོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་
 མོ། །གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་གྱང་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་)གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ལོ། །དང་
 པོ་(རི་བ་)ནི། བཞི་པོ་སྤྱོད་མཚན་གང་དག་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། དག་
 དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་གྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་གྱིར། །རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་མེད་ཚོས་གྱིར། །སྤྱོད་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གྱིར།⁶² །སེམས་ཅན་གྱི་
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པའི་གྱིར་དེ་གཉིས་གཞི་མ་བྱུན་ཏུ་
 འདུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། རི་མ་མེད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་སྤྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ལ། ལྷོ་བྱང་རི་མས་དག་པའི་གྱིར་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། རི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རི་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལོ་པོའི་སྤྱོད་
 བཏོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གྱིར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། རྒྱལ་
 བའི་མཛད་པ་ནི་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མཛད་པ་མཛད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

⁶¹ ལྷོ་བྱང་། རི་མོང་

⁶² ལྷོ་བྱང་བཏོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་། །སྤྱོད་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་གྱིར།

སྲིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་རྟོགས་པར་དགའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཟླ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)ཟེ། དེ་ལ་ཟླ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་
ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཟེ། ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་
རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་
བསྐྱད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྲིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་སྟེ་དོན་ཟེ་སེམས་
ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱད་ན། བསྐྱད་བྱ་སྟོང་གྲེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་
དེ་རྣམ་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཤིན་ཏུ་བཞག་དགའ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བྱ་གྲེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
པས་⁴⁰གཞི་མ་རྒྱན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་དོན་
ཡིན་འོ། །སེམས་ཅན་གྱི་⁴¹སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རྟོགས་དགའ་བ་དང་།
ཟླ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དགའ་བ་དོན་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་
ཐབ་མོའི་ཚོས་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་མོས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོང་ཡུལ་དུ་
རང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིར་
འོ། །རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལུང་གི་དོན་དང་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྦྱར་བ)ཟེ། དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས། གང་གི་སྲིར། ལྷ་མོ་
ཚོས་འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་རང་

⁴⁰ ལྷ་འབྲས་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་འཐད་པ་
⁴¹ ལྷོ་མང་ཀྱི་གྱིས་

བཞེན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་
 པ་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་
 ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་མ་^༡ རྒྱུང་པ་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་དང་གཉིས་ཚོགས་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ། རྣམ་ཚད་
 མས་གྲུབ་པ་འཛོག་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི། གཉིས་ཚོགས་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་དང་དོན་འབྲེལ། །རང་བཞེན་གྱིས་རྟོང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་
 ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་བླངས་པར་བྱ་
 ས་མེད་ལ། དེ་མི་ཤེས་ན། བདེན་གྲུབ་ཤིགས་པར་རྫོམ་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་གི་བདེན་
 གཉིས་ལ་མཁས་པའི་གྲངས་སྤྱི་མི་འགོ་བས། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་
 རྒྱལ་ཅམ་ཡང་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པ་མེད་གྱི་^༢
 གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །རྣམ་མོ་ཚས་འདི་གཉིས་ཞེས་སོ། །རྣམ་མོ་ལྷག་
 མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེན་གཉིས་ལྷང་འཇུག་ཁས་
 བླངས་པས་ཚོག་པའི་ཚོས་འདི་གཉིས་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྗེས་
 སྤྱི་འབྲང་བའི་རྫོང་ནས་མཛོན་སྤྱུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་འི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་གཉིས།
 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)ནི། དེ་ལ་འི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་ནི་སྦྱར་འི་མས་

^༡ ཤེས་རིག་དང་རྫོང་རྫིང་། དཀའ་བའོ། །སྤྱི་མ་
^༢ རྣམ་མོ་ལྷག་དང་ཤེས་རིག་། ཁས་མི་ལེན་གཤེད་ཀྱི་ རྫོང་རྫིང་། ཁས་མི་ལེན་དཀའ་མེད་ཀྱི་

གུལ་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློ་ཡིན་ན་དོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བར་འགྱུར་གྱི། ཉོན་མོངས་སྲུ་མི་རྩུང་བའི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་ལ་ཡང་རང་རང་གི་འདྲིན་སྣངས་ལ་དབྱུང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱད་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་ལ་དམིགས་བྱས་ཤིང་། གཙོ་མོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་རྩུང་ཉོན་མོངས་ཅན་དོ་མོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མ་དམིགས་ན་ནི་བཅས་སྲུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱད་བ་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱིབ་བྱེད་མེད་ན་མཛོན་སྲུ་ལ་དུ་མཛོང་བར་རིགས་པ་ལ། ཇི་མ་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་སློ་བསྐྱིབས་ནས་མ་མཛོང་བས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་ནི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་། ཇི་བཅས་སྲུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ནི་མ་མེད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛོན་སྲུ་ལ་དུ་མཛོང་རིགས་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སློ་ལ་ཡོད་པའི་ནི་མས་བསྐྱིབས་ནས་མ་མཛོང་བའི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མཛོན་སྲུ་ལ་དུ་མ་མཛོང་བ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱིབ་བ་ཡོད་པར་བྱ་གྱི། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་ནི་བཅས་སྲུ་འཕེན་མི་བྱས་པའི་སྲིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་དང་དོ་མོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་དེའི་གནས་ལུགས་གཉི་ག་དོ་མོ་གཅིག་པའི་ནི་མས་བསྐྱིབས་པས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ནི་བཅས་སྲུ་འཐད་པའི་སྲིད་དོ། །ཡང་ནི་མའི་འདྲིན་སྣངས་

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྩེ་བུ་ཡི་མ་འཁྲུགས་ཤིང་། ལོག་
 པར་ལྷགས་པས་སྤར་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའི། ཇི་མ་མེད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མི་བབྱུང་ངོ་། །སྤྱི་
 སློ་བྱུང་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་བའི་སྤྱིར་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་འདི་
 རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྤར་བ་)ནི། གང་གི་སྤྱིར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འབགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
 སོ། །དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེས་ན་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟེན་སྲུ་མ་སྤར་གྱུར་ནས་ཉོན་
 མོངས་པར་མ་གྱུར་བ་དང་། ལྟེན་སྤྱི་མ་སྤྱིས་སློ་བྱུང་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཤེས་
 ལྟེན་དོ།།

གསུམ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དམ་
 བཅའ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་དང་། ལུང་དང་སྤར་བའོ།།

དང་པོ་(དམ་བཅའ་)ནི། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་ནི།
 ཇི་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་
 ཡང་། རང་གི་ངོ་བོའི་སློ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སྤྱི་བྱེད་པར་
 མེད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དྲི་མ་མཐའ་
 དག་གིས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཇི་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཇི་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོའི་སློ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་དོན་

ཉེ་སྤྱོད་སེར་བཞེན་དུ་དབྱེར་མེད་བཤོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་མཚན་)ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། གང་ལ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། མཐའ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞེན་གྱིས་སྣོད་བ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གང་ཟག་དང་སྤྱང་བོ་བདེན་བར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་བས་བཅེངས་ནས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་བ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་དོ། །འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། རང་བཞེན་གྱིས་སྣོད་བ་ཞེས་བ་རྗེས་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་སངས་རྒྱས་དང་། རྗེ་མ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བཞག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱིབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་དང་ལྷ་མ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་དུ་འདྲེས།།

གསུམ་པ་(སྤང་དང་སྐྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་(དཔེ)ལ། སྐྱིབ་བྱའི་དཔེ་ནི། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་བ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོར་ལུག་ཆེན་པོའི་ཚད་དང་། གསེར་གྱི་ས་གཞིས་བསྐྱེས་པའི་ས་ཆེན་པོའི་ཚད་དང་། སྣོད་གཉིས་དང་། སྣོད་དང་། སྤྱིང་བཞི་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། འཛམ་གུའི་སྤྱིང་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོའི་སྤྱིང་དང་། ལུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་དང་། ལྷང་

ཆེན་མོའི་“བརྟམ་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབེ་མཛད་པ་ནི། སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མི་
 ཤེས་པ་ཁ་ཅིག སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་དག་གི་
 ལོག་ཉོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་
 དཔེར་མཛད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལོག་པར་ཉོག་པ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་
 བོ་ཞེ་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་
 འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ལ་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དོན་ནམ། འོན་ཏེ། དག་པ་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་སེམས་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པའམ། དོན་གཞན་གྱི་རྩིས་དུ་ཡོད་པའམ། འགྲེལ་བ་མེད་པའི་རྩིས་དུ་ཡོད་
 པ་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་སྐྱེས་པས་ཉག་པའམ། འོན་ཏེ་མི་ཉག་པ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐམས་པ་ལྷོག་ཏུ་མེད་
 དོ། །སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་དོ་མ་ཤེས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན།
 སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་སུ་ཡིན་དོ་མི་ཤེས་པའི་སྐོངས་པ་མི་ཤེས་པ། མི་
 གསལ་བའི་སྐྱེས་བྱ་དེ། སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུར་བ་
 འདེབས་པའི་ཚིག་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱ་དེ། རྒྱད་པར་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས། དེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དེས་བསྐྱེབས་སམ་མ་བསྐྱེབས། དང་པོ་
 ལྟར་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱུར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་

“སྐོངས་པ་ཆེན་མོའི་

ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དང་དོ་ལོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་འི་མས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ན་ནི། འི་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལྷོ་བྱང་གྱི་འི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྩང་བད་ཡུང་དབྱུང་མི་བཟོད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རྩང་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཁོ་རའོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་བའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་དེ་ཞིག་བཞག་ལ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལྷོག་ཏུ་མེད་ལ། ཡུལ་དུས་དེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་བཞིན་ “སེམས་ཅན་དེ་དེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་ཤིང་། ཡུལ་དུས་དེས་འགའ་བར་མི་རྩང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་

“ཤེས་རིག་དང་ལྷོ་སྤྱིར་” ཐལ་བ་

སང་བའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས། ཉལ་བ་དང་མ་ཉལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ། །དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་
སྣོས་ཤིང་རྟག་དངོས་སྡོ་མེར་མཚོང་བ་ལྟར་དུ་མཚོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཚོས་
འདི་ལས་སྤྱི་ངོ་ལ་དུ་གྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱགས་ཡིན་ཏེ།
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་དོན་བྱེད་བྱས་པའི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་དགག་བྱ་བཅད་པ་
ལ་སྣོས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་
རང་སྤེལ་ཁས་ལས་སུ་ཡང་མི་སྤིད་ངོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་མངོན་
སུམ་དུ་མཚོང་བཞིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཆ་དེ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་
ལངས་པའི་དུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཚོང་བའི་དུས་ཀྱི་
ཆ་གཉིས་གཅིག་གས་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤར་མཉམ་པར་བཞག་དུས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་
མཚོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱ་སྐྱིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་
སུམ་དུ་མཚོང་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བཞིན་
པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དང་ད་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཚོང་བའི་དོན་
དམ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལུས་དུས་རེས་
འགའ་བར་མི་རུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །སྤྱི་བྱེད་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་
དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། གང་ཟག་
དང་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འརྱེན་པས་བཅེངས་པའི་བྱིས་པ་
ནམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་པ་ནི་སྤྱིར་བསྟན་

བའོ། །དཔེ་དང་རྟགས་ལ་བཞེན་ནས་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཤིང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་
 ཉམས་སུ་མི་སྤོང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱི་བ་པ་དེ་སེམས་
 བྱེད་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆགས་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྗེ་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་
 ལྷ་ལྷུང་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་གང་
 ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མཐའ་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ཚིག་འདི་ཉིད་གྱིས་གསལ་
 བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཀྱང་མ་མ་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དག་
 ལྟེ་གང་ཡང་ངས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་
 བདེན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བྱས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འཚིང་བ་
 མཐའ་དག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། རི་ལྷུང་རང་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོབས་
 གཉེན་སོ་བསྐྱེད་པས་འདུ་ཤེས་གྱི་མདུད་པ་ཆེན་པོ་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་བསལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་མངོན་པར་ཤེས་
 ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྟོབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །སྤྱི་ལོ་མེས་སུ་ཅན་གྱི་ཉེར་འཚོར་མ་གྱུར་བ་ལས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྣོན་པ་ལས་
 མེས་སུ་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དག་པ་
 གཉེས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་འགའ་བ་ཡིན་འོ། །མེས་སུ་ཅན་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པ་ལས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྣོན་པ་ཡིན་གྱི། མེས་སུ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དག་པ་
 གཉེས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པོ་ཞེ་ན། མེས་སུ་ཅན་
 གྱི་མེས་སུ་སྣོ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མེས་སུ་དེའི་གནས་ལུགས་སྣོ་
 བྱུང་གྱི་དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པའི་རྣམ་གཞག །སྐྱུ་པོ་མེན་པ་གཞན་སྐྱུས་
 ལེས།

བཞི་པ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་གཉེས། དེས་གྱི་དོན་
 དང་། ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ།

དང་པོ་(དེས་གྱི་དོན་)ཞི། དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཞི། དུས་ཅིག་ཅུར་གདུལ་
 གྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྐྱུན་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་སྣོ་
 སྣོན་དུ་བཏང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གནས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རི་
 ལྟ་བ་དང་། དགོ་བའི་ཅ་བ་རི་ལྟར་བསགས་པའི་གདུལ་བྱ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 མེས་སུ་ཅན་རྣམས་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པར་འཕྲིན་ལས་འཇུག་
 པའི་སྤྱིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་སྟེ། ཞེས་སོ།

གཉེས་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ཞི། གང་གི་སྤྱིར་མེས་སུ་ཅན་རྣམས་གཞུག་པའི་
 དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་
 གཉེས་ལ་སོགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཅམ་གྱི་སྣོ་ནས་ཚད་དང་ལྡན་པར་བསྐྱུན་
 མོད་གྱི། དེགས་གྱི་བྱུ་འོན་ཀྱང་ཞེས་ཉེ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་བསམ་གྱིས་མི་

ལྷན་པ་ཚད་མེད་པ་འདི་ག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཡི་གེས་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་པ་
 རྒྱ་ཆེ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་མོང་དུ་འདུག་པ་སྐྱབ་གྱིས་
 གྲུབ་ཅིང་ཀུན་སྦྱོང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འབད་ཚོལ་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་འཕྲིན་
 ལས་འདུག་པ་ནི། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཞེས་སོ། །མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། རོར་བུ་
 བེདུཅུ་ཞེས་སོ། །འདི་ག་རྟེན་དུ་འཕྲིན་ལས་འདུག་གྲང་འདི་ག་རྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་
 མ་གོས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་འདི་ག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དུས་གསུམ་དང་ལས་
 སོ། །སྐྱེ་བམ་མཁའའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཀུན་དུ་སྟོན་ཏོ། །གསུང་གཉིས་སུ་སྣང་
 བའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་གྲང་མི་འདོར་ལ། སྐྱེ་ཞེས་སོ། །སྐྱབས་
 ཀྱི་གསང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་རྟག་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་དང་སྐྱོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་།
 འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཡན་ལག་རྟོགས་
 པར་བྱེད་བྱིར་ཉེ། །གོ་རིམ་རི་བཞིན་གནས་གཅིག་སྟེ། །དག་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྒྱུན་
 ཡིན་ནོ། །རྟོགས་བྱ་རི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་
 འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་གོལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་བར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ཁམས་གྱི་གནས་གཅིག་པོ་དེ་འི་མས་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དག་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་མོད་གྱི།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་པོ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་མི་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་བཏགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་བྱང་རྒྱུ་དང་། བྱང་རྒྱུ་དེའི་ནི་ཡན་ལག །སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འཕྲིན་ལས་ཉེ་གོ་རིམ་འི་བཞིན་དུ་གནས་གསུམ་ནི་འི་
 མ་དག་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྐོར་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་
 རྒྱུད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་ཡིན་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལས་འགྲོའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་བ་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཐེན་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱུན་“
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱ་རྒྱུན་དོས་བརྒྱུད་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་དུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལོ།།

དང་པོ་(རྒྱ་རྒྱུན་དོས་བརྒྱུད་བ་)ནི། དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱུས་པའི་

“ལེ་ཤེས་རིག་པའི་རྒྱུན་”

སྤྱི་ལོ་དང་པོ་ནི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟོགས་^པ་ལ་བྱ་བའི་གནས་སུ་
 བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་མ་མཐའ་
 དག་ཅུང་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་ཡིན་ལ་གནས་ཀྱང་
 ཡིན་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་སོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷུང་བ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལོ། གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་
 ཡན་ལག་གི་གནས་སོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་
 དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ལོ་བཞི་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
 གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རིགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་རིགས་གཉིས་པོ་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱ་རྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་)ནི། དེ་ལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་དང་
 པོ་ནི། འདི་དག་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་
 བོན་ཏུ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལོ། ས་བོན་དངོས་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ས་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། ས་ཐོབ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ཡིན་ལ། ས་བོན་
 དེའི་གནས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་མས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
 ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲས་བུ་པའི་སྤྱི་ལོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་གཅིག་ནི་རྒྱ་ཡིན་འོ། །འདི་ས་ནི་དེ་མ་

^པ རྒྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་མང་། རྟོགས་

དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུར་བཞག་པའི་དོན་བསྟན་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་རྒྱུན་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་རྒྱུད་གཞན་པའི་གང་ཟག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་[“]མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྟོབས་བརྩེ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཛད་པ་ནི་
 རྒྱུར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་
 དག་བསྟན་པའི་གཞན་གྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བྱི་མས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་དཀོན་
 མཚོག་གསུམ་འབྱུང་བས་ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དུ་རྟོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ལོ། །བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྐྱེ་དང་། བྱང་གི་རྒྱུན་ཚུ་ལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དགོས་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གྱང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་དེས།
 དོན་གྱིས་འཕངས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། རྒྱ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུ་ལ་རྣམས་པར་
 བཞག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །སྐྱུར་གོང་དུ་བཞག་པ་འདི་དག་གིས་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་
 བུའི་དོན་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་པར་
 དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟོགས་ན་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཚུ་ལ་གཏན་ལ་འབ་པ་ཡིན་ལོ། །

[“]སྐྱོ་མངོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༘ གཉིས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱའི་གནས་སྐབས་
 ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་བཤད་པ་)ལ་
 གསུམ་། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རོན་དངོས་དང་། ལེ་ལུའི་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩེ་བྲག་གི་
 མཚམས་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་(སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་)ཀྱི། འདི་པན་ཆད་ནི་གཞུང་ལྷག་མས་གནས་བཞི་
 པོ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་གྱིས་“རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྩེ་བྲག་གི་མཚམས་སྦྱར་བ་)ཀྱི། དེ་ལ་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་གང་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། དགོས་པའི་དོན་གང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་རྗེ་བས་
 མཚམས་སྦྱར་བའོ། །མཚམས་སྦྱར་འདྲིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་རྒྱའི་
 གནས་སྐབས་འབར་ཞིག་ལ་མཛད་པ་ཆེས་གསལ་བས། མཐར་ཐུག་གི་ཚོས་སྦྱ་
 ལ་བྱེད་པ་ནི་ཅ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་ནས་
 ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ལྟར་དུ་རྗེ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱི།

“སྣོད་པོ་”མཐར་གྱི་

མཚམས་སྐྱུར་འདིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱིས་སོ།།

གཉེས་པ་(དོན་དངོས་)ལ་གསུམ། ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་(སྤྱིའི་དོན་)ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དོས་བཟུང་བ་)ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་གྱི་སློན་ནས་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སློན་ནས་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུའི་དོས་ནས་བཤད་པའོ། །འཆད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སློན་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མཚན་གཞིར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཅ་འགྲེལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞེག་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ། །མཚན་གཞི་གསུམ་དོས་བཟུང་ན། ཁམས་ནས་པར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་འབའ་ཞེག་གི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་

ཚོས་སྐྱུ་ལྡན་པའི་ཚོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་མངོན་པ་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱུ་ལ་བར་དེས་པར་
 བརྗོད། །ཅེས་བཤད་པ་དང་དོན་འབྲེལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་འི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་
 དཔེན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་གཤིས་རང་བཞིན་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 སངས་རྒྱས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཡིན་ལ། འི་མ་
 དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འི་མ་རང་
 བཞིན་གྱིས་དཔེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་
 གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
 རིགས་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། རིགས་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣང་པོ་ཅན་དུ་
 འཆད་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱའི་ངོས་ནས་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་
 བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་
 འཇུག་རྒྱུ་གི་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། རྒྱ་གསུམ་དུ་གནས་འགྱུར་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་གསུམ་ག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་དེ་

བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཙམ་འགྲེལ་
 གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་བབ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་དགོས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རི་ལྟར་སྤྲིག་པའི་ཚུལ་ནི། བན་ཡོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་ཉོགས་པར་དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ལ་འབྲས་བུའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་དང་། རང་
 བཞེན་གྱི་དང་། རྒྱུའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་གསུམ་དུ་སྟེན་ས་མཐར་
 ཐུག་གི་ཚོས་སྐྱུ་ཡང་འདྲར་བཤད་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོར་འདོད་པ་
 མོངས་པ་དོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ནམ་གཞག་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཙམ་འགྲེལ་
 གྱི་དོན་མིན་པ་ནི། མིག་ལེགས་པར་སྟེ་ལ་ལྟོས་ཤིག །མདོན་མཚོས་བསྐྱུས་པའི་
 འཕྲིན་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་ཐེན་པས་སྣ་དང་མིའི་གོ་འབང་
 ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དེས་པར་ལེགས་པས་བསྐྱུས་པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཅུང་གིས་ཁྲབ་
 པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་དག་རི་ལྟར་དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པས་སྐྱུ་ལ་པས་བརྒྱ་ཁ་དོག་དན་པའི་ནང་ན། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་མོ་
 ཀྱང་བཅས་ཤིང་འཁོད་དེ་འོད་ཟེར་འབྲུམ་དག་འགྲེང་པ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་
 སྐྱུ་ལ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་
 གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ནང་ན། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་
 གཤེགས་ཤིང་། སྤྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་གོས་པ་དག་མཐོང་ནས་དཔེ་

དགུ་ས་བདེ་བར་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོ་རྒྱ་ས་བར་གསུངས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་
 འདིར་སྐྱིབ་བྱའི་དཔེ་དགུ་དང་དོན་དགུ་དང་། སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགུ་དང་དོན་
 དགུ་ས་རྒྱ་ས་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོའི་
 རྒྱས་ཟིན་ལ་གསལ་པོར་མེད་ཀྱང་། འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས་རྒྱ་ས་
 བར་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུའི་སྐོ་ནས་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱ་ས་
 བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་པར་བཟུང་ཞིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་
 ཏུ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྒྲོང་བ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 དང་བུལ་བ་དེ་ཉིད་ཅམ་ཏུ་བཏོན་ནས་སྐྱས་ཟིན་ལ་རྒྱ་ས་བར་གསུངས་ལ། དེ་དང་
 དོན་མཚུངས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་འདིར།
 སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྒྲོང་བས་སེམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱིབ་པའི་འི་མ་སྐོ་བྱུང་བར་ཅམ་ཏུ་བཏོན་ནས་
 གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་
 འདིར། འི་མ་སྐོ་བྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་བད་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་ཉོག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་དཔེན་
 པའི་སྐོ་ནས་བཤད་ལ། འི་མ་སྐོ་བྱུང་བར་བསྐྱབ་པ་འདི་ཡང་ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བདེན་སྒྲོང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་དང་
 དོན་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་
 མདོ་ཡང་ཤེས་སྤྱིན་གྱི་མདོ་དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་མཐར་ཐུག་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ལང་ཀར་གཤམ་གསུང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་

སྐྱོང་པོ་ཉལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཁ་ཅིག་ཡང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་མདོའི་
 མཚན་གཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོའི་མདོར་བྱེད་པ་ནི། དགོངས་པ་སྤྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོའི་མདོ་སྐྱོང་པོ་བཞིན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཡང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་ན། རོག་ནས་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་
 པའི་ཚོད་ལན་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་
 རྣམ་པ་བཅུས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཡང་མ་ཉོགས་པར་འགྱུར་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོའི་མདོས་ཉལ་དངོས་བསྟན་
 ལ། དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། གཞན་སྤེལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲས་སྟོན་པའི་
 མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཡང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་ཡང་འགལ་པའི་སྤྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཐེག་བསྐྱུས་སུ་བྱས་པར་
 གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོར་བྱས་ནས་དེ་སྐྱོང་པོའི་མདོ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་བཏགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་དེ་འབྲེལ་
 ཀུན་གཞི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཙམ་གྱི་བཞད་པ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་
 དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་རང་སྤྱུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱུགས་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རང་སྤྱུགས་ལ་ཁས་
 ལེན་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ན། སྤར་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རོག་ནས། དམ་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་ལ་
 སོགས། །ཚོས་གྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་པའི་

སྣང་པོ། །རྒྱན་རྒྱལ་པོ་བཤོད་པ་ལས། །ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་
 བཤེགས་སྣང་པོ་དགོ་བཤང་དེ། །སྣང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྣམ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མང་ད། །སྣང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། །སྟོ་
 ཞན་རྣམས་ཀྱིས་^{༦༠} མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྣམ་ཐེན་ལ། །སྣང་པོ་ཀུན་
 གཞིའི་དགོངས་གཞིར་སྟོན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
 ཏྲུབ་དངོས་དང་། ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཐན་ཚུན་གཅིག་
 གཅིག་གི་དགོངས་གཞིར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 ལྟ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན་དེ་འབྲེལ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་སྟོན་པའི་
 མདོ་སྟེ་སྣེ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པས་བསྐྱབས་པའི་སྟོས་བྲལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཡང་གཤེགས་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་འབྲེལ་
 བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དོན་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ་
 ཞེས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། སྟོ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་ཤེས་པར་དེ་འབྲེལ་
 ཀུན་གཞི་དང་སྣང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་སྣེ་རི་བཞིན་པར་འཇིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན། མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་
 ཞེས་མིང་མཚུངས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བར་མི་བྱོལ། །དོན་
 དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་གཤེགས་ལས། སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

⁶⁰ སྟོ་མང་། སྟོ་ཞེན་རྣམས་ཀྱིས་

མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྤེའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་འདི། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(མདོ་སྤེ་གཞན་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ལྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་
པོའི་མདོ་ནི་ངེས་པའི་དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་པར་གསུངས་ན། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་
ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་
ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྲིས་པ་ལྟར་སྤྱད་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དགྲིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་
ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྱུག་གིས་ཐེམ་གྱིས་གཞོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པས་ཀྱི་
མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། ཉག་པ་བཏན་པ་ཐེར་བྱུག་པར་ལྟེ་བརྗོད་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོར་སྐྱེ་བ་འདི་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་
རི་ལྷར་འབྲེལ་པ་མ་ལགས། བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱེ་སྟེགས་ཀྱི་དུས་ལྱང་ཉག་པ་
ཀྱི་དཔེ་ལོ།⁶⁹ །ཡོན་ཏན་མེད་པ། ལྲུབ་པ། མི་འཇིག་པའོ། །ཞེས་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
སྟོན་པར་བགྱིད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རྫོགས་ཆེན་པོ།
ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་
བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྣང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་
པའི་མཐའ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་

⁶⁹ རྫོགས་དང་རྫོགས་པེ་ ཉག་པར་ཀྱི་དཔེ་ལོ།

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་
 བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྣང་བ་ཤད་པ་ལྟར་
 ལྷ་རི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་གྱི་མངོ་སྤེལ་གཞན་འདིར་བྱང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷོན་པར་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྤྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱའི་
 དོན་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅས་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་སྤྱང་པོ་རྟག་དངོས་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་གོས་རྩི་
 མ་ཅན་གྱིས་གདུལས་པ་ལྟར་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབ་པ། ཟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་⁶⁷གོས་གྱིས་གདུལས་པ། དུག་གསུམ་
 གྱི་ཐེམ་གྱིས་ལོན་པ། རྟོག་པའི་རྩི་མས་སྤགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ལུས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། ལྷ་རི་བཞིན་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཁས་ལེན་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་དགོངས་
 གཞི་དང་དགོས་པ་དང་སྐྱས་ཐེན་ལ་གཞོན་གྱིད་རི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་
 པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བྱང་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལན་བཀའ་
 ལྷལ་ཏེ། དགོངས་གཞི་སྤོང་བ་ཉིད་སོགས་ལ་དགོངས་ལ། དགོས་པ་མངོ་དེ་ཉན་
 ཏུང་གི་གདུལ་བྱ་⁶⁸བདག་མེད་པས་འདིགས་པའི་གྱིས་པ་རིམ་གྱིས་བྱང་བ་དང་།
 ལྷ་སྤེགས་བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་སྤོན་དེའི་སྣ་བ་ལ་
 གོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་སྤྱིར་ཏུ་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་རི་བཞིན་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་ལྷ་སྤེགས་བྱེད་གྱི་བདག་

⁶⁷ ལྷོ་མང་ཏེ་གྱིས་
⁶⁸ ལྷོ་མང་ཏེ་ཉན་པར་གྱི་གདུལ་བྱ་

ཁས་མེན་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་བསྟན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རིགས་པའི་
 གཞོན་བྱེད་རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་ཡང་གཞོན་བྱེད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དཔལ་ལྷན་
 ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མེད་འོད་ཏུ་ཉག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མཐར་
 སྐྱལ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉག་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་
 ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཚད་མ་ཉག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །ཞེས་
 བཤད་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོར་བ་ཡང་ཟེར་རྒྱས་
 མོངས་པར་གསལ་ཏེ། སྤྱི་སྤྱོད་དབང་སྤྱུག་པས་དབང་སྤྱུག་ཉག་དངོས་ཀྱིས་
 ཚད་མར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་སྤྱི་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཐར་སྐྱལ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཚོགས་དུག་ལས་དོ་ལོ་ཐ་
 དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་
 དོན་ཏུ་ལེགས་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བས་མདོ་སྤྱི་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་
 པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དེས་དོན་ཏུ་བྱུང་བར་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་
 གོགས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ཅེ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(ཚ
 བ་)ནི། ཚོགས་སངས་སྤྱི་ནི་འགྲོ་སྤྱིར་དང་། །དེ་གཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་སྤྱིར་དང་།
 རིགས་ཡོད་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིར་པོ་ཅན། །སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་སྤྱིར། །རང་བཞིན་གྱི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་

མེད་དེ། །སངས་རྒྱལ་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་བརྟགས་སྲིད། །འཕྲོ་ཀུན་སངས་
རྒྱལ་སྲིད་པོ་ཅན་ཏུ་གསུངས། །ལུས་ཅན་ཉེ་སེམས་ཅན་ཀུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྲིད་པོའི་མདོ་ལས། ཉལ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་པོ་ཅན་ལོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་བའི་སྲིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་ཏུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་སེམས་ཅན་གཉིས་གཤི་རང་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མེད་པའི་སྲིད་ཀྱི་མ་དང་བཅས་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིད་པོ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཚོས་སྐྱུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་དང་གཟུགས་
སྐྱུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སྲིད་པོར་
ཡོད་པའི་སྲིད་ན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྲིད་པོ་ཅན་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྲིད་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་དང་། རང་བཞིན་དང་རྒྱུའི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཀྱི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་
ཅི་ན། དོན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་དེ། ཚོས་
སྐྱུར་གནས་འགྱུར་རུང་རྒྱུའི་སྐྱབས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་
རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། མདོར་བསྡུ་ན་དོན་གང་ཡོད་པ་དང་དགོས་པའི་དོན་
 རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་
 བམས་ཅད་ནི་ཉག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོ་བའི་འཕྲིན་ལས་^{༤༤} འདུག་ཏུང་
 གི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དོ་བོའི་སྣོ་ནས་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དོན་གྱི་གནས་གསུམ་པོ་འདི་དག་
 གྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། འོག་ནས་རང་
 བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་སྱིར་ཁམས། །སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཚོས་མཚུངས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དགུའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་
 བརྒྱས་ཁམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་དག་གྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་
 པོའི་མདོའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་དོན་སོབ་ལ་
 ཡོད་པ་མན་ངག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱས་ཟེན་ལ་ནི་དཔེ་དགུས་
 བསྡུབ་པ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་གཞག་བརྒྱས་བསྡུབ་པ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་^{༤༥} བྱི་མས་བསྐྱབས་
 པ་དཔེ་དགུས་བསྡུབ་པ་དང་། ཁམས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཁམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དོས་བརྒྱང་བའོ། །དང་པོ་(ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་གཞག་བརྒྱས་

^{༤༤} མོ་སྣང་དང་སྟོ་མང་། འཕྲོ་བའི་འཕྲིན་ལས་
^{༤༥} མོ་སྣང་དང་སྟོ་མང་། ཀྱིས་

བསྐྱེད་པ་)ལ་གསུམ། རྣོ་མ་གྱི་ས་མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་(རྣོ་མ་གྱི་ས་མདོར་བསྐྱེད་པ་)ལ་གསུམ། མཚམས་
 རྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། དོན་ཚན་སོ་སོར་བཅད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་རྒྱུར་བ་)ནི། དོན་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)རྣོ་མ་དུ་བསྐྱེད་
 པ་ནི། ⁶⁶ རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་
 ཏུ་འགོ་བའི་དོན། །ཉག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱེར་ས་
 གྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྲ། །རོ་བོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྤྱིང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བང་གི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་
 རོ་བོའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དོན་གསུམ་པོ་
 རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ ⁶⁷ དོན་
 གསུམ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་རྒྱར་རྣམ་པར་གཞག་གི་ །དོན་གསུམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱར་ནི་མི་བཟུང་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 དང་། །རིགས་རྣམ་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་དག་སྤྱངས་པ་ལས་ཚོས་སྤྱོད་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འབྲས་བུ་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁམས་རྣམ་པར་
 སྤྱངས་པས་འབྲས་བུ་གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། །ཁམས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། མོས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་
 བཞི་པོ་ཉིད་ཁམས་གྱི་ཡང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་

⁶⁶ ཤེས་རིག་དང་རྫོགས་ཏེ་དང་པོ་ནི། རྣོ་མ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི།
⁶⁷ རྫོགས་ཏེ་དང་པོ་རྣོ་མ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་

འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱུངས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པའི་
 སྤྱི་དཔེ། །སྤྱི་དཔེ་སྟོན་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱུང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
 མཐོང་ནས་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་རིགས་ཡོད་པའི་ལས་སྲུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ལྡན་པ་ནི་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པའོ། །འཇུག་
 པའི་རབ་དབྱེ་ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་སོགས་དོ་བོའི་རབ་ཏུ་
 དབྱེ་བ་དང་གནས་སྐབས་དང་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་ཉག་ཏུ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་
 ཅམ་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་
 རྗེས་སྲུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཏུ་བྱུབ་ན་གཅིག་ཉིད་ཀུན་
 ཏུ་འགྲོ་བ་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་གར་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་ཆ་འབྱུང་བ་མེད་པས་མི་འགལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་
 ནི་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་
 དོན་ནོ། །དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཉན་རང་གི་རྣམ་
 གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །བརྩམ་པོ་དེ་ནི། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་མདོ་ལས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་དཔེ་ཐོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་
 གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་སྤྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་ཚན་སོ་སོར་བཅད་པ་)ནི། མདོར་བསྟུན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་
 བྱའོ།⁶⁵ །དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་དང་ལས་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལྷན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་།
 འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
 མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(མདོར་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས།
 རོ་བོའི་དོན་དང་། རྒྱུའི་དོན་ཉོ།།

དང་པོ་(རོ་བོའི་དོན་)ལ་གཉིས། རིན་ཆེན་རྣམ་མཁའ་རྒྱ་དག་བཞིན། །རྟག་ཏུ་
 རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། །དཔེ་དང་དོན་ལོ།།

དང་པོ་(དཔེ་)ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་གསུམ་པོ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་དང་། ལམ་མཁའ་དང་། རྒྱ་དང་ཚོས་
 མཚུངས་པ་དང་། ལྷེའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་དག་པ་བཞིན་ལོ།།

དོན་ལེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྣམ་མཁའ་དང་། རིགས་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཚོས་མཐུན་
 པའོ། །གང་གི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོ་བའི་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་དེའི་འཕྲིན་
 ལས་འཇུག་ཏུ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་བས་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་

⁶⁵ ལྟོ་མང་ཏེ་རིགས་པར་བྱའོ།

ལོར་བྱ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ཁམས་སུ་སྟོན་བཞེད་
བ་ཡིན་ན། རྗེ་གསུམ་སངས་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་འཕྲོ་བ་ཞེས་སྟོས་བ་དགོས་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཉལ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུ་འདོན་)འི། ཚོས་མོས་སྐྱག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་འཛིན་
སྒྲིབ་བཅེ་ལས་བྱུང་བ། །ས་པོན་དང་མ་དང་མངལ་དང་། མ་མ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་
བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱག་པར་མོས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྐྱག་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་།
སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མ་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
རིགས་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པས་གནས་གྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུང་བའོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ)ལ་གཉིས། རོ་བོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་འདོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རོ་བོའི་དོན་བཤད་པ)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(འི་
བ)འི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ)འི། མ་ཐུན་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །བརྒྱན་པའི་རོ་བོའི་
རང་བཞིན་ཕྱིར། །འདི་དག་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་མཁའ། རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཚོས་མ་ཐུན་
ཉིད། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་
མ་ཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་བའི་ལས་འཇུག་རུང་
གི་སེམས་ཅན་ཡང་དེ་ཐོབ་པའི་མ་ཐུན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

བའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། ཡང་དག་པར་
 གྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ས་ཤོན་འཛོག་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ལ་སྡིང་བཅེ་
 བས་བརྒྱན་པའི་རོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱི་སྲིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཆུའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཚོས་
 མ་ཐུན་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདིར་སྲུང་རྫོགས་སངས་སྐྱེ་
 བའི་ཞེས་བར་བསྟན་ཟེན་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་ཞེས་
 སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་རེ་ཞེག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ནི། གང་བསམ་པའི་དོན་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོ། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི། འདུས་མ་
 བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་བཞག་
 ཏུ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བདེན་བའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལས་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
 གྱི་སྡིང་ན་ཡོད་པའི་ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་ལ་ནི་རྩ་བརྒྱན་པའི་རོ་བོར་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ལ་
 སྡིང་བཅེ་བས་བརྒྱན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་བཅེ་བ་
 རྐྱེ་མ་སྤོང་བའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་མེད་པས་བཅེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་སེམས་

དང་པོ་(སྐྱིབ་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། ཚོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་
 ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་སྟོས་
 མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་སྤྱེད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་རྣམས་
 བཞི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ཁོང་ཁོ་ཞིང་ཞེ་སྤང་བ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། །གང་
 ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཅན་སྤྱེད་ཀྱིས་པ་དང་། །རང་ཉིད་གཅིག་ལུའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བའི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་སེམས་ཅན་འདོར་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་སེམས་
 ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་
 རྣམས་པ་བཞིའོ། །ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྟོན་ས་སོ་སོར་སྤེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་འདི་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་
 ཡང་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། །ཞེ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། །མཐར་གཉི་ག་དང་
 བྲལ་བ་གསུམ་དུ་སྤེལ་ས་མི་གནས་པའི་སྤྱ་རྣམས་འདས་པ་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
 གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་(གཉེན་པོའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ནི། དག་རྒྱ་ལྷག་པར་མོས་པ་
 ལ། །སོགས་པའི་ཚོས་ནི་རྣམ་བཞི་ཉིད། །ཁམས་ཀྱི་དེ་མ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་
 བཞི་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། མདོར་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ན། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་པ་འདི་གསུམ་ཡོད་དེ། །སྲིད་པ་འདོད་པ་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་ཐར་པ་

མི་འདོད་པ་དང་།^{༤༤} “སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པ་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། དེ་གཉིད་གཞི་མཐོན་པར་མི་འདོད་པ་སྲིད་ཞི་གཉིད་གཞི་མཐོན་མ་ལྷུང་བའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྲིབ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྲིབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(སྲིབ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཤུང་པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། སྲིད་ཞི་གཉིད་གཞི་མཐོན་མ་ལྷུང་བའོ།།

དང་པོ་(སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་)འི། དེ་ལ་སྲིད་པ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་དང་ཞེ་འགྲུས་པ་ཐར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱབ་གྱིས་སློབ་པ་ལོག་སྲིད་ཅན་ཡོངས་སྟེ་སྟེ་དན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རིགས་ཆད་ཅེས་གྲགས་པ་འཁོར་བ་ཉིད་འདོད་ཀྱི་སྟེ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། །དེ་ནི་རེ་ཤིག་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འཇུང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་གཏན་ཆད་དུ་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འོག་ནས་བསྐྱུབ་པས་སོ། །དེར་ངེས་པར་ལྷུང་བ་ཚོས་འདི་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱུབ་པའི་སྲོད་རྒྱང་ཅམ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་ཡང་རེ་ཤིག་བསྟན་དུ་མི་རྒྱང་ཞིང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཞེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀའ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱང་བ་སྟེ། གང་གི་

⁴⁴ ལྷོ་མང་། ཐར་མི་འདོད་པ་དང་།

དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ལྟོ་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གྲང་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ནོ། །ལུ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི། མ་རིག་
 པའི་ལྷན་པ་མཐུག་པོས་བཀའ་པས་ལྷན་པ་བས་གྲང་ཆེས་ལྷན་པ་འབྲས་བུ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་མི་ཐད་པས་བརྒྱུད་མར་མནར་བར་འགྱུར་བས་ལྷན་པ་ནས་ལྷན་པ་ཆེན་
 པོར་འགྲོ་བ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་འོ་ཞེས་ང་སྐྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(སྤྱིར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
 ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ།།

དང་པོ་(ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ་གང་ཟག་དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་
 དང་སྦྱོད་པ་གཉིས་གའི་སྐོ་ནས་ཆོས་འདི་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཙ་ར་ག་དང་།
 གུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་། གཅེར་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་
 མཐོ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། མངོན་མཐོ་ཁས་ལེན་གྲང་ཐར་བ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉག་ཆད་ཏུ་སྤྱི་བ་ནམ་པ་དུ་མའི་བྱ་སྟེགས་པ་
 མང་པོ་དང་། གང་ཟག་གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་པ་ཆོས་
 འདི་བ་ཉིད་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཉེས་པར་གསུང་བ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྷ་སྟེ་དོན་དམ་པ་ལ་མི་མོས་པ་
 གཞན་སྤེས་བཏགས་པ་ལྷར་སྤུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་
 མ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་གྲུབ་མཐའ་
 ཁས་ལེན་པའི་གནས་མ་བྱུ་བའི་སྤེ་བ་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་

ཚོས་འདི་བ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་སྔ་མ་ཐར་བ་ལ་དོན་
 གཉེར་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་འདི་ཐར་བ་
 ཅམ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཁ་
 ཅིག་གོ། །གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱི་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། ཁ་ཆེ་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལོགས་
 ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། གང་ལ་བཙམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མོས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དག་དང་བྱུང་མེད་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་ཡང་རེ་
 ཤིག་རྣ་བར་མི་འོང་བར་བྱུང་བར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཚད་མ་སྟེ་
 བདུན་གྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པར་^{༥༠} འདོད་
 བ་ནི། ལྟ་བུ་དན་པ་འདི་དག་གི་བག་ཆགས་འཛོག་པས་སྐྱར་གྲོལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 བ་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་སྐྱད་སྐྱེ་བ་དེ་ནི། མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་འཛིག་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་
 ལ་མི་མོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་
 པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་བས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་
 བག་ཆགས་མཐུག་པོ་འཛོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་གསུམ་པ་ནི། གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་དོ་སྟམ་པའི་

^{༥༠} ལྟོ་མང་ ། མི་རྟག་པས་བྱུང་བར་

མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྟེ།
 འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཏུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་སྐོ་ལམ་
 ཐབས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བདེན་
 པར་ཞེན་པ་རེ་ཤིག་གསོར་མི་རྩུང་བའི་ལྟ་བུ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་ཡང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་འཕྲོར་
 སྟོང་པ་བ་ལ་མཛད་པར་མངོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་བཞེད་དོ། །གཞན་ཏུ་ན་འོག་ནས་ལུང་པོ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་པ་གང་གི་ཡང་
 བང་ཏུ་མ་འདུས་པར་ཐམས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་ཏུ་གྲུས་ནས་དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་རྣམས་གཞན་འདོགས་
 ཤེས་པ་ལ་ནི་བཀག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
 འདུག་ལས། བཅད་བྱ་རྣམས་པར་བཅད་བྱས་ན། རྣམས་དཔྱོད་ལ་ནི་བརྟེན་ཡོད་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆེ། བཀག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་
 པའི་གཞི་མེད་པའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་རགས་པ་ཅ་མ་བཀག་པའི་སྟོང་
 ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་ཉེས་པ་གནས་
 པའི་སྲིར་དོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་ཐུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་ཏུ་
 གསོར་མི་རྩུང་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏུ་ནི་རྣམས་འཕྲོར་སྟོང་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་དཔུ་
 མ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྐད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི། སྒྲོང་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་མཐུན་པའི་
 རྫོགས་སྒྲོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་བ་ལ་ཞེན་ནས་བྱུང་མཐར་འཆར་བའི་ཆ་ནས་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཚམ་པའི་ལྟ་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་
 ཏུ་འདོད་པ་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག་ལྷུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། གང་གི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་འོད་སྐྱེད་གིས་
 ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྐྱེད་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་རི་རབ་ཚམ་ནི་སྒྲིའི། མདོན་པའི་
 ར་རྒྱལ་ཚན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་དང་། གང་ཟག་
 གི་བདག་སྒྲོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་གྱིས་
 སྒྲོང་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་སྟན་སྒྲིམ་གྱི་
 སྒྲོང་ཏུ་ཀུན་བཏགས་དང་བཅས་པས་སྤང་དགའ་བའི་དོན་ནོ། ^{༡༡} །འབྲེལ་བ་འདི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་གྱི་ལུགས་སྟོན་པར་འཆད་པ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ།
 ལྷུང་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སེམས་ཚམ་པའི་རིགས་ཚན་ཁ་
 ཅིག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཏུ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་གྱི་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་སྟེ་ནས་
 རྒྱས་པར་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་བྱང་སར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྒྱལ་
 ཚམ་ཡང་མེད་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་དོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་
 བངས་ལ། འདིར་ནི་སྒྲོང་ཉིད་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་བངས་པའི་
 ལྱིར་དོ། །འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡང་བསྐྱས་མོད་གྱི་དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བད་པ་ནི་

^{༡༡} སྒྲོམ་དུ་རྫོགས་དགའ་བའི་དོན་ནོ།

མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲོར་སྐྱོད་པ་བ་སྐབས་འདི་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བར་
འགྲུར་བའི་སྲིད་རོ།།

གཉིས་པ་(ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་)ནི། དེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མ་ཐུན་པ་གང་ཐེག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་
སྐྱོད་ཉིད་སྐྱོ་མོ་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡང་དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་
བར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མ་ཐུན་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ཉན་རང་གཉི་ག་ལ་
བདག་མེད་གཉིས་སྐྱོ་མོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། གནས་སུགས་ཀྱི་དོན་
ལ་རྟོགས་པར་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དང་སྐྱོད་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་ཐབས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཐེན་པའི་སྲིད་དང་།
ཐབས་དང་ཐབས་ལ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྐྱོད་པ་དང་སྐྱོད་པའི་
ཉེན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབྱེད་ན་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱང་ཐབས་ལ་
ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྐྱུད་རིགས་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞུན་པ་གང་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱང་སྐྱོད་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སྐྱོད་
ཉིད་སྐྱོ་མོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
ཡོད་ཀྱང་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། སྐྱུད་བསྟན་ཅིང་འོག་
དུ་ཡང་འཆད་པར་འགྲུར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐར་མ་སྐྱུང་བ་)ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་
པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་སྲུང་འདས་དེ་གཉི་ག་
ཡང་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་པོ་དང་པལ་བ་གཉིས་ལས་སྡེ་མར་ནི་རྣལ་
 འགྱུར་སྡོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། སྡེ་མ་ནི་མཚོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་
 སེམས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྡོད་གཉི་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་སྟེ། གང་དག་འདོད་ཆེན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་སྡེ་
 ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་
 བ་རྣམས་པར་དག་པ་མི་གནས་པའི་སྡེ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་
 ཅན་སྡོར་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སློང་རྗེ་དང་སྡོན་
 ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྡེ་བ་ལེན་པའི་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡོར་བ་ཅན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སློང་རྗེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་རབ་ཏུ་གནས་པ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཅུ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་བ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ནི་སློང་པའི་མཐའ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་
 པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ)ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་
 ཅས་ཏེ། ལོ་བར་ཐད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཡོད་པའི་སློང་པ་བཤད་པ)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པ་དང་། བཤད་པ་
 དང་། རོན་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་(བསྐྱེད་པ)ནི། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་གནས་
 པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་པར་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྫོགས་པ་དེ་མ་གཏོགས་པར་
 ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྡོང་བ་ཐབས་གྱི་

ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྫོགས་པ་དང་དེ་ཞིག་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱིབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། །འདིས་ཀྱང་
 ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འོག་
 བས་ནས་མཁའ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་མ་
 ཡིན་པར་བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མ་ཤད་པ་)ནི། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་སྟོམ་པ་ནི། འདོད་
 ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་
 གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
 བསྟོམ་པ་ནི། གཞན་སུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཚོས་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་
 བ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནམ་
 མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 གྱིས་འཛིགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་འཁོར་བ་ལ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་བར་རབ་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོམ་མེད་ཏུ་འདོད་བ་དེའི་
 གཉེན་པོ་དང་། གང་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་
 བསྟོམ་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྐྱུ་པའི་ཁྱུར་མི་འཛིན་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྟོམ་པ་
 ཉིད་དོ། །སྐྱིབ་པ་དེ་དང་གཉེན་པོ་དེ་སྦྱར་ཉེ་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བཟུང་)ནི། གང་གི་གཉེན་པོར་ཞེས་སོ། དོན་བཟུང་ན་^{ལྟ} ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐོས་ས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བསྐོས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ།།

གཉེས་པ་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉེས་ཤོ་མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་
 སོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འབྱུང་
 རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན།

གཉེས་པ་(ཅ་བ་)ནི། ཐེག་མཚོག་ལ་མོས་ས་པོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་ཚོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྒྲིང་རྗེའི་མ་
 མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་རྩབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། །ཐེག་པ་མཚོག་གི་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་མོས་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བསྐྱེད་པའི་ས་པོན་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ལ། ཐབས་གྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མ་ནི་ཤེས་རབ་མ་ནི་
 ཐབས་ཤོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩན་མོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ནི་རྩན་མོང་མ་ཡིན་

^{ལྟ} རྒྱ་སྒྲིང་དང་རྫོ་མང་། དོན་བཟུང་ན་

བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་པ་སྟེ་བྱུང་ནམ་པར་བཞག་གོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་
 བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ་ན་གནས་པ་
 དང་། སྙིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན་ཉེ་སོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
 པོས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཟུབ་པའི་རྗེས་སུ་
 སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདྲིར་བསྟན་པའི་མོས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚོས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དང་བའི་དད་པ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་ལས་སྤྱི་མ་ཡིན་ཉེ། དད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ནོ། །དད་པ་འདུན་པའི་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
 རྒྱུ་བྱས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་འབྲེན་
 པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་ཞེ་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཉམས་སུ་སྐྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་བཏགས་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་བཞི་འཛོམས་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་བཏགས་པ་ལ་གསུམ། །མཚམས་སྐྱུར་
 བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཏགས་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་པ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།
 འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་ལས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(འབྲས་བུ་བསྟན་པ་)ནི། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། །ཡོན་ཏན་
 བ་རོལ་སྤྱིན་པ་འབྲས། །གཙང་བ་དང་། བདག་དམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འབྲས་བུའོ། །རྒྱས་པར་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གཉེས་པ་(བྱེད་ལས་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་པར། །འདུན་
དང་སློན་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །རིགས་དང་སྤྱན་པའི་བྱེད་ལས་དང་^{ལྷན་}ཆེ་བ་ནི།
འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཞག་མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བ་སྤྱི་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་།
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྱི་དཔེ་ཏུ་སློན་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །དེ་འབྲའི་སློ་སྤྱོད་བཞག་རིགས་
ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་སྤྱི་དཔེ་ལས་འདྲ་སྤྱོད་ཏུ་རྗེས་སྤྱོད་ལོ་སློན་སྤྱོད་སྤྱི་དཔེ་
པར་འབྱུང་རོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉེས། འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱས་པར་བཞག་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་(འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱས་པར་བཞག་པ་)ལ་
གཉེས། རི་བ་དང་། ལན་ལོ།།

དང་པོ་(རི་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ། གཉེན་པོ་
བཞེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་དཔེ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞེས་
མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཞག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱི་དཔེ་རྗེ་ཚོས་སྤྱི་དཔེ་ཙུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(གཉེན་པོ་
བཞེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་དཔེ་བཞག་པ་)ལ་གཉེས། ཙུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཙུ་བ་)ནི། འདི་དག་འབྲས་ཞི་མདོར་བསྐྱེད། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་དཔེ་སྤྱི་དཔེ་
ལོག་ །རྒྱས་པ་བཞེས་ལས་བཞོག་པ་ཡི། །གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བཞག་ཉིད། །ཐེག་པ་

^{ལྷན་}སྤྱོད་པའོ། །དང་།

ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མདོར་བསྟུན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྟོག་པའི་
 གཉེན་པོ་བཞིས་སྐྱེན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་འབྲས་བུ་བཞིར་
 ཞེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(འབྲེལ་པ་)ལ་གཉེས། མདོར་བསྟུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཞད་
 པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟུན་པ་)ནི། །མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཞད་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་དེ་གཉེན་པོས་
 སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བཞད་པ་དང་། །རྒྱ་འབྲས་སྐྱར་ཉེ་བཞད་པ་དང་། གང་ཟག་
 གསུམ་གྱིས་ཚོས་སྐྱོ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེ་བཀ་ཏུ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་(སྐྱེན་ཅི་ལོག་
 དང་དེ་གཉེན་པོས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བཞད་པ་)ལ་གཉེས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྐྱར་
 པའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱེན་
 ཅི་ལོག་དང་། དོན་དམ་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་། དེ་
 སྤངས་པའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱེན་ཅི་ལོག་)ནི། དེ་ལ་གང་ཞིག་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ལ་ཞེས་སོ། །འདི་
 དག་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་སྐྱར་བ་རྣམས་^{༥༤} ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྐྱེན་ཅི་ལོག་སྟེ། ལུག་
 བསྟུལ་གྱི་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
 སྐྱེན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིའོ།།

^{༥༤} སྟོ་མ་དེ་སྟོ་མ་བསྐྱར་བ་རྣམས་

ཞེན་པའི་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་^{༥༥} སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་འདྲིས་པར་མ་གྲུས་ཀྱང་། རིགས་པའི་དབྱུད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྤྱི་བ་སྤྱིན་སྤྱིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་མངོན་
 བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(དེ་སྐྱངས་པའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་)ནི། གང་གི་གཉེན་པོར་ཞེས་སོ། །འདི་
 དག་གི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ལ་གསུམ། ཉག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལུང་དང་
 སྐྱུར་བ་དང་། མི་ཉག་སོགས་བཞི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལུང་དང་སྐྱུར་བ་དང་།
 གཉེན་པོ་ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་(ཉག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ནི། མཚན་སྐྱུར་བ་ནི། གཞུང་
 འདི་ཡང་ཞེས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་སྟོས་
 མི་དགོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་
 པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་པ་བཞིའོ། །

གཉེས་པ་(མི་ཉག་སོགས་བཞི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུར་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་

^{༥༥} སྐྱོམ་དེ་མ་འདྲིས་པའི་

གཤམ་གསུང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲམ་བ་ལ་བདེན་
 བར་ཞེན་བས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །སྒྲིང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ཁོང་ཏུ་མ་ཚུད་པའི་ཉན་
 རོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་རགས་པའི་བདག་མེད་
 སོགས་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་བ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་སྒྲིང་
 ཉིད་སྤྲོ་མོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་
 རོན་པོ་ལྟར་རང་སྒྲོབས་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་བདེན་
 བར་འདྲིན་བ་སྟུན་སྦྱེས་མངོན་གྱུར་དང་བཅས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱིན་བ་བསྐྱོམ་བ་མེད་པས། འབྲས་བུ་བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་ཐོབ་
 པའི་གཉེན་པོ་མ་ཚང་བའོ།།

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་ལྷུང་དང་སྐྱུར་བ་)ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དབང་གང་དག་སྤིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པས་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ།
 ཤེས་སྤྱིབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤང་བྱུར་འདུ་ཤེས་
 ཤིང་། དེའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་གི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་
 མཐའ་ལྷག་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ལ་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་སྤང་བྱུར་འདུ་ཤེས་པས་གཅོང་བར་འདུ་ཤེས་
 པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་སོ། །རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 གོང་ཏུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ལིན་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་

ཅན་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ལགས་སོ་ཞེས་རྒྱས་པར་རོ། །ཞེས་
པའི་བར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུར་ཉེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།
བསྐྱེས་ཉེ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྐྱེན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱེན་པའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྐྱེན་པ་)ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་འདི་བཞི་ནི་མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་
དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་
འབྲས་བུའི་གོ་རིམ་ལས་སློབ་སྟེ་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
མདོ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཏྱག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ། བདེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ།
བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ། གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་གོ་
རིམ་ལས་སློབ་ནས་རྒྱུའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འོག་ནས་འཆད་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུར་ཉེ་བཤད་པ་དང་། བདག་དམ་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཤེས་སྐྱེན་སློམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱེན་པ་དང་། བདེ་བ་དམ་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྐྱེན་སློམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱེན་པ་དང་།
ཏྱག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་སློམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱེན་པའོ།།

དང་པོ་(གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུར་ཉེ་བཤད་པ་)ནི།
དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་འདོད་པའི་འདོད་ཆེན་

བ་རྣམས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་སྡོག་ནས་ཞེས་
ཏེ། སྐྱིབ་པ་དང་། སྐྱིབ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་སྐྱོམ་
པའི་འབྲས་བུ་བཞི་བཞིའི་སྐོ་ནས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཤེར་སྤྱིན་སྐོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།
དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བདག་དམ་པའི་དོན་གྱི་ཟག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱང་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་གང་ཟག་དང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གཞན་ལྷ་སྟེགས་པ་དག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་ཏུ་
འདྲིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་སྡོག་ནས་གང་ཟག་དང་སྤྱང་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བསྐོམ་པ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གི་
སྐོས་པ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་བདག་དམ་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐོབ་པར་སྟའོ།།

གཉེས་པ་(བདག་དམ་པའི་དོན་གྱི་ཟག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི། འདི་ལྟར་ལྷ་སྟེགས་པ་གཞན་
ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་དང་།
རང་དབང་ཏུ་གྲུབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་
ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བདག་ཏུ་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་རི་
ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དུས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་
ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བརྟེན་ལ། རི་ལྟ་བ་མཁྱེན་

བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྟར་གཟེགས་པའི་བདག་མེད་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚོས་
 གྱི་བདག་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་²⁶
 མཉམ་གཞག་གིས་རི་ལྟར་གཟེགས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་བ་
 ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དེར་གྲུབ་པས་མི་སྐྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཚོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་
 འོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་འདིར་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པ་
 རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་གྱི་བདག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །རི་རྒྱུད་དུ། མདོ་ལས་གནས་བའི་ཚོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་
 སུ་རུང་བ་ལས་བདེན་གྲུབ་འགའ་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་སྟོང་
 སྟོས་བྲལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ནི་བདག་དམ་པའི་
 མཚན་གཞི་སངས་རྒྱས་གྱི་རི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟེགས་པའི་
 བདག་མེད་ལ་གསལ་བར་བཤད་བཞིན་དུ་བདག་དམ་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་གྱི་བདག་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་བསྐྱབ་པ་རང་དབང་
 པའི་རྟག་དངོས་ལ་འདོད་པ་ནི་རང་ཉིད་གཞན་སྟེའི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་ལུགས་
 ཆེས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་
 རྟོགས་པར་འདོད་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་ལྟ་བུའི་ཚེ་ད་དུ་ར་ཐོས་པ་མིན་ན་ནི་མིག་སྤེལ་ལེགས་
 པར་སྟོས་ཤིག །བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་ལ་བྱས་སམ། བདག་གཉིས་
 མེད་པ་ལ་བཤད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །

²⁶ རྩ་སྤྱིད་དང་རྩོ་སང་ཀྱི་གྱིས་

གསུམ་པ་ (བདེ་བ་དམ་པའི་སྐྱོད་ཏུ་སྤྱི་བ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྤྱི་བ་སྐྱོད་པའི་འབྲས་བུར་བརྟན་པ་)འི། འཁོར་བའི་ཞེས་པ་ནས་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །བདེ་བ་དམ་པའི་སྐྱོད་ཏུ་སྤྱི་བ་འི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བའོ། །འདི་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཚོས་བཞི་ཡི་སྐོན་ས་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།²²

བཞི་པ་ (ཉག་པའི་སྐྱོད་ཏུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྐྱོད་པའི་འབྲས་བུར་བརྟན་པ་)འི། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཞེས་པ་ནས་ཐོབ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བལྟ་བའི། དེ་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་འབྲས་བུ་ལོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་བཞིས་སྐྱོད་ཏུ་སྤྱི་བ་བཞི་ཐོབ་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་བལྟས་ཏེ་བརྟན་པ་འི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གྲས་པར་ཁྲབ་པ་དུས་སྤི་མའི་ལྷུང་ཐུག་པ་ཞེས་ཚོས་སྤྱི་དོ་བོའི་ཁྲད་པར་དང་ཁྲབ་པའི་ཁྲད་པར་དང་དུས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གསུམ་མདོ་ལས་བཟོད་དོ། །ཡང་ན་འདི་དོན་ཚན་བཞིར་སྟེ་ནས་འོག་མ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྤྱར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གི་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་མོས་པ་བསྐོས་ས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་འབྲས་བུ། །ཤེས་

²² རྒྱ་བཞི་དང་སྐོན་ས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་བཤད་པར་བྱའོ།

རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་རང་
 བཞིན་ཀྱི་སྣོད་པ་སྣོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བདག་
 མེད་པའི་མཐའ་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་
 པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་དམ་པ་འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྣོན་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ཀྱི་མཐས་སྐྱུ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གདུལ་བྱ་འོས་སུ་སྤྱར་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོས་སྣོན་པའི་མཛད་པས་ཁྲབ་པ་ཡིན་ཡང་ཤར་
 རྩོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་དེས་བྱབ་ཤོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྲབ་པར་
 འདོད་པ་ནི་ལྷ་རྟེན་གྱི་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་སོ། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་སུ་མཐའ་མེད་པར་སྤྱིར་རྗེ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་ན་སྤྱི་མའི་མཐའི་སྤྱིར་སྤྲུག་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ཚོས་སྐྱ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷང་དང་སྤྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱ་འབའ་ཞིག་པར་སྤྱིན་བཞིན་ལྷན་དུ་བསྣན་པའོ། །དང་པོ་
 (དངོས་ཀྱི་དོན)ལ་གསུམ། ཚོས་སྐྱ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
 ལྷུ་ལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཚོས་སྐྱ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་འཁོར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
 ཉིང་ཞི་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་

ནམས་དང་ཉོན་མྱི་བ་ཟད་བར་སྤངས་ཤིང་དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་དག་པ་ས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་ཚོས་
 གྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནམས་པ་འདི་བཞི་ཐོབ་པའི་གོགས་སྐྱུ་སྐྱུར་
 བ་ནི་འདི་བཞི་སྟེ། འདི་སྟེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་སྤྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 སྟེང་ལེན་སྟེང་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལས་སྟེང་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དང་མིང་དང་
 གཟུགས་སྟེང་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་གཤིས་སྟེང་འཇིག་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(གོགས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་འབྲ་
 སྐྱུ་ཏུ་མ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་རྟེན་བས་ན་ས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
 ཤེས་སྐྱིབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་རིགས་འབྲ་
 བར་མ་ཚད་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གྱི་ས་སྟེ་^{ལྷན་}བསོད་
 བས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འདུ་
 བྱེད་ནམས་གྱི་རྒྱ་གང་ཟག་དང་སྤུང་པོ་བདེན་བར་འཇིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་སའི་སྤྱིན་
 ཅན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུས་གྱི་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་བས་བསྐྱུས་པ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་སྐྱུས་ངག་གི་ནམ་རིག་
 བསྐྱེད་པའི་གུན་སྟོང་གི་ཚལ་བ་སྤོ་ཉིད་སྤྱར་བཤད་པའི་འདུ་བྱེད་བཞིན་ལོ།།

^{ལྷན་} རྒྱ་སྐྱེད་དང་རྒྱ་མང་། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་

གསུམ་པ་འགྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སྣོན་
 ཅིག་གྱེད་རྒྱུན་དང་སྣོན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཅན་གང་ལ་
 ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། གང་ཟག་གསུམ་པོ་ལས་ཉོགས་པ་དམའ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྲོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་བ་ཡིད་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་སྣོན་གྲུབ་པས་ན་གང་ཟག་གི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྣོན་རྣམས་པ་གསུམ་
 གྲུབ་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྣོན་དང་བརྒྱལ་
 བྱུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིན་རྒྱུན་དང་
 རྒྱུན་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ལོ།།

བཞི་པ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྣོན་རྣམས་པ་
 གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུན་ཅན་བར་སྲིད་ཀྱི་སྣོན་ལག་བདུན་སྟེ་གཉིས་
 སུ་གནས་པའི་དབང་དུ་གྲུས་ན་བདུན་སྟེ་གཉིས་དང་པོའི་མཐར་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ག་ཤི་བཞིན་ལོ།།

གསུམ་པ་(གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འགྲུབ་པ་ལ་ལོགས་གྱེད་པའི་རྣམས་)ལེ། དེ་ལ་དགྲ་
 བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་གྲུང་རྒྱུ་ལེ་མཐའ་དམའ་རྣམས་
 ལེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ས་མ་སྤངས་པས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དྲི་ང་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་དང་རྒྱུན་པའི་སྲིད་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ཟད་པ་
 གཙང་བའི་པ་རོལ་དུ་སྲིན་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སྲིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་འཕོབ་པོ། །མ་རིག་

བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མའི་སློབ་པ་ནི་ཚོས་གང་ལ་
 ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་བར་སྤང་བའི་ཀུན་ཏུ་སློབ་པ་སྤོང་བ་ལྟར་བཤད་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ལས་དེ་
 དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་དཔེ་བཤད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་ཅ་མ་དུ་མ་བཟད་
 བདེན་སྤང་མཐའ་དག་ཀྱང་ལོག་པའི་བདག་གི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཉོན་མོངས་དང་
 ཤེས་སྤྱི་བ་གང་གིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་མི་འཕྲོ་བ་
 བོ། །ལ་རིག་པའི་ཞེས་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱད་པ་སྤྱུག་བསྡུས་དང་ཡིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་སྤྱུས་དེ་འགགས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་
 འཕྲོ་བ་བོ། རི་སྤྱིད་དུ་ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་ནི་མི་
 འབྲས་བུའི་སྤྱི་དཔེ་འཆི་འཕོ་སློབ་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པའི་པ་རོལ་དུ་
 སྤྱིན་པ་མི་འཕྲོ་བ་བོ། །རྟག་པའི་དོན་ཚུལ་དེ་རྣམ་བཤད་པ་ནི། གཞན་སྤེལ་དོད་
 པའི་རྟག་དངོས་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་དོ། །སློབ་པ་ལས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་བ་སྤྱུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་
 རས་བགྲངས་པའི་བྱེ་བ་སྤྱད་བརྒྱལ་པ་སོགས་པར་དུས་གཅིག་དུ་སྤྱུས་པའི་སྤྱི་
 བཞོན་པ་བརྟེན་ནས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞོན་པས་ཚོག་པའི་གདུལ་བུ་རྣམས་རྣལ་སྤྲིན་པ་བཏོལ་བ་
 རྣམ་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྲིན་པ་ཅ་མ་བྱེད་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་སློབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཚོས་སྤོང་བའི་ཀུན་སྤོང་གི་ཚོལ་བ་སྤོང་དང་བཅས་པའི་དུས་གཅིག་དུ་

སྐྱེ་བའོད་པ་དེ་སྟེང་ཉོན་ཅིང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་གི་དོན་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་སྤྲོད་བཤད་པ་དེ་ནི། དེས་བར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་
 རག་ལས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སློབ་པ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱི་འཇུག་རིམ་འགགས་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སློབ་པ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་རིམ་ཡང་མ་ལྟས་པར་
 འགགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་རི་སྤིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོད་མི་
 བཞེངས་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཆེ་བ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་
 བཞི་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱད་བར་དུ་རྟག་པའི་བ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི།
 བསྐྱེད་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཚོས་འདི་ལས་སྐྱེ་རོལ་དུ་
 རྒྱུར་བའི་སྤྱད་པ་སྤུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲོད་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དེ་
 ཅམ་ཞེག་སྤྱོད་རོལ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྤོན་པར་མ་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་
 དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ་བཤད་པའི་སེམས་
 ཅན་སྤོན་པའི་ཆད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 སློབ་པ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 གསུམ་དུ་སྤྱད་པ་དང་འབྲེལ་བར་འདི་ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་སྤྱད་པ་ནི། དེ་ལ་མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་²⁶ ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 བཞིན་ནོ།།

²⁶ རྫོགས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་བ)ནི། གཞུང་འདི་ཡང་རྒྱས་པར་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་སྒྲན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིད་པ་
 གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བ་ནས། ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །ས་
 གསུམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པར་འཆད་པ་ནི་ཚིག་འོག་མ་ཉྱར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་
 མ་ཐོབ་ཚུད་ཆད་དུ་ལུས་གསུམ་གྱི་གོ་སྐབས་རྙེད་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ཅུང་མོ། །

གསུམ་པ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱུ་འབབ་ཞིག་པར་བྱིན་བཞི་ལྟར་དུ་བརྟན་པ)ནི། གང་
 གི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་འདི་གསུམ་ལ་སྐྱབ་ཀྱུན་སྤངས་ཀྱང་གཅོང་
 བ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པའི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཁོ་ན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་
 དང་། འབྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་(ཅ་བ)ནི། དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་སྤྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤང་སྤྱིར་
 གཅོང་བ་ཡིན། །བདག་དང་བདག་མེད་སྣོས་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི་བས་དམ་པའི་
 བདག །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱ་ལོག་སྤྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །འཁོར་
 བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་སྤྱིར་རྟག །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། །གཅོང་བའི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྤྱིར་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་
 པའི་སྤྱིར། དམ་པའི་བདག་གི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་

བའི་གང་ཟག་གི་ས་བདག་དང་བདག་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱོས་པ་དག་མེད་
 བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་བདག་མེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྐྱོས་པ་ཡང་
 སྒྲུང་མི་འགྲུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མ་རྩལ་
 དུ་སྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་ལོ་དང་། དེའི་རྒྱ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ས་དང་། ལས་བྱེད་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོག་པའི་སྲིད། ཉག་པའི་མ་
 རྩལ་དུ་སྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ཉེ་སྤྱད་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤོང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་
 བའི་སྲིད་རོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། མདོར་བསྟུན་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ན་ཞེས་ཏེ།
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཁྲུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་
 གཉིན་པོས་བཅོམ་པའི་བྱི་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པས་སོ། །རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། ལྷ་རྟེན་གསུང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་ཉེན་པས་འཁོར་བའི་མཐའ་དེར་
 སྤྱང་བ་དང་བྲལ་བས་བདག་གི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་དང་། ཉན་པོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཞི་བའི་མཐའ་དེར་སྤྱང་བ་སྤངས་པས་
 བདག་མེད་པའི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་ནི་འགྲུས་བྱའི་སྐོན་ས་མཐའ་
 གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྐོན་ས་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། བདག་གི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་བདག་གཉིས་མེད་
 བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་པའི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའོ། །བདག་མེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་

ལུ་བ་བ་ཞི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བའོ། །རྒྱ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བའི་
 ཞེས་ཏེ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ནམ་པ་བམས་
 ཅད་སྤངས་པས་མ་རིག་པའང་^{༡༠} རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྒྲོར་བའི་བག་ཆགས་
 གྱིས་མཚམས་སྒྲོར་བ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་འགོག་པའི་ནམ་པ་
 བམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིས་འགགས་པ་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟག་པའི་མ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།
 ལྷུང་དང་སྐྱར་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལས་ཕྱོལ་བ་སྤྱང་འདས་སུ་སྤྱང་ལས་བཤད་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྤིད་ཞིའི་མཐའ་སྤྱང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་
 སྒྲོས་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་སྒྲོས་པ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་
 སྒྲོར་བ་འཁོར་བའི་མཐའ་སྤྱང་བ་དང་། མཐའ་དེ་བཀག་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་སྤྱིང་རྗེ་
 དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་ཡང་འགོག་པས་འཁོར་བར་སྤྱེ་བ་ཅམ་
 དགག་བྱར་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་མཐའ་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
 ལྷུང་འདས་ཞི་བའི་མཐའ་དང་། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞི་བའི་མཐའ་སྤྱང་
 བའོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་སྤང་བུ་དང་སྤང་བུར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དོན་དམ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྤིད་ཞིའི་མཐའ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི། དོན་དམ་ལ་སྒྲོས་པའི་འཁོར་བ་མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་
 གསལ་དུ་སྤང་བུར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འབྲིད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་མ་སྤྱང་
 བའི་སྤྱིར་དང་། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་རྟག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་གསལ་དུ་
 མི་སྒྲོན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་མ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲོས་ནས་ནི།

¹⁰ ལྷུ་འབྱུང་དང་ཞེས་རིག་ཏེ་མ་རིག་པས་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་མི་ཉག་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འགོག་ཡང་། མྱིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་མི་འབྲིད་པས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཆད་པའི་མཐར་མ་སྐྱུང་བའི་སྲིར་དང་། འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བ་ཅམ་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉག་པ་རྒྱུད་ལ་
 ཐོབ་བྱུང་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྟོན་པས་ཚོས་སྐྱེ་ཉག་པའི་མཐར་མ་སྐྱུང་བའི་
 སྲིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གལ་ཉེ་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འཁོར་བའི་འདུ་
 བྱེད་སྐྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསར་དུ་མེད་པར་སྟོབ་ཆད་ལྟ་དང་། འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་ཅམ་དགག་བྱུང་སྟོབ་འདིར་བསྟན་པའི་ཆད་ལྟ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་མི་
 ཉག་པར་སྟོབ་ཆད་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་སྲིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲུང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོབ་ཉག་
 ལྟ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྲུང་འདས་དོན་དུ་
 གཉེར་བྱ་མཐར་སྐྱུག་པར་སྟོབ་འདིར་བསྟན་པའི་ཉག་ལྟ་ཡིན་གྱི་སྲུང་འདས་ཉག་
 མི་ཉག་གང་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་སྲུང་འདས་ཉག་པར་སྟོབ་ཉག་ལྟར་
 འདོད་པ་ནི། སྲུང་འདས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲུང་འདས་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཚུལ་
 གྱི་སྐྱོའམ་ཐབས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཞེའི་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བར་བསྟན་པ་འདིས་
 བེ་དོན་དམ་པར་འཁོར་བ་ཉིད་དེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་
 གྱི་སྲུང་འདས་དང་། དེ་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་
 མཐའ་དག་ཟད་པ་ན་མི་གནས་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པར་བརྟོད་པ་ཡིན་ཉེ།

སྲིད་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་སྲིད་པ་དང་
ཞེ་བའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྐྱར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་སྲིད་རྡོ།།

གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཚོས་སྐྱའི་ཅ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། །སྤྱང་ལྟེ་པ་དང་།
མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱང་ལྟེ་པ)འི། དེ་སྤྱང་མོད་ཀྱི་སྲིད་ཞེ་མཉམ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་
ཀྱི་བྱང་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་བྲལ་བའི་
མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གནས་ཐོབ་པ་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །རྒྱ་
གཉིས་པོ་གང་དག་གིས་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཇགས་པ་ནི་བྱང་
པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱད་
བསྐྱེད་སོགས་དང་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་
བག་ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྐྱངས་པའི་སྲིད་རྡོ། །འབྲེལ་པ་འདི་དག་སྤྱང་མའི་འཇོག་སྤྱ་
སྐྱར་ན་རྒྱང་མོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འོག་མའི་དོན་བཤད་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱང་བས་སྤྱ་
འབྲེལ་ཏུ་བཤད་དོ། །འཁོར་བའི་མཐར་སྐྱང་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་ལ་སྤྱོས་པའི་
མཐར་སྐྱང་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་བྱང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
ཅམ་དགག་བྱང་སྤྱང་མའི་མཐར་སྐྱང་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འགོག་
དགོས་པའི་སྲིད་རྡོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་
ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བའི་སྲིད་རྡོ། །ཐབས་ཤེས་བྱང་
པར་ཅན་འདི་ནི་སྲིད་ཞེ་མཉམ་འགོག་ལ་མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྱིད་པའི་བག་
 ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ན་བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
 སྤྱིར་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤང་འདས་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ལོག་སྟེད་ཅན་དེ་ཤིག་ཡོངས་སུ་སྤང་ལས་མི་འདའ་
 བའི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ལ་བག་ལ་ཉལ་མཐའ་
 དག་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཅི་རིགས་སྤངས་ཀྱང་བད་པར་
 སྤངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྤངས་ནས་སྤྱིད་པར་
 སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བས་ན་
 གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པ་ཞི་བ་བསྟོན་
 པ་གཅིག་སུ་བའི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་སྤང་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 ལོ།།

གཉེས་པ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་ཚོས་གཉེས་
 པོ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཅ་བའི་གནས་སུ་བསྟན་པའོ།¹⁹

གསུམ་པ་(ཅ་བས་བསྟན་པ་)ནི། བདག་སྟེད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་
 དེ། །སེམས་ཅན་སྟེད་སྤྱིར་བཅེ་ལྷན་ཞི་ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྟོན་བཅེ་བྱང་ཆུབ་
 ཐབས་བརྟེན་ནས། །འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་སྤང་འདའ་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྟེད་པ་མ་ལུས་པ་མི་རྟག་སོགས་
 དང་། །སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་

¹⁹ ཤེས་རིག་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱིས་སྲིད་
 པའི་སྲིད་བཅེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་མཐའ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྲུང་བཤད་པའི་སྒྲོ་དང་བཅེ་བས་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འབགས་པ་འཁོར་བའམ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྐྱུང་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་།
 སྒྲིབ་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སྲིད་པའི་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི། ལྷང་
 བད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། འབགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེ་
 དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀས་འཁོར་བའི་སྒྲོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་
 ལ་བཤད་ལ། འཁོར་བའི་སྒྲོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། །དོན་དམ་
 འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲུང་ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་སུ་
 བའི་ཉན་ཐོས་བཤད་པ་ཡང་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་
 སྒྲོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཆད་པ་སྐྱུང་མི་
 བཟུང་རོ།།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་། ལན་
 རོ། །དང་པོ་(ཅི་བ)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒྲོན་པ་དེ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་(སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་)ལ་གཉིས།
 ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཆ་བ་)ནི། གཤམ་ཉེ་སངས་རྒྱལ་ཁམས་མེད་ན། །སྤྱུག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སློན་བའང་མེད་པར་
 འགྱུར། །གཤམ་ཉེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་མེད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱོ་བར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་བདེ་བའི་པན་ཡོན་མཐོང་བའི་སློན་སྤྱང་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་
 དོན་གཉེར་དང་སློན་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི།
 སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་དེ། འཁོར་བས་ཡིད་འགྱུར་བས་སློང་
 འདོད་དང་། མྱ་ངན་ཐོབ་འདོད་མཐོང་བའི་བྱིད། ཅེས་པའོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས། །ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཆིག་དོན་བཤད་
 པའོ།།

དང་པོ་(ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི། རི་སྐད་དུ། དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཙམ་
 ལྡན་འདས་གཤམ་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མ་མཆིས་ན་ནི་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(ཆིག་དོན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་མདོར་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལས་རྣམ་པ་གཉེས་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་མདོན་པར་འདོད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ལ་ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་
 ཅན་དུ་འརྱེན་པའོ། །འདོད་པ་ནི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱོགས་པའོ་
 ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་མདོན་པར་
 འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་པའོ་དེ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །སློན་པ་ནི་གང་

མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐབས་དེ་ལས་སྤང་འདས་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་མངོན་པར་དགའ་བའོ།།

གཉེས་པ་(རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྐོན་ས་དེ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་
པའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། སྲིད་དང་སྤང་འདས་ལ་དེའི། །སྤྱད་བའི་སྐོན་ཡོན་
མཐོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་སྲིད་དེ། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་
སྲིད་འོ། །སྲིད་བ་དང་སྤང་འདས་ལས་འདས་པ་ལ་དེའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་སྐོན་དང་བདེ་
བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་འདི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་སྲིད་ན་སྲིད་
ཞེས་སྐོན་ཡོན་མཐོང་བ་དེ་རིགས་མེད་པ་དག་ལ་མེད་པའི་སྲིད་འོ། །སྤང་ལས་
རྗེས་འགྲོ་དང་གྱི་མས་སྤོག་པ་བསྐྱབ་པའོ།།

གཉེས་པ་(འབྲེལ་པ་)ལ་གསུམ། རིགས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྐོན་
ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་
པའི་གང་ཟག་མདོ་ལས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་(རིགས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྐོན་ས་བསྐྱབ་པ་)ནི། དཀར་པོའི་ཆ་ཐར་པ་
ཆ་མ་ཐུན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་འཁོར་བ་སྲིད་དང་བྱེད་ཟག་གི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་པའི་སྐོན་ས་འཁོར་བ་ལ་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་དང་། སྤང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བའི་ཐན་ཡོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་འདྲིར་ཡང་རྒྱུད་ལ་ཐར་
པའི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་སྤྱར་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་པར་ནི་དེ་འགྲུང་བ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཐན་ཡོན་ཐོས་པ་
དང་། ཉོང་བ་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་གྱི་བ་སྤྱད་དང་བ་སོགས་སྤྱང་ན་
རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། །ལས་སྤྱར་

བྱས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་དང་མི་གཅིག་སྟེ་འདི་ལ་ལམ་བསྐོས་པ་མི་དགོས་པའི་
 སྲིད་རྟོ། །བསམ་པ་འདི་མེད་པར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་སྐྱེ་དགའ་བས་
 འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་ལ་འབད་
 བར་བྱའོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བརྗེས་པར་སྤྱད་ནས་ལན་ཅིག་ཅམ་
 སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡང་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་(དེའི་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་)ནི། དེ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་དེས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྲིད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོན་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་ཏོ་མེལ་
 པའི་རྩལ་གྱིས་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་པར་སྲིད་ཞིའི་སྟོན་
 མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ན་ནི། ལོག་སྲིད་ཅན་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་
 རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་ཆེ་སྲིད་ཞིའི་སྟོན་ཡོན་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ན་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། ཐལ་བས་འབངས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། ཇི་
 སྐད་ཏུ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་རྣམས་པར་དག་པའི་རིགས་དང་པོ་ནས་གནས་པ་སད་པའི་
 རྒྱེན་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་།
 མ་ཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་ཞིང་རྩལ་བཞིན་
 ཡིད་བྱེད་གྱི་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱེན་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡང་དག་
 པར་འགྲོར་བའི་རྩལ་གྱིས་རིགས་སད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རིགས་སད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རིགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། །ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་
 གཞོད་པ་བརྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རྒྱུར་བའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་ནི་སྲིད་ཞི་ལ་སྟོན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྟོ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་ (ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་མདོ་ལས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་)ལ་
གཉིས། ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ཀྱི། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་
ལ་ཡང་རིགས་ཡོད་དེ། གང་གི་སྲིད་ན། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུ་གྱི་མདོ་ལས། སྲིས་
དེའི་ལོག་ཏུ་ཉི་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་ན་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་དེས་པའི་
རྒྱུ་ཏུ་སྐྱར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉི་
མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་དང་། མོས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་དང་ལྷན་
བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་རིམ་གྱིས་ལོག་པས་དེ་དག་ལ་ཐན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་
ལ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཐར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་ན་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ (དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་
དགོས་པ་དགོངས་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་
བསྟན་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ལོ།།

དང་པོ་(དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དགོངས་གཞི་དང་བཅས་པ་)ཀྱི། རི་རྒྱན་ཏུ།
འབགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱང་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་ཏུ་མ་ལས། ལོག་
སྲིད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྐྱང་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྟེང་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚོས་ལ་སྐང་བ་ཐར་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་¹³ ལྷོགས་པ་ནི་ལོག་པ་འཁོར་བ་ལ་སྲིད་པ་

¹³ རྒྱ་སྐད་དང་སྐོ་སྐད་ཀྱི་

སྟོབས་ཅན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་བྱས་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོས་པ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་སྟོབས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི། །དུས་
 གཞན་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་ལས་འདས་པར་འཁོར་བར་འབྱུངས་དགོས་
 ཞིང་ཐར་བ་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྐུས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་གཞོན་ཤེད་བརྟན་པ་)ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྟོ་
 བྱར་གྱི་འི་མས་གཏན་ནམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་སྲིད་པ་
 བྱི་ཡོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་
 པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་སྲིད་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 རིགས་ཡོད་པའི་སྲིད། འདི་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྲིད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཉུང་ཤས་འབའ་ཞེག་
 གི་དོན་ཅམ་ཤེད་དགོས་པས་གཞན་དོན་ཉི་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བསོད་ནམས་གྱི་
 ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆེ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་དོན་མི་ཤེད་པས་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་
 རང་ཉིད་གྱིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་
 བཞེད་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་པར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བའི་ལྷུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་
 གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་^{༡༩} དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་འགོད་ན། ཚོས་ལ་
 དཔེ་མཚུངས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ལྟ་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཐོབ་ལྷན་ན།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་འབད་
 མེད་ཏུ་གྲུབ་ལ་ཐར་བ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་རྗེ་
 བཞིན་པ་མིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་སྤང་དང་རིགས་
 པས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བས་རྗེ་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྲིད་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་
 མི་འབད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་
 དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་བར་དེས་པ་ལྟ་ཞོག །འཚང་རྒྱ་རྒྱུང་ཅམ་ཏུ་ཡང་སྐྱབ་
 མི་ལྷན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རྒྱུང་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཉུགས་སུ་དགོད་
 དགོས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ན་ཐར་ལམ་
 ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་
 གྱི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་འདི་ཚུན་ཚད་ཏུ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡོད་པ་
 འདི་ཕན་ཚད་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འཁོར་བའི་ཟད་མཐའ་ཡང་མེད་དོ། །མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཚང་རྒྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། དམ་བཅའ་རིགས་པས་གྲུབ་

¹⁹ རྒྱ་སྐྱེད་དང་རྫོ་མང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་འཕང་

བར་མི་མདོན་ཏེ། རྒྱུ་འི་ཚོགས་པ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་གི་ཁྲུབ་པ་དེས་པ་
 རིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ན་རྒྱུ་འི་ཚོགས་པ་
 ཚང་བས་ཁྲུབ་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་
 ཡང་ནས་གྱི་ས་ཐོན་ལས་ནས་གྱི་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་ཡང་། ཚོགས་པ་ཚང་བར་མི་
 འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་ཏུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུ་འི་ཚོགས་པ་ཚང་
 བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞུགས་སུ་ཐལ་ཞིང་། ཐལ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་
 གཉི་གའི་རྟགས་དང་ཁྲུབ་པ་ཁས་སྐྱོང་ས་ཤིང་ཐལ་བ་སྐྱེ་མའི་ཐལ་ཚོས་ཀྱང་ཁས་
 སྐྱོང་ས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ཞུགས་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་ཡང་
 འགལ་ལོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ན་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་འདོད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་དག་ན་རེ།
 འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་མཐའ་མེད་པའི་རྩལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྤྱིད་ལ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིད་
 པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་འདྲིག་པའི་སྤྱིར། ཅེས་པའི་ཐལ་བ་ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྐྱོང་ས་གྱི་
 གསལ་བ་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་
 ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྤྱིད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

མེད་པ་སྲིད་པར་ཐམས་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན།¹⁶ །ཆེས་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མི་སྲིད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཚུན་ཆད་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱི། འདི་ཐན་ཆད་ཏུ་
 དངོས་པོ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཞེགས་པ་སྲིད་པའི་སྲིད། ཅེ་ན། དེའི་
 དོན་དེ་ཐན་ཆད་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐམས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འོ་ན་འདི་ཚུན་ཆད་
 ཏུ་སྡོན་པོ་ཡོད་ལ། འདི་ཐན་ཆད་ཏུ་སྡོན་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱས་པར་ཐམས་ལོ། །སྡོན་པོ་
 ཞེགས་པ་སྲིད་པའི་སྲིད། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། ཉག་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་
 བས་ཞེགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞེགས་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་ཡང་
 ཐམས་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐམས་
 འཚང་རྒྱ་བའི་སྲིད། ཅེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤི་བྱེན་
 པས་སྐྱབ་པར་ཐམས་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བས་སྐྱབ་པའི་སྲིད། ཅེས་པའི་
 ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། རྫོགས་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བར་གསལ་བར་སྡོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་པ་
 རྫོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལྷན་པས་སྐྱབ་པར་ཐམས་ལོ། །ཞེས་པ་
 འདུག་གཤམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐམས་ལོ། །ཞེས་པ་འདུག་
 ལེགས་པར་ཉོགས་ཤིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། འཚང་རྒྱ་
 བར་དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་དེགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏུ་
 གསལ་ཏེ། རྫོགས་ཀྱི་¹⁷ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ལོ། །སྐྱབ་པའི་དེས་ཤེས་
 འདི་རྫོགས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྡོན་པས་ཀྱིས་འོངས་སམ་མ་འོངས། དང་པོ་སྐྱར་

¹⁶ རྫོགས་ཏུ་འཚང་པ་
¹⁷ རྫོགས་ཏུ་འཚང་པ་ཀྱིས་

ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་དེས་སྤྱ་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་
 རྒྱ་བར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་བའི་སྲིད། འབྲུག་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་དེས་བའི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། རྩོད་ཀྱི་¹⁶སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ། །སྤྱུ་བའི་དེས་ཤེས་འདི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་བའི་ཕོག་
 ཤེས་སྤྱ་ཐལ། རྩོད་ཀྱི་སྒྲོས་འཚང་རྒྱའོ་སྤྱུ་བ་དེས་ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ལ་
 འཚང་རྒྱ་བའི་དེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ། མེས་དུ་བ་
 བསྐྱེད་བར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱེད་བར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། འགལ་
 རྒྱུན་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་དེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། །གོགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་སྲིད་དོ། །ཞེས་བཤད་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཚང་
 རྒྱ་བར་དེས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་བས་སོ་
 ཞེ་ན། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེ་དེ་ལ་མེས་དུ་བ་བསྐྱེད་བར་ཚད་མའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ན། དུ་བ་བསྐྱེད་བར་མ་དེས་པ་འགལ་ལ། ཚད་མས་མ་དེས་ན་
 དམ་བཅའི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་འཚལ་བ་ཁོ་བོའི་དམ་བཅའ་གང་
 བཞག་ལ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཡང་དག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱུ་བ་བར་
 སྟོན་བར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་དེས་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་བའི་སྲིད། འབྲུག་པ་ཁས་
 ལྷངས། འདོད་ན་མཐར་ཐུག་བའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་བར་¹⁷རང་ཉིད་ཀྱང་
 འདོད་པ་དང་འགལ་ཕོ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་བར་

¹⁶ རྩོད་དང་སྟོབས་ཀྱིས་
¹⁷ ཤེས་ཤིག་དེས་པ་

སྒྲུབ་པ་འགའ་ལ། རྒྱ་བར་ཐག་ཚོད་ན་¹¹ འཚང་རྒྱ་བར་མ་དེས་པ་འགའ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་གང་དུ་ཡང་ཐག་མ་ཚོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་གང་དུ་ཡང་ཐག་མ་ཚོད་ན། འཚང་རྒྱ་བར་བྱིད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་མེད་རིགས་ལས་འབྱེད་པའི་མ་ཐུ་མེད་ཅིང་། །གསུང་རབ་གདམས་པར་འཚར་བའི་མན་ངག་མེད། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་སྟུ་བ། །སངས་རྒྱས་བརྟན་ལ་བཏང་སྟོམས་བྱས་ན་མངོས། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བར་ཁས་སྒྲུབ་པ་འཚང་རྒྱ་དེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགའ་བར་བཤད་ཐེན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚོད་མས་གྲུབ་ན་བདེན་འདྲིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་སེམས་ལ་འབྲེལ་དུང་སྟོང་བར་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ལ། གཞན་དུ་ན་ལྷ་རྟེན་གས་སྟོང་པ་བ་ལྟར། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་མ་འབྲེལ་དུང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དྲི་མ་འདྲོམས་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་དུང་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་འདྲོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྲིད་རམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་

¹¹ ལྟོ་མང་། འཚང་རྒྱ་བར་ཐག་ཚོད་ན་

བ་སྐྱ་ཡང་མེད་པའི་སྲིབ་རམ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་ལ་དོན་གཉེར་དུས་ནས་ཡང་
 སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་རམ། དེ་སྲིད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་བཅེ་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཐབས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་རམ།
 བསྟན་ཀྱང་ཐབས་དེ་ལ་ལྷགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་ཡིན་
 གང་། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པ་
 ལས་ཐེ་མ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་ལུས་པའི་སྲིབ། གཉེས་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་མཐའ་
 སྲིབ་པའི་སྟོན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་སྲིབ། གསུམ་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་མཐོ་ལ་དོན་
 གཉེར་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་དང་། དེས་ལེགས་ལ་དོན་
 གཉེར་རེ་ཤིག་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གཉེས་
 དང་ལྡན་པའི་སྲིབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་
 དགོད་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བས་རེ་ཤིག་གཅིག་ན་འཁོར་
 བའི་ཡིད་འགྲུང་དང་། ལྱང་འདས་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིབ། འདི་
 དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྱང་གི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཀྱང་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རང་གི་དོས་ནས་
 དོན་གཉེར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ལུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བཅེ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་
 འདོར་པའི་སྲིབ། ལྷ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རེ་ཤིག་གི་ཆེ་ན་རིགས་སད་བྱེད་གྱི་
 རྒྱུན་ཚང་ནས་རིགས་སད་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་བཙུན་འདི་ཅ་འགྲེལ་ལ་སོགས་

བས་ལེགས་བར་སྐྱབ་བའི་སྲིད་རྡོ། །དེས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་བའི་གང་ཟག་མི་
 སྲིད་བར་ཁས་སྐྱབས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འཚང་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་དེས་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཁས་སྐྱབ་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་བར་ཐལ། འཚང་རྒྱ་བའི་སྲིད་ཅེ་ན། འདོད་བ་
 ཁོ་ནའོ། །སངས་རྒྱས་ཟིན་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་མི་རིགས་བར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ནམ་ཡང་མེད་པ་སྲིད་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཅེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་དེ། འབྲོད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་
 འབྲོད་མེད་བར་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་སྲིད་བར་ཐལ་བ་ཡང་འདོད་བ་ཁོ་
 བ་སྟེ། དངོས་པོ་གཏན་མེད་ཡོད་པའི་སྲིད་རྡོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པ་སྲིད་བར་ཐལ་བ་ཡང་འདོད་བ་སྟེ། སྤར་སྤར་
 རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲིད་བར་ཐལ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། འོ་ན་བྱང་སེམས་ས་
 བརྒྱད་པ་བ་ཚོས་ཅན། འབྲོད་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲིད་བར་ཐལ། འབྲོད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་
 པའི་སྲིད། འབྲེལ་བ་ཡང་སྟོབས་མཚུངས་པས་གསུམ་ག་ཁས་སྐྱབས་སོ། །འབྲོད་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མིན་པས་འབྲེལ་བ་ལ་
 བསམས་མ་བསམས་ལེགས་བར་ཉོགས་ཤིག །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་
 བ་དེ་གང་ལ་ཡོད་ཅིང་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་འབྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བར་བྱའོ་སྟེ་ཐོབ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་དུས་ལྷན་གྱི་ཚེ་ཡོད། རང་ཉིད་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཚོགས་ལས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྲིབ་ཏེ།
 རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་སྲིབ་རོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱས་པ་ལ་
 མི་རིགས་པ་ཅི་ཞེ་ག་ཡོད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་
 ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ལ་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་
 བ་སྲི་ཙམ་ལ་སྲི་མཐའ་མེད་ལ། འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྲི་མཐའ་ཡོད་དོ། ཞེས་སྐྱ་
 བ་ནི་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་པའི་བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པ་འགལ་བའི་སྲིབ་
 རོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་སྲི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ལ་ཡང་སྲི་མཐའ་ཡོད་ལ། ལྷང་ཁ་ཅིག་
 ལས། འཁོར་བ་ལ་སྲི་མཐའ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཁ་
 ཅིག །དུས་འདི་ཙམ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ལ་དེ་ཐན་ཆད་དང་ཚུན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་
 པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷང་
 བཤད་པ་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཁ་
 ཅིག །འཁོར་བ་ལ་སྲི་མཐའ་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི་འགལ་བའི་ཁྱུང་འབའ་ཞེ་ག་གོ། །སྐྱོས་པས་ཚོག་གོ། །

གསུམ་པ་(གནོད་བྱེད་ལྷང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ལྷང་
 དགོད་པའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། སེམས་ཅན་གྱི་བྱུང་གི་བྱི་མས་དག་པར་འགྱུར་
 བ་མི་སྲིད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིབ་ན། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 ཁྱུང་བར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་

སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དགོངས་)ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་དེའི་དྲི་མ་ཐོག་མ་
མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པ་ལ་སློབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་
འབྲུག་པའི་ཉག་པའི་ཚོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐོག་མེད་
ནས་དྲི་མའི་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱི་བསྐྱིབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་སྟེ། རི་ལྗང་
གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་བཞིན། ཞེས་མདོ་ལས་
གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།
རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ།།

དང་པོ་(རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་)ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །ཡོན་
ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཐད་གནས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་
ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཐད་པའི་
གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དང་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། ལུ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་བཞིའི་གནས་ཏེ། མོས་པ་ནི་སྟོན་ལྟ་བུ་དང་།
ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ནི་ལྷ་སྟོན་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ (འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་) རྟེ། དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པའི། རྩོད་ཉིད་སྤྱིར་མར་མེ་བཞིན། །དབྱེར་མེད་པར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རོ་
 བོ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་མར་མེ་བཞིན་དུ་རྩུ་འབྲུམ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་
 སེམས་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་
 དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 བདུན་དང་ལྡན་པའོ།།

གཉིས་པ་¹⁶ (རྒྱས་པར་བཤད་པ་) ལ་གཉིས། རྩུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་།
 འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རྩུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པ་)
 གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ལོ།།

དང་པོ་(རི་བ་) རྟེ། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་) ལ་གཉིས། །རྩ་བ་དང་།
 འབྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(རྩ་བ་) རྟེ། ཆོས་སྐྱ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཁམས་ནི་
 བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར། །སྡོད་དང་རིན་ཆེན་རྩུ་ཡིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་
 བསྟན། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་ཤེད་ཀྱི་རྒྱད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་
 སྡོད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་སྤྲུག་མཐོང་རྒྱལ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤེད་པའི་རྩུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རིན་ཆེན་དང་། བྱང་ལྷུང་
 སེམས་དཔའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་ཐུགས་རྗེ་འདུག་པའི་རྩུ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་¹⁷ ཡོན་ཏན་བཞིན་ཁམས་ནི་རྩུའི་ཡོན་

¹⁶ འདུག་གི་གསལ་བཤད་ལྟར་འདྲིར་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བསྐྱུར་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་ལ་དགོངས་པར་སྟངས།
¹⁷ རྩུ་འབྲུམ་དང་སྡོ་མང་། མཚུངས་པར་

ཉན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱུས་པའི་སྲིར་དཔེ་གསུམ་པོ་ཡིས་འདི་རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་
མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ།

གཉིས་པ་(མཉམ་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)
ནི། བོ་དེམ་ཇི་ལྟ་བུར་མོས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་།
སྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཡོན་ཉན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་
དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་(ཡོན་ཉན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། གནས་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
(སོ་སོར་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་པར་དག་པའི་རྒྱ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་ནི་ཐོག་མའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཅ་བར་མ་བྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་⁹⁾ཞེ་སྟེག་ལྷུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་བསྟོམ་པ་དང་། སྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་
པ་མི་འབྲུང་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཏེ། མི་གནས་པའི་ལྷུང་ངན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱའོ།།

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་
པ་བསྟོམ་པ་ནི་སྟོད་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུབ་པར་བྱེད་པས་ཡོན་ཉན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དོ་པོའི་སྟོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་
པའི་རྒྱས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་དེན་པོ་ཆེ་དང་

⁹⁾སྟོམ་པ་། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་

ཐུགས་རྗེའི་ཚུ་རྣམས་དེར་འདུ་བའི་སྲིར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་
 འདི་སྲིན་པར་བྱའོ། ལྷམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། འབྲས་བུ་
 འབྲིན་པའི་མ་ཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །བྲང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཚུ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་སྟེ། ཚུ་བརྒྱན་ཅིང་
 གཤེར་བ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟར། དེ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་
 བྲལ་འདོད་གྱི་དོན་གཉེར་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རོ་གཅིག་པ་
 དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །ཚོས་སྐྱུ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཚོས་
 གསུམ་པོ་འདི་དག་དག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་། ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་། ཐུགས་རྗེ་འདུག་
 པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་འདིས་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་དེ་དང་ཁམས་འགྲེལ་ཞིང་ལྡན་པ་
 ཅི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

གཉེས་པ་(འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཇི་བ་དང་། ལན་
 རོ། །དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(ལན)ལ་གཉེས། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཚ་བ་)ནི། ཇི་
 མེད་གནས་ལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཇི་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །རྣམ་དབྱེ་མེད་
 སྲིར་མར་མེ་ཡི། །སྤང་དང་རྩོ་མདོག་ཚོས་མཚུངས་ཅན། །ཇི་མ་མེད་པའི་གནས་
 ཁམས་ལ་ཞེས་སམ། ཇི་མ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་གྱི་གནས་ལ་འབྲས་
 བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་མེད་དང་ཇི་མ་མེད་
 པའི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དང་རོ་བོའི་སྐོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་སྲིར་མར་མེ་
 ཡི་སྤང་བ་དང་རྩོ་བ་དང་མདོག་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཅན་ལོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཇི་མ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་དེ་

ཉིད་མངོན་སྲུང་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་གྲུང་བརྗོད་
པའི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྐྱར་
བའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། མངོན་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། དོན་བསྐྱབ་བའོ།།

དང་པོ་(མངོན་བསྟན་པ་)ནི། གོ་རིམ་རི་ལྟ་བར་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་
བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། གནས་གསུམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་
(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྣ་ནི་
མར་མེའི་སྤང་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་མི་
མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་གྱི་ལུན་པ་འཛོམས་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལྷུལ་གང་ན་གནས་
པ་སོགས་མངོན་སྲུང་དུ་སྤང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་
བྲལ་སོགས་མངོན་སྲུང་དུ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་⁽¹⁾ཆེ་རབས་སྣ་མ་
མཐའ་ཡས་པ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་ནས་གདུལ་བྱ་གང་དང་འགྲེལ་བ་ཡོད་པ་
སོགས་མངོན་སྲུང་དུ་སྤང་བས་སྤང་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །གནས་ཡོངས་སུ་གྲུང་བའི་
ཟག་པ་ཟད་པ་སྤངས་པ་ནི་མར་མེའི་མངོན་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་
སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི་དེ་ལ་རྗེ་མ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཇིན་

⁽¹⁾ཤེས་རིག་དང་སྐྱེ་འབྲས་ཀྱི་གྱི་

པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སྲིབ་པ། །རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ཆགས་བདེན་སྤང་འཇུག་པའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
སྤངས་པའི་སྲིབ་པ། །འོད་གསལ་བ་ཉི་སྐྱིབ་པ་དེ་གཉི་ག་སྐོ་བྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིབ་པ།

གསུམ་པ་(དོན་བསྟུན་)ཀྱི། དེ་རྣམ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པས་བསྐྱུས་པ་མི་སྐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་བདུན་པོ་འདི་
དག་གི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉལ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་པན་ཚུན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་
པ་ཉིད་ཏུ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉི་ལྡན་པ་
ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ཀྱི། ལྡན་པའི་དོན་ལས་ཞེས་ཉེ་མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་
བྱ་དབེར་ན་ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་
ལྡན་པ་མདོ་འདིས་བསྟན་ཀྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ཉོ།

བཞི་པ་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།
དེའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། བསྟན་
པ་དང་། བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ཀྱི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཞི་གང་ལ་
གནས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དུས་གནས་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་ཉེན་གྱི་འཇུག་པ་དང་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)འི། སོ་སོའི་སྐྱེ་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་དབྱེའི་འཇུག་པ་ལས། །དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །རྒྱལ་བའི་
 སྐྱེང་པོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་དང་འཕགས་པ་གཞན་དང་། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉེན་དེ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ཉེན་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 འི་མས་མ་དག་པ་དང་སྐྱོགས་གཅིག་དང་བུལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ལས་དེ་ཉིད་
 གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེང་པོ་འདི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་འདི་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་གཞི་སྐྱེང་པོ་བསྐྱུས་
 པ་ཞི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་
 ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་གྱི་འབྱུང་
 གནས་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་
 སྐྱེང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)^༩ལ་འདི་བ་ཞི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། ལན་ལ་གཉིས། ཅ་
 བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །

དང་པོ་(རྩ་བ་)འི། སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་སྐྱེན་ཅི་ལོག། །བདེན་པ་མཚོང་བ་བརྗོད་པ་
 སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་ལྟ་བཞིན། །སྐྱེན་ཅི་མ་ལོག་སྐྱོས་མེད་ཉིད། །སོ་
 སོའི་སྐྱེ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་པའི་ས་པོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་
 འདི་མའི་ས་པོན་དང་བཅས་པས་སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་བཅས་པ་དང་རྫོགས་པའི་སངས་

^༩ བཤད་གཤིགས་ལ་བཤད་ལྟར་འདིར་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྐྱུར་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་ལ་དགོངས་པར་སྤྱད།

རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་ལས་སྟོག་པ་སྟེ་བྱི་མ་ཟད་བར་མ་སྤངས་ཤིང་བྱི་མའི་ས་བོན་ཅི་
 རིགས་པ་སྤངས་པས་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོས་
 བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་གནས་པའོ། །གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འཕགས་པ་གཞན་ཡང་རིམ་བཤག་ཉིས་པའི་ནང་
 དུ་བསྟུ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ལ་འདུག་པའི་དབྱེ་
 བ་རྣམས་པ་གསུམ་ཐ་དད་བར་བསྟན་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལས་བསྟན་ན་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ལ་སོགས་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པ་གདམས་པ་ལས་བརྩམས་
 ཉེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སྲིན་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པར་
 བསྟུ་བས་པས་ཤེས་སྲིན་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་འབང་ཞིག་བསྟན་ཀྱི།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཞན་སྟོང་མ་བསྟན་ཉོ་ཞེས་ཤེས་སྲིན་ཀྱི་མདོ་དང་བསྟན་
 བཙུན་འདི་ཅ་འགྲེལ་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །གང་ལ་བསྟན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབང་རྣམས་ལའོ། །གཞི་གང་ལ་རྩལ་རི་ལྷར་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྣམས་པར་དག་པ་སྤྱི་འཇོག་ཉིད་བསྟན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་
 སོ། །ཤུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སྲིན་
 ཅི་ལོག་དང་བཙུན་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་མི་

ཉལ་པ་སོགས་བཞི་ལ་ཉལ་པ་སོགས་སྐྱུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་སྲིན་ཅི་སོག་གིས་
 ཞེན་པའི་དོན་ལ་བཟོད་ཅིང་འདོད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལྟ་བ་སྲིན་ཅི་སོག་པའི་
 སྲིར་དོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པས་སྲིན་ཅི་མ་སོག་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་སྲིན་ཅི་
 སོག་སྟེ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་སྲིར་དོ། །ཡང་དག་པ་སྲིན་ཅི་མ་སོག་པར་ཞེས་
 སོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། སྦྱིའི་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་
 སའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྦྱིའི་མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། འདི་པན་ཆད་ནི་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་
 བཤད་པ་)ལ་བཞི། རོ་བོའི་རྣོ་ནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་ཅམ་ཐ་དད་
 པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བས་
 དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་དང་། རོ་བོའི་རྣོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་
 ལྡན་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་(རོ་བོའི་རྣོ་ནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་ཅམ་ཐ་དད་པའི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)ནི། མ་དག་
 མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་གྲང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྦྱིབ་པའི་ས་བོན་
 ཚུང་ཐད་ཅམ་ཡང་མ་དག་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཅི་རིགས་པ་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་

གསུམ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པར་བཞག་གྱང་འགམ་བ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱ་
 ལ་གཉེས་སོ་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རོན་
 དམ་པའི་བདེན་བ་སྐྱེས་ལྷན་འཛོགས་པ་གཞན་སྟེའི་ལྷན་ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་ནི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཟག་
 གསུམ་དུ་གདགས་པའི་གཞིར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར། ལྷན་འཛོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་གྱང་། ལྷན་འཛོགས་པ་དང་རྒྱུན་དང་དེའི་ཡ་
 གྲུལ་སོགས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིང་པོའི་
 ལ་རོལ་ས། གཞུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་གཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཉེ། གཞུགས་གྱི་རང་གི་རོ་བོའི་སྟོང་ལྷན་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་ལྟས་པའི་ཆེ། གཞུགས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལ། དེའི་ཅི་མ་ཡལ་
 པའི་རང་ནས་གཞུགས་སུ་འདོགས་པའི་གཞི་རི་ལྟར་ཡིན་ལྟས་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཞིག་ལ་གཞུགས་སུ་ཐ་སྟོན་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཞིག་ལ་གང་ཟག་གསུམ་
 དུ་ཐ་སྟོན་བྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་རོན་ཉོགས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་དེ་བཞི། འདི་ས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན་ལན་ལ་གཉིས།
ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(རྩམ་)ཞི། རོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྟུས་
བ་ཡི། །ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་བ་
ཡིན། །ཁམས་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ་
སྲ་བྱི་རིམ་གྱིས་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བཏགས་ནས་བསྟན་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །མཚན་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟུར་བཤད་པ་སྟུར་དོ། །ཁམས་དེ་སྟུ་
ཞེ་ན། སྟུར་བཤད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྟུས་བ་
ཡི་སྟེ། དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུས་ན།
གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་གསུམ་གྱིས་བཏགས་ནས་བསྟན་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། ལྷང་དང་སྟུར་བའོ། །དང་པོ་
(རྩམ་དོན་)ཞི། གནས་སྐབས་ཅན་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་དེ་སྟུར་མིང་གང་ཅི་ཡང་རྒྱུད་སྟེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་
མོའི་རྣམ་གྲངས་གྱི་སྐོ་དུ་མར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཐག་བ་མེད་པའི་ཁམས་དེ་
བཞིན་ཉིད་བསྟན་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཅས་སོ། །གནས་སྐབས་དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་ཡང་དེ་མའི་ས་བོན་རྒྱུད་ཐད་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་
སྐབས་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པས་སོ་སོ་སྟེ་བོ་འབའ་ཞིག་དང་རིམ་པ་གཉིས་
པའི་སྐབས་སྟུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སྦྱིར་བཤད་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱེད་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་འཕགས་པ་དག་གྲང་དེར་བསྐྱུས་ནས་བཞག་
སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་དེ་
ཡང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིར་དོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་པ)འི། རི་སྐད་དུ། བཙོམ་སྐྱེད་འདས་གྱིས། །ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱི་མས་ནས་བར་དག་པ་ན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་བྱི་མ་^{༡༤} དང་བཅས་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཞེས་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་དུ་ལ་གནས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་འཁྲེང་ལ་ཞེས་པ་ནས།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལྷ་
རིའི་བྱ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་
པ་ནས། ལྱང་ཚུབ་གྱི་སྐྱེད་པ་སྐྱོད་པ་འི་ལྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཚོས་སྐྱེ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་སོགས་མི་རུང་བས་བྱི་མས་དག་པའི་ཆེ་ཆོས་
སྐྱུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ལྱང་ཚོས་དེ་དག་གིས་ལྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་
ལྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཏགས་པའི་དོན་འོ། །དེ་དག་གིས་ལྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་འཕགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་མི་མཐུན་པར་འཇིན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོད་པ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཚོས་ལྱང་བརྒྱུད་
ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་དོན་རིག་ནས་པར་སྲིན་བཅུའི་སྐྱོད་པ་ཉམས་སུ་མེན་པ་བསྐྱེད་
ཉོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་སྐྱངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱངས་པ་དང་། །ཤེས་སྒྲིབ་སྐྱངས་པ་
དང་། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གྱིས་ན་དག་པ་ཞེས་པས་རང་དོན་ལུན་ཚོགས་གྱི་སྐྱངས་

¹⁴ ལྷ་འགྱུར་དང་ཤེས་རིག་ ། ལྱང་པའི་བྱི་མ་

བ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བ་དང་དེ་ལྟར་བ་
ཉོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྐྱིབ་པ་མེད་
པའི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ (རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེ་བའི་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་) ལ་གསུམ།
མཚན་སྐྱུར་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཞུགས་པའོ། །

དང་པོ་ (མཚན་སྐྱུར་བ་) ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱིས་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གནས་སྐབས་ཅམ་
ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོན་སུམ་མི་འབྲེལ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན།
གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་བོ། །

གཉིས་པ་ (བསྐྱབ་པ་) ཀྱི། དེ་ལྟར་ཉོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་ཀྱན་
ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་
འགྲོ་བ་ཉིད། །དེ་ལྟར་སྤོང་སྤོང་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱབ་པའི་ཉོག་པ་
མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནམ་མཁའ་ཚོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་
སུ་སོང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤོང་བ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་མ་
མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
སྤོང་བའི་བྲལ་བའི་ཞེས་མིན་འོ། །ཚོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་དེ་
ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ནམ་པ་
འཆར་རྒྱ་མེད་ལ་དེ་སྤོང་ཐ་དད་པ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་སོ་སོའི་སྣོན་སུམ་ཐ་
སྤོང་མི་འབྲེལ་བར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོན་སུམ་རྣམས་མི་འབྲེལ་བ་

འཆར་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་རང་
བཞིན་རྣམས་དག་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་སོང་ཡང་སྡོ་སེར་བཞིན་
དུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་རང་བཞིན་
གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་སྒྲིང་པོ་ལྟོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་
ཅམ་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། ལན་ལ་
གཉེས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི། དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་
འབྲེལ་བ་སྟེ། །གཟུགས་གྱི་རྣམས་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཚོག་ལ་ནམ་མཁའ་
བཞིན། །ཁམས་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་མ་ལྷན་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་
དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཀྱང་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཟུགས་གྱི་རྣམས་པ་ས་དང་།
ཐངས་དང་། གསེར་གྱི་སྒོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམན་པ་དང་། བར་མ་དང་།
མཚོག་ལ་ནམ་མཁའ་འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་ཀྱང་ཉུང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས། །ཚོག་དོན་དང་། ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་
པོ་(ཚིག་དོན་)ནི། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དང་ཞེས་ཏེ། ལོ་བར་ཐད་དོ།།

གཉེས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། ཅེས་པ་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེའི་
སྤྱིར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཞན་ལ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མཐར་དག་གིས་
དག་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱའོ། །ཚོས་གྱི་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་

བའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱིས་ཏེ་རང་གི་རོ་བོའི་སྣོ་ནས་རྣམ་
 བ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བའི་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཡི་གེ་ཅམ་ཐ་དད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་དོན་རྣམ་
 གྲངས་བར་བྱེད་བ་རིགས་བ་དང་འགལ་བས་རྣམ་མཁའ་ལ་བྱ་རོག་དང་བྱ་མོད་
 འཕྱར་བའི་ལམ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་བ་དང་། སྣོད་ཐ་དད་བའི་རྣམ་
 མཁའ་རྣམ་བ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། བརྗོད་བ་ཐ་དད་བ་ཅམ་
 ཡོད་བ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་བ་དེ་ཉིད་ནི་མ་དང་བཅས་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་ཞེས་བ་དང་། རྗེ་མ་མཐའ་དག་ཟད་བ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཞེས་བ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 རང་གི་རོ་བོའི་སྣོ་ནས་རྣམ་བ་མི་འདྲ་བར་འཆར་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་བ་(རོ་བོའི་སྣོ་ནས་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་སྐྱབ་བ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་
 དང་། དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གསེལ་བའི་ཁམས་ཞེས་ཏེ། ཚིགས་
 ལྷ་བཅད་བ་བཅུ་བཞི་ནི། ཅ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་བཅད་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་བ་སྟོན་པའི་ཅ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་དང་།
 མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མེད་བ་སྟོན་པའི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་
 འཚིན་དང་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ལས་བཅས་ས་
 བ་། །ཤེས་འགྱུར་མིན་བདག་ཅེས་པའི་ཅ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་རྣམས་
 སོ། །ཤེས་ལའི་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། དང་པོ་ལ་ཅ་བ་ལྟ་
 བུ་བཅུ་གཉིས་དང་། གཉིས་བ་ལ་ཅ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་། བཤད་བ་ལྟ་བུ་བཅུ་
 གཉིས་དང་། གསུམ་བ་ལ་ཅ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་། བཤད་བ་ལྟ་བུ་ལྷན་སྟེ། དེ་

ཉམས་ལེན་ལོ་འགྲུང་བའི་དོན་ལས་བརྩམས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་ཙམ་
ལྟོ།།

གཉེས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། སློང་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་(སློང་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། ཙམ་དང་། དོན་ཚན་སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཙམ་)ཀྱི་ ཉེས་པ་སློང་བྱུང་དང་ལྡན་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་
ལྡན་སྲིད། །རི་ལྟར་སྲར་བཞིན་སྲིས་དེ་བཞིན། །འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་
དོ། །རི་ལྟར་སྲར་སོ་སོ་སླེ་བོའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བ་བཞིན་དུ་སྲིས་
ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
ཤིན་དུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་
དང་པོ་གཉེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གནས་པས་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་
དོ། །གནས་སྐབས་སྲ་མ་གཉེས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་མ་
ན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྲར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིས་ཀྱང་
གནས་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ། ཉེས་པ་སེམས་ལ་འབྲལ་དུང་གི་སློང་བྱུང་
བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སླེ་བྱུང་དང་། ཡོན་ཏན་
སླེ་བའི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་
པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་ཉེས་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་ཤིང་། “ ཡོན་
ཏན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཚུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་རོ་
གཅིག་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བའི་རང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་

“ སློང་བྱུང་དང་སློང་མང་། སླེ་བར་མི་རུས་ཤིང་།

དོན་ལོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་
 བཅད་ཚམས་ལས་རྣམས་པ་གཞན་ཏུ་བྱ་བར་མི་བྱས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱི་མཉམ་
 གཞན་གྱིས་གཟེགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱབ་པར་རང་དབང་
 པའི་ཉལ་དངོས་ལ་འདོད་པ་ནི་ཚོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དོན་ཚན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ནི། ཅུ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་
 བཞི་ལོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་བཞི་པས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པར་དག་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་འབྲལ་རྒྱང་དང་དོ་ཤོའི་སྐོ་ནས་ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་བར་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་
 མེད་ཅིང་། འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་
 བ་བཤད་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བ་བཤད་པ་
 དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམས་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་
 ལོ། །དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས། སྤང་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་མི་
 འགྱུར་བ་དང་། མེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྤང་སོགས་འདིག་བྱེད་ཀྱི་བ་སོགས་
 ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་(སྤང་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་)ལ་གཉིས།
 ཅུ་བ་དང་། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཅུ་བ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་

བར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། གུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་འདྲིག་གིས་མ་གོས་བའོ།།

དང་པོ་(གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་)འི། རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་གུན་སོང་
བཤ། །སྤྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་
འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་སྣོད་ཀྱི་འདྲིག་ཉེན་གུན་ཏུ་བྱུང་བར་
སོང་བ་ཡིན་ཡང་སོགས་པའི་དེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་བས་འདུས་མ་
བྱས་ཤིང་དབང་པོའི་མདོན་སྐྱུ་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར།
སྣོད་ཀྱི་འདྲིག་ཉེན་ཀྱི་ཉེས་བས་^{༤༤} རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་
པ་མེད་པའི་གནས་འདི་བྱུང་བར་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཞན་
དུ་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པའོ།།

གཉེས་པ་(དེའི་སྐྱེ་འདྲིག་གིས་མ་གོས་པ་)འི། རི་ལྷར་འདྲིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་
དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འདྲིག། །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་
ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འདྲིག། །རི་ལྷར་སྣོད་ཀྱི་འདྲིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་དུ་
ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བཞེན་ཏེ་རྒྱུང་གི་དབྱིལ་འཁོར་ནས་བཅམས་ནས་སྐྱེ་ཞིང་དུས་
མཐའི་མེ་སོགས་ཀྱིས་འདྲིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་གི་དབྱིངས་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འདྲིག་ཀྱང་སྐྱེ་འདྲིག་གི་ཚོས་ཀྱིས་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བར་མི་བྱས་པའོ།།

⁴⁴ རྒྱུང་ཤིང་ཉེས་པའི་ རྒྱུང་ཤིང་ཉེ་བའི་

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། འདིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་
དང་། སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་)ནི། རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་
ཀྱིས། སྡོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་
གྲ་བའི་མེས་མི་ཚིག་ །རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས་སྡོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་
པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་ན་བ་
དང་གྲ་བའི་མེས་མི་ཚིག་ཅིང་ཞེག་པར་བྱར་མེད་དོ། །རྣམས་ནི་མང་པོའི་ཚིག་སྟེ་
མེ་གསུམ་མོ། །འདིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་ཐོག་མར་
བཤད་པ་ལོ།

གཉེས་པ་(སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་དོན་དང་། དཔེ་དོན་
སོ་སོར་སྦྱར་བ་ལོ།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། ས་ནི་རྩ་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལ། །རྒྱུད་ནི་མཁའ་ལ་རབ་དུ་
གནས། །མཁའ་ནི་རྒྱུད་དང་རྩ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྩའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ལ་
རབ་དུ་གནས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུད་དང་རྩ་དག་དང་སའི་
ཁམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉེས་པ་(དོན)ནི། དེ་བཞིན་སྤང་སོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྩ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་
ཉལ་དུ་གནས། །རྩ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་
གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་

མེད། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱང་པོ་
 དང་། །ཁམས་དང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་རྒྱ་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གནས་ཤིང་ལས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ལ་རྟག་དུ་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་གྱི་
 གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་ཀྱང་སེམས་གྱི་རང་
 བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་
 ཉོན་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །དེའི་
 དོན་ནི་ལས་ཉོན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་མ་ལྷུབ་བརྟགས་པའི་ཆེ་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
 ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལས་མ་འདས་ལ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་གྱི་གནས་
 ལུགས་རི་ལྟར་ཡོད་བརྟགས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་
 གྱི། །དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་མ་དག་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་
 དུ་བསྐྱུར་མི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། །དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་གཉེན་པོས་བྱེད་མི་བྱས་པའི་
 དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་པས་སྟོང་པ་དང་།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ལྷུབ་པ་དང་། བདེན་པར་ལྷུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་ཚོས་གྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཅལ་བཏོན་དུ་བྱས་
 བས། །དེ་མ་སྟོ་བྱུར་བར་ཞར་ལ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ། །འོག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཔེ་དགུས་ཤི་མ་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་
ཅུལ་བཏོན་དུ་བཤད་ནས་སེམས་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་ཞར་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་སོ་སོར་སྦྱར་བ)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་
མ་བྱུན་གྱི་བྱུང་བར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(དངོས)ནི། ས་དང་འབྲ་བ་ལྷུང་བོ་དང་། །སྤྱི་མཆེད་ཁམས་རྣམས་
ཤེས་པར་བྱ། །ཚུ་ཁམས་དང་འབྲ་བུས་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་
སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འབྲ་བར་སྟེ། །རང་
བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་གཞི་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། །རྣམ་སྲིན་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བོ་དང་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་སའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་
འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་
སས་སྤོང་བཞི་རི་རབ་སོགས་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་སྟུང་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྲིན་འབྲིན་
པའི་ལས་ཉོན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར། སའི་ཉེན་བྱེད་པ་དང་། །གཞི་མི་བརྟན་པ་
རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཚུ་ཁམས་དང་འབྲ་བར་ལྷུང་བུས་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཐག་བཅས་གྱི་ལྷུང་བོའི་ཉེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་གཞི་མི་བརྟན་པ་
ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། །དེ་སྟུང་ཞེན་པ་སྟུང་མ་གྲུབ་ཅིང་། །དེ་སྟུང་
ཞེན་པས་སྟོང་བ་ལ་དངོས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་
ཚུའི་ཉེན་བྱེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་སུ་གནས་པ་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འབྲ་བར་
སྟོའོ། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ་
དེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཛིན་སྟངས་དང་མ་བྱུན་པའི་གཞི་ཅན་མིན་ཞིང་ཚུལ་
མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ།།

དང་པོ་(ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་)ལ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་
ནི། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་
གྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་སྤྱེ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་
སེམས་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བས་
སྤྱེད་སྲ་མས་བདེན་སྟོང་ལ་གནས་པ་དང་། སྤྱེད་སྤྱི་མས་ལས་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་
པར་བརྟན་ཏོ། །འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞི་མེད་ཅེ་བྲལ་ཏུ་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་པ་(ལས་ཉོན་གྱི་ཁྱད་པར་)ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་མས་ནི། །ཕྱང་པོ་
སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འགྲུང་། །དེ་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་དང་
འཛིག་པར་འགྲུང་བ་ཡིན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལས་ནི་
ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་
དང་ཁམས་རྣམས་འགྲུང་ལ། ཚུལ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་སོགས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པར་
འགྲུང་བ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་)ལ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ནས་མཁའ་
ཡི། །ཁམས་ལྟར་སྐྱེ་མེད་རྒྱུ་མེད་དེ། །ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །འཛིག་

དང་གཞན་ས་པའང་^{༧༥} ཡོད་མ་ཡིན། །ནམ་མཁའ་ལྟེ་འདྲི་ག་དང་བྲམ་བ་ལྟར་སེམས་
 གྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ཡང་ནམ་མཁའ་འཇིགས་ལམ་ས་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ཅིང་སྣོན་ཅིག་གྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་དེ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་
 བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འདྲི་ག་བ་དང་། རྒྱུ་འི་དབང་གིས་གཞན་ས་པ་ཡང་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཤུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མདོར་
 བསྟན་དང་དོན་བསྐྱུར་བྱུང་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་གྱིས་གོ་
 བར་དགོངས་བ་དང་། རྐྱེ་འདྲི་ག་གིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་གྱེད་མི་རུས་ན་ལས་
 ཉོན་གྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བར་མི་རུས་བ་གོ་སླ་བར་དགོངས་སོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྐྱུར་བ)ལ་གཉིས། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 རྐྱེ་འདྲི་ག་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་བཅས་པའོ།།

དང་པོ་(ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ)ནི། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོགས་
 ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྣོ་བྱུར་གྱི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་
 འགྱུར། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བེ་སྣོད་ཀྱི་གྱེ་བྲག་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 གྱིས་དོ་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོགས་པ་བདེན་འདྲི་
 ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སྣོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་སྐྱུར་འོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པའི་སྐྱུར་ཅེ་ན། དེ་ནི་རང་སྣོག་དང་གཞི་

^{༧༥} རྐྱེད་གེ་དང་ཚོ་ནི་བསྐྱུན་འགྱུར་ཀྱི་ལའང་

ལྷོག་མ་ཕྱེད་པའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་དམིགས་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་སློབ་ས་གནས་བ་དད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚོད་ལུལ་
 འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ལུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱད་པས་ལུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་
 མཚོང་བའི་གོགས་ཕྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སློབ་ས་གནས་མི་བྱས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 དམིགས་མི་བྱས་པས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱད་པར་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་བྱར་
 མེད་དོ། །འོན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་ཡང་བྱར་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚོང་བ་དང་
 རྟོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པས་ཇི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བསྐྱབས་པ་ན་
 དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚོང་བ་
 ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཕྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱབ་བྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བས་
 ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་གསལ་བར་མ་མཚོང་བའི་ཆེ། མིག་སྐྱོན་ཅན་དང་ལྡན་
 པའི་གང་ཟག་དེའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་གྱི། གཟུགས་དེའི་ཁྱད་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
 བ་དེའི་བྱང་ན་གནས་པའི་མིག་གསལ་བས་ཀྱང་གཟུགས་དེ་གསལ་བར་མི་
 མཚོང་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ།
 འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱོལ།།

ཉོ། །འདི་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཡང་དོན་བསྐྱར་
བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ)ལ་གསུམ། ཚིག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷང་དང་
སྐྱར་བ་དང་། བཤད་ཟིན་བྱས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་(ཚིག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ)ལ་
གསུམ། །སྐྱེ་བས་མ་གོས་པ་དང་། འདིག་པས་མ་གོས་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ།།

དང་པོ་(སྐྱེ་བས་མ་གོས་པ)འི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འབྲ་
བའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལྷང་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཚགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའོ།།

གཉིས་པ་(འདིག་པས་མ་གོས་པ)འི། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཚི་བ་དང་ན་བ་དང་ག་བའི་ཚོགས་བསྐྱེད་པས་འདིག་ཀྱང་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མི་འདིག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྐྱུ་བ)འི། དེ་ལྟར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལྷང་དང་སྐྱར་བ)འི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱོའི་ཚོས་
སྐྱང་བ་ནི་ཚོས་སྐྱང་བའི་སྐྱོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། ཚོས་ནི་འདིར་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
སོ། །དེ་ལས་བརྩམས་ནས་ནམ་མཁའའི་དཔེ་འདི་རྒྱས་པར་ནི། རྣམ་མཁའ་མངོན་
ཀྱི་མངོན་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་གྱིས་
མ་གོས་པ་དང་། སྐྱེ་འདིག་གིས་མ་གོས་པའོ།།

དང་པོ་(ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་གྱིས་མ་གོས་པ)འི། འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས། རྟོགས་པོ་དག་
ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་འགྱུར་ལ། འདིའི་ལྟར་ན། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ལྷས་

བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་
 བསྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཐོང་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་
 གྱུར་བས་སྣང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་བྱུང་ན་ཐེན་མི་ཚུགས་པས་
 ལྟོབས་ཚུང་བ། ལྷག་མཐོང་ནི་ལྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སློབ་ལུང་བ།
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བའོ། ཉོན་མོངས་པ་
 ནི་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ། རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའོ།།

གཉེས་པ་(སྐྱེ་འཇིག་གིས་མགོས་པ་)ལ་གཉེས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འོན་
 བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། འོན་དང་། དཔེ་འོན་
 རྒྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། དང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་
 བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ལས་གསུམ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུན་རིང་དུ་མི་
 གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་དེ་ལས་
 ལྟོག་པའོ།།

གཉེས་པ་(འོན)ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལས་ཉོན་
 དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་གྱུར་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་སྐྱི་མ་སྐྱི་མ་
 ལ་གནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། སློབ་ལུང་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་
 ཞིང་དེ་འགགས་ན་འགག་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོར་མེད་པར་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱུན་མེད་པ་ལྟར་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མེད་

བའམ། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱེ་བ་མེད་པ་འགག་
བ་མེད་པའོ།།

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་རྒྱུ་ར་བ་)ནི། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་འཁའ་ཁམས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
(དོན་བསྐྱུ་བ་)ནི། དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཅ་བ་ཡོངས་
སྤྱི་ཆད་པ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་བརྟག་བཟོད་པའི་
སྤྱིང་པོ་རྒྱང་བྱང་མེད་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ཅ་བ་ཅན། དེ་ལྟར་གནས་པའི་
དུས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པའི་ཅ་བ་ཅན་དུས་གསུམ་གར་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཅ་བ་ཅན་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཅ་བ་
མེད་པའི་ཅ་བ་ཅན་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེསོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོས་དོན་དམ་
བར་གྲུབ་པའི་ཅ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞིས་ཐ་སྦད་དུ་ཅ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་
ཏོ།།

གསུམ་པ་(བཤད་ཟེན་ཅན་པར་བྱེད་པ་)ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཞེས་ཏེ།
རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་
ཡི། །ཞེས་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་རྒྱུང་གི་ཁམས་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ནི།
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། ཞེས་དང་། ལས་ཉོན་རྒྱུའི་ཁམས་དང་ཚོས་
མཚུངས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ལས་ནི། །ཞེས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
སའི་ཁམས་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ནི། དེ་འདྲིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། ཞེས་
སོགས་སུ་བཤད་ཟེན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(མེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྤྱང་སོགས་འདྲིག་བྱེད་ཀྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་)ལ་
གསུམ་པ་མཚན་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེན་དེ་འདྲིག་པའི་རྒྱ་འཆི་བ་དང་ན་
 བ་དང་ཀླ་བའི་མེ་འཁོར་བར་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འགོ་བའི་ནད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས་ཉེ། མེའི་ཁམས་དང་ཚོས་མཚུངས་བ་ནི་མ་བཤད་པས་
 བ་^༥དེ་བརྗོད་པ་བཤད་ཐེན་བར་བྱེད་པ་འདིའི་མཚམས་སྐྱར་ཀྱི་ནད་དུ་
 བསྐྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྩལ་)ནི། དུས་མཐའ་དཔྱལ་བ་ཐ་མལ་བའི། །མེ་གསུམ་འཆི་དང་
 བ་བ་དང་། །ཀླ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་འབྲ་བར་ཤེས་བར་
 ཟུ། །འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཀླ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྣོད་ཀྱི་འདྲིག་རྟེན་
 མཐའ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དཔྱལ་བ་པའི་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལུད་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དུས་མཐའི་མེ་དང་། དཔྱལ་བའི་མེ་དང་། ཐ་མལ་
 ཀྱི་མེ་གསུམ་པོ་དེ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་གཏན་འཛོམས་པ་དང་།
 བད་མེད་པ་འཛོམས་པ་དང་། དར་ལ་བབས་པ་འཛོམས་པ་འོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། དཔེ་གསུམ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(དཔེ་གསུམ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཀླ་བ་རྣམས་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་འབྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱེ་མཆེད་ལྷག་
 བདག་གི་བ་གཏན་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོ་གས་སྟོང་བར་བྱེད་
 པ་དང་། ལས་ཉོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱིར་

⁵ མོ་མང་ཤེན་

རོ། །འདི་དག་གི་ས་ནི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་
ནས་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱང་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(ལུང་དང་སྦྱར་བ་)ནི། འཆི་བ་དང་ཞེས་ཏེ། དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་
ལས། འདི་སྐད་ཅེས། བཙུག་ལྷན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཞེས་
བགྱི་བ་འདི་ནི། འདི་གཉེན་གྱི་ཐ་སྦྱང་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་
འདི་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་འབངས་པའི་དབང་པོའི་རྒྱན་འགོག་པའོ། །བཙུག་
ལྷན་སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་རིགས་མ་རྒྱན་གཞན་གྱི་དབང་པོ་གསར་བ་
ནས་ཐོབ་པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་བའི་སྐྱེ་བའམ་ཞེས་དང་། དེ་ཅེའི་སྐད་ཏུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་
བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཉམ་པ་སོགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉེས་པ་(མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ས་མཚམས་
སོ་སོར་གཙོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཉིད་ཆ་སོ་སོར་ལ་སྟོས་ནས་མ་དག་པ་“ དང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་
བ་སོགས་སྟོན་པས་མ་དག་པའམ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཟད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
སོ་སྐྱེ་ལ་བསྟོས་ནས་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བལྟས་ནས་མ་དག་པའི་དོན་
ནོ།།

“ ཤེས་རིག་དང་སློབ་སྦྱང་” མ་དག་

གཉེས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། རྒྱུ་འཆི་ན་དང་ཆ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །འདི་ཡི་རང་
 བཞིན་རི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །རྒྱུ་སོགས་སོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱ་ས། །རྒྱོ་
 ལྷན་འགོ་ལ་སྦྱིང་རྗེས་བསྐྱེད་སྦྱིར་བསྟེན། །རྒྱོ་ལྷན་གྲང་ཚུབ་སེམས་དབའ་
 འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་བ་དང་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཆ་བ་ལས་
 གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དཔ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྲད་བར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་འདིའི་རང་
 བཞིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཉིད་དུ་¹⁰⁰ མདོན་སྟུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱིར། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་རྒྱུ་སོགས་སོངས་པ་དང་བྲལ་ཡང་འགོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱིང་རྗེ་རྒྱུ་
 བའི་སྦྱིར་དུ་འཁོར་བར་རྒྱུ་བ་བསྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་
 མདོན་སྟུལ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱ་ས་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ས་སོ། །ཡང་ན། རང་
 ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་རྒྱུ་བ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུ་
 བའི་སྦྱིར་བསྟེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་རྒྱ་ས་རྒྱོ་ལྷན་འགོ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་རྒྱུ་ལ་དེའི་སྦྱིར་འཁོར་
 བར་རྒྱུ་བ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་པ་དང་སོ་སྦྱེད་དང་གསུམ་སྦྱིས་དག་
 པའི་ཁྲད་བར་སྟོན་ལ་སྦྱི་མ་སྦྱེད་དང་གཉེས་གྱིས་མ་དག་པའི་ཁྲད་བར་སྟོན་ལོ། །

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཅི་བ་དང་། ལན་ལོ། །དང་སོ་(ཇི་བ་)ནི།
 འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན།

གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གཉེས། རྒྱུ་བའི་ཁྲད་བར་ལ་བསྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་
 དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྲུར་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སོ་
 རྒྱུ་ལ་བསྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྲུར་བ་
 མེད་པའོ། །དང་སོ་(རྒྱུ་བའི་ཁྲད་བར་ལ་བསྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་

¹⁰⁰ རྒྱུ་ལྷན་པོ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་ཉིད་ རྒྱོ་སྦྱིར་དང་རྒྱོ་ལྷན་པོ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་ཉིད་

འགྲུང་བ་མེད་པ་)ལ་གཉིས། དག་པའི་བྱང་པར་བཤད་པ་དང་། མ་དག་བའི་རང་
བཞིན་དག་མ་དག་གི་རྒྱས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དག་པའི་བྱང་
པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲུང་པའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཀ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་
ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་སྲིར་དེ་
མེད། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་འཕགས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་དང་
ན་བ་དང་ཀ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཅད་ནས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་
དེ་མེད་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པའི་སྲིར། ཐེག་པ་
དམན་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
ཀྱང་། ཐབས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟེན་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་ཡོད་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན། འོག་ནས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་།
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲུང་པར། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྐྱལ་བའི་
བག་ལ་ཉལ་སྟོང་གི། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཐག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམས་
བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཐག་པ་
སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་། མཐར་ལྟ་སོགས་རང་དོན་
དང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གང་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབང་གྱང་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་དང་སྲིད་
པའི་ཐག་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་

དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་དང་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ། བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་
 འདྲིགས་ནས་ཐག་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སྲིད་བ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་སྲིད་པོ། །སྤྱིང་རྗེ་དང་སློན་ལམ་གྱི་དབང་
 གིས་འཁོར་པོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་བེན་པའི་རྗེས་སུ་རིགས་གྱི་
 སྲས་བསྐྱུན་བ་སོགས་གྱི་ཆེ་འདོད་པའི་ཐག་བ་དང་ཡང་གཟུགས་ཁམས་སོགས་
 སུ་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་བེན་པའི་ཆེ། སྲིད་པའི་ཐག་བ་མངོན་
 བྱུང་ཡོད་ཀྱང་སྲུགས་དང་སྐྱོན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་
 མི་སྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་གྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་
 བར་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི། སྲུང་བ་ལས་འདས་
 བ་ལ་བརྗོད་ལ། དེའི་སྲོག་སྲོགས་མ་ཞི་བ་ནི་སྲུག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་བ་དང་། དེ་
 བྱེད་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པའི་སྲུགས་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་སྐྱ་འཇུག་བ་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་བ་
 ལྟར་གྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ནི། སྲུང་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འཆད་བ་ནི་མ་དག་
 པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཚོས་གསུམ་གྱི་ཉེ་བར་མེན་བ་ནི་བདེན་བར་ཞེན་བ་ཚུ་ལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་ལས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཉིང་མཚན་སྐྱོར་བ་མིང་གཟུགས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དེ་མེད་པས་ག་བ་སོགས་མེད་པར་སློན་བ་ནི། མ་
 དག་བ་དང་ཞེས་ཏེ། གང་ཞེག་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་མེད་པར་གྱུར་བ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་
 པོས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྤོང་བ་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོགས་པས་ལས་

ཉོན་གྱི་དབང་གི་ས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྤང་བ་མེད་པས་ཅིག་ཤོས་
འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་མེ་གསུམ་གཏུན་འབར་བ་མེད་པར་ཉོགས་པའོ།།

གཉེས་པ་(མ་དག་པའི་རང་བཞིན་དག་མ་དག་གི་རྒྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།
ཅ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)འི་ རི་བཞིན་ཡང་དག་མཚོང་བའི་སྲིད། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་
ལས་འདས་གྱུར་གྱང་། །སྒྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་གྲ་དང་ན་
བར་སྟོན། །ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡང་
དག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བའི་སྲིད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གི་ས་སྐྱེ་སོགས་
རྣམས་ལས་འདས་པར་གྱུར་གྱང་སྟོན་ལས་དང་སྒྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
དང་། །འཆི་བ་དང་། །གྲ་བ་དང་། །ན་བར་སྟོན་པར་མངོན་དོ། །སྐྱེད་དང་པོས་མ་
དག་པ་དང་དག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་དང་། །སྐྱེད་སྲི་མས་མ་དག་པའི་རང་བཞིན་
བསྟན་ཏོ།།

གཉེས་པ་(དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཆོག་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཆོག་དོན་མདོར་བསྟན་པ་)འི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་འི་དགེ་བའི་
ཅ་བ་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལས་གྱི་དབང་གི་ས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་དུ་སྐྱོར་བ་ཅན་
ཏེ། བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །དེས་ནི་མ་དག་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་ལ། དེ་
དག་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་འི་ དེ་དག་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གི་ས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་འདི་དག་གྱང་མེད་དེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་དེ་
ཉིད་ཅེས་སོ།།

གཉེས་པ་(དེ་དག་གི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(སྤྱིང་རྗེ་དང་སྤོན་
 ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་།
 ལུང་གི་དོན་བསྐྱེད་ཉེ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་(ལུང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གཉེས། འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་རྫོང་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་
 དགག་པའོ།།

དང་པོ་(འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་རྫོང་བ་བྱུང་བ་)ནི། ལུང་ཚུབ་སེམས་པའི་ཞེས་པ་
 རས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་དོན་ཚན་བརྒྱུད་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི།
 ཚོགས་རྗེགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། གཉེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་
 རེས་སུ་བྱུང་བའི་ཆེད་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ལ་དད་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་ལུས་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་དང་མཇལ་བ་དང་། བཞི་བས་གདུལ་
 བྱ་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་སྦྱོང་བས་མི་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དང་། ལྷ་པ་དང་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་འདྲིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་
 འབྱུང་བ་སྦྱེད་པ་དང་། བདུན་པ་སྦྱོང་བ་དང་སྦྱོང་བའི་ཉེན་སེམས་བསྦྱེད་དོན་
 གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་ནི་བསམ་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་པར་
 ཕྱིན་གྱི་སྦྱོང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་པལ་ཆེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལོ།།

གཉེས་པ་(དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པར་
 འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
 ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པའོ།།

དང་པོ་(ཉོན་མོངས་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་)འི། ཡང་གསུངས་པ་ཞེས་པ་ནས།
 ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་གྲིས་པ་རྣམས་
 ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱོར་བ་དང་འབྲ་བར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་། བྱང་
 རྒྱུ་མེས་པ་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་
 པས་བྱེད་ལས་འབྲ་བ་ཅམ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཁ་ཅིག །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱན་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་སྐྱོང་རྒྱུའི་ཉོན་
 མོངས་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ལྷོ་ལྷོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷུས་པའི་མདོ་དངས་ནས་དེ་དང་
 དོན་གཅིག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ལྷོས་རྒྱ་མཚོས་
 ལྷུས་པའི་མདོ་ལས་བསྐྱུན་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྐྱོན་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་
 རྩ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོང་མི་
 སྐྱོང་གི་དོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)འི། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེས་པ་དཔའ་
 འི་ཞེས་པ་ནས། མེས་པ་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་དོན་ནི། ཇི་
 ལྟར་འདོད་པར་ལུས་ལེན་པ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་གྱི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉོན་
 མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉོན་
 མོངས་ག་ལ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་(ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྐྱུན་པའི་དགོས་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་།
 དོན་ནོ། །དང་པོ་(དཔེ)འི། ལྷོ་ལྷོས་རྒྱ་མཚོ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན)འི། ལྷོ་ལྷོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཚིག་ལྷོ་དྲགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །བྱ་གཅིག་པ་མི་གཙང་
 བའི་དོན་དུ་ལྷུང་བ་ལ་མ་ལ་བཅེ་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་ལྷན་སྐྱོད་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟུག་བསྐྱེད་
 དང་བྲལ་ན་སྐྱམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་། དུ་འབྱུང་ཡང་ལྟུག་བསྐྱེད་
 དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་ལྷུང་དུ་སྤྱངས་པ་དེ་མེད་པས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལས་དམན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལྷུང་པར་
 ཡང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ལྷོ་ལྷོས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་
 ལྷོ་ལ་ཡང་། སྤྱིང་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལྷུང་གི་དོན་བསྐྱེད་ཉེ་བསྐྱེད་པ་)འི། དེས་ན་མདོའི་དུམ་བུ་འདིས་ནི་
 གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབང་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དང་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
 བ་ལ་སྐྱོར་བའི་སྤྱིང་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས།
 དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་དག་པའི་གནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་(ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་
 གཉིས། མཚམས་སྐྱོར་བ་དང་། ལྷུང་དང་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱོར་བ་)འི། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་སྐྱོད་པར་དག་པ་འདི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་

ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དེ་
ལྟར་རྒྱས་པར་ཞི་མངོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་(ལྷང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གསུམ། ལྷང་ཐང་བ་དང་། ལྷང་གི་དོན་བཤད་
པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ལྷང་ཐང་བ་)ལ་
གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་རྒྱ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་(དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚུལ་)ནི། རི་རྒྱན་དུ། རྫོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཚོས་རྣམས་
གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ལོ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པས་ཚོས་གྱི་བདག་
མེད་བརྟན་ཏོ། །རྣམ་སྤྲིན་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བརྟན་ཏོ། ། བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་ཉོགས་ན་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར་གང་ལ་རི་ལྟར་འདོད་
པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བརྗོད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་(དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། དག་མ་དག་གཉིས་
ཀའི་རྒྱུའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རྫོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔེར་ན་ཞེས་ཏེ། སྤྱངས་ཤིང་གྱི་དོར་
བྱས་པ་སོགས་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉེས་པ་(དོན)འི། ལྷོ་ལྷོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་(དག་མ་
དག་གཉེས་ཀའི་རྒྱའི་དོན་བསྐྱུ་བ་)ལ་གཉེས། དག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་མ་དག་པའི་དོན་
བསྐྱུ་བའོ།།

དང་པོ་(དག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་)འི། ཉོན་མོངས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ནི་
དེ་ལ་གྲང་ཚུབ་སེམས་དབང་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཉེ་ཞེས་ཉེ། སེམས་ཅན་གྱི་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སློབ་བྱུང་བར་ཐུགས་
སྣང་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞོན་པར་བཞེད་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞོན་པའི་སློབ་བ་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ཡང་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་
བྱེད་མི་རུས་པས་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཡང་མ་གྱུར་ལ། སེམས་ཅན་
གྱི་ཉོན་མོངས་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

གཉེས་པ་(མ་དག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་)འི། འཁོར་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་
སོ། །ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི། ལྷུ་བ་ལག་པ་ལྷུ་མ་མིག་
བག་ཆགས་གྱིས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་དག་གྲང་སྒྲིང་རྗེ་
དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་ཡིན་མོད་གྱི། འདིར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལེན་པར་བྱེད་
པའི་ལུས་ནི་ཐ་མལ་བ་གཞན་གྱིས་གྲང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་དུ་རུང་བའི་
འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུས་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པའོ།།

གཉེས་པ་(ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། དངོས་དང་། ལུང་དང་རྒྱུར་
བའོ། །དང་པོ་(དངོས་)འི། འཁོར་བ་ནི་འདི་ལྷུ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན།
ཁམས་གསུམ་པའི་གསུགས་བརྟན་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་པོ་ཡིན་

བར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་ཚ་བས་མངོན་བར་འདུས་བྱས་
པའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
མངོན་བར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་
དོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ནི། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེའི་སྤྱད་དུ། འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ།
འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མཆིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཉོན་གྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ།
ཤེས་སྤྱི་བ་གྱི་^{༡༠༡} ལྷོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་
བའོ། །ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་སྤྱོད་མའི་ཀུན་
ཏུ་སྒྲོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། འདི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་
བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་གྱེ་ཟག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྐྱུན་པ་དང་།
ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(སྤྱིར་བསྐྱུན་པ་)ནི། དེ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ནི་
སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་བར་ཤེས་པ་ལ་མངོན་དུ་
ལྷོགས་པ་དང་། ཤེས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུབ་པའི་དོན་དུ་
དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་གྱི་སྐྱོབས་གྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་

¹⁰¹ ཤེས་རིག་དང་སྐྱོ་སྤྱིང་། གྱིས་

གྲང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྲིད་འོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་མངོན་དུ་གྲུང་བ་ལ་གཙོ་བོར་¹⁰⁹ རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ས་དང་པོ་
 རས་ཐོབ་གྲང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོན། ས་རྒྱལ་པ་ནས་གཙོ་བོར་ཐོབ་པར་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྲིན་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྲིན་པ་རྫོགས་པའི་དོན་ཏེ། ས་རྒྱལ་པ་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྲིན་པའི་ལྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་གྲང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྟོབས་ཀྱིས་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ས་
 འདི་ནས་གཙོ་བོར་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་རྒྱུར་བ་)ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ།
 མིའི་དབེར་བརྗོད་པ་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོ་ལས། དབེར་
 ར། དཔག་ཚད་སྒྲོང་ཕྱག་གྲེ་བ་བཟོད་དགོས་པས་གྲོང་སྲིང་ཆེན་པོ་ལས་བཟོད་
 དཀའ་ཞིང་ཐག་རིང་ལ། འདིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ན་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་སྲིན་ན་དེའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་
 འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་གྲོང་སྲིང་དེའི་ཡོན་ཏེན་ཐོས་ནས་བུ་
 གཅིག་པ་མཐོང་ན་དགའ་བ། རྒྱལ་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་བོར་ཏེ། ལམ་
 དུ་ལྷགས་ནས་ལྟོབས་ཀྱི་ལྷགས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 ལུང་དུ་བསད་དེ། ལམ་རིང་པོ་དེ་འདས་ནས་རྒྱང་པ་ལ་གཅིག་སྐོ་ཐེམ་ལ་བཞག་
 ལ་གཅིག་གྱི་རོལ་ན་འདུག་པ་ན། བུ་གཅིག་པ་རྒྱན་ནས་འདི་སྐྱེས་དུ་མ་ལ་གྲེ་མ་

¹⁰⁹ ཤེས་རབ་དང་རྫོགས་ཏེ། གཙོ་བོ་

བདག་གི་བྱ་གཅིག་པ་འདིར་མིད་དེ་མ་འོངས་པ་ལྟ་ཞེས་སྐྱམ་ནས། མོང་ཁྱེར་དེར་
 མ་ཞུགས་པར། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ནས་བྱ་གང་ན་འདུག་པ་སྐྱར་ལོག་པའི་མིའི་དབེར་
 བརྗོད་གསུངས་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་
 གཏན་དང་ཤེར་སྤྱོད་སྐྱབ་པའི་འབད་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཙོན་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་
 པའི་བསམ་བ་བརྟན་པར་བསྐྱབས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིད་པར་བྱེད་
 བོ།¹⁰⁹ བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བར་བྱས་
 པ་དེ། ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་
 གྱང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 རང་དབང་དུ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་འདོག་འདོད་ན་ཡང་
 མཉམ་པར་བཞག་བྱས་པ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དོན་ཏེ། དང་པོ་
 བསམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་
 རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་རྗོགས་པ་ས་དུག་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་མི་
 ཐོབ་ལ། དེ་ཐོབ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བདེན་འདིན་ཡང་སྐྱབས་རེར་ཅུང་
 ཟད་རེ་ཅ་མ་མ་གཏོགས་མངོན་གྱུར་ཤིང་ཆེར་མི་འགྱུར་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་
 སུ་ཤེས་བྱ་རྗེས་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་སལ་ཆེར་ཡང་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱང་
 བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་འཆར་བ་ཡིན་འོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ་སྤྱིད་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་འདིན་ཟད་པར་སྐངས་པས་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཤེས་བྱ་རྗེས་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་སྤྱོད་ཆད་མེ་ལོང་

¹⁰⁹ རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་ཤེས་པ་དེ།

ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་འཆར་བས་ཁྲུབ་གྱི། བདག་ཅག་
 རྣམས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་བདེན་སྣང་ཤར་ཡང་བདེན་སྣོང་དང་ཚོགས་བར་མི་
 འཆར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཚུང་བད་ཀྱང་མི་འཆར་རོ། །ལྷུང་གི་དོན་བཤད་བཞི་ས་
 རྒྱལ་བ་དེ་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདག་འཇིན་གཉིས་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གཞོལ་
 བ་ལོག་བར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བར་འདོད་པ་ཁྲུབ་པ་འདུ་
 བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བའི་རོ་མི་སྤྱང་བ་
 དེའི་ཐབས་ལ་བྱང་བར་བྱས་པ་འཁོར་བ་ལ་མདོན་དུ་སྐྱོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 བསྟོས་ཏེ། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མདོན་དུ་སྐྱོགས་པ་སྐྱབ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
 བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པས་¹⁰⁶ རྗེ་སྤྱིད་སྤྱུང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་
 དུད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་དུ་མར་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོའི་
 སྐྱེ་བོའི་ལུས་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་
 བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་ཆ་
 རས་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོས་ནས་མ་དག་པ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་ཆ་རས་མ་དག་པ་དེ་སོ་སྐྱེ་ལ་བསྟོས་ནས་དག་པའོ།།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་བསྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་
 དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྲུར་བ་མེད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྤྱར་བ་དང་། ཅ་
 བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

¹⁰⁶ ལྷུང་འབྱུང་དང་ཤེས་རིག་ ། སྐྱེ་བ་ཡོངས་འཇིན་པས་

དང་པོ་(མཚམས་སྐར་བ་)ནི། སྐར་བཤད་པའི་ཅ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཞན་ནི།

གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་དཔེ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དགུ་ས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོས་ཏེ་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དང་པོ་(བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་བཞི། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱི་དཔེ་སྤྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལོ། །

དང་པོ་(རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་འགྲུང་མེད་ཚོས་ཉིད་འདི། རྟོགས་ནས་མ་རིག་ལྗོངས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་མང་^{༡༠༤} དོ། །རྒྱལ་སྐྱེས་འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོ་བ་དེ་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱད་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་ལས་ལྡོལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ལྗོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལྟར་སྤྱི་རྗེ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་གྲ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་ནི་མ་རིག་པས་ལྗོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མང་

¹⁰⁴ ལྗོངས་དང་ཚོན་བསྐྱེད་འགྲུང་། སྤྱི་དཔེ་

དོ་སྟེ་ངོ་མཚར་ཞིང་མཉམ་དུ་བྱུང་བའོ། །ཡང་ན་ཆོག་གས་བཅད་འདི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་སྟོན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོན་ནས་མ་དག་པའི་ཆ་
བཤད་དོ།།

གཉེས་པ་(གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི། འཕགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཐོབ་པ་
གང་། །བྱིས་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཉིད་སྤྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི། །གཉེན་གྱི་
ཐབས་དང་སྟོང་རྗེ་མཚོག། །འཕགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་
བསྐུལ་ཅད་ནས་སྤངས་པ་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྟོང་རྗེས་ཀྱུན་
ནས་བསྐངས་ནས་བྱིས་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་
སྟེ་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི་གཉེན་གྱི་ཐབས་དང་སྟོང་རྗེ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་
མངའ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པ་)ལ་གཉེས། འཇིག་རྟེན་ན་གནས་ཀྱང་དེའི་རི་
མས་མ་གོས་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྤྱིར་ཏེ་བཤད་བའོ།།

དང་པོ་(འཇིག་རྟེན་གནས་ཀྱང་དེའི་རི་མས་མ་གོས་པ་)ནི། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ལས། །འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཏོས། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་
ན། །འཇིག་རྟེན་རི་མས་མ་གོས་སྟོན། །ས་གཉེས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་འཇིག་རྟེན་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
ལས་མ་གཏོས་པར་གནས་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་འཇིག་
རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་བ་དང་སྐྱག་ཀྱན་གྱི་བྱུང་བས་ཐེལ་

གྱིས་ལོན་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་མི་རུས་པ་སོགས་འདི་གཉེན་པའི་བྱི་མས་མ་གོས་
བར་སྐྱོད་ཅིང་གནས་སོ།།

གཉེས་པ་(དཔེ་དོན་སྐྱབ་ཏེ་བཤད་པ་)ལྟེ། རི་ལྷར་བརྒྱ་ཚུ་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་ཚུ་
ཡིས་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འདི་གཉེན་དུ། །སྐྱེས་ཀྱང་འདི་གཉེན་ཚོས་
མི་གོས། །རི་ལྷར་བརྒྱ་ཚུ་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཚུ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་འདི་ནི་འདི་གཉེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་
འདི་གཉེན་པའི་ཚོས་གྱིས་མི་གོས་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་ལྲོ་ལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ།།

གསུམ་པ་(ཕྱིར་མི་སྣོག་པ་)ལྟེ། བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་ཉག་ཏུ་སློ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་
བ་དང་། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྣོམས་འདུག་ལ། །ཉག་ཏུ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉག་ཏུ་སློ་མེ་བཞིན་དུ་ནི་
འབར་བ་དང་ཞེས་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་
བར་སྤངས་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་དང་།
སྣོམས་འདུག་ལ་ཉག་ཏུ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁྱུ་བ་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཉེ་བར་
ཞི་བའི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་ཀྱང་། །རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་བསམ་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། །སྤྱིར་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་རྣམ་འཁྱོར་
ཐོབ་པས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་བྱ་དེ་སྐྱེད་པའི་འཆར་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་

རོ། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་ལ་ཉག་ཏུ་སྟོམས་པར་བྱུགས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་
 རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་
 དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་།
 སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱ་ས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བྱས་པའི་སྲིད་
 རོ། །དེས་ན་ཚོལ་བ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
 བའི་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་¹⁰⁶ ཚིས་མ་བེན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་
 རོ། །ས་དགུ་བ་དང་། ས་བརྩུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་
 བར་དོན་གྱིས་གོ་བར་དགོངས་སོ།།

བཞི་བ་(སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།
 འཕྲིན་ལས་སྤུན་ཚོགས་གྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་
 འཇུག་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་(འཕྲིན་ལས་སྤུན་ཚོགས་གྱི་རྒྱ)ལ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་
 ཚོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་
 འཕྲིན་ལས་སྤུན་ཚོགས་མཁྲེན་པའོ།།

དང་པོ་(འཕྲིན་ལས་ཚོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ)ནི། སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་
 དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་སྲིད། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྐྱེན་པ་ཡི། །དོན་
 དུ་འབད་བ་བྱེད་མ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 དེ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །སྟམ་དུ་སྟོན་
 པའི་སྟོན་དུ་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི་འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་

¹⁰⁶ ཚོས་སྟོན་པ་མཉམ་གཞག་གིས་

བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྲིད། དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྲིད་
 བ་ཡི་དོན་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་འབད་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དངོས་པོ་བདེན་འཇིན་ཉོན་སྲིད་
 ཡིན་པས་ས་བརྒྱད་བ་ནས་ཟད་པར་སྤངས་མོད་ཀྱི། འདྲིར་ནི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་
 སྟོང་གི་ཚོལ་བ་རགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་ཞེ་ནས་ངམ་ངམ་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་
 འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(གདུལ་བྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་མཐུན་པ་)ནི། བསྟན་དང་
 གཟུགས་སྐྱེད་པ་དང་ནི། སྟོན་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། །གང་ཞིག་རི་ལྟར་
 གང་གིས་འདུལ། །དེས་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས། །ཚོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་བརྗོད་
 བས་བསྐྱུས་པ་གདུལ་བྱ་དང་རི་ལྟར་འཚོམས་པ་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་
 འཚོམས་པར་¹⁰² གཟུགས་སྐྱེ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་པ་དག་དང་ནི་ཆགས་ཅན་
 འདུལ་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་སྟོན་པ་དང་།
 སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་འགྲོ་འོང་སོགས་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། གདུལ་
 བྱ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་རི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་སོགས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབའ་དེས་ཐབས་དེ་རི་ལྟར་འཚོམ་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་གཞན་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ནམ་
 མཁའི་མཐའ་སྐྱུས་ཀྱི། །འགྲོ་ལ་རྟག་དུ་སྐྱབ་སྐྱབ་པར། །སོགས་མེད་སྟོ་ལྟར་དེ་
 ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འཇུག། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་

¹⁰² སྐྱེ་འབྲུལ་དང་ཤེས་རིག་༽ རི་ལྟར་འཚོམ་པ་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚོམ་པར་

ནས་ནམ་མཁའ་འཁོར་ལོ་མཐུན་སྐྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བར་དུས་ཉལ་ཏུ་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་མི་
དགོས་པར་སྐྱོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགལ་སྐྱེན་གྱིས་གོགས་བྱེད་མི་བྱས་པས་ཐོགས་
མེད་དུ་སྐྱོད་ལྷན་གྲུང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དེའི་ནི་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཡང་དག་
པར་འཇུག་པའོ།།

གཉིས་པ་ (སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་གྲུང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དེ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་
གཉིས་པ་དག་པའི་བྱེད་པར་དང་། མ་དག་པའི་བྱེད་པར་དོ།།

དང་པོ་ (དག་པའི་བྱེད་པར་)ནི། གྲུང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་དེ་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །མེམས་ཅན་ཡང་དག་སྐྱོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་
ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་གྲུང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་མེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཇུག་པ་
མཇུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་མེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་སྐྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །རྗེས་ཐོབ་ཅིས་སྟོན་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ལ་ཚོས་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་
མེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཅམ་ཞིག་མེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱེད་བྱས་པ་སོགས་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷོགས་ཐམས་ཅད་ནས་
མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་
མེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་
གཞན་གྱིས་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་སྐོད་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་
བདེན་གཉིས་དོ་ཐོ་ཐ་དད་དུ་འཇིག་པའི་རྗེ་མ་ཐད་པར་སྤང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པས་དེ་མན་ཆད་དུ་
མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(མ་དག་པའི་བྱང་པར)ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་
ལང་མིག་རྗེས་ཀྱི། །བྱང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་བྱང་དེ་ཉིད། །ཚོས་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱའི་གངས་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་དེ་
ལྟ་མོད་ཀྱི། རྣམ་པ་རྣམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་དང་
རྒྱལ་ཐོབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱའི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་
དང་འབྲེ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་བྱང་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚིགས་བཅད་ལྔ་མས་རྗེས་
ཐོབ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གངས་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་བསྟན་ལ།
ཚིགས་བཅད་ལྔ་མས་མཛད་པ་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་བྱང་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ནི། ལྷོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྒོང་གི་ཚོལ་བ་མཐའ་
དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་བྱང་པར་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་མཛད་ཅུས་པ་དང་མི་ཅུས་པའི་
བྱང་པར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་མཉམ་པ་དང་། འཕགས་
པར་གྱུར་པའི་དོན་བྱེད་པ་མི་མཉམ་པའི་བྱང་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐར་
པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་བྱང་
པར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པ)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(སྤྱིར་བསྟན་པ)ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་པོ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་གཅིག་

གིས་ཐོགས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལོ། །ས་རབ་དགའི་ལོག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཚོས་གྱི་སྤྱིན་གྱི་སྤྱེང་དུ་མཚོག་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བལྟས་ནས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ནི་
ཞེས་སོ། །ས་དང་པོར་ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྫོགས་པས་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མ་དག་པའི་ཆ་དོན་གྱིས་འཕེན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་གསུམ་པ་དང་ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སེར་སྐྱའི་
ཀུན་དགྱིས་དང་ཚུལ་འཆལ་སོགས་སྐྱོད་པ་¹⁰⁹ བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གི་མི་
མ་བུན་པའི་སྤོགས་རིམ་གྱིས་བད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་
སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་
བས་ནི་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། ཚོས་སྐྱའི་རྒྱ་སྤིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་གྱི་སྐྱོར་བ་ལོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དུག་པ་དང་ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་མཐར་སྤྱིན་པའི་ཐབས་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་མ་བུ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ལོ། །ལྟ་བ་མཐར་སྤྱིན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་པ་དང་བཅུ་
པས་ནི་ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ།།

¹⁰⁹ རྫོགས་དང་རྫོགས་པ་ ། རྒྱུད་པ་

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་འགྲུར་བ་མེད་པའི་དོན་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
བསྟན་བ་དང་། བཤད་བ་དང་། བསྟན་བཤད་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་བ་)ནི། གཞན་འགྲུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཚོས་ལྷན་སྐྱེས། །འགྲོ་
སྐབས་སྐྱི་མའི་མཐའ་མེད་སྐར་ཕྱག་སྐྱེས། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་མི་རྟོག་
སྐྱེས། །འདྲིག་མེད་ཚོས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་སྐྱེས། །འདི་ནི་སྐར་བཤད་པའི་རྩ་
བ་སྟུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་
དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཀྱི་ལུས་སྐྱ་མ་དོར་ནས་སྐྱི་མ་ཐོབ་པའི་གཞན་ཏུ་འགྲུར་བ་མིན་པའི་བདག་
ཉིད་མཐར་ཕྱག་བ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་འདུས་མ་བྱས་བ་དེ་ཡིན་པའི་སྐྱེས། དེ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོས་མཐར་ཕྱག་བ་དང་ལྷན་
པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྐྱེས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མཐར་ཕྱག་བ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐྱོ་བྱར་ཀྱི་འི་མ་མ་ལུས་པས་དག་
པ་སྐྱི་མའི་མཐའ་མེད་པར་སྐར་ཕྱག་བར་གནས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྐྱེས། དེས་
བརྟན་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ།^{༡༠} །སྐར་སྐྱོ་བྱར་ཀྱི་འི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱིས་
གཞན་ཏུ་གྲུར་ན་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐྱེས། རྟག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་
དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་ཏེ། འཇུག་བ་

¹⁰ །ཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་བཤད་པ། །སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ཏེ།

མཐའ་དག་ཟད་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
 མྱིར་དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ལ་སློབ་བྱི་བྱི་བྱི་མ་མ་ལུས་བས་ཀྱང་ཞི་བའི་
 རོན་བསྟན་ཏོ། །ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་འདིག་པ་མེད་
 པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མྱིར།
 འདིས་གཡུང་རྒྱུད་གི་རོན་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(མཁའ་པ་)ལ་གཉིས། རྩི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(ཁི་བ་)ནི། འདིས་
 ཅེ་བསྟན་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(རྩ་བ་)ལ་
 གསུམ་ཏེ། རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་པའི་རྣམ་བཅད་གྱི་རོན་དང་། ཡོངས་གཙུག་གི་རོན་
 དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་རོན་རྒྱས་པར་བཞུགས་པའོ།།

དང་པོ་(འགྲེལ་ས་ལ་བསྟན་པའི་རྣམ་བཅད་གྱི་རོན་)ནི། **སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་**
མེད། །གཞོན་མེད་ཀྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་མི་
 སྐྱེ་བར་མ་ཟད། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་འཆི་བ་མེད་པར་མ་ཟད། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་བ་
 མེད་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གཞོན་པ་མེད་པར་མ་ཟད། ཉོན་
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཀྱ་བ་མེད་པར་མ་
 ཟད། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་གྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཀྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་གཞན་དུ་
 མི་འགྱུར་བ་སོགས་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་སློགས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་བཅད་
 གྱི་གནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའོ།།

གཉེས་པ་(ཡོངས་གཙོ་དོན་)ཀྱི། དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་སྲིར་དང་། ཞི་བའི་
སྲིར་དང་གཡུང་རྒྱུར། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ལེ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པའི་སྲིར་དང་། ཞི་བའི་སྲིར་དང་། གཡུང་རྒྱུར་གྱི་སྲིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ཀྱི། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི། རྟུག་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་རྟག་པའི་སྲིར། །བསམ་མི་བྱུང་བ་ལྟར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་
ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་སྲིར། །བག་ཆགས་སྤྲོ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གཞོན་མེད་
ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར། །ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་རྒྱུར་སྲིར་ན་གྲ་
བ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱེས་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་པའི་སྲིར། །འདྲིང་རྟག་པའི་གཙང་བྱ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྟག་པའི་རྣམ་བཅད་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་དང་བྲམ་
བའོ། །བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱུར་བ་ཡི་འཆི་འཕོ་བས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མི་འཆི་
སྐྱེ་བརྟན་པའི་སྲིར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤྲོ་མོའི་ནད་རྣམས་
ཀྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར། དེ་གཉེས་ཀྱང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བའི་
གཙང་བྱ་དོས་བཟུང་ནས་དེ་དང་བྲམ་བ་བརྟན་པ་དང་ཞི་བའི་དོན་དུ་བཤད་
བའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་
གྲ་བ་མེད་དེ། ལས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་གཡུང་རྒྱུར་ཡིན་པའི་སྲིར། རྟག་
བརྟན་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་སྐྱུར་བཤད་ཀྱི། བསྐྱུར་བ་རང་དབང་བའི་རྟག་དངོས་སུ་
བཤད་པ་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ཀྱི། ཞིན་ཏུ་རྗེ་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་
དག་པ། འོད་གསལ་བ། རང་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྣམ་པར་གནས་

བཤོ་⁹⁹⁰ དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློ་
 བྱུང་གི་ཤི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་དེ་ནི་འདི་ཚུན་ཆད་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྡོན་
 གྱི་མཐའ་ཉེ་བར་བརྒྱུང་ནས། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉམས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དུས་འདི་ཙམ་ན་རྒྱུན་འགག་གོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་
 ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོས་གསལ་དུ་འཆི་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །རིགས་འབྲས་སྤྱི་དུ་མར་བརྒྱུད་པའི་སྡོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཉེ་བར་བརྒྱུང་
 བས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཇོག་པས་སྤྲུལ་སེམས་ལ་གཞོད་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་ལྷོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཤེས་ལྷོད་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེ་འཆི་དོན་མེད་པས་མ་ཐོག་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་གཡུང་རྒྱུང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། ཐག་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
 སྤྲིན་པས་གྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་(བརྟན་བཤད་སྐྱུར་བ་)ལ་གཉིས། ཉམས་སོགས་བཞིའི་དོན་མདོ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བརྟན་བཤད་སྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་(ཉམས་སོགས་བཞིའི་དོན་མདོ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(ཚ་བ་)ནི། དེ་ལ་ཆིག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །གཉིས་དང་གཉིས་
 གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན། །འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །ཉམས་པ་ལ་སོགས་དོན་
 ཤེས་བྱ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་
 ལ་ནི། ཉམས་པའི་དོན་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གཡུང་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན། ཉམས་པའི་དོན་གྱི་

⁹⁹⁰ ཤེས་རིག་དང་སྤྱོད་ལྷོད་ ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་རྣམ་པར་དག་གས།

ཚིག་གཉིས་ནི་བསྟན་པའི་ཚིག་དང་། བཤད་པའི་ཚིག་ །གཞན་འགྲུར་མིན་པ་
 དག་དང་། མི་ཟད་ཚོས་ལྡན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟན་པའི་དོན་བཤད་པའི་བསྟན་
 བཤད་གཉིས་ནི། འགྲོ་སྐྱབས་དང་། སྤྱི་མའི་མཐའ་སྤྱར་སྤྱད་པ་དང་། ཞི་བའི་དོན་
 ལྟོན་པའི་བསྟན་བཤད་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་ནི། ཉག་ཏུ་གཉིས་མེད་དང་། མི་རྟོག་པ་^{༡༡༡}
 དང་། གཡུང་རྒྱུང་གི་དོན་བཤད་པའི་བསྟན་བཤད་ཀྱི་ཚིག་འདྲིག་མེད་ཚོས་དང་།
 མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་
 བས་འཆད་པར་འགྲུར་བའི་མདོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲོལ་པ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(བསྟན་བཤད་སྤྱར་བ་)ལ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚ་བ་དང་། མདོ་དང་སྤྱར་བའོ།།

དང་པོ་(ཚ་བ་)ནི། མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་སྤྱིར། །གཞན་འགྲུར་མིན་
 བདག་ཉག་པའི་དོན། །མཐའ་ཡི་སྤྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། །སྐྱབས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་བཟན་པའི་དོན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་སྤྱིར། །གཉིས་མེད་ཚོས་ཉིད་
 ཞི་བའི་དོན། །མ་བཙོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་སྤྱིར་ན། །འདྲིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་རྒྱུང་
 ཉིད། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 ཡས་པས་བསྐྱུས་པ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། །གཞན་དུ་འགྲུར་བ་
 མིན་པའི་བདག་ཡིན་པས་སྤྱ་མ་བཤད་པའི་ཚིག་དང་། །སྤྱི་མ་བསྟན་པའི་ཚིག་
 གཉིས་ཀྱིས་ཉག་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་མའི་མཐའི་སྤྱ་དང་མཚུངས་པར་གནས་
 པའི་སྤྱིར་དུས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་བའི་བཤད་
 པ་དང་བསྟན་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བཟན་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་མི་

^{༡༡༡} ལྟོ་མང་། མི་རྟོག་པ་

རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སློབ་བྱུང་གི་
 རྗེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲམ་བ་བཤད་པ་དང་བསྟན་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་བའི་
 རོན་བསྟན་ཏོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་
 བཅོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་འཆི་འཕོས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་
 ཡིན་པས་བཤད་པ་དང་བསྟན་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་གཡུང་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཅི་
 བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(མདོ་དང་རྒྱུར་བ་)ཅི། མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་
 སོ། །ཉོན་སྐྱབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་བྲམ་བར་མ་
 ཟད་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་སློབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་
 བྲམ་བའི་རོན་བསྟུས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་ཀྱི་རོ་ཕོར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་
 ཉལ་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་བྲམ་བས་བཏན་
 པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཟད་པར་སྤངས་པས་ཞི་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་
 པའི་ལས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་འདི་ནི་གཡུང་བྱུང་
 རོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ།།

བཞི་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན་རྣམ་པོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། རོན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ཅི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐའ་སྲིན་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་སློབ་བྱུང་གི་རྗེ་མ་མ་ལུས་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རོན་
 ལས་བརྩམས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། གང་སྤྱིར་དེ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །དེ་ནི་འབགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་སྤྱང་འདས། །དེ་སྤྱིར་ཉི་དང་
 ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་སྤྱང་
 འདས་པ་མེད། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་
 སྐོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར་ན་དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སྤྱོད་གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློབ་བྱུང་གྱི་འི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ནི་འབགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པས་བསྐྱེས་པ་
 མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོབ་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་
 འོ། །དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ལས་འདས་པ་མེད་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་བཞིས་ནི། ཚོས་གྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་
 དང་། དེ་མདོན་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སློབ་བྱུང་གྱི་འི་མ་མཐའ་དག་
 ཟད་པའི་སྤངས་པ་དང་། དེ་གཉེན་པོས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་དབྱེར་མེད་

དུ་སྒྲུབ་པར་བསྐྱེད་ཏེ།^{༡༡༩} འདིས་ཉན་རང་ལ་སྲུང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་
 ལྷོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་བསྐྱོད་པ་
 མཐར་ཐུག་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་
 མེད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེར་
 མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་སྐྱབ་པའི་དོན་དང་། ཡོན་
 ཏན་དབྱེར་མེད་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་དབྱེར་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྗེ་བ་དང་། ལན་ནོ།།

དང་པོ་(རྗེ་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱེད་
 པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། ཚ་བ་དང་།
 འབྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཚ་བ་)ནི། མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 པ་བཞིས། །ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་
 བྱ། །མདོར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློ་
 བུར་གྱི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་
 གྱི་^{༡༡༩} རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས་ཡོན་ཏན་མཐར་སྐྱེན་པ་དང་། མཐར་མ་སྐྱེན་པའི་དབྱེ་
 པ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་
 གིས་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱའོ།།

^{༡༡༩} རྗེ་མིང་དང་རྗེ་མང་ཏེ་ཉེ།
^{༡༡༩} རྗེ་མང་ཏེ་དོན་གྱིས་

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)
ལ་གཉེས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི། ལྷུང་མིང་བཞིས་བསྟན་པའི་
དོན་བཞི་གང་ཞེ་ན། གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་
བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །བརྗེན་མེད་བསྐྱེད་མེད་ཚོས་ཉིད་དང་།^{༡༡༩} །གདོད་ནས་རང་
བཞིན་ཞི་ཉིད་དོ། །ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་དུ་དབྱེར་
མེད་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། དེའི་
རིགས་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སྐྱེས་གྱིས་ཉོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་། རྗེན་པ་མེད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཇི་མ་མཐར་དག་
ཟད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་དང་། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་
བ་ཉིད་གཉེན་པོས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་མི་གནས་པའི་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས། ལུང་དང་སོ་སོར་སྐྱུར་བ་དང་། བསྟན་
བཤད་གྱི་ཚིག་སྐྱུར་བའོ།

དང་པོ་(ལུང་དང་སོ་སོར་སྐྱུར་བ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་ཉེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་གཉེན་པོའི་སྤོགས་མཐར་དག་སྐྱེ་རུང་དང་། ལྷོ་བྱུང་གྱི་ཇི་
མའི་རིགས་མཐར་དག་འབྲས་རུང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གདོད་ནས་གནས་པའི་དོན་

¹¹⁹ ལྷོ་མང་། །བརྗེན་མེད་བསྐྱེད་མེད་ཚོས་ཉིད་དང་།

ཉོན་པོ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱེད་པར་ལོ། མིག་སོགས་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བདེན་པས་
སྤོང་བའི་ཆའོ།།

གཉེས་པ་(བརྟན་བཤད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱུར་པ་)ལོ། རོན་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ལོ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཞིར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལུང་དང་སྐྱུར་བ་ནི།
གང་གི་སྤྱིར། འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(དེས་ལྷུབ་པའི་དོན་)ལ་གཉེས། རྩི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་(རྩི་བ་)ནི།
དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་རྒྱུ་དང་། །རྩི་མ་བག་
ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བའདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་
གཉེས་མེད་ཉིད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ཚོས་བཅས་
ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། །རྩི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྲོད་
པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མི་གནས་པའི་སྐྱེ་བའས་
འདས་པ་དག་དམ་པའི་དོན་དུ་གཉེས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་
སོ་སོར་བཤད་དེ། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་སངས་རྒྱས་དང་། །རྩི་མ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་སྐྱེ་བའདས་པ་དག་དམ་པའི་དོན་དུ་
གཉེས་མེད་ཉིད་ཅེས་སོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། གང་གི་སྤྱིར། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་མིང་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་
དག་པར་འདུ་བ་དེའི་སྤྱིར་འདི་དག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་ (ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་གྱི་རང་བཞིན་དང་དཔེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་དབྱེར་
 བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དབྱེར་བ་མེད་པའི་དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་(ཡོན་ཏན་དབྱེར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་མ་
 ཚང་བ་མེད་པ་རི་མོ་མཁའ་གྱི་དཔེ་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་གྱི་དོན་)ལ་གཉིས།
 ཚུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཚུ་བ་)ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲངས་མེད་པ། །བསམ་མེད་རྗི་མེད་
 ཡོན་ཏན་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་
 མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་གསལ་བའི་སྤྱི་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་དུ་མེད་པ་ནི་གྲངས་དང་རྒྱས་མཐུ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་
 པར་དཀའ་བས་ཐབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྗི་མེད་ནི་རྗི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་སྤངས་པས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཞི་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྣོན་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་ཐར་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་
 བཙུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ (འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བཞི་དབྱེར་མེད་པའི་ཐར་པ་
 སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་)ནི། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་

རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་
 པས་འགྲོག་དགོན་པའི་དབྱུང་སྤྱོད་མྱོང་ཁྲིར་སྐྱེལ་བ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ཉན་
 རོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱི་དུགས་ངེས་པའི་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་འཁོར་བའི་
 སྤྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་མཐར་སྤྱུག་གི་ཐོབ་བྱུང་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཚོས་གྱི་
 དབང་སྤྱུག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཉན་རང་གི་
 དུགས་ཅན་རྣམས་མཐར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་ཐབས་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་བཞི་དབྱེར་མེད་པའི་ཐར་བ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་)ནི། བྱང་
 དང་སྐྱུར་བ་ནི་བཙམ་སྟན་འདས་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་གྲུབ་
 པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཉེ། འདིས་ནི་སྐྱུང་
 འདས་མཐར་སྤྱུག་པ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པར་
 བསྟན་པས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱུང་འདས་མཐར་སྤྱུག་མེད་པར་བསྟན་གྱི། སྐྱུང་
 འདས་ཙམ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཉན་རང་ལ་མཐར་སྤྱུག་གི་སྐྱུང་འདས་
 ཡོད་མེད་དོགས་པ་བཅད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མཐར་སྤྱུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 ཟེན་པ་ལ་བསྐྱུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་དུགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་
 སྤྱོད་ལས་པར་ཞུགས་པ་དག །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྲིང་པར་བྱེད་པས་གང་ཐག་དེ་དག་ལ་བསྟོན་ནས་ཉན་རང་གི་
 སྐྱུང་འདས་མཐར་སྤྱུག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དུགས་
 ངེས་པ་དག་ལ་བསྐྱུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མཐར་སྤྱུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་

ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྫོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་སྟོབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་
 ཟུག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །རྗེ་ལྟར་ཉེ་
 དཔེར་ན། དེ་མོ་འགྲི་བར་བྱེད་པའི་དེ་མོ་མཁན་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་
 གཞན་དང་གཞན་ལ་སོ་སོར་མཁན་པ་དག་གང་ཞིག་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
 ལག་གང་ཤེས་པ་དེས་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་དེས་བར་ཐིན་ཅིང་
 ཤེས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དེ་མོ་མཁན་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་རས་ལྷུག་འདི་ལ་
 རླེད་ཀྱུན་གྱིས་ངའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སངས་
 བདག་རྒྱལ་སོས་དེ་དག་ལ་བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་མོ་མཁན་
 རྣམས་གྱིས་དེ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་གིས་གང་ཤེས་པའི་དེ་མོའི་ལས་ལ་
 རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །ལས་དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལས་དེ་མོ་མཁན་གཅིག་
 ལྷུ་ལ་གཞན་དུ་སོང་བར་གྱུར་ནས་དེ་ནི་ལྷུ་ལ་གཞན་དུ་སོང་བས་མེད་ན་མགོ་ལྷ་
 བྱ་ཤེས་པའི་དེ་མོ་མཁན་དེ་མ་ཚང་བའི་སྲིད་དེ་མོ་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཞེས་དཔེར་བྱས་སོ། །

གཉེས་པ་(དོན)ནི། དེ་རྣམས་འགྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀྱུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་
 བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀྱུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཐབས་གྱི་ཆ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཏྲག་ཏུ་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་སུ་རྣམ་
 ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་
 འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པས་བརྒྱན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་རྣམས་རི་
 མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་
 དང་དགོ་ཅ་གཉོང་བའི་^{༡༡༤} སེམས་པས་བསྐྱུས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་མི་
 མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷན་མོང་བ་སྡོམ་པ་དང་། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་སེམས་པས་བསྐྱུས་
 པ་ཚུལ་གྲིམས་དང་། ཚོས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་རྟོག་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་མེན་
 པ་དང་། ཁོང་ཁོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་མི་འབྲེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 བཅོམ་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱུབ་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་སྣང་བ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་སུ་མདོ་ལས་བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྣང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་
 པ་དང་ཚུལ་གྲིམས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་

^{༡༡༤} ཤེས་རིག་དང་རྫོགས་པའི་སྣང་བའི་

གུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་ལྟོགས་དབང་སྤྱུག་པ་ཉག་པ་རང་རྒྱུད་གི་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་ །དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཉག་དངོས་ཁས་སྐྱེས་ནས་གུན་རྫོབ་རྣམས་དེའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་
 བྱི་གངས་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གངས་ཅན་པ་ཡང་གཙོ་བོ་ཉག་
 དངོས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པ་མཐའ་སྤྱུག་པར་འདོད་ལ་
 གཟུགས་སྤྱི་སོགས་དེའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འདོད་དོ། །མེད་བཞིན་དུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 སྟོང་བཏགས་པའི་དོན་དེ་དག་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་སྤྱུག་པ་
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་མ་མེད་པ་ལ་མ་བཟོད་པར་^{༡༡༧} མི་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་འོད་དུ།
 བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་དཔེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་
 ཡང་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱིས་རི་རྩུབ་བཀའ་བ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་སྟེ། གཞན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གསུམ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་
 དང་། དེ་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

¹¹⁷ སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྟོང་པ་ ། བཏོད་པར་

དང་པོ་(རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 བར་སྦྱིན་ཟུག་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལས་རེ་རེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཐའ་
 ཡས་བར་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐོབ་དང་བའི་སྤྱིར་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་
 བ་མཐའ་ཐུག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་བཞུག་ཆད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་
 བའི་ཚད་མེད་བར་རིག་བར་བྱའོ། །ཐབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གངས་དང་རྒྱས་མཐུ་
 དག་གིས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་(སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་
 ཀྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བསམ་བའི་སྤྱིར་ནི་འདི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚོག་
 ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དག་ལྟུང་བྱེད་གྱི་རྒྱ)ལ་གཉིས། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོན་ཏན་རི་
 ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་(དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ས་བརྒྱད་བར་ལམ་
 ཤེས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ས་དབྱུང་བར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འདྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱབ་བར་
 གསང་བའི་གནས་སྤོ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའོ།

དང་པོ་(ས་བརྒྱད་བར་ལམ་ཤེས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་)ནི། དེ་ལ་ས་
 བརྒྱན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐའ་ཡས་པས་
 བརྒྱན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་སྟོ་བསྟོམས་པས་མི་སྦྱེ་བའི་
 ཚོས་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་

བདེན་འདྲིན་མཐའ་དག་ཅད་བས་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མའི་སྐྱོན་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རང་གི་རང་གི་ས་འཇུག་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པའི་ལམ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་བས་ན་^{ླ༥}
 ཐག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་ལོ། །འདིར་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པས་
 ཚོས་སྐྱའི་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་རང་རྒྱ་རང་གི་རང་གི་ས་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མ་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་སློབ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུངས་ནས། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྩ་ལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་
 ས་བརྒྱད་པ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་མན་ཆད་དུ་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་རྒྱན་དུ་
 རྒྱགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ།
 ཉི་སྣང་དུ། བཟོད་པ་དེ་ཡང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པར་བཤད་པ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་
 ཀྱི། ཤེས་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངོན་
 བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་དེས་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་
 བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ས་དགུ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འདྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་)ནི། །
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའི་ས་ལེགས་པའི་སློབ་ལོ་ས་ལ་ནམ་མཁའ་མངོན་གྱི་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་གསང་སྐྱབས་ཀྱི་གསུངས་ལ་སོགས་པའི་

^{ླ༥} ཤེས་རིག་དང་སྐྱོ་སྐྱིད་ཀྱི་བརྟན་བས་ན་

གཟུངས་ཀྱི་སྐོ་རྒྱ་མཚོ་གངས་མེད་པ་དག་གི་ས་ཚད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(ས་བརྟུ་པར་གསང་བའི་གནས་སྤོ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་)ནི། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་
བའི་གནས་སྤོ་མོ་སྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པའི་རྩལ་)ནི། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་
ཞེས་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པས་རྣམ་ཀུན་
མཚོག་ལྡན་གྱི་སྤོང་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའོ།།

གསུམ་པ་(ཉན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་པར་བརྟེན་པ་)ནི། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་འགྲུབ་པ་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་མཚན་ཉིད་སྲུང་བ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལས་རིང་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ན། དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཞིའི་རྟེན་
ཡིན་པས་ན་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ཉན་རང་རྣམས་མཐོང་བ་
མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱང་འདས་མ་ཐོབ་པར་
བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དཔེ་བཞད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་
ཚོས་མ་ལུན་བཞད་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཐེག་པ་དང་སྤྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མེད་
པར་གྲུབ་པའི་དོན་ལོ། །དང་པོ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ལུན་བཞད་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་།
འགྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཆ་བ་)འི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་
 དང་དག་སྲིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་སྲིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
 རྣམས་དང་མཚུངས། །ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་བ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 རི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྤངས་པས་བསྐྱུས་པ་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་བ་མ་ལུས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་རི་མ་མ་
 ལུས་པས་དག་པའི་སྲིར་དང་། གསུམ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིར་ཉི་མའི་
 དགྲིལ་འཁོར་འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་
 བ་དང་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གསུམ། ཚོས་མ་ཐུན་སྲིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
 བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་ཉེ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཚོས་མ་ཐུན་སྲིར་བསྟན་པ་)འི། ཤེས་རབ་གང་དང་ཡེ་ཤེས་གང་དང་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་གང་གིས་ཞེས་ཉེ། གསལ་བ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། དག་པ་གསུམ་དང་
 དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)འི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞེས་སོ། །ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་
 འོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱི། རི་ལྷ་བ་གཟེགས་པ་དེས་རི་སྟེང་བ་གཟེགས་པ་དང་། རི་
 སྟེང་བ་གཟེགས་པ་དེས་རི་ལྷ་བ་གཟེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(བསྐྱུས་ཉེ་བཤད་པ་)འི། གསུམ་ག་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་

སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ངོ་པོ་
ཐ་དད་མེད་པའི་སྤང་འདས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
ཉི་མ་དང་ཚོས་མཚུན་བརྗོད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཉན་རང་ལ་ཐེག་པ་དང་སྤང་འདས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་དོན)ལ་གཉིས། ཅ་
བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །སྤང་ན་འདས་པ་མི་
ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་བྱས་བཞིན།། མཐར་
ཐུག་པའི་སྤང་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་གྲངས་
མེད་པ་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། །དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་བཞི་
ཚོགས་དགོས་པ་དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་སྤ་
ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཉི་མའི་འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་
ནས་ནི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་བལྟ་བུར་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉན་རང་ལ་སྤང་འདས་མཚོན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་
མེད་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་བ་མ་ཤེས་པའི་
སྟོན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ)ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། སྤང་དང་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་
(ཚིག་དོན)ནི། གང་གི་སྤྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
པར་དག་པ་དགེ་བའི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་རྒྱུད་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་
ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཅེས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ནས་དབྱེར་མེད་ཏུ་

ལྷན་ན་ཚིག་འོག་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚགས་ཚོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་⁹⁹ གཟིགས་པ་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་པར་སྐྱིབ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷང་དང་སྐྱུར་བ་)ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བར་
སྐྱེ་བ་ཙམ་དགག་བྱུང་བལྟས་ནས་འཁོར་བ་དམན་པ་དང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཚད་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་འདས་གྲོལ་བའི་ཚོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་འཇིན་པ་ལ་
ནི་སྤང་འདས་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཉོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་
སོ། །སྤང་འདས་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དབྱེར་མེད་དུ་
ཚོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(རྩ་བ་)
ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་པོ་ནི། །རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྩུ་ཞེས་བརྗོད། །གོང་དུ་
རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་པོ་ནི་རྣམ་གཞག་ངོ་བོ་ནི་དོན་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
བར་དག་པ་རྩལ་བཏོན་དུ་བཤད་ནས། དེ་མ་སྐྱོ་བྱུང་བ་དེའི་ཁར་ལ་བཤད་ཅིང་
འོག་མས་དེ་ལས་སྤོག་སྟེ་བཤད་དོ། །འདི་འོག་མའི་མཚམས་སྐྱུར་དུ་ཡང་བཤད་
དུ་བྱང་མོད་ཀྱི། གོང་གི་དོན་བསྐྱུར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དེ་
མས་བསྐྱིབས་པ་དཔེ་དགུས་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། དོན་
བཤད་པའོ།།

⁹⁹ ལྷོ་མང་ཀྱི་སྤྱིས་

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ན་གནས་པ་དེ་མ་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་དཔེ་དགུ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ཉིད་དང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་(སྒྲིའི་དོན་)ལ་གསུམ། དཔེ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱབས་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ།།

དང་པོ་(དཔེ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་)ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོགས་དང་རྣམ་བུར་གི་སྟོགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་དགུར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབས་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དཔེ་དགུར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་སྐྱབས་པ་དགུར་ངེས་པའི་སྐྱིད། དེ་ཡང་དུག་གསུམ་གྱི་ས་པོན་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མདོན་གྱུར་དྲག་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་མདོན་གྱུར་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཁམས་གོང་མ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འདོད་ཁམས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེའོ། །མ་དེག་བག་

ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། མཐོང་སྤང་དང་། ལྷོ་མ་སྤང་དང་། མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྤྲིབ་པ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིབ་པ དགུར་ངེས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །རྣམ་པར་གྱི་སྤྱོད་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་། རོན་དགུར་ངེས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 རིགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཚོས་དང་། བསྟན་པའི་ཚོས་
 ལ་ཡང་རོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟོན་
 པའི་གསུང་རབ་པོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། རིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་།
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་
 པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དང་པོའི་རྣམ་པ་ཚོས་
 སྤྱུར་གནས་འགྲུར་བྱུང་དང་། སྤྱི་མའི་རྣམ་པ་གསུགས་སྤྱུ་གཉིས་སུ་གནས་
 འགྲུར་བྱུང་གཉིས་སོ་སོར་བཟངས་པས་དགུར་ངེས་པའི་སྤྱིར། དེ་སྤྱིར་མཚོན་
 བྱའི་རོན་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ (དཔེ་རོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)འི། འདོད་ཆགས་དང་བརྒྱ་མི་མངོན་དུ་
 སྤྱུར་མ་ཐག་དུ་དགའ་བ་དང་སྤྱི་ནས་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཚོས་མཚུངས་
 སོ། ། །བརྒྱས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རོན་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་མ་ཡིན་ནམ།
 མངོན་དུ་སྤྱུར་ན་དགའ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སུ་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་མེད་
 དེ། མངོན་དུ་སྤྱུར་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཡང་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་ཚོས་མཚུངས་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་རྟོགས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཞེ་སྤང་དང་སྤྱོད་ཆགས་སྤང་མ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་འདྲ་བ་
 དང་། གཉི་སྤྱུག་དང་སྤྱན་པ་སྤྱིར་པོ་མཐོང་བའི་སྤྲིབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདྲ་བས་

སོ། །རིགས་འདྲ་སྲི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ་སོར་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུན་ནས་ལྡང་བ་དང་མི་གཙང་བ་ནི་བསྐྱེན་པར་མི་བཟོད་
 བས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལྟར་དག་པོས་ཉེས་སྐྱོད་ཀྱུན་ནས་སྐྱོད་པར་བྱེད་
 ལ། ཉེས་སྐྱོད་ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཉམ་ང་བས་མི་གཙང་བ་ལྟར་བསྐྱེན་མི་བཟོད་པའི་སྲིར་
 རོ། །ཉེས་སྐྱོད་བསྐྱེད་རྒྱས་སྲི་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་མངོན་འགྱུར་གསུམ་གསྐྱིབ་པ་
 ཚོན་གཅིག་རྒྱ་བཞག་པོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཚགས་དང་ས་ནི། སས་གཉེར་ལ་
 སྐྱིབ་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་རང་བྱུང་སོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པས་སོ། །མཚོང་སྐྱང་དང་
 འབྲས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུ་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་འབྲས་བུ་འདིག་པ་ལྟར་མཚོང་ལམ་
 སྐྱེས་མ་ཐག་མཚོང་སྐྱང་འདིག་པར་མཚུངས་པ་དང་། སྐོམ་སྐྱང་དང་གོས་ལྷུ་ལ་ནི་
 སྐྱིང་པོ་ཟད་ཟེན་པར་འདྲ་བ་དང་། མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་བྱེད་
 མེད་ནི་རང་གིས་ཁོང་རྒྱ་ཚུད་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་འདྲ་བ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ས་འདམ་ཚུང་ཟད་གོས་པ་ནི། སྐྱིབ་པས་ཚུང་ཟད་སྐྱིབ་པར་
 ཚོས་མཚུངས་པ་སྟེ། སྐྱིབ་ལྱེད་ལྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་ནོ། །བསྐྱིབ་བྱའི་དཔེ་
 དོན་ཚོས་མ་ཐུན་ནི། ཚོས་ལྱི་སྐྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་སྟེ་འདིག་ཉེན་ན་དཔེ་
 མེད་པར་འདྲ་བའི་སྲིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ནི་སྐྱང་
 ཚི་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་སྐྱངས་པའི་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་འདྲ་བའི་སྲིར་
 རོ། །ཀྱུན་རྒྱུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ནི་འབྲུའི་སྐྱིང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་མི་འདྲ་བ་
 ལྟ་ཚོགས་པས་སྐྱ་ཚོགས་ལ་བྱུ་བར་འདྲ་བའི་སྲིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། རོ་པོ་རན་པར་མི་འགྱུར་པའི་སྲིར་དང་། རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་
 པའི་རིགས་ནི་གཉེར་དང་འདྲ་སྟེ། འབད་པས་མ་བསྐྱེད་པར་ཡོད་པའི་སྲིར།

ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་ལྷན་བཤེན་གྱི་ལོངས་སྤོངས་ལྟེ་ལོངས་སྤོངས་ལྟེ། འབད་པས་
 བསྐྱུབས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་རང་བྱུང་དང་འབྲས་ལྟེ།
 སྤྱི་ས་བྱ་གཞན་སྤྱི་ས་སྤོལ་བས་གསལ་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱི་
 ལུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་དུ་འབྲས་པའི་སྤྱིར། ཡོངས་སྤོངས་རྣམས་པའི་སྤྱི་ནི་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱུར་བ་དང་འབྲས་ལྟེ། ཚོས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཡོངས་སྤོངས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་ལ་པ་
 རི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲས་ལྟེ། གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(དོགས་པ་བཅད་པ་)ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་བསྟན་
 པའི་ཚོས་དང་རིགས་གཉིས་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་ལྟེ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཁོ་ནའི་
 སྤྱི་བ་ལྟེ་དུ་བཞག་པར་མི་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་
 ལྟག་མ་བརྒྱད་སྤྱི་ས་ལྱང་བསྤྱི་བ་པས་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་ཁོ་ན་སྤྱི་བ་ལྟེ་དུ་
 འཛོག་པ་མི་འཐད་ལ། བསྤྱི་བ་བྱ་སྤྱི་ལ་བརྒྱད་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་
 སྤྱི་ས་བསྤྱི་བ་པས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་སྤྱི་བ་ལྟེ་དུ་དགུ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་བསྤྱི་བ་བྱ་དགུ་དཔེ་དོན་སོ་སོར་མ་
 དེས་བཤོ་ཞེ་ན། དཔེ་ལ་བསྤྱི་བ་བྱ་སྤྱི་བ་ལྟེ་སོ་སོར་དེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་བསྤྱི་བ་བྱ་
 སྤྱི་བ་ལྟེ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། སྤྱི་བ་ལྟེ་
 དགུ་ལ་དཔེ་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྤྱི་བ་བྱ་དགུ་ལ་དཔེ་དགུ་བསྟན་པ་ནི། སོ་
 སོའི་ཚོས་མ་སྟན་ཡོད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་བཞི་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བ་པ་
 དགུ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འབྲས་པས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མི་འབྲས་པ་དགུར་དཔེ་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉེས། བསྐྱིབ་པ་དགུ་བསལ་ན་སློང་པོ་མདོན་
 དུ་འགྱུར་བ་དཔེ་ས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་སོ་
 སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྐྱིབ་པ་དགུ་བསལ་ན་སློང་པོ་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་དཔེ་ས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)
 ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་
 པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་ལྡན་པའི་དཔེ་དང་། བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་
 བྱེད་སོ་སོའི་དཔེ་མདོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་ལྡན་པའི་དཔེ་)ལ། སངས་རྒྱས་པད་དན་སྐྱང་ཅི་སྐྱང་མ་
 ལ། །སྐྱུན་ལ་སློང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཉེར་དང་སྐྱུག་སོགས་
 འབྲས་ཚུང་དང་། །གོས་རྩལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་དང་ནི། །བྱད་མེད་དན་མའི་སྟོ་
 བ་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གསུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །སློ་བྱར་ཉོན་མོངས་
 ཇི་མས་བསྐྱིབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །དྲི་
 བ་ནི། དཔེ་དགུ་གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་བརྒྱ་དན་པའི་ནང་ན་ཡོད་
 བ་དང་། སྐྱང་ཅི་སྐྱང་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱུན་པ་ལ་དབྱས་ན་སློང་པོ་
 ཡོད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ནང་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང་། དབྱུལ་པོའི་བྱིས་ཀྱི་ས་
 ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེར་དང་། །སྟོན་ཤིང་གི་སྐྱ་བྱ་སོགས་དེ་དག་གི་ས་པོན་དུ་གྱུར་
 བའི་འབྲས་བུ་ཚུང་དུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། །གོས་རྩལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་དང་ནི། །བྱད་
 མེད་དན་པའི་སྟོ་ན་མི་བདག་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་། སའི་ཁོང་ལ་
 རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གསུགས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་སློ་བྱར་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་
 པར་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་བརྒྱ་ལ་

སངས་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སློབ་བྱི་འི་མས་བསྐྱེད་ས་པ་
ལ་ཁམས་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་ཏོ།།

གཉེས་པ་(བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོ་སོའི་དཔེ་མདོར་བསྟན་པ་)ལ། དྲི་མ་བརྒྱ་སྟོག་ཆགས་
སྟན་པ་མི་གཙང་ས་འབྲས་གོས་རྩལ་དང་། །སྟུག་བསྐྱེད་འབར་བས་མདོན་པར་
གདུངས་པའི་བྱད་མེད་ས་ཡི་ཁམས་དང་མཚུངས། །སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་ཅི་སྐྱེད་པོ་
གསེར་དང་གཉེར་དང་བྱ་སྟོ་རིན་ཆེན་སྟུ། །སྐྱེད་བདག་མཚོག་དང་རིན་ཆེན་
གཞུགས་དང་དྲི་མེད་ཁམས་མཚོག་མཚུངས་པ་ཉིད། །དྲི་མ་འི་མཚུངས་ཞེས་
སྐྱེད་རོ་གང་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། བརྒྱ་དང་། སྟོག་ཆགས་དང་། སྟན་པ་དང་། མི་
གཙང་བ་དང་། ས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། གོས་རྩལ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་འབར་བས་
མདོན་པར་གདུངས་པའི་བྱད་མེད་དང་། སའི་ཁམས་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་མཚོག་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གང་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་དང་། སྐྱེད་ཅི་དང་། སྐྱེད་
པོ་དང་། གསེར་དང་། གཉེར་དང་། བྱ་སྟོ་དང་། རིན་ཆེན་སྟུ་དང་། སྐྱེད་བདག་
མཚོག་དང་། རིན་ཆེན་གཞུགས་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(རྒྱལ་པར་བཞད་པ་)ལ་བཞི། འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སོགས་དྲི་མ་
བཞི་སློབ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སློབ་བར་
དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མཚོར་སྐྱེད་དང་། སློབ་སྐྱེད་སློབ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་
དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བཞེན་པའི་དྲི་མ་སློབ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་
པའོ། །དང་པོ་(འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སོགས་དྲི་མ་བཞི་སློབ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།
དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སློབ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། མདོན་སྐྱེད་སློབ་

བྱུང་བར་དབེས་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་(དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སློབ་བྱུང་བར་དབེས་བསྐྱབ་པ་)ལ་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སློབ་བྱུང་བར་དབེས་བསྐྱབ་པ་ལ་
གཉིས་ཤིན་མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཆོམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་
གཉིས་ཤིན་མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་(མཆོམས་སྐྱར་བ་)ལ་
གསུམ་ཤིན་དེ་དང་། དོན་དང་། ཞུམས་གྱི་རྗེ་མ་སྐྱོང་བྱེད་དོ།།

དང་པོ་(དཔེ་)ནི། རི་ལྷར་མདོག་ངན་བརྒྱའི་ཁོང་གནས་པ། །མཆོན་སྐྱོང་
གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །རྗེ་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྷན་མིས་མཐོང་
ནས། །ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་འབྲིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན། རི་ལྷར་ཉེ་
དབེར་ན་རྗེ་མི་ཞེས་ཞིང་མདོག་ངན་པའི་བརྒྱ་འདབ་མ་ཁ་བྱུམ་པའི་ཁོང་ན་གནས་
པ་མཆོན་བཟང་པོ་སྐྱོང་གིས་འབར་ཞིང་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
རྗེ་མེད་ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པའི་མིས་མཐོང་ནས་ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་སྐྱེ་
དེ་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

གཉིས་པ་(དོན་)ནི། བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་
ལའང་། །མངས་རྒྱས་སྐྱབ་གྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་གྱིས་མནར་མེད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་
རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཉེ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་བའོ།།

གསུམ་པ་(ཞུམས་གྱི་རྗེ་མ་སྐྱོང་བྱེད་)ནི། སྐྱིབ་མེད་སྐྱི་མཐའི་སྐྱར་གནས་ལྷགས་
རྗེ་ཡི། །བདག་ཅག་སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་སྐོལ་བར་མཛད། །སྐྱིབ་པ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་
སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། རྗེ་མ་ཟད་པར་སྐྱངས་པས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་དུ་སྤྱི་མའི་ལྷུང་ལྷུག་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ནམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་
ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་ནི་ལྷོལ་བར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་དེ་མ་མཐའ་དག་འཛོམས་པ་ལ་སྤྱར་
ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། རི་ལྷུང་མི་སྤྱུག་པར་བྱམ་ལ་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ནི། །དེ་ཡི་ཁོང་གནས་སྣ་མིག་མཐོང་ནས་འདབ་མ་གཙོད་བྱེད་
སྣམ། །ཆགས་སྣང་སོགས་དེ་སྤྱབས་བསྐྱིབས་རྫོགས་སངས་སྤྱིར་སོ་འགོ་གཟིགས་
ཉེ། །སྤྱུགས་རྗེས་སྤྱབ་པ་དེ་བཞིན་སྤྱིབ་པ་དེ་ནི་འཛོམས་པར་མཛད།། རི་ལྷུང་མི་
སྤྱུག་པར་ཁ་བྱམ་པ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པ་སྤྱིར་མིག་
དང་ལྷན་པས་མཐོང་ནས་དེ་དམྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འདབ་མ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལྷུང་
ཆགས་སྣང་སོགས་ཀྱི་དེ་མའི་སྤྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤྱིར་སོའི་རང་བཞིན་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཉེ་སྤྱུགས་རྗེས་
སྤྱབ་པ་དཔེས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིབ་པ་དེ་ནི་འཛོམས་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ཞེ་སྣང་བག་ལ་ཉལ་སྤོ་ལྷུང་བར་དཔེས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
མཚམས་སྤྱར་བ་དང་། ཚ་བའོ།།

དང་སོ་(མཚམས་སྤྱར་བ་)ནི། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་
གཉིས། །བསྐྱབ་པ་དང་། །བཤད་པའོ། །དང་སོ་(བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། །དཔེ་དང་། །དོན་
དང་། །དེ་མ་སྤྱོད་བྱེད་དོ།།

དང་སོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྷུང་སྤོག་ཆགས་ཚོགས་བསྐྱོར་སྣང་ཅི་ནི།། སྤྱིས་བྱ་
མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྤོག་ཆགས་

ཚོགས། །ཀུན་ནས་བྱམ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། །རི་ལྟར་སློབ་ཆགས་བྱང་
བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྤྱང་ཅི་ནི་སྤྱེས་བྱ་མཁས་པ་སྤྱང་ཅི་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་
བ་ཡིས་མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱང་ཅི་དེ་དང་སློབ་ཆགས་བྱང་བའི་ཚོགས་ཀུན་
ནས་བྱམ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ།

གཉེས་པ་(དོན)ནི། དང་སློང་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་ཀྱིས་ནི། །རིགས་^{༡༧༠}
ཁམས་སྤྱང་ཅི་དང་འདྲ་དེ་གཟེགས་ནས། །དང་སློང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་^{༡༧༡} ཁམས་སྤྱང་ཅི་དང་
འདྲ་བར་གཅིག་ཏུ་མངར་བར་རོ་གཅིག་པ་འདི་གཟེགས་ནས་དེ་འཛོམས་པར་
མཛད་པའོ།།

གསུམ་པ་(འི་མ་སྤྱོད་བྱེད)ནི། དེ་ཡི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་མ་དང་འདྲ་བ། །གཏན་ནས་
རབ་ཏུ་སློང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་
སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་མ་དང་འདྲ་བ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ནས་
མི་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་རབ་ཏུ་སློང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ)ནི། རི་ལྟར་སྤྱང་ཅི་སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་སྤྲལ་བྱིག་སྤྱོད་
བསྐྱེདས་སྤྱང་ཅི་དོན་གཉེར་མིས། །སྤྱང་མ་དེ་དག་བསལ་ཉེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་ཏུ་སྤྱང་ཅིའི་བྱ་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་སྤྱས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་
པ་སྤྱང་མའི་ཅི་དང་འདྲ། །ཉོན་མོངས་སྤྱང་མ་དང་འདྲ་དེ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་
པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱེས་བྱ་བཞིན། །རི་ལྟར་སྤྱང་ཅི་སློབ་ཆགས་སྤྱང་མ་བྱེ་བ་སྤྲལ་བྱིག་

¹⁷⁰ མེ་ཅིན་དང་སྤྱང་མང་བསྐྱན་འགྲུང་། །རིགས་ རྟེན་གཤམ་དང་ཚོན་བསྐྱན་འགྲུང་། །རིགས་
¹⁷¹ ཤེས་རིག་དང་སྤྱུ་འགྲུམ་། །རིག་

སྒོར་གིས་བསྐྱེད་ས་པ་སྐྱུར་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིས་སྐྱུར་མ་དེ་དག་བསམ་ཏེ་རི་
 ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཁ་བས་སོགས་སྐྱུར་ཅིའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་སྐྱུར་མའི་ཅི་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱུར་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་འཛོམས་པ་ལ་མཁའ་ས་པའི་
 རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱུར་མ་སེལ་བ་ལ་མཁའ་ས་པའི་
 རྒྱེས་བུ་བཞིན་ལོ།།

གསུམ་པ་གཉི་ལྷག་བཀའ་ལ་ཉམས་སློབ་བྱར་བར་དཔེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།
 མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་
 གཉིས། བསྐྱེད་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྐྱེད་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་
 དང་། རྒྱེས་པ་དེ་སེལ་བྱེད་དོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྟར་སྐྱུན་སྐྱུན་འབྲུ་ཡི་སྦྱིང་པོ་ནི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 སྐྱུད་བྱར་མི་འགྱུར་བ། །བས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་
 བྱི་སྐྱུན་ནས་དེ་འབྲིན་ལྟར། །རི་ལྟར་སྐྱི་ལྷན་གྱི་སྐྱུན་པ་དང་སྐྱུན་པའི་འབྲས་བུའི་
 སྦྱིང་པོ་ནི་དེ་མ་བསམ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མོངས་སྐྱུད་བྱ་⁷⁷³ བཟའ་བ་ཞེས་པོར་
 མི་འགྱུར་བས་བས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱེས་བུ་དེ་དག་གིས་ནི་
 སྐྱུན་ནས་དེ་འབྲིན་པ་ལྟར།

⁷⁷³ ཤེས་པའི་ཀུན་གྱི་མོངས་སྐྱོད་བྱ་

གཉེས་པ་(དོན)ཀྱི། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །དྲི་མ་
དང་འདྲེས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་ནས་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྐབ་པ་དེ་སེམ་བྱེད)ཀྱི། རྒྱལ་བའང་རི་སྲིད་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་
འདྲེས་ལས་མ་ཕྱོལ་བ། །དེ་སྲིད་རྒྱལ་མཛད་སྲིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །རྒྱལ་བའི་
སྒྲིང་པོ་རི་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་ལས་མ་ཕྱོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་
རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པའི་སྐབས་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་
མ་སེལ་བར་མཛད་དོ། །འདིས་དྲི་མས་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་དམིགས་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་དྲི་མ་སེལ་བྱེད་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ)ཀྱི། རི་རྩུབ་སུ་སུ་བྱ་བོ་ནས་འགྲུའི་སྒྲིང་པོ་སྐྱབ་ལས་མ་
བྱུང་བ་མ་ཅན། །ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱུད་བྱ་བཟའ་བ་ཞེས་
པོར་མི་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་ཉོན་
མོངས་སྐྱབས་ལས་མ་ཕྱོལ་ལུས། །ཉོན་མོངས་བགྲེས་པས་ཉེན་པའི་འགྲོ་ལ་ཚོས་
ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྒྲིར་འགྱུར་བ་མིན། །རི་རྩུབ་སུ་སུ་དང་བྱ་བོ་དང་། །ནས་ལ་
སོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་སྐྱབ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བྱ་མ་ཅན་སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད་
ཀྱི་ཐབས་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མོངས་སྐྱུད་བྱ་བཟའ་བ་ཞེས་
པོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་འགྱུར་
ཏུང་ལ་བཏགས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་ཕྱོལ་བའི་ལུས་ཉེ་དོ་བོ་ཉོན་མོངས་བྱ་བས་ཉེ་བགྲེས་

བས་ཉེན་བའི་འགོ་བ་ལ་ཚོས་གྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་མིན་བས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསལ་ནས་དམ་
 བའི་ཚོས་གྱི་རོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་མངོན་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཚོས་
 ཉོན་བའི་བདག་པོ་མངོན་བ་ཡིན་གྱི་འི་མ་དངོས་སུ་སེམས་བྱེད་ནི་གདུལ་བྱ་རང་
 ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(མངོན་གྱུར་སློབ་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
 ཚ་བའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་
 གཉིས། །བསྟན་བ་དང་། བཤད་བའོ། །དང་པོ་(བསྟན་བ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་
 དང་། །སྐྱེ་བ་སེལ་བྱེད་དོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཚེ་མི་ཡི་གསེར། །ལྗན་ལྗན་རུལ་བའི་
 གནས་སུ་ལྷུང་གྱུར་བ། །མི་འདིག་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །པོ་བརྒྱ་མང་
 པོ་དག་ཏུ་གནས་བ་དེ། །ལྟ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྗན་ལྗན་ཡིས་དེར། །མཚོང་ནས་མི་
 ལ་འདི་ན་ཡོད་བའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཚོག་འདི་སྦྱངས་ཉེ་རིན་ཆེན་
 གྱིས། །བསྟུན་བར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྟོབ་ལྟར། །རི་ལྟར་མི་ཞིག་ལམ་ཏུ་རབ་ཏུ་རྒྱ་
 བའི་ཆེ་མི་དེའི་གསེར་ལྗན་ལྗན་རུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ལ་གསེར་རང་
 གི་རོ་བོ་རན་བར་མི་འགྱུར་བས་མི་འདིག་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་སྦྱར་རི་ལྟར་ཡོད་
 བ་དེ་བཞིན་ཏུ་མི་གཙང་བའི་གནས་དེར་པོ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་བ་ན་
 ལྟའི་མིག་དག་དང་ལྗན་བ་ལྗན་ཡིས་དེར་དེ་ནི་ཡོད་བ་མཚོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་
 བའི་གསེར་རིན་ཆེན་གྱི་མཚོག་འདི་སྦྱངས་ཉེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྦྱབ་བར་བྱ་བ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གྱིས་ཞེས་སྐྱ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་བསྟན་ནས་ཐེ་མ་སེལ་བར་མངོན་དོ།།

གཉིས་པ་(དོན)འི། དེ་བཞིན་སྐྱབ་པས་མི་གཙང་དང་འབྲ་བའི། ཉོན་མོངས་སྐྱ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་འི། གཟིགས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པས་མི་གཙང་བ་དང་འབྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སྐྱ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད)འི། ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་གྱུར་གྱིར། སྐྱེ་བྱ་རྣམས་ལ་དམ་ཚོས་ཚུ་ཆར་འབེབས། ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་གྱིར། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་འཚོམ་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ཚུ་ཆར་འབེབས་པར་མངོན་ཅིང་སྐྱབ་པ་སེལ་བར་མངོན་དོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ)འི། ཇི་ལྟར་ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སྐྱ་བྱིང་བའི་གསེར་ནི་ལྟ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། གུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་གྱིར་མཚོག་ཏུ་མངོན་པ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་སྐྱར་གྱུར་རྫོགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་གྱུ་གྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སྐྱ་བྱིང་བའི་གསེར་ནི་ལྟ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས་གུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་གྱིར་མཚོག་ཏུ་མངོན་པ་གསེར་དེ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཁམས་ལ་རྒྱལ་བར་བཏགས་པ་རྒྱལ་བ་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་སྐྱར་བར་གྱུར་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨིང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

གཞིགས་ནས་དེ་དག་བར་བྱ་བའི་སྲིར་ལྷན་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བས་ཚོས་སྟོན་
ཏོ།།

གཉེས་པ་(མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྐྱོ་བུར་བར་དཔེས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉེས། མཚམས་
སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་
སོ། །གཉེས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉེས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་
གཉེས། དཔེ་དང་། རོན་ལོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྷར་མི་དབུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་
གཏེར་ནི་ཡོད་ལྟར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཏེ་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་
ཡོད་ཅེས་མི་སྐྱབ་ལྟར། །རི་ལྷར་མི་དབུལ་པོའི་བྱིས་ནང་གི་ས་འོག་ན་ཡོངས་སྐྱད་
བས་^{༡༣༩}མི་ཟད་པའི་གཏེར་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ་མི་དེས་དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ཤིང་
གཏེར་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྐྱབ་པ་ལྟར།

གཉེས་པ་(རོན)ནི། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཚུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །རྗེ་མེད་
གཞག་དང་བསལ་མེད་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྐྱག་
བསལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་སྐྱོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བུང་གི་རིན་
ཆེན་གཏེར་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེ་མ་མེད་པ་བདག་མེད་གཉེས་གསུང་དུ་བཞག་ཏུ་
མེད་པ་དང་བདག་གཉེས་གསུང་དུ་བསལ་དུ་མེད་པ་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་
ཉིད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པས་ན་ཐར་པའི་བདེ་བས་དབུལ་བའི་

^{༡༣༩} མོ་མང་། ཡོངས་སྐྱོད་བས་

སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་རྒྱུན་དུ་སྦྱི་དགུ་འདི་ས་སྐྱོང་ངོ་། །སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་
དག་བསལ་བའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་འདི་ག་ཉེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ་།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ)ཀྱི། རི་ལྷར་དབུལ་པོའི་བྲིམ་ནང་དུ་ཞི་རིན་ཆེན་གཉེར་
ཚུད་གྱུར་བའི་མི་ལ་ནི། །རིན་ཆེན་གཉེར་བདག་ཡོད་ཅེས་རྫོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་
མི་ཡིས་ཤེས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་བྲིམ་གནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་སྤྱིར་འདི་ག་ཉེན་དུ་ཞི་
བང་སྐྱོང་ཡང་དག་བསྐྱེད་སྤྱིར་ཞི་རིན་ཆེན་གཉེར་བའི་སྤྱི་བྲིམ་གྱི་ནང་དུ་ཞི་རིན་ཆེན་
གཉེར་ཚུད་པར་གྱུར་བའི་མི་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གཉེར་དེ་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་
བརྫོད་པར་མི་བྱེད་ལ་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་གི་ཚོས་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་བྲིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་གྱུར་
དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་དག་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་
དག་རྣམས་ཀྱིས་དག་པ་གཉེས་ལྡན་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདི་ག་
ཉེན་དུ་ཞི་བང་སྐྱོང་ཡང་དག་བསྐྱེད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་(མཚོང་སྤྱོད་དང་སྐྱོམ་སྤྱོད་སྐྱོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྐྱེད་པ)ལ་གཉེས། མཚོང་སྤྱོད་
སྐྱོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོམ་སྤྱོད་སྐྱོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྐྱེད་
པའོ། །དང་པོ་(མཚོང་སྤྱོད་སྐྱོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྐྱེད་པ)ལ་གཉེས། མཚོམས་སྤྱིར་བ་དང་།
དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)
ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་།
དོན་ཏོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྟར་ཨ་མ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པའི་ས་བོན་
ལྷ་གྲུ་འདིག་མེད་ཚོས། །ས་ཚོས་ཚུ་སོགས་ལྷན་པའི་སྟོན་ཤིང་གི། །རྒྱལ་པོའི་
དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ལྟར། །རི་ལྟར་ཨ་མ་དང་མ་དུ་སྐྱ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་
ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་གཏན་མེད་དུ་
འདིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་དེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་བྱེད་ས་ཚོས་པ་¹⁷⁶ དང་ཚུ་དང་སྐྱད་
ལ་སོགས་པ་ལྷན་པར་བཏབ་པ་ལས་སྟོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་
འབྲུབ་པ་ལྟར།

གཉིས་པ་(དོན)ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་
གྱི། །བགས་སྐྱབས་ནང་ཚུད་ཚོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་བ་དེ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས། །རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འབྱུང་། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུའམ། །ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང་
འབྲ་བའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཚོས་ཁམས་
དགེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱེན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བཀྱི་བའི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

¹⁷⁶ ལྷ་འབྲས་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་སྟོན་པ་

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ཀྱི། རྩ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རྩུང་དང་ས་དུས་ནམ་མཁའི་
 རྩེན་རྣམས་གྱིས། །ཉ་ལ་དང་ནི་ཨ་ལྷའི་འབྲས་སྐྱབས་གསེབ་ནས་ཤིང་སྐྱེ་ངི་ལྟ་
 བར། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་སྐྱབས་ནང་རྩུང་རྩོགས་སངས་ས་བོན་ལྷ་
 གྲུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགོ་རྩེན་དེ་དང་དེ་ལས་ཚོས་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན། །རྩ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རྩུང་དང་ས་དང་དུས་དང་གོ་སྐྱབས་འབྱེད་པར་
 གྱེད་པའི་ནམ་མཁའི་རྩེན་རྣམས་གྱིས་ཉ་ལ་དང་ནི་ཨ་ལྷའི་འབྲས་སྐྱབས་གྱི་
 གསེབ་ན་གནས་པའི་ས་བོན་ལས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ངི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་འབྲས་སྐྱབས་དང་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུའི་བགས་པའི་ནང་དུ་རྩུང་པའི་རྩོགས་པའི་སངས་
 རྩེན་གྱི་ས་བོན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བར་དག་པ་དེ་ལས་སངས་རྩེན་གྱི་
 ལྷ་གྲུ་ཡང་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དགོ་བའི་རྩེན་དེ་དང་དེ་
 ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དང་པོར་འཐོན་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ནས་གོང་ནས་གོང་
 དུ་རྩེན་ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནས་སངས་རྩེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(སྒོམ་སྤང་སྒོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་སྐྱར་བ་དང་།
 རོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚན་སྐྱར་བ་)ཀྱི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་
 གཉིས། བརྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བརྟན་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། རོན་
 དང་། སྐྱིབ་པ་སེལ་གྱེད་དོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ཀྱི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །གོས་
 ལྷུང་ངི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྱུར་པ། །ལམ་གནས་སྣ་ཡིས་མཐོང་ནས་ཕྱོལ་བའི་

སྤྱིར། །ལམ་གནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟར། །རི་ལྗར་གསེར་སོགས་རིན་ཆེན་
 ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་གོས་རྩལ་ནི་དཀ་གྱིས་ནི་གཏུམས་པར་གྱུར་
 བ་འགྲོག་དགོན་པའི་ལམ་ན་གནས་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འགོམས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཡོད་
 བ་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྣ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྦྱིབ་བྱེད་དང་འགོམས་པ་དེ་ལས་ཕྱོལ་བར་
 བྱ་བའི་སྤྱིར་ལམ་ན་གནས་པའི་དོན་དེ་དེ་ན་ཡོད་པའི་མི་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟར།

གཉིས་པ་(དོན)ནི། རོགས་མེད་སྦྱུར་མངའ་རྣམ་པ་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱི། ཉོན་
 མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་སོ་ཉིད། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་
 རས། དེ་བཞིན་དུ་རོགས་མ་མེད་པས་རྣམ་པ་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
 གཏུམས་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་དངོས་སོ་སྟེ་དེ་དང་རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་པ་རྗེ་
 མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་རས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྦྱིབ་པ་སེལ་བྱེད)ནི། དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་
 ལྟོན་མཛད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེལས་ཅན་དེ་ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐབས་ལྟོན་པར་མཛད་
 དོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ)ནི། རི་ལྗར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྦྱོར་
 ནི་དཀ་གོས་གཏུམས་པ། །ལམ་གནས་སྣ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་སྤྱིར་མི་
 ལ་སྦྱོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྩལ་གྱིས་གཏུམས་འཁོར་བའི་ལམ་
 ར་གནས་པའི་ཁམས། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་རས་ཐར་བར་བྱ་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་
 ཚོས་སྦྱོན་ཉོ། །རི་ལྗར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོར་བ་དཀ་
 བ་ཅན་གྱི་གོས་ཀྱིས་གཏུམས་པ་མི་འགྲོ་བའི་ལམ་ན་གནས་ལ་སྣའི་མིག་གིས་

མཚོང་ནས་སྐྱིབ་བྱེད་ལས་ཐར་བའི་སྤྲིང་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་
མོངས་པའི་གོས་རུལ་གྱིས་གཏུམས་ནས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་གཞིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་སྤྲིང་རྒྱལ་
བས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

བཞི་པ་(མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་སྟོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས།
མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་སྟོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་། དག་པའི་
ས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་སྟོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་(མ་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་
པའི་བྱི་མ་སྟོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། འོན་པའདད་
པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(འོན་པའདད་པ་)
ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་།
འོན་པོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྟར་མི་ཚོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །མགོན་
མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། །མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དབལ་ནི་འཇིན་
བྱེད་བས། །རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །རི་ལྟར་མི་ཚོ་གཟུགས་ངན་
ཅིང་དབུལ་ལ། མགོན་མེད་པའི་བྱི་མ་གྱི་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་ལ་
མངལ་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དབལ་ནི་འཇིན་པར་བྱེད་བས་རང་
གི་སྟོན་ཡོད་པའི་མི་བདག་མི་ཤེས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(འོན)ནི། མྱིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་བྱིས་བཞིན་ཏེ། །མ་དག་
སེམས་ཅན་མངལ་ལྡན་བྱུང་མེད་བཞིན། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་

པར་ །དེ་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པར་སྐྱེ་
 བ་མགོན་མེད་པའི་བྱིས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན་ཏེ་སློབ་བྱུང་གྱི་དེ་མས་མ་
 དག་པའི་སེམས་ཅན་མངལ་ན་འཁོར་བསྐྱུར་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་མེད་བཞིན་ལོ། །དེ་
 ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མཐར་འཇུག་གིས་མགོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་དེ་མེད་ཁམས་ནི་དེའི་མངལ་ན་གནས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། རི་ལྟར་བྱུང་མེད་ལུས་ལ་དེ་བཅས་གོས་གྲོན་མི་

སྐྱུག་གཟུགས་ལྡན་པ། །ས་བདག་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མཚོག་སྲོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་ཀྱུར་ཀྱང་
 མགོན་མེད་སློབ་ལྡན་པ། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་གཞི་ལ་གནས། །རི་ལྟར་བྱུང་མེད་ལུས་ལ་དེ་བཅས་གོས་གྲོན་མི་སྐྱུག་
 གཟུགས་ལྡན་པས་བདག་མངལ་གྱི་ནང་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པར་མགོན་
 མེད་ཁང་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཚོག་སྲོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་བདག་རང་
 གི་ནང་ན་གནས་པའི་མགོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་པའི་སློབ་དང་ལྡན་པ་
 འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་མ་ཞི་བ་འཁོར་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྤྱི་བ་པ་སེལ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་སྟོས་
 ཀྱང་གོང་འོག་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་མ་སློབ་བར་དཔེས་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། མཚོམས་

སྐྱུར་བ་དང་། རོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མཚོམས་སྐྱུར་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་(དཔེ)འི། རི་སྒྲར་ནང་གི་གསེར་ལྷན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །ཞི་བ་སྲི་
རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། །སྦྱང་
སྲིར་སྲི་རོལ་སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད་སྒྲར། །རི་སྒྲར་འདིམ་པའི་ནང་གི་གསེར་ལྷན་མ་
ལས་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚོགས་
བས་རྒྱས་པ། གསེར་གྱི་སྐྱོན་ཞི་བ་སྲི་རོལ་སའི་^{༡༣} རང་བཞིན་ཅན་འདིམ་པས་
གཡོགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་གིས་ཞི་ནང་གི་གསེར་སྦྱང་བའི་སྲིར་སྲི་
རོལ་གྱི་སྐྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲར་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན)འི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདི་མ་རྣམས་ཀྱང་འི། །སྐོ་བྱུར་
བར་ཞི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྐྱབ་
བྱེད་གྱི་འདི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་སྐོ་བྱུར་བར་ཞི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ནས།

གསུམ་པ་(སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད)འི། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་
རྣམས། །སྐྱབ་པ་དག་ལས་སྦྱོང་མཛད་ཀྱང་རྒྱབ་མཚོག། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་
མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བུར་གི་གནས་སུ་གྱུར་བས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་སྐྱབ་པ་དག་ལས་སྦྱོང་བར་མཛད་ཅིང་། ཀྱང་རྒྱབ་མཚོག་དག་པ་གཉིས་
ལྟན་དེ་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ན་གང་གིས་སྐྱབ་པ་སྦྱོང་བར་མཛད་ཅེ་ན། ཀྱང་
རྒྱབ་མཚོག་སངས་རྒྱས་གྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

^{༡༣} ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་རོལ་པའི་

གཉེས་པ་(བཤད་པ་)ཀྱི། རི་ལྷར་རྩི་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་ས་ཡི་ནང་དུ་
 ཚུད་གྲུར་གཟུགས། །ཞི་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་སེལ་བར་
 ཟེད་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁུན་དག་པའི་གསེར་འབར་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁུན་
 ལྷར་ནས། །ཚོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་སྦྱུང་སྦྱུབ་པས་སྐྱིབ་པ་དག་ནི་སེལ་
 བར་མཛད། །རི་ལྷར་རྩི་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་པ་སའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་
 ལྷར་བའི་གཟུགས་མངོས་ཤིང་ཞི་བ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་བརྟེན་དཔུང་གི་རང་བཞིན་
 ལ་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་སེལ་བར་ཟེད་པ་ལྷར་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་
 མཁུན་གྱིས་དག་པའི་གསེར་དང་འབར་བ་ཞི་བའི་ཡིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་
 མཁུན་བར་གྲུར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོད་པའི་འདམ་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
 སྦྱུང་གྱིས་སེལ་བ་ལྷར། ལྷོ་བྱུར་གྱི་རྩི་མ་སྐྱོང་བྱེད་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་
 དང་བཅས་པ་སྟོན་པར་ཟེད་པའི་ཚོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐབས་གྱི་རྟེན་སྦྱུང་
 བསྐྱབས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་
 ཆད་དུ་བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་རྩི་མ་སྐྱོང་བྱུང་གི་སྐོ་
 བྱུར་བ་དང་། དེ་སྐོང་བྱེད་དང་། སྐྱིབ་པ་རི་ལྷར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་འོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཚ་བ་དང་།
 འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ཀྱི། དཔེ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་
 མོ། །གཉེས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གསུམ། སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དང་། བསྐྱིབ་བྱའི་དཔེ་དང་།
 སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་རྩི་མ་སྐོང་བྱུར་བར་བྱུབ་པའི་དོན་འོ།།

དང་པོ་(སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་དཔེ)ནི། བརྒྱ་ལྗོངས་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། །སྐྱུན་པ་དང་ནི་
མི་གཙང་ས། །འབྲས་བུ་ལོ་ས་རྩལ་བྱུང་མེད་ཀྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྐྱབས་ན་
ཡང་། །བརྒྱའི་སྐྱབས་ན་ཞེས་པའི་བར་རོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱིབ་བྱའི་དཔེ)ནི། སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་བཞིན། །གསེར་
བཞིན་གཉེར་བཞིན་ལྷོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་སྐྱུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྐྱུར་བ་
བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་རྒྱུར་ནས་
བརྒྱའི་སྐྱབས་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ཞེས་བ་ནས་སའི་སྐྱབས་ན་གསེར་གཟུགས་
བཞིན་ཞེས་རྒྱུར་ནས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་ངི་མ་སློབ་བྱུང་བར་གྲུབ་པའི་དོན)ནི། སེམས་ཅན་
ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས། །མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས། །སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ངི་མེད་ནི། །ཐོག་མ་མེད་བ་ཡིན་པར་བརྗོད། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་
ཞུགས་པས་མ་འབྲེལ་བ་དུས་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་ཡོད་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
བདེན་པས་སློང་བ་ངི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་
ནི་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་ཡོད་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་
ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་རོ།།

གསུམ་པ་(འབྲེལ་པ)ནི། མདོར་བསྐྱུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་
མདོ་དཔེར་བརྗོད་བ་བསྟན་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་སྐྱས་པའི་ཐོག་
མ་མེད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སློང་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

པའི་ཚོས་སྐོ་བུར་བ་ཉིད་དང་ཚོག་མ་མེད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐོང་པས་
ནམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི།
ཁམས་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། ཁམས་སྐྱིབ་
བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་། བསྐྱིབ་བྱ་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་
མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཁམས་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ)ནི། དེ་ལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ)
ལ་གསུམ། སྐྱིབ་བྱེད་མཚན་ཉིད་དགུར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དཔེས་བསྐྱར་བ་དང་།
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱིབ་བྱེད་མཚན་ཉིད་དགུར་དབྱེ་བ)ནི། ཆགས་དང་སྤང་དང་སྐྱོངས་དང་
དེའི། །ཀྱན་སྤང་བྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྐྱོམ་ལམ་སྤང་མ་དག་
དང་། །དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་བ་ཡི། །དྲི་མ་ནམ་དགུ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་
བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་
ཀྱན་ནས་སྐོང་བར་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་སྐྱོངས་པ་གཉི་ལྷག་བག་
ལ་ཉལ་དང་དུག་གསུམ་སོ་དེའི་ཀྱན་སྤང་བྲག་སོ་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་དང་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྐོང་བར་བྱེད་པ་འདོད་ཁམས་འབའ་
ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དབྱ་བཙོམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་

ལས་འགྲུབ་བྱེད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རླུང་ལ་ཡོད་པ་དང་།
 འཕགས་པ་སློབ་པའི་རླུང་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་ལམ་དང་སློམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་མ་
 དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་འི་མ་རྣམས་པ་དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སློ་
 རས་སྤེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་སློ་རས་དབྱེ་བ་
 ཡིན་ལོ། །དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ས་བོན་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡང་དེར་འདུས་
 པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁམས་གོང་མ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཞེ་སྤང་ནི་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་
 སྤང་མངོན་གྱུར་ཁམས་གོང་མ་འཐེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་དུ་
 ཡང་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དཔེས་བསྟན་པ་)ནི། **བརྟན་ཡི། །སྐྱབས་སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བསྟན་**
ཏེ། །ཁམས་སྤྱི་བ་བྱེད་གྱི་འི་མ་དགུ་བརྟན་སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ནི་རབ་ཏུ་
བསྟན་ཏེ་འི་མ་སློ་བྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་)ནི། **ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས་གྱི་**
ནི། །དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས། །རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
སྐྱབས་གྱི་ནི་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སྤེ་ན་སྤེ་བ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེམ་པ་)ལ་གཉིས། **འི་མ་སློ་བྱུར་བར་ཡོད་པ་མངོན་བསྟན་པ་**
དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(འི་མ་སློ་བྱུར་བར་ཡོད་པ་མངོན་བསྟན་པ་)ནི། **མངོན་བསྟན་ཉོན་མོངས་པ་**
དགུ་པོ་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་

ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྒྱའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འབྲེལ་རྩུང་སློབ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མིང་གི་དབྱེ་བ་དང་།
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

དང་པོ་(མིང་གི་དབྱེ་བ་)ནི། དགུ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དག་པའི་ས་ལ་
བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དྲག་པོ་ཞེས་སློབ་པ་ནི་རན་འགོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་
གཙོད་སོགས་ཀྱུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་བསྐྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བཞི། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་མངོན་
གྱུར་བཤད་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་དང་
སློམ་སྤང་བཤད་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་བཤད་
པའོ།།

དང་པོ་(དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་མངོན་གྱུར་བཤད་པ་)ནི། སྤང་བྱ་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་མཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་སྐྱེད་འདུས་མོད་ཀྱི། མངོན་གྱུར་དང་ས་པོན་རིམ་
གྱིས་སློང་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་དབྱེ་བཙུག་པོ་མ་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་སྐྱག་མ་
རི་ཅམ་ཞེག་ལུས་པ་སོགས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིག་རྟེན་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་བས་གང་དུ་
འཕངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བས་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ཞེས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་^{༡༧} མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སློང་བྱས་ཀྱང་སྤིད་ཅེའི་

^{༡༧} ཤེས་རིག་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་

སས་བསྐྱུས་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པས་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ནི་འདས་ལམ་འབའ་ཞིག་གིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འདོད་པའི་སྣ་མི་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། རན་འགོ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཞེས་སོ། །མི་སྐྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་གྱིས་གཞོན་པ་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པས་ཞེ་སྤང་མངོན་གྱུར་གྱིས་གཞོན་པ་སོགས་སྒྲོད་པ་རྣམས་སྒྲོང་གི་རྣམ་འགྲུབ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ལུགས་སྟུང་ན། རྟེན་འདོད་ཁམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་གྱུར་སྒྲོང་མི་རྒྱས་ཏེ། སུམ་ཚུ་བ་ལས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་སྟུང་མི་བསམ་སོ། །

གཉིས་པ་(མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་)ནི། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཙུན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཚོལ་བ་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མེད་པའི་ལས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རྗེ་མ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གསུམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཐག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཡིད་

གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྐྱངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་
 པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱབ་ཏུས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞོན་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་
 སོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དངོས་སུ་སློང་བར་
 བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་བྱ་སློང་བཞིན་པའི་བྱ་བ་དང་
 བཅས་པས་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་
 གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་ཡང་ངེ་མ་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་རྣམ་
 མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འོ་ན་དག་
 པ་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེ་མ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་གཞོན་བྱར་འོག་
 ཏུ་བཤད་ནས། འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞོན་བྱར་བཤད་པ་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་བཤད་ཐེན་མོད། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་སྤང་བ་མཐར་ཐུག་
 པ་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་སློང་བ་ཡིན་ཡང་།
 ས་བཅུ་རྒྱུན་ཐ་བས་ཀྱང་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྐྱངས་ནས་
 སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་ན། ཀུན་སློང་གི་རྩིས་བ་སྤོ་དང་བཅས་
 བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་འབྲེལ་ལས་དང་ལུས་བྱད་པར་
 སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱས་པ་
 མ་ཐུར་ཐུག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཚོས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་དེ་ལྟར་སྟོས་
 སོ། །འོ་ན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་
 དུས་ན། ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པ་ཡང་མདོན་སུམ་དུ་མི་གཞིགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

དངོས་སུ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འདི་དག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
མང་སྟེ། དེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ (མཐོང་སྐྱབ་དང་སྟོམ་སྐྱབ་བཤད་པ་) ལ་གཉིས། སྒྲིབ་པོ་དོན་དང་། ཡན་ལག་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་(སྒྲིབ་པོ་དོན་)ལ་ལྟ། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་དོས་བཟུང་བ་དང་། མཐོང་སྐྱབ་དང་སྟོམ་སྐྱབ་གི་བྱེད་པར་དང་། ས་སོན་
སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོགས་ཅམ་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐར་
བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་
པའི་དེགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་དེགས་སུ་
གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་པར་ཏུ་ཉག་ཏུ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ལ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་སྐྱིབ་
པའམ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། སྟོག་སྟོགས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་ཞི་
བ་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་སྐྱབ་ལས་འདས་པ་ཅམ་
ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་བྱེད་
པ་སོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྐྱབ་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉེས་པ་(མཚན་གཞི་དོན་བརྒྱུད་པ་)ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་
 སྤང་པོ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྐོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་ས་པོན་དང་བཅས་པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་
 པ་ནི། དུལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་འཇུག་པའི་ཆ་དང་། དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་བད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ནི་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ནས་ཐོབ་ལ། ཤེས་
 སྐྱིབ་བད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞེག་གོ། །

གསུམ་པ་(མཚོང་སྤང་དང་སྐོ་སྤང་གི་ཁྱད་པར་)ནི། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་འཐད་སྐྱམ་པ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་གྲུབ་དབྱུང་
 པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་དངས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་སྐྱམ་པ་ས་པོན་དང་བཅས་
 པ་ནི། མཚོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་བརྟུན་པའི་སོ། །དེ་དག་གི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་དངས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་འདྲའི་དབྱུང་པ་ལ་མི་སྣོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བདེན་
 འདྲིན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ནི། སྐོ་ལམ་གྱིས་
 གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཉོན་སྐྱིབ་སྐྱེས་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྐྱིབ་སྐྱེས་སྐྱེས་ནི་
 གོ་བར་བད་པ་ཀྱི་བརྟུན་པའི་སོ། །གསུགས་འདྲིན་པའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་དུལ་
 བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལ་མ་འཇུག་པ་འཐད་པར་འདྲིན་པའི་སྐོ་ས་པོན་དང་
 བཅས་པའོ། །

བཞེ་པ་(ས་པོན་སྐོང་ཆུལ་གྱི་སྐྱོགས་ཅམ་བཤད་པ་)ནི། མཚོང་ལམ་གྱིས་མཚོང་སྤང་ལ་
 གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆུལ་ལ་དབེར་བརྗོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚོང་ལམ་སྐྱུག་

བསྐྱེད་ཚུལ་བཟོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་གཞོན་གྱི་
 མཚོན་སྤྲོད་གི་ས་ཐོན་དེ་འགགས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སློབ་པ་དང་། དེ་
 འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སློབ་པ་བཞུགས་དུས་མཉམ་ལ་སྤྲོད་རིགས་འདྲ་བར་མ་
 ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྒྲིབ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱེན་ཆད་སྐྱེར་མི་
 རུང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སྤྱེད་པ་ཡིན་ལ། བཞུགས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་སྐྱེར་མི་རུང་
 བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ལ་རྣམ་སྐྱོལ་
 ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་དུས་ན། རོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྲོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་
 ཡང་། སྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །འདི་ལ་དབགས་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་སྤྲོད་ལྟུང་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐད་བར་སྤྲོད་པ་ཞེས་མི་
 བྱ་སྟེ། དངོས་བཞུགས་ཀྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཚོས་
 ཅན་དུ་སོང་བའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་
 བར་ཐལ་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་མཚོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་
 གཞོན་གྱི་མེད་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་སྤྲོད་ལྟུང་ཙམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་
 འགགས་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སློབ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 མཁུན་སྤྲོད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞོན་གྱི་སྤྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་སྤྲོད་བཞུགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ལ་མི་མཁས་པར་ཞེས་པར་བྱ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས། འདས་པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་མཐའ་

མ་ཚོད་པར་མངོན་གྱུར་ལ་སྤོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་མི་འཐད་ཀྱང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་
 དང་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཚད་མེད་ལམ་དུ་ས་མཉམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མཐའ་མ་
 ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉམ་ན་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱུན་ཡང་དུ་ས་
 མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་དབུལ་མངོན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེས་ན་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེས་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དེ་རང་
 དུ་ས་ན་འདས་པ་བྱུང་བ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རང་དུ་ས་
 བ་མ་སྤྱིས་པ་མདུན་ནས་འཕུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞོ། །མངོ་སྤྱིལ་གཡང་
 ལ་སྤྱིར་བ་ལྟར་རང་དུ་ས་ན་ཡོད་པ་དུ་ས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཞོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤང་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ས་པོ་མས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཉེན་པོ་དེ་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་ས་པ་དང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་
 འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་ས་པ་དུ་ས་མཉམ་ཞིང་། གཉེན་པོ་སྤྱིས་པ་དང་དེ་
 འགག་ས་པ་^{༡༡༧} དུ་ས་མཉམ་པའི་སྤོ་ནས་སྤང་བྱ་སྤྱི་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་
 བ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཞོ། །

སྤང་བ་(མངོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་ལྟེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་)ཞི། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་སྤང་
 མངོན་གསུམ་དུ་མ་ཉོག་ས་པ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་ཉོག་ས་པ་ན།
 སྤང་འཁོར་བར་འདེས་མ་སྤོང་བའི་ཐབ་མོའི་ཚོས་དེ་ལ་སྤྱོད་རིགས་པ་ལ་མི་སྤྱོད་
 པས་ན་ཚོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་འཇལ་
 བའི་སྤོག་པ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཚོས་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་
 སོང་བའི་སྤོ་དེ་ལ་སྤྱོད་རིགས་པ་ལས་མི་སྤྱོད་པར་ཉོག་ས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་

^{༡༡༧} སྤོ་མང་། ། འགག་པ་

ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྡོག་པས་སྡེ་བ་བཞི་
 ཉོགས་པའི་ཚ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་དོ་མོ་གཅིག་ལ་སྡོག་པ་
 ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་སྡོ་བྱུང་ངེ་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་སྡོས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉོགས་
 པར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྗེས་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་
 བཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་སྡོ་བྱུང་ངེ་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ནམ་
 གོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཚོས་ཤེས་སྡོག་པས་སྡེ་
 བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་ཉོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ་
 མོ་གཅིག་ལ་སྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་མཉམ་གཞག་སྐྱབ་གཅིག་གི་
 བདེན་པ་མངོན་པར་ཉོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱ་
 རྟལ་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་བཟོད་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་རྗེས་བཟོད་
 སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་སྐྱབས་འདིར་ཁས་མི་བླང་དོ། །

གཉེས་པ་(ཡག་ལག་གི་དོན)ནི། སྡོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉེས་ཏེ་ལམ་ལ་ཞུགས་
 པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབགས་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་(མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་ངེ་མ་བཤད་པ)ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཚད་
 མཐར་ཐུག་པར་མ་གྱུར་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྡོགས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ས་
 གསུམ་སྡོམ་པའི་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་དག་པའི་
 ས་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྤང་བའི་རྟེན་དང་དོ་མོ་དང་གཉེན་སོ་
 གསུམ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དོ། །ས་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྡོགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་

དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཐོབ་པའི་གོ་གས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་གྱི།
 དེ་དག་གི་རིགས་རྒྱུན་ནི་དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སློང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 རོ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་
 ཞེས་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལས་
 གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 ཡས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་མ་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྐྱེད་ནས་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན། །བརྒྱའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་
 བསྟན། །འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤར་བཤད་པའི་དགུ་པོ་འདི་མདོར་
 བསྐྱེད་ནས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱའི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་
 དཔེ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐ་མ་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། འདི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཅ་བའི་ཚུལ་ཏུ་གིས་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། སྤར་
 བཤད་པའི་ཅ་ཆོག་བརྒྱ་ཡི། །སྐབས་སོགས་དཔེས་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མདོར་བསྐྱེད་པ་
 འདི་ནམས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱའི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུས་གསལ་བར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཡང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་འགྱུར་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་
 དཔེ་ནམས་གྱི་ལྟར་ན། དོན་བསྐྱེད་ཅ་ཆོག་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་པ་)ནི། གང་གིས་ན་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱིབ་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་(ཙམ་)ནི། རྩི་འདི་དག་གིས་གྱིས་རྣམས་དང་། །དག་བཙམ་སྒོ་བ་པ་
 མོ་ལྟ་རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་གྱིས་མ་
 དག་ཉིད། །རྩི་མ་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གྱིས་པ་རྣམས་དུག་གསུམ་གྱི་
 བག་ལ་ཉལ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ལྡང་བྲག་པོ་གཅིག་དུ་གྱུས་པ་བཞི་
 དང་དམན་པའི་དག་བཙམ་གཅིག་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་ནི་ལམ་ལ་
 ལྷགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། དམན་པའི་འབགས་པ་སྒོ་བ་པ་རྣམས་མཐོང་སྤང་
 དང་སྒོ་མ་སྤང་གཉིས་དང་སྒོ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འབགས་པ་རྣམས་མ་
 དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩི་མ་གཉིས་གྱིས་མ་དག་
 པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། བཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་
 འདོད་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་འདོད་ཅན་ལོ་
 ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉག་
 ཏུ་མཉམ་པར་འདོགས་མི་ལུས་པའི་གོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཁམས་སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 སྤྱི་འཇོམས་སྤྱི་འདོད་ལ་དང་། ཙམ་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱི་འཇོམས་སྤྱི་འདོད་)ནི། ཡང་རི་ལྟར་ཁམས་སྐྱིབ་བྱེད་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱིབ་བྱེད་བརྒྱའི་སྤྱབས་ལ་སོགས་པ་དང་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་
 འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་པས་ཚོས་མ་ཐུན་
པར་ཡང་རིག་པར་བྱ་ཞེན་ཞེས་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཐུན་ཡང་དེས་སོ།།

གཉེས་པ་(ཆབ་)ལ་གཉེས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་
པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉམ་དང་ཀུན་
ལྡང་དག་པོའི་ཚོས་མ་ཐུན་ནི། རི་ལྟར་བརྒྱ་འདམ་སྐྱེས་དེ། །མདུན་དུ་སྐྱར་ན་ཡིད་
དགའ་དང་། །སྐྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་
བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་སློབ་ཆགས་སྐྱར་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཇུགས་ཏེ་མདུང་བདེག་
ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྐྱང་སྐྱེ་བས་ན། །སྤྱིར་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་
འབྲས་སོགས་སྤྱིར་པོ་ནི། །སྤྱི་རོལ་སྐྱུན་པས་བསྐྱིབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱིར་
པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སློང་འེ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས། །རི་ལྟར་མི་གཙང་མི་
མ་ཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་བསྐྱེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
སྤྱིར། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འབྲ། །རི་ལྟར་བརྒྱ་འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མདུན་
དུ་སྐྱར་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་། །སྤྱི་ནས་སྤྱིར་ས་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
ལྟར། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་སློབ་ཆགས་སྐྱར་མ་ནི་
ཤིན་ཏུ་འཇུགས་ཏེ་མདུང་བདེག་ཅིང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་ལྟར་དེ་
བཞིན་དུ་ཞེ་སྐྱང་སྐྱེ་བ་ན་སྤྱིར་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ལ་
རེག་པར་མི་གནས་པར་ཚོས་མཚུངས་པས་སོ། །རི་ལྟར་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱིར་པོ་ནི་སྤྱི་རོལ་ནས་སྐྱུན་པས་བསྐྱིབས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་པོའི་དོན་
མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་སློང་འེ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པས་སྐྱིབ་
བྱེད་དུ་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་ལྟར་མི་གཙང་བ་བསྐྱེན་པར་མི་བཟོད་

ཅིང་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་
བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཀུན་ནས་སྤང་བ་དྲག་པོ་ནི་ཉེས་སྲོད་ཀུན་ནས་སྲོང་
བས་རབ་ཏུ་ཉམ་ང་བས་མི་གཅང་བ་དང་འབྲ་བས་བསྐྱེན་པར་མི་བཟོད་པའི་སྲིར་
རོ།

གཉེས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཚོས་མཐུན་ནི། རི་རྩུར་ལོར་ནི་
བསྐྱིབས་བས་ན། །མི་ཤེས་གཉེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་
ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྐྱིབས། །རི་རྩུར་ལོར་ཀྱི་གཉེར་ནི་སས་
བསྐྱིབས་བས་ན་མི་ཤེས་ཤིང་གཉེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་པོ་ལ་རང་བྱུང་
ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མ་མཐུང་དག་དང་བུལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་མ་
རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྐྱིབས་བས་མི་མཐོང་བར་ཚོས་མཐུན་པའི་སྲིར་རོ།

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཚོས་མཐུན་ནི། རི་རྩུར་ལྷུག་
སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ས་ཐོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་བསྐྱོག་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་
ལས། །འཛིག་ཚོགས་སྒྲིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་
རྣམས། །ཤོས་རུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །རི་རྩུར་ལྷུག་གི་སོགས་རིམ་
ཀྱིས་སྐྱེས་བས་ས་ཐོན་ཀྱི་ཤུན་པ་གཅོད་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་
དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་
ལྷུང་དུ་སྐྱོག་པར་འགྱུར་བར་ཚོས་མཚུངས་བས་སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྒྲིང་
པོ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་ཟད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤང་སྐྱོམ་ལམ་

གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྦྱིང་པོ་བད་པའི་གོས་ལྷུས་དག་དང་མཚུངས་པར་
བརྟན་ཏེ་སྦྱིང་པོ་རགས་པ་བད་པར་ཚོས་མཚུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བ་པའི་ཚོས་མཚུན་ནི།
ས་བདུན་ལ་བརྟེན་ནི་མ་ནི། །མངལ་སྐྱབས་ནི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་
སྐྱབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བཞིན། །ས་གསུམ་རྗེས་
འབྲེལ་ནི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་
སྟའི། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། །ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མངལ་
སྐྱབས་གྱི་དྲི་མ་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། །རང་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བ་ལ་
བསྐྱབ་པར་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མངལ་སྐྱབས་དང་བྲལ་བ་འདྲ་བའི་ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་ཚོལ་མེད་དུ་བྱུང་
བའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དག་པ་ས་གསུམ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ས་འདམ་རྒྱུད་བད་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ་དྲི་མ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་སྟའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ནི་གཞོམ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱབ་)ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དག། །བརྒྱ་ལ་སོགས་
དག་དང་མཚུངས། །སྤྱར་བ་འད་པ་དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དག། །བརྒྱ་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་འོག་མའི་མཚམས་
སྤྱར་དུ་ཡང་རུང་མོད་གྱི་སྤྱ་མའི་དོན་བསྐྱར་བ་འད་དོ།།

བཞི་བ་བསྐྱེད་བ་བྱ་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྐྱིར་བསྐྱུན་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(སྐྱིར་བསྐྱུན་བ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་
དང་། འགྲེལ་པའོ།

དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱིར་ཁམས། །སངས་
རྒྱལ་སོགས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་འཕྲོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱིར་ཁམས་སངས་རྒྱལ་
སོགས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་བ་(འགྲེལ་བ་)ནི། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཁམས་ཞེས་
སོ། །གཉིས་བ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྐྱིར་སྐྱུར་བ་དང་། ཚོས་མ་སྐྱུན་
རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དཔེ་དོན་སྐྱིར་སྐྱུར་བ་)ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་
ཅན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།

གཉིས་བ་(ལན་ལ་)གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ནི། འདི་
ཡི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་
གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཁམས་འདིའི་རང་
བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚོས་སྐྱེ་དང་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དཔེ་གསུམ་དང་
གཅིག་དང་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་(འགྲེལ་བ་)ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྐྱུར་ཅི་དང་
འབྲུའི་སྒྲིང་པོའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཁམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་

བས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲོད་ལས་འཇུག་ཏུ་དུང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱུང་། །གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་དེ་ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་འཕྲོད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱུང་། །གཏེར་དང་། ལྷོན་ཤིང་དང་། རིན་པོ་
 ཚེའི་སྐྱེ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་དང་། གསེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་སྣ་མ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱུང་།

གཉིས་པ་(ཚོས་མཐུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་མཐུན་
 བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཚོས་
 མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་།
 ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་(དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(རི་བ་)ནི། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཅ་
 བ་དང་འགྲེལ་པའོ།

དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི། ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་
 མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྤྲ་ཚོགས་རྩལ་ནི་སྟོན་པའོ། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་
 རྒྱ་མཚན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པས་ཤིན་
 ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།
 བསྟན་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་རབ་སྟེ། ཟབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་སྟོན་པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དང་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་
རྩོད་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྟོན་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ།

གཉིས་པ་(འགྲེམ་པ)ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བསྟན་པ་ཚོས་
ཀྱི་སྐུ་དང་རྟོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ལོ། །སྤོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་གཉིས་སྦོས་པ་ནི་རྟོག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་བྱུང་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་
གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལོ། །འདིས་སྐྱ་མ་བཤད་
པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་དམིགས་རྣམས་དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་
པས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གསུང་རབ་ནི་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་རིགས་
མ་དེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གསུང་གི་
རྣམ་པར་རིག་པ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྲ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཞེས་
སོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་དགུང་གསུངས་པ་ནི། དབྱེ་བསྐྱུ་ཅམ་ཡིན་ནོ།

གཉེས་པ་(ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་དངོས་)ལ་གཉེས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ། །དང་
 བོ་(ཅ་བ་)ནི། འདིག་རྟེན་འདས་སྲིར་འདིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་
 བསམ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །སྤ་
 མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྐབས་སྤྲོད་བཞིན་ཤེས་བྱ། །རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་ཚོས་
 གྱི་སྐྱེ་ནི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྲིར་འདིག་རྟེན་ན་འདི་ལ་འདྲ་
 བའི་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དང་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློབ་བྱུང་གྱི་ཁྱི་མ་
 མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་དང་འདྲ་
 བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །སྤ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་
 པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་དེའི་དོན་ལྷངས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་གཅིག་
 པའི་རང་བཞིན་ཉམས་སྤྲོད་ཞིང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྤྲོད་པས་སྤང་ཅི་མངར་
 བར་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་
 དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ཤུན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ན་སྤྲོད་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་འདི་གཉེས་དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ་
 བཤད་པ་ནི། རྟོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འགྲོ་སྲིར་དང་། །ཞེས་བཤད་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི་ཁྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་
 ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་སྡེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་གདུལ་བྱ་
 སྣ་ཚོགས་ལ་ཚོས་བསྟན་པའི་སློབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་ལས་

འཇུག་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་དུ་དུས་ནམ་ཡང་གནས་པས་ཚོས་གྱི་སྐྱུས་
ཁྲབ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉེས། དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་
བཤད་བ་དང་། ཚོས་སྐྱུས་ཁྲབ་བ་ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་)འི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་
འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཞེག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཐོབ་རུང་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་ནི་འགའ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ལས་བྱམ་པའི་ནང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཞིན་ལོ།།

གཉེས་པ་(ཚོས་སྐྱུས་ཁྲབ་བ་ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)འི། དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། ཇི་
ལྟར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་སྡོད་ཀྱིན་ཏུ་སོང་བར་
འདོད་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་བ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་འདོད་དེ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་
རྣམས་ཀྱི་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་
འདི་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིན་ཏུ་སོང་བར་འདོད་དོ། །སྤྱེད་སྲ་མ་མདོ་རྒྱན་
གྱི་དོན་བསྐྱུས་བ་དང་། སྤྱེད་སྤྱི་མ་ཚིག་བྲངས་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོགས་མ་སྐྱུན་གྱི་
ལུང་བྲངས་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལ་སྤྱ་རགས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་
ཆེའོ།།

གཉེས་པ་(དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཚོས་མ་སྐྱུན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་
བའོ། །དང་པོ་(ཚ་བ་)འི། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་བ་དང་། །དགོ་དང་རྣམ་པར་

དག་པའི་སྤྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་
 བརྗོད་པ་ཡིན། །རང་གི་རང་བཞིན་སྤར་བཟང་པོ་སྤྱིས་ངན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་
 དང་། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་སྲུང་ཚོགས་པ་འབྱེན་པ་དང་། །ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་མེད་
 པས་དགོ་ཞིང་བཟང་བ་དང་འི་མ་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མི་
 གཙང་བའི་ནང་ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་ནི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ལོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་དེ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཞུད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཅན་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། ལུང་དང་སྤྱུར་བའོ། །དང་པོ་
 (ཚིག་དོན་)ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་
 གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མི་བརྟེན་པ་
 དེའི་སྤྱིར་གསེར་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་
 ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་
 ཞུད་པར་མེད་དུ་བྲིན་ཡང་། སྣོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་
 དག་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྤྱུར་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་

གངས་ལྷ་འགྲོ་སྟེ་འདི་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྟན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་རྗེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྟན་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་འདིར་གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་^{༡༣༧} དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟན་བ་ཡིན་ལོ། །འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་ལ་སྡོ་སེར་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། མདོའི་ལུང་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དོ་། །དང་པོ་(མདོའི་ལུང་)ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་གཞི་རྩ་དམིགས་པ་དག་དེ་རྩུང་ཟད་ཡུང་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་བ་

¹³⁷ ལྷོ་མང་། མི་འདྲ་བར་

མཛད་དེ། བདག་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པར་ཉོགས་སོ། །བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་
དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་)ནི། དེ་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་
རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་ལས་སྐྱུར་བ་^{༡༡} དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་
མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འགོ་ཀྱན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དེའི་སྲིད་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(རིགས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་
བའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་དང་།
རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་ནོ། །

དང་པོ་(རིགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་)ནི། གཉེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་
དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་
དང་། །ཡང་དག་སྐྱབ་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། །གཉེར་དང་པོ་ནས་གནས་པ་དང་།
འབད་པས་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ་རིགས་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་

༡༡ ལོ་མང་ཀྱི་ལུང་བ་

གནས་ཤིགས་དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤིགས་ཉེ། སྤྱི་མ་རྣམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱུར་པས་མཚོག་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(ཤིགས་ཀྱི་རྣམས་པའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་)ལ་གཉིས། རྣམས་པའི་དབྱེ་བ་དང་།
དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(རྣམས་པའི་དབྱེ་བ་)ནི། ཤིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་
གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྤྱི་
མ་གཉིས། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཤིགས་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤིགས་འདི་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་ཤིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་ལས་ཤིགས་
སད་པར་བྱེད་དེ།^{༡༩༠} །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་
བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ཤིགས་དང་པོས་སྐྱེ་ནི་^{༡༩༡} དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་སྟེ། ཤིགས་གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྤྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་
པའི་ལག་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་མས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་
དང་། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་
ལག་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་གཉིས་དང་། རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་
ཀྱིས་སྐྱས་པའི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི། རུལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་བེམ་པོའི་ལུས་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་

^{༡༩༠} ཚོས་པའི་དོན།

^{༡༩༡} ཚོས་པའི་དོན་དཔེ་སྐྱེ་ནི་

གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའུ་ལ་བྱའི་གཞན་སྤང་ཅམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་
 རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་སྐྱོད་པ་བ་
 རི་མ་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དང་ལྷན་པར་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཤེས་བུ་རི་སྟེད་པའི་གཟུགས་པ་མེད་པར་
 འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྲིན་ཅི་ལོག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ནི། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱའི་ཚོས་མཐུན་ནི། རོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཛེས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྐྱེ་འབྲུག་ཤེས་བུ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
 བྱས་མིན་དང་། །ཡོད་ཉན་རིན་ཆེན་གཉེར་ཡིན་སྲིད། །རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་མཛེས་པ་
 ནི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་འབྲུག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 ནི་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། ལྟོབས་དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་
 ཆེན་གྱི་གཉེར་ཡིན་པའི་སྲིད། སོངས་སྐྱའི་ཚོས་མཐུན་ནི། ཚོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་
 ཆེ་ལྡན་སྲིད། །རྫོགས་སོངས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚོས་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་རྫོགས་པར་སོངས་སྐྱོད་པས་ཚོས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་རྫོགས་པར་སོངས་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་
 བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་སྲིད། །སྐྱལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་
 ལྟ་བུ། །སོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་མཚན་དཔེ་ལ་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་
 ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་པ་ལྟ་
 བུའོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ལྷན་དང་སྐྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྣང་པོ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་)ཀྱི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཏུ་བསྟན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཞེས་ཏེ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཞུས་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་
 ཏུའི་སྐྱ་རྒྱ་དང་། ད་ཤིངས་དང་ཁམས་སོགས་ལ་འཇུག་པས་དེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཁམས་རྒྱུའི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྣང་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཞུས་པ་
 གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རིགས་
 ཞུས་པ་གཉིས་ནི་སྐྱ་གསུམ་སོ་དེ་སོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིར་ཁམས་གྱི་དོན་ནི་
 རྒྱུའི་དོན་ལོ། །

གཉིས་པ་(ཤེས་ལྗེད་ལྷང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གསུམ། མཚན་སྐྱར་བ་དང་། ལྷང་
 བང་བ་དང་། དེའི་དོན་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(མཚན་སྐྱར་བ་)ཀྱི། རིགས་གཉིས་སྐྱ་གསུམ་སོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་
 གི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ཀུན་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རང་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་སྣང་པོར་གྱུར་བ་ཡོད་མོད་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་ན་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་བར་འོག་ནས་འབྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ལྷང་བང་བ་)ཀྱི། དེ་སྐྱད་ཏུ་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་
 པའི་ཏུས་ཅན་གྱི་ཁམས་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་དང་རྟེན་དང་
 གཞི་ཡིན་ཏེ་རིགས་དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་སྐྱ་དན་

ལས་འདས་པ་འང་ཐོབ་པ་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་རང་
 བཞིན་ལྷན་དག་མེད་ན་རྗེ་མ་སྐྱུང་དུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རུང་མེད་ན་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཚོགས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྲིར་དང་། རིགས་མེད་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
 དང་སྐྱུང་རན་ལས་འདས་པ་^{༡༩༩}ཐོབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་ལྷན་དག་གི་རིགས་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །འགྲེལ་བ་འདིར་
 ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ལྷན་བར་ཤེས་པ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྲུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རྣམ་འགྲུབ་སློབ་
 པ་བའི་ཤིང་རྟེན་སློབ་སྡེ་བའི་གཞུང་གཞན་དུ་མདོ་འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ནས་
 ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ལ། འདིས་རིགས་
 གཉིས་ཡོད་པ་བསྟན་ཅིང་། རིགས་ཡོད་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་མྱེད་
 གྱི་དེས་ཀུན་གཞི་མི་འགྲུབ་སྟེ་ལུང་འདི་ནི་རིགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཞོན་པ་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པའི་སྲིར་རོ། །

གསུམ་པ་(དེའི་དོན་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་)ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་
 དང་། ཁམས་དང་། ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་དང་། འཁོར་བ་དང་། སྐྱུང་ན་ལས་འདས་
 པ་འཐད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན)ནི། རྗེ་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་དཔལ་
 འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། དུས་འདི་ཅམ་ནས་འགྱུར་
 ལ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བཞག་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །

¹⁹⁹ རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སློབ་པ་ཀྱི་འདས་པ་འང་།

གཉེས་པ་(ཁམས་)ཀྱི། ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱི། རི་སྐད་དུ་མདོ་དེ་ལས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་གང་ལ་དམིགས་
 བས་བསྐྱོམས་ན་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྣང་
 པོར་གྱུར་བས་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་པོ་དང་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་(ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་)ཀྱི། ཚོས་རྣམས་ཞེས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེའི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་རྗེ་རྗེ་མ་མཐའ་དག་འབྲལ་
 རུང་དུ་འབྲེལ་བ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རུང་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་
 བ་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མི་ཤེས་པ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་
 ཀྱི་གནས་དང་། གཞི་དང་། རྟེན་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྣང་པོ་ནི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མ་འབྲེལ་བ་འབྲལ་དུ་རུང་བས་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་བྲལ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་(འཁོར་བ་)ཀྱི། དེ་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་ཏེ། རིགས་ཡོད་ན་འཁོར་བར་
 འཁོར་བ་འབྲད་ལ། དེ་མེད་ན་མི་འབྲད་པའི་སྲིར་རོ།།

ལྔ་པ་(སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འབྲད་པའི་དོན་བཤད་པ་)ཀྱི། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཏེ།
 མདོ་དེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །རིགས་མེད་ན་འཁོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་
 དང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྣོ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་
 ལས་སུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ན་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གཅིག་སུ་ཡང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྣོ་ནས་གསུམ་དུ་འབྱུང་ཏེ། རྣམ་པར་

དག་པའི་དམིགས་པ་རྒྱུ་འབྲེལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་རིགས་དང་། རྒྱུ་བྱེད་དང་
རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འབྲེལ་
བའོ།།

གསུམ་པ་ཁམས་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་
པ་དང་། གང་ཟག་བཞི་པོས་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་
བའོ།། །དང་པོ་(ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་)
ལ་གཉིས། ལྷ་འགྲེལ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་(སྣ་འགྲེལ་)ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་སྐྱར་
བ་དང་། དོན་བཤད་བའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་)འི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དེའང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཞེ་
ན། འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཚོས་ཉིད་
ཚད་མར་བྱས་ནས་སོ། །སྣང་པོ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་
པས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལྱར་རྒྱ་ཆེ་བ། རྟོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འབྲོ་སྤྱིར་དང་། །ཞེས་པས་
བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རོ་པོའི་སྐོ་ནས་དབྱེར་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་སྤྱིར་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་
དང་། །གདོན་མི་ཟ་བར་གནས་པས་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན། རིགས་ཡོད་
སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཞེས་པས་བསྟན་བའོ།།

གཉིས་པ་(མུང་དང་སྐྱུར་པ)འི། རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་ཞེས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྨོང་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསར་དུ་
 བསྐྱབ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གྱུན་བས་སྨོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུས་ཉག་
 ཏུ་གནས་པའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བཤད་པ)འི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་
 རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྨོང་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་
 བར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
 བེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྨོང་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་བསྐྱུས་པ་
 བེ་སེམས་ཅན་དུ་སེམས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་གནས་ལུགས་གཏུན་ལ་འབེབས་ཤིང་
 ཚོལ་བའི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གཏུན་ལ་ཐབས་
 པ་ལ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཉིད་བསྟེན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་རྟོག་གི་
 ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 བསམ་པར་མི་བྱ། གཞན་གྱི་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །ལྟག་
 པར་མོས་པར་བྱ་བ་འབབ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་སྨོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མུང་འབབ་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ཅིང་། གཞལ་བུའི་གནས་སྐྱོག་གྱུར་དང་
 ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་
 འགྱུར་དུ་ཟད་དོ།།

གཉེས་པ་(རྩ་བ་)ནི། རང་ལྷུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་
 ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་རང་འབྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 ཁ་ཅིག་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་དད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲང་བའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་པ་(གང་ཟག་བཞི་པོས་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།
 རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་
 མཐོང་བ་མེད། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ་ཡིན་ཡང་མིག་མེད་པས་ནི་
 མཐོང་བ་མེད་པ་ལྟར། གང་ཟག་བཞི་པོས་མིག་སྐྱེ་བ་ཅམ་གྱིས་གསུགས་མཐོང་
 བ་ལྟར། རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱུང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁ་ཅིག་གིས།
 ཆོགས་སྐྱེ་བཅད་པ་སྐྱེད་སྲུ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ལྷུང་ཅམ་གྱི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་
 སྐྱེ་མས་གང་ཟག་བཞི་པོས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་
 བ་འོག་ཏུ་བཞད་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉེས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཞད་
 བའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། ཆོག་དོན་དང་། ལྷུང་དང་སྐྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(ཚིག་དོན)འི། མདོར་བསྟུན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(སྤང་དང་སྦྱར་བ)འི།
 རི་སྐད་དུ། དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་འི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འི་བདག་དང་བདག་གིར་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་སྤྱོད་ལོ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་མ་བཟད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ཡང་དངོས་
 ལུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུང་མི་
 ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རགས་པ་ཅམ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཚུད་ཀྱི། སྤང་བའི་བདག་མེད་མ་
 ཉགས་པ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབལ་
 ཡང་སྣོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་ལོ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཉེ་འོག་ཏུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་འི་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་མ་མཐོང་བར་
 བསྟན་ཐེན་པའི་སྤྱིར་ཉན་རང་འབགས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མ་
 ཉགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དབལ་ཀྱང་མ་ཉགས་པར་སོགས་སུ་སྣོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་སྣོས་བྲལ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གང་ཟག་བཞི་བོ་འདིས་མ་ཉགས་པར་སྤྱིར་སྟོན་ཅིང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 མཐའ་དག་གིས་མ་ཉགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་
 གིས་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེགས་པར་ཉགས་པའི་སྤྱིར། མདོན་སུམ་དུ་མ་ཉགས་
 པ་བསྟན་བཞེད་ནས་འདི་སྟེང་སྣོས་པ་ཡིན་ན་འི། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་
 ཞེས་པའི་བྱང་བར་དོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་དུ་ཞུགས་ནས་བསྐྱེད་པ་
 ཆེན་པོ་དུ་མར་གོ་མས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་ལས་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་ལ་

གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་། ལྷོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བྱི་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་གང་
 ཟག་བྱུང་བར་བ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་གོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་རྟོགས་པར་སྟོན་ན། དད་པས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟུང་བས་མ་
 རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་མ་རྟོགས་པར་
 བསྟན་པ་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟུང་བས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལ་འདྲིག་ཚོགས་
 ལ་ཞེས་ཉེ། གཏན་དུ་ཞེས་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་དོན་ཡིན་
 རོ། །བདག་མེད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ཅིང་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་པས་འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྷག་པར་མི་རུས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱུང་ཚོས་སོ། །

གཉེས་པ་(སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་སྤྱི་
 རོལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་(སྐྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་སྐྱེན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་
 དགའ་བ་ནི་སྒྲིང་བ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་རེ་ཞིག་མི་མོས་ཤིང་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་དག་ལ་བརྗོད་དེ། ཅིའི་སྐྱེར་ཅི་ན་འདི་ཉམས་
 ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོས་བྲམ་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱུང་བར་གྱི་
 གཞིར་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་དེ་ཉམས་པར་བསྐྱོམ་པ་སྒྲོག་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱོམ་པ་
 དང་།^{༡༡༩} བདེན་པ་དང་། བདག་དང་། གཙང་བར་བསྐྱོམ་པ་ལས་སྒྲོག་ནས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བར་སྐྱོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་ཡང་
 གནས་སྐྱུགས་མཐར་སྐྱུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་དངོས་པོའི་གནས་སྐྱུགས་མཐར་སྐྱུག་པ་མི་ཉམས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་།
 རགས་པའི་བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བར་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་གྱི།
 ཉམས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བར་འདུ་མི་ཤེས་ཤིང་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱེད་ལ།
 དེ་ལ་མ་མོས་པས་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྩོགས་པ་མཐར་སྐྱུག་ནས་སྤང་
 ཉམས་པ་མེད་པའི་ཉམས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུག་
 དང་། དེའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྤངས་པའི་བདེ་བའི་ས་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་
 དང་། བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་དང་། བདག་མེད་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྒྲོས་པ་མཐར་
 དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་གི་ས་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་
 ས་ཐད་པར་སྤངས་པའི་གཙང་བའི་ས་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། དེ་
 དག་ཐོབ་པའི་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ཚིག་དོན་

^{༡༡༩} སྐྱེར་དང་སྐྱོམ་པ་། ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་དེ་ཉམས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་།

གྱི་བཤམ་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་འཆེས་བ་ལྟར་
 བཞུགས་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། མི་
 གཙང་བར་སྐྱོམ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཞིག་ཡིན་པ་བསམ་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུང་བ་)ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་
 འདིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པ་དང་འགལ་བའི་ལམ་མི་རྟག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
 འཇིན་པ་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་(དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ལུང་རྒྱང་
 བའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། རི་ལྟར་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་རྒྱང་བ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་(དཔེ་)ནི། འདི་
 ལྟ་སྟེ། དགོ་སློང་དག་དཔེར་ན་སོས་ཀའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཞེས་སོ། །རྒྱན་བཞག་
 བས་ནོར་བུ་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་འདུ་འཇི་ལས་ལོག་ནས།
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དཔེའོ། །རྒྱ་ནང་གི་གསེག་མ་དང་
 གྱི་མོ་ལ་ནོར་བུའོ་སྐྱམ་དུ་འཇིན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། རྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་བཀག་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། ཡིད་
 གཞུངས་པ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པར་འཇིན་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
 འབྲམ་དུ་བལྟས་པ་ན་ནོར་བུ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པ་ནི་སྤྱིས་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་
 དུ་རྒྱད་པ་ན་སྐྱར་གྱི་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བའི་དཔེའོ། །རྗེས་སུ་ལྷུ་དེ་ཡང་ནོར་
 བུའི་འོད་དང་འབྲ་བར་སྐྱང་བ་ནི། རྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པས་ནོར་བུ་

ཉིད་པ་ནི། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་གང་ཟག་གི་དཔེར་ཤེས་པར་
བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དོན)ནི། དགེ་སློང་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོ་
བར་ཟད་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྐྱོམས་ཤིང་བསྐྱོམས་ལ་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། མང་
དུ་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཉིད་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་
བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རྣམ་འགྲུབ་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་བ་
དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དང་དོན་འབྲེལ་
འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བཞི་
ཐོབ་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སློང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེང་བས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ལྷིར་
བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷིར་བསྟན་པ)ནི། དེ་ལ་སློང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་
ནི་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྒྲིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་
ཚུད་པ་ལས་ཉམས་པ་དག་ལ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ)ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཡང་སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་ནས་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་
པ་རྣམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་གང་དག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་

ཞིག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་ལོ། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་བ་སྤྲོད་པ་ཡོད་
 གསར་དུ་ཞིག་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་ཁོང་དུ་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོར་འདོད་པའམ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་མཛོད་
 ཚ་འགྲེལ་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤའ་པའི་ཉན་ཐོས་མཛོད་སྡེ་བའི་ལྷ་བ་དེ་
 ཙམ་ལས་ཁོང་དུ་མ་ལྷན་པའི་བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲོལ་སྤྱོད་པ་བ་
 སེམས་ཙམ་པ་གང་དག་གནས་ལུགས་ཀྱི་རོན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཉོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་བྱ་བ་
 རྩི་རོལ་ཀྱི་རོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དེ་
 བཀག་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རོ་བོ་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 རོན་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པ་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྤྲོ་མ་ཆད་ལྷ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྩི་མ་ཉག་ལྷ་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 འདོད་པ་ནི། སྤྱི་བཞི་གཉི་ག་ཉག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྩི་བ་དང་། ལན་
 ལོ། །དང་པོ་(འི་བ་)ནི། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཛོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་
 གཡེངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གང་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཚ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་སེམས་
 རྣམས་པར་གཡེངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།

དོན་དངོས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་(དོན་དངོས་)ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་ཉོན་གསུམ་པའི་སྐྱབ་དང་། སྐྱབ་གོམས་པའི་འབྲས་
བུའོ།།

དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་)ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་
པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་སྐྱར་
ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་འདིན་པའི་ཞེན་
ལུལ་དང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བདག་འདིན་
གཉིས་གྱི་ཞེན་ལུལ་དང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་
མྱོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །འདིས་ནི་ཚོས་གང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཡང་གནས་ལུགས་གྱི་
དོན་ལས་གོམས་བའི་སྐྱོ་འདོགས་དང་དེའི་ཞེན་ལུལ་དང་པོ་ནས་མ་སྐྱབ་པར་བསྐྱབ་
ཏོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པར་འདིན་པ་ཡང་ཚོས་གྱི་བདག་འདིན་
ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ཉིད་ཅུང་དུ་བཤད་པ་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཁམས་འདི་
ལ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་བདག་མེད་པ་གཉིས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
དེ། གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
འདིས་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་པ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་མོག་པར་
ཞུགས་པའི་སྐྱུར་འདེབས་དང་། དེའི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པ་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ཏོ། །དྲི་མ་བསལ་དུ་མེད་པ་དང་གཉིན་པོ་སྐྱེད་དུ་མེད་པ་
དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་བར་སྐྱིར་འཆད་པ་ནི་སྤང་གཉིན་ལ་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པའོ། །ཡང་རྟེན་པ་གཉིས་པ་དང་པོས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་
སྐྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་བདེན་སྐྱབ་སྐྱར་ཡོད་གསར་དུ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་

བདེན་སྟོང་སྐྱེས་མེད་གསལ་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་རང་སྟོབས་
 དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་གཞི་དང་བཅས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་འདི་ལ། བདེན་གྲུབ་སྐྱེས་ཡོད་གསལ་
 དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གྲུབ་པ་
 ཉ་བདེན་སྟོང་རྒྱན་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སྐྱེས་མེད་གསལ་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་
 གྲུང་མེད་པར་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་འོ། །དོན་བསྐྱེས་ན་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་ཅུང་ཟད་གྲུང་མེད་པའི་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱུགས་ལ་ཁས་སྐྱོངས་
 པས་ཚོག་པའི་བདེན་གཉིས་སྤང་དུ་འདུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །

གཉེས་པ་(དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ)འི། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་པ་
 གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་སྐྱེས་ཡང་དག་
 པར་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་
 ཅུང་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་(རྣམ་པོ་མས་པའི་འབྲས་བུ)འི། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་
 གྲོལ། །སྟོང་སྟོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བེན་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་
 དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཐད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་(སྐྱེས་བྱེད་དགོད་པ)འི། རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟོང་
 སྤང་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྐྱེས་མེད་ཚོས་

གྱིས་སྤྱོད་མ་ཡིན།། ལམས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྲོད་ཡོད་
 བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གཉེན་པོ་གོམས་པ་ལས་འབྲེལ་དུ་རུང་ཞིང་
 རྣམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲི་མ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་གིས་ལམས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་དང་པོ་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་རྒྱ།
 འདིས་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་འབྲེལ་དུ་རུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་སྤྱོད་པའི་བདེན་པ་གཉི་གའི་གནས་
 ལུགས་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་སྤྲོད་མེད་གསུང་
 དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་
 བ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྤོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མིན་པར་དང་
 པོ་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱི་རྒྱ། འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྤོབས་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཞི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། འབྲེལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ལུས་པ་སོགས་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་པ་ལུས་པས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་རང་སྤྱོད་
 དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་གཞན་སྤྱོད་བསྟན་
 པར་འདོད་པ་ནི། བཞེད་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་སྤྱོད་འདོགས་དང་སྤྱི་རྒྱ་འདེབས་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(སྣོང་པ་ཉིད་ངོས་བརྒྱུད་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་)ལ་
 གསུམ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་
 པ་དང་སྣོན་ཅི་སོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་
 བཅུ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་(གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷང་དང་
 ལྷུང་བ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)འི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅི་ན། གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འདི་ལ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་
 བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཉེ་དམིགས་པ་བདག་གཉེས་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ལྷོ་སྤར་བའི་མི་མ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཞི་ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པས་སྣོང་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྤྱབ་
 པས་སྣོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱབ་པས་སྣོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་བསྟན་པ་ན། བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་
 དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་འདི་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 རྒྱ་མཚན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་བདག་
 མེད་གཉེས་སྤར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་བད་བྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ།
 གཉེན་པོ་སོགས་སུ་གང་གིས་བྱང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དག་པའི་ཚོས་
 ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པ་ཉིད་ཞི་ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་།
ལམ་བདེན་གྱི་ཉོག་ས་ཚུལ་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ལོ།།

དང་པོ་(ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ནི་དེས་ན་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤམས་
པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་གཉིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་འབྲལ་བར་དེས་པས་འབྲལ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་གརྒྱའི་སྐྱུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མི་སྟོང་ངོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལམ་བདེན་གྱི་ཉོག་ས་ཚུལ་ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་སྐྱར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཚོས་གང་ཞེག་གཞི་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་
མདོན་སྐྱེ་དུ་ཉོག་ས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་
ཞེག་དེ་ལ་སྐྱབ་མར་གྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཉམ་པར་ཡོད་ངོ་
ཞེས། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བརྒྱུ་བ་)ནི། ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་ཉེ། བདེན་པར་སྟོ་
འདོགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྐྱུང་འདེབས་གཉིས་ཀ་དང་
བྲལ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེང་བ་དང་གྱི་ཅི་ལོག་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་

བ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་བའོ། །དང་པོ་(སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
བ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷུང་དང་སྦྱར་བའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)འི། དེ་ལ་གང་དག་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལས་སྦྱོར་
སྦྱར་གྱི་མཐར་ལྷུང་བས་^{༡༩༤}སེམས་སྲིབ་ཅི་ཕོག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་ཤིང་། དེ་
ཉིད་བཤད་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕྲོ་ལ་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་བ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
མེད་པར་དབྱིངས་རྟོགས་མི་བྱས་པར་བསྟན་བས་ཀྱང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་བ་དོན་དམ་བཤེན་པར་བསྟན་བ་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་(ལྷུང་དང་སྦྱར་བ)འི། འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་བ་ནི་ཞེས་ཏེ།
འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྦྱ་བསྟན་བ་ནི། ཉམ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཉན་རང་གི་སྦྱོང་
ཡུལ་མ་ཡིན་བ་ནི། སྦྱར་བཤད་བ་ལྷུང་དང་། རང་སྦྱོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་བྱས་
བའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་འཐད་བ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྦྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིང་སྦྱིང་པོར་བསྟན་བས་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བར་ལྷུང་བའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྷ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྦྱིང་པོ།།

གཉིས་པ་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིང་པོར་བསྟན་བས་སྲིབ་ཅི་ཕོག་ལ་
དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་ནི། རི་ལྷུང་ཚོས་ཀྱི་སྦྱི་ཞེས་ཏེ་དེ་ནི་མི་ཉམ་

^{༡༩༤} རྒྱུང་དང་སྦྱོར་བ་ ། ལྷུང་བས་

བར་བདེན་བར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་ཉེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་
པའི་སྒྲིང་པོ།

གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་བསྟན་པས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་
སེམས་གཡོངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
ཞེས་ཏེ། ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི། སྒོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་པའི་སྒྲིང་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱར་
འདེབས་ཀྱི་དམིགས་པས་སྒྲིང་པའོ། །སྒོ་བྱར་གྱི་དེ་མས་སྒྲིང་པ་ནི་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་
དམིགས་པས་སྒྲིང་པའོ།

གསུམ་པ་ (ས་བརྒྱལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཏུ་བསྟན་པ་)ལ་
གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྐྱར་དང་སྐྱར་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)ནི་དེ་ལ་ཚུལ་གཅིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་
དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཉོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་སོ་ཐ་དད་
པར་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །འདི་ག་ཉེན་པས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཚོགས་སྒྲོར་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་
སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་ནས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཉུ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདིར་
གང་གིས་ས་བརྒྱལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབས་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤམས་
པའི་སྒྲིང་པོ་ཉུག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་

རྗེས་རེས་འདྲོག་གྲེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་དུས་ཚུང་ཟད་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་(ལྷུང་དང་སྦྱར་བ་)ཞི། དེ་སྐད་དུ་ཞི། སྦྱོན་གྱི་མཐོང་གྲེད་པའི་ནམ་
མཁའ་ལ་ཉི་མ་བཞིན་འདིར་ཁྲོད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཉམ་གཞག་ཙམ་དུ་
མཐོང་བས་སློབ་པ་གཅིག་པའི་སྣོ་གྲོས་ཅན་ཡིན་གྱི་སྣོ་གྲོས་གྱི་མིག་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འཕགས་
པ་རྣམས་གྱིས་བྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་བ་མ་ལགས་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་
ཁྲོད་ཚོས་སྐྱུ་གང་དག་ལ་སྣོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་
ནམ་མཁའ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་དུས་ཀུན་ཏུ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་མཉམ་རྗེས་རེས་འདྲོག་ཏུ་
མཐོང་བས་དུས་ཚུང་ཟད་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཚུལ་མཐོང་བྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་འདོད་པ་ཞི། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་
ལ། ཚོད་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་སྤང་དང་
བཅས་པར་བསྟུན་ནས་དང་པོ་(ཚོད་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་)ཞི། དེ་ལ་ཚུལ་གཅིག་
པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཚིགས་བཅད་དང་བཅས་པ་
སྦྱར་བཤད་ན་^{༡༡༥} ཡང་ཤིན་ཏུ་རུང་མོད་གྱི། སྤར་སྦྱར་བཤད་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་

^{༡༡༥} སྦྱར་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་འདི་སྦྱར་བཤད་ན་ ཤེས་རིག་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བཤད་ན་

མེད་པར་སེམས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཚོད་པ་དང་བསྐྱུས་དོན་གྱིས་མཚམས་
སྐྱར་བ་དང་། ཚོད་ལན་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཚོད་
པ་དང་བསྐྱུས་དོན་གྱིས་མཚམས་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། བསྐྱུས་དོན་གོ།

དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི། རྒྱས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་
པའི་དགེ་པ་ས་ལ་གནས་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་མཚོག་རྣམས་
གྱི་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། ཁམས་འདི་ལྟ་བུར་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་
པར་དཀའ་བར་འགྱུར་ལ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེས་ན་གྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསྐྱུས་ཀྱང་རྟོགས་མི་ལུས་
པའི་སྤྱི་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཅ་བའི་དངོས་བསྐྱུས་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་
པ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་གཉི་ག་བྱུང་ཡང་། འགལ་བར་ཚོད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ཞིང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་པ་སྤོང་བའི་ལན་གསལ་བར་བྱུང་ཡང་།
ཚོད་པ་ཚུང་ཟད་མི་གསལ་བར་འགྲེལ་བར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱུས་དོན་)ནི། ཁམས་བསྐྱུས་པའི་དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་(ཚོད་ལན་མདོར་བསྐྱུས་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
གོ། །དང་པོ་(སྤྱི་དོན་)ལ་གསུམ། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དབྱུང་བ་དང་། འཐད་
པའི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ།^{༡༩༦} །དང་པོ་(མི་
འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དབྱུང་བ་)ལ་གསུམ། ཁམས་རྟོག་དངོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་འཆད་པ་རྣམ་མི་འོང་བའི་ཆོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤམ་པའི་སྤྱི་འདུན་གྱི་མདོར་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པར་འཆད་

¹⁹⁶ མི་སྤྱི་དོན་སྤོང་བ་། སྤངས་པའོ།

བ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཤིག་པའི་
ལུགས་སུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ།།

དང་པོ་(ཁམས་ཉག་དངོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཏུ་འཆད་པ་རྣམ་མེད་པའི་ཆོག་
ཡིན་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་དང་མི་ལམ་
དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་གསུངས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདྲིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྤྱིང་པོ་ཉག་དངོས་ཡོད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤྲ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་སྐྱུར་
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཚོད་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས། ལན་
ནི། །ཤར་སྤྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་
བོས་སྟོང་བ་དང་། བེམ་སྟོང་དང་། ཆད་སྟོང་དང་། ཉེ་ཆེའི་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། རང་
སྟོང་གི་དོན་ཡང་བྱམ་བ་བྱམ་བས་སྟོང་པའོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པ་ནི།
སྟོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྤྱིང་པོ་ཉག་དངོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
གཞན་སྟོང་ཐབ་ལོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་
བ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་
དང་། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་གྱིས། །ཞེས་པས་འགལ་བའི་ཚོད་པ་སྤངས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་
བ་བརྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉག་
དངོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གོ་བས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་
ཅུང་ཐད་ཀྱང་མི་ཐན་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱིད་སྐྱར་ན་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་
ཉག་དངོས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐོག་

མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེན་པས་སྐྱེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེ་བའི་དགོས་པའི་
 སྒྲིང་པོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གིས་སྒྲོང་བས་མོ་
 གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲིང་། སེམས་ཅན་སྐྱེ་
 ཞིག་སེམས་ལྷན་པ་དེ་སྒྲིང་པོ་རྟག་དངོས་ཡོད་པར་བསྐྱེན་པས་སེམས་གཟེངས་
 བསྒྲོད་པར་བྱེད། རྟག་ཚད་གྱི་ལྟ་བུའི་མཐར་ལྷུང་བ་འདི་ལས་པ་རོལ་དུ་ཚོས་འདི་
 ལས་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུར་བསྐྱེ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ཉོན་ཅིག་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་སྲིན་གྱི་ལུང་པོས་བསྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་
 ཀུན་གྱིས་སྒྲོང་བར་བསྐྱེན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་ལམ་བཤེན་གྱིས་སྒྲོང་བར་བསྐྱེན་
 འདུག་མི་འདུག། ད་དུ་ར་ཟོས་པ་མིན་ན་མིག་སྤེས་ལ་ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག་
 ལུགས་འདི་རྒྱས་པར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ལོག་རྟོག་ཤིན་ཏུ་རགས་
 པའི་གནས་སུ་སྐྱེང་བས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་
 མ་སྒྲོས་སོ།།

གཉེས་པ་(དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ཡང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲོན་པར་འཚད་
 པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་རང་སྒྲོང་གི་དོན་སྲུ་མ་དང་མཐུན་པར་འཚད་པ་ནི།
 ཚོས་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་དོས་བཟུང་བྱ་ས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
 འདི་ནི་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ་འདི་ནི་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུས་པས་སྐྱེང་དོར་གྱི་གནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དང་བས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སྐྱེས་ལ་ཚད་མས་བྱུབ་པས་
 རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱ་ས་མེད་པར་འཇུག་པའི་དོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲོས་ནས་
 འགོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་གི་དོར་བཞག་པའི་

སྒྲོལ་ས་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། འོན་ཏེ་མ་
 པའི་བདེན་པ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་འདོད་པ་ཡང་དོན་དམ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་
 ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་དྲུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་
 གཞན་དེས་པའི་དོན་ནོ།¹⁹² ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་མི་བྱས་པའི་
 སྲིད་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོའི་དོན་ལུགས་སྲ་མས་འདོད་པ་
 ལྟར་ཁས་སྐྱེས་ནས་དེ་སྐྱེ་རྗེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲུང་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་
 རྗེ་བཅུན་གྱིས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །འོན་ཏེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་ལས། མི་དབུལ་པོ་བྱིས་གྱི་བདག་པོ་དེ་ནི་
 དབུལ་བའི་སེམས་གྱིས་རྗེས་སུ་སེམས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྣོང་ན་རྣམ་པར་རྒྱ་ཡང་།
 སའི་འོག་ན་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐོས་མི་ཤེས་མ་མཐོང་རོ། །དེགས་ཀྱི་བྱ་
 དག་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 བྱིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་འོག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་སྣོབས་དང་།
 མི་འཇིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མདོད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གསུགས་དང་། སྤྱད་ཏེ་
 དང་རོ་དང་རེག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྦྱུག་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཉེ། ཚོས་
 ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་མ་ཐོས་པས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་སྲིད་
 བཅོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་དེའི་དོན་
 བོ། དག་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་

¹⁹² ཤེས་རིག་ཀྱི་ རྒྱ་སྣོང་དང་རྒྱ་སྣོང་ཀྱི་ ཉེ།

མ་ཡིན་གྱི། སྐྱུ་ས་ཟེན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་སྟོབས་སོགས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཏེར་དུ་གསུངས་གྱི། སྟོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་མ་
 གསུངས་པའི་སྐྱིར་དང་། མདོ་དེའི་གོང་དུ་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་ནང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་
 གཡོ་ཞིང་སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་གོས་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེ་དག་ནི་ང་དང་འབྲལ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྗེ་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་
 ལྷགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ང་དང་འབྲལ་བར་
 གསུངས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདྲིར་རྗེ་ལྟར་བཟུལ་བ་ལྟར་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་
 གསུངས་གྱི། མདོ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་སྐྱེ་བཞིན་པར་
 མ་བསྐྱབས་གྱི། དེའི་དགོངས་པ་བཤད་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྐྱིར་
 རོ། །ཚིག་དོན་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་མི་རིགས་ན། མདོ་དེ་ཉིད་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོར་མཐོང་རོ། །ཞེས་གྲང་
 གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོར་ཁས་སྐྱོངས་
 བར་གྱིས་ཤིག །མདོ་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་གོ་དོགས་ནས། ཚོས་ཉིད་
 ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་གྱི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རང་ལྷགས་ལྟར་བཅོས་ནས་མ་གསུངས་པའི་སྐྱིར་རོ། །དེས་
 ཅན་རྣམ་དགྲོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་

བཤད་ན་ཡང་། སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྐྱབས་ཀྱི་མ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་འགྲིག་པར་དགའོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲིན་པོའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིས་
 བཤམ་བ་དང་མི་འགྲིག་པས་དེས་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་དོན་
 བཤད་པས་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་དུ་ཁས་སེན་དགོས་ན། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྲིན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད། ཅེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ཡང་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་
 སེན་དགོས་པར་འགྲུར་ཏེ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྤྲིན་རོ།།

གསུམ་པ་ (འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་དུ་སྐྱབས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་སུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
 པ་)ནི། རྣམ་འགྲུར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་སྐྱེས་ནས་
 ཚོད་སྤང་⁹⁹ འཆད་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲུར་སྤྱོད་
 པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་དང་། སྐྱས་ཐེན་ལ་གཞོད་བྱེད་
 བསྟན་པའི་སྤོ་ནས་ཤེས་སྤྲིན་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། མདོ་སྤེ་དགོངས་
 འབྲེལ་དེས་དོན་དུ་མཛད་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་ཤེས་སྤྲིན་གྱི་མདོ་དེས་པའི་
 དོན་དུ་མཛད་པའི་སྤྲིན་དང་། ཤེས་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི་མས་སྤོང་པ་ལ་བྱེད་ན་སྐྱབས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བཤད་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི། །གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་དུ་འདོད་པ་དེས། སྤོང་བར་ཡང་བསྟན་དགོས་ན་དེ་རྣམ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་
 སྤྲིན་རོ།།

⁹⁹ རྣམ་འགྲུར་སྤོང་མང་། སྤངས་

གཉེས་པ་ (འཐད་པའི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་བཞག་པ་)ནི། བཀའ་བར་པ་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་
 མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་དང་མི་ལམ་དང་རྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སློབ་བྱུང་བར་
 གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱི་ལོ་འཛིན་པའི་ཐམས་
 གྱི་རང་བཞིན་འགྲུང་མེད་གྱི་ཉལ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འགའ་ལོ། །ཞེས་
 འགའ་བར་ཚོད་པ་དང་། ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་སྤྱིས་པ་སོ་སོའི་
 སྤྱི་ལོ་ལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་པ་གཉེས་སྤོང་བ་ལ། དགོས་པ་ཡོད་
 བར་སྟོན་པ་ནི། ཉེས་པ་ལྡ་སྤང་བའི་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འགའ་བར་
 ཚོད་པའི་ལན་ནི། ཉོན་མོངས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སློབ་བྱུང་བར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 སྤོང་སྤོས་བྲལ་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་
 མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱི་ལོ་འཛིན་པའི་གཉེས་པའི་
 དོན་དུ་བྱུང་བར་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་
 འགྲུང་རོ།།

གསུམ་པ་ (དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བ་དུ་འདོད་ན་འཁོར་
 གསུམ་དུ་བདེན་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་དུ་འོག་ནས་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན་དེ་
 བའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྤྱི་བ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 གྱི། བདེན་འཛིན་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་ལོ། །བདེན་འཛིན་དུ་བྱས་ཀྱང་འགའ་
 བ་མེད་དེ། དེ་ཤིག་བདག་མེད་སྤོ་ལོ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟོས་
 པའི་སྤང་གཉེན་^{༡༩} གྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་པར་བཤད་པ་ལ་འགའ་བ་མེད་དོ།།

^{༡༩} སྤོ་སྤྱི་དང་སྤོ་མང་། སྤོང་གཉེན་

གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉེས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་(ཚོད་
 པ་)ནི། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་
 པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདྲིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་
 སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱིན་པའི་མདོ་སྟེ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་བ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དེ་དང་
 དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སྟོ་བྱར་བ་ལྟར་གསུངས་ནས་ཡང་ཚོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་འདྲིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལ་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་སྟེ་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་
 པ་དང་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་གཉེས་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འགལ་བར་ཚོད་པ་
 དང་། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་
 གསུང་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། གྱིས་པ་རྣམས་ལ་གསུང་དགོས་ན་དེ་
 དག་ལ་བསྟན་ཡང་ཉོགས་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་འགལ་བར་ཚོད་པ་དང་།
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་པ་གཉེ་ག་ཞུགས་ཤིང་ལན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་གཉེ་ག་
 འབྲུང་ངོ། །མཚམས་སྐྱུར་ཏུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ནི་དྲིས་ལ། གཉེས་
 པས་ནི་ལན་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཚིགས་བཅད་གཉེས་པས་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ལན་གསུངས་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་ལན་མ་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་ན་སྤྱིན་
 མེད་དེ། །ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་
 པ་བཤད་པ་ཉིད་འགལ་བ་སྟོང་བའི་ལན་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ཉེ། འོག་ནས་འགལ་སྟོང་

གི་ལན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཚིགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྟུན་པར་གསུངས་
པའི་སྤྱི་ལ།

གཉེས་པ་(ལན)འི། སེམས་ལྷན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟུན་པ་དང་། །ཡང་
དག་མིན་འདྲིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱུར། །བདག་ཅག་སྣག་པའི་སྐྱོན་ལྡ་གང་དག་
ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་རུང་གི་གཞི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གོགས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མེད་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་མི་བྱས་སྐྱུ་དུ་སེམས་ལྷན་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་མ་ཉོགས་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གོགས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་བྱས་སོ་སྐྱུ་དུ་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་
བརྟུན་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་
འདོད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པའི་
གོགས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་
སྐྱོ་འདོགས་དང་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པའི་སྐྱོན་བསལ་ནས་བདེན་གཉེས་སྤོན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་
ཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་

བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གོགས་བདག་གཅེས་འཇིག་གི་བདག་ལ་
 ཆགས་པ་ལྷག་པར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ལྔ་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་
 ཉེས་པ་དེ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །ཉེས་པ་
 ལྔ་པོ་དེ་སྤངས་ནས་བདག་གཞན་བརྗེས་ནས་བྱང་ཆུབ་གི་མཚོག་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ། སྐྱོད་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་པར་སྤྱིན་ཐ་མ་གཉེས་ལ་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ནི་
 ཁམས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་དགོས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བསྟན་
 པའི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད། འཁོར་ལོ་བར་པར་བཤད་པའི་སྐྱོང་པ་
 དང་དོན་གཅིག་པར་རྟོགས་ནས་སྤྱི་སྤྱི་མི་འགལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་
 རོ།།^{༡༤༠}

གཉེས་པ་(དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་སྐྱོང་དང་བཅས་པར་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།
 མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(ཅ་བ་)ལ་
 གཉེས། སྤྱི་སྤྱི་མི་འགལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 དགོས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤྱི་སྤྱི་མི་འགལ་བའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་
 གིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། རྟོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྤྱིན་
 དོན། རྐྱིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། རྟོན་མོངས་སྤྱིན་འབྲ་བ་ཡིན། ལས་
 ནི་མི་ལས་མོངས་སྐྱོད་བཞིན། རྟོན་མོངས་ལས་གི་རྣམ་པར་སྤྱིན། །ལུང་པོ་སྐྱུ་

¹⁴⁰ མཐུག་གི་གསལ་བཤད་ལྟར་མཚམས་འདིར་ཤོག་གྲངས་ ༣༥༧ འཆད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་གི་
 ཚིག་འབྲུང་དགོས་པར་སྐྱུང་ཡང་བསྐྱུར་སའི་དཔེ་རྣམས་ལ་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་འདིར་སྐོ་མང་དཔར་མའི་ས་བཅད་ལྟར་བཞོད་པའོ།

མ་སྐྱལ་བ་བཞིན། །ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་
 སློབ་བྱུང་བ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདྲིར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
 རྒྱགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བར་དག་པ་ནི་འདྲིར་གསུངས་
 པའི་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱུག་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་བཤམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་
 རྒྱགས་པའི་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོར་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དོན་ནི་
 འདྲི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་སྒྲོན་པའི་
 སྐབས་སུ་སྐྱུག་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཅམ་གསུངས་པ་ནི་འདྲིར་བཤད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ལ་མ་རྒྱགས་པའི་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་
 ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཚོས་གང་དང་གང་
 ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ལུས་བཀག་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྒྲོང་དུ་
 གྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉོན་མོངས་སློབ་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་
 ཅ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་བར་སྤྱིན་པ་ལུང་པོ་ཡང་སློབ་བྱུང་བར་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་
 པའི་རྣམ་སྤྱིན་སློབ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྒྲོང་བ་
 མདོའི་དོན་དུ་གྲུབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་འདེན་སྒྲོང་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པོའི་
 མདོར་ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་སྒྲོན་
 ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དོན་གཅིག་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་

རོ། །བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྤྱི་བ་རྩུ་མང་ད་པའི་དབྱ་མ་བ་དག་གི་ལྷགས་སྣ་ར་བཤད་ན་
 ཡང་ལན་འདི་རྩུང་བད་མི་འགྲིགས་བས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་བ་སྟོབ་དཔོན་
 རྩུ་བ་གྲགས་བས་བཤད་བ་དང་མ་ཐུན་བར་ཅ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་བཤད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཐུང་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་བ་དུ་མས་
 བསམས་གྲང་དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་ལ་ལེགས་པར་བྲུགས་པས། །༥ །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཅ་
 འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་བ་འདི་ཉིད་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཆེས་སྤུལ་དུ་རྒྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་
 བ་ལེམས་ལ་སྟོབ་དུ་རྒྱུང་བས་སྤྱིན་དང་འབྲ་བ་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་
 དོན་མི་ལམ་དང་སྐུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་སྤྱིན་དང་
 འབྲ་སྟེ་ལེམས་ལ་སྟོབ་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བའི་ལས་ནི་སྤྱིན་ཅི་སོག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་རི་སྣ་ལོངས་
 སྐྱེད་བ་སྣ་མ་གྲུབ་བས་མི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྟོན་བཞིན་ལོ། །ཉོན་མོངས་དང་དེས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་བ་ཐག་བཅས་ཀྱི་སྤུང་པོ་ནི་བདེན་
 བར་སྣང་ཡང་བདེན་བར་མ་གྲུབ་བས་སྐུ་མ་དང་སྐུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །སྐྱར་བཤད་བ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་སྟོན་པའི་ཤེས་
 ལྷེད་དུ། ལྷག་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཅམ་བསྟན་བ་འགྲེལ་བ་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་
 བདེན་བ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བར་འདོད་བ་ནི། ཉོག་བ་ཤིན་
 དུ་ཅིང་བར་གསལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ལམ་བདེན་གྱིས་སྟོང་བ་དངོས་ཤུགས་གང་
 ལ་ཡང་བསྟན་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉེས་པ་(ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ཀྱི། སྤྱི་དཔེ་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྤྱི་ཡང་སྤྱི་
མའི་རྒྱད་འདྲིར་ཀྱི། །ཉེས་པ་ལྟ་དག་སྤང་བའི་སྤྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་
པ་ཡིན། །སྤྱི་དཔེ་དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤོང་བར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྤྱི་ཡང་སྤྱི་མའི་རྒྱད་དེ་རྒྱད་སྤྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་
འདྲིར་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་
བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཉེས་པ་ལྟ་སྤངས་ནས་ཡོད་ཏེན་ལྟ་
བསྐྱེད་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གཉེས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལྟ་དང་
བྲལ་བའི་པན་ཡོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གོགས་དང་། སྤོང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གོགས་དང་། སྤོང་བའི་བྱང་བར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གོགས་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱམས་སྤོང་རྗེ་སྤྱི་བའི་གོགས་སོ།

དང་པོ་(བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གོགས་)ཀྱི། འདི་ལྟར་དེ་ཀྱི་མ་ཚོས་
བར། །བདག་ལ་བརྟན་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འགའ་ཞིག་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་མི་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་འདི་ལྟར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བྱུང་དེ་ཀྱི་རང་ལ་ཡོད་པར་མ་
ཚོས་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ལུས་སོ། །སྤྱི་དཔེ་དེ་བདག་ལ་བརྟན་པའི་

ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ལྷུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་བས་དེ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ།།

གཉེས་པ་(སྐྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོགས་)ལྟེ། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་
བསམ། བདག་ནི་མཚོག་ཅེས་རྫོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ། །དམན་
པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག། གདུལ་བྱ་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ན་བདག་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱིས་པས་མཚོག་གོ་ཞེས་རྫོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེད་
པ་ལ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤངས་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱིས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་སྐྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱོད་པའི་ཁྱད་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གོགས་)ལ་གཉེས། དེ་ལྟར་
མ་རྟོགས་ན་ཉེས་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཐབས་སོ།།

དང་པོ་(དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་ཉེས་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་)ལྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་
ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ། །དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འདྲིན་ཅིང་། །ཡང་དག་
དོན་ནི་རིག་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་
མིན་པ་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉེས་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ནི་རིག་པར་མི་འགྱུར་བས་ནོངས་སོ།།

གཉེས་པ་(རྟོགས་པའི་ཐབས་)ལྟེ། བཙོས་མ་སྐྱོ་བྱུར་བ་ཉིད་སྐྱེར། །སེམས་ཅན་
སྐྱོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་ལ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་

དག་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་
པར་གྱུ་བ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་སློང་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱི་
ཏེ་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་བདག་མེད་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་^{༡༤༩} (སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱམས་སྤྱི་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ལོགས་)ལ་གཉིས། རྫོག་པ་
དང་། རྗེས་འགྲོའོ། །

དང་པོ་(རྫོག་པ་)ནི། ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡོན་
ཏན་སྐྱུར་འདེབས་པ། །སློང་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི། །མཚུངས་མཐོང་
བྱམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་
པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་རུང་གི་
རང་བཞིན་གྱིས་སློང་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་སློང་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་
གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་བྱུང་བར་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
ཅུས་སྤྱི་མཚུངས་པར་མཐོང་སྟེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པ་སྐྱུངས་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྤྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
འདོད་ཀྱི་སྤྱི་རྗེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྗེས་འགྲོ)ནི། འདི་སྐྱུར་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །སློང་དང་སློན་པ་བཞིན་
གྱུས་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བྱམས་ཆེན་སྐྱེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་ཐོས་པའི་གདུལ་བྱ་འདི་ལ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་

¹⁴⁹ མཚུག་གི་གསལ་བཤད་སྐྱུར་འདིར་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟེན་ཡོད་ཀྱང་བཞི་བ་ལ་གཉིས་ཞེས་སྤྱི་དགོངས་པར་སྤྱང་།

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་འདོད་ཀྱི་སྐྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་
 གུས་བ་དང་། ཉེས་བ་དང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤར་བ་འད་
 པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉེས་པ་(ཉེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་མན་ལོན་བསྐྱུས་ཉེ་བསྟན་པ་)ནི། ཚོས་ལྷ་སྐྱེ་སྤྱིར་དེ་
 ལས་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྟ། །སྟོན་མེད་ལོན་ཉན་ལྡན་བ་དང་། །བདག་
 དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་སྤྱིར་དུ་འཛོལ།།
 གདུལ་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ལྷ་
 སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དེ་ལས་ནི་རང་ལ་བརྟུགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་། རང་དང་
 སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྱི་མཚུངས་པར་སྟོན་བ་དང་།
 སྟོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། ལོན་ཉན་འགྱུར་རུང་དུ་ལྡན་བ་དང་།
 བདག་དང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྱི་མཚུངས་པར་བྱས་ཉེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བས་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་སྤྱིར་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལེ་འཁྲུང་མཚན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་བཅོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་
 སྐབས་ཉེ་དང་པོ་ལོ། །།ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་
 གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་སྐབས་ཉེ།
 རྟོགས་སངས་སྐྱེ་འཛོལ་སྤྱིར་དང་། །ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

དང་པོའི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་པར་བཤད་
པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་སྐྱུར་དུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་སྒྲུང་
སྟེ། རྒྱ་མ་ལུར་འཐད་པར་སེམས་སོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་
ཟིན་ཏེ། །དཔལ་འཕྲེང་མདོ་དང་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སོགས་དོན། །རྗེ་བཙུན་སྣ་མའི་
གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །རྒྱལ་སྤྲས་ཡབ་སྤྲས་གཉིས་གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན། །གོ་
སྤེའི་ངག་གིས་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བཤད། །སྐྱེག་པ་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
སྤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཙུན་གཙུག་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས།
རྣམས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ། །

བྱང་ཚུབ་གྱི་སྐབས་ལ།

། གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་སོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 བྱང་ཚུབ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་
 བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཚུབ་བཤད་པ་)ལ་
 གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་དང་། ལེ་ལུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། དེ་ནི་རྗེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་འདི་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་
 མེད་ལ། འདི་ནི་འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་འོ། །དེ་ལ་རྗེ་མ་མེད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐག་པ་མེད་པའི་
 དབྱེངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་སློབ་བྱུང་གྱི་རྗེ་མའི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤྱར་རྗེ་མ་དང་བཅས་པ་རྗེ་མ་
 མཐའ་དག་ཐད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱེས་པའི་སློབ་སྦྱོར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱུད་
 གྱི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་བར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་
 སློབ་དུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་(དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། རྗེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །

། དང་པོ་(རྗེ་བ་)ནི། དོན་བརྒྱུད་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཅུ་བ་
 དང་། ། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་(ཙམ་)ནི། དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་བཞིན་དོན། །དེ་བཞིན་ཐབ་དང་རྒྱ་
 ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །རི་སྲིད་དུས་དང་རི་ལྟ་ཉིད། །དག་པ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །རྒྱ་དེ་གཉིས་གོམས་པར་བྲལ་བ་ལས་ཇི་མ་
 མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་པས་འབྲས་
 བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཇི་མ་མཐའ་
 དག་དང་བྲལ་བ་ལ་བཞིན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་འབྲུབ་པའི་
 བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ལ། དོན་གཉིས་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་ཞེན་ནི་
 གནས་འབྲུར་མཐར་སྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཐབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཕོངས་སྐྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱེད་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ། །འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ནི་
 འཁོར་བ་རི་སྲིད་མ་སྐྱོངས་ཀྱི་དུས་སུ་འཇུག་པས་ཉག་པའི་ཁྱད་པར་དང་།
 གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་བསམ་བ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འཇུག་
 པས་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །འདིར་སྐྱར་ཁམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དུས་སྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་།
 རང་ལ་བཞིན་ནས་སྲིས་འབྲུང་བ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
 མེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་དེའི་ཆེ་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཅམ་
 ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས། མིང་གི་དབྱེ་བ་དང་། རོན་སོ་སོར་བཤད་
བའོ། །དང་པོ་(མིང་གི་དབྱེ་བ་)ནི། ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་འདྲིར་ནི་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(རོན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ནི། དག་པ་གཉེས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ངོ་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱང་ནི། དེ་ལ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞིག་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
དེ་སྤོ་བྱུང་གྱི་འི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་
བྱེ་བ་སྟེད་མཐའ་དག་གིས་གཤོགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་
དོགས་པ་མ་མཚེས་པ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གི་སྐབས་ལས་གྲོལ་བ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་དོགས་པ་མ་མཚེས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །བྱང་ཚུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་གཉེས་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྗེས་
ལས་ཐོབ་པ་གཉེས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་བའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གནས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་འདྲིར་ཐོབ་པའི་སྐྱས་བསྟན་ཏེ་འདྲིས་
ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གཉེས་པོ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་
སོ། །ཤོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ལག་རྗེས་སོ་སོར་སྤྱི་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་རང་དོན་བསྐྱུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་
བསྐྱུབ་པ་ནི་ལས་སོ། །དོན་གཉེས་བསྐྱུབ་པ་དེའི་རྟེན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་
པའོ། །ཐབ་པ་སོགས་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དག་གིས་འགྲོ་བ་རི་སྤྱིད་པར་བསམ་གྱིས་མི་

འབྲུག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེད།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རྣམ་ཏུ་བསྐྱབ་)ནི། རྣམ་ནི། རོ་པོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
དང་། །ལས་དང་ལྡན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་ཉལ་བསམ་མི་འབྲས་ཉིད་
ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ས་ནི་མཉམ་བར་གཞག། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་པོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། །རྒྱ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། །དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ལས་
དང་། །དེ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ཡོན་ཉན་དང་ལྡན་པ་དང་། །སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པའི་རབ་
དབྱེ་དང་འཇུག་པའི་འབྲས་པར་དེ་ཉལ་པ་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་འབྲས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི། །དོན་བརྒྱད་པོ་དེའི་སློབ་ས་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་གཉན་ལ་
འབེབས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། རོ་པོ་དང་རྒྱའི་དོན་བཤད་པ་དང་།
འབྲས་བུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། །ལྡན་པའི་དོན་
བཤད་པ་དང་། །འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རོ་པོ་དང་རྒྱའི་དོན་བཤད་པ་)
ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། །བསྟན་པ་དང་། །བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་པོ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ། རོ་པོའི་
དོན་དང་རྒྱའི་དོན་ལས་བརྒྱུས་ཉེ་ཆིགས་སུ་བཅད་པ།

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་པོ་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱའོ། །དང་པོ་(བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་པོ་)ལ་གཉིས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་
གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་བཞིན་སློབ་བྱེད་ཀྱི། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང་།

¹ ལྟ་བུམ་ཀྱི་རྒྱའི་དོན་བཤད་པ་དག་འབྲས་བུའི་དོན་

སྐྱོ་བྱུང་རྣམ་དག་བཤད་པ་ལོ།།

དང་པོ་(རང་བཞིན་རྣམ་དག་བཤད་པ་)ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྐྱུང་སྐྱོ་བྱུང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཤེས་
བྱའི་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིན་ཚོགས་སྐྱུག་པོའི་སྐྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱིབས་པར་གྱུར་བ་ལྟིས་
དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱོ་བྱུང་རྣམ་དག་བཤད་པ་)ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ།།

དང་པོ་(ཡེ་ཤེས་)ནི། ཉི་མ་འོད་གསལ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(སྤངས་པ་)ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་རྗི་མ་
མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་
པའི་རྟག་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་གཡུང་བྱུང་ནི་ཚ་བ་མེད་པ་དང་ན་བ་མེད་པ་དང་
འཆི་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱུང་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཚོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ)ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིན་ཚོགས་སྐྱུག་
པོའི་སྐྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱིབས་གྱུར་བ། །རྗི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་
རྟག་བརྟེན་གཡུང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་
ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཚོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་

ཡིན་ཉི་བཞིན་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ས་རྟོགས་པ་
 ལུན་ཚོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྟན་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་སློབ་བྱུང་གི་ཉིན་
 མོངས་ཤེས་བྱའི་སྟེན་ཚོགས་སྟུག་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིས་ནི་བསྐྱེ་བས་བྱུང་བའི་རི་མ་
 དེ་དག་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་
 ཏོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཉག་བཟུང་གཡུང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་པས་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)¹ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་
 པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་པ་)ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་
 གཉིས། རོ་བོའི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའོ། །དང་པོ་(རོ་བོའི་དོན་)ལ་གཉིས།
 ལྷིང་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱིད་བསྟན་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཚོས་
 ཀྱིས་རབ་བྱེད་པ། །དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོའི་སྟོན་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། སློབ་བྱུང་གི་རི་མས་དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 ལྷན་པར་དུ་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤང་
 བྱ་དོས་བརྒྱུད་པའོ།།

¹ མཇུག་གི་གསལ་བཤད་ལྟར་འདིར་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྐྱུར་སའི་དཔེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་ལ་དགོངས་པར་སྤང་།

དང་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉི་མ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་
 དང་། སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་
 ལྗོངས་པ་ལ་སྟོས་ཉེ་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྟོ་བྱུང་གི་
 རི་མས་དག་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར།།
 འཇུག་ཅན་གསུམ་གྱི་སྤངས་པ་ནི། རྟུམ་ལས་འདས་སྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཚོས་
 རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
 གསལ་དུ་བྱས་པ་མིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་
 དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཅན་གསལ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་གསུམ་གྱི་
 རྟུམ་གྱི་གངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་
 ལྡན་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་(སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་དང་། རྒྱབ་དང་
 སྟོ་བྱུང་བ་ཉིད་གྱིས། ཉོད་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དེར། སྤྱིན་དང་འབྲ་བར་
 བརྗོད་པ་ཡིན། སྤྱིན་ནམ་མཁའའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལྟར་རི་མ་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིན་
 རྣམ་མཁའ་ལ་རྒྱབ་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རྒྱབ་པ་དང་། སྤྱིན་སྟོ་
 བྱུང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རི་མ་སྟོ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཉོད་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དེར་སྤྱིན་དང་འབྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་(དེ་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ)ནི། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་

³ མོ་མང་། རྟུ་

གཉེས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །སྤྲིབ་
པ་གཉེས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉེས་ཡིན་ཏེ།
མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པ་
རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉེས་སུ་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། དག་པ་གཉེས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་ལས་ནི་
རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་སློ་བྱུང་གྱི་ངོ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་གྱིས་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་སོ། །འདི་འབྲས་བུའི་དོན་གྱི་མཚམས་སྐྱར་བྱ་
ཡང་བྱུང་མོད་གྱི། རྒྱ་མའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པར་སྐྱར་དོ།།

གཉེས་པ་འབྲས་བུའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།
བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་པ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།
གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གོམས་པའི་འབྲས་
བུ་ཉོན་ལྡན་དང་བྲལ་བ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་སྤྲིབ་སྤངས་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉོན་ལྡན་
དང་བྲལ་བ་བཤད་པ་)ནི། རྗེ་མེད་ཆུ་ལྡན་རིམ་རྒྱས་བརྒྱས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་
དང་། །སྤྲི་གཅན་ཁ་ནས་ཐར་པའི་རྩ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྲིན་ཚོགས་ཉོན་མོངས་

དག་ལས་ལྷོ་ལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། །དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་སྤྱིར་འོད་ཟེར་སྤང་
 ལྡན་དེ་ཉིད་དོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུ་དང་ལྡན་ཞིང་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་བརྒྱས་
 ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་གཙན་གྱི་ཁ་ནས་ཐར་པའི་རྩེ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་ཞེ་
 སྤང་བཟད་པར་སྤངས་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་འོད་ཟེར་དང་
 ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིན་ཚོགས་དག་ལས་ལྷོ་ལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་གཉི་ལྷག་ཟད་པར་སྤངས་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་དང་
 ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་
 སྤྱིར་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ནི། ལྷུ་བ་པ་རྒྱ་མཚོག་སྤང་ཅི་སྤྱིར་པོ་
 དང་། །རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཉེར་དང་སྤོན་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་རིན་ཆེན་བདེ་
 གཤེགས་སྤྱུ་དང་ནི། །ས་བདག་གསེར་གྱི་གཟུགས་འབྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད། །སྤྱར་
 ཁམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྷུ་བ་པའི་རྒྱ་མཚོག་དང་།
 སྤང་ཅི་དང་། འབྲུའི་སྤྱིར་པོ་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག་གི་གཉེར་
 དང་། །སྤོན་པ་བཞིན་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་བདེ་
 གཤེགས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་ནི་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་གསེར་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རང་རང་
 གི་སྤྱི་བ་བྱེད་མཐའ་དག་ལས་ལྷོ་ལ་བ་དང་། འབྲ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཤེས་སྤྱི་བ་མཐའ་
 དག་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་པོ་དང་གསེར་
 ཀྱི་དཔེས་སློ་བུར་རྣམ་དག་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ།
 ལྷུ་བ་པའི་དཔེས་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སྤྱུ་དང་

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེས་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་བ་དང་། ཉན་ཐོས་
 སོགས་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་བ་དང་། གཟུགས་སྤུང་སྤུང་ཚོགས་བ་དང་
 ལྡན་བར་བསྟན་ཏོ། །སྤང་ཅི་དང་། གཏེར་དང་། ལྡོན་པའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་དགའ་བདེས་ཚིམ་པར་བྱེད་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་དབྱལ་
 བ་སེལ་བར་བྱེད་བ་དང་། རྣམ་ཕྱོད་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་བར་བྱེད་པའི་མཛད་བ་བསྟན་
 ཏོ། །སོ་སོར་བྱེ་བ་གཉིས་གྱིས་ཚོས་གྱི་སྐྱ་དང་། བཞིས་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་དང་།
 གསུམ་གྱིས་མཛད་བ་མཚོན་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་བ་(བཤད་བ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་
 (མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་བ་ཞེས་སོ། །གཉིས་བ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ། ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་གྱི་རྒྱས་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་བསྟན་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་
 འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་འབྲས་བུའི་དཔེ་
 དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱི་རྒྱས་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་བསྟན་བ་)ནི། ལུ་མཚོ་སོགས་
 བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །སློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་བ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་གྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་བ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་
 བའི། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ལེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྟོན། །ལྷ་འི་མ་མེད་བ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་མཚོ་དང་། །སྐྱ་གཅན་
 ལས་ཐར་པའི་རྩ་བ་དང་། །སྤྱིན་ལས་ཕྱོད་པའི་ཉི་མ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད་
 ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་གྱི་སློ་བུར་བའི་ཉོན་མོངས་བས་དག་བ་ནི་མདོར་ན་

མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །སྤྱིན་སོགས་ཚོགས་མ་
 ཚང་བ་མེད་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་སྤྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྐྱབ་གསུམ་ནི་དེས་པར་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པར་བརྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་པ་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་དོ་ཐོ་
 བ་དད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུགས་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་བ་དད་པ་མེད་མོད་ཀྱི་ལག་
 རྗེས་མི་འབྲས་བུའི་སྐོ་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ (མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ནི། འདོད་ཆགས་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཚོས་མཐུན་ནི། འདོད་ཆགས་རྒྱལ་ནི་སྤངས་སྱིར་
 དང་། །གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་བརྗོད་ལ། །བསམ་གཏན་རྒྱ་ནི་འབབ་སྱིར་དེ། །རྒྱ་དག་རྗེར་
 དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྱིར་དང་།
 །གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་བརྗོད་བསམ་གཏན་ལ་མ་གཡོས་བཞེན་དུ་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་
 བན་འདོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱ་ནི་འབབ་པའི་སྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་བརྗོད་
 ཞེས་པའི་རྒྱ་དག་པའི་རྗེར་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་སྤང་སྤངས་པའི་ཚོས་
 མཐུན་ནི། །ཞེ་སྤང་སྐྱབ་གཅན་ལས་ཕྱོལ་བས། །སྤྱིར་རྗེ་བྱམས་ཆེན་འོད་ཟེར་
 གྱིས། །འཕྱོ་བ་ཁྲལ་པའི་སྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་རྣ་བ་ཉ་བ་བཞེན། །ཤེས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་སྐྱབ་གཅན་ལས་ཕྱོལ་བས་སྤྱིར་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་འཕྱོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲལ་པའི་སྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་རྣ་བ་ཉ་བ་བཞེན་ལོ། །གཉི་སྤྱད་སྤངས་པའི་ཚོས་མཐུན་ནི། །གཉི་སྤྱད་སྤྱིན་
 ལས་རྣམ་ཕྱོལ་བ། །འཕྱོ་བར་ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །སྤྱན་པ་མེས་སྱིར་སངས་
 རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ་བཞེན། །གཉི་སྤྱད་གི་སྤྱིན་ཚོགས་ལས་ཕྱོལ་བས་

འགྲོ་བར་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྷན་པ་
སེལ་བའི་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་རྗེ་མ་མེད་པའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ།།

གསུམ་པ་ (རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་) བེ། མི་མཉམ་མཉམ་
པའི་ཚོས་སྲིད་དང་། །དམ་ཚོས་རོ་ནི་སྦྱིན་མཛད་དང་། །ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་
སྲིད་དེ། །བདེ་གཤེགས་སྦྱང་ཅི་སྟོང་པོ་བཞིན། །དག་སྲིད་ཡོན་ཏན་རྣམ་གྱིས་
ནི། །དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་སྲིད་དང་། །རྣམ་ཐོལ་འབྲས་བུ་འཕྱིན་བྱེད་
སྲིད། །གསེར་དང་གཉེར་དང་སྡོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་སྲིད་
དང་། །རྐང་གཉིས་བདག་པོའི་མཚོག་སྲིད་དང་། །རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
སྲིད། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་བཞིན། །གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་
སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྲིད་དང་། །དམ་ཚོས་
ཀྱི་རོ་སྤལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་དང་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་
པའི་སྲིད་སངས་རྒྱས་དེ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྦྱ་དང་། །སྦྱང་ཅི་དང་སྟོང་པོ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ།། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྲིད་དང་། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྱིས་ནི་
དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྲིད་དང་། །རྣམ་ཐོལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
པའི་སྲིད་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གསེར་དང་གཉེར་དང་སྡོན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ།། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་སྦྱིན་བྱེད་ཅེས་བཤད་དེ། །དོན་འབྲལ། །རིན་ཆེན་རྟོགས་
པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱའི་སྲིད་དང་། །ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྦྱ་རྐང་གཉིས་བདག་
པོ་མཚོག་ཡོན་པའི་སྲིད་དང་། །མཚོག་གི་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་
པའི་སྲིད་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་སྦྱ་དང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་

རྒྱལ་དང་། །གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཉིས་
སྤུང་ཚོགས་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ལས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྤུང་ཚོགས་བཤད་པ་)ནི། འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟོས་ནས་དོན་གཉིས་སྤུང་སྐྱབ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་བརྟོས་ནས་དོན་གཉིས་སྤུང་སྐྱབ་
ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་
སྤུང་སྐྱབ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་ཏེ། རྒྱ་སྟོན་པ་ནི་རྒྱའི་བཀོད་པ་མི་འབྲ་བ་
གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་སྟོན་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི། གསུང་
གཅིག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐྱད་སོ་སོ་དང་མ་སྤུང་པར་ཚོས་སྟོན་པར་
མངོད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། བརྟན་པ་
དང་། ། བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(བརྟན་
པ་)ལ་གཉིས། རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་
བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་)ལ་སྤུངས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་ཁྲབ་འདི་ག་
མེད་ཚོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་མེད། སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་
དང་། ། རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་། རི་སྟེང་པ་མཐའ་དག་ལ་མཁུན་པ་ཁྲབ་
པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲད་པར་ཀྱི་ཚོས་ཡོན་ཏེན་ནི། འདི་ག་མེད་ཚོས་ཅན་ཏེ།

དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྲར་བཤད་པ་བཞི་
བཅད་པར་སྤངས་པས་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པའི་
སྐྱའོ།།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཤིང་བཤད་པ་)ནི། གནས་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་
ནི་གཞན་དོན་འབྲུབ་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། །དབང་པོ་རྒྱལ་དོན་ཉམས་སྲུ་སྟོང་
བའི་རྒྱ། །འབྲུང་མེད་གཟུགས་དོན་བཟླ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉམ་
དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་བཤད། །དེ་གཙང་སྟོན་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཚོས་
རོ། །སྟོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་སྟོང་དང་། །རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བབ་
པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམས་པ་ན། །དོན་དམ་བདེ་
མངོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་དང་
བྲམ། །དེ་སྟར་ནམ་མཁའ་ཡི་གོ་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་
པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་གི་ཚོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཉམས་
སྲུ་སྟོང་བ་སྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་འཕྲིན་ལས་སྤུན་
སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བའི་གོ་སྐབས་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
དམ་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་གི་དོན་ཉམས་སྲུ་སྟོང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། བ་སྟོད་དུ་བ་མལ་བའི་དབང་པོ་རྒྱལ་གི་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་དོན་ཉམས་སྲུ་སྟོང་བ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་བཞི་ཚོགས་པ་
ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

འོན་ཏེ་བ་དང་། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
 བ་ལ་སོགས་བ་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་གཏམ་བཟང་པོ་ནི་ཉེས་སྟོན་དང་བྲལ་
 བའི་གཙང་མ་ཉན་བ་དང་། ལྷའི་ཤེས་བས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱི་ཇི་གཙང་མ་སྟོམ་བ་^༩ དང་། ལྷའི་ཤེས་བས་འབགས་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམ་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་སྟོང་བ་དང་། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་བས་རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཚུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུར་འགྱུར་ལ། ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྦྱད་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་དུག་གིས་ཀྱང་བཞད་ཟེན་པའི་ཡུལ་དུག་ཉམས་སུ་སྟོང་
 ལ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་ཡུལ་དུག་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་
 རོ། །དོན་དམ་བར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་བས་ཞིབ་མོར་བསམས་བ་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བ་ལས་དོན་དམ་བ་ཟག་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་མཛད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་བ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 རྣམས་དང་བྲལ་ཉེ་སྟོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་གསུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བའི་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། འཛིག་
 ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་བ་མཛད་པ་
 ཡིན་ལོ།།

གསུམ་བ་(བཞད་བ་)ལ་གཉིས། མཚམས་རྒྱུར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་

⁹ ལྷ་འགྲུམ་ཀྱི་སྟོམ་བ་

(མཚམས་སྐྱབས་པ་)ནི། ཚིགས་སྐྱབས་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཚ་པ་)ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སྐྱབས་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཁོས་བའི་སྐྱབས་ནི་རྫོགས་པ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་ནི་སྦྱོང་བ་ལོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མདོན་སྐྱུ་ཏུ་རྫོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་བ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལས་སྐྱབས་འདི་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞེན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིབས་པ་མཐའ་དག་ལས་ཁོས་བའི་སྐྱབས་ནི་རྫོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་སྦྱོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལོ།

གཉིས་པ་(ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་(སྦྱིར་བསྟན་པ་)ནི། རྣམ་གྲོལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་དག་ནི། །རྣམ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཟག་པ་མེད་སྦྱིར་ཁྱབ་པའི་སྦྱིར། །འདུས་མ་བྱས་སྦྱིར་གནས་ཉིད་སྦྱིར། །རྣམ་གྲོལ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་དག་ནི་སྦྱངས་པ་དང་། རྫོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་སྦྱིར་དང་། མཁུན་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་སྦྱིར་དང་། སྦྱི་མ་ནི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ཉིད་ཡོན་པའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱངས་པ་དང་རྫོགས་པ་བཤད་པ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱེངས་པ་དང་རྟོགས་པ་བཤད་པ་)ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་
དང་། །བཅས་པ་འགགས་སྲིར་བག་མེད་དེ། །ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
སྲིར། །ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་འགགས་པའི་སྲིར་བག་པ་མེད་པ་དང་དེ་ཤེས་བྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། །ཤེས་བྱུ་ཉི་ཆེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་སྲིར་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ནི། གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི།།
རང་བཞིན་ཡིན་སྲིར་འདུས་མ་བྱས། །འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། །བརྟན་
སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །གཏན་དུ་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མེད་པ་
ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་མདོར་
བསྟན་པ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་བསྟན་
བཤད་སྐྱུར་པའོ། །དགག་བྱུ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉི་བར་གཟུང་བ་ནི། འཇིག་པ་
རྣམ་བཞིར་ཤེས་བྱུ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་དག་ལས་བརྗོད་སྲིར་དོ། །སྤྱུགས་དང་
རྣམ་འགྱུར་ཆད་པ་དང་། །བསམ་མི་བྱུང་འགྱུར་འཕོ་བ་སྟེ། །དེ་མེད་སྲིར་ན་
བརྟན་ཞི་དང་། །རྟོག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །འཇིག་པ་རྣམ་བཞིར་ཤེས་བྱུ་
སྟེ། །བརྟན་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྟོན་སྲིར་དོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དར་ལ་བབ་
པ་ལས་དམན་པའི་གནས་སྐྱབས་ཐོབ་པའི་གྲ་བ་ནི། །སྤྱུགས་པ་དང་། །ན་བས་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་དང་། །སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ཆད་པ་སྟེ་བ་དང་། །བསམ་སྲིས་མི་བྱུང་བར་
བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་མེད་པའི་སྲིར་ན་བརྟན་པ་དང་། །ཞི་བ་དང་།

ཉག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་)“ལ་གཉིས། བརྟན་པ་དང་། དེ་བརྟུན་པ་ལོ།།
དང་ཕོ་(བརྟན་པ་)ནི། རྗེ་མེད་ཤེས་དེ་དཀར་པོ་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་སྲིར་ན་
གནས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེ་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་དོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ལེགས་ཚོགས་
སྐྱབ་པའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་བརྟུན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། འོན་ཀྱི། །དང་ཕོ་(དཔེ)ནི། རྗེ་
ལྟར་རྒྱ་མེན་རྣམ་མཁའ་ནི། །གཟུགས་མཚོང་བ་དང་སྐྱ་དང་རྗི། །རོ་དང་རེག་དང་
ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལྟར། །རྗི་ལྟར་དབང་ཤེས་སོགས་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེན་པའི་རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་མཚོང་བ་དང་སྐྱ་དང་རྗི་དང་རོ་
དང་རེག་དང་ཚོས་རྣམས་ནི་སྐྱ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་
རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར།

གཉིས་པ་(དོན)ནི། དེ་བཞིན་སྐྱ་གཉིས་སྐྱིབ་མེད་པའི། །སྐྱོར་བས་བརྟན་
པའི་དབང་དོན་ལ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག །སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཀོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱ་གཉིས་པོ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཡིན་
ཀོ། །གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཞེ་ན། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དོན་ལོ།།
ཚུལ་རྗི་ལྟར་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ན། འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྐྱིམ་པ་མེད་པའི་
སྐྱོར་བས་སོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། སྐྱིབ་མེད་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གཞན་
རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་སྐྱིབ་བྱེད་རྗི་མ་མེད་པའི་དོན་ཏོ།།

“གཟུགས་གི་གསལ་བཤད་ལྟར་འདྲིར་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་ཚོགས་བསྐྱུར་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་པ་ལ་དགོངས་པར་སྐྱུང་།

བཞི་པ་ལྟར་པའི་ཡོན་ཏན་བཤམ་པ་ལ་གཉིས། གུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་
ན་དང་ལྟན་པ་དགག་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་(གུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་དང་ལྟན་པ་དགག་པ་)ནི། རི་སྐད་དུ། ཡེ་ཤེས་སྣང་
བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དོ།⁶ །ནམ་མཁའ་ལ་
ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་བཤམ་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་
འདྲེས་པའི་རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། རོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གལ་ཏེ་
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏྟ་བར་
འགྱུར་ན་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(རོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། མཚན་མས་སྐྱར་བ་
དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤམ་པའོ།།

དང་པོ་(མཚན་མས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)ནི། བསམ་
མེད་ཉམ་བཟན་ཞི་བ་གཡུང་རྒྱུད་ཉིད། །རབ་ཏུ་ཞི་བྱེད་ཉམ་བཟན་མཁའ་
བཞིན། །ཆགས་མེད་གུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་རྩལ་རེག་སྤངས། །ལྟ་གཟུང་མེད་དགོ་
སངས་རྒྱས་འི་མ་མེད། །བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཉམ་པ་དང་། བཟན་པ་⁷ དང་། ཞི་
བ་དང་། གཡུང་རྒྱུད་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྫོགས་པ་དང་བྲལ་བ་
དང་། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གུན་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་།

⁶ མོ་མེད་དང་མོ་མང་། དེ།
⁷ ལྟ་འགྱུར་། བསྟན་པ་

རྒྱལ་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང་། བརྟམ་མེད་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་
དྲི་མ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་
(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི་ཚིག་གས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས། ཡོན་
ཏན་གྱི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། རྣམ་གྲོལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གིས། །རང་
དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་བྱལ་
སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དྲི་མ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་
ཅན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྟུན་སྟུམ་
ཚོགས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ནི་བསམ་གྱིས་
མི་བྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱངས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་
ཏན་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་(སྐྱངས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་
ཏན་)ལ་ལྔ། ཟབ་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཉག་པའི་བྱེད་པར་དང་། བདེ་བའི་བྱེད་པར་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། སྐྱངས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་(ཟབ་པའི་བྱེད་པར་)
ལ་གཉིས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་
བྱེད་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་སྟུར་རྟོགས་མི་བྱས་པའོ།།

དང་པོ་(དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་བྱེད་པར་དུ་བསྟན་པ་)
ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ལྷུང་མིན་

སྤྱིར་ །ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་བར་བྱ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཉལ་ཏུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞེས་གི་ཡུལ་ཡིན་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་ཀྱི་
 ཤེས་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡུལ་ཉལ་ཏུ་མིན་པའི་སྤྱིར་ །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅན་སངས་རྒྱས་
 མིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་བར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ (གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་བྱས་པ་) རི། སྤྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ།།
 དོན་དམ་ཡིན་སྤྱིར་བསམ་བུའི་མིན། །ཚོས་ཉིད་ཟབ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི།།
 བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་སྤྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན།།
 སྤྱིས་བས་དེ་སྐྱོན་མཐོང་མ་སྐྱོང་། །བཙས་པའི་བྱིམ་ནས་བྱ་རྒྱུ་གིས། །ཉི་མའི་
 གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་
 ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་དོན་
 དམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུལ་མིན་ལོ།།
 ཚོས་ཉིད་ཟབ་པའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་བར་
 བྱའོ། །གང་གི་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན་དུ་སྤྱིས་བས་ཚོས་ཉིད་དེ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་མ་སྐྱོང་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ལ་རང་ཉིད་བཙས་པའི་བྱིམ་ན་
 གནས་པའི་བྱ་རྒྱུ་གིས་ཉི་མའི་གཟུགས་ཡུད་ཅུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པས་ཀྱང་དེས་འགའ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་དུས་
 ཉལ་ཏུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྟག་པའི་ཁྱད་པར་)ནི། སྐྱེ་དང་བྲལ་སྲིད་རྟག་པ་སྟེ། །འགག་མེད་
 སྲིད་ན་བརྟན་པ་ཡིན། །གཉིས་མེད་སྲིད་དེ་ཞི་བ་སྟེ། །གཡུང་རྒྱུང་ཚོས་ཉིད་
 གནས་སྲིད་རོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་
 བའི་སྲིད་རྟག་པ་སྟེ། མཐར་འཁོར་བའི་འགག་པ་མེད་པའི་སྲིད་ན་བརྟན་པ་ཡིན་ལ།
 སྲིད་ཚོད་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་མེད་པའི་སྲིད་ཞི་བ་སྟེ་ཡང་ན་སྐྱེ་འཁོར་དང་བྲལ་
 བའི་སྲིད་ན་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །སུན་ཚོགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚ་བ་མེད་པས་
 གཡུང་རྒྱུང་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་གནས་པའི་སྲིད་རོ། །ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་
 རྩོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེ་བ་ན་འཁོར་དང་བྲལ་བས་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་(བདེ་བའི་ཁྱད་པར་)ནི། རབ་ཞི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་སྲིད། །སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མ་སྐྱས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའི་
 སྲིད་བཅག་པ་མེད་པའི་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་(ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ལ་ངེ་སྟེད་པ་རྟོགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་རྟོགས་སྲིད་
 ཁྲུབ་པ་ཉིད། །གནས་པ་མེད་སྲིད་རྟོག་མེད་དེ། །ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་པའི་སྲིད་ཁྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ཇི་སྟེ་བ་རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོག་པ་མེད་དོ། །

ལྔ་པ་(སྐྱངས་པའི་ཁྱད་པར་)ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱངས་སྲིད་ཆགས་པ་མེད། །ཤེས་
 རྒྱུའི་སྐྱིབ་ཀུན་དག་པའི་སྲིད། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །གཉིས་མེད་
 ལས་སྐྱུ་རྒྱུང་བའི་སྲིད། །རྒྱབ་པའི་རེག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་པ་བྲད་
 བར་སྐྱངས་པའི་སྲིད་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པས་ཉོན་སྐྱིབ་སྐྱངས་པ་དང་།

ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཀུན་དག་པའི་སྐྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་སྐོག་ས་པ་མེད་པས་
 ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པས་བསྐྱུས་པའི་བྱིང་ཕྱོད་
 གཉིས་མེད་པས་ཉིང་རེ་འཇིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལས་སྐྱ་རྒྱུང་པའི་སྐྱིར་སྐྱུས་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་གོག་ས་སྐྱ་རྒྱུང་བ་བྱིང་ཕྱོད་གྱིས་སྐྱུས་སེམས་
 ལས་སྐྱ་མི་རྒྱུང་བའི་རྒྱུ་པའི་རེག་པ་དང་བུལ་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན)ནི། དེ་གཟུགས་མེད་སྐྱིར་བཟུང་མེད་
 དེ། །མཚན་མ་མེད་སྐྱིར་གཟུང་ཏུ་མེད། །དགོ་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་སྐྱིར། །འི་
 མེད་འི་མ་སྤངས་སྐྱིར་རོ། །ཚོས་ཉིད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱིར་མིག་ལ་སོགས་
 བས་མངོན་སྐྱུལ་ཏུ་བཟུང་མེད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་
 སྐྱིར། ཉག་ས་ལས་ཉོག་ས་ཚུལ་རྗོགས་པའི་ཚུལ་ཏུ་གཟུང་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལྷོ་རྒྱུང་
 རྣམ་དག་གིས་བྱུང་བར་ཏུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པས་དགོ་བ་ནི་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྐྱིར་དང་། ལྷོ་རྒྱུང་གྱི་འི་མེད་ནི་འི་མ་ཟད་བར་སྤངས་
 པའི་སྐྱིར་རོ།།

ལྷ་པ་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། སྐྱིའི་མཚན་ས་སྐྱུར་བ་དང་། དོན་
 སོ་སོར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱིའི་མཚན་ས་སྐྱུར་བ)ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འདྲིའི་ཕྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་དང་། ཉག་པའི་ས་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་
 བས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་བར་དབྱེར་མེད་བར་འཇུག་པ་ཡང་
 སྐྱིད་པ་རྗེ་སྐྱིད་གྱི་བར་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དགོ་བ་བསྐྱུབ་པ་ལ་མཁའ་པའི་
 ཐབས་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་སྐྱུས་པ་མངོན་སྐྱུལ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། དུས་སྐད་ཅིག་གྲང་གཡོ་
བ་མེད་ཅིང་རྒྱན་བརྟན་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྐྱོན་
གྱིས་བྱུང་བས་འདྲུག་པར་སྟོང་བར་བྱ་སྟེ། ས་བཅུ་རྒྱན་གྱི་ཐ་མ་མན་ཆད་དང་། མ་
འདྲེས་པའི་ཚོས་དང་སྐྱོན་པའི་སྤྱིར་དོ།།

གཉིས་པ་(དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་འདྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་
དང་། བརྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་དོ། །དང་པོ་
(སྐྱ་གསུམ་གྱི་འདྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་
བའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་བ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(མདོར་
བསྟན་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་(སྤྱིའི་དོན་)ལ་
གསུམ། འབྲས་བུ་འབྲས་བུ་པའི་དུས་མཚམས་དང་། སྐྱ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་
བ་དང་། དེ་ལ་ལོག་པར་ཉོག་པ་བསམ་པ་བའོ།།

དང་པོ་(འབྲས་བུ་འབྲས་བུ་པའི་དུས་མཚམས་)ནི། ས་བཅུ་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་བ་
ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟེགས་དོན་ཤེས་བྱ་རི་
སྟེད་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་ཟད་གྲང་མི་འཆད་ཏེ། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདྲིན་
པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། དོན་གྲང་དེའི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྡེ་ཚོན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པོའི་མདོན་པར་ཉོག་ས་པའི་རིགས་མ་ལུས་བ་ཐོབ་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་རི་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་ནས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་

སོང་བ་དེའི་གཞིགས་པའི་དོར་ཤེས་བྱ་རི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་
 ར་བཞག་པ་སྟེན་མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྐྱིལ་ཐད་པར་སྤངས་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་མཚན་དཔེས་སྐྱུས་པའི་སྐྱུ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ཚོས་སྐྱུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྟེན་དང་ཡོན་ཏན་ལྟ་
 ལྟ་དང་། དེས་པ་ལྟ་སྟེན་གྱི་ཕོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་འབྲུག་ལ། ཕོངས་སྐྱུས་
 བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་མངོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་མཚོག་གི་སྐྱུས་པའི་སྐྱུ་དེའི་ཆེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྐྱུས་པའི་སྐྱུའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཕོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་དངོས་རྒྱུ་
 ཚོགས་པ་ཚོར་གཅིག་པ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །པར་སྐྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་བཤོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་གཟུགས་སྐྱུ་
 འབྲུག་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དོས་བཟང་པ་)ནི། གཟུགས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱུའི་སྟོན་རྣམ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་།
 དེའི་སྟེང་གི་སྟོན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་
 ཞེས་བྱ་ལ། སྟོན་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པོས་བདེན་གཉིས་སུ། རིགས་པའི་རྗེས་
 འབྲངས་དོ་བོའི་སྤྱིར། ཞེས་མཐའ་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དག་པ་གཉིས་

ལྷན་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་སངས་
 རྒྱལ་བའི་དུས་འགྲུབ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་དགོས་སོ་སྟེ་ལ་བ་ནི།
 ལམས་ཚོངས་ལ་བྲགས་པའི་རྟག་པའི་བྱེད་པར་དང་། དངོས་པོ་དེས་འགྲུབ་བ་
 དང་འདུས་མ་བྱས་དེས་འགྲུབ་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པས་ནོངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ན། ལྷོ་ཁང་པ་ཞིག་པ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཤིང་། ལྷོ་གསར་དུ་ཁང་པ་ཞིག་པ་དེ་ལྷོ་ཁྲི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ནི། ལྷགས་གྱི་སྤོགས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞི་པར་
 གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་སེའླེ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞི་པར་མཛད་པ་ནི་
 དབྱེ་བསྐྱེ་ཅ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་
 སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེ་བར་མི་རུང་སྟེ། རོ་པོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་གཞན་
 གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། རོ་ན་སྐྱེ་བཞིར་ཡང་བསྐྱེ་བར་མི་རུང་བར་
 ཐལ། མོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མེན་མོ་ཟངས་གྱི་མདོག་ཉུ་བུ་དེ་ཁྲིད་འདོད་
 པའི་སྐྱེ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། མ་གྲུབ་སྟེ།
 མོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རོ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་རོ་པོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་
 ཁས་རྒྱངས་པ་ལ་འགྲུབ་བ་ཅི་ཡོད་ལོ་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཅིག་
 ཤོས་ལའང་མཚན་བཟང་པོ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
 རྫོགས་པར་ཚང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དེ་འདོད་ན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་འདོད་པས་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །དེ་མོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཆ་གཅིག་ཡིན་གྱི།
 མོངས་སྐྱེ་དངོས་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཚན་དཔེ་མ་ལུས་པ་ཚོགས་པ་ལ་འདོགས་

བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ལས་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་
 ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ལྗོངས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཚོགས་པ་ལ་འདོགས་པའི་སྤྱིར་དོ།
 དེས་ན་ཡི་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དགོས་པ་སྟེ་དང་བཅས་པར་གཟིགས་ནས་སྐྱེ་
 ལོགས་པར་ནམ་གཞག་མང་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་བཤད་ཟིན་ལ།
 མཚོག་གི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་བའི་ ཡི་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་
 མཚོན་དཔེས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕྲོས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་བྱང་ཚུལ་གྱི་ཤིང་བྱང་བྱ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ལོག་པར་རྫོགས་པ་བསམ་བ་)འི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 སངས་རྒྱས་མཚོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འི། རྣམ་པ་བས་བྱང་ཆེས་རྣམ་
 ཉིད། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡོན་
 ཏན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་གྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། སངས་
 རྒྱས་མིན་པ་ཉམས་ལ། འདོད་ན་སྐྱེས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན།
 རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་གྱང་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །གཟུགས་སྐྱེ་
 གཉིས་གདུལ་བུའི་གཞན་སྐྱེ་ཅམ་ཡིན་གྱི། །སངས་རྒྱས་རང་སྐྱེ་ལ་མེད་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཉི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཏན་མེད་ཏུ་ཐལ། ཐམས་ཅད་
 མཚུན་པས་མངོན་སུམ་ཏུ་མ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་སྐྱེ་ལ་མེད་པ་

¹ རྫོགས་དང་སྐོར་དུ་ ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་

འགལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་མི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉག་ཏུ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་གཟིགས་པའི་དོར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྐར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་གང་ཟག་སྐྱ་གང་གི་ཡང་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བཟུས་
 བའམ། འོན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་བཟུས་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་
 འོགས་རང་རྒྱད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་གང་
 ཟག་སྐྱ་གང་གི་ཡང་རྒྱད་ཀྱིས་བཟུས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། འོན་ཏེ་ས་བཅུ་རྒྱུན་
 གྱི་ཐ་མ་བར་དུ་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བཟུས་པའི་སྦྱིན་སོགས་གྱི་སྦྱོང་བ་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཅམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱང་པན་
 གྱིས་འཆི་ག་མ་ཚུན་ཆད་རིག་པ་འབྱུང་གི་ཤི་ནས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
 གཞོད་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་མི་རུས་པས་ཚུ་དོམ་མངོས་པ་བའི་ལྷགས་དེ་ཉིད་
 ལ་སྐབ་པའི་དགོངས་པར་མ་སྐྱ་ཞིང་འདིས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་སྐོ་མེད་
 བར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་བཟུས་པ་ཅམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་སྐྱ་སྦྱིན་གྱིས་
 གཏོང་བའི་སེམས་པ་⁹⁰ དང་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་སོགས་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་
 ཐུག་པ་ན། དེ་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མཚོད་སྦྱིན་གདུལ་བྱའི་སྤང་དོ་ཚུན་

⁹⁰ སྐྱ་འབྲས་ཀྱི་མ་གུས་པའི་དོན་
 ཤེས་རིག་ཀྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་

ཆད་དུ་འགྲོངས་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཆེ་རིང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
 མོངས་སྟོང་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཚོས་
 བ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཐད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ལས་འབྲས་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
 མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི། རྫོང་ཟད་ཆོས་
 ཟད་དུ་འདོད་པ་སྲིན་ཅི་ལོག་གཞན་གྱི་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་
 བེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བཙོན་ལྟན་
 འདས་ཉིད་ཀྱིས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཚོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བས་སོ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི། སེམས་རྣམ་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 སྐྱེ་བ་པོ་དེ་མྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་
 བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། བེམ་སོས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་མ་རབ་བསགས་པའི་
 ལུས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱའི་རྣམ་
 གཞག་རྒྱས་པར་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཆོགས་མངས་སུ་དོགས་ནས་དེ་
 ཅམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་
 བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདིག་
 ཉེན་པའི་རྫོང་ལ་སྟོས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། མོངས་སྟོང་
 རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱའོ། །དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་སྐྱ)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལྟ་

ལྷན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་)ནི། རོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་
དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དེ་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཚོས་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱེད་བ་ཡིས་
མཐོང་། །རོག་མ་དང་། དབུས་དང་། མཐའ་སྐྱེ་བ་དང་།” གནས་པ་དང་འདྲིག་པ་
མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་
རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་དང་། ལྷོ་འདོགས་དང་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་
མཐའ་གཉིས་སྐྱུ་ལྷུང་བ་མེད་པས་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་
བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་
པའི་བྱེད་པར་དང་། དེ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་
རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱེད་བ་ཡིས་སོ་སོ་
རང་གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་ནི་འོད་གསལ་བའི་བྱེད་པར་
བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས་ལུས་ཅན་གྱི་
བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏོ། །དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་མན་ཆད་ལྷ་པར་
སྐྱོད།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་)ནི། གཞལ་མེད་གདྲའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་
པ། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་

” ལྷ་འབྱུང་། ། མཐའ་སྐྱེས་དང་། གནས་པ་དང་འདྲིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་དང་།

རྗེ་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་^{༡༧}སྤངས་པའོ། །སྣ་
 ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱུ་ས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གྲུབ་ལ་
 བཙུན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་གྲང་
 དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེ་མ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་དེ་ནི་ཚད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གཞུགས་དུ་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
 གཞུགས་སྐྱུང་གི་སྤེལ་ལས་འདས་པ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷ་བཞིར་རྟོག་
 གེས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(མངས་སྐྱོད་རྣམས་པའི་སྐྱེ)ནི། སྣ་ཚོགས་པའི་དམ་ཚོས་ཀྱི་གསུང་གི་
 འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱུ་ས་^{༡༨}ཞེས་པས་སྐྱེ་ཉོན་པ་དང་གསུང་བརྗོད་པ་གཉེས་
 བཙུན་ལ། ལྷགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དོན་བསྐྱུབ་པ་ལ་བཙུན་
 པར་མཛད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེ་འོ། །སྐྱེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་
 བ་དང་། དེ་སྣང་སྣང་ཡང་སྣང་བ་སྣང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པ་ནི། སྣང་
 བ་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་
 བསགས་པའི་ལུས་སྣང་སྣང་ཡང་དེ་སྣང་མ་གྲུབ་པའོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱུ་པའི་སྐྱེ)ནི། འདིག་ཉེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་

^{༡༧} རེ་ཅིན་དང་སྣང་ཐང་བཙུན་འགྲུང་། རྗེ་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམས་
^{༡༨} རྗེ་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་

ཏུ་སྒྲིབ་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་ཉག་གནས་
 ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ལོ། །མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
 རོག་མར་འདྲིག་ཉེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འདུན་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་རབ་ཏུ་
 སྒྲིབ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལས་བསྐྱང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལུང་སྟོན་
 པའི་རྒྱའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདྲིག་ཉེན་འདིར་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉག་པར་གནས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཞིན་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་
 རྩེ་བ་སྐྱག་བརྒྱལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བཞེན་ནས་གནས་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚོམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་
 བོ་(མཚོམས་སྐྱར་བ་)འི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས།
 ལྷིའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་བོ་(ལྷིའི་དབྱེ་བ་)
 ལ་གསུམ། དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་དང་། འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་
 ལོ།།

དང་བོ་(དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་)འི། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པ། །མཚོག་ཏུ་སྐྱ་ངན་འདས་བསམ་མེད། །དགྲ་བཅོམ་
 སོ་སོའི་བདག་གྱུར་བ། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མི་རྟོས་པར་
 རང་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 གཞེགས་པས་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། །སྐྱིབ་པ་བྱད་པར་
 སྐྱངས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་

ལྷ་ལོ་ལས་འདས་པ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ལས་ཉོག་པ་དམའ་བ་གཞན་གྱིས་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་ཅིང་། དགྲ་བཙེན་པ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་སྐྱ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་གཞི་བཟུན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། དེ་དབྱེ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཚོས་གྱི་རབ་སྤྱེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་བཟུང་བ་དོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་
དང་། །རྒྱ་ཆེ་བ་^{༡༤} ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཚན་གྱི་
སྐྱལ་པའི་སྐྱ་བཤད་ཟེན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་གྱི་རབ་དུ་
སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསུམ་དུ་དབྱེ་འོ།།

གསུམ་པ་(དབྱེ་བའི་དོན་)ནི། རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་དག་
གིས་འཇུག། ཚོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་དག་གི་དབྱེ་བ་རབ་
དུ་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱའོ། །དང་པོ་(དོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་)ལ་གསུམ།
མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་ལྡར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་)ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །དོ་
སོ་ཉིད་སྐྱ་མཚན་ཉིད་ལྡ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་
བར་སྤྱ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་འདུས་མ་བྱས་པ་སོགས་
མཚན་ཉིད་ལྡ་དང་། མདོར་ན་གཞལ་དུ་མེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ནི་ལྡན་པ་

¹⁴ སྐྱ་འདུས་དང་ཤེས་རིག་ ། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་

ཉིད་དུ་རིགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དག་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ལྟ་བཤད་པ་འོ།།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ་)ནི། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་
གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་ །སྐྱིབ་
གསུམ་ལས་ནི་དེས་ལྟོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣམ་འགྲུར་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་སྲིད། །ཚོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་སྲིར་ན་
འོད་གསལ་བ། །སྐྱེ་འདྲིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཡོན་
ཏན་རང་བཞིན་མ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །སྐྱེ་འདྲིགས་དང་
སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་། །སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་ནི་
དེས་པར་ལྟོལ་ཏེ། །སྤངས་པའི་བྱུང་བར་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དང་པོ་
བཞིའོ། །སྐྱེ་པ་ནི་དྲི་མ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། །རྣམ་འགྲུར་བ་
རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། །ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་དག་པའི་སྲིར་ན་རྒྱ་མཚན་བཞིས་འོད་
གསལ་བ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་ལྟ་བཤད་པ་)ནི། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །
མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། །ཚད་འདི་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་གཞལ་དུ་
མེད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀྱི་གངས་མཐའ་མེད་པ་དང་། །སྐྱེ་བཞིར་རྟོག་གིས་བསམ་

དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། རི་མས་དག་པའི་མཐར་ཐུག་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལོ་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། དག་པ་
གཉེས་མཐར་ཐུག་པའོ།།

གསུམ་པ་ (ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལོ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་) བྱི། རྒྱ་ཆེའི་སྤྱིར་དང་གྲངས་མེད་
སྤྱིར། རྟོག་གཏེ་ཡུལ་ནི་མིན་སྤྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་
སྤྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དང་།
གྲངས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོག་གཏེ་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་
འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། གཞལ་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལོ་རྣམས་
དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ (མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་)ལ་གཉེས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་
ཏེ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ (སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དཔེ་ས་སྤྱས་པ་དང་
གསུང་ཚོས་སྟོན་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མངོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་
ཅིང་དེ་གསུམ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་
སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པའོ།།

དང་པོ་ (རྒྱ་མཚན་དཔེ་ས་སྤྱས་པ་དང་གསུང་ཚོས་སྟོན་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་) བྱི། ལྷ་
ཚོགས་ཚོས་ལ་རྫོགས་མོངས་སྤྱོད། །རང་བཞིན་ཚོས་ནི་སྤང་སྤྱིར་དང་། །བརྗོད་
བྱ་རྒྱུན་རྫོགས་པ་དང་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་བྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རྣ་
ཚོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་མོངས་སྤྱོད་པ་པོ་རང་བཞིན་རྒྱ་
མཚན་དཔེ་ས་སྤྱས་པ་འཁོར་བ་རི་སྤིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་

འཆད་པའི་གསུང་གི་ཚེས་ནི་དེ་དང་འབྲ་བར་སྤང་བའི་སྲིར་དང་། དེས་སྐྱ་ཉོན་པ་
གསུང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དོ་པོ་དེས་པ་དང་ཡོངས་སྲོད་དེས་པ་⁹⁴ བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་དེ་གསུམ་རྒྱན་གྱིས་ལྷུང་བར་འཇུག་པ་)ནི། ལྷགས་རྗེ་
དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་སྲིར་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་
རྒྱན་གྲུབ་པར། །འདོད་པ་རི་བཞིན་ཡོངས་སྲོད་སྲིར། །བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
གསུམ་དུ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པས་ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་པའི་
རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མཐར་ཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་
དང་། །བརྒྱད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྲིར་
དང་། །འདིས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་ཅིང་རྒྱན་གྱིས་ལྷུང་བར་གདུལ་བའི་འདོད་པ་རི་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
སྲོད་བར་མཛད་པའི་སྲིར། །འདིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྒྱན་གྱིས་ལྷུང་བ་
བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷུང་བ་)ནི། ཡིད་བཞིན་
ལོར་བའི་རྩ་འབྲུག་གྱིས། །རྫོགས་པར་ཡོངས་སྲོད་རྣམ་པར་གཞས། །ཡིད་
བཞིན་གྱི་ལོར་བའི་མཐུན་པོ་དོ་པོ་དང་བྱས་པ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷུང་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲུག་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་
པར་ཡོངས་སྲོད་བར་རྣམ་པར་གཞས་ནས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷུང་བའོ། །འདིས་ཡོངས་སྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་རྒྱུན་ལས་
མཚོག་གི་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་བཞོད་པ་རྒྱད་པ་དང་བ་ལྟར་སྤང་བ་དུ་

⁹⁴ རྫོགས་དང་སྲོད་པར་། དེས་པར་

མ་སྟོན་ཡང་། དེ་ཉམས་མ་གྲུབ་པ་མེད་ས་སྐྱའི་བྱ་ས་མ་སྐྱའི་བྱུང་བར་དང་། མེད་ས་
སྐྱོད་རྗེས་པའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་
བའོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་
དཔེས་བསྐྱུབ་བའོ།།

དང་པོ་(དངོས་)ཀྱི། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྐྱ་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་སྟོན།།
གསུང་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱ་སྟོན་པ་དང་། མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གསུམ་དང་།
གསུམ་འབད་ཚེས་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་སོ་སོ་ཐ་དང་
བ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་བ་མིན་པར་སྟོན་པ་མཛད་ལ། མེད་ས་
སྐྱོད་རྗེས་པའི་སྐྱ་འདིར་ནི་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
ལྟར་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་དཔེས་བསྐྱུབ་པ་)ཀྱི། ཇི་ཉམས་ཚོན་ནི་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས།།
ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྐྱང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུན་སྐྱ་ཚོགས་པས། །བྱུང་
བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྐྱང་། །ནོར་བུ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཇི་
ཉམས་ཚོན་ནི་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་ནོར་བུ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་ནོར་བུ་རང་
གི་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་མིན་པར་སྐྱང་བ་ཉམས་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དང་བསམ་པ་སྐྱ་
ཚོགས་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་སྐྱ་ཚོགས་པས་བྱུང་བ་དག་དེ་རང་གི་དངོས་པོ་མིན་
པར་སྐྱང་བ་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་ཉམས་དོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱལ་པའི་སྐྱ)ལ་གསུམ། མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་རང་བཞིན་དང་།

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་
བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(མཚོགས་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་རང་བཞིན་)འོ། སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོས་འདིག་རྟེན་
མཆོག་། །འདིག་རྟེན་ཀྱུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་མ་གཡོས་པར།།
སྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོས་འདིག་རྟེན་རིགས་
ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ངེ་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མཆོག་པ་
པོ་དེས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིག་རྟེན་ཀྱུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་མ་
གཡོས་པར་རྣམ་པར་སྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་
པར་དོན་མཛད་དེ། །འདིས་ནི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱས་སྐྱལ་པ་སྐྱལ་པར་
མཛད་པ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་)འོ། རྒྱེ་བ་མངོན་པར་རྒྱེ་བ་
དང་། །དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །སྐྱམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་
དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཅུན་མོའི་འཁོར་དཔེས་རོལ་བ་དང་།།
དེས་འབྲུང་དགའ་བ་སྟོན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་
སྟེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྐྱེད་ན་
འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྦྱིད་པ་
ངེ་སྦྱིད་གནས་པར་སྟོན། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་
དཔེར་བྱས་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གནས་ནི་འདོད་པའི་
ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པ་ལས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་པས་སྟོ་
བ་སྟེ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་

དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་
 པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྟེན་གྱི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོ་སྟེ་བྱུང་མའོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་
 བས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཉི་འཛམ་གྱི་མིང་
 དུ་འཕོ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འདུག་པ་དང་། གསུམ་པ་སྐྱེ་
 བལྟམས་པ་དང་། བཞི་པ་བཟོའི་གནས་སོགས་སྐྱེ་ཅལ་དུག་ཅ་ཅ་བཞི་པ་མཁས་
 པ་དང་། ལྷ་པ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དགྲེས་པར་རོལ་བ་དང་། དུག་པ་ཁབ་
 བས་བྱང་སྟེ་རང་བྱང་གི་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་ཚུ་
 བོ་ནི་རྒྱ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དུག་དཀར་བ་སྐྱོད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་རྩོམ་ལོ་གདན་དུ་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། དལུ་
 པ་བདུད་ཀྱི་སྟེ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མའོན་པར་རྩོགས་པར་ཉི་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་
 ཚོས་ཀྱི་འཁོར་པོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་
 བྱོར་ཁྱིའི་རྣ་མཚོག་ཏུ་ཤིང་ས་པ་བྱང་ཅིག་གི་བྱང་དུ་སྐྱུ་རན་པས་འདས་པར་
 གཤེགས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་པོར་
 ལྷེད་ན། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །མཛད་པ་གང་དུ་
 སྟོན་ན། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུའོ། །དུས་ནི། མིད་པ་རི་མིད་གནས་
 པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་(གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བལྟན་པ་)ནི། མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་
 དང་། །ཞི་བའི་སྐྱ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སེམས་ཅན་མིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་
 བས། །སྐྱུ་རན་འདས་ལ་རབ་འདུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །སྐྱ་

འན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་ལ་སོགས། །ཚོས་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་བསྟན་བ་ཡིས། །དེ་དག་སྐར་འཇིན་ལས་བརྒྱུ་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 ཡོངས་བབྱང་བས། །ཐེག་བ་མཚོག་ལ་སྟོན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ལྷུང་
 བསྟན་ཏོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་བ་དང་། ཐག་བ་དང་བཅས་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་བ་དང་། ལྷ་འན་ལས་
 འདས་བ་ཞི་བའི་སྐྱ་ཡིས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འཇུང་བ་དང་། ཐར་བ་
 ཐོབ་བའི་ཐབས་མཁུན་བ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་བའི་སྐྱས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲིད་བ་གསུམ་ལ་སྟོ་བ་བསྟེད་^{༡༤} བས་ཞི་བ་ལྷ་འན་
 ལས་འདས་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བར་མཛད་དོ། །ལྷ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་
 བཞིའི་སྐོ་ནས་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མར་འབྲིད་བར་
 མཛད་བ་སྐར་བཤད་བ་ལྷར་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་ཉན་རང་ཏུ་རིགས་ངེས་བ་ནི་
 དེ་བསྟན་ནས་ཐོག་མར་དམན་བའི་ལྷུང་འདས་སྐྱ་འབྲིད་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
 ལྷག་ཀུན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་བ་མཐར་ཐུག་བའི་ལྷ་འན་ལས་འདས་བ་
 ཐོབ་སྐྱུལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དེ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བསྐྱང་^{༡༥} བས་དམ་ཚོས་
 བརྒྱ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་ལས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སྐྱ་དག་བའི་
 གཏམ་མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་བ་ཡིས་ཉན་རང་དེ་དག་
 སྐར་འཇིན་བའི་སྐྱུལ་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་གོང་ཏུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་བར་
 འཇིན་བ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྟན་བས་ཡོངས་

¹⁴ ལྷ་འན་དང་སྐོ་མང་། ལྷ་འན་
¹⁵ ལྷ་འན་དང་སྐོ་མང་། འཇུང་ས་

ལྷ་བ་རྒྱུད་བས་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སློན་པར་མཛད་དེ་སློབ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 ཚོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་ལྷུང་བསྟན་ཏོ། །འདི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཙུན་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་ནས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་ཏུ་འཇུག་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པའམ།
 འོན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཅད་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྟུན་
 དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་ནམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་
 རེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟར་ན་ནི། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཅད་ཏུ་འཇུག་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟོང་ཉིད་སྤར་མ་རྟོགས་
 པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན། ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཐེན་གོམས་པར་བྱས་
 བས་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། དེའི་སྟར་ན་ས་བདུན་པ་ཡན་ཅད་ནས་འཇུག་
 ལ། ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྟར་ན། ལྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
 དེའི་རྒྱུར་སྟོམ་བྱུང་གིས་ལྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པའི་སྟོར་ལམ་བསྐྱེད་
 དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འཕེབས་དགོས་
 བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེད་རོ། །དེ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་
 པ་སྟར་ན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 བདག་མེད་སྤར་མ་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པས་བདག་

མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མེད་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །ཞེས་སྐྱབས་ན་ལན་
 ཅི་ཡོད། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བདག་མེད་ཅམ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་
 རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་སྤེལ་བ་ལོན་གྱི། སྣོང་ཉིད་སྤོ་མོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་
 རྟོགས་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས། དེ་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོག་
 ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷགས་སྤྲུལ་ལྟར་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དེས་པར་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། །བསོད་ནམས་གྱི་
 ཚོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
 དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་སྣོང་ཡང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་ཀྱི་ལྷགས་སྤྲུལ་ལྟར་ན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ས་བདུན་པ་ཡན་
 ཚད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷུར་དུ་སྤྲོད་མེད་པའི་ཀྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་དེས་པར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་
 པར་ཐལ། བཙོན་འགྲུས་འབར་བས་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པའི་འགྲུས་བྱ་ཆེ་གསུམ་
 ལ་ཐོབ་ལུས་ཤིང་། དེ་ནས་ས་དུག་པ་ལན་ཚད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ས་
 བདུན་པ་ནས་ལྷགས་པས་ཚོགས་པའི་སྲིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྣོང་ལ་
 ཡང་བསྐྱུས་པ་ཆེན་པོ་ཀྱང་ས་མེད་པ་གཅིག་གི་བར་ཚོགས་བསགས་དགོས་པའི་
 སྲིད་རྟོག་། །དེས་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཚོགས་སྣོང་ལན་ཚད་སྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་མ་མཐར་བྱས་ནས་དེ་
 ལས་འཇུག་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེས་ན་ཉན་རང་དག་བཙོམ་པས་བདག་མེད་པ་སྤོ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི།
 ཚོགས་ལམ་ནས་ངེས་པར་འཇུག་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་
 ལ་ཐབ་ནས་དེ་ནས་འཛིག་ཉེན་པའི་སློམ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུས་པ་གྲངས་མེད་པའི་བར་
 དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་
 སྲོལ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་
 བ་འདེབས་ཤིང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤངས་པ་སྤྱོད་པ་ཐར་པ་
 ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་ཕོག་ལྟ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་
 སྲོལ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་
 མཐོང་ལམ་ཆ་ཤས་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མྱིད་གྱི་
 ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་
 ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་ལན་རྗེ་སྤྱོད་འདེབས་སོམས་ཤིག །འདིར་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་
 ཅན་ནམས་གྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོལ་བ་ཉིད་གྱི་
 རོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 འཐོབ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ནི། དབྱུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲོལ་བ་ཉིད་གྱི་རོན་ལ་ཡང་རིགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་
 པའི་སློ་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རོན་དུ་
 རྟོགས་པ་ས་དང་པོར་བཞག་གི །ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་མ་བཞག་པའི་སྲིད་རྟོ། །
 གཞན་ཡང་། ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པར་མེད་

རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་ལ་རྟལ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉོག་ལ་པར་
 དཀའ་བས་ཐབ་པ་དང་། ལོངས་སྤོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་ཉི་གཏུལ་བྱ་གཏུལ་བའི་མཚུ་
 ཉི་སྐྱ་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཚོག་གི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཉི་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་
 ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྐྱར་ནས་ཀྱིས་པའི་དོན་བསམ་པ་དང་མཚུན་པར་གཏུལ་བྱ་
 རབ་ཏུ་འབྲེན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་གསུམ་སོ་འདི་དག་གྲངས་བཞིན་ཏུ་ཐབ་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་དང་པོ་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤེ་སྤེ་མ་གཉིས་སོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱབས་ཉེད་ནས་གནས་པ་བཞིན་ཏུ་དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་གནས་ཏེ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་མ་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་
 སྐྱབས་ངེས་པར་ཉེད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བརྟག་པའི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚོམས་སྐྱར་བ་དང་།
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མཚོམས་སྐྱར་བ་)ནི། འགྲོ་བ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(དོན་
 བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།
 གཟུགས་སྐྱེ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་དང་། ཚོས་སྐྱེ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གསུམ་སོ།།

དང་པོ་(གཟུགས་སྐྱེ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་)ནི། རྒྱ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་
 ཟད་མེད་དང་། །བཅེ་དང་འཕྲུལ་དང་མཁྱེན་དང་ལུན་ཚོགས་ལྡན། །ཚོས་ཀྱི་
 དབང་རྒྱལ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཁོར་བ་རི་སྤིད་ཀྱི་བར་ཏུ་གནས་པའི་ཟད་མི་ཤེས་
 པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྤོན་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱིར་དང་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་
 སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་དོན་བྱ་ལུལ་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་

དང་། འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པའི་བརྗེ་བ་
 དང་ལྷན་མཐུ་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀ་ཉམས་བ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ཤེས་བྱ་རི་སྲིད་
 བ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་ཤིང་རི་སྲིད་ལ་དམིགས་པའི་མཁུན་བ་
 མངའ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྤྲོད་
 ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་སྲིར་དང་། ཉེས་བ་གང་གི་ཡང་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་ཚོས་
 གྱི་དབང་སྤྲུག་ཐོབ་པའི་སྲིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཚོས་སྐྱབས་ལའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་)འི། འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །རོ་
 བོ་མེད་སྲིར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོས་བརྟག། །འཆི་བའི་བདུད་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་
 སྲིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་མེད་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྲིར་
 དང་། །གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར་སྐྱབས་
 གསུམ་པོ་བརྟག་པའི་ཁྲད་པར་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་སྐྱེད་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་
 (མཚན་སྐྱེད་པ་)འི། །འདིའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་
 དང་། །དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཟུགས་སྐྱབས་ལའི་
 རྒྱ་མཚན་བདུན་དང་། ཚོས་སྐྱབས་ལའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ། །དང་པོ་(གཟུགས་
 སྐྱབས་ལའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་)ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་། མི་
 འདོར་བའི་རྒྱའོ།།

དང་པོ་(འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་)ཟད་མི་ཤེས་པ་སྲོན་དུ་སོང་བ་འི། ལུས་
 དང་སྲོག་དང་སོངས་སྲོད་རྣམས། །བཏང་ནས་དམ་ཚོས་འཛིན་སྲིར་དང་།།
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སྲིར། །དང་པོར་དམ་བཅས་མཐར་སྲིན་སྲིར།།

སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་གཙང་བ་དང་། །དག་པའི་ཕྱག་ས་རྗེ་རབ་འབྱུག་གིས། །རྩ་
 འབྲུལ་རྒྱུ་བ་རྩོན་པར་ནི། །དེ་ཡིས་གནས་པར་སྐྱོད་པའི་གྱིར། །སྐྱོན་བསྐྱེད་པ་
 གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལུས་དང་སྐྱོག་དང་ལོངས་སྐྱོད་རྣམས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་དུ་སྐྱིན་པར་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་
 གྱིར་དང་། ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཟད་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བན་པའི་གྱིར་དང་ཕོར་
 དམ་བཅས་པ་མཐར་འབྲིན་པར་མཛད་པའི་གྱིར་བཞེད་པ་མངའ་བ་སྐྱུར་བ་ཕྱན་
 སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཟད་པས་གཙང་བ་
 དང་། །ཤེས་སྐྱིབ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱག་ས་རྗེ་འཁོར་བ་རི་སྐྱོད་གྱི་བར་དུ་རབ་ཏུ་
 འབྱུག་པའི་གྱིར། བཞེད་ན་རི་སྐྱོད་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱས་པ་མངའ་བའི་རྩ་
 འབྲུལ་རྒྱུ་བ་རྩོན་པར་ནི། རྩ་འབྲུལ་དེ་བཞིས་ཉག་ཏུ་གནས་པར་སྐྱོད་པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་(མི་འདོར་པའི་རྒྱ)ནི། མཁྱེན་པས་འཁོར་དང་སྐྱ་ངན་འདས། །གཉིས་
 སྐྱ་འཛིན་ལས་ཕྱོལ་བའི་གྱིར། །ཉག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཉིང་འཛིན་གྱི། །བདེ་བ་ཕྱན་
 སུམ་ཚོགས་ལྡན་གྱིར། །འཛིག་ཉེན་ན་ནི་སྐྱོད་པ་ན། །འཛིག་ཉེན་ཚོས་གྱིས་གོས་
 མེད་གྱིར། །སྐྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཉེ་རིང་དང་བྲལ་བས་ཉག་ཏུ་གནས་ཏེ། མཁྱེན་
 པས་འཁོར་བ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྐྱ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱོལ་
 བའི་གྱིར། །རྩུག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཕྱན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཉག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཕྱན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གྱིར། །ཉེས་པའི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ཉེན་
 ན་ནི་སྐྱོད་པ་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་ཚོས་གྱིས་གོས་པ་མེད་པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་(ཚོས་སྐྱབས་ལྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་)ནི། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ།
 འཆི་བདུན་རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད། །འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །སྐབ་པ་
 གདོད་ནས་རབ་ཞིའི་སྲིད། །ཉག་པ་སྐྱབས་མེད་རྣམས་གྱི་ནི། །སྐབས་ལ་སོགས་
 བར་འཐད་སྲིད་རོ། །འཆི་བདག་གི་བདུན་ཟད་པར་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་
 ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་སྲོགས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་འཆི་བ་མེད་པ་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་
 འཆི་བདག་གི་བདུན་རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བའི་སྐབ་པ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐབ་
 བས་སྟོང་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྲིད། ཉག་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་མཛད་དེ།
 སྐབས་གྱི་དགོས་ལུས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་སྐབས་མེད་པ་རྣམས་གྱི་ནི་སྐབས་
 ལ་སོགས་པར་འཐད་པའི་སྲིད་རོ།

གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱབ་)ནི། དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་བདུན་གྱིས། །གཟུགས་གྱི་སྐྱ་ཡི་
 ཉག་ཉིད་དེ། །སྲི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི། །ཚས་གྱི་སྐྱ་ཡི་ཉག་པ་ཉིད། །དང་པོ་
 ཡི་ནི་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་གྱི་སྐྱའི་བཟླ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་དེ་བཤད་ལ།
 རྒྱ་མཚན་སྲི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི་ཚས་གྱི་སྐྱ་ཡི་བཟླ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་
 དེ། འདི་དག་གིས་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མི་ཟད་པ་ལ་བཟླ་པར་
 གསུངས་གྱི། བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཉག་དངོས་ལ་མ་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 མཚན་སྐྱར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(མཚན་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(བསྟན་

པ་ཞི། དག་ཡུལ་མིན་སྲིད་དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱུས་སྲིད། རྟོགས་ནས་མིན་སྲིད་
 དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྲིད། ལྷན་མེད་སྲིད་སྲིད་ཞེས་མ་བསྐྱུས་སྲིད། རྒྱལ་
 ཡུལ་འཕགས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབས་ལ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུག་འབྱུང་བའི་དང་པོ་ལྷ་ཚོས་སྐྱབས་མ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དུག་པ་གཟུགས་སྐྱབས་མི་ཁྱབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནོ། དེ་ལ་དོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བ་འབའ་
 ཞེག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱབས་ལ་པོ་དེ་ནི། མཐར་སྲིད་པའི་
 གྲང་རྒྱལ་པེ་མས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ།
 རྟོགས་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གི་ཡུལ་^{༡༥}མིན་པའི་སྲིད། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ཏེ། མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་
 སྲིད་ཞེས་པའོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྲིད་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་གནས་ཏེ་དམིགས་པ་
 མིན་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྲིད་ཏེ་རྟོགས་དང་དཔེ་ཅམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྫོགས་པར་རྟོགས་མི་བྱས་པའོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་ཤིང་གོང་ན་མེད་པ་ལྷན་མེད་པའི་སྲིད་ཚོས་གྱི་སྐྱབས་མི་ཁྱབ་
 མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །འོ་ན་གྲང་རྒྱལ་པེ་མས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་
 དུ་དམིགས་པར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་མོད་ཀྱི།
 དེ་ཡང་སྲིད་པའི་མཐའ་དང་། ཞེ་བའི་མཐའ་མ་བསྐྱུས་ཤིང་། མི་གནས་པའི་སྲིད་
 དང་ལས་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ།།

¹⁵ རྫོགས་དང་རྫོགས་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཡུལ་

གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་
 (མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། འདིའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ། བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱབ་པའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་གཉིས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱར་བ་དང་།
 དོན་བསྐྱུ་བའོ།

དང་པོ་(བསམ་གྱིས་མི་རྒྱབ་པའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ནི། བསམ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་
 སྱིར་ཏེ། །བརྗོད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་སྱིར་རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་སྱིར་ཏེ།
 བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་སྱིར། །དཔག་མིན་སྐྱབ་མེད་པའི་སྱིར། །སྐྱབ་
 མེད་པ་མ་བསྐྱུས་སྱིར། །མ་བསྐྱུས་གནས་པ་མེད་སྱིར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་རྟོག་
 མེད་སྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་གྱིས་མ་ལྟས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་དེ། རྟོགས་ཚུལ་རྗོགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྱིར། དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་
 ཡིན་པའི་སྱིར། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། མ་ལྟས་པར་རྟོག་གེས་^{༡༤} བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་
 པའི་སྱིར། ཡང་དེ་བརྟག་བྱ་མིན་ཏེ། རྟགས་གྱིས་མ་ལྟས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་
 མིན་པའི་སྱིར། དེ་ལྟར་དཔག་བྱ་མིན་ཏེ། སྐྱབ་མེད་པའི་སྱིར། སྐྱབ་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤིང་ཞེས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྱིར། སྤིང་ཞེས་མ་བསྐྱུས་ཏེ།
 སྤིང་ཞེས་མཐའ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་སྱིར་ཏེ། ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 སྤིང་པའི་སྐྱོན་རྟོག་པ་མེད་པར་སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐའ་ལྷག་པའི་
 སྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྐྱབ་གཉིས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱར་བ་)ནི། རྒྱ་ལྷ་དག་གིས་སྐྱ་བའི་སྱིར།

¹⁴ རྗོགས་པའི་སྐྱོན་ལས་དེ་མ་ལྟས་པར་རྟོགས་པས་

ཚོས་སྐྱ་བསམ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། །འཇུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་མིན་སྟེར། །གཟུགས་སྐྱ་
 བསམ་མི་བྱེད་པ་ལོ། །ལོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྣ་པོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
 དཀའ་ཞིང་སྣ་བའི་སྟེར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་སྟེ། །འཇུག་པས་སྐྱ་
 གཅིག་ཉིད་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དེའི་དངོས་པོར་བྱུང་བ་མིན་པའི་
 སྟེར། །གཟུགས་སྐྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བསྟུན་)ནི། རྣ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་
 གྱིས། །ཡོན་ཏན་མ་རོལ་འོན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་བྱེད། །དེས་ན་རང་བྱུང་
 རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་རྒྱལ་བ་འདི་ནི། །བྱང་སྐོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་
 རིག་མིན། །རང་བྱུང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་
 རྒྱལ་བ་གནས་མ་ལུས་པར་བྱུང་བའི་སྐྱ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་བྱང་སྐོང་ཆེན་པོ་དབང་
 ཐོབ་པ་དག་པ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་མ་ལུས་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་མ་ལུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དེས་ནའི་སྟེར་ཏེ།
 རྣ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་བཙེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རོལ་མཐར་ཐུག་པར་འོན་པའི་སྟེར།

གསུམ་པ་ལེ་འུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་
 བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་
 གཉིས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྔ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་
 རྟེ་ལེ་འུ་གཉིས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་

བར་གྱིད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་
 པའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས། ལྷོང་གྱིད་དྲུག་ཅུའི་
 ཚོས་ཀྱིས་སྐྱུངས་པ་ལས། །དག་པ་གཉིས་ལྟན་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཐོབ་པ། །རྗེ་
 བཙུན་གླ་མའི་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད། །

ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས།

༄ གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་
 དང་། རོན་བཤད་པ་དང་། ལེ་ཏུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ལ་
 གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་རོ།།
 དང་པོ་(བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། ཨི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་
 ཟིན་ཏོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤར་མའི་དོན་བསྐྱར་སྐྱར་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ།།
 ཁམས་ལ་ཨི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་ལ་ཨི་མ་མེད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 བོ། །འགྲེལ་པའི་དོན་བསྐྱར་དང་མཚམས་སྦྱར་གང་ཡང་མ་མཐོང་བར་བཟད་དོ།།

གཉིས་པ་(འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། ང་ནི་^༡གང་དག་བྱང་ཚུབ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བ་ཤིན་ཏུ་ཨི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཨི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། འོར་བུའི་འོད་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་བཞིན་དུ་དག་པ་གཉིས་སྟན་གྱི་
 བྱང་ཚུབ་དང་། དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེས་ན་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབའི་སྟོན་ས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དབའི་བསྟན་པའི་དོན་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)
 ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན་
 པའོ།།

དང་པོ་(རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན་པ་)ནི། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྦྱ་དང་

^༡ རྒྱ་སྤྲེལ་དང་སྟོན་ས་དེ་དེ་

ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དེ། །བྲམ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
 བེ། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག། །རང་དོན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་
 དང་ནི། །གཞན་དོན་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་ཉིད་
 དེ། །སྐྱེ་དང་པོས་སྐྱེ་བ་བྲམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །སྐྱེ་གཉིས་པས་
 སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མཚན་སྐྱེ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ས་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི། །འདིས་ཅི་བཤད་ཅེ་ན།
 ལན་ནི། །བདག་ཉིད་གྱི་ནི་འཕྲོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །བྲང་
 སྲོང་རྣམས་གྱི་བདེ་ཡི་སྐྱེ། །པ་རོལ་ཕུན་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་གནས། །དང་པོའི་སྐྱེ་
 བེ་སྐྱོབས་ལ་སོགས། །བྲམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་
 ཚེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྦྱིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །རང་གི་དོན་ཕུན་སྐྱེ་
 ཚོགས་པ་མཐར་ཐུག་པས་བསྐྱེས་པ་བདག་ཉིད་གྱི་ནི་འཕྲོར་བའི་གནས་ནི།
 །འདུས་མ་བྲས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྐྱེས་བསྐྱེས་པ་དམ་པའི་
 དོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོའི་སྐྱེ་རང་དོན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་བེ་སྐྱོབས་ལ་སོགས་པ་བྲམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱིར་དང་། །བྲང་སྲོང་རྣམས་གྱི་གདུལ་བྲམ་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་པ་བདེ་ཅམ་ཏུ་བསྟན་པའི་བདེའི་སྐྱེ་ནི་གདུལ་བྲམ་པ་རོལ་ལ་མདོན་པར་
 མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ཤེགས་པས་བསྐྱེས་པའི་ཕུན་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་གོ་འཕང་
 ལྟར་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོའི་མཚན་སྐྱེ་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དཔེའི་སྐྱོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། །མཚན་སྐྱེ་བ་དང་།

དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། འདི་པན་ཆད་ཅེས་སོ། །དོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་
པའི་སློལ་ས་རི་ལྟར་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྐྱུར་
བའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། ལྡོམ་གྱི་སློལ་ས་སྐྱུར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སློལ་གྱི་སློལ་ས་སྐྱུར་བཤད་པ་)ནི། ལྡོམ་དུ་སྐྱུད་པ་ནི། ལྡོམ་ས་ཉིད་མ་རིག་
སྐྱིབ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཅུ་ཆེ་
བཞིན། །སློབ་ས་ཉིད་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གྱི་མ་རིག་བས་བསྐྱིབས་པ་སེལ་ཞིང་
འཇོམས་པ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཉིད་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་
ཚ་བ་མེད་པས་སེལ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱུད་ནི་གཞན་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སློབ་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་
ཏེ། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིས་སློབ་པའི་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལ་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ལས་སྐྱུ་གྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བས་བྱེད་པའི་དོ་སློབ་གྱུར་བའི་སྐབ་པའི་
བསྟན་པ་གཟུགས་སྐྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཅུ་ཆེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོངས་
སྐྱོད་རྗོགས་པའི་སྐྱུ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ནི་དེའི་ཡང་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་དུ་ཤར་བའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་

དང་། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། བྲངས་གྱི་སློབ་སྦྱོར་དོན་བསྐྱེད་བའོ། །དང་པོ་(བྲངས་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཞུགས། ལྷོ་བས་བཟུ་བཤད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ལྷོ་བས་བཟུ་བཤད་པ་)ལ་གཞུགས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅུ་བའོ། །
 དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ཀྱི། ལྷོ་བས་ཞེས་སོ། །གཞུགས་པ་(རྩ་བ་)ལ་གཞུགས། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དང་ཚོས་མ་སྦྱར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(དབྱེ་བ་)ཀྱི། གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་གྱི། རྣམ་སྒྲིབ་དང་ཅི་དབང་པོ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ཅི་མོས་བ་དང་། །ཀྱུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །མཁུན་པའི་ལྷོ་བས་ནི་རྣམ་བ་བཟུ། །དགེ་མི་དགའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་སོ་སོར་འབྲུང་བ་སོགས་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁུན་པའི་ལྷོ་བས་ཉེ། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བ་དང་། བྲང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྣམ་བ་གཞུགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། ཡི་དམ་བཟོན་པས་འབྲུབ་པའོ། །ལས་དེས་བ་དང་། ལས་འབྲེལ་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱད་མི་བ་ཞིང་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པ་ལས་རྣམས་གྱི་རྣམ་སྒྲིབ་མཁུན་པའི་ལྷོ་བས་ནི་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་འབྲུབ་སོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བུ་གི་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་ལྷོ་བས་ནི། ལྷོ་བ་དབང་པོ་དང་འཚམ་

བར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་འགྲུབ་པོ། །གཏུམ་བུ་རྣམས་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རིགས་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་རྣམས་སྣ་ཚོ་གས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོན་
 ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་འགྲུབ་པོ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུར་སྣ་ཚོ་གས་
 ལ་མོས་བ་སྣ་ཚོ་གས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོན་མོས་བ་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་
 བ་ལ་ཞུགས་པས་འགྲུབ་པོ། །འཁོར་བར་རིགས་སོ་སོར་འགོ་བའི་ལམ་དང་།
 འུང་ཚུབ་གསུམ་པོ་ཀུན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་ཐེག་པ་སྣ་
 ཚོ་གས་དང་། ལམ་སྣ་ཚོ་གས་གོམས་པ་ལས་འགྲུབ་པོ། །བསམ་གཏུན་དང་རྣམ་
 བར་ཐར་བ་དང་། ཉིང་རེ་འདྲིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སོགས་པས་
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་འི་མ་མེད་པ་སོགས་མཁུན་
 པའི་སྟོབས་ནི་སྟོན་ཉིང་རེ་འདྲིན་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་འགྲུབ་པོ། །སྟོན་
 ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྲ་མ་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་དུ་མཁུན་པ་སྟོན་གྱི་
 གནས་ནི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོབ་པ་¹ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་དགོ་བའི་ཅ་བ་ཚུད་མ་གསན་པ་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མདོན་པར་
 ཤེས་པས་བསྟུས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་མར་མེད་ལྡང་བ་བྱིན་པ་དང་འདྲིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་དག་མཁུན་པའི་
 སྟོབས་ནི་སྟོན་ཐེག་པ་ཐད་པའི་ཆེད་དུ་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་སྟོབས་རྣམས་པ་བཅུ་པོ།

གཉིས་པ་ (དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ལ། གནས་དང་གནས་མིན་རྣམས་སྟོན་

¹ སྐྱེ་འགྲུམ་ ། སྟོབ་མ་

ཁམས་དང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་བུང་དབང་པོའི་
 ཚོགས་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་
 མི་ཤེས་གོ་ཆ་ཅིག་བཏུན་དང་། །ཤིང་རྣམས་འབྲིགས་དང་འཛིག་དང་གཙོད་སྲིར་
 ལྟོབས་གང་ཡིན་པ་དོ་རྗེ་བཞིན། །མཚམས་སྐྱར་བ་ནི་དོ་རྗེ་བཞིན་ཞེས་བྲུ་བ་ནི།
 དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་དངོས་ལ། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྲེན་པ་དང་ལས་བྱི་རྣམ་
 སྟོན་མཁྲེན་པ་དང་། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྲེན་པ་དང་། །འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་
 ཚོགས་མཁྲེན་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུང་གི་དབང་པོའི་ཚོགས་
 མཁྲེན་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྲེན་པ་བྱུག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་གོ་ཆ་ཤེས་སློབ་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་
 དང་། །བསམ་གཏུན་དང་། །རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྲེན་པ་དང་། །སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་
 བྱུང་བ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་དང་། །ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་འཆི་
 འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པའི་ཅིག་པ་
 བཏུན་པོ་བཤེག་པ་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་
 གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པའི་ཤིང་རྣམས་གཙོད་པའི་སྲིར་དོ་རྗེ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(མི་འཛིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། དོན་
 དངོས་དང་། དཔེ་དོན་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་བརྟེན་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི།
 གཉིས་པ་(དོན་དངོས་)ནི། །ཚོས་སྐྱེ་རྗེས་པར་བྱང་ཚུབ་དང་། །ཤེས་པ་ནི་འགོག་
 པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་འཛིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་
 བཞི། །ངས་ཚོས་ཀུན་མངོན་པར་རྗེས་པར་བྱང་ཚུབ་པོ། །ཞེས་ཞུས་གྱིས་

བཞེས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་འདི་མི་མཁུན་ལོ་ཞེས་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཚོལ་བའི་མཚན་
 མ་ཚམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་མི་འདིགས་པ་ནི། ལྷོན་ཚོས་ལ་དཔེ་མཁུན་དང་བྲལ་
 བ་ལས་བྱུབ་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་མི་འདིགས་པ་ནི།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཐར་
 བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོགས་ཡིན་པས་འགོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 བསྟན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་བསྟན་ཀྱང་ཐར་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བའི་མཚན་མ་ཚམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྷོན་རང་ཉིད་
 བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ལ་གཞོལ་བར་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུབ་པ་དང་། དེས་བར་
 འགྱུར་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འདིགས་པ་ནི། ལམ་འདི་དག་ཐར་པ་ཐོབ་མེད་གྱི་
 ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ལྷོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་
 མེད་པ་ལྷོན་རང་ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུབ་པ་དང་།
 ཟག་པ་ཟད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འདིགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ལྷོན་ཞིང་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱིས་ཚོལ་བའི་མཚན་མ་ཚམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི། ལྷོན་
 ང་རྒྱལ་སྤངས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་མི་འདིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །མི་འདིགས་པ་
 ལས་བཅུ་མས་པའི་ཚོས་བཤད་པའི་ཡུལ་དང་དགོས་པ་ལྷོན་པ་ནི། བདག་གཞན་
 ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་སྤྱིར། །སྤང་དངོས་སྤངས་དང་
 ལྷོང་མཛད་སྤྱིར་དང་བརྟེན་བྱ་བསྟེན་པའི་སྤྱིར། །ཐོབ་བྱ་བླ་མེད་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་
 ཐོབ་དང་ཐོབ་མཛད་སྤྱིར། །རང་གཞན་དོན་ལྡན་གསུང་སྤྱིར་བྱང་སྤོང་གང་དུའང་
 ཐོགས་པ་མེད། །བདག་ཉིད་གྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་

མཛད་པ་དང་ཤེས་ནས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པའི་སྲིད། མི་འཛིགས་པ་
 དང་མོ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བུའི་དངོས་པོ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་
 བར་མཛད་པའི་སྲིད་མི་འཛིགས་པ་གཉིས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལམ་བསྟེན་བྱ་
 དང་། གཞན་གྱིས་བསྟེན་པའི་སྲིད་¹མི་འཛིགས་པ་གསུམ་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འགོག་
 པ་སྐྱེ་མེད་ཤིན་ཏུ་ཇི་མ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་
 མཛད་པའི་སྲིད། མི་འཛིགས་པ་བཞི་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྤོན་ས་ཤེས་བྱ་དང་། གུན་འཕྱུང་སྤང་བྱ་དང་།
 ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོམས་
 བར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ལ་བསྟེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་བདེན་པ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་
 འོགས་པ་གསུང་བ་མཐར་སྲིན་པར་མཛད་པའི་སྲིད་དྲུག་སྤོང་ཆེན་པོ་ཤེས་བུའི་
 གནས་གང་དུའང་འཛིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་སྐབས་)ནི། སེལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་སྐྱར་བའོ། །
 དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ནི། རི་དྲུགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་མཐར་ཉག་འཛིག་མེད། །
 རི་དྲུགས་ནམས་ལ་སྐྱག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོགས་ནང་ཕྱབ་པའི་
 དབང་པོ་སེང་གེ་ཡང་། །ལེགས་གནས་སྟོན་མེད་བརྟན་པའི་ཅུམ་དང་ལྷན་པར་
 གནས། །རི་དྲུགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་སྐྱག་པོའི་མཐར་ཉག་ཏུ་རི་དྲུགས་
 གཞན་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་རི་དྲུགས་ནམས་ལ་སྐྱག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ། ཕྱབ་པའི་དབང་པོ་མིའི་སེལ་ཡང་

¹ ཤེས་རིག་དང་སྤོང་བྱིང་། གཞན་གྱིས་བསྟེན་པའི་སྲིད་

འཇིགས་པ་མེད་པར་མེགས་པར་གནས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བརྟན་
པའི་ཉེང་ངེ་འཇིག་དང་། མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་འཛོམས་པའི་ཅུལ་དང་སྐྱུན་པར་གནས་
པའོ།།

གསུམ་པ་ (སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་
སྐྱར་བ་དང་། འོན་པཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(འོན་པཤད་པ་)
ལ་གསུམ། བརྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། དཔེ་དང་སྐྱར་པའོ།། དང་པོ་(བརྟན་པ་)
ལ་གཉིས། རོ་བོ་རོས་བཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་བྱུང་ཚོས་སུ་བརྟན་
པའོ།།

དང་པོ་(རོ་བོ་རོས་བཟུང་བ་)ལ་སྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་རྒྱལ་ནི། འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་
མངའ་སྟེ། །སྟོན་ལ་བྲན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་སྐྱགས་མི་
མངའ། །འདྲུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
སྟེ། །ལམ་ལོག་པར་གཤེགས་པ་ །ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་གསུང་གི་ཅ་
ཅོ་མི་མངའ་བ་སྟེ་གསུང་གི་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་སྐྱགས་བྲན་པ་
ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྐྱགས་མི་མངའ་བ་དང་།
འཁོར་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱང་དོར་དུ་འཇིག་པའི་འདྲུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་
མི་མངའ་བ་དང་། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྒྱལ་དང་།
རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་རྒྱལ་ནི། །འདུན་དང་བཙོན་འགྲུས་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་
རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །འདུན་པ་དང་།

སྟོན་སྐྱོང་དང་སྟོན་པ་ ། བཤད་པ་

བཙོན་འགྲུས་དང་། དྲན་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་
 དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་རྒྱག་གོ། །སྤྱི་མ་
 གཉིས་ནི། སྤངས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྤངས་པ་མངོན་སྲུང་དུ་
 གཟིགས་པ་འདི་རྟོགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་དོན་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་ལས་མ་
 འདྲེས་པ་ནི། ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོ་དང་། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་བྱུང་བ་འདི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་
 སྐྱ་འབྲང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ནི། དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་པ་མེད། །དུས་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱིབ་པ་མེད་པ་འོ། །

གཉིས་པ་(སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་བརྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་བཙོན་བརྒྱད་འདི་དང་
 གཞན། །སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཚོས་བཙོན་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་
 གཞན་དང་མ་འདྲེས་པས་སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་བསྐྱེལ་དང་ཐུགས་གཡོ་ཐ་དད་ཀྱི་
 བྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །ངང་གི་བཏང་སྟོམས་དང་སྟོང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བཙོན་
 འགྲུས་དང་། །དྲན་བ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །
 ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱང་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ། །གང་
 གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །དུས་
 གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། །འབྲུལ་བ་དང་།
 ཅ་ཅོ་དང་ཐུགས་བསྐྱེལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་ལས་བཞེངས་པའི་ཐུགས་གཡོ་བ་
 དང་། །འཁོར་འདས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་བྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །ངང་གིས་བཏང་སྟོམས་

དང་སྐོང་ཆེན་པོ་ལ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ་དང་ནི་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སྟོོ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་གཟེགས་པའི་བྲན་པ་དང་།
 རྣམ་པར་དག་པ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉལ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
 ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱང་ཏུ་གཟེགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ་
 བ་དང་། གང་གི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཉལ་ཏུ་སོགས་པ་
 མེད་ཅིང་། དེས་པར་མཐུན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་སྟེ། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུན་
 བརྒྱད་ནི། གང་ཉོགས་འགྲོ་བར་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་
 བསྐྱོར་བ། །ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྟེན། །རྒྱ་གང་ལས་འབྱུབ་པ་སོགས་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་
 སོ། །ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུན་གང་ཉོགས་ཤིང་སོབ་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་
 འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་
 བར་མཛད་པའི་མཐུན་པ་དང་། ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཉིད་
 འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་བའོ། །ཡང་ན་མཐུན་པ་
 གོང་ཏུ་སྟོོས་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆོས་
 ལུ་སྟོོར།

གསུམ་པ་(དཔེ་དང་རྒྱུར་བ་)ནི། རྣམ་མཁའ་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་རྒྱུར་
 བའོ། །དཔེ་དོན་རྒྱུར་བ་ནི། ས་སོགས་ལ་ཡོད་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་
 རྣམ་མཁའི་མིན། །རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྐྱིབ་མེད་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་གང་དེ་

གཟུགས་ལ་མེད། །ས་ཚུ་མེ་རླང་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པ་འདིག་རྟེན་དག་ན་སྐྱབ་
 མོང་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཉིད་ནི་རྩལ་སྐྱབ་ཅམ་ཡང་འདིག་རྟེན་དག་ན་སྐྱབ་མོང་
 མིན། །སྤྲ་བ་དང་། གཤེར་བ་དང་། རྩོ་བ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་
 ཚོས་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་མིན་
 ལ། །ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་ཐོགས་བརྟུགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་
 ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ལ་
 མེད་ཀྱང་མཚུངས་ཚོས་དུ་མས་མཚུངས་པ་ནི་ས་ཚུ་མེ་རླང་ནམ་མཁའ་ལྟ་སོ་
 གྱིས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་མཚུངས་པས་འདིག་རྟེན་ན་ནི་སྐྱབ་མོང་
 སྟེ་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཉིད་ནི་རྩལ་སྐྱབ་ཅམ་ཡང་འདིག་རྟེན་དག་ན་སྐྱབ་མོང་
 བ་མིན་པས་“མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྗེས་སྐྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་མས་སྐྱར་བ་དང་། རོན་
 བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚན་མས་སྐྱར་བ་)ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)
 ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔེ་རོན་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་།།
 ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །སོར་མི་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་བ་
 ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །བགས་འཇམ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྐྱེ་ནི་བདུན་
 དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་གསང་། །སྤང་སོ་བཞེན་དུ་སྐྱབས་སྐྱ་
 ལུབ། །རོ་སྟོད་སེང་གའི་འདྲ་བ་དང་། །ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དམུང་

“སྐྱིན་དང་སྐོ་མང་” ། སྐྱབ་མོངས་པ་མིན་པས་

མགོ་ལེགས་རྒྱུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། །རྒྱུ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་
 རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱུ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་དང་། །མགྱིན་པ་རྗེ་
 མེད་དུང་འབྲ་དང་། །འབྲམ་པ་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཆེམས་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་
 པ་དང་། །རབ་དག་ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །རྣམ་དག་ཆེམས་མཉམ་ཉིད་
 དང་ནི། །མཆེ་བ་རབ་མཚོག་དཀར་བ་ཉིད། །ལྡགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་
 པ། །རོ་གྱི་བ་ཡི་མཚོག་ཉིད་དང་། །རང་བྱུང་ཀ་ལ་མིང་ཀ་ཡི། །སྐྱ་དང་ཚངས་
 པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། །སྐྱུན་བཟང་ལྷན་ལ་ལྷ་མཚོག་རྗེ་འདྲ་དང་། །ཞལ་མཛེས་
 རྗེ་མེད་མཛོད་སྐྱ་དཀར་ལྡན་དང་། །གཙུག་ཏོར་དབྱར་ལྡན་དག་ཅིང་སྐབ་པ་
 དང་། །འགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་མེམས་ཅན་མཚོག། །བ་སྐྱ་ལེགས་སྐྱ་
 འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །སྐྱ་ཡི་གྲེན་དུ་གཡས་སྐྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། །དབྱ་སྐྱ་རྗེ་
 མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐེང་བཞིན། །ཅུ་ལྷོ་རྗོགས་པའི་སྐྱོན་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་
 འདྲ། །ཀྱུན་དུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་འདྲ་སྐོར་ཆེ། །སྐྱེད་མེད་བྱ་ཡི་སྐྱོབས་མངའ་
 མཁེགས་པའི་སྐྱུ། །ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་དུས་སྐལ་གྱི་སྐྱོ་བ་ལྟར་ཀྱུན་ནས་མཉམ་པར་
 ལེགས་པར་གནས་པ་སྐྱོན་ཡི་དམ་བཅུན་པ་ལས་བྱུབ་པ་དང་། །སྐྱོན་གྲ་མ་རྣམས་
 ལ་སྐྱེལ་བ་དང་བསྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུབ་པ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་
 མཐེལ་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །གཞན་བྱུང་དུ་མ་བསད་པ་ལས་བྱུབ་པ་ཞབས་
 ཀྱི་རྙིང་བ་ཡངས་ཤིང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱ་མི་མདོན་པ་དང་། །སྐྱོན་སེམས་ཅན་
 སྐྱབས་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་སོ་རིང་བ་དང་། །གཞན་གྱི་འཁོར་མ་སྐྱེ་བས་ཕྱག་
 ཞབས་ཀྱི་སོར་སོ་ནི་བྱ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །སྐྱོན་གོས་འཇམ་པ་ཕྱན་སུམ་
 ཚོགས་པ་གྱིན་པས་ཕགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེ་ཅན་ལ་ལེགས་པར་མཛེས་པ་

ཉིད་དོ། །བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་སོགས་ལེགས་པར་བྱིན་པས་སྐྱེ་བའི་ཕྱག་ལབས་
 གྱི་ཐོལ་བཞི་དང་། མགུལ་གྱི་སྐྱེན་ཐལ་གོང་གཉིས་དང་། ལྷག་པ་སྟེ། བདུན་དག་
 མཐོ་བ་དང་། བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་
 ལས་འབྱུང་བ་མི་འདྲ་བ་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
 ལུས་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཞེ་ན་ཡའི་འདྲ་བར་རླུམ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་
 སྤ་བ་དང་། གསང་ཚིག་བསྐྱུངས་ཤིང་མི་ཚངས་སྟོད་སྐྱེད་སྤངས་པས་གསང་གནས་
 སྐྱང་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་
 སྐྱུད་པས་རོ་སྟོད་སེལ་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་དང་། སྟོན་དགེ་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་
 སྐྱུད་པ་ལས་ཐལ་གོང་སྤག་སོ་བར་མ་ཁེངས་པ་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་
 ལ་མི་འཛིགས་པ་བྱིན་ཞིང་དབུགས་སྐྱུང་བ་ལས། དཔུང་མགོ་ལེགས་རླུམ་སྟེ་
 སྤག་པའི་སྐྱེན་མཛེས་པར་བྱུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལས་སྟོོ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་
 ཕྱག་འཇམ་ལ་དབྱིབས་རླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། ཕྱག་རིང་བ་མ་བདུང་
 བར་ཕྱག་མཐིལ་གྱིས་དུས་མོ་ལ་སྟེབ་པ་དེ་དང་། དགེ་བ་བརྩུ་རོམས་པ་མེད་པར་
 སྐྱུད་པ་ལས་ཇི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་འོད་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་དང་།
 ཉན་པ་ལ་སྐྱོན་སྡོ་ཚོགས་པ་བྱིན་པས་མཐིལ་བ་ཇི་མེད་དབྱིབས་དུང་དང་འདྲ་བ་
 དང་། མཚན་འདི་གཉིས་ནི་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་འགྲམ་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ལས་ཆེམས་ནི་བཞི་བརྩ་སྟོག་ཉི་ཤུ་
 ཉི་ཤུར་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ལུམས་པ་ལས་བར་དང་ཆེམས་

⁶ རྫོགས་དང་སྟོོས་ཀྱི་དག་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྐྱུང་བ་ལས་

ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལོ་རྒྱུ་བྱིན་པས་ཀྱི་མས་རྣམ་པར་དག་
 ཅིང་ཆེ་མས་རིང་ལུང་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུམ་
 བསྐྱེད་པས་མཆེ་བ་རབ་མཚོག་དཀར་བ་ཉིད་དང་། བདེན་པའི་ཆིག་བསྐྱེད་པས་
 བས་ལྡགས་རིང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་བ་བརྟན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རོ་
 གོ་བ་བྱིན་པས་མཐའ་མེད་བ་དང་། བསམ་དུ་མེད་པའི་རོ་གོ་བའི་མཚོག་ཉིད་
 དང་། འཇམ་ཞིང་གཉེན་པའི་ཆིག་སྐྱེས་པས་འབད་ཚོལ་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་བྱུང་
 ཀ་ལ་མིང་ག་ཡི་སྐྱ་དང་ཚངས་པའི་དབྱེད་ཉིད་དང་འདྲ་བར་སྟོན་བ་དང་།
 འཇམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་སྐྱེན་བཟང་པོ་ལྷན་ལ་དང་འདྲ་བ་སྐྱེན་མཐོན་
 མཐེང་དང་ལྡན་ཞིང་དཀར་ནག་འབྲེས་བ་དང་། གཡོ་སྐྱེ་མེད་བར་གོམས་བ་ལས་
 རྗེ་མ་རྒྱ་མཚོག་གི་རྗེ་མ་འདྲ་བར་སྐྱེས་ཞིང་མ་འདྲིངས་བ་དང་། བསྐྱེད་པས་
 འོས་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ལས་ཞལ་མཛེས་པའི་སྟོན་མཚམས་ན་ཀྱི་མ་མེད་པའི་
 མཚོད་སྐྱེད་དཀར་ཞིང་གཡས་སུ་འབྲིལ་བ་དུ་མ་ཡོད་བ་དང་ལྡན་བ་དང་། ལྷ་མ་ལ་
 གུས་བ་ལས་གཙོག་ཉོར་དབྱེད་ལྡན་བ་དང་། ཚོས་འཚོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་
 རུང་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོས་དང་མལ་སྟོན་བྱིན་པ་ལས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་
 བགས་བ་དག་ཅིང་སྐབ་བ་དང་། བགས་བ་གསེར་བྱི་མདོག་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་
 མཚོག་དང་། འདྲ་འདྲི་སྤངས་ཤིང་དགོ་བའི་ཚོས་སྤངས་བ་འཕེལ་བར་བྱས་བ་
 དང་། མཁན་སྟོབ་སོགས་བྱི་གདམས་དག་ལ་མཐུན་བར་བཟུང་བས་རིམ་བ་
 བཞིན་དུ་བ་སྐྱེ་ལེགས་བར་སྤྲ་ལ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་བ་དང་། ལྟའི་བྱིན་དུ་
 དང་གཡས་སོགས་སུ་འབྲིལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཅེ་ཞིང་མཚོན་ཆ་
 སོགས་སྤངས་པས་དབྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་མ་མེད་ཅིང་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་གི་མདོག་བཞིན་

དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སྐྱར་བ་ལས་སྐྱ་ཚུ་གོ་རྫོགས་པའི་
 ལྟོན་ཤིང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བར་ཚུ་ཞེང་གལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱ་གཟུགས་བྱས་པ་དང་མཚོན་རྟེན་གཞིག་པ་^༥སོགས་གསོས་པ་དང་།
 འདྲིགས་པ་ན་དབྱགས་སྐྱར་བ་དང་། མི་མཛེས་བ་རྣམས་སྐྱམས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པའི་བྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སྐྱ་ཁྱ་བདུན་དུ་འཕགས་ཤིང་བྲང་བ་དང་།
 སྲེད་མེད་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཁེགས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་སྲུང་ཚུ་ཅ་
 གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། བསམ་མི་བྱལ་བར་སྲུང་ཚུ་ཅ་གཉིས་སོ། །འདྲི་
 དག་སྟོན་བས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས། །ལྟོ་དམན་བ་གཞན་གྱིས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱལ་བ་འོད་འབར་བའི་མཚན་སྲུང་ཚུ་ཅ་གཉིས་སོ་འདྲི་དག་སྟོན་བས་མི་
 དབང་གི་མཚན་དུ་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་བྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོ་
 སྡེ་ཁ་ཅིག་ནས་སྐྱ་བདུན་མཚོ་བ་མེད་པར་བགས་པ་དག་ཅིང་སྲུབ་པ་དང་།
 གསེར་གྱི་མདོག་འབྲ་བ་གཉིས་སུ་སྲེ་ནས་སྲུང་ཚུ་ཅ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་)ལ་ཚུ་རྩ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་སྲུང་
 བའོ། །དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ནི། རི་ལྟར་སྤྲིན་མེད་མཁའ་ཡི་རྩ་བའི་གཟུགས། །སྟོན་
 ཀའི་ཚུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཚོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་གྱིས་བྱལ་
 བདག་གཟུགས། །རྫོགས་སངས་དགྲིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཚོང་བར་འགྱུར། །རི་
 ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་རྩ་བའི་གཟུགས་སྟོན་ཀའི་ཚུ་སྟོན་སོ་
 རྩི་མ་མེད་པའི་མཚོར་ནི་རྩ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཐ་མལ་བ་གཞན་གྱིས་མཚོང་བ་

⁵ སྐྱ་འབྲུམ་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་བཞིག་ལ་

ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ས་སྐྱ་ས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲུབ་བདག་གི་
 གཞུགས་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་དེའི་གཞུགས་བརྟན་མཚོག་གི་སྐྱུལ་བའི་
 སྐྱེ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།^༥

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ལྷུང་དང་སྐྱུར་བ་ལ་གསུམ། བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་
 སྐྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་(བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། དེ་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་ཏེ།
 ལྷ་མའི་དོན་བསྐྱུར་བྱས་པ་དང་དོན་འབྲེལ།

གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ནི། ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱ་
 བཅས་ཏེ། །གོ་རིམ་རི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་ཤེས་བར་བྱ།
 བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། བས་སྐྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་རང་རང་གི་རོ་
 བོ་དང་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བྱས་ཏེ་འདིར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་རི་བཞིན་དུ་
 བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་རྒྱས་བར་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་
 གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་བ་)ནི། རི་སྐྱད་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དཔེས་
 བསྐྱབ་པའི་དོན་བསྐྱུར་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་

^༥ སྐྱུ་འགྲུམ་ ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ ། རྫོ་སྤྱི་དང་སྤོ་མང་ ། སངས་རྒྱས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
^༦ མཇུག་གི་གསལ་བཤད་ལྷུང་མཚམས་འདིར་ཤོག་གྲངས་ ༩༩༩ ། འཆད་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་གྲངས་ཀྱི་སྐོན་ས་དོན་བསྐྱུར་བ་ཞེས་པའི་ས་
 བཅད་ཀྱི་ཚིག་དོན་དུ་འབྱུང་དགོས་པར་སྤྱང་ཡང་བསྐྱུར་སའི་དཔེ་རྣམས་ལ་རྙེད་རྒྱ་མེད་པས་འདིར་སྐོན་མང་དཔེར་མའི་ས་བཅད་ལྷུང་བཤོད་པའོ།

(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་འདི་དག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཙམ་)ལ་
གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་མཐུན་སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། མི་སྲིད་པ་དང་མི་ཞན་དང་། །མཚུངས་པ་མེད་
སྲིར་གཡོ་མེད་སྲིར། །དོ་རྗེ་སེང་གེ་མཁའ་དག་པ། །རྩ་ཡི་རྩ་བའི་དབེས་བསྟན་
ཏོ། །སྟོབས་ལེ་མི་མཐུན་སྟོབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་དོ་རྗེ་དང་འབྲེས་བ་དང་།
མི་འཇིགས་པ་ནི་བརྟན་པའི་རྩ་བ་^{༡༠} མཐར་ཐུག་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་ཞན་པ་སེའྲེ་
དང་འབྲེས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འབྲེས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་དང་ཡང་
མཚུངས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དག་པ་དང་འབྲེས་བ་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་
གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་བྱར་མེད་ཅིང་^{༡༡} གཡོ་བ་མེད་པའི་སྲིར་རྩའི་རྩ་བའི་
དབེས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(ཚོས་མཐུན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་
མཐུན་བཤད་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
(བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱ་
བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཟུགས། སྟོབས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་དང་། མི་འཇིགས་
པའི་ཚོས་མཐུན་དང་། མ་འབྲེས་པའི་ཚོས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་(སྟོབས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་)
ལ་གཉིས། སྟོབས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་དང་། མི་སྲིད་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྟོབས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་)ནི། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་ཐུག་
དང་། །གཟུགས་དང་གཅིག་གིས་རིམ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

^{༡༠} སྐྱ་འབྲུམ་ ་༽ བརྟན་པའི་རྩ་བ་
^{༡༡} སྐྱ་འབྲུམ་ ་༽ བཞིག་པར་བྱར་མེད་ཅིང་

དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་ཅིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ།
 ལུག་དང་བཞིག་དང་བཅད་སྲིད་རོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་
 ལྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་ལྟོབས་དང་པོ་ལུག་དང་། དེ་ནས་གསུམ་དང་། ཐ་མ་
 གཅིག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གོ་ཆ་མཚོན་གྱིས་ལུགས་པ་དང་
 འབྲ་བར་ལུག་པ་དང་། ལྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྐྱིབ་པ་ཅིག་པ་བརྟན་པོ་བཞིག་པ་
 དང་འབྲ་བར་གཞིག་པ་⁹⁹ དང་། བག་ཆགས་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
 ཀུན་བསལ་བས་ཤིང་གཙོད་པ་བཞིན་དུ་བཅད་པའི་སྲིད་རོ།།

གཉེས་པ་(མི་སྲེད་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། བརྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ།།
 དང་པོ་(བརྟན་པ་)ནི། བརྟན་དང་སྦྱིང་བརྟན་མི་སྲེད་པས། །འབྲ་སྲོང་སྟོབས་ནི་དོ་རྗེ་
 འབྲ། །བརྟན་པ་དང་། སྦྱིང་པོ་དང་ལྟན་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་མི་སྲེད་པས་འབྲ་
 སྲོང་སྟོབས་ནི་དོ་རྗེ་དང་འབྲའོ།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ་)ནི། གང་སྲིད་བརྟན་པ་སྦྱིང་པོའི་སྲིད། །གང་སྲིད་སྦྱིང་
 པོ་བརྟན་པའི་སྲིད། །གང་སྲིད་བརྟན་པ་མི་སྲེད་སྲིད། །མི་སྲེད་སྲིད་ན་དོ་རྗེ་
 བཞིན། །རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྲིད་ན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིང་པོའི་
 མཐར་ཐུག་པའི་སྲིད། གང་གི་སྲིད་ན། སྦྱིང་པོའི་མཐར་ཐུག་སྟེ། བརྟན་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྲིད། གང་གི་སྲིད་ན། བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་
 ལྷོགས་གྱིས་མི་སྲེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྲིད། མི་སྲེད་པའི་སྲིད་ན་དོ་རྗེ་བཞིན་
 རོ།།

གཉེས་པ་(མི་འཛིགས་པའི་ཚོས་མཐུན་)ལ་གཉེས། བརྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ།།

⁹⁹ ལྷོ་འབྲུམ་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་བཞིག་པ་

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། འཇིགས་པ་མེད་སྲིར་སྟོས་མེད་སྲིར། །བརྟན་སྲིར་ཅལ་ནི་
 ལུན་ཚོགས་པས། །ལུབ་པ་སེང་གེ་སེང་གེ་བཞིན། །འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་
 འཇིགས་མི་མངའ། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་
 སྲིར་དང་། བསམ་པ་བརྟན་པའི་སྲིར་དང་། མི་མ་ལུན་སྲོགས་འཛོམས་པའི་ཅལ་
 ནི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་ལུབ་པ་མིའི་སེའླེ་རི་དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེའླེ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་པ་མི་མངའ་བའི་མི་འཇིགས་པའི་ཡོན་ཏུན་དང་ལྡན་
 པའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། ཀུན་མངོན་མཁྱེན་པས་གང་ལས་ཀྱང་། །འཇིགས་
 མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས། །དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག་ །མི་མཉམ་
 གཟིགས་སྲིར་སྟོས་པ་མེད། །ལུགས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཅེ་གཅིག་
 སྲིར་ན་བརྟན་པ་ཉིད། །མཚོག་ཏུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི། །ས་ལས་བཞུལ་སྲིར་
 ཅལ་ལྡན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་འཇིགས་པའི་རྒྱ་བྱང་པའི་
 སྲིར་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་
 པ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་ལྷག་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྲིར། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའོ། །ལུགས་ནི་ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྲིར་ན་བརྟན་པ་^{༡༩}
 ཉིད་ནོ། །མཚོག་ཏུ་སྟེ་བྱུང་བར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་བྱང་བར་
 བཞུལ་པའི་སྲིར་ཅལ་ལྡན་ནོ།།

གསུམ་པ་(མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་མ་ལུན་)ནི། འཇིག་རྟེན་ཉན་ཐོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ།

¹⁹ ཤེས་རིག་དང་ཚོ་སྲིང་། བརྟན་པོ་

སྐྱོད་དང་སྐྱོད་ལྡན་རང་བྱུང་རྣམས། ལོང་ནས་ལོང་དུ་སྐྱོད་པ། ལྷ་སྐྱེར་དཔེ་ནི་
 རྣམ་པ་ལྟ། །འདི་ག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་སྐྱེར། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་རྣམས་དང་
 མཚུངས། །འདི་ག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་དོན་གྱི་སྐྱོད་པ་
 ཅན་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྐྱོད་ལྡན་བྱུང་རྒྱུ་ལེས་དཔེ་དང་། རང་བྱུང་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལོང་ནས་ལོང་དུ་སྐྱོད་པ། ལྷ་སྐྱེར་ལེ་
 བ་ལྟ་ཡོད་པའི་སྐྱེར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བཞིའི་ཚོས་
 རྣམས་ནི་འདི་ག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྐྱེར་ལོང་དུ་ཉེར་འཚོའི་གནས་ཡིན་པའི་སྐྱེར་ས་རྒྱ་
 མེ་རྒྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི། །འདི་ག་
 རྟེན་འདི་ག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་བཞིན།།
 །འདི་ག་རྟེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱ་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེར་ཡང་སྐྱུར་དུ་རུང་བ་ཅུ་མ་སོ།།

གཉེས་པ་(དོན་བསྐྱེད་པ)ནི། དེ་དག་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ཅུ་ནི། །གཉེས་འདི་ཚོས་
 སྐྱེས་རབ་སྐྱེ་སྟེ། །ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་མདོག་དང་། །དབྱིབས་བཞིན་དབྱེ་བ་
 མེད་སྐྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ཅུ་ཅ་གཉེས་སོ་འདི་ཚོས་སྐྱེས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཉེ་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དང་། མདོག་དང་དབྱིབས་
 རྣམས་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རོ་སོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
 དེ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་རོ་སོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱེར་རོ།།

གཉེས་པ་(རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ)ལ་གཉེས། ཡོན་ཏན་རྟེན་དང་
 བཅས་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་རྟེན་དང་བཅས་པ་)ནི། མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སྐྱམ་
 ཚུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྐྱམ་པ་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་
 སྐྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་ཚིམ་
 པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་
 མཚོག་གི་སྐྱམ་པའི་སྐྱ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི་ཡོངས་
 སྟོན་པ་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་པའོ།།

གཉིས་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ནི། དག་ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལས།།
 འདིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྩ་དང་ནམ་མཁའ་རྩ་གཟུགས་བཞིན།།
 དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་དག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཁམས་དག་
 པ་ལས་གདུལ་བྱ་རིང་བ་རྣམས་ལ་འདིག་རྟེན་དུ་རྩ་ནང་གི་རྩ་བའི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན་དུ་མཚོག་གི་སྐྱམ་པའི་སྐྱ་མཐོང་བ་དང་། ཁམས་དག་པ་ལས་གདུལ་
 བྱ་ཉེ་བ་⁹⁵ མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་རྩ་གཟུགས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་མཐོང་བ་
 བྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལེ་འུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ཟླ་མའི་བསྟན་
 བཙུན་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཉེ་
 གསུམ་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ཟླ་མའི་བསྟན་བཙུན་བཙུན་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་

⁹⁵ རྩ་གཟུགས་དང་རྩ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དག་བ་གཉིས་སྣེ་གི་བྱང་ཚུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གི་
 སྐབས་ཉེ་ལེ་ཏུ་གསུམ་པ་ལས་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གི་མདོ་སྟེའི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐབས་གསུམ་པའི་
 འབྲེལ་བའོ། །ཐབ་མོ་ཉོགས་པའི་བྲལ་འབྲས་སོ་གཉིས་དང་། །རྒྱ་ཆེན་ལམ་གི་
 འབྲས་བུ་སུམ་ཏུ་གཉིས། །རྗེ་བཙུན་སྐྱོད་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །ཡབ་སྲས་
 གཉིས་གི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་བཤད། །

འཕྲིན་ལས་གྱི་སྐབས།

༩ གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། འོན་པའདྲ་བ་དང་། ལེ་ལེ་ལེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 (མཚམས་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་དང་། འཆད་འགྲུང་གྱི་
 མཚམས་སྦྱར་རོ།།

དང་པོ་(བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་)ནི། རྗེ་མ་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(འཆད་
 འགྲུང་གྱི་མཚམས་སྦྱར་)ནི། ད་ནི་དེའི་ལས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(འོན་པའདྲ་བ་)ལ་གསུམ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདུག་
 པ་དཔེས་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འོན་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འོན་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འོན་བསྟན་པ་)ནི། གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་
 ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བུའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བུའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་
 དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །འབྲེལ་བའདུག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག། མདོན་
 མཐོ་ཅམ་ལ་མོས་པ་བཞག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་བཞག་
 པའི་གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་རིགས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་མདོན་སུམ་དུ་
 མཐུན་པ་དང་། གདུལ་བུ་འདུལ་བའི་ཐབས་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ནམ་པ་གཉིས་དང་།།
 གཟིངས་དང་ཟམ་པར་སྦྱུལ་པ་སོགས་དང་། །ཞི་བ་དང་བྲག་པོས་འདུལ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཀུན་སྡོད་དང་ནི་གདུལ་བུའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བུའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་
 མདོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་སོགས་

ཀྱི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱ་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། གང་གི་ཆེ་
 འདུལ་བའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་ཁྲུབ་བདག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དུས་ཉལ་དུ་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྦྱུན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདུག་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་བསྟན་པ་)ནི། བསྐྱུས་དོན་དང་། ཆིག་དོན་གཉིས་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་(བསྐྱུས་དོན་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་རྒྱག་དང་། དོན་
 རྒྱག་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་རྒྱག་གོ། །

དང་པོ་(དཔེ་རྒྱག)ནི། རྒྱ་མཚོ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། གཉེར་
 དང་། སྤྲིན་དང་། རྒྱུད་དོ།།

གཉིས་པ་(དོན་རྒྱག)ནི། དེས་པར་འབྲིན་བྱེད་ས་བརྒྱ་དང་། དེའི་ཉེན་ཚོགས་
 གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཚུབ་འབྲུབ་པའི་གནས་སེམས་
 ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་། །དེ་
 འཛོམས་བྱེད་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ།།

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་རྒྱག)ནི། ས་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱས་རྒྱས་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་འབྲ་བ་དང་། ཚོགས་
 གཉིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་གྱུར་པས་ཉི་མ་དང་འབྲ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 ཆེན་པོ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པས་
 གཉེར་དང་འབྲ་བ་དང་། སྐྱིབ་པ་ནི་སྐོ་བྱུར་བ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 དང་། བསྐྱིབ་བྱ་ལ་ཁྲུད་པར་མེད་པས་སྤྲིན་པ་དང་འབྲ་བ་དང་། སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

དེ་འཕྲོར་བར་བྱེད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ།

གཉིས་པ་(སྐབས་དོན་བསྐྱེད་པ)ནི། འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རང་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྐོར་ས་གཏུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྲིར་དང་། དེའི་ཉེན་དུ་གྱུར་བའི་སྲིར་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་འོ། །

གཉིས་པ་(ཚིག་དོན)ནི། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཚོགས་དང་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། ཤེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་འི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱེད་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིན་གྱི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་གི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱའི་ཤེག་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབས་པས་ས་བཅུ་རྒྱ་མཚོའི་དབེས་བསྟན་ཏེ། ཤེག་པ་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞད་མི་དགོས་སོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཉི་འོད་ཅན་གྱིས་ཤེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་གྱུར་བས་ཚོགས་གཉིས་ཉི་མའི་དབེས་བསྟན་ལ། མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པའི་བབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་འདི་དབེས་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་མ་མེད་པའི་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འབྱུང་རུང་དང་།
 སེམས་ཅན་ཀུན་དེའི་འབྱུང་ཁྱད་ས་སུ་རྣམ་པར་གཟིགས་པས། སེམས་ཅན་
 གཏེར་གྱི་དབེས་བསྟན་ལ། རྣམ་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བ་སློང་བ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་གྱི་དབེས་
 བསྟན་ཏོ། །གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེའི་རྒྱུད་
 གིས་རྣམ་པར་གཏོར་བར་བྱེད་པས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་གི་དབེས་བསྟན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། འདི་གཉེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་
 གཉེས། འཕྲིན་ལས་སྦྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(འཕྲིན་ལས་སྦྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ལྷིང་བཤད་པ་དང་། སོ་
 སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྦྱིར་བཤད་པ་)ནི། གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་
 གང་གི་ཆེ། །དེ་ཡི་རྣམ་ཏོག་སྦྱེ་མེད་སྦྱིར། །སྤྲུབ་པ་ཉག་ཏུ་སྦྱུན་གྱིས་བྱུབ།།
 གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་གང་གིས་ཞི་བཤག་སོགས་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ལུལ་གང་དུ་དུས་གང་གི་ཆེ་འདུལ་དགོས་པའི་འཕྲིན་ལས་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱའོ་སྦྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཏོག་བ་སྦྱེ་བ་
 མེད་པར་འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་འདུག་པའི་སྦྱིར་སྤྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དུས་ཉག་ཏུ་
 སྦྱུན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདུག་པའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི། འདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །གདུལ་བྱའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཆེ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག། །རིགས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི། གང་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདུལ་བའི་ཐབས་མང་པོ་སྤྲིན་སོགས་པར་སྤྲིན་ཏུག་གི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གིས་སྤྱི་བོད་པ་མི་འབྲ་བ་དང་། གསུང་གི་རྣམ་པ་མི་འབྲ་བ་སོགས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་གང་དུ་ནི་དུས་གང་གི་ཆེ་འདུལ་དགོས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག་ཏུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་¹ འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྟོན་སྟུན་གྱི་ཏུ་འཇུག་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སྤྲིའི་དོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། དེས་འབྲིན་དེ་ཡི་སྟོན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྤྱི་བའི་གཙོད་རྒྱུན་ལ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་སྤྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་དེས་པར་འབྲིན་པ་དང་འབྲིན་བྱེད་དེའི་བརྟེན་པ་དང་། །རྟེན་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཚོས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་། །དེ་གཙོད་བྱེད་རྒྱུན་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་¹མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དོན་ཏུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔེ་དོན་ཏུག་དགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(དོན་ཏུག་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། དེས་པར་འབྲིན་པ་ས་བཟུ་སྟེ། །ཚོགས་

¹ ལྟ་འབྲས་དང་ཡེས་རིག་ཀྱི་དེ་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
² མོ་སྤྱིར་དང་སྟོན་པ་ཀྱི་རྟོགས་པ་

གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །བྲང་རྒྱུ་སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་འཇིག། །དེ་སྐྱིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་དུ་ནི་དེ་འཛོམས་པའི། །རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་སྐྱེ་བའི་ཆེན་པོ་
 ཡིན། །བྲང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ས་བཅུ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ས་དེའི་བསྐྱེད་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་གནས་པའི་རྒྱ་
 དང་། ཚོགས་གཉིས་དེའི་འབྲས་བུ་བྲང་རྒྱུ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །བྲང་རྒྱུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲུང་བུ་དུ་ཡོངས་སུ་འཇིག་པའོ། །སེམས་ཅན་དེའི་སྐྱིབ་པ་
 མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང། །ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་དུ་ནི་སྐྱིབ་པ་དེ་འཛོམས་
 པའི་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་གྱིས་བའི་སྐྱེ་བའི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། །དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་
 སྐྱེ་བའི་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྟེན་སྐྱིབ་གཉིས་འཛོམས་
 ཤིང་། ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་བྲང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་འབྱེད་ལས་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་འཛོམས་དུ་མཛད་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་(དཔེ་དོན་རྒྱུ་དགོད་པ་)ནི། །གནས་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་འདི་དག་རྣམས། །གོ་
 རིམ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང། །ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཉེར། །སྐྱིན་དང་རྒྱུ་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་འཛོམས་དུ་འཇུག་པའི་གནས་རྒྱུ་ལྟེན་
 འདི་དག་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་དང་
 གཉེར་དང། །སྐྱིན་དང་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ནི། །ཤེས་རྒྱ་ལོན་ཏེ་རིན་ཆེན་
 དང། །ལྷན་སྐྱིད་ས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཚོའི་

སྲིད། ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་སྲིད།
 སྲུང་རྒྱུ་ལྷན་མཁའ་ཁའི་ཁམས་བཞིན་ལོ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཚོས་ཉིད་སྲིད།
 སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འབྲ། །སློབ་བྱུང་བྲུབ་དང་མ་གྲུབ་སྲིད། །དེ་ཡི་
 ཉོན་མོངས་སྲིན་ཚོགས་བཞིན། །དེ་འཕྲོར་བར་ནི་ཉེར་གནས་སྲིད། །ཐུགས་རྗེ་མི་
 བཟད་རྒྱུ་དང་འབྲ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུས་རྒྱས་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་
 དང་ལྷན་བའི་སྲིད་ས་བརྩུ་པོ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན་
 ལོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་
 སྲུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཁའ་ཁའི་ཁམས་བཞིན་ལོ། །ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་བར་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 རྱུང་དེ་ཉིད་གནས་པའི་སྲིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འབྲ། །སློབ་བྱུང་
 བ་དང་བསྐྱེད་བྱུང་ལ་བྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་སེམས་ཅན་དེའི་
 ཉོན་མོངས་སྲིན་ཚོགས་བཞིན་ལོ། །སྐྱེད་པ་དེ་འཕྲོར་བར་ནི་ཉེར་གནས་པའི་
 སྲིད་ཐུགས་རྗེ་མི་བཟད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲ། །བར་ཤེས་བར་བྱེད། །ཡང་ན་རྒྱུང་མི་
 བཟད་པ་ཞེས་སྐྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྤྱིའི་དོན་བསྐྱེད་པ)ནི། གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་།
 བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་
 སྲིད། །འཁོར་བ་སྤིད་དུ་མཛད་མི་འཚད། །ས་བརྩུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ངེས་
 བར་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་ཉེན་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་

འཆད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་པར་ཚོས་
 ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཚུབ་དང་སེམས་ཅན་དཔེ་
 གཉིས་གྱིས་བསྟན་པས་ནི་གཞན་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་དོ་བོའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་
 དོ། །ཉོན་མོངས་དང་ཐུགས་རྗེ་མཐའ་ཡས་པ་དཔེ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པས་ནི་
 མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྗོགས་པར་འབྱུང་བའི་སྲིད། གཞན་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་
 པར་མཛད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདུག་པ་དཔེས་བསྟན་པ་^༡ལ་གཉིས།
 མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི། ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ།
 འཇམ་དབལ། རྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་
 རྐྱེས་པ་ནི་གོང་དུ་རི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་འདིག་པ་
 མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནམ་པར་ཉོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་
 དང་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་སྟུན་གྱིས་བྱུང་ལ་
 རྒྱུན་མི་འཆད་པ་རི་ལྟར་འདུག་སྟུང་དུ་ཐེ་ཚོམ་རྐྱེས་པ་བསམ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་དཔེས་མཚོན་ནས་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དང་། །དཔེའི་གོ་རིམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བ་དང་།

¹ རྐྱེས་པ་དེ་ འཕྲིན་ལས་པ་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོག་མ་ལ་^༥ ཁ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ།།

དང་པོ་(ཙམ་)ཀྱི། བརྒྱ་གྱིན་རྩ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་
བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ།།
དཔེ་དབུ་ཁོ་ནས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒྱ་གྱིན་གྱི་གཟུགས་དང་། ལྷའི་རྩ་དང་།
སྤྲིན་གྱི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚངས་པའི་སྐྱེས་པས་ནི་སྐྱེ་དང་
གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་མཚོན་པར་བྱེད་ལ་ཉི་མའི་དཔེ་ས་ནི་ཐུགས་གྱི་
འཕྲིན་ལས་མཚོན་ནོ། རོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་
བརྟན་བཞིན་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་
པས་བསྐྱས་པ་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་དང་། གསུང་གི་གསང་བ་དང་། ལྷའི་གསང་
བ་གསུམ་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། འཕྲིན་ལས་
དང་། གསང་བ་རྣམས་གྱི་ཉེན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པའི་གནས་གྱུར་
མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། ས་བཞིན་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོག་མ་ལ་ཁ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པ་)ཀྱི། མདོའི་གནས་ལྟ་བུའི་
ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་།
དཔེ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དོན་གྱིས་དཔེའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། དཔེས་
མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་(དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་)ལ་

^༥ སྐྱེ་གསུམ་ རྒྱས་པར་བཤད་པའི་འོག་མ་ལ་

བཞི། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་པོ་གསུམ་“དཔེ་ས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། འཕྲིན་
 ལས་གསུམ་དཔེ་ས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གསང་བའི་གནས་གསུམ་དཔེ་ས་
 མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་དཔེ་ས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་(རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་པོ་གསུམ་དཔེ་ས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱ་བརྒྱ་བྱིན་བྱིས་
 གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ས་བསྟན་པ་དང་། གསུང་ལྟའི་རྩའི་དཔེ་ས་བསྟན་པ་དང་། ཐུགས་
 སྲིན་གྱི་དཔེ་ས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱ་བརྒྱ་བྱིན་བྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།
 རྣམ་ཉོག་མེད་པ་དཔེ་ས་བསྟན་པ་དང་། སྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དཔེ་ས་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(རྣམ་ཉོག་མེད་པ་དཔེ་ས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། ཉོན་ལོ།

དང་པོ་(དཔེ)ལ་སྤྱི་འཇམས་སྐྱར་བ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེ་ལ་བཞི། ས་གཞི་དག་པ་ལ་གཟུགས་སྣང་
 བའི་ཚུལ་དང་། སྣང་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་རྣམས་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 གནས་ཚོད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཀྱང་སྣང་སྐྱེ་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་ཉོག་པ་མེད་
 ཀྱང་ཕན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའོ།

དང་པོ་(ས་གཞི་དག་པ་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚུལ)ནི། རི་སྣང་བེདྲུང་དག་པ་ཡི། །རང་
 བཞིན་ས་སྣང་འདི་འགྱུར་ཏེ། །དག་སྲིར་སྣ་ཡི་དབང་པོ་དེར། །སྣ་ཡི་བྱ་མོའི་
 ཚོགས་དང་བཅས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །སྣ་གནས་དེ་ལས་
 གཞན་དག་དང་། །དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སྣ་ཚོགས་དང་། །སྣ་རྣམ་རྣམ་མང་དེ་མཐོང་
 རོ། །རི་སྣང་བེདྲུང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཚེན་པོའི་འདིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་སམ། འཇམས་བྱའི་གླིང་གི་ས་སྣང་འདི་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་

“སྣ་འགྱུར་དང་ཤེས་རིག་” རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་ངོ་པོ་གསུམ་

འཁོར་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱང་བ་ནི། གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་ས་གཞི་དག་
 བའི་སྤྱིར་སྤྱིའི་དབང་པོ་གཞི་དེར་སྤྱིའི་བྱ་ཚོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་དགའ་བའི་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གནས་དེ་ལས་གཞན་
 དག་དང་། སྤྱི་གཞན་^༦ དེའི་གཞལ་ཡས་སྤྱི་ཚོགས་དང་གནས་ནི་ཡུལ་དང་གཞལ་
 ཡས་ནི་ཁང་བྱིས་མོ། །སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་བདེ་བའི་འཚོག་
 ཆས་སྤྱི་རྣམས་ལང་དེ་མཚོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(སྐྱང་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་རྣམས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་)ནི། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་བྱུང་
 མེད་ཚོགས། །ས་ཡི་སྤྱིར་ན་གནས་པ་རྣམས། །སྐྱང་བ་དེ་ནི་མཚོང་གྱུར་ཏེ། །དེད་
 གྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །སྤྱི་དབང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲའི་
 སློན་ལམ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་སྐྱངས་ཏེ་
 གནས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ས་ཡི་སྤྱིར་ན་གནས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱང་བ་དེ་ནི་མཚོང་བར་གྱུར་ཏེ། མཚོང་ནས་བསམ་བའི་བྱུང་བར་
 ནི། །དེད་གྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྤྱིའི་དབང་པོ་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་
 འདྲའི་སློན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེར་བའི་བྱུང་བར་སྤྱིའི་དབང་པོའི་གོ་
 འཕང་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་
 སྐྱངས་ཏེ་གནས་པར་འགྱུར་ངོ་།།

གསུམ་པ་(གནས་ཚོད་ཇི་སྟབ་བཞིན་མི་ཤེས་གྱང་སྐྱང་སྐྱེ་བ་)ནི། དེ་དག་དགེ་བའི་ལས་
 དེས་ནི། །འདི་སྐྱང་ཅམ་ཞེས་དེ་སྤྱི་བྱུང། །ཤེས་པ་མེད་གྱང་ས་སྤྱིར་ནས། །འཕོས་

⁶ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་

ཉེ་ལྷ་རྩ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་དགེ་བའི་ལས་དེས་ན་^༥ ལྷ་བ་འདི་བརྒྱ་བྱིན་མ་
ཡིན་གྱི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བ་ཅམ་མོ་ཞེས་དེ་ལྷ་བྱུང་ཤེས་པ་མེད་
ཀྱང་ས་སྐྱེད་ནས་འཕོས་ནས་ལྷ་བ་ཞི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་(སྐྱེད་བ་དེ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མཁ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་)འོ། ལྷ་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་
ཡང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྷ་མོད་གྱི་ས་སྐྱེད་ན། །དོན་ཆེན་གྱིས་
ནི་ཉེ་བར་གནས། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྟོག་པ་
མེད་ཅིང་ཀུན་སྐྱོད་གི་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྷ་མོད་གྱི་ས་སྐྱེད་ །ན་མི་རྣམས་གྱིས་
སྐྱེད་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའོ།།

གཉིས་པ་(དོན་ལ་བཞི། སེམས་དག་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱེད་བ་
དང་། ལྷ་བ་དེས་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་
ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་སྐྱེད་བ་
དེའི་གནས་ཚོད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་འགྲུས་བྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ།།

དང་པོ་(སེམས་དག་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱེད་བ་)འོ། དེ་བཞིན་དང་སོགས་ཅི་
མེད་ཅན། །དད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྐྱོམ་པ་ཡི། །རང་སེམས་ལ་སྐྱེད་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་སྣེན་པ་དང་། །འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་
དང་། །བཞུགས་པ་དང་ནི་གཞིམས་པ་དང་། །སྐྱོད་ལམ་སྐྱ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན།།
ཞི་བའི་ཚོས་ནི་གསུང་བ་དང་། །མི་གསུང་མཉམ་པར་བཞག་གྱུར་བ། །ཚོ་འཕྲུལ་
རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་དག །མཛད་པ་གཞི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་

^༥ རྫོགས་དང་སྐྱོམ་པ་ །དེས་ན་
^༦ ལྷ་འགྲུལ་དང་ཤེས་རིག་ །སྐྱེད་ས་

གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་བ་སོགས་ཀྱི་
 མོད་སྐྱོན་ཅན་གྱི་བྱི་མ་མེད་བ་ཅན་བསྐྱོམས་བས་དད་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བསྐྱོམས་བ་ཡི་མཐུས་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ནི་
 མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་སྣན་བ་དང་འཆག་བ་དང་བཞེངས་བ་དང་བཞུགས་བ་
 དང་། གཞེམས་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་བ་ལ་སོགས་བའི་སྐྱོད་ལམ་
 ལྟ་ཚོགས་མཛད་བ་ཅན་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐབས་གྱི་ཚོས་ནི་
 གསུང་བ་དང་། མི་གསུང་བར་ནང་དུ་ཡང་དག་འདོག་ལ་མཉམ་བར་བཞག་བར་
 གྱུར་བ་དང་། ལྷ་དང་གསུང་གི་ཚོ་འབྱུང་ལྷན་བ་སྣ་ཚོགས་དག་མཛད་བ་གཞི་
 མདངས་ཆེན་སོ་ཅན་ལས་དག་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་བ་(སྣང་བ་དེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བྱེད་བ་)ནི། དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་
 འདོད་ལྡན་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་རབ་སྐྱོར་ཏེ། །དེ་རྒྱ་ཡང་དག་སྦངས་ནས་
 བྱི། །འདོད་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བར་བྱེད། །དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་བསམ་བའི་བྱད་བར་
 སངས་རྒྱས་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་བ་དང་སྣན་བ་དང་། སྐྱོར་བའི་བྱད་བར་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བའི་བྱིར་སྐྱིན་སོགས་པར་བྱིན་གྱི་སྐྱོད་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་དེའི་རྒྱ་ཡང་དག་བར་སྦངས་ནས་ནི་འདོད་བའི་གོ་འཕང་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་བར་བྱེད་རོ།།

གསུམ་བ་(སྣང་བ་དེ་རྫོགས་མེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་བ་མི་འགལ་བ་)ནི། སྣང་བ་དེ་ནི་འིན་ཏུ་
 ཡང་། །རྫོགས་མེད་གཡོ་བ་མེད་བ་ཉིད། །དེ་སྣ་ན་ཡང་འདིག་ཉེན་ན། །དོན་ཆེན་
 ཐོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་སྣང་བ་དེ་ནི་འིན་ཏུ་ཡང་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་སྣམ་བའི་ཡིད་གྱི་བརྗོད་བས་བསྐྱེད་བའི་རྫོགས་མེད་

ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ག་ཉེན་ན་
གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མཛད་པའི་དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས་
སོ།།

བཞི་པ་ (གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེའི་གནས་ཚོད་རི་ལྗོངས་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བ)ལ་གཉིས། རྒྱུའི་བྱུང་པར་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རོ།།

དང་པོ་(རྒྱུའི་བྱུང་པར)ནི། འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་
མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མཚོང་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར།།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རུལ་སྤྲ་རབ་བསགས་
པའི་ལུས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་
ཤར་བ་དང་། རང་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚོང་བ་དེ་གདུལ་བྱ་དེ་
དག་ལ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱེན་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བཞེན་ནས་
ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་ཐད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཚན་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཐེན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་
ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
དངོས་སུ་སྣང་ལ། གདུལ་བྱའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་
ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་བཞེན་དུ་དེར་ཞེན་པས་སྐྱེན་
ཅི་ལོག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རུལ་སྤྲ་རབ་

བསགས་པའི་ལུས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པ་ཡང་སྲིན་ཅི་ལོག་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྣང་བའི་མཚན་གཞིར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སེམས་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་བར་མི་
 བྱའོ། །ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་མཚོག་གི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ནི་
 ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པ་ཡང་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུའི་བྱང་པར་)ནི། དེས་ཀྱིས་དེ་མཚོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐེག་པ་
 འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །ནང་གི་དམ་པ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཚོང་
 བར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་དེས་ཀྱིས་བསགས་ཏེ་སྟོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 དེ་མཚོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ནང་གི་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་
 མཚོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་།
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་(དཔེ)ལ་
 གཉིས། སྣང་བ་སྣང་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་དང་སྣན་པ་སྣང་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་
 དེ་ཉིད་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སྣང་བ་སྣང་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་དང་སྣན་པ་སྣང་སྣང་བ་)ལས་གཞིའི་བྱང་པར་ནི།

གཉིས་པ་(དོན)འི། དག་པ་བེདྲུཅུ་འདྲའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་སྐབ་དབང་
 ཐོབ་བྱའི་སྲིད། །རབ་དགའི་སེམས་སྣན་རྒྱལ་བའི་སྐས་ནམས་དེ་བཞིན་སེམས་
 རབ་སྐྱེད་བར་བྱེད། །གཞི་དག་པའི་བེདྲུཅུ་འདྲ་བར་གདུལ་བྱ་རང་གི་སེམས་ལ་
 སྣང་བའི་སྐབ་དབང་ཐོབ་བར་བྱ་བའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ལ་དད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་
 བའི་སེམས་དང་སྣན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐས་ལོ་ནམས་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་དེ་ལན་པའི་རྒྱུར་བསྟན་
 པའོ།།

གཉིས་པ་(འགག་པ)ལ་གཉིས། རྐྱེ་བར་སྣང་བའི་དཔེ་དོན་དང་། འགག་པར་
 སྣང་བའི་དཔེ་དོན་ལོ།།

དང་པོ་(རྐྱེ་བར་སྣང་བའི་དཔེ་དོན)འི། རི་ལྷར་བེདྲུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་
 དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་
 མ་ལ། །སྐབ་བའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །རི་ལྷར་བེདྲུར་ས་
 གཞི་གཙང་མ་ལ་སྣའི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་
 འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་སྐབ་བའི་དབང་པོའི་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་
 འཆར་བའོ།།

གཉིས་པ་(འགག་པར་སྣང་བའི་དཔེ་དོན)འི། འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ལུབ་
 རྩོག་མེད་དང་། །རྩོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག །རི་ལྷར་
 འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ།།
 འགྲོ་བའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ནི། དད་སོགས་རྩོག་
 པ་མེད་པའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་འཇུག་ལ་ལུབ་ནས་མི་སྣང་བ་ནི་རྩོག་པའི་རང་

སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 རེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་འདིག་ཅེན་དག་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱེ་
 འགག་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འགག་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འདིག་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གསར་དུ་ཡོད་པ་དང་གཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ་ཞིང་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་
 གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་མ་མཐོང་ཡང་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པའོ།།

གཉིས་པ་གསུང་ལྟའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་ལ་པན་
 འདོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 ཚོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གདུལ་བྱས་ཤེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གདུལ་བྱའི་
 ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་གསུང་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་(གདུལ་བྱ་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཁྱད་
 པར་)ལ་གཉིས། བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། ཉེ་བར་འཆེ་བ་ལས་སྐྱོབ་
 པའོ། །དང་པོ་(བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྐྱོར་བ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ལོ།།

དང་པོ་(དཔེ)མཚམས་སྐྱུར་བ་ནི། ལྟའི་རྒྱུ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །
 རི་ལྟར་སྐྱ་ནང་སྐྱ་ནམས་ཀྱི། །སྐྱོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་
 གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །སྐྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་

‘ཞེས་ཤིག་དང་སྐྱོན་སྐྱེད་’ བཞིག་ ལྟའི་རྒྱུ་ལ་ ཞེས་

ཡང་དང་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་རས་ནི་སྐྱལ་བྱེད་ལྟར། །རི་ལྷར་སྐྱལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་
 ལྷའི་ནང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྡོན་གྱི་ལས་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི་གྲུབ་པའི་ར་པོ་ཆེ་
 ཞིག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁར་བཟང་གི་སྟེང་གི་བར་སྐར་ལ་འདུག་ཉེ་ར་དེ་ཀྱུན་
 སྟོང་གི་འབད་བ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་གནས་སྡེ་རྟོན་སོགས་དང་རའོ་སྐྱལ་བའི་ཡིད་
 དང་། དབྱིབས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་། སྐྱ་གྲག་པར་བྱའོ་སྐྱལ་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པ་དང་། ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་བསྐལ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་
 དང་། ལྷ་དན་འདས་པ་ཞི་བའི་སྐྱེ་བསྐྱགས་པ་ཡིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ནས་
 བག་མེད་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚོས་ཀྱི་རས་ནི་འཁོར་བས་
 ཡིད་འབྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར།

གཉེས་པ་(དོན)འི། དེ་བཞིན་ཁྲབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་
 འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པར། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྲབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་
 ལ་ཚོས་སྡོན་ཏོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲབ་བདག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཚོས་གསུང་བའི་ཀྱུན་སྟོང་གི་འབད་ཅོལ་སོགས་དང་བྲལ་ཡང་འཕྲོ་བ་མ་
 ལུས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་གིས་ཁྲབ་པར་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་འོས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྡོན་ཏོ། །

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ལྷའི་རྒྱའི་ཁྲད་པར་གྱི་དཔེ་དོན་དང་།
 འབྲས་བུའི་ཁྲད་པར་གྱི་དཔེ་དོན་འོ། །

དང་པོ་(སྐའི་རྒྱའི་ཁྲད་པར་གྱི་དཔེ་དོན)འི། རི་ལྷར་སྐྱལ་ནང་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི། །ར་སྐྱ་རང་
 གི་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྐབ་པའི་ཚོས། །གསུང་བ་རང་གི་ལས་

ལས་བྱུང་། །རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གནས་ན་སྒྲུབ་ཆམས་ཀྱི་རིམ་སྐྱོད་དང་གི་སྐོན་གྱི་དགེ་བའི་
ལས་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིག་ཉེན་པ་ཆམས་ལ་བྱུང་བའི་ཚོས་གསུང་བ་
ཡང་འདིག་ཉེན་པ་དང་གི་སྐོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བའོ།།

གཉེས་པ་(འགྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་དོན)ནི། འབད་གནས་ལུས་དང་སེམས་བྲལ་
བའི། །སྐྱོད་དེ་རི་ལྟར་ཞི་སྐྱབ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འབད་སོགས་དང་བྲལ་བའི། །ཚོས་
འདི་ཞི་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཀུན་སྐོར་གི་འབད་བ་དང་སྐྱོད་འབྱུང་བའི་གནས་དང་
དབྱིབས་རྒྱུ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་། །སྐྱོད་ཀྱི་པར་བྱའོ་སྐྱུ་ལའི་སེམས་
དང་བྲལ་བའི་རིམ་སྐྱོད་དེ་རི་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་
ཚོས་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཚོས་འདི་ཞི་བ་སྐྱོད་ལས་
འདས་པ་གཏུག་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ།།

གཉེས་པ་(ཉེས་པར་འཚེ་བ་ལས་སྐྱོབ་པ)ལ་གཉེས། དཔེ་དང་། དོན་ལོ། །དང་པོ་
(དཔེ)ནི། །རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གྲོང་ན་ར་སྐྱའི་རྒྱས་བྱུང་མི་འདིགས་སྐྱིན་པ་ནི། །ཉོན་
མོངས་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཆེ་སྒྲུབ་མིན་དུང་རྒྱལ་ཅེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །རི་ལྟར་
སྐྱའི་གྲོང་ན་ར་སྐྱའི་རྒྱས་བྱུང་བ་སྒྲུབ་ཆམས་ལ་མི་འདིགས་པ་སྐྱིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་སྐྱོད་དོག་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཆམས་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་དུ་
འཇུག་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་གྱི་དུང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱང་བའི་བག་མེད་པའི་ཅེད་མོ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་འོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱའི་
ཁྱད་ཚོས་སུ་སྐྱོད།

གཉེས་པ་(དོན)ནི། །དེ་བཞིན་འདིག་ཉེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གསུགས་
མེད་ལ་སོགས་རྒྱས་བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྐྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདོམས་

ཞི་བ་སྐྱེ་མེད་ལས་རྒྱལ་བཟོད། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་བསྟན་པའི་རྒྱས་བྱུང་བ་འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཚོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་།
 ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཅད་ནས་རབ་དུ་འཛོམས་ཤིང་ཐར་བ་
 ཅམ་དང་། ཞི་བ་སྐྱེ་མེད་པ་མི་གནས་པའི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་བཟོད་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཚོས་)ལ་གསུམ། ལྟའི་སིལ་
 སྟན་གཞན་དཔེར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལྟའི་ར་དཔེར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱུངས་སིལ་སྟན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནོ། །དང་པོ་(ལྟའི་སིལ་སྟན་གཞན་དཔེར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གཉིས། ཨི་བ་དང་།
 ལན་ནོ།།

དང་པོ་(ཨི་བ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཐན་བདེ་སྐྱབ་པའི་དཔེར་རྒྱ་
 མཚན་ཅིའི་སྤྱད་འདིར་ཚོས་ཀྱི་ར་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལྟའི་སིལ་སྟན་གྱི་རྣམ་
 པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྱང་དཔེར་རིགས་པ་མ་ཡིན་དེ་དག་གྱང་སྟ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟོན་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མདོ་ཁོ་ནར་ལྟའི་ར་བར་ཡིད་འཕྲོག་
 པའི་སྤྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྤྱི་རྗེས་ཚོས་ཀྱི་ར་སྤྱི་
 ཡིན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་སིལ་སྟན་གཞན་དག་གྱང་འབྱུང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི། སིལ་སྟན་གཞན་ཚོས་མི་མཐུན་པ་བཞིས་དཔེར་མི་
 རུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་དབྱུངས་དང་དེ་དག་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཡོན་

ཉན་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །དེ་དག་གྲུང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། བག་མེད་པའི་གནས་ལ་སྐྱོར་
 བས་མན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ལྷག་པར་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བར་
 གྱེད་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(ལྷའི་རྩ་བ་དཔེར་གྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། ལྷའི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་ནི་བག་མེད་པའི་
 ལྷའི་ཚོགས་མཐའ་དག་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཉིད་
 དང་། དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས་ནི་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ལྷ་མ་
 ཡིན་ཞེས་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་དགའ་བདེ་ལས་ཤེས་རྒྱུད་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཀུན་དགའི་དགའ་བ་དེ་ཉི་བར་སྐྱུབ་པས་ན་བདེ་
 བ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཞེས་སོགས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་སིལ་སྟུན་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་
 གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་
 གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། མདོར་བསྟན་པ་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནས་
 ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྩ་བ་)ནི། གང་སྤྱིར་སྐྱེ་ཀུན་པ་ཉིད་དང་། །ཕན་བདེ་ཚོ་འཕྱུལ་
 གསུམ་སྟུན་པ། །དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དབྱངས་སྟུན་རྣམས་ཀྱི། །སིལ་སྟུན་རྣམས་ལས་བྱུང་
 བར་འཕགས། །སྐྱེ་བའི་དབྱངས་སྟུན་རྣམས་ཀྱི་སིལ་སྟུན་སྤྱིར་རྩ་བ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། གསུང་གིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་

ལ་ཁྲབ་བ་ཉིད་དང་། ལྷགས་སྲ་མན་བ་དང་གནས་སྐབས་སྲ་བདེ་བ་དང་། འཆད་
བར་འགྱུར་བའི་ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་དང་ལྡན་བ་དེའི་ཕྱིར།⁹⁰

གཉིས་བ་(རྒྱས་བར་བཤད་བ་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་།
འབྲེལ་བའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། རྣམ་བ་བཞི་པོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་བ་(ཅ་བ་)ལ་
གཉིས། རྒྱས་བར་བཤད་བ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(རྒྱས་བར་བཤད་བ་)ནི། ལྟར་ནི་རྩ་ཡི་སྐྱ་ཆེན་པོ། །སར་གནས་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་མི་འགོ། །སངས་རྒྱས་རྩ་སྐྱ་འཁོར་བ་ཡི། །ས་འོག་འཛིག་ཉེན་དག་ཏུ་འགོ།
ལྟར་ནི་ལྷ་ཡི་སིལ་སྣོན་གྱེ་བ་མང་། །འདོད་མེ་མངོན་བར་འཕེལ་བའི་དོན་ཏུ་སློབ་
ལྷགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་གཅིག་ཀྱང་། །སྐྱབ་བསྐྱལ་མེ་རབ་ཞི་
བའི་དོན་ཏུ་འཇུག། ལྟར་ནི་མངོན་ཤིང་ཡིད་འོང་སིལ་སྣོན་སྐྱ། །སེམས་ཀྱི་སྐོད་
བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ། །ལྷགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གསལ་བས་པའི་
གསུང་། །ཉིང་འཛིན་སེམས་གཉོད་བསམ་བ་སྐྱལ་གྱེད་ཉིད། །ལྟར་ནི་རྩའི་སྐྱ་ཆེན་
པོ་མིའི་འཛིག་ཉེན་ལ་སོགས་པའི་སར་གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མི་འགོ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་རྩ་སྐྱ་འཁོར་བ་ཡི་ས་བོན་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་གི་
འཛིག་ཉེན་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོའོ། །ལྟར་ནི་ལྷའི་སིལ་སྣོན་གྱེ་བ་མང་པོ་འདོད་པའི་མེ་
མངོན་བར་འཕེལ་བའི་དོན་ཏུ་སློབ་སལ་ལ་ལྷགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་
དབྱངས་གཅིག་ཀྱང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་མེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དོན་ཏུ་འཇུག་པས་ཁྲད་
བར་འབགས་སོ། །ལྟར་ནི་མངོན་ཤིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་སིལ་སྣོན་གྱི་སྐྱ་ནི་སེམས་

⁹⁰ ལྟར་སྐྱེད་དང་སྐྱོ་མང་། དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཀྱི་ཚོད་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་བྱིང་ཚོད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སེམས་
གཏོད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱུལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུང་པར་འཕགས་སོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱེད་)ནི། མདོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་། །ལྟ་
དང་ས་གནས་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁྲུབ་སྣང་བ།།
དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད། །མདོར་ན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འང་ལྟ་དང་སའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་མི་དང་རྟ་འགོ་ལ་སོགས་
པ་ན་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ས་མ་
ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཁྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་ཉིད་
ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད་དོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་སྲིན་ཅི་སོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་བདེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ལ་རག་ལས་པས་གསུང་གི་
དབྱངས་སྲིན་ཅི་སོག་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་དེས་པར་འབྱེན་བྱེད་ཏུ་བརྟེན་ལ། དེ་
ཡང་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་དེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་སྐྱེའི་
བཞོད་པ་གཅིག་དང་ཏུ་མས་ཁྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཞེས་བརྟན་
ཏོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཁྱེན་
པས་དེར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཟབ་སོ་མངོན་སུམ་ཏུ་
སྣང་བ་ནི་” ཐུགས་ཀྱུན་བརྗོད་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་སོ། །དག་གི་དབྱངས་བརྗོད་པས་

” ཚོ་མང་ཤིན་པོ་

ཐར་པར་དེས་པར་འབྲིན་པའི་ལམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་མཐོའི་ལམ་དང་ཐར་
པའི་ལམ་དེ་འདོམས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་ལོ།།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གདུལ་བྱས་ཤེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གདུལ་
བྱའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་གསུང་གི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྲར་བ་དང་།
ཙ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྲར་བ)ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
འགྲོ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྟར་རྒྱ་ན།
ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འདུག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་དང་། གསུང་
གི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པར་མ་རྟོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེར་ཞེས་ལོ།།

གཉིས་པ་(ཙ་བ)ནི། རི་ལྟར་རྣ་བ་དང་བྲལ་བས། །སྤོམ་མི་སྤྲོ་ནི་མི་སྤོང་
ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལྟ་ཡི་རྣ་བར་ཡང་། །རྣ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་
ཚོས་སྤོམ་མཚོག་དུ་ནི། །ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྤོད་ཡུལ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་མེད་ཡིད་
འགའ་ཞིག་གི། །རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །རི་ལྟར་མི་རྣ་བ་དང་བྲལ་བས་སྤོ་
མོའི་སྤྲོ་ནི་མི་སྤོང་ཡང་ལྟའི་རྣ་བ་དང་ལྟན་པས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
དང་སྤྲོ་སྤོར་གས་ཐམས་ཅད་ལྟའི་རྣ་བར་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ཡང་སྤོ་མ་
རྣ་བ་མེད་པ་དང་། རྩི་མ་རྒྱས་པ་ཞན་པས་ཡིན་གྱི། མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་
དེ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཚོས་སྤོམ་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོག་དུ་ནི་སྟེ་ཤིན་དུ་
ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཤེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གསུང་གི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་

ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་།
ངེས་པར་ལེགས་པ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་སྲིད་རོ།།

གསུམ་པ་སྟུགས་སློན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྲར་བ་
དང་། རོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྲར་བ་)འི། སློན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(རོན་
བཤད་པ་)ལ་བཞི། གདུམ་བྱ་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སློན་གྱི་དཔེས་
བཤད་པ་དང་། ལྷོད་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་རོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་སློན་གྱི་དཔེས་
བཤད་པ་དང་། བན་གཞོད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འདུག་པ་སློན་གྱི་དཔེས་
བཤད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སློན་གྱི་དཔེས་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(གདུམ་བྱ་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སློན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་
དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། རོན་འོ།།

དང་པོ་(དཔེ)འི། རི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སློན། །ལོ་རྟོག་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་
པའི་རྒྱ། །རྩ་ལི་སྤང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །རི་
ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སློན་གྱིས་ཆར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བབ་པས་ལོ་
རྟོག་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་རྩའི་སྤང་པོ་འབད་པ་མེད་པར་ས་ལ་
རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(རོན)འི། དེ་བཞིན་སྟུགས་རྗེའི་སློན་ལས་འི། །རྒྱལ་བའི་དམ་
ཚོས་རྩ་ལི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་རྒྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་
འབེབས། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུགས་རྗེའི་སློན་ལས་འི་རྒྱལ་བའི་དམ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩའི་ཆར་འགྲོ་བའི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་སྟུན་སྟུམ་

ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནམ་པར་ཉོག་པ་མེད་པར་འབེབས་པས་སྤྲིན་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་དང་། རོན་དང་། རོན་དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྷར་འཛིག་ཉེན་དགེ་བའི་ལས་འཇུག་ན། །རྒྱང་སྤྲེས་ཚུ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། །རི་ལྷར་འཛིག་ཉེན་སྲོག་གཙོང་སྲོང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་ལས་ལ་འཇུག་པ་ན་རྒྱང་ལས་སྤྲེས་པ་ཚུ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར།

གཉིས་པ་(རོན)ནི། དེ་བཞིན་བཅེ་རྒྱང་འགོ་དགེ་མངོན་འཕེལ་གྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲིན་ལས་དམ་ཚོས་ཆར་པ་འབེབས། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཅེ་བའི་རྒྱང་གིས་འགོ་བའི་རྒྱད་གྱི་དགེ་བ་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་གྱིར་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ཆར་པ་འབེབས་པར་མངོན་དོ།།

གསུམ་པ་(རོན་དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། སྲིད་ལ་མཁྱེན་དང་བཅེ་ཆེན་འགྲུར་བ་དང་། །མི་འགྲུར་མི་གོས་ནམ་མཁའི་དབྱིལ་གནས་པ། །ཉིང་འཛིན་གཟུངས་ཚུ་འི་མེད་སྲིད་པོ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྤྲིན་ནི་དགེ་བའི་ཕོ་ཉོག་རྒྱ། །སྲིད་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྲིན་ནི་དགེ་བའི་ཕོ་ཉོག་གི་རྒྱར་འགྲུར་དོ། །སྤྲིན་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། དབང་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཚིག་རོན་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་གྱི་ཚུ་འི་མ་མེད་པའི་སྲིད་པོ་ཅན་ལོ། །སྤྲིན་དེ་ཡང་མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པ་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་ནམ་མཁའི་དབྱིལ་ན་གནས་པའོ། །གང་གིས་མ་གོས་ན་འགྲུར་བ་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུང་བ་དང་། །མི་འགྲུར་བ་ནི་བའི་མཐར་ཐུང་བས་མ་གོས་པའོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་པས་

ནོ།།

གཉིས་པ་(སན་གཞོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།
མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ཚ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། ལྷོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལས་ནི་ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས། ལྷོད་གྱི་དབྱེ་བ་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་དང་། ཚོས་མཐུན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷོད་གྱི་དབྱེ་བ་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་)ནི། ཐེག་པ་མཚོག་ལ་དང་བ་དང་། །བར་
མ་དང་ནི་སྤང་བ་ཡི། །སྤང་པོ་གསུམ་ནི་མི་དག་དང་། །མ་བྱ་དང་ནི་ཡི་དྲགས་
འདྲ། །ཐེག་པ་མཚོག་ལ་དང་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་བར་
མ་དང་ནི་སྤང་བ་ཡི་སྤང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེར་ན་ཆར་གྱིས་ལོ་
རྟོག་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་མི་དག་དང་ལྷན་ལ་པན་གཞོན་དང་བྲལ་བའི་བཏང་
སྤོམས་པ་མ་བྱ་དང་ནི་ལྷན་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་གཏུང་བར་བྱེད་པས་མི་འཕྲོད་
བར་འཛིན་པ་ཡི་དྲགས་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་(ཚོས་མཐུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་འདོད་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་
དང་། །སན་གཞོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་(སྤང་འདོད་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་)ནི། དབྱིད་མཐར་སྤྲིན་མེད་པ་ན་མི་དང་མཁའ་
མི་རྒྱ་བའི་བྱ་དག་དང་། དབྱར་ཚེ་ས་ལ་ཆར་བབས་པ་ན་ཡི་དྲགས་དག་ནི་སྐྱག་
པ་ལྟར། །སྤྱིང་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་དག་གིས་ཚོས་རྒྱ་བྱང་དང་མ་བྱང་བ་ལས་
ཀྱང་། །ཚོས་འདོད་པ་དང་ཚོས་ལ་སྤང་བའི་འཛིག་རྟོན་ན་ནི་དཔེ་དེ་ཉིད། །དབྱིད་
གྱི་མཐར་དབྱར་གྱི་དུས་ནས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་མེད་པ་ན་མི་མི་འདོད་པ་དང་། །ནས་

མཁའ་ལ་མི་རྒྱ་བའི་མ་གྲུ་དེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ལ་ཡི་དྲུགས་དགའ་བ་
 དང་། དབྱུང་གྱི་ཚེ་ས་ལ་ཆར་བབ་བ་ནི་མི་འདོད་བ་དང་། མ་གྲུ་བཏང་སྟོམས་བ་
 དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིན་ཚོགས་དག་གིས་¹⁷ དམ་བའི་
 ཚོས་གྱི་ཚུ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 དམ་བའི་ཚོས་འདོད་བ་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་། ཚོས་ལ་སྤང་བའི་གང་ཟག་ཀྱིས་ས་
 མི་དགའ་བ་འདི་ག་ཉེན་ལ་ལོ་སྤང་བ་ལྟར་དམ་བའི་དམེ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ (མན་གོའོད་གྱི་རྣམ་ཚོགས་མེད་པ་དཔེ་དང་སྤྱུང་བ་) ལྟེ། ཐེག་པ་བ་རྣམས་འབེབས་
 རོ་ཚན་དང་ནི་རོ་རྗེས་མེ་ནི་འབེབས་པ་ན། །སྟོག་ཆགས་སྤང་དང་དེ་སྤྱིང་སྤོང་བ་
 དག་ལ་རི་ལྟར་སྤྱིན་སྟོས་མེད། །སྤང་དང་རྒྱ་ཆེན་རིགས་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་མཁའ་བ་
 དང་ནི་བཅེ་བའི་སྤྱིན། །ཉོན་མོངས་དག་འཕྱུར་བདག་ལྟེ་བག་ཉལ་དག་ལ་རྣམ་
 ཀུན་སྟོས་བ་མེད། །སྤྱིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཉོག་བ་མེད་པར་ཐེག་པ་བ་རྣམས་པ་ཆར་
 ཆེན་པོ་འབེབས་པ་དང་། ཚ་ཚ་རོ་རྗེས་པ་ལོང་རྣམས་འཕྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རོ་ཚན་དང་ནི་རོ་རྗེས་མེ་ནི་འབེབས་པ་ན་སྟོག་སྤྱུང་¹⁸ ལ་སྟོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་
 སྤང་མོ་དང་། ཡི་དྲུགས་དང་དེ་སྤྱིང་སྤོང་བའི་སྟོག་ཆགས་དག་ལ་རི་ལྟར་སྤྱིན་དེ་
 དག་ལ་སན་གོའོད་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོས་བ་མེད་པར་འབེབས་པ་བཞིན་དུ་ཉོགས་
 པར་དགའ་ཞིང་ཐབ་ལ་སྤང་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཐེག་པ་བ་སྤྱིན་གྱིས་འབེབས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུ་ལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་མཁའ་བ་དང་ནི་བཅེ་བའི་སྤྱིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་

¹⁷ ལྟེ་འཕྱུང་དང་ཤེས་རིག་ ། སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིན་ཚོགས་དག་གིས་
¹⁸ སྤོང་བ་ ། སྤོག་སྤྱུང་

ནམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་པར་གྱུར་བ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་
ནམས་ཀྱི་བདག་ལྷའི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དག་ལ་ནམས་པ་ཀུན་ཏུ་
སྟོས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་དོ།།

བཞི་པ་(སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྤྱིན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་
སྐྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འདྲིལ་བ་ལས་ནི་ཞེས་
སོ། གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་། དེ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོ། །དང་པོ་(སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་)ལ་གཉིས། གང་ཏུ་འཁོར་བའི་རྟེན་དང་། དེར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
སོ།།

དང་པོ་(གང་ཏུ་འཁོར་བའི་རྟེན་)ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགྲོ་བའི་
ལམ་ནི་ནམས་པ་སྟུ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། འཁོར་བ་
སྟོག་པའི་ཆེད་ཏུ་མ་འབད་ན་ཐ་མའི་མཐའ་ཡང་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་
འཁོར་བ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རིགས་ནམས་པ་སྟུའོ།།

གཉིས་པ་(དེར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་)ནི། མི་གཙང་བ་ལ་རྗེ་ཞེས་མེད་བཞིན་
འགྲོ་སྟེ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྐྱག་བསྐྱེད་རྟག་ཏུ་མེས་མཚོན་རྒྱ་ཚུ་ལ་
སོགས་རིག་སྐྱེས་བཞིན། །མི་གཙང་བ་ལ་རྗེ་ཞེས་པ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བའི་
ལམ་སྟེ་དག་ན་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་ཅིང་”^{༡༤} སྐྱག་བསྐྱེད་སྤྱིར་བཙོས་ཀྱི་བདེ་

¹⁴ སྐྱེ་འབྱུང་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་སྟེ་དག་ན་བདེ་བ་དང་མཚན་པ་མེད་ཅིང་

བ་ཙམ་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པར་ཞེན་ནས་འཁོར་བ་དེ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏུ་ས་ཉག་
ཏུ་མེ་དང་། མཚོན་དང་། ཁ་བ་དང་མ་ལ་རྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་རེག་བ་ལས་སྐྱེས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ལ་གསུམ། དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་
པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་བ་དང་། ཐར་བ་
ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་གོམས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་)འི། སྤྲུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་དམ་ཚོས་ཆར་
ཆེན་དེ་རབ་ཞི་བྱེད་རབ་ཏུ་འབེབས། །སྤྲུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
ཆར་ཆེན་པོ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འབེབས་
ཤིང་ཐབ་པས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་)འི། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་
ལ་ཡོངས་ཚོལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱུང་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྷ་
མིའི་དབང་སྤྲུག་མཚོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །ཤེས་རབ་དང་མི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འགྲངས་ལ། །འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
འདི་རྒྱ་འདི་ནི་འགོག་ཅེས་ཤེས་པས་མཐོང་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་། མི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པོ་
ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བཙས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་ཤིང་
ཐར་བའི་ལམ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ཏུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
དང་འཁོར་ཕོས་བསྐྱུར་བ་སོགས་སྣ་དང་མིའི་དབང་སྤྲུག་མཚོག་ལའང་མངོན་
པར་འདོད་པའི་སྤྱེད་པ་མེད་དེ་ནང་གི་རྒྱུ་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཁོར་བའི་

ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཁོང་དུ་ཚུད་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ནི་སྤྲིའི་
 རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྤྲིའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་འདི་ནི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་།
 སྤྲུག་བསྐྱེད་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གོ། །ཞེས་ཤེས་པས་མཐོང་
 པའི་སྤྲིའི་རོ།།

གསུམ་པ་(ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གོམས་པར་བྱ་བར་བསྐྱེད་པ་)ནི།
 བད་ནི་ཤེས་བྱ་བད་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྐྱེན་ནི་བསྐྱེན་པར་
 བྱ་བ་ལྟར། །སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་
 བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེན་པར་བྱ། །བད་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་
 ཚུད་ན་བད་གྱི་རྒྱ་སྤོང་འདོད་དང་། བད་ནི་བའི་ཐབས་ལ་དོན་གཉེར་མི་འབྱུང་
 བས་ཐོག་མར་བད་ནི་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་
 མ་སྤངས་པར་སྤོང་མི་བྱས་པར་མཐོང་ནས་བད་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་
 བད་ཐད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། བད་གྱི་རྒྱ་འགོག་པའི་སྐྱེན་
 ནི་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། ཐོག་མར་མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རང་
 སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྤོང་མི་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་སྤོང་
 དགོས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤང་བྱ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་
 བྱས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་རྒྱད་ལ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་

མངོན་དུ་བྱ་བུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བར་བྱ་ཞིང་གོམས་བར་བྱ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་
ཉམས་སྐྱོང་བ་ལས་ཐར་བ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དབེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚངས་
བའི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཉི་མའི་
དབེས་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དོ། །དང་པོ་(ཚངས་བའི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་དང་
གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། མཚོན་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་དོ།།

དང་པོ་(མཚོན་སྐྱེ་བ་)ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འབད་བ་མེད་
བར་འཇུག་པའི་དབེ་དོན་དང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པའི་དོར་རེ་ཤིག་
བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་(སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འབད་བ་མེད་བར་འཇུག་པའི་
དབེ་དོན་)ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་དབེ་དོན་དང་།
དེ་ལས་ཞན་པ་ལ་སྐྱོར་བའི་དབེ་དོན་དང་། འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དོ། །དང་པོ་
(གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་དབེ་དོན་)ལ་གཉིས། དབེ་དང་། དོན་ནོ།།

དང་པོ་(དབེ་)ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་
བཞིན་དུ། །སྟེ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །ཇི་
ལྟར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་ཡི་གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་
པའི་ལྟའི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་སྣང་བ་འབད་བ་
མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར་དོ།།

གཉིས་པ་(དོན་)ནི། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཚོས་སྐྱེ་ལས། །བསྐྱོད་པ་མེད་པར་

ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་བར། །སྐལ་བ་དག་ནི་སྟོན་བར་
མཛད། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྐབ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་བར་བཞག་བའི་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོད་བ་མེད་བར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་
རྣམས་ལ་འབད་བ་མེད་བར་སྐལ་བ་དག་གིས་ཚོས་སྟོན་བར་མཛད་དོ།

གཉེས་བ་(དེ་ལས་ཞན་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་དཔེ་དོན)ལ་གཉེས། དཔེ་དང་། དོན་ལོ། །དང་
པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྟར་ཚངས་རྟག་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་མི་གཡོ་འདོད་ཁམས་
ལྷགས་བ་དེ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྟོང་བྱེད་
ལྟར། །རི་ལྟར་ཚངས་བ་ཏུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་
ཏུ་རང་འབྲེལ་གཟུགས་ཤིག་སྐྱལ་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྣའི་ནང་ཏུ་ལྷགས་བ་དེ་ལྟ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་དེ་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འདོད་བའི་ཉེས་དམིགས་
བཤད་བས་འདོད་བའི་སྣ་དེའང་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་སྟེད་བ་སྟོང་བར་བྱེད་བ་ལྟར་
དོ།

གཉེས་བ་(དོན)ནི། དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མི་བསྐྱོད་
འདིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྷན་གྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་རི་མ་
ཀུན་སེལ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདེ་གཤེགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མི་བསྐྱོད་བཞིན་ཏུ་
འདིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་སྐལ་ལྷན་གྱིས་མཐོང་ལ་དེ་
མཐོང་བ་དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་དམ་ཚོས་བལྟན་བའི་དོན་ཉམས་སུ་
སྒྲངས་བ། རྟག་ཏུ་རི་མ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བར་བྱེད་དོ།

གསུམ་བ་(འཕྲིན་ལས་འཇུག་བའི་རྒྱ)ནི། སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་སྟོན་ལམ་དང་། །ལྟ་

ནུས་ཀྱི་ཉི་དགོ་བའི་མཚུས། །རི་རྒྱར་ཚངས་པ་འབད་མེད་སྤང་། །རང་བྱུང་
 སྤྱུལ་སྤྱུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཚངས་པས་སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་འདོད་བའི་
 རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་མཚུས་ཇི་རྒྱར་ཚངས་པ་འབད་བ་མེད་པར་སྤང་ཞིང་ཚོས་
 ཉོན་པ་རྒྱར་རང་འབྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་
 ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱ་ནུས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་པའི་མཚུས་ལས་འབྱུང་བ་
 ཉེ། དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ (གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་བཤེན་རྩལ་དེ་ཞིག་ལུ་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་) ཉེ།
 མཚུས་སྤྱུར་བ་དེས་འགའ་མི་སྤང་བ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །དོན་བཤད་པ་ནི། འཕྲོ་
 དང་སྤྱུལ་སྤྱུ་འཇུག་བསྟུན་དང་ཡབ་གྱི་ཁབ་གཤེགས་དང་། །དབྱེས་རོལ་བ་དང་
 དཔེན་པར་སྟོན་དང་བདུད་བཙོམ་དང་། །བྱང་ཚུབ་ཆེ་བརྟེན་ཞི་བའི་གྲོང་དུ་ལམ་
 ཉོན་དག་བསྟན་ནས་སྤྱུལ་བ་སྤྱུལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འབྱུང་། །དགའ་སྟོན་གྱི་
 གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། དུམ་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་འཇུག་པ་དང་། །ལྷོ་མའི་ཚུལ་དུ་^{༡༥} སྤྱུ་
 བསྟུན་པ་དང་། སེར་སྤྱིའི་གནས་སུ་ཡབ་གྱི་ཁབ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བཙོན་
 མོའི་འཁོར་གྱིས་དབྱེས་པར་རོལ་བ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པར་དགའ་བ་
 ཉོན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་དུ་དུ་གཤེགས་ནས་བདུད་བཙོམ་པ་དང་། མོ་
 རངས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་སོ་བརྟེན་པ་དང་། ཞི་བའི་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ཚོས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྟོར་བའི་མཛད་པ་དག་བསྟན་ནས་སྤྱུལ་བ་དེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་སྤྱུལ་བ་
 མེད་པའི་མིག་གི་ལམ་དུ་མི་འབྱུང་བར་སྤྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་
 མཛད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་པའི་སྤྱུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་

^{༡༥} སྤྱུ་འབྱུལ་༽ ལྷོ་མའི་ཚུལ་དུ་ མོ་མང་༽ ལྷོ་མའི་ཚུལ་དུ་

འདྲ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་མཛོད་པའི་རྒྱ་ལ་
འབད་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(ཉི་མའི་དཔེས་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་
སྦྲར་བ་དང་། འོན་པ་འད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྲར་བ་)ནི། ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
(འོན་པ་འད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཞུགས་པའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། རི་ལྟར་ཉི་མས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་ཆེ་ཉིད་ལ།།
བད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀྱ་སྐྱ་ད་ནི་རབ་རྒྱུ་ལ། །ཚུ་སྦྲེས་སྦྲེ་དང་རྒྱུ་པའི་ཡོད་
ཏན་སྦྲོན་དག་ལ། ཉི་མ་རྩོག་མེད་འདྲིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །རི་ལྟར་ཉི་
མའི་འོད་གྱིས་གདུངས་པས་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཉིད་ལ་བསྐྱ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་
ཀྱ་སྐྱ་ད་ནི་ཁ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་ཚུ་སྦྲེས་ཁ་སྦྲེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཀྱ་སྐྱ་ད་ཁ་རྒྱུ་པའི་སྦྲོན་དག་ལ་ཉི་མ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྦྲུམ་པའི་རྩོག་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་པའི་སྐབས་འདྲིར་ནི་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་གསུང་གི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་ཕན་གཞོན་ལ་རྣམ་པར་རྩོག་
པ་རུང་བད་ཀྱང་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་འོ།།

གཉིས་པ་(བཞུགས་པ་)ལ་གཉིས། ཉི་མ་དང་དཔེ་འོན་སྦྲར་བ་དང་། ཉི་མ་ལས་
ཆེས་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་(ཉི་མ་དང་དཔེ་འོན་སྦྲར་བ་)ལ་གསུམ། རྣམ་པར་
རྩོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་འོན་དང་། ལྷན་པ་སེལ་བའི་འོད་འགྲུང་པའི་
ཚུ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ལྷོད་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་པའི་དཔེ་འོན་འོ། །དང་པོ་(རྣམ་པར་
རྩོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་འོན་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྲར་བ་དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)འི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(རྩ་
བ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། རོན་ལོ།

དང་པོ་(དཔེ)འི། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཆར་སྐྱོས་པ་
ཡིས། །བརྒྱ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་ལྟར་
ཉི་མ་རྟོག་པ་མེད་པར་⁹⁶ རང་གི་འོད་ཅིག་ཅར་སྐྱོས་པ་ཡིས་བརྒྱ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
དང་པོ་རྟོག་གཞན་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཀུ་ལྷ་ད་ཁ་བྱམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་
རོ།

གཉིས་པ་(རོན)འི། དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཚོས་
འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་བརྒྱ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག
དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི་གསུང་གི་ཉི་མ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
དག་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་བརྒྱ་ལ་འབད་ཚོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པར་འཇུག་པའོ།

གཉིས་པ་(སྐྱབ་པ་སེལ་བའི་འོད་འགྲེང་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་རོན་
དང་། ལྷོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་རོན)འི། ཚོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དག་གིས། །བྱང་ཚུབ་
སྐྱིང་བོ་མཁར་ཤར་བའི། །ཀུན་མཁྲིན་ཉི་མ་འགྲོ་བར་འི། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་
བར་མཛད། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་ཤིང་བྱང་བྱང་ཚུབ་སྐྱིང་བོའི་རྣམ་མཁར་ཤར་བ་ཀུན་མཁྲིན་གསུང་གི་ཉི་མ་
འགྲོ་བར་འི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བར་མཛད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་དང་

⁹⁶ ལྷོ་འགྲེང་། ཉི་མ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་

གྲོལ་བར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་(སྣོད་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་)ནི། གང་གྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །ཚུ་ཡི་
སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་
བ་ཅིག་ཅར་འཆར། །ཚུ་འི་མ་མེད་པའི་སྣོད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་
ལྟར་གང་གི་གྱིར་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ཡི་ཚུའི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་བ་ཅིག་ཅར་འཆར་བའོ།

གསུམ་པ་(སྣོད་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་པའི་དཔེ་དོན་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།
ཙ་བའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་
ནི། ཡང་དག་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ལོག་བར་ངེས་པའོ།

གཉིས་པ་(ཙ་བ་)ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བརྟན་པ་)ནི། ཉག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི། །ཚོས་དབྱིངས་
ནམ་མཁའི་དབྱིལ་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་
བར་འབབ། །དུས་ཉག་ཏུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཚོས་དབྱིངས་གྱི་ནམ་མཁའི་
དབྱིལ་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱུད་དག་མ་དག་གི་རིམ་པ་མི་འབྲེལ་བ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་གདུལ་བྱའི་རི་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་འབབ་པོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་སྣོད་ལྡན་ཉི་ཤར་
འདི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། །མཚོག་དང་བར་མ་
དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་དེ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལ་རིམ་
གྱིས་འབབ། །རི་ལྟར་ཐག་རིང་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྣོད་

དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་ལྟར་བའི་སྐབས་འདིར་འདི་ག་ཉེན་ཀྱུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱས་ནས་
 རིམ་གྱིས་ནི་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་གྱི་མཚོག་དང་། བར་མ་དང་དམན་པའི་རི་
 ལ་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ་
 རུང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ།།

གཉེས་པ་(ཉི་མ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་)ལ་གཉེས། མཚོམས་སྐྱུར་བ་དང་།
 ཚ་བའོ། །དང་པོ་(མཚོམས་སྐྱུར་བ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཉི་མའི་
 འོད་ལས་^{༡༥} རྒྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་ནི་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(ཚ་བ་)ནི། ཞིང་ཀྱུན་ནམ་མཁའི་མཐེལ་སློ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། །མི་
 ཤེས་སུན་བཀའ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མིན། །ཕྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྣ་
 ཚོགས་མདོག་བཤེད་འོད་ཚོགས་ཀྱིས། །གསལ་བ་དག་ནི་འགྲོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་
 སྟོན་མཛད། །སངས་རྒྱས་ལྟོང་དུ་གཤེགས་ཆེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས། །མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་ཚོགས་བྲལ་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྤོང་བ་
 དང་། །གཉི་ལྷག་གིས་སྤོངས་སྤིད་པའི་མཚོར་ལྷུང་ལྷུང་བའི་སུན་པས་བསྐྱིབས་པ་
 རྣམས། །སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སློ་སྤང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་
 འགྱུར། །འོར་བུ་དང་མར་མའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཉི་མ་ནི་ཡུལ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་བ་དང་པན་འདོགས་པ་ཆེ་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ལ། དེ་བས་
 གྲང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་ཀྱུན་ཏུ་བྱུང་བར་སློབ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཐེལ་མ་ལུས་པར་བྱུང་བར་སློབ་
 བའི་རུས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ཞིང་ཀྱུན་དང་

¹⁵ ལྷུང་འགྱུར་༽ ཉི་མའི་འོད་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་

ནམ་མཁའ་འཛིན་མཐར་ཐུག་པར་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། ཉི་མ་ལ་མ་རིག་པའི་སྐྱུན་པ་སེལ་
 བའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུན་པས་བཀའ་བ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་
 པའི་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མེད་ལ་སྐྱབས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
 འཕྲིན་ལས་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་མདོག་བཤེས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་
 གཏུལ་བྱ་སློབ་གསལ་བ་དག་ལོལ། ཞིང་ཀུན་གསལ་བ་དག་ལ་འགྲོ་བ་ལ་རི་ལྟ་བུ་
 དང་རི་སྟེང་པའི་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། མ་རིག་པ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེལ་
 མ་ལུས་པ་འཛོམས་པར་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལྷོང་དུ་གཤེགས་པའི་ཆེ་མེག་
 དང་མི་རྣམས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མིག་གིས་གསུགས་མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་པ་དན་
 འགྲོའི་སྐྱབས་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོགས་དང་བུལ་བར་བྱས་ནས་མདོན་མཐོ་དང་དེས་
 ཤེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་དོན་⁹⁵ དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྲོང་བ་དང་གཉི་སྐྱབས་གིས་
 མདོངས་ཤིང་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུའི་སྐྱུན་པས་
 བསྐྱེལ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་རྗེའི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སློབ་གྲོས་སྦྱང་བར་
 བྱས་ཏེ། སྟོན་མ་མཐོང་བའི་གནས་མདོན་མཐོ་བུད་པར་ཅན་དང་། ཐར་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་གོ་འཕང་མཐོང་ཞིང་སློབ་པར་འགྱུར་བར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་གསང་བའི་གནས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
 སྐྱབས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱའི་དཔེས་བཤད་པ་དང་། གསུང་གི་
 གསང་བ་⁹⁶ ལྟ་བུར་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་། ལྷུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་འཛིན་དཔེས་
 བཤད་པའོ། །དང་ཕོ་(སྐྱབས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱའི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།

⁹⁵ ལྟ་བུམ་ཀྱི་དེས་ཤེགས་ཀྱི་དོན་
⁹⁶ ལྟ་བུམ་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་གསུང་གིས་གསང་བ་

མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། རོན་བཤའ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(རོན་བཤའ་བ་)ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་རོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བ་དང་། འབྱུང་བ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དཔེས་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་(རྣམ་རྟོག་མེད་པར་རོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བ་)ལ་གཉིས། བསྟན་བཤའ་བ་དང་། བཤའ་བའོ། །དང་པོ་(བསྟན་བཤའ་བ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། རོན་ལོ།།

དང་པོ་(དཔེ)ནི། རི་ལྗར་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། རྫོང་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། རི་ལྗར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེར་བཞོད་ནས་མཚོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་རྫོང་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ནི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དོ།།

གཉིས་པ་(རོན)ནི། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཚོས་ནི་ཐོས་གྱུར་གྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག་ །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ནི་ཐོས་པར་མཛད་པར་འགྱུར་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཇུག་པའོ།།

གཉིས་པ་(བཤའ་བ་)ནི། རི་ལྗར་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་རྟོག་མེད་འདོད་པའི་

ལོ་རྒྱུ་ལྟེང་ལ་མེད་པར་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་སྐྱེར་སྐྱེར། །དེ་བཞིན་སྐྱེར་པ་
 འབད་མེད་ཇི་སྐྱེར་འོས་པར་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཉག་དུ་
 བཞུགས། །དེ་སྐྱེར་ལོ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་ཉོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོ་རྒྱུ་འབད་པ་
 མེད་པར་སེམས་ཅན་ཞན་པ་དག་^{༧༠} ལ་རབ་དུ་སྐྱེར་བ་སྐྱེར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེར་པ་
 འབད་པ་མེད་པར་ཇི་སྐྱེར་གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
 འཚམ་ཞིང་། འོས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་དུས་ཉག་དུ་
 བཞུགས་སོ།།

གཉེས་པ་(འབྱུང་བ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། མཚམས་སྐྱེར་བ་
 དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱེར་བ་)ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་(ཅ་བ་)
 བོ། གང་གི་སྐྱེར་བ་སྐྱེར་མཚོ་ས་འོག་གཞན་པ་དེ་ལ་འདོད་པས། །དེ་སྐྱེར་ལོ་རྒྱུ་བཟང་པོ་
 འགྲོ་འདྲིར་རབ་རྙེད་དཀའ། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཤིན་དུ་སྐྱེས་པར་ཉོན་མོངས་ཟེན།།
 ཡིད་འདྲིར་བདེ་གཤེགས་མཚོང་བ་རྙེད་དཀའ་ཤེས་པར་བྱ། །ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་
 དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེས་ཞིང་འདོད་པས་ཇི་སྐྱེར་ལོ་རྒྱུ་བཟང་པོ་འགྲོ་བ་འདྲིར་རབ་དུ་
 རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། གང་གི་སྐྱེར་བ་ རྐྱེར་མཚོ་འི་ནང་སའི་འོག་ན་གཞན་པའི་སྐྱེར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཤིན་དུ་སྐྱེས་པ་པར་ཞིང་སངས་རྒྱས་མཚོང་བ་ལ་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་འདྲིར་བདེ་
 གཤེགས་མཚོང་བ་རྙེད་པར་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(གསུང་གི་གསང་བ་སྐྱེས་པའི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། མཚམས་སྐྱེར་བ་

⁷⁰ ལྷ་འབྱུང་། །ཞན་པ་དག་

དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། སྐྱ་བརྟན་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(རྩ་བ་)ནི། རི་
 ལྟར་སྐྱ་བརྟན་གྱི་ནི་སྐྱ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་རྣམས་ལ། །རྣམ་ཉོག་མེད་ཅིང་
 བཟོ་མེད་ལ། །སྤྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་ཉོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་།།
 སྤྱི་དང་ནང་ན་གནས་པ་ཡིན། །རི་ལྟར་སྐྱ་བརྟན་གྱི་ནི་སྐྱ་བྲག་ཅའི་སྐྱ་ནི་སྤྱེས་བྱ་
 གཞན་གྱི་དག་གི་རྣམ་རིག་ཅམ་ལས་རྣམས་ལ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་དེ་ཀུན་སྣོང་གི་རྣམ་ཉོག་
 མེད་ཅིང་བྱེད་པ་སྤེ་རྟེན་སོགས་སྤང་བའི་བཟོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་སྐྱ་ལྟར་སྤྱི་དང་
 རྣམ་ཉོག་ལྟར་ནང་ན་མི་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གསུང་^{༡༡} གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་བའི་བྲག་འཚམ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་རིག་གི་རྐྱེན་ཅམ་ལས་རྣམས་ལ་དང་། ཀུན་སྣོང་གི་རྣམ་པར་ཉོག་
 པ་མེད་ལ་སྤེ་རྟེན་སོགས་སྤང་བའི་བཟོ་མེད་ཅིང་། རྣམ་སྐྱ་ལྟར་སྤྱི་དང་རྣམ་ཉོག་
 ལྟར་ནང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ།།

གསུམ་པ་(སྤྱི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་
 དང་། ཅ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་(རྩ་བ་)ནི། རྣམ་མཁའ་མེད་ཅིང་སྐྱར་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ།།
 མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་ལ། །གཞུགས་མེད་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །མཁའ་ལ་
 རི་ལྟར་མཚོ་དང་དམའ། །མཚོ་ལང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་

^{༡༡} ལྟ་བུམ་ ་ ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་

སངས་རྒྱས་ལ། །མཚོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ནམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་ཅུང་ཟད་
 །ཀྱང་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་གསལ་བར་སྤྱང་བ་མེད་ལ།
 །ཡོངས་གཙོ་དུ་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་པའོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 །མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མེད་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དུ་མེད་པ་
 །དང་། བདག་རྒྱུན་དུ་མེད་པའོ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་། དེ་ཉིད་
 །བཤད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་དང་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་
 །རི་ལྷོ་མཚོ་བ་དང་དམའ་བའི་ཚུལ་དུ་མཚོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ལྷོ་བྱུང་བ་མིན་
 །པ་དེ་བཞིན་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
 །སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ལྷོ་བྱུང་བ་མིན་
 །ཏེ། སངས་རྒྱས་གསར་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལྷོ་སྤྱང་ཡང་དེ་ལྷོ་མ་གྱུང་བའི་
 །སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 །མཚམས་སྤྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །

དང་པོ་(མཚམས་སྤྱར་བ་)ནི། ས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)
 །ནི། རི་ལྷོ་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན། །རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་དང་
 །བརྟེན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྷོ། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས། །རྣམ་རྟོག་
 །མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས། །ལ་ལྷུས་པར་ནི་འཕེལ་
 །བར་འགྱུར། །རི་ལྷོ་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ལོ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བདག་ནི་སས་
 །བསྐྱེད་པའོ་སྟམ་པ་དང་། ས་ཡང་འདི་དག་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་
 །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ལྷོ་བརྟེན་

བ་དང་ཡལ་ག་སོགས་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་བར་འགྱུར་བ་སྟུང་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་
 བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུགས་རྗེའི་ས་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟུང་བའི་རྣམ་
 བར་རྫོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ནི་མ་ལུས་པར་སྟུང་
 མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཕེལ་བ་
 མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བར་མངོན་དོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་དཔེའི་དགོས་པ་བཞད་པ་ལ་
 གཉིས་ཤིན་མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། དོན་བཞད་པའོ།།

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱུར་བ་)ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སོ།།
 གཉིས་པ་(དོན་བཞད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་སྐྱུབ་ལྗེད་དོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། འབད་ཚོལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགག་ལྗེད་པ་མཐོང་
 མེད་དེ་བས་ན། །གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོལ་བཅད་པའི་སྤྱིར། །དཔེ་རྣམ་དགུ་ནི་བསྟན་
 བ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་སྐྱུལ་བསྐྱོད་དང་
 ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འགག་ལྗེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་
 བས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་འཐད་སྟུང་བའི་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོལ་
 བཅད་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱུ་གསུང་སྤྱུགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་འཕྲིན་ལས་དང་། གསང་བའི་
 གནས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་སྐྱུབ་ལྗེད་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཞད་པའོ། །དང་པོ་
 (བསྟན་པ་)ནི། གང་དུ་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག་ །རྒྱས་པར་རབ་དུ་བསྟན་གྱུར་བ། །མདོ་

སྡེ་ཡི་ནི་མིང་ཉིད་གྱིས། །དེ་ཡི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །མདོ་སྡེ་གང་དུ་བརྒྱ་
 གྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རབ་དུ་
 བསྟན་པར་གྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཤེས་སྣང་བ་
 རྒྱན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་ཉིད་གྱིས་དཔེ་དགུ་སྟོས་པའི་མདོ་སྡེ་
 དེ་ཡི་དགོས་པ་^{༡༧} བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། རོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡི། །སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་
 འདིས་བརྒྱན་པའི། །སྣོ་ལྟན་སྣང་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི། །སྟོན་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་
 བར་འགྱུར། །མདོ་སྡེ་འི་མིང་གིས་ངེ་རྣམ་བསྟན་སྟམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དཔེ་དགུས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་རོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡི་སྣང་
 བར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིས་བརྒྱན་པའི་སྣོ་ལྟན་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྣང་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པར་
 འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དཔེ་ས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྟུས་ཉེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་
 གསུམ། དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་
 པ་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་མདོར་
 བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། དེ་དོན་བེད་རྒྱུ་བརྒྱ་གྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྟན་ལ་
 སོགས་དཔེ་དག་ནི། །རྣམ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བསྟུས་དོན་ངེས་པར་

^{༡༧} རྣོ་སྟོན་དང་སྟོ་མང་། དགོངས་པ་

བཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པར་རྟོགས་པ་
དེའི་དོན་བཞི་རྒྱུ་རྒྱུའི་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་
དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགྲུང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེ་དགུ་སྟོས་པ་ལ་དོན་དགུ་ཡོད་པ་
དེའི་བསྐྱུས་དོན་འདི་ཡིན་པར་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྟེ་བྱང་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། ལྷོན་དང་གསུང་དང་བྲུབ་པ་དང་། །སྐྱུལ་དང་ཡེ་
ཤེས་སྟོབ་པ་དང་། །ཐུགས་གསུང་སྐྱུ་ཡི་གསང་བ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
ཐོབ་པ་ཉིད། །འབད་ཚོལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷོན་པ་དང་། གསུང་
དབྱངས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པའི་ཐུགས་དང་། སྐྱུ་དང་གསུང་གི་
ཕྲིན་ལས་སྐྱུལ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབ་པ་ཐུགས་ཀྱི་^{༡༩} འཕྲིན་ལས་དང་།
ཐུགས་དང་། གསུང་དང་། སྐྱུའི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་
བདག་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྣམ་པ་དགུ་དཔེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
འབད་པ་མེད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(ཐུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བརྟན་པ་དང་། བཤད་པ་
དང་། ལྷོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་གྲུབ་
པའོ།།

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་
ཐུགས་། །རྗེ་མེད་བཞུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་བཞིའོ།།
འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་ལ་

¹⁹ ཤེས་རིག་དང་སྟོབ་པ་ཀྱི་སྐྱུ་

མོངས་སྐྱོད་པའི་རྒྱན་ཀྱན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཆེ་ཆམ་
 པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྗེ་མ་མེད་པའི་
 བེའུར་གྱི་^{༡༤} ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་བརྒྱ་ཁྲི་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་འདི་གཞི་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཚོན་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་(བཤད་པ་)འི། འབད་ཚོལ་ཞི་བ་དམ་བཅའ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཐུགས་
 བྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རང་བཞིན་དོན་ནི་ལྷུ་དོན་དུ། །དཔེ་ནི་བརྒྱ་ཁྲི་
 གཟུགས་སོགས་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ལ་མོངས་སྐྱོད་
 པའི་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དམ་བཅའ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་
 མངའ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ལྷུ་པའི་
 དོན་དུ་མ་ཐུན་དཔེ་ནི་བརྒྱ་ཁྲི་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་
 བས་སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ནི་ལྷུ་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ནི་
 བརྒྱ་ཁྲི་གཟུགས་སོགས་ཡིན་ཞེས་བཤོ།།

གསུམ་པ་(སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་ཞེས་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་)འི། འདིར་
 བྱི་སྐབས་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ནི། །སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་
 བྲལ་བ། །འབད་པ་མེད་པར་རབ་འཇུག་པའོ། །དཔེ་དགུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་བྱི་སྐབས་དོན་བཤུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་དགུ་ནི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་དང་། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་།

¹⁴ རྒྱ་འཇུག་ཀྱི་བེའུར་འི་ རྒྱ་འཇུག་ཀྱི་བེའུར་འི་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བར་བསྐྱར་བའི་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བར་བྱུང་བས་འཕྲིན་ལས་
རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱུབ་པའོ།།

གསུམ་པ་(དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།
ཙ་བའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ནི། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་(ཙ་བ་)ལ་
གཉིས། སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱིར་བསྟན་པ་)ནི། གང་ཞིག་བརྒྱ་གྱིན་རྗེས་སྐྱིན་བཞིན་དང་།།
ཚངས་ཉིད་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ལོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྐྱ་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་
བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་པོ་དང་། འཕྲིན་ལས་གསུམ་དང་། གསང་བ་
གསུམ་པོ་གང་ཞིག་བརྒྱ་གྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ལྷའི་རྗེས་དང་། སྐྱིན་
བཞིན་དང་། ཚངས་པའི་སྐྱལ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་
བྱའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ས་བཞིན་ཏུ་འདོད་
དགུ་མཚོན་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་བར་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་འབད་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་
ལུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། རིན་ཆེན་སྣ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ།།
ཐེགས་པར་འདོམས་མཛད་སྣ་ཡི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཁྲབ་བདག་མཁྱེན་དང་བཙེ་ཆེན་
སྐྱིན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་སྲིད་ཅེའི་བར་ཏུ་ཁྲབ། །ཚངས་བཞིན་ཟག་
མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །སྐྱལ་བ་རྣམ་པ་ཏུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་
ཤེས་སྣང་བ་རབ་སྐྱོ་གང་། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ལོར་འདྲའི་

ལྷགས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཐག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐྱེ་ནི་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་དང་གཟུགས་མེད་ཉག་བ་ཉིད། །ས་བཞིན་འགྲོ་བའི་དཀར་
 སོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་བ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་བ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ། །རིན་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུའི་ས་གཞི་ལ་སྣའི་དབང་སོའི་གཟུགས་བརྟན་
 ལྷང་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་མཚོའི་དོན་གྱིད་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལེགས་པར་
 འདོམས་པར་མཛད་བ་^{༡༤} ལྟའི་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་དང་ཁྱབ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཁའའི་བ་དང་བརྟེ་བ་ཆེན་སོའི་སྐྱེན་གྱི་ཚོགས་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་མཉམ་
 མེད་ནས་སྤིད་ཅེའི་བར་དུ་ཁྱབ་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་
 བ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་དོ་བོ་གསུམ་གྱི་དཔེ་དོན་སྐྱུར་བའོ། །ཚངས་
 བ་བཞིན་དུ་ཐག་བ་མེད་པའི་གནས་ཚོས་སྐྱེ་ལས་མ་བསྐྱོད་པར་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་
 སྐྱེལ་བ་རྣམས་ལ་དུ་མ་རབ་ཏུ་རྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྷགས་ཀྱི་ཡི་
 དེས་ཀྱི་སྐྱང་བ་རབ་ཏུ་སྐྱོ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་བ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་
 ལྷགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དཔེ་དང་སྐྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་རིན་ཆེན་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 གསུང་དེ་ནི་ཐག་ཅ་བཞིན་དུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཡི་གེ་མེད་
 བ་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། །སྐྱེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་བ་དང་། །ཐོགས་བ་དང་
 བཅས་པའི་གཟུགས་མེད་བ་དང་། །རྒྱན་མི་འཆད་པས་ཉག་བ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་
 གསུམ་དཔེ་དང་སྐྱུར་བའོ། །མི་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་

¹⁴ ལྟའི་རྒྱ་དང་འདྲ་བའོ།

མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟམས་མ་ལུས་
པའི་ཚ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་
པོའི་རང་བཞིན་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་
(ཅི་བ་)ནི། ཡང་རི་ལྷར་ན་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་
ལྷན་ལྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱ་ལྷན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་དང་། འགག་པར་མཐོང་བ་དང་། འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱོན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཚོས་མ་སྐྱོན་བཤད་པ་དང་།
ལྷན་ལྟག་མེད་པའི་ཚོས་མ་སྐྱོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཚོས་མ་སྐྱོན་བཤད་པ་)ནི། དག་པ་བེད་ཅུ་འབྲ་ཡི། །སེམས་
ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ། །དེ་དག་ས་ནི་མི་རྫོགས་པའི། །དད་པའི་དབང་པོ་
བཏུས་པ་ཉིད། །དགོ་བ་སྐྱེ་དང་འདིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་དང་
འདིག །བརྒྱ་ཕྱིན་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་འདིག་མེད། །གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དག་པ་
བེད་ཅུ་འབྲའི་ས་གཞི་དང་འབྲ་བའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་
སུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་སྐྱེ་བ་བྱེད་དེ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བ་མི་རྫོགས་པའི་
དད་པའི་དབང་པོ་བཏུས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཡིན་ལ། དེས་འགའ་མ་མཐོང་བ་ནི་
དད་སོགས་མ་སྐྱིན་པའི་རྒྱས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་དད་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་^{༧༦}སྐྱེ་

^{༧༦} ལྷོ་མང་ཀྱེ་དགའ་བ་

བ་དང་འདྲིག་པས་ན་གདུལ་བུའི་སློང་རྩེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་
 འདྲིག་པ་རྒྱབ་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་
 རྒྱབ་པའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་འཆར་བ་དང་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྐབས་ལྟེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འདྲིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སློང་རྩེ་གས་པའི་སྐྱེ་ཡང་གདུལ་བུའི་སྤང་རོ་ཚུན་
 ཆད་དུ་སྐྱེ་བའ་ལས་འདས་པའི་ཚུ་ལ་སྟོན་པ་སོགས་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཚོས་མ་སྐྱབ་བཤད་པ་)ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་
 བར། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཚོས་སྐྱེ་ལས། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་བར་དུ། །སྟོན་
 བ་ལ་སོགས་མཛད་པ་འཇུག། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་སྤང་མེད་གསར་དུ་
 འཕེལ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གསར་དུ་འགྲིབ་པའི་འགག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ལས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འཇུག་པའོ།

གསུམ་པ་དཔེའི་གོ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་དང་། གནས་གྱུར་མཐར་སྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏུན་ཀུན་གྱི་ཉེན་དུ་
 སྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡི། །དོན་ནི་འདི་
 ཡིན་རིམ་པ་ཡང་། །སྤྲ་མ་སྲི་མ་ཚོས་མི་མ་སྐྱབ། །སྤངས་པའི་སློང་གས་བརྗོད་པ་

ཡིན། དེ་དག་ལོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་^{༧༧} བསྐྱུས་པ་ཡི་དོན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་
 ཡིན་ལ། དེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་ཐད་ཀར་འདྲ་ཚོས་རེས་ཚོས་མ་ཐུན་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་ཚོས་མི་མ་ཐུན་
 པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཚོས་མ་ཐུན་པ་སྤངས་པའི་སློབ་ས་གོ་རིམ་རེས་པ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ།
 དབྱངས་དང་མི་ལྡན་དེ་འདྲ་མིན། །ལྟ་ཡི་རྩ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཏུ། །དོན་བྱེད་མིན་
 པ་དེ་འདྲ་མིན། །སྤྱིན་ཆེན་དང་མཚུངས་དོན་མེད་པའི། །ས་ཐོན་སློང་མིན་དེ་འདྲ་
 མིན། །ཚངས་ཆེན་བཞིན་ཏེ་གཏན་ཏུ་ནི། །སྤྱིན་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཉི་
 མའི་གཟུགས་བཞིན་གཏན་ཏུ་ནི། །ལྷན་པ་འཛོམས་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཡིད་
 བཞིན་ལོར་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། །རྟེན་པར་མི་དཀའ་དེ་འདྲ་མིན། །སྐྱ་བརྟན་བཞིན་ཏེ་
 རྒྱུན་ལས་ནི། །བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་དགེ་བ་ཡི།།
 གཞི་མིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། །འཕྲོ་
 བའི་ལུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་སྤྱིར། །ས་ཡི་དབྱིལ་
 འཁོར་དག་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་ལྟ་བུ་དེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་
 བས་དགེ་བའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྤྱིར། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཏེ།
 བརྟན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཚོས་སྟོན་པའི་དབྱངས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུང་ལྟའི་རྩ་བཞིན་ཏེ། །ཚོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་སྟོགས་པའི་སྤྱིར།

^{༧༧} ལྟོ་མང་ཀྱི་ལྱིས་

ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲ་བ་མིན་ཏེ། ལྷའི་ར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 འོན་མི་བྱེད་པའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྲུགས་ཇི་སྲིད་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ།
 གདུལ་བུའི་ལོ་ཉོག་སྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲ་
 བའང་མིན་ཏེ། སྲིད་གྱིས་ཆར་པ་བས་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ལ་དོན་
 མེད་པའི་ས་བོན་སློང་རུས་པ་མིན་པའི་སྲིད། ལྷ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཆར་ས་
 བ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། ལྷུལ་བས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཚན་པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲ་བ་མིན་ཏེ། ཆར་ས་
 བ་ཆེན་པོས་དུས་ཉལ་ཏུ་དང་མཐར་སྤྲུག་པའི་བདེ་བ་ལ་གཏན་དུ་ཉི་སྲིད་པར་
 བྱེད་རུས་པ་མིན་པའི་སྲིད། སྤྲུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཉི་མའི་གསུགས་བཞིན་ཏེ། དུ་
 མ་ལ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་དག་སྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་
 དང་འབྲ་བ་མིན་ཏེ། དུས་དང་གཏན་དུ་ཉི་མི་ཤེས་པའི་སྤྲུག་པ་འཛོམས་པ་མིན་
 པའི་སྲིད། སྤྲུགས་གྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་འབྲ་སྟེ། འབད་བ་མེད་པར་
 འདོད་དོན་སྟེར་བའི་སྲིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲ་བ་མིན་ཏེ། ལོར་བྱ་
 བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་པར་མི་དགའ་བའི་སྲིད།
 གསུང་གི་གསང་བ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན་ཏེ། བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པའི་སྤྲུའི་རྣམ་པར་སྤང་
 ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲ་བའང་མིན་ཏེ། བྲག་
 ཅ་གཞན་གྱི་དག་བརྗོད་པའི་སྲིད་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷའི་གསང་བ་
 རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་
 པའི་སྲིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འབྲ་བའང་མིན་ཏེ། །རྣམ་མཁའ་དགེ་བ་ཡི་
 གཞི་རྟེན་མིན་པའི་སྲིད། གནས་གྱུར་མཐར་སྲིད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྲུགས་ཇི་

ནི། སའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་དུང་པའི་
 སྤྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སས་ཡོན་ཏེན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྟེན་མི་གྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་པ་རྗེ་འདྲིལ་རྟེན་དང་། འདྲིལ་རྟེན་ལས་
 འདས་པས་བསྐྱུས་པ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ཚོགས་མ་ལུས་པ་དེ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་(གནས་གྲུང་མཐར་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏེན་གུན་གྱི་རྟེན་ཏུ་སྐྱབ་པ་)ནི། **སངས་**
རྒྱས་གྲུང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས། །འདྲིལ་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་འགྲུང་སྤྱིར། །དགོ་
 བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འགྲུང་། །རི་
 ལྗང་དེ་སྤྱོད་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་སྤུམ་ཚོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། གནས་གྲུང་མཐར་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུང་རྒྱལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དང་།
 མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་གྱེད་པའི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་
 དང་། །བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་འགྲུང་ཞེས་
 ལམ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོད་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པའི་གྲོང་སྤྱིར་ཏུ་
 བསྐྱོད་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་འཇུག་རྒྱལ་སོགས་སྤྱོད་ཅི་མ་སོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་ཡེ་ལུང་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་
 བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 འཕྲིན་ལས་མངོན་པའི་སྐྱབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐོར་མའི་བསྟན་
 བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་ལ་

བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ། ལེ་ཏུ་བཞི་
 བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཏུག་
 ཏུ་ཅ་བཞི་བརྟེན་པའི་མཐུས། །མཛད་པ་སྟུན་གྱུ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ། །རྗེ་
 བཙུན་སླ་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་
 བཞིན་བཤད། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་བསྟུས་
 པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །

ཐན་ཡོན་གྱི་སྐབས།

། གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ལ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེ་འུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལེ་འུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་
 བོ་(ལེ་འུའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བཤད་པ་མཐར་སྐྱིན་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། མཚན་མས་སྦྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན་
 བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(མཚན་མས་སྦྱར་བ་)ནི། འདི་ཐན་ཚད་ནི་སྤར་གོང་དུ་རི་སྐད་བསྐྱབས་
 པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་གྱི་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་བྱུག་གོ། །འདིར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དངོས་སུ་མ་
 སློམ་ཡང་། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གནས་བཞི་པོ་ལ་མོས་པའི་ཐན་
 ཡོན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་
 དང་། མོས་པའི་ཐན་ཡོན་དོན་གྱིས་གོ་བར་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། གནས་བཞི་ལ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་སྤྱིར་
 བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་
 ལས་གནས་བཞི་ལ་མོས་པ་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་(གནས་
 བཞི་ལ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། གནས་བཞི་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་
 ཅིག་གི་སྤོད་ལུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་(གནས་བཞི་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་གི་སྤོད་ལུལ་དུ་བསྟན་པ་)ནི། **སངས་རྒྱས་**
ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་སངས་རྒྱས་

འཕྲིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲེན་
 བ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན། །གནས་བཞི་ངོས་བརྒྱང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཁམས་ཇི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྲམ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་དང་། ལྡན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་ནི་གང་ལ་མོས་
 པའི་ཡུལ་ཏེ། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གནས་བཞི་མ་ལུས་པ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་དག་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ལ། འོ་ན་གང་གི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ནི་འདྲེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྲོད་ཡུལ་འབའ་ཞེག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་)ནི། རྫོང་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མོས་པ།།
 སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་སྲོད་འགྲུར་ཏེ། །བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་
 མངོན་དགའ་བས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །རྫོང་ལྡན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་པོར་སྤར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་མོས་པ་སྲོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ནས་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
 རྒྱལ་བའི་ཡུལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལ་མོས་པའི་དད་པ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྲོད་དུ་
 འགྲུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་
 དགའ་བས་འདི་ལ་མི་མོས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།

ཚུལ་གྱི་མས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་ཞིང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ།།

གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཞད་པ་)ལ་གསུམ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཚུལ་གྱི་མས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང་།
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའོ།།

དང་པོ་(སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་)ནི། གང་ཞིག་བྱུང་
ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ཞོར་བྱས་སྐྱས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྒྱལ་
མཉམ་པ་ཉིན་དེ་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་འབྱུང་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་
ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མོས་པ་མེད་པའི་
གང་ཟག་གང་ཞིག་ཀྱང་སྤོང་གི་བྱུང་བར་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱུང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཀྱང་ནས་བསྐྱར་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་
ཟིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་བཏང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་ལ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་
ཞོར་བྱས་སྐྱས་པ་ནི་གངས་ཀྱི་བྱུང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་མ་རབ་ཀྱི་
གངས་དང་མཉམ་པ་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཉིན་དེ་ཞིང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལ་འདས་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་
བྱེད་ལ་གང་ཟག་གཞན་གང་དག་རྗེ་རྟེན་བྱུང་དོན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་པོས་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་
མོས་ན་ཚིག་དོན་ལ་མོས་པ་འདི་སྤར་བཞད་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་

¹ རྫོགས་ཀྱི་གངས་ རྫོགས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་

དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་)ནི། ལྷོ་ལྷན་གང་ཞིག་སྐྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་འབད་བ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མེད་སྲུང་བྱེད་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་མོས་པ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་ལྷོ་ལྷན་གང་ཞིག་ཀུན་སྒོར་གི་བྱུང་པར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་དུས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་འབད་བ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་བསྲུང་བར་བྱེད་ལ་གང་ཟག་གཞན་གང་དག་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དོན་བདུན་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་མོས་པ་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(བསྐྱོམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་)ནི། གང་ཞིག་འདི་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེ་འཇིག་བསམ་གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྗེས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཕོ་མེད་ཐབས་བསྐྱོམས་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་མོས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མེ་འཇིག་བ་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་

ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ནི་སྣའི་གནས་པ་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་མཐར་མོན་པ་
 གུན་སྐྱོད་གི་བྱེད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་
 བསྐྱོམ་ལ་གང་ཟག་གཞན་གང་དག་སྤར་བཤད་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་འདི་
 ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་མོས་པ་འདི་སྤར་བཤད་པའི་
 བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་ལ་མོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱི། མི་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱར་དུ་མི་
 རུང་རོ། །འདི་གཉེན་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་གནས་པའི་
 མཐར་མོན་པ་བྱེད་ཚོས་སུ་བཤད་པར་མི་བྱུངོ།།

གསུམ་པ་ (གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་ལས་གནས་བཞི་ལ་མོས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 ལྷུ་བྱེད་)ནི། གང་སྤྱིར་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་དག་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱིམས་གྱིས་
 མཐོ་རིས་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱོད་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་
 གུན་སྐྱོད་དེ་ཡི་སྤྱིར། །འདི་མཚོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །འདིར་
 བཤད་པའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་བས་དོ་རྗེ་སྣ་བུ་དོན་
 བདུན་དང་། དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་ལ་མོས་པའི་བསོད་ནམས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་
 ཉི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། འདིར་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་དག་
 ཙམ་ཞིག་ནི་སྤྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་འདིར་བཤད་པའི་ཚུལ་སྤྱིམས་གྱིས་མཐོ་རིས་
 ཙམ་ཞིག་དང་འདིར་བཤད་པའི་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་ཙམ་སྐྱོད་
 བར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་ལག་རྗེས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གནས་བཞིའམ་

བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 ཀུན་སྒོང་རྒྱས་པ་དེའི་སྤྱིར། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་
 གསུམ་ལས་ཤེས་རབ་འདི་མཚོག་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐོག་མར་
 གནས་བཞེ་པོ་འདི་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། ཐོས་ནས་མོས་པ་ཐོག་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚོམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་
 བོ་(མཚོམས་སྦྱར་བ་)ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་རྣམས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་
 གསུམ་དེ་གནས་བཞེ་ཐོས་ཤིང་མོས་པའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཐོས་ནས་མོས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དང་བོ་(གནས་བཞེ་ཐོས་ཤིང་
 མོས་པའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། མོས་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་
 མོས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

དང་བོ་(ཐོས་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། གནས་དང་དེ་ནི་སྦྱར་བ་དང་། །དེ་ཡི་
 ཡོན་ཏན་དོན་སྦྱབ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ། །རྣམ་བཞི་རི་སྐྱད་བརྗོད།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་རུང་དང་། ཡོངས་སྒོང་གི་ཚོས་བྲུག་ཅུས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་གནས་རྗེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་རྗེ་རྗེ་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྦྱར་བ་བྱང་ཆུབ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཡོན་ཏན་བྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་
 པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི་སྤར་གོང་དུ་རི་སྐྱད་བརྗོད་པའི་གནས་བཞེ་པོ།།

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་འདི་ནི་བདག་ལ་ཐོབ་ཅུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་
 པར་དུ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱེས་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་འདྲ་བས་
 གྱུར་ཐོབ་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཆེ་སྟོབས་སོགས་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་ལོ་ཞེས་དད་པས་མོས་པའི་སྲིར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་གང་ཟག་དེ་
 དག་ལ་མི་ཉམས་པར་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོང་དུ་གྱུར་བའོ། །ཡོན་ཏན་གང་ཞེག་ན། ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་སོགས་པར་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོང་བ་ལ་
 རོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པར་སྟོོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དེ་དག་གི་
 དམིགས་པ་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱེས་པ་པར་སྤྱོད་ཐ་མ་གཉིས་སྟོན་པ་
 བསམ་གཏུག་གྱི་པར་སྤྱོད་དང་། ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
 ལྷ་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བ་སྤྱི་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་གྱིས་པར་སྤྱོད་ཐ་མ་གཉིས་ལ་
 སྟོབ་པ་བསྟན་ཏོ། ¹ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བུམས་པ་
 དང་སྟོང་རྗེ་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
 སྟོང་བ་སྤྱོད་པ་² ལ་སོགས་པའི་པར་སྤྱོད་ལ་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་
 པའོ། །བུམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟོང་བའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་སྤྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྟོན་
 དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་

¹ མོ་མེད་དང་མོ་མང་ཉེ་བསྟན་ཏོ།
² ལྷ་འབྲུམ་ཉེ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་

བྱུང་གཏུན་ལ་ཕབ་ལ། འདིར་སྐར་ག་བྱུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་ལྷན་པའི་
མདོར་ལོར་བྱའི་དཔེས་ཅི་མ་སྐྱོར་བའི་རིམ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་རིམ་བ་དང་
པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས་འགྲེལ་བ་མཛད་པས་
རྒྱས་པར་གཏུན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱོར་བ་སྤུན་ཚོགས་པར་བྱིན་གྱི་རྒྱུར་བ་སྤྲེལ་བ་)ནི། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེར་
གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་སྐྱིད་མི་སྣོག་། །བསོད་ནམས་པ་རོལ་སྐྱིན་རྫོགས་
དང་། །ཡོངས་སུ་དག་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་མི་
ཉམས་པར་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་སྐྱིན་སོགས་པར་བྱིན་གྱི་
སྐྱོད་པའི་སྐྱོར་བ་སྤུན་ཚོགས་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པས་སྐྱིད་མི་སྣོག་པ་དང་། །བསོད་
ནམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་(ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བར་
སྐྱིན་དང་པོ་ལྷ་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་
པའོ།།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)ནི། །བསོད་ནམས་པ་རོལ་སྐྱིན་བ་ལ། །དེ་ལ་རྣམ་
གསུམ་རྟོག་མེད་པས། །དེ་རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྣོགས་
སྐར་བྱིར། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་
སྐྱིན་བྱ་སྐྱིན་བྱེད་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བདེན་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་པར་བྱིན་
ལྷ་པོ་དེ་རྫོགས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་

‘སྐྱུ་འདུམ་’ ། སྐྱོར་བའི་གསུམ་གསུངས་པའི་ ། མོ་སྐྱིད་ ། སྐྱོར་བའི་རིམ་གསུམ་གསུངས་པའི་

ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་པར་སྦྱིན་དང་
པོ་ལྷ་པོ་དེའི་མི་མ་སྦྱུན་སྦྱོགས་ཟད་པར་སྤངས་ནས་མཐར་སྐྱབས་པར་བྱེད་པའི་
སྦྱིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐོས་ཤིང་མོས་པའི་མན་ཡོན་ཡིན་ཅོ།

གཉེས་པ་ (པར་སྦྱིན་དང་པོ་ལྷ་གཞི་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བར་མ་འདུས་པའི་སྦྱོན་མེད་པ་) ཅི།

སྦྱིན་ལྷུང་བསོད་ནམས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན།།
བསོད་དང་བསམ་གཏན་གཉེས་དག་ཅི། །སྦྱོམ་ལྷུང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ།།
སྤར་བསོད་ནམས་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱོམ་ལྷུང་གསུམ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
ནམ། འདིར་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྷ་ག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་རི་ལྟར་འགྲུང་ཞེ་
ན། ལྷ་སྦྱི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྦྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་
པར་སྦྱིན་བསྐྱུས་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པར་སྦྱིན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། བསོད་པ་དང་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྦྱིན་པ་གཉེས་པོ་དག་ཅི་སྦྱོམ་ལྷུང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པོ། །བཙོན་
འགྲུས་ནི་གསུམ་པོ་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བས་གསུམ་གར་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱུས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ (ཐོས་ནས་མོས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་) ལ་གཉེས། སྦྱིབ་གཉེས་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེའི་གཉེན་པོ་འདྲེན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའོ།།

དང་པོ་ (སྦྱིབ་གཉེས་ངོས་བཟུང་བ་) ཅི། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་
ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་འདོད། །མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་
མོངས་སྦྱིབ་པར་འདོད། །ལས་དང་། བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་

“སྐྱུ་འགྲུམ་” ཤེས་ཡོན་ནོ།

བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདོད་
 འོ། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པར་འདོད་འོ། །འདིར་འཁོར་གསུམ་ཏུ་བདེན་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱགས་སྟར་འཆད་ན་ནི། མདོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལྟར་རེ་ཤིག་བདག་མེད་སྣ་མོ་
 བསྟན་པར་མི་འོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཡང་རྩང་མོད་གྱི། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱིབ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་
 སྣ་མོ་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱགས་སྟར་བཤད་པ་འབྲང་པར་སེམས་སོ། །སྐྱིབ་པ་
 གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་⁶ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་གཉེན་པོ་འདྲེན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྒྱའི་མཚོག་ཏུ་བྱུབ་པ་)ནི། ཤེས་རབ་ལས་
 གཞན་དེ་དག་ནི། སྤོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་སྤྱིར། ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་དེ་
 གཞི་ནི། རྩོས་པ་དེ་སྤྱིར་རྩོས་པ་མཚོག། སྤོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མདོན་སྟུམ་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱུའམ་ཐབས་གཞན་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤེས་
 རབ་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མཚོག་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའི་གཞི་ནི་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་
 དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་མར་སོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་
 རྩོས་པ་ཐན་ཡོན་མཚོག་དང་ལྟན་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བཤད་པ་མཐར་སྤྱིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དམ་པའི་ཚོས་བརྗོད་

⁶ རྒྱུ་འབྲུམ་ ། བཤད་ཟིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

པའི་ཚུལ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྲོང་བའི་སྐྱིབ་པ་ལ་བག་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་།
 བཅུམས་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོ་བའོ། །དང་པོ་(དམ་པའི་ཚོས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་)ལ་
 གསུམ་དུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་གང་གི་སྲིར་མཛད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཅི་
 འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གྲུས་པར་གདམས་
 པའོ། །དང་པོ་(གང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་གང་གི་སྲིར་མཛད་པ་)ལ་གཉིས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཛད་པ་དང་། དགོས་པ་གང་གི་སྲིར་མཛད་པའོ།

དང་པོ་(གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལྷུང་དང་རིགས་པ་ལ།
 བརྟེན་ནས། ལྟར་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འབགས་པ་གཟུངས་གྱི་
 དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་པོས་ལྷུས་པའི་མདོ་དང་། འབགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དཔྲད་པ་
 གསུམ་གྱིས་དག་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷུང་དང་། ལྷུང་དོན་གཏུན་ལ་འབེབས་པར་
 ལྷུང་བ་ཇི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་(དགོས་པ་གང་གི་སྲིར་མཛད་པ་)ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་སྲིར་
 དང་། གང་དག་མོས་དགོ་སྤྲུན་སྤུམ་ཚོགས་ལྡན་ལྟོ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་སྲིར་
 འདི་བཤད་དོ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་ཇི་མ་སྤོང་དག་པར་བྱ་བའི་སྲིར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དག་ཟབ་མོའི་
 ཚོས་འདི་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལས་རྣམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགོ་བ་སྤྲུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྣོ་ཅན་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྲིར་ཏུ་འདི་བཤད་

^༥ ལྷུང་ལྷུང་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་གང་གིས་སྲིར་

དོ། །ཤུལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་ལྟར་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཐེན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའོ།།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། འཆད་བྱེད་བསྟན་བཙུན་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། བཤད་བྱ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོ་སྙོལ་
བསྐྱེད་བའོ།།

དང་པོ་(འཆད་བྱེད་བསྟན་བཙུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་)འི། རི་ལྟར་སྐྱོན་སྐྱོག་
ལོ་རྒྱུས་ཉི་ལྔ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བུ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་
ཚོས་སྐྱོབས་འོད་མཛད་པ། །སྐྱབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །རི་ལྟར་
སྐྱོན་མེད་དང་། སྐྱོག་དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་ཉི་ལྔ་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྟན་
པའི་གང་ཟག་གསུངས་ལ་བཟོ་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསེགས་པའི་དོན་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་ཚོས་དང་སྐྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་འོད་མཛད་པ་སྐྱབ་པའི་གསུང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
གསེགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱོད་མའི་བསྟན་བཙུན་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་བྱ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོ་སྙོལ་བསྐྱེད་པ་)འི། གང་ཞིག་དོན་ལྟན་ཚོས་
དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་
བའི་མན་ལོན་སྐྱོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་སྤོང་གསུང་ཡིན་བརྗོད་པ་
གཞན། །གསུང་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མངོན་

པར་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྦྱོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
 བའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་དོན་གང་ཞིག་ཉམས་སྲུ་བྲངས་ན་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གསུང་
 མཐའ་ལྷག་པ་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཐན་ཡོན་སྟོན་པར་
 མངོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་སྦྱོང་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་སྤྲོག་པ་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་དང་དེའི་ཐབས་སྣེན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཚིག་གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གྲུས་པར་གདམས་པ་)ནི། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བྱས་ནམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད།།
 ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར། །དེ་ཡང་བྱང་སྦྱོང་བཀའ་བཞེན་སྦྱི་
 བོས་བྲངས། །བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་འབའ་ཞིག་ཚད་མར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་དང་དེ་འབའ་ཞིག་གི་བསྟན་པ་ཚད་
 མར་བྱས་ནས་དེ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་
 ཉིད་པ་དང་། བཀའ་སྟེ་དང་། གཤགས་པ་ལ་བརྟུ་བ་སོགས་འཁོར་བའི་འདུ་འཛིན་
 རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ཐར་བ་
 ཅམ་དང་མཐའ་ལྷག་པའི་ཐར་བ་དང་ལམ་གང་ལ་ཞུགས་ན་ཐར་བ་དེ་དག་དེས་
 པར་ཐོབ་བྱས་པའི་ཐར་བ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སྲུ་མཐུན་པ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྣེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་
 པས་བྱང་སྦྱོང་གི་བཀའ་བཞེན་དུ་སྦྱི་བོས་བྲངས་ཏེ། ཐོས་པ་དང་དེའི་དོན་སེམས་

བ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་བར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚིགས་
 བཅད་འདིའི་རྗེས་སུ་མ་རིག་ལྟོང་ས་¹ རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིན་བྱུང་ཡིག་འབྲར་ལུ་
 རྟེགས་བསྟན་བཅོས་སུ་འབྲུག་། དོན་ལྡན་ཚོས་ལྡན་བ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་
 བརྗོད་སྐྱུར་གང་ཡིན་དང་། །འདིག་ཉེན་སོ་སོ་ལེགས་བཤད་དེ་ཡང་སློབ་ལྡན་བྱང་
 སྟོང་བཞིན་འདྲིན་ན། །གསུང་གང་ཟག་མེད་སློབ་མངའ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་འབྱུང་
 བ་སློབ་ཅི་དགོས། །ཞེས་བ་དགུས་སུ་བྱིས་བ་ནི་མ་དག་བར་གསལ་ཉེ། འོག་
 བསྟུས་དོན་གྱི་སྐྱབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འགྲིག་བའི་སྤྱིར་དང་། ཅ་བའི་ཚིགས་
 བཅད་དང་རིགས་ཀྱང་རྣམ་བ་ཀྱན་ཏུ་མི་འབྲ་བའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་བ་(དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་བའི་སྤྱིབ་པ་ལ་བག་ཡོད་བ་བྱ་བར་གདམས་བ་)ལ་གསུམ། དམ་
 པའི་ཚོས་མི་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་གདམས་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་
 བའི་རྒྱ་སྟངས་བར་བྱ་བར་གདམས་བ་དང་། ཚོས་སྟངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་(དམ་པའི་ཚོས་མི་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་གདམས་བ་)ལ་གཉིས། ཚོས་ལ་
 དབང་མི་ཟ་བར་གུས་བར་བྱ་བ་དང་། ཚགས་སྟངས་གི་སྤོགས་སུ་མ་སྤྱུང་བར་
 གདམས་པའོ། །དང་པོ་(ཚོས་ལ་དབང་མི་ཟ་བར་གུས་བར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། དབང་ཟ་བར་མི་
 རིགས་བ་དང་། དབང་ཚོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།།

དང་པོ་(དབང་ཟ་བར་མ་རིགས་བ་)ནི། གང་སྤྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་
 ཡང་འདིག་ཉེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཉེ། །མ་སུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀྱན་
 མཚུན་གྱིས་མཚུན་གཞན་མིན་པ། །དེ་སྤྱིར་བྱང་སྟོང་རང་ཉིད་གྱིས་གཞན་མདོ་
 རྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགུག །བྱང་སྟོང་རང་ཉིད་གྱིས་གཞན་པའི་མདོ་རྟེ་གང་ཡིན་པ་

¹ ཞེས་རིག་ཏེ་མདོངས་

མོངས་པ་སྐྱོངས་པ་མ་རིག་པས་ཟིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་
 དམན་པའི་འཕགས་པ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་
 དག་བཙུགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་
 དང་། འཕགས་པ་དེས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྟུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གུལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལྟ་བུས་བྱས་པ་དེས་ནའི་སྲིད།

གཉིས་པ་(དེ་འགོག་པའི་ཐབས་)ནི། གོས་གཙང་ཚོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱུམ་གྱིས་
 གོས་པ་མིན། །གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ན། དེ་ལས་དབྱེ་དཀའ་ཞིང་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པས་དབེར་ན། གོས་
 དཀའ་པོ་གཙང་བ་ཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བྱས་ཀྱི། སྐྱུམ་གྱིས་གོས་པ་ཚོན་
 གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུར་བྱས་པ་མིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་
 གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་མི་ཞེན་པ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དམ་པའི་ཚོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱ་སྤང་བར་བྱ་བར་གདམས་པ་)ནི། ལྷོ་དམན་སྲིད་དང་
 དཀའ་མོས་བྲལ་སྲིད་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་སྲིད། །དམ་ཚོས་ཕོངས་པས་
 བསྐྱེད་པའི་བདག་སྲིད་བྱང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་སྲིད། །རྟེན་ལ་བརྟེན་སྲིད་
 ལྟ་བུའི་དབང་སྲིད་ཚོས་སུན་འཕྱིན་པ་བརྟེན་པའི་སྲིད། །ཚོས་འཛིན་བསྐྱེད་སྲིད་
 སྲིད་མོས་པ་དམན་སྲིད་དག་བཙུགས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོང་བྱེད། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྐྱེས་དང་སྐྱོབ་མར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་
 ཚོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ལྷོ་གོས་དམན་
 པའི་སྲིད་དང་། དཀའ་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་དང་། མ་རྟོགས་པ་
 ལ་རྟོགས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་

བའི་སྲིར་དང་། ཚེ་རབས་སྲ་མར་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕོངས་པའི་ལས་སྐྱིབ་
 བསགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕོངས་པས་བསྐྱིབས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དང་།
 དགོངས་པ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་འཇིན་པས་བྱང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དེ་ཉིད་དུ་
 འཇིན་པའི་སྲིར་དང་། ཟང་ཟེང་ལ་སྐྱག་པར་ཆགས་པའི་རྟེན་པ་ལ་བཟམ་པ་དང་།
 རང་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལྟ་བའི་དབང་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་འབྱེན་པ་
 བཤེས་གཉེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྡིག་གྲོགས་བསྟེན་པའི་སྲིར་དང་། དམ་པའི་
 ཚོས་འཇིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱིངས་པ་དང་། ཚེ་འདི་
 ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་ནས་སྲི་མ་ཐན་ཆད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཚོག་ལ་མོས་པ་དམན་
 པའི་སྲིར། རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སློང་བར་བྱེད་
 པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་གྲོགས་སྤངས་ནས་ཡང་དག་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་ལོག་པའི་ར་རྒྱལ་བཅོམ་སྟེ། འཇིག་
 ཉེན་སྲི་མ་ཐན་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་བསྐྱབ་པ་
 ལ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ཚོས་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤེད་པ་)ལ་གཉིས། དམ་པའི་ཚོས་སློང་
 བས་ངན་མོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པའོ།།

དང་པོ་(དམ་པའི་ཚོས་སློང་བས་ངན་མོང་དུ་འགྲོ་བ་)ནི། ཇི་ལྟར་ཐབ་མོའི་ཚོས་ཉམས་
 དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་ནི། །མི་བབད་སྐྱལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་
 བྱི་ཐོག་ལའང་ཤིན་དུ་འཇིགས་མི་བྱ། །མི་སྐྱལ་དག་དང་དོ་རྗེའི་མེ་བྱི་སློག་དང་
 བྲལ་བ་ཅམ་བྱེད་དེ། །དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་དུ་འཇིགས་པར་
 འགྲོ་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཐབ་མོའི་ཚོས་སྤངས་ནས་ཉམས་པ་ལ་འཇིགས་པ་དེ་

བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་ནི་མི་བཟང་པའི་རྒྱལ་གདུག་པ་དང་། རང་གསོད་པའི་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། མེ་དང་རྒྱལ་དང་དགྲ་དང་རྩོམ་མེས་ནི་ཆེ་འདྲིའི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་པས་ཆེ་འདྲིར་ཡང་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་སྲི་མར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ།།

གཉེས་པ་ (འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པ་) རེ། གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྡིག་གོགས་བསྟེན་བས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། །ལ་མ་དགྲ་བཙེན་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཚོག་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་སྐྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་བ་གལ་ཡོད། །གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྡིག་གོགས་བསྟེན་བས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་མཚལ་འབྱིན་པའི་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་དང་། རང་གི་མ་དང་མ་གསོད་པ་དང་། དགྲ་བཙེན་པ་གསོད་པའི་བྱ་བ་མིན་པ་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དང་། མཚོག་གི་ཚོགས་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱིས་འབྱེད་པའི་མི་དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ངེས་པར་བསམས་པས་སྐྱུར་དུ་སྡིག་པ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་རེ་ཤིག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད་དེ་མེད་པས། བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། ལྷན་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱུར་བ་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(བཅའ་སྐབས་པའི་དགོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་)ནི། དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་
 ཁམས་ཀྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །དོན་གནས་རྣམ་བཤུན་ཚུལ་
 བཞིན་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་འདི་མཐའ་ཡས་
 འོད་མངའ་བྱང་སྤོང་ཆེ་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་ཚོས་མིག་གི་
 མེད་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག། །འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་ཀྱི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། །སྤོ་བྱང་གི་དྲི་མ་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 ལ་བཞེན་པའི་སྟོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །ཡོན་ཏན་ལ་བཞེན་པའི་འཕྲིན་
 ལས་ཏེ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། །དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྣམ་པ་
 བཤུན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བཤད་པ་ལས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་
 ཐོབ་པ་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་འདི་⁹⁰ མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མངའ་བའི་
 བྱང་སྤོང་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་ཞིང་། མཐོང་ནས་ཀྱང་
 ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་གྱི་མ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་
 རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་གོ། །འདི་ནི་སྤྱི་
 རབས་གྱི་གདུལ་བུ་རྣམས་གྱིས་དགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསགས་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱོ་བར་གདམས་པའོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱེད་པའི་གཉིས། མཚན་མས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བའོ། །དང་པོ་
 (མཚན་མས་སྐྱར་བ་)ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་པོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ནི། གང་ལས་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར། །རི་ལྟ་བུར་ནི་གང་

⁹⁰ ལྟ་བུམ་དང་ཤེས་རིག་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདི་ རྒྱ་སྤོང་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདིས་

བཤད་དང་། །རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཏེ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞེས་བསྟན་
 ཏོ། །གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པ་ཡི། །ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱ། །
 དེ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བཟོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚོས་བཟོད་པའི། །མདོར་ན་
 འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །རྒྱ་གང་ལས་རྒྱ་མཚོ་
 དང་དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་དུ་མཛད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་དང་། བཤད་བྱ་གསུང་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུར་ནི་གང་བཟོད་པ་ནི།
 རི་ལྟར་སློབ་སློབ་ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དང་། གསུང་རབ་
 ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རི་མ་མེད་པ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གང་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 བཞེས་བསྟན་ཏོ། །གང་སྤྱིར་རྒྱལ་ལས་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་
 ཚོས་སློང་གིས་”རྒྱུད་དག་པའི་ཐབས་དང་། སློང་མན་སྤྱིར་དང་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བསྟན་ནས་མི་ཉམས་པར་གདམས་པ་དང་། དེ་
 ནས་རི་ལྟར་ཐབ་མོའི་ཞེས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་སྤངས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་འབྲུང་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་
 པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་སྐྱེས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བསློབ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསློབ་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་སྟོན་པའི་

” རྒྱ་འབྲེལ་ ། གི་

གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་བརྗོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་དགོན་མཚོག་ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལེ་འུའི་མཚོན་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཐན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཉེ་ལྔ་བའོ།། རྟེན་གཤམ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ལ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་གྱི་ལེ་འུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལེ་འུ་ལྔ་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐབས་སུ་པའི་འབྲེལ་བའོ། རྟོན་གནས་རྣམ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་འབྲུབ་པའི་ཐན་ཡོན་མཚོག་། །རྗེ་བཙུན་ལྔ་མའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས། །ཡབ་སྲས་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་བཤད། །བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བཤད་པ་རྗོགས་སོ།།⁹⁷

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་བསྟོན་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། གང་གིས་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་བསྟོན་བ་)ནི། དང་བ་དང་རེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དམ་པའི་ཚོས་རིན་ཆེན་གྱི་མ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ་འདི་ལས་བསམ་ཡས་བསོད་ནམས་

⁹⁷ མཇུག་གི་གསལ་བཤད་ལྟར་མཚོས་འདིར་ཤོག་གྲངས་ ༩ འཚད་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བཤད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་དོན་དུ་འབྱུང་དགོས་པར་སྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱུར་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ་རྙེད་རྒྱ་མེད་པས་འདིར་རྫོག་མང་དཔེར་མའི་ས་བཅད་ལྟར་བཤད་པའོ།

དམ་པའི་གསུང་། །མཁས་མང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་དོགས་མཚོག་ རོ་རྗེ་ལྷ་
 འུའི་རྒྱ་འབྲས་བུའི་གྱི་གནས། །ཡིད་ཆེས་སྤང་དང་བྱི་མེད་རིགས་པའི་བརྒྱན། །
 གོ་སླེའི་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟེ། །དང་དེས་འབྲེད་བར་རྒྱལ་བས་སྤང་
 བསྟན་པ། །ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་རབ་གྲགས་པས། །གཟུངས་གྱི་དབང་
 ལྷག་རྒྱལ་པོས་ལྷུས་པ་དང་། །དབལ་འཕྲེང་མདོ་དང་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྟེ་
 སོགས། །དེས་དོན་སྤང་དང་སྤྱར་ནས་རྣམ་བཤད་པ། །མེས་ས་དབང་མཚོག་དེའི་
 བཞེད་པ་རི་བཞིན་བཤད། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་། །ཤིང་
 ཏུ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པའང་རྟོགས་དཀའ་མོད། །རྗེ་བཙུན་སློབ་མའི་གསུང་གི་མན་
 དག་ལས། །མ་ནོར་མ་འདྲེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟེ། །རྟེན་འབྲུང་ཚོས་རྣམས་རྒྱ་
 བྱང་སློབ་གསུགས་སྟུང། །རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་བཅེ་བས་འདོམས་མཛད་
 ཅིང་། །རྒྱབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་མཛད་པ། །སློབ་དེ་ལ་བདག་ནི་
 ལྷག་འཚལ་ལོ། །གཞུང་སྤྱགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་དག་མེད། །སྤང་
 དོན་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པར། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བལྟ་
 འདོད་ན། །དམུས་ལོང་ལག་ཏུ་མར་མེ་བརྒྱང་དང་མཚུངས། །སྤང་དོན་རིགས་
 པས་འབྲེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས། །འབགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དགོངས་པ་རྣམ་སྟེ་
 མོད། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །སློབ་ལྟར་བཅས་ཀུན་གྱིས་
 བཟོད་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཅི་ཡོད་དེས། །ནམ་མཁའི་
 མཐས་གཏུགས་སྤྱར་བའི་འགོ་བ་ཀུན། །ཐེག་མཚོག་ལམ་གྱི་སྤྱ་ཆེན་ནང་ལྷགས་
 བས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་མཚོར་བཔོད་བྱེད་ཤོག། །བདག་གྲང་དེང་ནས་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །མི་པམ་

བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟེང་། ཐེག་ཆེན་དམ་ཚཱ་བ་དུད་ཅིས་ཚཱ་བྱེད་
 ལོ་གྲངས་ ཐེག་ཆེན་པོའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤྲེལ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ།
 ཐེག་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱོད་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འདེད་མདའ་བ་ཀུ་མ་
 ར་མ་ཉིའི་ཞལ་སྐྱ་ལས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་། ཏུས་སྤྱིས་སའི་སྤྱིང་ན་འགྲན་པའི་རྒྱ་
 བམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ལས་བཀའ་རིན་ཚོགས་པར་མཐོས་ཤིང་། རྗེ་
 བཙུན་དེ་ཉིད་གྱི་ཞབས་གྱི་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་རེག་པ་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མ་
 རིན་ཆེན་གྱིས། མདོ་སྤྲེལ་གྱི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཡོངས་
 ལུ་རྗེགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཀྱང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྗེ་སློབ་འཇིག་པ་ཏུ་མས་བསྐྱེད་ཏེ། དཔལ་གནས་སྤྱིང་གི་ཚོས་བྲེ་ཆེན་པོར་སྐྱུར་
 བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་གཞུང་ཏུ་མ་ལ་སྐྱུངས་པའི་རྗེ་སློབ་འཇིག་པ་སྟག་
 ཚོས་མཁར་ཁ་བ་དོན་གྲུབ་ཀུན་དགའོ། །འདིས་ཀྱང་མདོ་སྤྲེལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤོགས་ཀུན་ཏུ་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་
 ཅིག་སའི་མཛུ་ལོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྐྱོང་མའི་རྒྱ་ལུ་མའི་ས་བཅད།

དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད།

མཚན་བརྗོད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱོང་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ་བཞི།	༤
༡ མཚན་གྱི་དོན་དང་།	༧
༢ འགྲེལ་གྱི་ལྷན་དང་།	༧
༣ གཞུང་གི་དོན་དང་།	༩
༤ མཇུག་གི་དོན་གོ།	༤༣༣
དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན)ལ་གཉིས།	༧
༡ མཚན་བསྟན་བཅས་དང་།	༧
༢ མཚན་བཤད་པའོ།	༧
གསུམ་པ་(གཞུང་གི་དོན)ལ་གཉིས།	༩
༡ བཤད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་དང་།	༩
༢ བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ།	༤༣༣
དང་པོ་(བཤད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ)ལ་གཉིས།	༩
༡ ལུས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་།	༩
༢ ཡན་ལག་རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ།	༥༣
དང་པོ་(ལུས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ)ལ་གསུམ།	༩
༡ ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།	༩
༢ མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།	༥༣

༣ གོ་ངོས་ངེས་པའོ།།	༥༡
དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་)ལ་གཉེས།	༤
༡ སྤྱི་ལོ་དོན་དང་།	༤
༢ ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།།	༡༣
དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་དོན་)ལ་གསུམ།	༤
༡ རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་གྱི་ངོ་མོ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་།	༤
༢ གངས་ངེས་པ་དང་།	༤
༣ རོགས་པ་བཅད་པའོ།།	༡༡
ལུས་མདོར་བསྟན།	
གཉེས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉེས།	༡༣
༡ ཚ་བ་དང་།	༡༣
༢ འགྲེལ་པའོ།།	༡༣
དང་པོ་(ཚ་བ་)ལ་གཉེས།	༡༣
༡ རོ་མོ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་།	༡༣
༢ གངས་བདུན་ཏུ་བསྟན་པའོ།།	༡༣
གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས།	༡༣
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༣
༢ དོན་བསྐྱུ་པའོ།།	༡༣
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༡༣
༡ རོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།	༡༤
༢ སྤྱ་འཇུག་པའི་གཞི་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་།	༡༤
༣ རོགས་པར་དཀའ་བ་ལྟར་དང་སྐྱེར་པའོ།།	༡༥

དང་པོ་(རྫོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་དང་དེའི་གནས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གསུམ། ༡༤

༡ བསྟན་པ་དང། ༡༤

༢ བཤད་པ་དང། ༡༤

༣ རོན་བསྟུ་བའོ།། ༡༤

གཉིས་པ་(སྐྱ་འཇུག་པའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། ༡༤

༡ རི་བ་དང། ༡༤

༢ ལན་འོ།། ༡༤

གསུམ་པ་(རྫོགས་པར་དཀའ་བ་ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། ༡༥

༡ མཚན་སྐྱར་བ་དང། ༡༥

༢ ལུང་དང་སྐྱར་བ་དངོས་སོ།། ༡༥

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་དངོས་)ལ་གཉིས། ༡༥

༡ དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང། ༡༥

༢ ལྷག་མ་བཞི་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།། ༡༥

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་བཞི་ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། ༡༥

༡ ཁམས་ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང། ༡༥

༢ བྱང་རྒྱབ་སོགས་གསུམ་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།། ༡༥

དང་པོ་(ཁམས་ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གསུམ། ༡༥

༡ རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང། ༡༥

༢ དེ་ལས་གཞན་གྱི་གཏན་དུ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང། ༡༥

༣ རོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ།། ༡༥

གཉིས་པ་(མདོ་ལས་རི་ལྗར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ༡༥

༡ རྩ་བ་དང། ༡༥

༡ འགྲེལ་པ་དང་།	༣༩
༢ རོན་བསྐྱ་བའོ།།	༥༡
གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩
༡ འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།	༣༩
༢ ལྷག་མ་བཞི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ།།	༣༥
དང་བོ་(འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩
༡ ཚིག་དོན་ཅུམ་བཤད་པ་དང་།	༣༩
༢ ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༥
གཉེས་པ་(ལྷང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གཉེས།	༣༥
༡ རང་གི་རོ་བོ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ལྷང་དང་སྦྱར་བ་དང་།	༣༥
༢ ཡོན་ཏན་ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༦
དང་བོ་(རང་གི་རོ་བོ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ལྷང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གསུམ།	༣༥
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༥
༢ ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	༣༦
༣ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༣༦
གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༦
༡ ཉེ་རྒྱ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཇི་མ་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་།	༣༦
༢ དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ།།	༣༧
གཉེས་པ་(ཡོན་ཏན་ལྷང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གཉེས།	༣༦
༡ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷང་དང་སྦྱར་བ་དང་།	༣༦
༢ ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༣
གཉེས་པ་(ལྷག་མ་བཞི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༥

༡ ཁམས་མདོ་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་།	༣༥
༢ བྱང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མདོའི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པའོ།།	༣༩
དང་པོ་(ཁམས་མདོ་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༣༥
༡ ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཚོས་བྱལ་ཚུའི་ཁམས་བསྟན་པ་དང་།	༣༥
༢ དེ་སྐབས་པ་དང་།	༣༦
༣ ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཚོས་ངོས་བཟུང་བའོ།།	༣༩
གཉིས་པ་(དེ་སྐབས་པ་)ལ་གཉིས།	༣༦
༡ དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་།	༣༦
༢ ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༩
གཉིས་པ་(ལྷང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གསུམ།	༣༩
༡ ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས་གསུང་བར་བསྟན་པ་དང་།	༣༩
༢ གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱལ་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་དང་།	༣༩
༣ མདོ་གཞན་དང་སྦྱར་བའོ།།	༤༦
གཉིས་པ་(གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱལ་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གསུམ།	༣༩
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༩
༢ དཔེ་བཤད་པ་དང་།	༣༩
༣ རོན་ལ་སྦྱར་བའོ།།	༤༠
གཉིས་པ་(ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༥༣
༡ རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་བདུན་གཉན་ལ་དབབ་པ་དང་།	༥༣
༢ དེ་ལ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་བཤད་པའོ།།	༥༠༠
དང་པོ་(རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་བདུན་གཉན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གཉིས།	༥༣
༡ འབྲས་བུ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་བཤད་པ་དང་།	༥༣

༡ དེ་སློབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷན་པར་བཤད་པའོ།། ༡༡༥

སྐྱབས་གསུམ།

དང་པོ་(འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༥༩

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༥༩

༡ སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༡༠༩

༢ དཀོན་མཆོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པའོ།། ༡༡༩

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གཉིས། ༥༩

༡ སྤྱི་འཇམ་ས་སྐྱར་བ་དང་། ༥༩

༡ སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།། ༥༩

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༥༩

༡ སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ༥༩

༡ ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ༧༡

༡ དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཤད་པའོ།། ༧༧

དང་པོ་(སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ་)ལ་བཞི། ༥༩

༡ མཆོག་སྐྱར་བ་དང་། ༥༩

༡ བསྟན་པ་དང་། ༥༩

༡ བཤད་པ་དང་། ༥༩

༤ བསྟན་བཤད་སྐྱར་བའོ།། ༥༧

གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༥༩

༡ ཇི་བ་དང་། ༥༩

༡ ལན་ལོ།། ༥༩

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ༥༩

༣ མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཤད་པའོ།།	༤༩
གསུམ་པ་(མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༩
༡ རྒྱས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་།	༤༩
༢ སྤང་བྱའོས་བཟུང་བ་དང་།	༤༩
༣ དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ།།	༤༩
གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༤༥
༡ སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།	༤༥
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༤༥
གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥
༡ རང་དོན་ཚོས་སྦྱེའི་ཤེས་བྱེད་དང་།	༤༥
༢ གཞན་དོན་གཟུགས་སྦྱེའི་ཤེས་བྱེད་དོ།།	༤༦
དང་པོ་(རང་དོན་ཚོས་སྦྱེའི་ཤེས་བྱེད་)ལ་གསུམ།	༤༥
༡ རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་།	༤༤
༢ མོ་བྱར་རྣམ་དག་དང་།	༤༤
༣ ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ།།	༤༧
གཉིས་པ་(གཞན་དོན་གཟུགས་སྦྱེའི་ཤེས་བྱེད་)ལ་གསུམ།	༤༦
༡ ཇི་སྟེང་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།	༤༦
༢ ཐུགས་རྗེ་དང་།	༥༠
༣ རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ།།	༥༡
དང་པོ་(ཇི་སྟེང་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་)ལ་གཉིས།	༤༦
༡ ལུང་དགོད་པ་དང་།	༤༦
༢ དེའི་དོན་བཤད་པའོ།།	༤༦

གཉིས་པ་(བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེན་པ་)ལ་གཉིས།	༥༠
༡ དོན་བྱུག་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུར་དབྱེ་བ་དང་།	༥༠
༢ ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་དབྱེ་བའོ།།	༥༠
གཉིས་པ་(ཚོས་དཀོན་མཚོག་)ལ་གཉིས།	༥༡
༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༥༡
༢ དོན་བཤད་པའོ།།	༥༢
གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༥༢
༡ བསྐྱེན་པ་དང་།	༥༢
༢ བཤད་པ་དང་།	༥༥
༣ བསྐྱེན་བཤད་སྐྱུར་བའོ།།	༥༥
གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༥༥
༡ རྩི་བ་དང་།	༥༥
༢ ལན་འོ།།	༥༥
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༥༥
༡ ཚ་བ་དང་།	༥༥
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༥༥
གསུམ་པ་(བསྐྱེན་བཤད་སྐྱུར་བ་)ལ་གཉིས།	༥༥
༡ སྐྱིར་བཤད་པ་དང་།	༥༦
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༥༦
དང་པོ་(སྐྱིར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༥༦
༡ ཚ་བ་དང་།	༥༦
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༥༦

གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༤
༡ རྩ་བ་དང་།	༥༤
༢ འགྲེལ་བཤོ།	༥༥
གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས།	༥༥
༡ འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་།	༥༥
༢ ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པའོ།	༦༦
དང་པོ་(འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༥
༡ རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་བཤད་པ་དང་།	༥༥
༢ རྣོ་བྱུར་རྣམ་དག་བཤད་པའོ།	༦༩
དང་པོ་(རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༥
༡ རྣོ་བཞུག་པ་དང་།	༥༥
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།	༥༥
གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༥
༡ དགག་བྱ་རྣོ་བྱུར་གྱི་ཇི་མ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	༥༦
༢ འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།	༥༦
དང་པོ་(དགག་བྱ་རྣོ་བྱུར་གྱི་ཇི་མ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉེས།	༥༦
༡ ཇི་བ་དང་།	༥༦
༢ ལན་ནོ།	༥༦
གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གཉེས།	༥༦
༡ ལུང་དང་སྐྱུར་བ་དང་།	༥༦
༢ ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ།	༥༦
གཉེས་པ་(འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༦

༡ རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	༧༩
༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༧༩
དང་བོ་(རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	༧༩
༡ རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་པ་དང་སློབ་བྱེད་མཁས་དཔེན་པ་སློབ་བྱེད་ ཟེ་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་དུ་བསྟན་པ་དང་།	༧༩
༢ དངོས་པོའི་ཞིག་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།	༧༩
གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༧༩
༡ དོན་སྣ་མ་ལུང་དང་སྐྱར་ནས་འཁོར་བ་སྡོག་པའི་རིམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	༧༩
༢ དོན་གྱི་མ་ལུང་དང་སྐྱར་ནས་ཟེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ སྤྱི་པོར་བསྟན་པའོ།།	༩༠
གཉིས་པ་(སློབ་བྱེད་མཁས་དཔེན་པ་)ལ་གསུམ།	༩༣
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༩༣
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༩༣
༣ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༩༧
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༩༣
༡ ཉི་མ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐྱར་བ་དང་།	༩༣
༢ སྤང་བྱེད་པ་བཟུང་བ་དང་།	༩༣
༣ དེ་འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའོ།།	༩༥
གཉིས་པ་(སྤང་བྱེད་པ་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	༩༣
༡ འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་།	༩༣
༢ འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ།།	༩༥
དང་བོ་(འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༩༣

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། ༡༩

༢ རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། ༡༩

༣ རོན་བསྟུ་བའོ།། ༡༯

གསུམ་པ་(དེ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། ༡༥

༡ བདེན་སྟོང་སྟོམ་བྲལ་དང་པོར་རྟོགས་པའི་སྐབས་དང་། ༡༥

༢ བརྟགས་པ་ལས་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་དང་། ༡༦

༣ བསལ་བཞག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ།། ༡༦

གསུམ་པ་(དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༡༡

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༡༡

༢ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༡༡

༣ ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འདིར་དངོས་སུ་མ་སྟོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།། ༡༠༠

གཉིས་པ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། ༡༡

༡ བསྟན་པ་དང་། ༡༡

༢ བཤད་པ་དང་། ༢༠

༣ བསྟན་བཤད་སྦྱར་ཉེ་བཤད་པའོ།། ༢༠

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༢༠

༡ རི་བ་དང་། ༢༠

༢ ལན་ནོ།། ༢༠

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ༢༠

༡ ར་བ་དང་། ༢༠

༢ འགྲེལ་བའོ།། ༢༠

གསུམ་པ་(བསྟན་བཤད་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༥༠
༡ རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།	༥༡
༢ སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།	༥༢
༣ དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།	༥༤
དང་པོ་(རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས།	༥༡
༡ རི་ལྷ་བ་རིག་པ་དང་།	༥༡
༢ རི་སྟེང་བ་རིག་པ་ལོ།།	༥༢
དང་པོ་(རི་ལྷ་བ་རིག་པ་)ལ་གཉིས།	༥༡
༡ རྩ་བ་དང་།	༥༡
༢ འགྲེལ་པ་ལོ།།	༥༡
གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གསུམ།	༥༡
༡ རི་ལྷ་བ་རིག་པའི་རོ་བོ་དང་།	༥༡
༢ རྩ་དང་།	༥༢
༣ རྩུབ་ལྟེན་དོ།།	༥༣
གསུམ་པ་(སྦྱབ་ལྟེན་)ལ་གཉིས།	༥༣
༡ ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཉོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་།	༥༣
༢ ཤེས་ལྟེན་ལུང་དང་སྦྱར་བལོ།།	༥༤
གཉིས་པ་(རི་སྟེང་བ་རིག་པ་)ལ་གཉིས།	༥༢
༡ རྩ་བ་དང་།	༥༢
༢ འགྲེལ་པ་ལོ།།	༥༢
གཉིས་པ་(སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས།	༥༢
༡ རྩ་བ་དང་།	༥༢

༡ འགྲེལ་བའོ།།	༩༤
དང་པོ་(ཙ་བ་)ལ་གཉིས།	༩༥
༡ སོ་སོར་རང་གི་རིག་པ་དང་།	༩༥
༢ ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ།།	༩༤
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༩༤
༡ སོ་སོར་རང་གི་རིག་པ་དང་།	༩༤
༢ ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ།།	༩༤
གསུམ་པ་(དམན་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས།	༩༤
༡ ཙ་བ་དང་།	༩༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༩༩
གསུམ་པ་(ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་འདིར་དངོས་སུ་མ་སྐྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གཉིས།	༡༠༠
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༡༠༠
༢ རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།།	༡༠༠
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༡༠༠
༡ ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ཀྱི་བྱང་པར་དང་།	༡༠༡
༢ བྱང་པར་དེ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།	༡༠༢
༣ བྱང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༡༠༢
གཉིས་པ་(སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༠༢
༡ སྐྱིའི་དོན་དང་།	༡༠༢
༢ ཡན་ལག་གི་དོན་འོ།།	༡༠༤
དང་པོ་(སྐྱིའི་དོན་)ལ་གསུམ།	༡༠༢
༡ གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།	༡༠༩

༡ དེ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་དང་།	༡༠༯
༢ བེས་བྱེད་དགོད་པའོ།།	༡༠༥
གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས།	༡༠༦
༡ ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།	༡༠༩
༢ དོན་དམ་པའི་སྐབས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།	༡༡༯
དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས།	༡༠༩
༡ རྩི་བ་དང་།	༡༠༩
༢ ལན་ནོ།།	༡༠༩
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ།	༡༠༩
༡ ཚ་བ་དང་།	༡༠༩
༢ འགྲེལ་བ་དང་།	༡༡༠
༣ དོན་བསྐྱུ་བའོ།།	༡༡༣
གཉིས་པ་(དོན་དམ་པའི་སྐབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས།	༡༡༯
༡ སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་།	༡༡༯
༢ ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པའོ།།	༡༢༢
དང་པོ་(སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	༡༡༯
༡ ཚ་བ་དང་།	༡༡༯
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༡༡༩
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༡༡༩
༡ ལུང་གི་ཚེས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་།	༡༡༩
༢ རྫོགས་པའི་ཚེས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ།།	༡༡༢
གཉིས་པ་(ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	༡༢༢

༡ ཅ་བ་དང་། ༡༢༢

༢ འགྲེལ་བའོ།། ༡༢༣

གསུམ་པ་(དཀོན་མཚོག་གི་མིང་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༢༣

༡ ཅ་བ་དང་། ༡༢༣

༢ འགྲེལ་བའོ།། ༡༢༤

གཉིས་པ་(དེ་ཐོབ་ཟེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། ༡༢༥

༡ སྤྱི་ལོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ༡༢༥

༢ སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ།། ༡༢༥

སྤྱི་ལོ་རྣམ་པར་བཞག

དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གསུམ། ༡༢༥

༡ སྤྱི་ལོ་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ༡༢༦

༢ བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་དོན་དང་། ༡༢༦

༣ རྒྱ་རྒྱེན་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ༡༢༧

གཉིས་པ་(བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་དོན་)ལ་གཉིས། ༡༢༦

༡ བསྟན་པ་དང་། ༡༢༦

༢ བཤད་པའོ།། ༡༢༦

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༢༦

༡ རི་བ་དང་། ༡༢༦

༢ ལན་ནོ།། ༡༢༦

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ༡༢༦

༡ བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ༡༢༦

༢ བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་སྐྱབ་ཟེད་དོ།། ༡༢༩

དང་པོ་(བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་སངས་རྒྱལ་ཉམ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༢༩
༡ ཙ་བ་དང་།	༡༢༧
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༡༢༧
གཉིས་པ་(བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ལ་གཉིས།	༡༢༩
༡ ཙ་བ་དང་།	༡༢༩
༢ ལན་ལོ།།	༡༢༩
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༡༢༩
༡ ཙ་བ་དང་།	༡༢༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༡༣༠
གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་བཞི།	༡༣༠
༡ ཙ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་།	༡༣༠
༢ ཙ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་།	༡༣༡
༣ ཙ་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་།	༡༣༣
༤ རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ།།	༡༤༠
དང་པོ་(ཙ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་)ལ་གཉིས།	༡༣༠
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༡༣༠
༢ ལུང་དང་སྐར་བའོ།།	༡༣༠
གཉིས་པ་(ཙ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་)ལ་གཉིས།	༡༣༡
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༡༣༣
༢ ལུང་དང་སྐར་བའོ།།	༡༣༣
གསུམ་པ་(ཙ་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་)ལ་གསུམ།	༡༣༣
༡ དམ་བཅའ་དང་།	༡༣༣

༡ བསྐྱུབ་བྱེད་དང་། ༡༣༧

༢ ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ།། ༡༣༧

གསུམ་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ལ་གཉིས། ༡༣༧

༡ དཔེ་དང་། ༡༣༧

༢ རོན་ལོ།། ༡༣༥

བཞི་པ་(རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཚོགས་པར་དཀའ་བ་)ལ་གཉིས། ༡༧༠

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༡༧༠

༢ ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ།། ༡༧༠

གསུམ་པ་(རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། ༡༧༡

༡ རྩ་བ་དང་། ༡༧༡

༢ འགྲེལ་བའོ།། ༡༧༢

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། ༡༧༢

༡ རྒྱ་རྒྱུན་དོས་བཟུང་བ་དང་། ༡༧༢

༢ རྒྱ་རྒྱུན་དུ་འགྲུར་བའི་ཚུལ་ལོ།། ༡༧༣

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། ༡༧༥

༡ རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བཤད་པ་དང་། ༡༧༥

༢ ལུང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པ་བཤད་པའོ།། ༣༦༩

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བཤད་པ །

དང་པོ་(རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༡༧༥

༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ༡༧༥

༢ དོན་དངོས་དང་། ༡༧༦

༣ ལེ་ལུའི་མཚན་བསྟན་པའོ།། ༣༦༦

དང་པོ་(མཚམས་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༡༧༥
༡ སྤྱི་ལོ་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༡༧༥
༢ གྲེ་བཀ་གི་མཚམས་སྐྱར་བའོ།།	༡༧༥
གཉིས་པ་(དོན་དོས་)ལ་གསུམ།	༡༧༦
༡ ཁམས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱི་ལོ་དོན་གསུམ་གྱི་ས་མདོར་བསྟན་བ་དང་།	༡༧༦
༢ སྐབས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་བ་དང་།	༡༥༧
༣ སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་བའོ།།	༣༥༠
དང་པོ་(ཁམས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱི་ལོ་དོན་གསུམ་གྱི་ས་མདོར་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས།	༡༧༦
༡ སྤྱི་ལོ་དོན་དང་།	༡༧༦
༢ ཡན་ལག་གི་དོན་ལོ།།	༡༥༥
དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་དོན་)ལ་གསུམ།	༡༧༦
༡ དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱི་ལོ་དོས་བཟུང་བ་དང་།	༡༧༦
༢ དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱི་ལོ་འོ་སྐབས་འི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་།	༡༧༦
༣ མདོ་སྤེ་གཞན་གྱི་དགོས་པ་བཤད་བའོ།།	༡༥༩
གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས།	༡༥༥
༡ ཅ་བ་དང་།	༡༥༥
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༡༥༧
གཉིས་པ་(སྐབས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་བ་)ལ་བཞི།	༡༥༧
༡ ཁམས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་བཞག་བཟུང་སྐབས་དང་།	༡༥༧
༢ མོ་བྱར་གྱི་འོ་སྐབས་སྤྱི་ལོ་དཔེ་དགུས་སྐབས་དང་།	༣༩༩
༣ ཁམས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་།	༣༩༧
༤ ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོས་བཟུང་བའོ།།	༣༧༩

དང་པོ་(ཁམས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་བཞག་བརྩེ་སྦྱོར་པ་)ལ་གསུམ། ༡༥༧

༡ ལྗོས་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ༡༥༩

༢ སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ༡༦༠

༣ དོན་བསྟུ་བའོ།། ༢༡༢

དང་པོ་(སྣོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ༡༥༩

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༡༥༩

༢ ཅ་བ་དང་། ༡༥༩

༣ དོན་ཚན་སོ་སོར་བཅད་པའོ།། ༡༦༠

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། ༡༦༠

༡ རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༡༦༠

༢ འབྲས་བུ་དང་ལས་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༡༧༩

༣ ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༢༡༠

༤ འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ།། ༢༡༥

དང་པོ་(རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༡༦༠

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༡༦༠

༢ མདོར་བསྟན་པ་དང་། ༡༦༠

༣ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། ༡༦༡

གཉིས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༡༦༠

༡ རོ་བོའི་དོན་དང་། ༡༦༠

༢ རྒྱུའི་དོན་གོ།། ༡༦༡

དང་པོ་(རོ་བོའི་དོན་)ལ་གཉིས། ༡༦༠

༡ དཔེ་དང་། ༡༦༠

༡ དོན་ནོ།།	༡༢༠
གསུམ་པ་(རྒྱལ་པོ་བཅས་པ་)ལ་གཉིས།	༡༢༡
༡ རོ་བོའི་དོན་བཅས་པ་དང་།	༡༢༡
༢ རྒྱལ་དོན་བཅས་པ་ལོ།།	༡༢༣
དང་པོ་(རོ་བོའི་དོན་བཅས་པ་)ལ་གཉིས།	༡༢༡
༡ རི་བ་དང་།	༡༢༡
༢ ལན་ནོ།།	༡༢༡
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༡༢༡
༡ རྩ་བ་དང་།	༡༢༡
༢ འགྲེལ་པའོ།།	༡༢༣
གཉིས་པ་(རྒྱལ་དོན་བཅས་པ་)ལ་གཉིས།	༡༢༣
༡ རི་བ་དང་།	༡༢༣
༢ ལན་ནོ།།	༡༢༣
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༡༢༣
༡ རྒྱུ་རྩེ་བཅས་པ་དང་།	༡༢༣
༢ རྒྱུ་རྩེ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་གྱི་བླ་མ་ཉུ་བཅས་པའོ།།	༡༢༣
དང་པོ་(རྒྱུ་རྩེ་བཅས་པ་)ལ་གཉིས།	༡༢༣
༡ རྩ་བ་དང་།	༡༢༣
༢ འགྲེལ་པའོ།།	༡༢༤
དང་པོ་(རྩེ་བ་)ལ་གཉིས།	༡༢༣
༡ རྒྱུ་རྩེ་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་རྒྱུ་རྩེ་བ་དང་བཅས་པ་བཅས་པ་དང་།	༡༢༤
༢ གཉེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་བཅས་པའོ།།	༡༢༤

གཉེས་པ་(འབྲེལ་པ་)ལ་གཉེས།	༡༩༩
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༡༩༩
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༡༩༥
གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༡༩༥
༡ རྒྱུ་བ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་།	༡༩༥
༢ དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བ་བཤད་པའོ།།	༡༩༧
དང་པོ་(རྒྱུ་བ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༡༩༥
༡ སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༡༩༥
༢ དེ་ཐམས་ཅད་ཡུང་སོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའོ།།	༡༩༧
དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༡༩༥
༡ སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་།	༡༩༥
༢ ཞེ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་།	༡༩༩
༣ སྲིད་ཞེ་གཉེས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བའོ།།	༡༩༠
གཉེས་པ་(ཞེ་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་)ལ་གཉེས།	༡༩༩
༡ རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་།	༡༩༩
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༡༩༩
གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༡༩༩
༡ ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།	༡༩༩
༢ ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ།།	༡༩༠
གཉེས་པ་(དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༡༩༧
༡ བསྟན་པ་དང་།	༡༩༧
༢ བཤད་པ་དང་།	༡༩༩

༣ རོན་བསྐྱུ་བའོ།།	༡༧༩
གཉིས་པ་(སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༧༩
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༡༧༩
༢ ཅ་བའོ།།	༡༧༩
གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༡༧༧
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༡༧༧
༢ མདོར་བསྟན་བཤད་པ་དང་།	༡༧༧
༣ རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།།	༡༧༥
གཉིས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༡༧༧
༡ འབྲས་བུ་བསྟན་བཤད་པ་དང་།	༡༧༧
༢ བྱེད་ལས་བསྟན་བའོ།།	༡༧༥
གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༧༥
༡ འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༧༥
༢ ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།།	༡༧༥
དང་པོ་(འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༧༥
༡ རི་བ་དང་།	༡༧༥
༢ ལན་ལོ།།	༡༧༥
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ།	༡༧༥
༡ གཉེན་པོ་བཞིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་།	༡༧༥
༢ འབྲས་བུ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༡༧༧
༣ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དཔེ་ཉིད་ཉོག་གསུང་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱི་དཔེ་རྗེ་ཚོས་སྤྱིའི་ཅ་བར་བསྟན་བའོ།།	༡༧༩

དང་པོ་(གཉེན་པོ་བཞིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྦྱིར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༧༥

 ༡ ཙ་བ་དང། ༡༧༥

 ༢ འགྲེལ་བའོ། ༡༧༦

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། ༡༧༦

 ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང། ༡༧༦

 ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ༡༧༦

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༡༧༦

 ༡ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་དེ་གཉེན་པོས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང། ༡༧༦

 ༢ རྒྱ་འབྲས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང། ༡༩༠

 ༣ གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ཚོས་སྦྱོར་པའི་གོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ༡༩༧

དང་པོ་(ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་དེ་གཉེན་པོས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༧༦

 ༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང། ༡༧༦

 ༢ ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། ༡༧༩

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། ༡༧༦

 ༡ གྲུན་རྫོབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང། ༡༧༦

 ༢ དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང། ༡༧༧

 ༣ དེ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བའོ། ༡༧༩

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གསུམ། ༡༧༩

 ༡ རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང། ༡༧༩

 ༢ མི་རྟག་སོགས་བཞི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང། ༡༧༩

 ༣ གཉེན་པོ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། ༡༧༩

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༩༠

༡	སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༡༩༠
༢	བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།	༡༩༣
དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།		༡༩༠
༡	མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༡༩༠
༢	རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༩༠
༣	དོན་བསྐྱུས་པའོ།།	༡༩༣
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི།		༡༩༠
༡	གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་།	༡༩༠
༢	བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤེར་བྱིན་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་།	༡༩༡
༣	བདེ་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་།	༡༩༣
༤	ཉག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ།།	༡༩༣
གཉིས་པ་(བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤེར་བྱིན་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།		༡༩༡
༡	དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༡༩༡
༢	བདག་དམ་པའི་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།	༡༩༡
གསུམ་པ་(གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ཚོས་སྐྱོབ་པའི་གོགས་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།		༡༩༤
༡	དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༡༩༤
༢	ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་།	༡༩༤
༣	དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱོབ་འབའ་ཞིག་པར་བྱིན་བཞི་ལྡན་ཏུ་བསྟན་པའོ།།	༡༩༤
དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)ལ་གསུམ།		༡༩༤
༡	ཚོས་སྐྱོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།	༡༩༤
༢	གོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།	༡༩༥

༣ གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།	༡༥༦
གཉིས་པ་(གོགས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་བཞི།	༡༥༥
༡ རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་།	༡༥༥
༢ རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་།	༡༥༥
༣ འབྲུང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།	༡༥༦
༤ འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།	༡༥༦
གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༥༩
༡ ཚ་བ་དང་།	༡༥༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༡༥༠
གསུམ་པ་(བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཉོག་གས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་སོ་ཚོས་སྐྱའི་ཚ་བར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༡༥༣
༡ ལྷ་འགྲེལ་དང་།	༡༥༣
༢ མཚན་མས་སྐྱུར་བ་དང་།	༡༥༤
༣ ཚ་བས་བསྟན་པའོ།།	༡༥༤
གཉིས་པ་(ལས་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་)ལ་གཉིས།	༡༥༥
༡ རྗེ་བ་དང་།	༡༥༥
༢ ལན་ནོ།	༡༥༥
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༡༥༥
༡ སྐྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་།	༡༥༥
༢ རྗེས་སུ་འགྲོ་བློ་གཤི་སྟོན་པ་དེ་བསྐྱུ་བ་བའོ།།	༡༥༦
དང་པོ་(སྐྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་)ལ་གཉིས།	༡༥༥
༡ ཚ་བ་དང་།	༡༥༦

༡ འགྲེལ་བའོ།།	༡༩༦
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༡༩༦
༡ ཤེས་བྱེད་དགོང་བ་དང་།	༡༩༦
༢ ཚིག་དོན་བཤད་བའོ།།	༡༩༦
གཉིས་པ་(རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྐོན་ས་དེ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༧
༡ ཅ་བ་དང་།	༡༩༧
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༡༩༧
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གསུམ།	༡༩༧
༡ རིགས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྐོན་ས་སྐྱབ་པ་དང་།	༡༩༧
༢ དེའི་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུང་དང་།	༡༩༨
༣ ཐར་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་མདོ་ལས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་བའོ།།	༡༩༩
གསུམ་པ་(ཐར་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་མདོ་ལས་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༩
༡ ལྷང་དང་སྦྱར་བ་དང་།	༡༩༩
༢ དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།	༡༩༩
གཉིས་པ་(དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ།	༡༩༩
༡ དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དགོངས་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་།	༡༩༩
༢ སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་དང་།	༢༠༠
༣ གཞོན་བྱེད་ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༢༠༩
གསུམ་པ་(གཞོན་བྱེད་ལྷང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༢༠༩
༡ མཚས་ས་སྦྱར་བ་དང་།	༢༠༩
༢ ལྷང་དགོངས་པའོ།།	༢༡༠
གསུམ་པ་(ལྷན་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༢༡༠

༡ མཚམས་སྦྱར་དང་།	༢༡༠
༢ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༢༡༠
༣ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༢༡༡
གཉེས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༢༡༠
༡ རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་།	༢༡༠
༢ འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ།།	༢༡༡
གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༢༡༡
༡ རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་།	༢༡༡
༢ འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པའོ།།	༢༡༣
དང་མོ་(རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༢༡༡
༡ རྩི་བ་དང་།	༢༡༡
༢ ལན་ནོ།།	༢༡༡
གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གཉེས།	༢༡༡
༡ ཅུ་བ་དང་།	༢༡༡
༢ འགྲེལ་པའོ།།	༢༡༣
གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉེས།	༢༡༣
༡ བསྟན་པ་དང་།	༢༡༣
༢ བཤད་པའོ།།	༢༡༣
གཉེས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༢༡༣
༡ ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།	༢༡༣
༢ མོ་མོར་བཤད་པ་དང་།	༢༡༣
༣ དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་པའོ།།	༢༡༣

གཉིས་པ་(འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༢༡༣
༡ རྩི་བ་དང་།	༢༡༣
༢ ལན་ལོ།	༢༡༣
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༢༡༣
༡ ཅ་བ་དང་།	༢༡༣
༢ འགྲེལ་བའོ།	༢༡༤
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༢༡༤
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༢༡༤
༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།	༢༡༥
དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ།	༢༡༤
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༢༡༤
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༢༡༤
༣ དོན་བསྟུ་བའོ།	༢༡༥
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༢༡༤
༡ ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།	༢༡༤
༢ དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་སྐྱར་བའོ།	༢༡༤
བཞི་པ་(འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༢༡༥
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༢༡༥
༢ དེའི་ཡན་ལག་གོ།	༢༡༥
དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ།	༢༡༥
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༢༡༥
༢ བསྟན་པ་དང་།	༢༡༦

༣ བཤད་པའོ།།	༣༡༩
གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ རྩི་བ་དང།	༣༡༩
༢ ལན་ནོ།།	༣༡༩
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཅུ་བ་དང།	༣༡༩
༢ འགྲེལ་པའོ།།	༣༡༩
གཉིས་པ་(དེའི་ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ སྤྱི་འཇམ་ས་སྦྱར་བ་དང།	༣༡༩
༢ སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།།	༣༡༩
གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་བཞི།	༣༡༩
༡ རོ་བོའི་སློབ་ས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་ཅམ་ཐ་དང་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང།	༣༡༩
༢ རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པ་དང།	༣༢༠
༣ རོ་བོའི་སློབ་ས་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་སྦྱབ་པ་དང།	༣༢༠
༤ ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན་རྣམ་པོའ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་ཏུ་ལྷན་པར་བསྦྱབ་པའོ།།	༣༢༠
དང་པོ་(རོ་བོའི་སློབ་ས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་ཅམ་ཐ་དང་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༡༩
༡ མཇམ་ས་སྦྱར་བ་དང།	༣༡༩
༢ བསྟན་པ་དང།	༣༡༩
༣ རྒྱས་པར་བཤད་པ་པའོ།།	༣༢༠
གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༠
༡ རྩི་བ་དང།	༣༢༠

༡ ལན་ལོ།།	༢༢༠
གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས།	༢༢༠
༡ ཅ་བ་དང།	༢༢༠
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༢༢༠
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ)ལ་གཉིས།	༢༢༠
༡ ཚིག་དོན་དང།	༢༢༠
༢ ལྷང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༢༢༡
གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ)ལ་གསུམ།	༢༢༢
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང།	༢༢༢
༢ བསྟན་པ་དང།	༢༢༢
༣ རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།།	༢༢༣
གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ)ལ་གཉིས།	༢༢༣
༡ ཇི་བ་དང།	༢༢༣
༢ ལན་ལོ།།	༢༢༣
གཉིས་པ་(ལན)ལ་གཉིས།	༢༢༣
༡ ཅ་བ་དང།	༢༢༣
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༢༢༣
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ)ལ་གཉིས།	༢༢༣
༡ ཚིག་དོན་དང།	༢༢༣
༢ ལྷང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༢༢༣
གསུམ་པ་(རི་བོའི་སྐོན་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སྐྱབ་པ)ལ་གཉིས།	༢༢༤

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང།	༣༣༤
༢ རོན་བཤད་པའོ།།	༣༣༥
གཉེས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༣༥
༡ སྦྱིར་བསྟན་བ་དང།	༣༣༥
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༣༣༦
དང་པོ་(སྦྱིར་བསྟན་བ་)ལ་གཉེས།	༣༣༥
༡ ཅ་བ་དང།	༣༣༥
༢ རོན་ཚན་སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༣༣༦
གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༣༦
༡ མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྲུར་བ་བཤད་བ་དང།	༣༣༦
༢ མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྲུར་བ་བཤད་བ་དང།	༣༣༩
༣ ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྲུར་བའི་རོན་བཤད་པའོ།།	༣༤༡
དང་པོ་(མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྲུར་བ་བཤད་བ་)ལ་གཉེས།	༣༣༦
༡ ཇི་བ་དང།	༣༣༦
༢ ལམ་ནོ།།	༣༣༦
གཉེས་པ་(ལམ་)ལ་གཉེས།	༣༣༦
༡ སྤང་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུར་བ་དང།	༣༣༦
༢ མེ་དང་ཚོས་མཚུངས་བའི་སྤང་སོགས་འཇིག་བྱེད་ཀྱིས་མི་འགྲུར་བའོ།།	༣༣༧
དང་པོ་(སྤང་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུར་བ་)ལ་གཉེས།	༣༣༦
༡ ཅ་བ་དང།	༣༣༦
༢ འགྲེལ་པའོ།།	༣༣༥
དང་པོ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༣༦

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༣༧
༢ རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་།	༣༣༩
༣ རོན་བསྟུ་བཤོ།	༣༣༩
གང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༣༧
༡ གྲུབ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་།	༣༣༧
༢ དེའི་སྐྱེ་འཇིག་གིས་མ་གོས་པའོ།	༣༣༧
གཉིས་པ་(རྒྱལ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༣༩
༡ འཇིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་།	༣༣༩
༢ སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའོ།	༣༣༩
གཉིས་པ་(སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་)ལ་གསུམ།	༣༣༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༣༩
༢ རོན་དང་།	༣༣༩
༣ དཔེ་རོན་སོ་སོར་སྦྱར་བའོ།	༣༣༠
གསུམ་པ་(དཔེ་རོན་སོ་སོར་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ དངོས་དང་།	༣༣༠
༢ དཔེ་རོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ།	༣༣༡
གཉིས་པ་(དཔེ་རོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༣༡
༡ ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།	༣༣༡
༢ ལས་ཉོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།	༣༣༡
༣ དེ་དག་གི་ཉེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་འོ།	༣༣༡
གསུམ་པ་(རོན་བསྟུ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༣༩
༡ ལས་ཉོན་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།	༣༣༩

༡ རྩེ་འཛིག་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པའོ།།	༡༣༧
གཉིས་པ་(རྩེ་འཛིག་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པ་)ལ་གཉིས།	༡༣༧
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༡༣༧
༢ ཅ་བའོ།།	༡༣༧
གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གསུམ།	༡༣༥
༡ ཆོག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།	༡༣༥
༢ ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་།	༡༣༥
༣ བཤད་ཟིན་པར་བྱེད་པའོ།།	༡༣༧
དང་པོ་(ཆོག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༡༣༥
༡ རྩེ་བས་མ་གོས་པ་དང་།	༡༣༥
༢ འཛིག་པས་མ་གོས་པ་དང་།	༡༣༥
༣ དོན་བསྐྱུ་བའོ།།	༡༣༥
གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༡༣༥
༡ ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་།	༡༣༥
༢ རྩེ་འཛིག་གིས་མ་གོས་པའོ།།	༡༣༦
གཉིས་པ་(རྩེ་འཛིག་གིས་མ་གོས་པ་)ལ་གཉིས།	༡༣༦
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༣༦
༢ དོན་བསྐྱུ་བའོ།།	༡༣༧
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༡༣༦
༡ དཔེ་དང་།	༡༣༦
༢ དོན་དང་།	༡༣༦
༣ དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ།།	༡༣༧

གཉིས་པ་(མེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ལུང་སོགས་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་)ལ་གསུམ། ༡༣༧

༡ མཚེམས་སྐྱར་བ་དང། ༡༣༧

༢ ཅུ་བ་དང། ༡༣༧

༣ འགྲེལ་བའོ། ༡༣༧

གསུམ་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། ༡༣༧

༡ དཔེ་གསུམ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང། ༡༣༧

༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། ༡༣༩

གཉིས་པ་(མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༡༣༩

༡ མཚེམས་སྐྱར་བ་དང། ༡༣༩

༢ མདོར་བསྟན་པ་དང། ༡༤༠

༣ རྒྱས་པར་བཤད་བའོ། ༡༤༠

གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༤༠

༡ རི་བ་དང། ༡༤༠

༢ ལན་ལོ། ༡༤༠

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ༡༤༠

༡ སྐྱེ་བའི་བྱུང་བར་ལ་བལྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
འགྱུར་བ་མེད་པ་དང། ༡༤༠

༢ སངས་རྒྱས་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་བལྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་
ན་འགྱུར་བ་མེད་བའོ། ༡༤༡

དང་པོ་(སྐྱེ་བའི་བྱུང་བར་ལ་བལྟོས་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་
)ལ་གཉིས། ༡༤༠

༡ དག་པའི་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང། ༡༤༡

༢ མ་དག་པའི་རང་བཞིན་དག་མ་དག་གི་རྒྱས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་བའོ། ༡༤༣

དང་པོ་(དག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༡
༡ ཟ་བ་དང།	༡༩༡
༢ འགྲེལ་བའོ།	༡༩༢
གཉིས་པ་(མ་དག་པའི་རང་བཞིན་དག་མ་དག་གི་རྒྱལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༣
༡ ཟ་བ་དང།	༡༩༣
༢ དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པའོ།།	༡༩༣
གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༣
༡ ཚིག་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང།	༡༩༣
༢ དེ་དག་གི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ།།	༡༩༤
གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༤
༡ ལྷིང་ཇེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང།	༡༩༤
༢ ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ།།	༡༩༤
དང་པོ་(སྤྱིང་ཇེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༩༤
༡ ལྷང་དང་སྐྱར་བ་དང།	༡༩༤
༢ ལྷང་གི་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ།།	༡༩༤
དང་པོ་(ལྷང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༡༩༤
༡ འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ་དང།	༡༩༤
༢ དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།	༡༩༤
གཉིས་པ་(དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།	༡༩༤
༡ ཉོན་མོངས་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང།	༡༩༥
༢ ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང།	༡༩༥
༣ ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ།།	༡༩༥

གསུམ་པ་(ལམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་)ལ་གཉིས། ༡༥༥

༡ དཔེ་དང། ༡༥༥

༡ དོན་ལོ། ༡༥༦

གཉིས་པ་(ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མི་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༥༦

༡ མཚན་སྐྱུར་བ་དང། ༡༥༦

༡ ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ། ༡༥༧

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱུར་བ་)ལ་གསུམ། ༡༥༧

༡ ལུང་བྲང་བ་དང། ༡༥༧

༡ ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང། ༡༥༨

༡ ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་ལྷེ་ཟག་ཏུ་བཤད་པའོ། ༡༥༩

དང་པོ་(ལུང་བྲང་བ་)ལ་གསུམ། ༡༥༧

༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང། ༡༥༧

༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཡང་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བརྗོད་པ་དང། ༡༥༧

༡ དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའོ། ༡༥༧

གསུམ་པ་(དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། ༡༥༧

༡ དཔེ་དང། ༡༥༧

༡ དོན་དང། ༡༥༨

༡ དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། ༡༥༨

གསུམ་པ་(དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུའི་དོན་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ༡༥༨

༡ དག་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་དང། ༡༥༨

༡ མ་དག་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། ༡༥༨

གཉིས་པ་(ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༡༥༨

༡ དངོས་དང་།	༣༩༩
༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།	༣༩༩
གསུམ་པ་(ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་།	༣༩༩
༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༣༩༠
གཉིས་པ་(སངས་རྒྱལ་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་བ་ མེད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༩༩
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༣༩༩
༢ ཚ་བ་དང་།	༣༩༩
༣ འགྲེལ་བའོ།།	༣༩༩
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་།	༣༩༩
༢ སྤྱིད་པ་མ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ།།	༣༩༩
དང་སོ་(བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་བཞི།	༣༩༩
༡ དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་པ་དང་།	༣༩༩
༢ སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།	༣༩༩
༣ ལྷིང་མི་ལྗོགས་པ་དང་།	༣༩༩
༤ སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ།།	༣༩༩
དང་སོ་(དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།	༣༩༩
༢ གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ།།	༣༩༩
གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩

༡ འཛིག་རྟེན་ན་གནས་ཀྱང་དེའི་འི་མས་མ་གོས་པ་དང་།	༣༥༯
༢ དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ།།	༣༥༥
བཞི་པ་(སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༥༦
༡ འཕྲིན་ལས་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་།	༣༥༦
༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ།།	༣༥༧
དང་པོ་(འཕྲིན་ལས་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་)ལ་གཉིས།	༣༥༦
༡ འཕྲིན་ལས་ཚོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་།	༣༥༦
༢ གདུལ་བྱ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱན་ཚོགས་མཁུན་པའོ།།	༣༥༧
གཉིས་པ་(སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༥༩
༡ དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་།	༣༥༩
༢ མ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དོ།།	༣༥༩
གསུམ་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༥༩
༡ སྤྱི་བསྟན་པ་དང་།	༣༥༩
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༣༦༠
གསུམ་པ་(ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་མི་འགྱུར་བའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༦༡
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༦༡
༢ དོན་བཤད་པའོ།།	༣༦༡
གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༦༡
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༦༡
༢ བཤད་པ་དང་།	༣༦༢
༣ བསྟན་བཤད་སྦྱར་པའོ།།	༣༦༯
གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༦༢

༡ རྩི་བ་དང།	༣༩༣
༢ ལན་རྟོ།།	༣༩༣
གཉེས་པ་(ལན་)ལ་གཉེས།	༣༩༣
༡ རྩི་བ་དང།	༣༩༣
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༩༣
དང་པོ་(རྩི་བ་)ལ་གསུམ།	༣༩༣
༡ རྩི་བ་ལ་བསྟན་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་དང།	༣༩༣
༢ ཡོངས་གཙམ་ཀྱི་དོན་དང།	༣༩༣
༣ རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།།	༣༩༣
གསུམ་པ་(བསྟན་བཤད་རྒྱུར་བ་)ལ་གཉེས།	༣༩༧
༡ རྩི་བ་སོགས་བཞིའི་དོན་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང།	༣༩༧
༢ བསྟན་བཤད་རྒྱུར་བའོ།།	༣༩༧
དང་པོ་(རྩི་བ་སོགས་བཞིའི་དོན་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་)ལ་གཉེས།	༣༩༧
༡ རྩི་བ་དང།	༣༩༧
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༩༧
གཉེས་པ་(བསྟན་བཤད་རྒྱུར་བ་)ལ་གཉེས།	༣༩༧
༡ རྩི་བ་དང།	༣༩༧
༢ མདོ་དང་རྒྱུར་བའོ།།	༣༩༧
བཞི་པ་(ཤེས་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་བསྐྱབ་པ་)ལ་	༣༩༧
གཉེས།	
༡ མཚམས་རྒྱུར་བ་དང།	༣༩༧
༢ དོན་བཤད་བའོ།།	༣༩༧

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༧
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༤༧
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༣༤༩
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༤༩
༡ མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེར་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་།	༣༤༩
༢ དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་།	༣༥༠
༣ ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དཔེ་བཤད་པའོ།།	༣༥༡
དང་པོ་(མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེར་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ རྗེ་བ་དང་།	༣༤༩
༢ ལན་ཚོ།།	༣༤༩
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༤༩
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༣༤༩
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ རྗེ་བ་དང་།	༣༤༩
༢ རྟེན་ལ་པའོ།།	༣༤༩
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ རྗེ་བ་དང་།	༣༤༩
༢ ལན་ཚོ།།	༣༤༩
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ རྗེ་བ་དང་།	༣༤༩
༢ རྟེན་ལ་པའོ།།	༣༤༩

གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ)ལ་གཉེས།	༩༢༩
༡ ལྷུང་དང་སོ་སོར་སྦྱར་བ་དང་།	༩༢༩
༢ བསྟན་བཤད་ཀྱི་ཆེག་སྦྱར་བའོ།།	༩༣༠
གཉེས་པ་(དེས་སྦྱབ་པའི་དོན)ལ་གཉེས།	༩༣༠
༡ ཇི་བ་དང་།	༩༣༠
༢ ལམ་ནོ།།	༩༣༠
གཉེས་པ་(ལམ)ལ་གཉེས།	༩༣༠
༡ ཚ་བ་དང་།	༩༣༠
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༩༣༠
གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དཔེ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༩༣༡
༡ ཡོན་ཏན་དབྱེར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།	༩༣༡
༢ དབྱེར་མེད་པའི་དཔེ་བཤད་བའོ།།	༩༣༢
དང་པོ་(ཡོན་ཏན་དབྱེར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༩༣༡
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༩༣༡
༢ ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་རི་མོ་མཁའ་ཀྱི་དཔེས་བཤད་བའོ།།	༩༣༣
དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན)ལ་གཉེས།	༩༣༡
༡ ཚ་བ་དང་།	༩༣༡
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༩༣༡
གཉེས་པ་(འགྲེལ་པ)ལ་གཉེས།	༩༣༡
༡ མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་འབྲེལ་གསུམ་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་།	༩༣༡
༢ ཡོན་ཏན་བཞི་དབྱེར་མེད་པའི་ཐར་བ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་བའོ།།	༩༣༣
གཉེས་པ་(ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་རི་མོ་མཁའ་ཀྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༩༣༣

༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང།	༡༧༣
༡ ཚ་བ་དང།	༡༧༣
༣ འགྲེལ་བའོ།	༡༧༤
གཉིས་པ་(ཚ་བ་ལ་གཉིས།)	༡༧༣
༡ དཔེ་དང།	༡༧༣
༡ རོན་ལོ།	༡༧༤
གསུམ་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གསུམ།	༡༧༤
༡ ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང།	༡༧༤
༡ དེ་དག་འགྲུབ་ཟེད་ཀྱི་རྒྱ་དང།	༡༧༧
༣ ཉན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་པར་བསྟན་བའོ།	༡༧༩
དང་པོ་(ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༧༤
༡ རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང།	༡༧༤
༡ སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ།	༡༧༧
གཉིས་པ་(དེ་དག་འགྲུབ་ཟེད་ཀྱི་རྒྱ་)ལ་གཉིས།	༡༧༧
༡ དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང།	༡༧༧
༡ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།	༡༧༩
དང་པོ་(དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ།	༡༧༧
༡ ས་བརྒྱད་པར་ལམ་ཤེས་རང་གི་རང་གིས་འབྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང།	༡༧༧
༡ ས་དགུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ དང།	༡༧༩
༣ ས་བརྒྱུ་པར་གསང་བའི་གནས་ལྟ་མོ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའོ།	༡༧༩
གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་དཔེ་བ་མེད་པའི་དཔེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༡༧༩

༡ དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱེན་བཤམ་བ་དང་།	༣༧
༢ ཉན་རང་ལ་ཐེག་བ་དང་ལྷུང་འདས་མཐར་སྐྱབ་མེད་བར་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།།	༣༨
དང་པོ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱེན་བཤམ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༧
༡ ཅ་བ་དང་།	༣༧
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༡༠
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༡༠
༡ ཚོས་མ་སྐྱེན་སྤྱིར་བསྐྱེན་བ་དང་།	༣༡༠
༢ སོ་སོར་བཤམ་བ་དང་།	༣༡༠
༣ བསྐྱེས་ཉེ་བཤམ་བའོ།།	༣༡༠
གཉིས་པ་(ཉན་རང་ལ་ཐེག་བ་དང་ལྷུང་འདས་མཐར་སྐྱབ་མེད་བར་གྲུབ་པའི་དོན་)ལ་གཉིས།	༣༡༧
༡ ཅ་བ་དང་།	༣༡༧
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༡༧
གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༧
༡ ཚིག་དོན་དང་།	༣༡༧
༢ ལྷུང་དང་སྐྱུར་བའོ།།	༣༡༩
གསུམ་པ་(དོན་བསྐྱེས་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཅ་བ་དང་།	༣༡༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༡༩
གཉིས་པ་(ཁམས་སྐོ་བྱུར་གྱི་རི་མས་བསྐྱེས་བ་དཔེ་དགུས་བསྐྱེས་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༣༡༩
༢ དོན་བཤམ་བའོ།།	༣༡༩
གཉིས་པ་(དོན་བཤམ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩

༡	སྤྱིའི་དོན་དང་།	༣༤༣
༢	ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།།	༣༤༧
	དང་པོ་(སྤྱིའི་དོན་)ལ་གསུམ།	༣༤༣
༡	དཔེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟངས་ངེས་པ་དང་།	༣༤༣
༢	དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱུན་བཤད་པ་དང་།	༣༤༯
༣	དོགས་པ་བཅད་པའོ།།	༣༤༩
	གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས།	༣༤༧
༡	བསྐྱིབ་པ་དགུ་བསལ་ན་སྤྱིང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།	༣༤༧
༢	དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༣༥༩
	དང་པོ་(བསྐྱིབ་པ་དགུ་བསལ་ན་སྤྱིང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༣༤༧
༡	མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༤༧
༢	རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༣༤༤
༣	དོན་བསྟུ་བའོ།།	༣༥༯
	དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༧
༡	བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་ལྡན་པའི་དཔེ་དང་།	༣༤༧
༢	བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་སོ་སོའི་དཔེ་མདོར་བསྟན་པའོ།།	༣༤༤
	དང་པོ་(བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་ལྡན་པའི་དཔེ་)ལ་གཉིས།	༣༤༧
༡	ཇི་བ་དང་།	༣༤༧
༢	ལན་ནོ།།	༣༤༧
	གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི།	༣༤༤
༡	འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཀྱི་མ་བཞི་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་།	༣༤༤
༢	མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་།	༣༥༩

༣ མཐོང་སྤང་དང་སྐོམ་སྤང་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་།	༣༩༧
༤ མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་ཁྱི་མ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པའོ།།	༣༠༡
དང་པོ་(འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཁྱི་མ་བཞིན་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ)ལ་གཉིས།	༣༤༤
༡ དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་།	༣༤༩
༢ མངོན་གྱུར་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པའོ།།	༣༩༩
དང་པོ་(དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ)ལ་གསུམ།	༣༤༩
༡ འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་།	༣༤༩
༢ ཞེ་སྤང་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་དང་།	༣༩༠
༣ གཉི་ལྷག་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པའོ།།	༣༩༣
དང་པོ་(འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༤༩
༢ ཅ་བའོ།།	༣༤༩
གཉིས་པ་(ཅ་བ)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༤༩
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༣༩༠
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ)ལ་གསུམ།	༣༤༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༤༩
༢ རོན་དང་།	༣༤༩
༣ ཁམས་གྱི་ཁྱི་མ་སྐོར་བྱེད་དོ།།	༣༤༩
གཉིས་པ་(ཞེ་སྤང་བག་ལ་ཉལ་སྐོ་བྱུང་བར་དཔེས་བསྟུན་པ)ལ་གཉིས།	༣༩༠
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༩༠
༢ ཅ་བའོ།།	༣༩༠

གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༢༩༠
༡ བསྟན་པ་དང།	༢༩༠
༢ བཤད་པའོ།།	༢༩༡
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༢༩༠
༡ དཔེ་དང།	༢༩༡
༢ རོན་དང།	༢༩༡
༣ རི་མ་སྒྲིང་བྱེད་དོ།།	༢༩༡
གསུམ་པ་(གཉི་ལྷག་བག་ལ་ཉལ་སྒྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས།	༢༩༢
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང།	༢༩༢
༢ ཚ་བའོ།།	༢༩༢
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༢༩༢
༡ བསྟན་པ་དང།	༢༩༢
༢ བཤད་པའོ།།	༢༩༣
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༢༩༢
༡ དཔེ་དང།	༢༩༢
༢ རོན་དང།	༢༩༣
༣ སྐབས་པ་དེ་སེལ་བྱེད་དོ།།	༢༩༣
གཉིས་པ་(མཛོན་སྒྲུང་སྒྲོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས།	༢༩༤
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང།	༢༩༤
༢ ཚ་བའོ།།	༢༩༤
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༢༩༤
༡ བསྟན་པ་དང།	༢༩༤

༡ བཤད་བའོ།།	༣༩༥
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༩༩
༢ རོན་དང་།	༣༩༥
༣ སློབ་པ་སེལ་བྱེད་དོ།།	༣༩༥
གཉེས་པ་(མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སློབ་པ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༣༩༩
༢ ར་བའོ།།	༣༩༩
གཉེས་པ་(ར་བ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༩༩
༢ བཤད་བའོ།།	༣༩༩
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༩༩
༢ རོན་ལོ།།	༣༩༩
གསུམ་པ་(མཐོང་སྣང་དང་སྟོམ་སྣང་སྟོབ་པ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ མཐོང་སྣང་སྟོབ་པ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་།	༣༩༩
༢ སྟོམ་སྣང་སྟོབ་པ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་འོ།།	༣༩༩
དང་པོ་(མཐོང་སྣང་སྟོབ་པ་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༣༩༩
༢ རོན་བཤད་བའོ།།	༣༩༩
གཉེས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༩༩

༡ བཤད་པའོ།།	༣༩༩
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༩༩
༢ རོན་པོ།།	༣༩༩
གཉིས་པ་(སྐོ་སྤྱང་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ མཚམས་སྤྱར་བ་དང་།	༣༩༩
༢ རོན་བཤད་པའོ།།	༣༩༩
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༩༩
༢ བཤད་པའོ།།	༣༠༠
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༣༩༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༩༩
༢ རོན་དང་།	༣༠༠
༣ སྐབས་པའི་ལྷན་པོ།།	༣༠༠
བཞི་པ་(མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་མི་མ་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༠༡
༡ མ་དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་མི་མ་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་དང་།	༣༠༡
༢ དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་མི་མ་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པའོ།།	༣༠༡
དང་པོ་(མ་དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་མི་མ་སྐོ་བྱར་བར་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༠༡
༡ མཚམས་སྤྱར་བ་དང་།	༣༠༡
༢ རོན་བཤད་པའོ།།	༣༠༡
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༠༡
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༠༡

༡ བཤད་པའོ།།	༣༠༩
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༠༧
༡ དཔེ་དང་།	༣༠༧
༢ རོན་ལོ།།	༣༠༧
གཉིས་པ་(དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་ཇི་མ་གྲོ་བྱུང་བར་དཔེ་ས་བསྟུབ་པ་)ལ་གཉིས།	༣༠༩
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༠༩
༢ རོན་བཤད་པའོ།།	༣༠༩
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༠༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༠༩
༢ བཤད་པའོ།།	༣༠༧
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༣༠༩
༡ དཔེ་དང་།	༣༠༩
༢ རོན་དང་།	༣༠༩
༣ སྐབ་པ་སེལ་བྱེད་དོ།།	༣༠༩
གསུམ་པ་(རོན་བསྟུ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༠༧
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༠༧
༢ ཅ་བ་དང་།	༣༠༧
༣ འགྲེལ་པའོ།།	༣༠༥
གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༠༧
༡ སྐབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་།	༣༠༥
༢ བསྐྱིབ་བྱའི་དཔེ་དང་།	༣༠༥
༣ སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་ཇི་མ་གྲོ་བྱུང་བར་གྲུབ་པའི་རོན་ལོ།།	༣༠༥

གཉིས་པ་(དཔེ་ས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། ༣༠༦

༡ ཁམས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང། ༣༠༦

༢ གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱབ་པ་དང། ༣༡༦

༣ ཁམས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་བཤད་པ་དང། ༣༡༧

༤ བསྐྱབ་བྱ་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་བཤད་པའོ། ༣༡༧

དང་པོ་(ཁམས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། ༣༠༦

༡ མཚམས་སྐྱབ་བ་དང། ༣༠༦

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། ༣༠༦

༣ དོན་བསྐྱབ་པའོ། ༣༡༦

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༣༠༦

༡ ཅ་བ་དང། ༣༠༦

༢ འགྲེལ་པའོ། ༣༠༧

དང་པོ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ། ༣༠༦

༡ སྐྱབ་བྱེད་མཚན་ཉིད་དཀྱར་དབྱེ་བ་དང། ༣༠༦

༢ དེ་དཔེ་ས་བསྐྱབ་པ་དང། ༣༠༧

༣ གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའོ། ༣༠༧

གཉིས་པ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། ༣༠༧

༡ རི་མ་སྐྱོ་བྱར་བར་ཡོད་པ་མདོར་བསྐྱབ་པ་དང། ༣༠༧

༢ སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ༣༠༧

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༣༠༧

༡ མིང་གི་དབྱེ་བ་དང། ༣༠༧

༢ སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། ༣༠༧

གཉིས་པ་(སོ་སའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བཞི། ༣༠༩

- ༡ དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་མངོན་གྱུར་བཤད་པ་དང་། ༣༠༩
- ༢ མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་བཤད་པ་དང་། ༣༠༩
- ༣ མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་བཤད་པ་དང་། ༣༡༡
- ༤ མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བསྟེན་པའི་བྱི་མ་བཤད་པའོ།། ༣༡༥

གསུམ་པ་(མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༣༡༡

- ༡ སྤྱི་འོ་དོན་དང་། ༣༡༡
- ༢ ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།། ༣༡༥

དང་པོ་(སྤྱི་འོ་དོན་)ལ་ལྔ། ༣༡༡

- ༡ སྤྱི་བ་བ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ༣༡༡
- ༢ མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་དང་། ༣༡༣
- ༣ མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ༣༡༣
- ༤ ས་པོན་སྐོང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་བཤད་པ་དང་། ༣༡༣
- ༥ མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། ༣༡༤

གསུམ་པ་(དོན་བསྐྱུ་བ་)ལ་གཉིས། ༣༡༦

- ༡ ཅ་བ་དང་། ༣༡༦
- ༢ གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་བར་བསྟན་པའོ།། ༣༡༦

གཉིས་པ་(གང་ཟག་གང་ལ་སྤྱི་བ་བ་)ལ་གཉིས། ༣༡༦

- ༡ ཅ་བ་དང་། ༣༡༧
- ༢ འགྲེལ་བའོ།། ༣༡༧

གསུམ་པ་(ཁམས་སྤྱི་བ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༣༡༧

- ༡ སྤྱི་འོ་མཚན་སྐྱུར་བ་དང་། ༣༡༧

༡ ར་བའོ།	༣༡༩
གཉིས་པ་(ར་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ རྒྱས་བར་བཤད་པ་དང་།	༣༡༩
༢ དོན་བསྐྱུ་བའོ།	༣༢༠
བཞི་པ་(བསྐྱེབ་བྱ་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༡
༡ སྤྱི་ར་བསྐྱེབ་པ་དང་།	༣༢༡
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།	༣༢༡
དང་པོ་(སྤྱི་ར་བསྐྱེབ་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༡
༡ ར་བ་དང་།	༣༢༡
༢ འགྲེལ་བའོ།	༣༢༡
གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༡
༡ དཔེ་དོན་སྤྱི་ར་སྐྱུར་བ་དང་།	༣༢༡
༢ ཚོས་མ་ཐུན་རྒྱས་བར་བཤད་པའོ།	༣༢༢
དང་པོ་(དཔེ་དོན་སྤྱི་ར་སྐྱུར་བ་)ལ་གཉིས།	༣༢༡
༡ ཇི་བ་དང་།	༣༢༡
༢ ལན་ལོ།	༣༢༡
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༢༡
༡ ར་བ་དང་།	༣༢༡
༢ འགྲེལ་བའོ།	༣༢༡
གཉིས་པ་(ཚོས་མ་ཐུན་རྒྱས་བར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༢༢
༡ ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་དང་།	༣༢༢
༢ དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་དང་།	༣༢༣

༣ རིགས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་བའོ།།	༣༡༩
དང་པོ་(ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ དབྱེ་བ་དང་།	༣༡༩
༢ ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་བ་དངོས་པོ།།	༣༡༩
དང་པོ་(དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཇི་བ་དང་།	༣༡༩
༢ ལམ་ནོ།།	༣༡༩
གཉིས་བ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཅ་བ་དང་།	༣༡༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༡༩
གཉིས་བ་(ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་བ་དངོས་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཅ་བ་དང་།	༣༡༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༡༩
གཉིས་བ་(འགྲེལ་བ་)ལ།	༣༡༩
༡ དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་བ་དང་།	༣༡༩
༢ ཚོས་སྐྱུས་ཁྲུབ་བ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༡༩
གཉིས་བ་(དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཅ་བ་དང་།	༣༡༩
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༣༡༩
གཉིས་བ་(འགྲེལ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༡༩
༡ ཚིག་དོན་དང་།	༣༡༩
༢ ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༡༩

གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐར་བ་)ལ་གཉིས།	༣༢༧
༡ མདོའི་ལུང་དང་།	༣༢༧
༢ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ངོ་།།	༣༢༩
གསུམ་པ་(རིགས་ཀྱི་ཚོས་མ་སྐྱེན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༩
༡ ཙ་བ་དང་།	༣༢༩
༢ རྒྱུལ་བའོ།།	༣༣༠
དང་པོ་(ཙ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༢༩
༡ རིགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱེན་དང་།	༣༢༩
༢ རིགས་ཀྱི་བྱས་པའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱེན་ལོ།།	༣༢༩
གཉིས་པ་(རིགས་ཀྱི་བྱས་པའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱེན་)ལ་གཉིས།	༣༢༩
༡ བྱས་པའི་དབྱེ་བ་དང་།	༣༢༩
༢ དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱེན་བཤད་བའོ།།	༣༣༠
གཉིས་པ་(རྒྱུལ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་།	༣༣༡
༢ ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྐར་བའོ།།	༣༣༡
གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྐར་བ་)ལ་གསུམ།	༣༣༡
༡ མཚམས་སྐར་བ་དང་།	༣༣༡
༢ ལུང་དང་བ་དང་།	༣༣༡
༣ དེའི་དོན་མདོ་གཞན་ལ་བསྟེན་ནས་བཤད་བའོ།།	༣༣༢
གསུམ་པ་(དེའི་དོན་མདོ་གཞན་ལ་བསྟེན་ནས་བཤད་པ་)ལ་ལྔ།	༣༣༢
༡ རོག་མེད་པའི་དུས་ཅན་དང་།	༣༣༢
༢ ལམས་དང་།	༣༣༣

- ༣ ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་དང་། ༣༣༣
- ༤ འཁོར་བ་དང་། ༣༣༣
- ༥ ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། ༣༣༣

དང་པོ་(ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་)ལ་གཉིས། ༣༣༩

- ༡ ཇི་བ་དང་། ༣༣༩
- ༢ ལན་ནོ། ༣༣༩

གསུམ་པ་(ཁམས་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༣༣༩

- ༡ ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་དད་པས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་
བསྟན་པ་དང་། ༣༣༩
- ༢ གང་ཟག་བཞི་པོས་རྫོགས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པའོ། ༣༣༩

དང་པོ་(ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་དད་པས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་)ལ་
གཉིས། ༣༣༩

- ༡ ལྷ་འགྲེལ་དང་། ༣༣༩
- ༢ ཅ་བའོ། ༣༣༩

དང་པོ་(ལྷ་འགྲེལ་)ལ་གསུམ། ༣༣༩

- ༡ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ༣༣༩
- ༢ ལུང་དང་སྦྲར་བ་དང་། ༣༣༩
- ༣ དོན་བཤད་པའོ། ༣༣༩

གཉིས་པ་(གང་ཟག་བཞི་པོས་རྫོགས་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༣༣༩

- ༡ ཅ་བ་དང་། ༣༣༩
- ༢ འགྲེལ་པའོ། ༣༣༩

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། ༣༣༩

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང།	༣༣༦
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༣༣༤
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༣༦
༡ ཚིག་དོན་དང།	༣༣༧
༢ ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༣༣༧
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༣༤
༡ འདྲི་བ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟར་བས་མ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་དང།	༣༣༤
༢ རྒྱན་ཅི་ལོག་ལ་མདོན་པར་དགའ་བས་མ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་དང།	༣༣༤
༣ རྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བས་མ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའོ།།	༣༣༧
གཉིས་པ་(རྒྱན་ཅི་ལོག་ལ་མདོན་པར་དགའ་བས་མ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༣༣༤
༡ རྒྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷགས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང།	༣༣༩
༢ དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་དང།	༣༣༠
༣ དོན་དེ་ཉིད་བསྟུན་པའོ།།	༣༣༠
གསུམ་པ་(དོན་དེ་ཉིད་བསྟུན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང།	༣༣༠
༢ ལུང་བཤད་པའོ།།	༣༣༠
གཉིས་པ་(ལུང་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ དཔེ་དང།	༣༣༠
༢ དོན་ནོ།།	༣༣༧
གསུམ་པ་(སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བས་མ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༣༧
༡ རྒྱུར་བསྟན་པ་དང།	༣༣༧
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༣༣༧

བཞི་པ་(ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ ཇི་བ་དང།	༣༤༩
༢ ལན་ལོ།	༣༤༩
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ ཅ་བ་དང།	༣༤༩
༢ ལྷོང་བ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་བའོ།	༣༤༦
དང་པོ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༤༩
༡ རོན་དངོས་དང།	༣༤༩
༢ ལྷུ་བ་བྱེད་དགོད་བའོ།	༣༤༤
དང་པོ་(རོན་དངོས་)ལ་གསུམ།	༣༤༩
༡ གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང།	༣༤༩
༢ དེ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང།	༣༤༤
༣ ལྷ་བ་གོམས་པའི་འབྲས་བུའོ།	༣༤༤
གཉིས་པ་(ལྷོང་བ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་བ་)ལ་གསུམ།	༣༤༦
༡ གནས་ལུགས་ཀྱི་རོན་བཤད་བ་དང།	༣༤༦
༢ དེ་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བ་དང་བྱིན་ཅི་ལོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་དང།	༣༤༧
༣ ས་བཅུ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་བའོ།	༣༤༨
དང་པོ་(གནས་ལུགས་ཀྱི་རོན་བཤད་བ་)ལ་གསུམ།	༣༤༦
༡ དངོས་ཀྱི་རོན་དང།	༣༤༦
༢ ལུང་དང་སྐྱུར་བ་དང།	༣༤༧

༣ རོན་བསྐྱ་བའོ།།	༣༢༧
གཉིས་པ་(ལུང་དང་སྐྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༣༢༧
༡ ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རོན་ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་།	༣༢༧
༢ ལམ་བདེན་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༣༢༧
གཉིས་པ་(དེ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བ་དང་བྱི་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་སའ་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་སར་ བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༧
༡ སྤོང་བ་ཉིད་ལ་གཡེངས་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་བ་དང་།	༣༢༩
༢ དེ་དག་གི་འཐད་བའོ།།	༣༢༩
དང་པོ་(སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༩
༡ དངོས་ཀྱི་རོན་དང་།	༣༢༩
༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༣༢༩
གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༢༩
༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱིང་པོར་བསྐྱན་པས་འདྲིལ་ཚོགས་ལ་ལྟ་ བར་ལུང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་སར་བསྐྱན་པ་དང་།	༣༢༩
༢ འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིང་པོར་བསྐྱན་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ ཡིན་སར་བསྐྱན་པ་དང་།	༣༢༩
༣ ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་བསྐྱན་པས་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་བའི་ ཡུལ་མ་ཡིན་སར་བསྐྱན་བའོ།།	༣༢༩
གསུམ་པ་(ས་བརྩ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༩
༡ དངོས་ཀྱི་རོན་དང་།	༣༢༩
༢ ལུང་དང་སྐྱར་བའོ།།	༣༤༠
གསུམ་པ་(སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་སར་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྐྱན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༠

༡ ཚོད་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། ༣༥༠

༢ དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་སྤོང་དང་བཅས་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱེད་བའོ།། ༣༦༠

དང་པོ་(ཚོད་པའི་སྐབས་ཉེ་བར་དགོད་པ་)ལ་གསུམ། ༣༥༡

༡ ཚོད་པ་དང་བསྐྱུས་དོན་གྱི་མཚམས་སྦྲུང་བ་དང་། ༣༥༡

༢ ཚོད་ལན་མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ༣༥༡

༣ རྒྱས་པར་བཤད་བའོ།། ༣༦༠

དང་པོ་(ཚོད་པ་དང་བསྐྱུས་དོན་གྱི་མཚམས་སྦྲུང་བ་)ལ་གཉིས། ༣༥༡

༡ ཚོད་པ་དང་། ༣༥༡

༢ བསྐྱུས་དོན་ནོ།། ༣༥༡

གཉིས་པ་(ཚོད་ལན་མདོར་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། ༣༥༡

༡ རྒྱུ་ལྡོག་དང་། ༣༥༡

༢ ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།། ༣༥༤

དང་པོ་(རྒྱུ་ལྡོག་)ལ་གསུམ། ༣༥༡

༡ མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ན་བྱུང་བ་དང་། ༣༥༡

༢ འཐད་པའི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་བཞག་པ་དང་། ༣༥༢

༣ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ།། ༣༥༢

དང་པོ་(མ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ན་བྱུང་བ་)ལ་གསུམ། ༣༥༡

༡ ཁམས་རྟལ་དངོས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་འཆད་པ་རྣམ་མི་འོང་བའི་
ཆིག་ཡིན་པ་དང་། ༣༥༩

༢ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པར་
འཆད་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། ༣༥༩

༣ འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་དུ་སྦྱབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་མ་ ༣༥༦

ཡིན་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས།	༣༥༩
༡ ཚོད་བ་དང་།	༣༥༩
༢ ལན་འོ།།	༣༥༩
གཉིས་པ་(དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་སྤོང་དང་བཅས་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༦༠
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༣༦༠
༢ ཚ་བའོ།།	༣༦༠
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༦༠
༡ ལྷ་ལྷི་མི་འགལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་།	༣༦༠
༢ ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།	༣༦༣
གཉིས་པ་(ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༦༣
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༦༣
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༣༦༣
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༦༣
༡ སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༣༦༣
༢ ཉེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།	༣༦༦
དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་བཞི།	༣༦༣
༡ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གོགས་དང་།	༣༦༣
༢ སྦྱོང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོགས་དང་།	༣༦༤
༣ སྦྱོང་པའི་བྱང་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གོགས་དང་།	༣༦༤
༤ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱམས་སྤྱི་ལོ་འཛིན་པའི་གོགས་སོ།།	༣༦༥
གསུམ་པ་(སྦྱོང་པའི་བྱང་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གོགས་)ལ་གཉིས།	༣༦༤

༡ དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་ཉེས་པས་ཟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་།	༣༦༩
༢ རྟོགས་པའི་ཐབས་སོ།།	༣༦༩
བཞི་པ་(སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱམས་སྣང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་གོགས་)ལ་གཉིས།	༣༦༥
༡ ལྡོག་པ་དང་།	༣༦༥
༢ རྗེས་འགྲོའོ།།	༣༦༥
གཉིས་པ་(བྱང་རྒྱལ་སོགས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༦༩
༡ དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་།	༣༦༩
༢ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་།	༣༧༠
༣ ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ།།	༣༧༣

བྱང་ཆུབ་སྐབས་ཀྱི་ས་བཙད།

དང་པོ་(དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༢༤
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང།	༣༢༤
༢ རོན་བཤད་པ་དང།	༣༢༤
༣ ལེ་འཁོར་མཚན་བསྟན་པ་ལོ།།	༣༢༤
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༤
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང།	༣༢༤
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།།	༣༢༥
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༤
༡ རོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་སྐྱེ་བ་དང།	༣༢༤
༢ དེ་ཉིད་སྐོར་ཏུ་བསྐྱེ་བ་ལོ།།	༣༢༥
དང་པོ་(རོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་སྐྱེ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༢༤
༡ རི་བ་དང།	༣༢༤
༢ ལན་ལོ།།	༣༢༤
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༣༢༤
༡ ར་བ་དང།	༣༢༤
༢ འགྲེལ་པ་ལོ།།	༣༢༥
གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས།	༣༢༥
༡ མིང་གི་དབྱེ་བ་དང།	༣༢༥
༢ རོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ།།	༣༢༥
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་ལྟ།	༣༢༥

- ༡ རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༣༥༡
- ༢ འབྲས་བུའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༣༥༥
- ༣ ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༣༦༠
- ༤ ལྷན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༣༦༩
- ༥ འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ།། ༣༩༠

དང་པོ་(རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༣༥༡

- ༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༣༥༡
- ༢ བསྟན་པ་དང་། ༣༥༡
- ༣ བཤད་པའོ།། ༣༥༣

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༣༥༡

- ༡ བྱང་རྒྱལ་གྱི་རོ་བོ་དང་། ༣༥༡
- ༢ དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ།། ༣༥༢

དང་པོ་(བྱང་རྒྱལ་གྱི་རོ་བོ་)ལ་གཉིས། ༣༥༡

- ༡ རང་བཞིན་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང་། ༣༥༢
- ༢ རྩོ་བྱར་རྣམ་དག་བཤད་པའོ།། ༣༥༢

གཉིས་པ་(རྩོ་བྱར་རྣམ་དག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༣༥༢

- ༡ ཡེ་ཤེས་དང་། ༣༥༢
- ༢ སྤང་བ་དང་། ༣༥༢
- ༣ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།། ༣༥༢

གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༣༥༣

- ༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༣༥༣
- ༢ ཚུལ་དང་། ༣༥༣

༣ འབྲེལ་བའོ།།	༣༧༥
གཉེས་པ་(རྩ་བ་)ལ་གཉེས།	༣༧༩
༡ རོ་བོའི་དོན་དང་།	༣༧༩
༢ དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལོ།།	༣༧༩
དང་བོ་(རོ་བོའི་དོན་)ལ་གཉེས།	༣༧༩
༡ ལྷི་ར་བསྟན་པ་དང་།	༣༧༩
༢ སོ་སོར་བཤད་བའོ།།	༣༧༩
གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༧༩
༡ སྤངས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་།	༣༧༩
༢ སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ།།	༣༧༩
གཉེས་པ་(འབྲས་བུའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༧༥
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༣༧༥
༢ བསྟན་པ་དང་།	༣༧༥
༣ བཤད་བའོ།།	༣༧༧
གཉེས་པ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༧༥
༡ གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཚོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ ཉོན་ལྷོབ་དང་བྲལ་བ་བཤད་པ་དང་།	༣༧༥
༢ རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་བར་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་ ཤེས་ལྷོབ་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་བཤད་བའོ།།	༣༧༦
གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༧༧
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༣༧༧
༢ རྩ་བའོ།།	༣༧༧

གཉེས་པ་(རྩ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༧༧
༡ ཡེ་ཤེས་གཉེས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	༣༧༧
༢ མཉམ་བཞག་གི་འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་བྱུང་བའདད་པ་དང་།	༣༧༩
༣ རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་བྱུང་བའདད་པའོ།།	༣༧༩
གསུམ་པ་(ལས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༠
༡ ལས་སྐྱབ་མེད་ཀྱི་དོན་གཉེས་ལུན་ཚོགས་བཤད་པ་དང་།	༣༩༠
༢ ལས་ཀྱི་རོ་བོ་བཤད་པའོ།།	༣༩༠
གཉེས་པ་(ལས་ཀྱི་རོ་བོ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༩༠
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༩༠
༢ བསྟན་པ་དང་།	༣༩༠
༣ བཤད་པའོ།།	༣༩༢
གཉེས་པ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༠
༡ རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་དང་།	༣༩༠
༢ གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པའོ།།	༣༩༡
གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༢
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༩༢
༢ རྩ་བའོ།།	༣༩༢
གཉེས་པ་(རྩ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༩༢
༡ ཡེ་ཤེས་གཉེས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རོས་བཟུང་བ་དང་།	༣༩༢
༢ ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་དང་།	༣༩༢
༣ གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པའོ།།	༣༩༥
གཉེས་པ་(ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༩༢

༡ སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	༣༤༩
༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ།།	༣༤༩
གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༤༩
༡ སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་བཤད་པ་དང་།	༣༤༯
༢ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ།།	༣༤༯
གསུམ་པ་(གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༤༥
༡ བསྟན་པ་དང་།	༣༤༥
༢ དེ་སྐྱབས་པའོ།།	༣༤༥
གཉེས་པ་(དེ་སྐྱབས་པ་)ལ་གཉེས།	༣༤༥
༡ དཔེ་དང་།	༣༤༥
༢ རོན་ལོ།།	༣༤༥
བཞི་པ་(ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༤༩
༡ ཀྱུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་དང་།	༣༤༩
༢ དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྐྱབས་པའོ།།	༣༤༩
གཉེས་པ་(དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྐྱབས་པ་)ལ་གསུམ།	༣༤༩
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༤༩
༢ བསྟན་པ་དང་།	༣༤༩
༣ བཤད་པའོ།།	༣༥༠
གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༣༥༠
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༣༥༠
༢ ཟ་བའོ།།	༣༥༠
གཉེས་པ་(ཟ་བ་)ལ་གཉེས།	༣༥༠

༡ ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་རྫིང་བ་དང་།	༣༤༧
༢ ཡོན་ཏན་ཉིད་བཤད་བའོ།།	༣༤༧
གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༣༤༧
༡ སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།	༣༤༧
༢ རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ།།	༣༥༠
དང་པོ་(སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་ལྟ།	༣༤༧
༡ ཟབ་པའི་བྱུང་བར་དང་།	༣༤༧
༢ རྟག་པའི་བྱུང་བར་དང་།	༣༤༩
༣ བདེ་བའི་བྱུང་བར་དང་།	༣༤༩
༤ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་།	༣༤༩
༥ སྤངས་པའི་བྱུང་བར་ལོ།།	༣༤༩
དང་པོ་(ཟབ་པའི་བྱུང་བར་)ལ་གཉིས།	༣༤༧
༡ དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པ་མངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་བྱུང་བར་དུ་ བསྟན་བ་དང་།	༣༤༧
༢ གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་རུས་བའོ།།	༣༤༨
ལྔ་པ་(འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་)ལ་གཉིས།	༣༥༠
༡ སྤྱི་ལོ་མཚམས་སྦྲར་བ་དང་།	༣༥༠
༢ རོན་སོ་སོར་བཤད་བའོ།།	༣༥༡
གཉིས་པ་(རོན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༣༥༡
༡ སྤྱོད་གསུམ་གྱི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་དང་།	༣༥༡
༢ བརྟག་པའི་བྱུང་བར་དང་།	༤༡༣
༣ བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བྱུང་བར་ལོ།།	༤༡༥

དང་པོ་(སྐྱབས་ལུ་མ་གྱི་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་)ལ་གཉིས། ༣༤༡

 ༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ༣༤༡

 ༢ རོན་བཤད་བའོ།། ༣༤༡

གཉིས་པ་(རོན་བཤད་བ་)ལ་གསུམ། ༣༤༡

 ༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། ༣༤༡

 ༢ རྒྱས་བར་བཤད་བ་དང་། ༣༤༤

 ༣ རོན་བསྐྱབས་འོ།། ༤༡༡

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས། ༣༤༡

 ༡ སྤྱིའི་རོན་དང་། ༣༤༡

 ༢ ཡན་ལག་གི་རོན་ནོ།། ༣༤༦

དང་པོ་(སྤྱིའི་རོན་)ལ་གསུམ། ༣༤༡

 ༡ འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་དུས་མཚམས་དང་། ༣༤༡

 ༢ སྐྱབས་ལུ་མ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ༣༤༣

 ༣ དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་བ་བསལ་བའོ།། ༣༤༤

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རོན་)ལ་གསུམ། ༣༤༦

 ༡ ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། ༣༤༦

 ༢ ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། ༣༤༧

 ༣ སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་འོ།། ༣༤༧

དང་པོ་(ཚོས་གྱི་སྐྱེ་)ལ་གཉིས། ༣༤༧

 ༡ མཚན་ཉིད་ལྡན་ལུ་བསྟན་བ་དང་། ༣༤༧

 ༢ ཡོན་ཏན་ལྡན་ལུ་བསྟན་བའོ།། ༣༤༧

གཉིས་པ་(རྒྱས་བར་བཤད་བ་)ལ་གཉིས། ༣༤༤

༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༣༩༩
༢ ཟ་བཏོ།།	༣༩༩
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༣༩༩
༡ སྤྱི་ལོ་དབྱེ་བ་དང་།	༣༩༩
༢ སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༤༠༠
དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ།	༣༩༩
༡ དབྱེ་བཞི་བཤད་པ་དང་།	༣༩༩
༢ འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།	༤༠༠
༣ དབྱེ་བའི་དོན་ལོ།།	༤༠༠
གཉིས་པ་(སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༠༠
༡ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།	༤༠༠
༢ ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་།	༤༠༡
༣ སྐྱལ་པའི་སྐྱེའོ།།	༤༠༢
དང་པོ་(རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་)ལ་གསུམ།	༤༠༠
༡ མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་།	༤༠༠
༢ དེ་དག་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༤༠༡
༣ ཡོན་ཏན་ལྡར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོ།།	༤༠༡
གཉིས་པ་(དེ་དག་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༠༡
༡ མཚན་ཉིད་ལྡར་བཤད་པ་དང་།	༤༠༡
༢ ཡོན་ཏན་ལྡར་བཤད་པའོ།།	༤༠༡
གཉིས་པ་(ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་)ལ་གཉིས།	༤༠༡
༡ སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༤༠༡

༡ བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པའོ།།	༤༠༤
དང་པོ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༠༥
༡ སྐྱ་མཚན་དཔེས་སྐྱེས་པ་དང་གསུང་ཚོས་སྟོན་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་།	༤༠༥
༡ མཚན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་དེ་གསུམ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་།	༤༠༥
༡ སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་ཡང་སྐྱང་བ་སྐྱར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའོ།།	༤༠༥
གཉིས་པ་(བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༠༤
༡ དངོས་དང་།	༤༠༤
༡ སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་དཔེས་སྐྱུབ་པའོ།།	༤༠༤
གསུམ་པ་(སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ)ལ་གསུམ།	༤༠༤
༡ མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དང་།	༤༠༥
༡ མཚན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྐྱུབ་པའི་ཚུལ་དང་།	༤༠༥
༡ གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བསྐྱུན་པའོ།།	༤༠༦
གཉིས་པ་(བརྟག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༥
༡ མཚོན་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༡༥
༡ དོན་བཤད་པའོ།།	༤༡༥
གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༥
༡ བསྐྱུན་པ་དང་།	༤༡༥
༡ བཤད་པའོ།།	༤༡༥
དང་པོ་(བསྐྱུན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༥
༡ གཞུགས་སྐྱུ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་དང་།	༤༡༥
༡ ཚོས་སྐྱུ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མོ།།	༤༡༥
གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༥

༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༡༩
༢ ཅ་བཤོ།།	༤༡༩
གཉེས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉེས།	༤༡༩
༡ མོ་མོར་བཤད་པ་དང་།	༤༡༩
༢ དོན་བསྐྱུ་བཤོ།།	༤༡༥
དང་པོ་(མོ་མོར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༤༡༩
༡ ག་ལྷགས་སྐྱུ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་དང་།	༤༡༩
༢ ཚོས་སྐྱུ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མོ།།	༤༡༥
དང་པོ་(ག་ལྷགས་སྐྱུ་བརྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་)ལ་གཉེས།	༤༡༩
༡ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་རྒྱ་དང་།	༤༡༩
༢ མི་འདོར་བའི་རྒྱ་ཤོ།།	༤༡༤
གསུམ་པ་(བསམ་གྱི་མི་ཁྲལ་པའི་ཁྲད་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༡༥
༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༡༥
༢ བསྟན་བ་དང་།	༤༡༥
༣ བཤད་བཤོ།།	༤༡༧
གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༤༡༧
༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༡༧
༢ ཅ་བཤོ།།	༤༡༧
གཉེས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ།	༤༡༧
༡ བསམ་གྱི་མི་ཁྲལ་པའི་དོན་མོ་མོར་བཤད་པ་དང་།	༤༡༧
༢ དེ་སྐྱུ་གཉེས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༡༧
༣ དོན་བསྐྱུ་བཤོ།།	༤༡༤

ཡོན་ཏན་སྐབས་གྱི་ས་བཅད།

གཉིས་པ་(བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེན་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གསུམ།	༤༢༠
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༢༠
༢ རོན་བཤད་བ་དང་།	༤༢༠
༣ ལེ་འུའི་མཚན་བསྟན་བའོ།།	༤༤༢
དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་)གཉིས།	༤༢༠
༡ བཤད་ཟེན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༢༠
༢ འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བའོ།།	༤༢༠
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་བ་)ལ་གསུམ།	༤༢༠
༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་།	༤༢༠
༢ དཔེའི་སློན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་བ་དང་།	༤༢༡
༣ དཔེས་བསྟན་པའི་རོན་བསྟུ་བའོ།།	༤༢༤
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས།	༤༢༠
༡ ཉེན་གྱི་སློན་ནས་མདོར་བསྟན་བ་དང་།	༤༢༠
༢ བཞེན་པའི་སློན་ནས་མདོར་བསྟན་བའོ།།	༤༢༡
གཉིས་པ་(དཔེའི་སློན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་བ་)ལ་གཉིས།	༤༢༡
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༢༢
༢ རོན་བཤད་བའོ།།	༤༢༢
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་བ་)ལ་གཉིས།	༤༢༢
༡ དངོས་དང་།	༤༢༢
༢ ཤེས་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།།	༤༢༤

དང་པོ་(དངོས་)ལ་གཉིས། ༤༡༡

 ༡ ལྷོ་མ་གྱི་སློན་ལ་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་དང་། ༤༡༡

 ༢ ལོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། ༤༡༡

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༡༡

 ༡ བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ༤༡༣

 ༢ ལྷོ་མ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ༤༡༧

 ༣ བྲངས་ཀྱི་སློན་ལ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལོ། ༤༡༩

དང་པོ་(བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༡༣

 ༡ ལྷོ་བས་བཅུ་བཤད་པ་དང་། ༤༡༣

 ༢ མི་འཇིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ༤༡༥

 ༣ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལྷོ་བས་བཅུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༡༣

 ༡ མཚམས་སྐྱེས་པ་དང་། ༤༡༣

 ༢ ཅ་བལོ། ༤༡༣

གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས། ༤༡༣

 ༡ དབྱེ་བ་དང་། ༤༡༣

 ༢ དཔེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་ལོ། ༤༡༤

གཉིས་པ་(མི་འཇིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༡༥

 ༡ མཚམས་སྐྱེས་པ་དང་། ༤༡༥

 ༢ དོན་དངོས་དང་། ༤༡༥

 ༣ དཔེ་དོན་སྐྱེས་པ་ལོ། ༤༡༧

གསུམ་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༡༩

༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ༤༢༤

༢ རོན་བཤད་བའོ།། ༤༢༤

གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༢༤

༡ བསྟན་བ་དང་། ༤༢༤

༢ བཤད་བ་དང་། ༤༢༥

༣ དཔེ་དང་སྐྱུར་བའོ། ༤༣༠

དང་པོ་(བསྟན་བ་)ལ་གཉིས། ༤༢༤

༡ རོ་བོ་རིས་བཟུང་བ་དང་། ༤༢༤

༢ སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཚེས་སུ་བསྟན་བའོ།། ༤༢༥

གཉིས་པ་(རྒྱལ་སྤོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༣༡

༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ༤༣༡

༢ རོན་བཤད་བའོ།། ༤༣༡

གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༣༡

༡ རྒྱས་བར་བཤད་བ་དང་། ༤༣༡

༢ རོན་བསྐྱུ་བ་དང་། ༤༣༥

༣ དཔེ་རོན་སྐྱུར་བའོ།། ༤༣༥

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་ལྷུང་དང་སྐྱུར་བ་)ལ་གསུམ། ༤༣༦

༡ བཤད་ཐེན་གྱི་མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ༤༣༦

༢ ཅ་བ་དང་། ༤༣༦

༣ འགྲེལ་བའོ།། ༤༣༦

གསུམ་པ་(དཔེ་བསྟན་བའི་རོན་བསྐྱུ་བ་)ལ་གཉིས། ༤༣༧

༡ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། ༤༣༧

༡ ཚ་བའོ།	༤༣༧
གཉིས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉིས།	༤༣༧
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༤༣༧
༢ ཆོས་མ་ཐུན་སོ་སོར་བཤད་པའོ།	༤༣༧
གཉིས་པ་(ཆོས་མ་ཐུན་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༣༧
༡ བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་དང་།	༤༣༧
༢ རྣམ་སྤོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་ཐུན་བཤད་པའོ།	༤༤༠
དང་པོ་(བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༣༧
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༤༣༧
༢ དོན་བསྟུ་བའོ།	༤༤༠
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༣༧
༡ ལྷོབས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཐུན་དང་།	༤༣༧
༢ མི་འཇིགས་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་དང་།	༤༣༩
༣ མ་འབྲེས་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་ནོ།	༤༣༩
དང་པོ་(ལྷོབས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཐུན་)ལ་གཉིས།	༤༣༧
༡ ལྷོབས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་དང་།	༤༣༧
༢ མི་སྲིད་པའི་དོན་བཤད་པའོ།	༤༣༩
གཉིས་པ་(མི་སྲིད་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༣༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༤༣༩
༢ བཤད་པའོ།	༤༣༩
གཉིས་པ་(མི་འཇིགས་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༣༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༤༣༩

༡ བཤད་པའོ།།

༤༣༤

གཉིས་པ་(རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མ་སྐྱབ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།

༤༤༠

༡ ཡོན་ཏན་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་།

༤༤༡

༡ དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱབ་བཤད་པའོ།།

༤༤༡

འཕྲིན་ལས་སྐབས་གྱི་ས་བཅད།

གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༤༣
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༤༣
༢ རོན་བཤད་པ་དང་།	༤༤༣
༣ ལེ་འུའི་མཚན་བསྟན་པའོ།།	༤༤༤
དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས།	༤༤༣
༡ བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༤༣
༢ འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་འོ།།	༤༤༣
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༤༣
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༤༤༣
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༤༤༤
༣ འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དཔེ་ས་བསྐྱབ་པའོ།།	༤༤༠
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༤༣
༡ ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོན་བསྟན་པ་དང་།	༤༤༣
༢ རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རོན་བསྟན་པའོ།།	༤༤༤
གཉིས་པ་(རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རོན་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༤༤
༡ བསྐྱུས་རོན་དང་།	༤༤༤
༢ ཆིག་རོན་ནོ།།	༤༤༥
དང་པོ་(བསྐྱུས་རོན་)ལ་གཉིས།	༤༤༤
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༤༤༤
༢ སྐབས་རོན་བསྐྱུ་བའོ།།	༤༤༥
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༤༤

༡ དཔེ་རྒྱག་དང། ༤༤༤

༢ རོན་རྒྱག་དང། ༤༤༤

༣ དཔེ་རོན་ཚོས་མཐུན་རྒྱག་གོ། ༤༤༤

གཉིས་པ་(རྒྱས་བར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང། ༤༤༤

༢ རོན་བཤད་པའོ། ༤༤༤

གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པ་བཤད་པ་དང། ༤༤༤

༢ རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཤད་པའོ། ༤༤༥

དང་པོ་(འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ སྦྱར་བཤད་པ་དང། ༤༤༤

༢ སོ་སོར་བཤད་པའོ། ༤༤༥

གཉིས་པ་(རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༤༥

༡ བསྟན་པ་དང། ༤༤༥

༢ བཤད་པ་དང། ༤༤༥

༣ སྦྱིའི་རོན་བསྟུ་བའོ། ༤༤༤

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༤༥

༡ རོན་རྒྱག་རོས་བརྩུང་བ་དང། ༤༤༥

༢ དཔེ་རོན་རྒྱག་དགོད་པ་དང། ༤༤༤

༣ དཔེ་རོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། ༤༤༤

གསུམ་པ་(འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དཔེས་བསྟུ་བ་)ལ་གཉིས། ༤༥༠

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང། ༤༥༠

༡ རོན་བཤད་པའོ།།	༤༥༠
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༥༠
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༤༥༠
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༤༥༡
༢ དཔེའི་གོ་རིམ་བཤད་པའོ།།	༤༥༡
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༠
༡ ཅ་བ་དང་།	༤༥༡
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོག་མ་ལ་ཁ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།	༤༥༡
གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༥༡
༡ དཔེ་རོན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་།	༤༥༡
༡ དཔེ་རྣམས་གྱིས་བསྟུན་པའི་རོན་གྱིས་དཔེའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་།	༤༥༤
༡ དཔེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རོན་བསྟུན་ཏེ་བཤད་པའོ།།	༤༥༤
དང་པོ་(དཔེ་རོན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་)ལ་བཞི།	༤༥༡
༡ རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་དཔེ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།	༤༥༢
༡ འཕྲིན་ལས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།	༤༥༢
༡ གསང་བའི་གནས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།	༤༥༢
༤ དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའོ།།	༤༥༢
དང་པོ་(རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༤༥༢
༡ རྒྱ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་།	༤༥༢
༡ གསུང་ལྗེའི་རྗེའི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་།	༤༥༠
༡ ཐུགས་སྲིན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པའོ།།	༤༥༤
དང་པོ་(རྒྱ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༢

༡ རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དབེས་བསྟན་པ་དང་། ༤༥༣

༢ ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དབེས་བསྟན་པ་ལོ།། ༤༥༨

དང་པོ་(རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དབེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༤༥༣

༡ དཔེ་དང་། ༤༥༣

༢ རོན་ལོ།། ༤༥༤

དང་པོ་(དབེ)ལ་བཞི། ༤༥༣

༡ ས་གཞི་དག་པ་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། ༤༥༣

༢ སྣང་བ་དེའི་རྒྱུ་གྲིས་མི་རྣམས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ༤༥༣

༣ གནས་ཚོད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཀྱང་སྣང་སྐྱེ་བ་དང་། ༤༥༣

༤ སྣང་བ་དེ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་པན་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་ལོ།། ༤༥༤

གཉིས་པ་(རོན)ལ་བཞི། ༤༥༤

༡ སེམས་དག་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་སྣང་བ་དང་། ༤༥༤

༢ སྣང་བ་དེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རོན་བྱ་བ་དང་། ༤༥༥

༣ སྣང་བ་དེ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་རོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་དང་། ༤༥༥

༤ གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེའི་གནས་ཚོད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཚེན་པོར་འགྱུར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལོ།། ༤༥༦

བཞི་པ་(གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེའི་གནས་ཚོད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཚེན་པོར་འགྱུར་བ་)ལ་གཉིས། ༤༥༦

༡ རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། ༤༥༦

༢ འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལོ།། ༤༥༨

གཉིས་པ་(ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དབེས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༤༥༨

༡ བསྟན་པ་དང་། ༤༥༨

༢ བཤད་པ་ལོ།། ༤༥༩

དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༧
༡ དཔེ་དང་།	༤༥༧
༢ རོན་ལོ།	༤༥༩
དང་པོ་(དཔེ)ལ་གཉིས།	༤༥༧
༡ ལྷང་བ་ལྷར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་དང་ལྷན་པ་ལྷར་སྐྱང་བ་དང་།	༤༥༩
༢ ལྷང་བ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ།	༤༥༩
གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༩
༡ སྐྱེ་བར་སྐྱང་བའི་དཔེ་རོན་དང་།	༤༥༩
༢ འགག་པར་སྐྱང་བའི་དཔེ་རོན་ལོ།	༤༥༩
གཉིས་པ་(གསུང་ལྗེའི་རྗེའི་དཔེས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༤༦༠
༡ གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱད་པར་དང་།	༤༦༠
༢ སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་དང་།	༤༦༣
༣ སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གདུལ་བྱས་ཤེས་འགའ་མ་ཐོས་པ་གདུལ་བྱའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་ གསུང་གི་སྐོན་མ་ཡིན་པའོ།	༤༦༧
དང་པོ་(གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱད་པར)ལ་གཉིས།	༤༦༠
༡ བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་།	༤༦༠
༢ ཉེ་བར་འཆེ་བ་ལས་སྐྱོབ་པའོ།	༤༦༣
དང་པོ་(བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྐྱོར་བ་)ལ་གཉིས།	༤༦༠
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༤༦༠
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	༤༦༡
དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༦༠
༡ དཔེ་དང་།	༤༦༠

༡ རོན་ནོ། ༤༢༡

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ༤༢༡

༡ ལྷའི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་རོན་དང་། ༤༢༡

༡ འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་རོན་ནོ།། ༤༢༢

གཉེས་པ་(ཉེས་པར་འཚེ་བ་ལས་སྐྱོབ་པ་)ལ་གཉེས། ༤༢༢

༡ དཔེ་དང་། ༤༢༢

༡ རོན་ནོ། ༤༢༢

གཉེས་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་)ལ་གསུམ། ༤༢༣

༡ ལྷའི་སིལ་སྟན་གཞན་དཔེར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ༤༢༣

༡ ལྷའི་རྩ་དཔེར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ༤༢༤

༡ སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་སིལ་སྟན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།། ༤༢༤

དང་བོ་(ལྷའི་སིལ་སྟན་གཞན་དཔེར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གཉེས། ༤༢༣

༡ རྩི་བ་དང་། ༤༢༣

༡ ལན་ནོ།། ༤༢༣

གསུམ་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་སིལ་སྟན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གཉེས། ༤༢༤

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། ༤༢༤

༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། ༤༢༥

དང་བོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། ༤༢༤

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༢༤

༡ ཅ་བའོ།། ༤༢༤

གཉེས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ༤༢༥

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༢༥

༡ ཚ་བ་དང་།	༤༢༥
༢ འགྲེལ་བའོ།།	༤༢༩
གཉེས་པ་(ཚ་བ་)ལ་གཉེས།	༤༢༥
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༤༢༥
༢ རོན་བསྐྱུ་བའོ།།	༤༢༩
གསུམ་པ་(སངས་རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེན་པའི་གདུལ་བྱའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་གསུང་གི་སྐོར་མ་	༤༢༧
ཡིན་པ་)ལ་གཉེས།	
༡ མཚན་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༢༧
༢ ཚ་བའོ།།	༤༢༧
གསུམ་པ་(སྐྱེས་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་སྐབས་)ལ་གཉེས།	༤༢༩
༡ མཚན་སྐྱུར་བ་དང་།	༤༢༩
༢ རོན་བཤད་བའོ།།	༤༢༩
གཉེས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་བཞི།	༤༢༩
༡ གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་སྐབས་བཤད་པ་དང་།	༤༢༩
༢ རྫོང་མི་འབྲུ་བའི་དབྱེ་བས་རོ་ཐ་དང་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་སྐབས་བཤད་པ་དང་།	༤༣༠
༣ བན་གཞོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་སྐབས་བཤད་པ་དང་།	༤༣༡
༤ ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པར་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་སྐབས་བཤད་བའོ།།	༤༣༣
དང་པོ་(གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྐྱེན་གྱི་དཔེ་སྐབས་)ལ་གཉེས།	༤༢༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༤༢༩
༢ བཤད་བའོ།།	༤༢༩
དང་པོ་(བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༤༢༩
༡ དཔེ་དང་།	༤༢༩
༢ རོན་ལོ།	༤༢༩

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༤༩
༡ དཔེ་དང་།	༤༤༩
༢ རོན་དང་།	༤༤༩
༣ རོན་དེ་ཉིད་བཤད་པའོ།།	༤༤༩
གཉིས་པ་(སྣོད་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་རོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་སློན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༠
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༤༥༠
༢ རོན་བཤད་པའོ།།	༤༥༠
གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༠
༡ དཔེ་དང་།	༤༥༠
༢ རོན་ནོ།	༤༥༠
གསུམ་པ་(སན་གཞོད་ལ་ནམ་པར་ཚོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སློན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༡
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༤༥༡
༢ ཅ་བའོ།།	༤༥༡
གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གཉིས།	༤༥༡
༡ སྣོད་གྱི་དབྱེ་བ་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་དང་།	༤༥༡
༢ ཚོས་མ་ཐུན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༤༥༡
གཉིས་པ་(ཚོས་མ་ཐུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༡
༡ ལྷང་འདོད་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་དང་།	༤༥༡
༢ སན་གཞོད་ཀྱི་ནམ་ཚོག་མེད་པ་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ།།	༤༥༢
བཞི་པ་(སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སློན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༥༣
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༤༥༣
༢ རོན་བཤད་པའོ།།	༤༥༣

གཉེས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ༤།༣

༡ སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ༤།༣

༢ དེ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།། ༤།༤

དང་པོ་(སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ལ་གཉེས། ༤།༣

༡ གང་དུ་འཁོར་བའི་ཉེན་དང་། ༤།༣

༢ དེར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ།། ༤།༣

གཉེས་པ་(དེ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ལ་གསུམ། ༤།༤

༡ དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ༤།༤

༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ༤།༤

༣ ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་བཞེད་ལེན་གནས་ལུགས་གོམས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ལོ།། ༤།༥

གཉེས་པ་(འཕྲིན་ལས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། ༤།༤

༡ ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པས་སྤྱོད་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ༤།༤

༢ ཉེ་མའི་དཔེས་རྒྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ།། ༤།༤

དང་པོ་(ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པས་སྤྱོད་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས། ༤།༤

༡ མཚམས་སྤྱོད་པ་དང་། ༤།༤

༢ དོན་བཤད་པ་ལོ།། ༤།༤

གཉེས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས། ༤།༤

༡ སྤྱོད་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་དང་། ༤།༤

༢ གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པའི་རོར་རེ་ཞིག་ལུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྩལ་ལོ།། ༤།༥

དང་པོ་(སྤྱོད་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་)ལ་གསུམ། ༤།༤

༡ གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་དང་། ༤།༤

༢ དེ་ལས་ཞན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་དོན་དང་། ༤།༥

༣ འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་རྒྱལོ།	༤༡༦
དང་པོ་(གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་)ལ་གཉིས།	༤༡༤
༡ དཔེ་དང་།	༤༡༤
༢ དོན་ནོ།	༤༡༤
གཉིས་པ་(དེ་ལས་ཞན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དཔེ་དོན་)ལ་གཉིས།	༤༡༦
༡ དཔེ་དང་།	༤༡༦
༢ དོན་ནོ།	༤༡༦
གཉིས་པ་(གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པའི་ཚོར་རེ་ཞིག་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས།	༤༡༤
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༡༤
༢ དོན་བཤད་པའོ།	༤༡༤
གཉིས་པ་(ཉི་མའི་དཔེ་ས་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༩
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༡༩
༢ དོན་བཤད་པའོ།	༤༡༩
གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༩
༡ བསྟན་པ་དང་།	༤༡༩
༢ བཤད་པའོ།	༤༡༩
གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༩
༡ ཉི་མ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་།	༤༡༩
༢ ཉི་མ་ལས་ཆེས་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་པའོ།	༤༢༣
དང་པོ་(ཉི་མ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་)ལ་གསུམ།	༤༡༩
༡ རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་དང་།	༤༡༩
༢ ལྷན་པ་སེལ་བའི་འོད་འགྲེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།	༤༢༠

༣ ལྷོད་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་པའི་དཔེ་དོན་ལོ།།	༤༡༡
དང་པོ་(རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དཔེ་དོན་)ལ་གཉིས།	༤༡༢
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༤༡༠
༢ ཅ་བའོ།།	༤༡༠
གཉིས་པ་(རྩ་བ་)ལ་གཉིས།	༤༡༠
༡ དཔེ་དང་།	༤༡༠
༢ དོན་ལོ།།	༤༡༠
གཉིས་པ་(སྤྱན་བ་སེལ་བའི་འོད་འགྲེང་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༠
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༤༡༠
༢ ལྷོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ།།	༤༡༡
གསུམ་པ་(ལྷོད་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་པའི་དཔེ་དོན་)ལ་གཉིས།	༤༡༡
༡ མཚམས་སྐྱར་དང་།	༤༡༡
༢ ཅ་བའོ།།	༤༡༡
གཉིས་པ་(རྩ་བ་)ལ་གཉིས།	༤༡༡
༡ མདོར་བསྟན་དང་།	༤༡༡
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	༤༡༡
གཉིས་པ་(ཉི་མ་ལས་ཆེས་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་)ལ་གཉིས།	༤༡༣
༡ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	༤༡༣
༢ ཅ་བའོ།།	༤༡༣
གསུམ་པ་(གསང་བའི་གནས་གསུམ་དཔེས་མཚོན་ཉེ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༤༡༣
༡ ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་།	༤༡༣
༢ གསུང་གི་གསང་བ་སྐྱ་བརྟན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་།	༤༡༤

༣ སྐྱའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དཔེས་བཤད་པའོ།། ༤༤༢

དང་པོ་(ཐུགས་གྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱའི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༣

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༤༤

༢ རོན་བཤད་པའོ།། ༤༤༤

གཉིས་པ་(རོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ རྣམ་ཏོག་མེད་པར་རོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་དང་། ༤༤༤

༢ འབྱུང་བ་རྗེད་པར་དཀའ་བ་དཔེས་བཤད་པའོ།། ༤༤༥

དང་པོ་(རྣམ་ཏོག་མེད་པར་རོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ བསྐྱབ་པ་དང་། ༤༤༤

༢ བཤད་པའོ།། ༤༤༤

དང་པོ་(བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ དཔེ་དང་། ༤༤༤

༢ རོན་ཚོ། ༤༤༤

གཉིས་པ་(འབྱུང་བ་རྗེད་པར་དཀའ་བ་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༥

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༤༥

༢ རྩ་བའོ།། ༤༤༥

གཉིས་པ་(གསུང་གི་གསང་བ་སྐྱ་བརྟན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༥

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༤༤

༢ རྩ་བའོ།། ༤༤༤

གསུམ་པ་(སྐྱའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དཔེས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༤༤

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༤༤

༢ རྩ་བའོ།། ༤༤༤

བཞི་བ་(དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་དཔེས་མཚོན་ཉེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༤༥༧

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༥༧

༢ ཅ་བཤོ། ༤༥༧

གཉིས་པ་(དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་གྱིས་དཔེའི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༥༨

༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ༤༥༨

༢ དོན་བཤད་བཤོ། ༤༥༨

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༥༩

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༤༥༩

༢ དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ། ༤༥༩

གཉིས་པ་(དེའི་སྦྱབ་བྱེད་)ལ་གཉིས། ༤༦༠

༡ བསྟན་པ་དང་། ༤༦༠

༢ བཤད་བཤོ། ༤༦༠

གསུམ་པ་(དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྟུས་ཉེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ༤༦༡

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༤༦༡

༢ དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བཤད་བཤོ། ༤༦༡

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། ༤༦༢

༡ དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ༤༦༢

༢ འུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ༤༦༢

༣ དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་བཤོ། ༤༦༢

དང་པོ་(དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ༤༦༣

༡ བསྟན་པ་དང་། ༤༦༣

༢ བཤད་བཤོ། ༤༦༣

གཉིས་པ་(འུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༢༠
༡ བསྟན་པ་དང་།	༤༢༠
༢ བཤད་པ་དང་།	༤༢༡
༣ ལྷོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ཏུ་འཇུག་པར་གྲུབ་པའོ།།	༤༢༡
གསུམ་པ་(དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༢༢
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༤༢༢
༢ ཅུ་བའོ།	༤༢༢
གཉིས་པ་(ཚབ་)ལ་གཉིས།	༤༢༢
༡ སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།	༤༢༢
༢ དེ་ཉིད་བཤད་པའོ།།	༤༢༢
གཉིས་པ་(དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༤༢༣
༡ བེ་བ་དང་།	༤༢༣
༢ ལན་ནོ།།	༤༢༣
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས།	༤༢༣
༡ སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་དང་།	༤༢༣
༢ རྣམ་ཉོན་མེད་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པའོ།།	༤༢༤
གསུམ་པ་(དཔེའི་གོ་རིམ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༤༢༤
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༤༢༤
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༤༢༤
༣ གནས་སྦྱར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཏུ་སྦྱབ་པའོ།།	༤༢༥

ཕན་ཡོན་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད།

གཉེས་པ་(རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་བདུན་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་)ལ།	༥༠༠
༡ ལེ་ལུའི་དོན་བཤད་པ་དང་།	༥༠༠
༢ ལེ་ལུའི་མཚན་བསྟན་བཤོ།	༥༡༡
དང་པོ་(ལེ་ལུའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༠༠
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༥༠༠
༢ བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་བཤོ།	༥༡༠
དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ།	༥༠༠
༡ མཚན་སྐྱུར་བ་དང་།	༥༠༠
༢ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༥༠༠
༣ རྒྱས་པར་བཤད་བཤོ།	༥༠༥
གཉེས་པ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ།	༥༠༠
༡ གནས་བཞི་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།	༥༠༠
༢ སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།	༥༠༢
༣ གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་ལས་གནས་བཞི་ལ་མོས་པ་ཁྲད་པར་དུ་ འཕགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ།	༥༠༧
དང་པོ་(གནས་བཞི་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་སྦྱིར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༥༠༠
༡ གནས་བཞི་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་།	༥༠༠
༢ དེ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་དོ།	༥༠༡
གཉེས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༥༠༢
༡ སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་།	༥༠༢
༢ ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་།	༥༠༣

༣ བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པའོ།།	༥༠༣
གསུམ་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༥༠༥
༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༥༠༥
༢ ཅ་བཤོ།	༥༠༥
གཉིས་པ་(ཅ་བ་)ལ་གསུམ།	༥༠༥
༡ གནས་བཞི་ཐོས་ཤིང་མོས་པའི་བསྐྱབས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།	༥༠༥
༢ བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།	༥༠༦
༣ ཐོས་ནས་མོས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུབ་པའོ།།	༥༠༩
དང་པོ་(གནས་བཞི་ཐོས་ཤིང་མོས་པའི་བསྐྱབས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས།	༥༠༥
༡ མོས་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	༥༠༥
༢ དེ་ལ་མོས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ།།	༥༠༦
གཉིས་པ་(བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༥༠༦
༡ བསམ་པ་སྤྱན་ཚོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབས་པ་དང་།	༥༠༦
༢ སྦྱོར་བ་སྤྱན་ཚོགས་པར་བྱིན་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབས་པ་དང་།	༥༠༧
༣ ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ།།	༥༠༧
གསུམ་པ་(ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས།	༥༠༧
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༥༠༧
༢ བར་བྱིན་དང་པོ་ལྷ་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བར་མ་འདུས་པའི་སྦྱོན་མེད་པའོ།།	༥༠༩
གསུམ་པ་(ཐོས་ནས་མོས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུབ་པ་)ལ་གཉིས།	༥༠༩
༡ སྦྱིབ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	༥༠༩
༢ དེའི་གཉིན་པོ་འདྲེན་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་རྒྱའི་མཚོག་ཏུ་བྱུབ་པའོ།།	༥༡༠

གཉེས་པ་(བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉེས།	༥༡༠
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༥༡༠
༢ རོན་བསྟུ་བཤོ།	༥༡༤
དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།	༥༡༡
༡ དམ་པའི་ཚོས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་།	༥༡༡
༢ དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བའི་སྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་།	༥༡༩
༣ བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བཤོ།	༥༡༤
དང་པོ་(དམ་པའི་ཚོས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ།	༥༡༡
༡ གང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པ་དང་།	༥༡༡
༢ རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དང་།	༥༡༣
༣ རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གྲུས་པར་གདམས་པའོ།	༥༡༣
དང་པོ་(གང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༡༡
༡ གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་དང་།	༥༡༡
༢ དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པའོ།	༥༡༡
གཉེས་པ་(རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་)ལ་གཉེས།	༥༡༣
༡ འཚད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དང་།	༥༡༣
༢ བཤད་བྱ་གསུང་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བཤོ།	༥༡༣
གཉེས་པ་(དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བའི་སྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་བྱ་བར་གདམས་པ་)ལ་གསུམ།	༥༡༩
༡ དམ་པའི་ཚོས་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་དང་།	༥༡༩
༢ དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བའི་རྒྱ་སྤང་བར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་།	༥༡༦
༣ ཚོས་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པའོ།	༥༡༧
དང་པོ་(དམ་པའི་ཚོས་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་)ལ་གཉེས།	༥༡༩

༡	ཚོས་ལ་དབང་མི་ཟ་བར་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་།	༥༡༩
༢	ཆགས་སྒྲང་གི་ཚྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་གདམས་པའོ།།	༥༡༥
	དང་པོ་(ཚོས་ལ་དབང་མི་ཟ་བར་གྲུས་པར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས།	༥༡༩
༡	དབང་ཟ་བར་མི་རིགས་པ་དང་།	༥༡༩
༢	དབང་ཟོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།།	༥༡༥
	གཉིས་པ་(ཆགས་སྒྲང་གི་ཚྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་གདམས་པ་)ལ་གཉིས།	༥༡༥
༡	ཚྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།	༥༡༥
༢	དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སོ།།	༥༡༦
	གསུམ་པ་(ཚོས་སྒྲངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།	༥༡༧
༡	དམ་པའི་ཚོས་སྒྲང་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་།	༥༡༧
༢	འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པའོ།།	༥༡༨
	གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱུ་བ་)ལ་གཉིས།	༥༡༩
༡	མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།	༥༡༩
༢	རྩ་བའོ།།	༥༢༩
	བཞི་པ་(མཇུག་གི་དོན་)ལ་གསུམ།	༥༢༡
༡	འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་བསྐྱེད་བ་དང་།	༥༢༡
༢	བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཛད་བ་དང་།	༥༢༢
༣	གང་གིས་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་འོ།།	༥༢༢

དབང་གྲུང་སྒྲོན་ཚིག་

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱུང་། །

ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

འི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དབང་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་སྐྱུང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒོར་ཐུག་བཟུ། །

གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །

རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཚོད་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག། །

།ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོའི་རྣམ་སྐྱོད་མི་བཟང་
 པས་གངས་རྒྱུངས་ཚོས་རྣམ་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྐང་བ་རྣམ་གསལ་བ་དེ་
 བྱི་མིང་གི་རྣམ་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་བར་བྱས། རྣམ་སྐྱོད་དང་རྣམ་སྐྱོད་ལ་དུལ་ཐབ་ཀྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་
 གདུག་བའི་གཞོན་འཇེ་བྱ་བུའི་སྐྱོར་བ་ཞི་ཉིན་རེ་བཞེན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐོ་ཀུན་ནས་ཐུ་བདོའི་རྒྱད་
 ཚོགས་མཚོ་རྣམ་བརྟོག་བ་འདི་དག་རྣམ་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། རྒྱུད་རྣམ་སྐྱོད་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བརྟན་བའི་མེ་
 རོ་སྐྱུང་ཡང་སྐྱུང་བཞེན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་སྐྱོངས་འདིར་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་འི་
 མ་མེད་བ་དར་རྒྱས་སྐྱེལ་སྐྱུང་དང་། འཛོལ་སྐྱུང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཇེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྐྱོན་རྣམ་
 འཇེན་སྐྱུང་ལྟེ་རེ་རེ་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
 དམིགས། བར་བརྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབང་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་
 ལའང་སྐྱུང་ཚོག་བའི་དགོ་བུའི་སྐོན་ཚིག་ཏུ་སྐྱུང་འདི་དགོ་སྐོར་ཚོས་སྐྱུང་བ་དག་དབང་སྐོར་བཟང་བརྟན་
 འཛོན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུང་བའོ།། ༥ །།སྐྱི་ལོ་༣༠༡༣་ལོར་མེར་བཤད་སྐྱུང་རྒྱུང་འགྲེལ་སྐྱེད་གི་དགོ་འདུན་རྒྱན་མོང་
 གིས་དབང་གཞི་གསར་དུ་བསྐྱུན་བ་དགོའོ།། སརྒྱ་མཚོ་ལོ། །

ལྷ་བསྐྱེགས་སྐོར་གྱི་གསལ་བཤད།

༡༡། །འདི་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་དཔེ་བསྐྱར་བ་དང་ལྷ་དག་གྲུས་ཚུལ་
 བེ། ལྷ་བཤད་པ་སྐྱར་བྱུག་དཔེ་འདིར་ལྷ་དག་སྐབས་རང་ཅག་ལྷ་སྐྱི་ལོར་
 ༣༠༠༧ དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་འབྲས་སྤངས་སྐོ་མང་གི་དཔར་མ་དེ་ཉིད་མ་དཔེར་
 བཅོལ་བའི་སྐྱར་དཔེ་བསྐྱར་གྲུས་སའི་དཔར་མ་གཞན་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གཞུང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་གྱི་ཞབས་མཆན་དུ་བཏགས་པའི་
 རྟགས་རེ་རེར་ཡོད་དེ།

༡ ་། ཤེས་རིག་ཞེས་བ་ནི། ལྷི་པོ་༡༩༩༥ ་པོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་
 ཁང་གིས་དེ་བ་གྲངས་༣༠༠་དཔེ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆའི་
 གསུང་འབྲུམ་ག་བར་བཞུགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་སྤྱི་ག་ལ་ཟེར་བ་
 དང་།

༢ ་། ལྷ་འབྲུམ་ཞེས་བ་ནི། ལྷ་འབྲུམ་གྲུམས་པ་སྐྱིད་པར་ཁང་གིས་དཔེ་
 གཟུགས་སུ་བསྐྱེན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབྲུམ་ག་བར་བཞུགས་
 པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་སྤྱི་ག་ལ་ཟེར་བ་དང་།

༣ ་། ལྷོ་སྐྱིད་ཞེས་བ་ནི། ལྷི་པོ་༡༩༩༥ ་འབྲས་སྐོ་སྐྱིད་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེན་པའི་ལྷ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་དེ་བ་བཏུ་གསུམ་
 པར་བཞུགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་སྤྱི་ག་ལ་ཟེར་བས་སོ།

ལྷ་སྐོ་མང་གི་དཔར་མར་ཅ་བ་ལ་དཔེ་བསྐྱར་གྲུས་སྐབས་པོད་ཡིག་གི་
 བསྐྱེན་འགྲུར་ཤིང་པར་དུ་འཁོད་པའི་དཔེ་གཞི་བཞི་པོ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་

སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ་ཞེས་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་
འགྲུང་གྱི་དེབ་སླེང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུ་དག་ལ་འཇུག

སྐབས་དེར་མ་དཔེ་རྣམས་ལ་ཚིག་ཐེན་མི་འདྲ་བ་ཐོན་སྐབས་སྐྱོགས་
གཉིས་ཀའི་གང་བྱས་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་རིགས་གསུང་འབྲུམ་ལ་བཞུགས་
པའི་དཔར་མ་རྣམས་གཉིས་ལ་གཞིར་བཞག་སྟེ་དཔར་མ་གཞན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚིག་
རྣམས་སྐབས་འབབ་ཤོག་ངོས་ལ་ཞབས་མཆན་འདོག་ནས་བཀོད་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལྷུ་དག་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་དོགས་པ་དགོད་བ་ནི། གཞུང་དངོས་
གཞིའི་ཞབས་མཆན་ཏུ་བཞག་བ་ལྟར། རྫོང་མང་གི་དཔར་མ་ལ་ལྷུ་དག་བྱས་
སྐབས་དོགས་པ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

༡ ་། ཤོག་གངས་༥༧ དང་༣༡༡ དང་༣༤༧ གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་པའི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་བསྐྱིགས་ན་གསུམ་པ་ལ་
གཉིས་ཞེས་ལྟ་བུར་དགོངས་བ་དང་།

༢ ་། ཤོག་གངས་༣༡༦ གཉིས་པ་ལ་འི་བ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་
བསྐྱིགས་ན་གསུམ་པ་ལ་འི་བ་ཅེས་ལྟ་བུར་དགོངས་བ་དང་།

༣ ་། ཤོག་གངས་༣༦༥ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་པའི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་
གཞུང་བསྐྱིགས་ན་བཞི་བ་ལ་གཉིས་ཞེས་ལྟ་བུར་དགོངས་བ་དང་།

༤ ་། ཤོག་གངས་༣༥༣ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་
གཞུང་བསྐྱིགས་ན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཞེས་ལྟ་བུར་དགོངས་སྟུང་། གཞན་
ཡང་། ཆད་པར་སྤང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་ནི།

༡༽ འོག་གངས་༤༤ ལྐབས་སུ་སྤར་འོག་གངས་༧༧ འཆད་བར་འགྱུར་བར་
གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་འགྱུར་དགོས་པར་
སྤར་བ་ཡང་བསྐྱར་སའི་དཔེ་ཆམས་ལ་རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་དང་།

༢༽ འོག་གངས་༣༦༠ ལྐབས་སུ་སྤར་འོག་གངས་༣༥༡ འཆད་བར་འགྱུར་
བར་གསུངས་པའི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་འགྱུར་དགོས་པར་སྤར་
ཡང་བསྐྱར་སའི་དཔེ་ཆམས་ལ་རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་དང་།

༣༽ འོག་གངས་༤༣༦ ལྐབས་སུ་སྤར་འོག་གངས་༤༣༣ འཆད་བར་འགྱུར་
བར་གསུངས་པའི་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་འགྱུར་དགོས་
པར་སྤར་ཡང་བསྐྱར་སའི་དཔེ་ཆམས་ལ་རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་དང་།

༤༽ འོག་གངས་༥༡༡ ལྐབས་སུ་སྤར་འོག་གངས་༤ འཆད་བར་འགྱུར་བར་
གསུངས་པའི་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་འགྱུར་
དགོས་པར་སྤར་ཡང་བསྐྱར་སའི་དཔེ་ཆམས་ལ་འང་རྙེད་རྒྱ་མེད་པས་ཐུག་དཔེ་འདིར་
བསྐྱིགས་པའི་ས་བཅད་མཆན་ཉགས་རྒྱ་སོགས་ཆ་ཚང་སྒོ་མང་དཔར་མའི་ས་བཅད་
བསྐྱིགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བཀོད་དེ་དཔར་མ་དེའི་དཀར་ཆག་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པའི་
ས་བཅད་ཅུང་ཟད་འགྲིགས་མིན་འབྲེད་པའི་ཆམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཆམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་
འཆལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཅ་འགྲེལ་སྤར་ཚུལ་ནི། སྒོ་མང་དཔར་མའི་ལྷ་བསྐྱིགས་གསལ་བཤད་
ལས་བཤད་པ་སྤར་འོག་གངས་༡༥༥ དངས་པའི་ཅ་བ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་
ཚོགས་ལྷགས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འོ་ལོ་ག་འདི་དཔེ་པལ་ཆེར་ནང་མི་འདུག་ལ། དར་ལྷིག་

ལའང་དམིགས་བསམ་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གསལ་པོ་མེད་ནའང་། རོན་ལ་གོང་དེ་མ་ཐག་གི་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་ཁྱད་པར་ཆེར་མི་འདུག་པས་སྟོན་དུ་བྱེད་པས་བརྟག་པར་བྱ།

བཞི་པ་མཚུགས་བསྟུན་པ་ནི། འདིར་སྐོར་མང་དཔར་མའི་ལུ་བསྐྱིགས་གསལ་བའད་ནང་བཞིན་བྱས་ནའང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཚོར་སྟབས་བདེ་ཡོང་སྐྱད་རྒྱུ་སྐྱོད་མ་ཆ་ཚང་དར་སྤྱི་ཀའི་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གྱི་ཐད་ཀར་རྩ་འགྲེལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ཡོད་ལ། དར་སྤྱི་ཀའི་ས་བཅད་ཆ་ཚང་བསྐྱིགས་ཡོད། ཡི་གེ་ཆད་སྟེགས་གི་ས་མཚོན་བའི་ཡི་གེ་ལོར་གང་འཆམ་ཞིག་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ཡོད་ནའང་། སྤྱིར་ན་བདག་ཅག་ལུ་དག་གི་ཉམས་སྲོང་ཞན་བའི་ཁར་འདི་སྐབས་གྱི་ལས་ཀ་གང་ཡོད་སློབ་གཉེར་གྱི་ཞར་ལ་བསྐྱིས་པ་ཤ་སྟེགས་ཡིན་སྟབས་ཡིག་ལོར་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ལོར་མི་འཆམ་བའི་མི་འགྲིག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ལག་གཉེས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཉེ་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ལུ་རྒྱ་བཅས།

སེར་བའད་སྐྱབ་བྱུང་འགྲེལ་སྤྱིར་གི་དགེ་འདུན་ཐུང་མོང་ནས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་བ།

༡༡། །འདི་གཙོ་ལོ་གདན་ས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པའི་མཁས་པའི་
 འདུས་ཚོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་བ་བཤད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་
 སློབ་མཁས་བཅས་འདི་ཉིད་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་ཅུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་
 བས་སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ལོན་
 ལ་ལོང་ས་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་
 བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་ལྡན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་བསྐྱིགས་རོགས་
 དང་རྒྱབ་ཤིང་བཞོས་པའི་འགན་ཁུར་བ་ཨ་རི་བ་བླ་ཉི་རྒྱལ་བསྟན་ལེགས་ལྡན་དང་། ལུ་
 དག་པ་ཉེ་ཉོར་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་དང་ཨ་རི་བ་ཉེ་ཉོར་སློབ་ཐབས་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་
 བཅད་ལུ་དག་པ་ཉེ་ཉོར་སྤྲ་རམས་དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་དོན་དང་། རང་འགྲི་སྤངས་ཉ་ཅང་
 ཞན་པས་དེ་ལ་ལུ་དག་པ་བླ་ཉི་རྒྱ་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་འགྱུར་མེད་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
 དང་། འདིར་དངོས་སུ་མ་སློམ་པའི་ཤག་ཚང་གཅིག་པའི་སློབ་གཉེར་བ་དང་། ཕྱག་
 རོགས་གཞན་གང་ཞིག་གནང་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞལ་འདེབས་གནང་མཁན་
 སྦྱིན་བདག་རྣམས་ནི། ཤ་ལེ་ཡ་རེ་ཞིག་(Shanti Yajnik) ཟེན་ལེ་ལུག་
 (Wendy Cook) བི་ལི་རི་རུ་ཤེ་(Nick Ribush) དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་
 སློང་ (Ven. Tenzin Namjong) དགེ་ཚུལ་རྒྱལ་བསྟན་ལེགས་ལྡན་ (Ven.
 Gyalten Lekden) ཡུ་ཡིང་ཡིས་(Yu Ying Lim) ཀམ་ལེགས་ཇི་སིང་ག་
 ལོར་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ (Hwee Li Tan and friends from
 Singapore) དགེ་ཚུལ་མ་སློབ་ཐབས་དབྱུངས་ཅན་ (Ven. Lobsang

Yangchen) མེ་མི་ས་མོལ་ལྷེན་(Melissa Mouldin) མི་ཤེལ་ཤེ་མལ་ཚོལ་
 (Michele Schmalvogl) རྗེ་སོན་ཟར་རོ་སེ་(Jason Psarros) དང་ཨ་
 རིར་བདེ་ཆེན་སླིང་གི་ནང་ཚོས་དཔར་སྐྱུན་ལྷན་ཚོགས་(DechenLing Press)
 བཅས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་ཆེ་ལྷན་ལྷན་དང་ལྷན་དཀར་ཚོས་མ་སྤྱད་གྱི་བྱ་བ་ཅི་མཆིས་འབད་མེད་དུ་
 འགྲུབ་བ་དང་། ལས་དོན་ལམ་སྟོང་ངང་མི་ཚའི་སློང་པོ་ལོན་པའི་སློན་འདུན་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

སེ་ར་བ་ཤད་སྐྱབ་ལུང་འབྲེལ་སླིང་དགེ་ཚུལ་
 འཇམ་ས་བ་མཁས་གྲུབ་གཙོ་ས་པའི་དགེ་འདུན་ལུང་མོང་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ་
 ༡༩༩༠ ལྷོ་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལ།